Rada
Unii Europejskiej

PUBLIC

Bruksela, 3 listopada 2023 r.
(OR. en)

11670/23

LIMITE

COLAC 92
POLCOM 160
SERVICES 37
FDI 24

Międzyinstytucjonalny numer referencyjny:
2023/0257 (NLE)
2023/0260 (NLE)

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy:	Zaawansowana umowa ramowa między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony

PUBLIC

ZAAWANSOWANA UMOWA RAMOWA
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A REPUBLIKĄ CHILE, Z DRUGIEJ STRONY

PREAMBUŁA

PUBLIC

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”,

oraz

PUBLIC

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony,

oraz

REPUBLIKA CHILE, zwana dalej „Chile”,

z drugiej strony,

zwane dalej łącznie „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC silne więzi kulturowe, polityczne, gospodarcze i współpracę, które je jednoczą,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do przestrzegania zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności, praworządności i dobrych rządów, oraz do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianie klimatu, które stanowią podstawę ich partnerstwa i współpracy,

PODZIELAJĄC pogląd, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia, zarówno do państw, jak i do podmiotów niepaństwowych, stanowi jedno z największych zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego,

MAJĄC W PAMIĘCI znaczący wkład we wzmocnienie tych więzi wniesiony przez Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r. (zwanym dalej „układem o stowarzyszeniu”),

PODKREŚLAJĄC wszechstronny charakter swoich stosunków i znaczenie zapewnienia spójnych ram na rzecz dalszego ich wspierania,

UWZGLĘDNIAJĄC wspólne zobowiązanie do zmodernizowania istniejącego układu o stowarzyszeniu w celu odzwierciedlenia nowych realiów politycznych i gospodarczych oraz rozwoju ich partnerstwa,

UZNAJĄC znaczenie silnego i skutecznego systemu wielostronnego, opartego na prawie międzynarodowym, dla utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i umocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego oraz dla pokonywania wspólnych wyzwań,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do wzmocnienia współpracy w kwestiach dwustronnych, regionalnych i globalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz do wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi w celu promowania działań mających na celu rozwój aktywnej i wzajemnej współpracy międzynarodowej,

PRZYJMUJĄC z zadowoleniem przyjęcie i wzywając do wdrożenia ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030, przyjętych na trzeciej Światowej Konferencji ONZ w Sendai w dniu 18 marca 2015 r., programu działań z Addis Abeby przyjętego na trzeciej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, przyjętego w Addis Abebie w dniach 13–16 lipca 2015 r., rezolucji 70/1 przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (zwanego dalej „Zgromadzeniem Ogólnym ONZ") w dniu 25 września 2015 r., zawierającej dokument końcowy „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i 17 celów zrównoważonego rozwoju" (zwany dalej „Agendą 2030"), porozumienia paryskiego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, zawartego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (zwanego dalej „porozumieniem paryskim"), Nowej agendy miejskiej, przyjętej na Konferencji ONZ dotyczącej mieszkalnictwa i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (Habitat III) w Quito w dniu 20 października 2016 r. (zwanej dalej „Nową agendą miejską") oraz zobowiązań podjętych podczas Światowego Szczytu Humanitarnego w Stambule w dniach 23 i 24 maja 2016 r.

PUBLIC

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do promowania zrównoważonego rozwoju w jego wymiarach gospodarczym, społecznym i środowiskowym, swoje zobowiązania do rozwoju handlu międzynarodowego w taki sposób, aby przyczyniał się on do zrównoważonego rozwoju w tych trzech wymiarach, które uznaje się za silnie ze sobą powiązane i wzajemnie się umacniające, a także swoje zobowiązanie do promowania osiągnięcia celów Agendy 2030,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązania do rozszerzenia i zróżnicowania swoich stosunków handlowych zgodnie z Porozumieniem z Marrakeszu ustanawiającym Światową Organizację Handlu, zawartym w Marrakeszu w dniu 15 kwietnia 1994 r., oraz szczegółowymi celami i postanowieniami określonymi w części III niniejszej Umowy,

PRAGNĄC wzmocnić swoje wzajemne stosunki gospodarcze, w szczególności swoje stosunki handlowe i inwestycyjne, poprzez wzmocnienie i poprawę dostępu do rynku oraz poprzez przyczynianie się do wzrostu gospodarczego, mając jednocześnie na uwadze potrzebę podnoszenia świadomości na temat gospodarczych i społecznych skutków szkód w środowisku, niezrównoważonych modeli produkcji i konsumpcji oraz związanego z nimi wpływu na dobrostan człowieka,

PRZEKONANE, że niniejsza Umowa stworzy klimat sprzyjający rozwojowi zrównoważonych stosunków gospodarczych między nimi, w szczególności w zakresie handlu i inwestycji, które mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego oraz dla innowacji i modernizacji technologicznej,

PUBLIC

UZNAJĄC, że postanowienia niniejszej Umowy chronią inwestycje i inwestorów oraz mają pobudzić wzajemnie korzystną działalność gospodarczą, nie naruszając przy tym prawa Stron do wprowadzania regulacji w interesie publicznym na swoim terytorium,

UZNAJĄC ścisły związek między innowacjami a handlem, a także znaczenie innowacji dla wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego oraz potwierdzając swoje zainteresowanie zapewnieniem wyższego poziomu współpracy w zakresie innowacji, badań, nauki, technologii, transportu i innych powiązanych obszarów, a także promując udział sektorów publicznych i prywatnych,

POTWIERDZAJĄC swoje zobowiązanie do wzmocnienia współpracy w dziedzinach sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa,

UZNAJĄC wzajemne korzyści płynące ze wzmocnionej współpracy w obszarach edukacji, w kwestiach dotyczących środowiska, kultury, badań naukowych i innowacji, zatrudnienia i spraw społecznych, zdrowia oraz w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania,

WYRAŻAJĄC swoje zaangażowanie w dalsze wzmacnianie swoich stosunków poprzez nowe umowy o współpracy, a także swoje zdecydowanie, aby taka współpraca była prowadzona z korzyścią dla państw trzecich, jak przewidziano w protokole ustaleń dotyczącym współpracy międzynarodowej podpisanym przez Strony w 2015 r., oraz stałemu udziałowi Chile w programach regionalnych Unii Europejskiej,

PUBLIC

PAMIĘTAJĄC o znaczeniu różnych umów podpisanych przez Unię Europejską i Chile, które sprzyjały dialogowi politycznemu i współpracy we wszystkich sektorowych obszarach stosunków między Stronami oraz zwiększyły handel i inwestycje,

STWIERDZAJĄC, że w przypadku gdy Strony postanowią zawrzeć, w ramach niniejszej Umowy, umowy szczegółowe dotyczące przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które mogą zostać zawarte przez Unię Europejską na podstawie części trzeciej tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), postanowienia takich przyszłych umów szczegółowych nie będą wiążące dla Irlandii, chyba że Unia Europejska, równocześnie z Irlandią w odniesieniu do ich odpowiednich poprzednich stosunków dwustronnych, powiadomi Chile, że Irlandia została związana takimi przyszłymi umowami szczegółowymi jako część Unii Europejskiej zgodnie z protokołem nr 21 w sprawie stanowiska Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i TFUE. Podobnie wszelkie późniejsze środki wewnętrzne Unii Europejskiej, które przyjmuje się zgodnie z częścią trzecią tytuł V TFUE w celu wykonania niniejszej Umowy, nie będą wiążące dla Irlandii, chyba że Irlandia zgłosi swój zamiar uczestniczenia w takich środkach lub ich wprowadzenia zgodnie z protokołem nr 21. Odnotowując również, że takie przyszłe umowy szczegółowe lub późniejsze środki wewnętrzne Unii Europejskiej wchodziłyby w zakres protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonego do TUE i TFUE,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

PUBLIC

PUBLIC

CZĘŚĆ I

ZASADY OGÓLNE I CELE

ROZDZIAŁ 1

CELE, ZASADY OGÓLNE I DEFINICJE

ARTYKUŁ 1.1

Cele niniejszej Umowy

Celami niniejszej Umowy są:

a) potwierdzenie stowarzyszenia między Stronami opartego na wzmocnionym partnerstwie, wzmocnionym dialogu politycznym oraz wzmocnionej współpracy w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym innowacji we wszystkich stosownych obszarach;

b) wspieranie wzrostu wymiany handlowej i inwestycji między Stronami poprzez rozszerzanie i zróżnicowanie ich stosunków handlowych, co powinno przyczynić się do wyższego wzrostu gospodarczego oraz poprawy jakości życia; oraz

c) wzmocnienie istniejącej współpracy między Stronami, w tym współpracy międzynarodowej na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz wspieranie wspólnych prac, w celu przyczynienia się do wdrożenia Agendy 2030.

PUBLIC

ARTYKUŁ 1.2

Zasady ogólne

1. Strony potwierdzają swoje silne poparcie dla zasad określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych.

2. Poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka oraz podstawowych wolności, określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r., oraz innych międzynarodowych aktach prawnych dotyczących praw człowieka, których Strony są stronami, a także zasady praworządności i dobrych rządów, które leżą u podstaw polityk wewnętrznych i międzynarodowych Stron, stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

3. Strony podzielają pogląd, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia zarówno do państw, jak i podmiotów niepaństwowych, stanowi poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

4. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do dalszego promowania zrównoważonego rozwoju we wszystkich jego wymiarach, przyczyniając się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju uzgodnionych na poziomie międzynarodowym, w tym do współpracy w celu sprostania globalnym wyzwaniom środowiskowym.

5. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do propagowania równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt.

6. Strony potwierdzają swoje poparcie dla Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, przyjętej w dniu 13 września 2007 r., oraz swoje zobowiązania do poszanowania różnorodności kulturowej i ochrony praw ludności rdzennej.

7. Strony wykonują niniejszą Umowę w oparciu o wspólne wartości, w tym zasady dialogu, wzajemnego poszanowania, partnerstwa na zasadach równości, multilateralizmu, konsensusu oraz poszanowania prawa międzynarodowego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 1.3

Definicje

Do celów niniejszej Umowy:

a) „układ o stowarzyszeniu” oznacza Układ ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 18 listopada 2002 r.;

b) „umowa przejściowa w sprawie handlu” oznacza Umowę przejściową w sprawie handlu między Unią Europejską a Republiką Chile, która ma zostać zawarta;

c) „państwo trzecie” oznacza państwo lub terytorium, które nie są objęte terytorialnym zakresem stosowania niniejszej Umowy, jak określono w art. 41.2; oraz

d) „konwencja wiedeńska o prawie traktatów” oznacza Konwencję wiedeńską o prawie traktatów, sporządzoną w Wiedniu w dniu 23 maja 1969 r.

PUBLIC

CZĘŚĆ II

DIALOG POLITYCZNY I WSPÓŁPRACA

ROZDZIAŁ 2

DIALOG POLITYCZNY, POLITYKA ZAGRANICZNA, POKÓJ MIĘDZYNARODOWY I BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE, SPRAWOWANIE RZĄDÓW I PRAWA CZŁOWIEKA

ARTYKUŁ 2.1

Dialog polityczny

1. Strony wzmacniają swój dialog polityczny i współpracę na wszystkich szczeblach poprzez wymianę informacji i konsultacje w kwestiach dwustronnych, regionalnych, międzynarodowych i wielostronnych w celu konsolidacji ich wzmocnionego partnerstwa.

2. Celem dialogu politycznego jest:

a) wspieranie rozwoju stosunków dwustronnych oraz wzmacnianie partnerstwa Stron;

b) wzmacnianie współpracy w kwestiach dotyczących wyzwań i problemów regionalnych i globalnych;

c) wzmacnianie zdolności instytucjonalnych Stron, w tym w zakresie modernizacji państwa, decentralizacji oraz promowania współpracy międzyinstytucjonalnej.

3. Dialog polityczny pomiędzy Stronami może przybierać następujące, wspólnie uzgodnione formy:

a) konsultacje, spotkania i wizyty na szczeblu szczytu;

b) konsultacje, spotkania i wizyty na szczeblu ministerialnym;

c) regularne spotkania urzędników wysokiego szczebla, w tym dialog polityczny na wysokim szczeblu;

d) dialogi sektorowe, w tym poprzez wymiany misji i ekspertów w kwestiach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania;

e) wymiany delegacji i inne kontakty między Kongresem Narodowym Chile a Parlamentem Europejskim.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.2

Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia

1. Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia (BMR) i środków jej przenoszenia, zarówno do państw, jak i do podmiotów niepaństwowych, stanowi jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla stabilności międzynarodowej i bezpieczeństwa międzynarodowego. W związku z tym Strony postanawiają współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia poprzez pełne przestrzeganie i wykonanie na poziomie krajowym istniejących obowiązków Stron w ramach traktatów i umów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu, a także innych odpowiednich obowiązków międzynarodowych. Strony zgadzają się, że niniejszy ustęp stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

2. Strony postanawiają ponadto współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia poprzez:

a) podejmowanie działań mających na celu, w zależności od przypadku, podpisanie, ratyfikowanie lub przystąpienie do wszelkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych oraz ich pełne wykonanie;

b) ustanowienie skutecznego systemu kontroli wywozu na poziomie krajowym, obejmującego kontrolę wywozu, a także tranzytu towarów związanych z BMR, w tym kontrolę ostatecznego użycia technologii podwójnego zastosowania oraz skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.3

Prawa człowieka, praworządność i dobre rządy

1. Strony wspierają prowadzenie regularnego, szeroko zakrojonego dialogu w zakresie praw człowieka.

2. Strony współpracują w zakresie promowania i ochrony praw człowieka, w tym w odniesieniu do ratyfikacji i wykonania międzynarodowych instrumentów dotyczących praw człowieka, a także w zakresie umacniania zasad demokratycznych i praworządności, promowania równości płci oraz zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze wszelkich względów.

3. Taka współpraca może obejmować:

a) wspieranie opracowywania i wdrażania planów działania w zakresie praw człowieka;

b) promowanie praw człowieka, w tym poprzez kształcenie i media;

c) wzmocnienie krajowych i regionalnych instytucji związanych z prawami człowieka, praworządnością i dobrymi rządami;

d) wzmocnienie współpracy z organami traktatowymi Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. praw człowieka oraz w ramach procedur specjalnych Rady Praw Człowieka zgodnie z zasadami ogólnymi prawa międzynarodowego praw człowieka;

PUBLIC

e) wzmocnienie koordynacji i współpracy w ramach instytucji ONZ ds. praw człowieka oraz w ramach odpowiednich forów regionalnych i wielostronnych;

f) wzmacnianie krajowych, regionalnych i zdecentralizowanych zdolności do stosowania zasad i praktyk demokratycznych, w tym promowanie procesów wyborczych spójnych z międzynarodowymi standardami demokratycznymi;

g) wzmacnianie dobrego, niezależnego i przejrzystego sprawowania rządów na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym i globalnym, promowanie rozliczalności i przejrzystości instytucji oraz wspieranie uczestnictwa obywateli i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego;

h) współpracę i koordynację, w stosownych przypadkach, w tym w państwach trzecich, w celu wzmocnienia zasad demokracji, praw człowieka i praworządności, które obejmują istnienie niezależnego systemu sądowego, równość wobec prawa, dostęp obywateli do skutecznej publicznej pomocy prawnej oraz prawo do rzetelnego procesu sądowego, sprawiedliwości proceduralnej i dostępu do wymiaru sprawiedliwości;

i) wspieranie powszechności międzynarodowych traktatów dotyczących praw człowieka oraz zachęcanie stron trzecich do wykonywania ich obowiązków w tym obszarze;

j) praca na rzecz zapewnienia odpowiedzialności za naruszenie i pogwałcenie praw człowieka oraz zapewnienia ofiarom takich naruszeń i pogwałceń dostępu do środków prawnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.4

Równość płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt

1. Strony promują równość płci, pełne korzystanie ze wszystkich praw człowieka przez wszystkie kobiety i dziewczęta oraz wzmocnienie ich pozycji. Strony uznają konieczność zapewnienia równości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt jako celu samego w sobie, a także jako czynnika wspierającego demokrację, zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, pokój i bezpieczeństwo. Strony wymieniają się najlepszymi praktykami oraz rozważają dalsze modele współpracy i potencjalne synergie między odpowiednimi inicjatywami, takimi jak polityki i programy, zgodnie z międzynarodowymi normami i zobowiązaniami, takimi jak Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW), przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1979 r., ogólne zalecenia Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet, deklaracja pekińska i pekińska platforma działania, przyjęte na Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniach 4–15 września 1995 r., program działania przyjęty na Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju, która odbyła się w Kairze w dniach 5–13 września 1994 r., oraz wynik ich konferencji przeglądowych, Agenda 2030, rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (zwana dalej „rezolucją RB ONZ nr 1325 (2020)") oraz jej późniejsze rezolucje dotyczące kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, a także inne umowy międzynarodowe dotyczące równości płci oraz praw człowieka kobiet i dziewcząt, których są stronami.

2. Taka współpraca może obejmować:

a) współpracę na rzecz osiągnięcia wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu 5 i związanych z nim zadań;

PUBLIC

b) promocję, ochronę i wykonywanie wszystkich praw człowieka wszystkich kobiet i dziewcząt, zapobieganie wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt, ich dyskryminacji i molestowania, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej, zwalczanie i ściganie tej przemocy, dyskryminacji i molestowania, a także aktywny rozwój praw człowieka kobiet i dziewcząt zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi;

c) aktywne promowanie systemowego uwzględniania perspektywy płci; wzmacnianie dialogu i współpracy w zakresie promowania równości płci oraz niedyskryminacji, dialogu społecznego, ochrony i włączenia, programu godnej pracy i polityki zatrudnienia;

d) wspieranie opracowywania i wdrażania krajowych planów działania w zakresie rezolucji RB ONZ nr 1325 (2000), a także wdrażania agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo", która obejmuje rezolucję RB ONZ nr 1325 (2000) oraz jej późniejsze rezolucje;

e) promowanie udziału kobiet w życiu politycznym i ich przywództwa, ja także dostępu do edukacji o wysokiej jakości, upodmiotowienia ekonomicznego i przywództwa oraz większego udziału we wszystkich dziedzinach życia, w tym w sferze politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturowej;

f) wzmacnianie instytucji krajowych i regionalnych za pomocą konkretnych środków, aby zająć się kwestiami związanymi z przemocą wobec kobiet i dziewcząt oraz rozwiązać te kwestie, w tym zapobieganie wszelkim formom przemocy seksualnej oraz przemocy i molestowania ze względu na płeć oraz ochronę przed nimi, za pomocą prowadzenia postępowań i mechanizmów rozliczalności, udzielania opieki i wsparcia dla ofiar, a także promowanie warunków bezpieczeństwa i ochrony kobiet i dziewcząt;

PUBLIC

g) skuteczne zapewnianie promowania, poszanowania i ochrony praw człowieka kobiet i dziewcząt, przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji i przemocy wobec nich, w tym przemocy ukierunkowanej na obrońców praw człowieka, zapewnianie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz podejmowanie niezbędnych działań, aby zakończyć bezkarność;

h) wzmacnianie współpracy z odpowiednimi organami ONZ oraz innymi organizacjami międzynarodowymi;

i) aktywne promowanie analizy dotyczącej płci oraz systematyczne włączanie perspektywy płci do wszystkich kwestii związanych z pokojem i bezpieczeństwem, przy jednoczesnym zapewnieniu przywództwa kobiet i ich znaczącego udziału w procesach pokojowych, działaniach mediacyjnych, rozwiązywaniu konfliktów i budowaniu pokoju, a także misjach i operacjach cywilnych i wojskowych.

ARTYKUŁ 2.5

Bezpieczeństwo międzynarodowe i cyberprzestrzeń

Strony wzmocnią swoją współpracę oraz wymianę poglądów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz w odniesieniu do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w kontekście międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym w zakresie standardów, zasad odpowiedzialnego zachowania państw, przestrzegania istniejącego prawa międzynarodowego w cyberprzestrzeni, rozwoju środków budowy zaufania oraz budowania zdolności.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.6

Zwalczanie terroryzmu

1. Strony potwierdzają znaczenie walki z terroryzmem oraz współpracują w celu zapobiegania aktom terrorystycznym oraz ich wyeliminowania zgodnie z prawem międzynarodowym oraz swoim odpowiednim prawodawstwem i praworządnością. Odbywa się to w szczególności:

a) w ramach pełnego wdrożenia wszystkich odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ i Zgromadzenia Ogólnego ONZ, konwencji i instrumentów międzynarodowych;

b) poprzez promowanie współpracy między państwami członkowskimi ONZ w celu skutecznego wdrożenia globalnej strategii ONZ w sprawie zwalczania terroryzmu, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 września 2006 r.;

c) poprzez wymianę najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu oraz w zakresie zwalczania terroryzmu;

d) poprzez wymianę informacji dotyczących grup terrorystycznych oraz ich sieci wsparcia, na podstawie prawa krajowego i międzynarodowego, a także wspieranie, gdy to możliwe, regionalnych inicjatyw na rzecz współpracy organów ścigania w zwalczaniu terroryzmu, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, prawa do prywatności i praworządności.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.7

Bezpieczeństwo obywateli

1. Strony współpracują w zakresie bezpieczeństwa obywateli. Strony uznają, że bezpieczeństwo obywateli wykracza poza granice krajowe i regionalne oraz wymaga szerszego dialogu i współpracy, zarówno w wymiarze regionalnym, jak i międzyregionalnym.

Strony uznają znaczenie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz nielegalnego obrotu środkami odurzającymi dla zwiększenia bezpieczeństwa obywateli. Strony zobowiązują się wspierać dialog między dwoma regionami oraz współpracę w zakresie bezpieczeństwa obywateli.

2. Strony mogą wymieniać się doświadczeniami opartymi na dowodach oraz najlepszymi praktykami w zakresie opracowywania i wdrażania polityk związanych z zapobieganiem przemocy i przestępczości, a także dotyczącymi systemów pomiaru i oceny poziomu przemocy, przestępczości i braku bezpieczeństwa.

Strony mogą wymieniać się opartymi na dowodach najlepszymi praktykami dotyczącymi ochrony ofiar przestępstw w kontekście bezpieczeństwa obywateli.

3. W odniesieniu do zapobiegania, Strony mogą wspierać polityki publiczne mające na celu zapobieganie przemocy, ze szczególnym naciskiem na młodzież i płeć.

4. Strony mogą wymieniać się doświadczeniami i najlepszymi praktykami w obszarach takich jak promowanie kultury, która wspiera pokój i brak przemocy, przestrzeganie prawa, rehabilitacja, ponowna integracja społeczna, sprawiedliwość naprawcza. W prawie Stron regulującym ich systemy penitencjarne należy odzwierciedlić międzynarodowe standardy i normy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.8

Broń strzelecka i lekka oraz inna broń konwencjonalna

1. Strony uznają, że nielegalne wytwarzanie i transfer broni strzeleckiej i lekkiej oraz innej broni konwencjonalnej, w tym amunicji do niej, i obrót nimi, oraz ich nadmierne gromadzenie, złe zarządzanie nimi oraz niekontrolowane rozprzestrzenianie, a także niewłaściwie zabezpieczone składowanie, nadal stanowią poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strony postanawiają wykonywać swoje odpowiednie obowiązki w celu zajęcia się nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką oraz inną bronią konwencjonalną, w tym amunicją do niej, w ramach istniejących umów międzynarodowych, Protokołu przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, przyjętego rezolucją ONZ 55/255 w dniu 31 maja 2001 r., oraz rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, a także swoich zobowiązań w ramach innych instrumentów międzynarodowych mających zastosowanie w tym obszarze, takich jak Program działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, przyjęty w dniu 20 lipca 2001 r.

3. Strony uznają znaczenie wewnętrznych systemów kontroli transferu broni konwencjonalnej, zgodnie z istniejącymi normami i przepisami międzynarodowymi. Strony uznają znaczenie stosowania takich kontroli w odpowiedzialny sposób, aby przyczynić się do międzynarodowego i regionalnego pokoju, bezpieczeństwa i stabilności oraz ograniczenia cierpień ludzi, a także do zapobiegania przenikaniu broni konwencjonalnej.

PUBLIC

4. Strony zobowiązują się w tym zakresie wykonywać w pełni Traktat o handlu bronią, przyjęty w Nowym Jorku w dniu 2 kwietnia 2013 r., oraz współpracować w ramach tego traktatu, w tym w zakresie promowania upowszechniania i pełnego wykonywania tego traktatu przez wszystkie państwa członkowskie ONZ.

5. Strony zobowiązują się zatem do współpracy oraz zapewnienia koordynacji, komplementarności i synergii w swoich staraniach zmierzających do uregulowania międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną lub jego lepszego uregulowania oraz do zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią, zwalczania i eliminowania go.

PUBLIC

ARTYKUŁ 2.9

Międzynarodowy Trybunał Karny

1. Strony uznają, że najpoważniejsze przestępstwa budzące niepokój społeczności międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne oraz dokładają starań, aby zapewnić prowadzenie skutecznych śledztw w ich sprawie oraz ich skutecznego ścigania poprzez podejmowanie środków na poziomie krajowym oraz wzmocnienie współpracy międzynarodowej, w tym współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym (MTK).

2. Strony promują powszechną ratyfikację lub przystąpienie do Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (zwanego dalej „Statutem") oraz działają na rzecz skutecznego wdrożenia Statutu na poziomie krajowym przez państwa-strony Statutu. Strony wymieniają się, w stosownych przypadkach, najlepszymi praktykami w zakresie przyjmowania swojego odpowiedniego prawodawstwa oraz podejmują środki w celu zagwarantowania integralności Statutu.

ARTYKUŁ 2.10

Współpraca w zakresie międzynarodowego zarządzania kryzysowego

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do współpracy w zakresie promowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym współpracy z myślą o opracowaniu podejścia uwzględniającego w sposób szczególny kwestię płci w dziedzinie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

2. Strony koordynują działania w ramach zarządzania kryzysowego, w tym współpracę w ramach operacji zarządzania kryzysowego.

3. Strony dążą do wykonania Umowy między Unią Europejską a Republiką Chile ustanawiającej ramy udziału Republiki Chile w prowadzonych przez Unię Europejską operacjach zarządzania kryzysowego, podpisanej w Brukseli w dniu 30 stycznia 2014 r.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 3

SPRAWIEDLIWOŚĆ, WOLNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

PUBLIC

ARTYKUŁ 3.1

Współpraca sądowa

1. Strony wzmacniają istniejącą współpracę w zakresie wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji na podstawie odpowiednich umów międzynarodowych. Strony wzmacniają istniejące mechanizmy oraz, w stosownych przypadkach, rozważają utworzenie nowych mechanizmów ułatwiających współpracę międzynarodową w tym obszarze. Współpraca taka obejmuje, w stosownych przypadkach, dostęp do odpowiednich instrumentów międzynarodowych oraz ich wdrożenie, a także bliższą współpracę z innymi odpowiednimi międzynarodowymi sieciami współpracy prawnej.

2. Strony rozwijają współpracę sądową w kwestiach cywilnych i handlowych, w szczególności w odniesieniu do negocjowania, ratyfikowania i wykonywania wielostronnych konwencji dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w tym konwencji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w dziedzinie międzynarodowej współpracy prawnej i sporów sądowych, a także ochrony dziecka.

3. Strony współpracują w celu promowania korzystania ze środków elektronicznych na potrzeby przekazywania dokumentów, w stosownych przypadkach, a także wysokich standardów ochrony danych osobowych, do celów międzynarodowej współpracy sądowej.

ARTYKUŁ 3.2

Światowy problem narkotykowy

1. Strony współpracują w celu zapewnienia zintegrowanego, zrównoważonego i opartego na dowodach podejścia do kwestii narkotyków w celu:

a) wdrażania inicjatyw na rzecz ograniczenia popytu i powiązanych z nimi środków, w tym zapobiegania i leczenia, oraz reintegracji społecznej, a także innych kwestii związanych ze zdrowiem;

b) zapewnienia dostępności i dostępu do substancji kontrolowanych wyłącznie do celów medycznych i naukowych, przy jednoczesnym zapobieganiu ich nielegalnemu wykorzystywaniu;

c) wdrażania inicjatyw na rzecz ograniczenia podaży oraz powiązanych z nimi środków, takich jak skuteczne ściganie przestępstw związanych z narkotykami i reagowanie na nie, zwalczanie prania pieniędzy, nielegalnego handlu narkotykami, w tym handlu narkotykami przez internet, a także rozwoju współpracy sądowej;

d) koncentrowania się na zagadnieniach przekrojowych, takie jak narkotyki i prawa człowieka, młodzież, dzieci, płeć, kobiety i społeczności, w tym poprzez środki współdziałania i współpracy z myślą o wspieraniu opracowania programów i działań na rzecz edukacji i resocjalizacji, pozwalających ograniczyć popyt na narkotyki i substancje psychotropowe;

PUBLIC

e) wymiany informacji i najlepszych praktyk na temat zmieniającej się rzeczywistości, tendencji i obecnych okoliczności, nowych i utrzymujących się wyzwań oraz zagrożeń, w tym nowych substancji psychoaktywnych; może to obejmować ograniczanie popytu na narkotyki oraz analizę kryminalistyczną materiałów, takich jak skonfiskowane prekursory narkotyków;

f) wzmocnienia współpracy międzynarodowej, w tym w celu rozwiązania problemu nielegalnego wykorzystywania prekursorów narkotyków, podstawowych substancji chemicznych oraz zawierających je produktów lub preparatów do nielegalnej produkcji narkotyków, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych;

g) wzmocnienia alternatywnego rozwoju, współpracy regionalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej dotyczącej ukierunkowanej na rozwój i zbilansowanej strategii kontroli narkotyków.

2. Strony współpracują w celu osiągnięcia tych celów, w tym – gdy to możliwe – zachęcając państwa trzecie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania i wykonania istniejących umów i protokołów międzynarodowych dotyczących kontroli narkotyków, których są stronami. Strony opierają swoje działania na swoich mających zastosowanie przepisach ustawowych i wykonawczych, na wspólnie przyjętych zasadach zgodnych z odpowiednimi konwencjami ONZ dotyczącymi kontroli narkotyków oraz na zaleceniach określonych w dokumencie końcowym sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie ogólnoświatowego problemu narkotyków z 2016 r. zatytułowanym „Nasze wspólne zobowiązanie na rzecz skutecznego rozwiązania i zwalczania światowego problemu narkotykowego”, który stanowi najbardziej aktualny międzynarodowy konsensus w sprawie światowej polityki w dziedzinie narkotyków, w celu podsumowania realizacji zobowiązań podjętych w zakresie wspólnego rozwiązywania światowego problemu narkotykowego i przeciwdziałania mu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 3.3

Migracja międzynarodowa i azyl

1. Strony współpracują oraz wymieniają się poglądami w ramach swoich odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych oraz kompetencji w dziedzinie migracji, w tym migracji legalnej i nieuregulowanej, handlu ludźmi oraz przemytu migrantów, migracji i rozwoju, azylu i ochrony międzynarodowej, powrotu, readmisji, integracji oraz wiz i zarządzania granicami.

2. Strony współpracują, w tym za pośrednictwem możliwej współpracy technicznej, w zakresie wymiany informacji i dobrych praktyk związanych z politykami, przepisami, instytucjami i społeczeństwem obywatelskim oraz udostępniają dane i statystyki dotyczące migracji.

3. Strony współpracują w celu zapobiegania migracji nieuregulowanej oraz przeciwdziałania przemytowi migrantów. W tym celu:

a) Chile dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nielegalnie przebywają na terytorium państwa członkowskiego, na jego wniosek, oraz – o ile umowa szczegółowa nie stanowi inaczej – bez dodatkowych formalności;

b) każde państwo członkowskie dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nielegalnie przebywają na terytorium Chile, na jego wniosek, oraz – o ile umowa szczegółowa nie stanowi inaczej – bez dodatkowych formalności;

PUBLIC

c) państwa członkowskie i Chile zapewniają swoim obywatelom odpowiednie dokumenty podróży do celów, o których mowa w lit. a) i b), lub akceptują korzystanie z europejskiego dokumentu podróży w celu powrotu;

d) Strony wspólnie uzgadniają wynegocjowanie umowy szczegółowej określającej obowiązki w zakresie readmisji, w tym środki dowodowe potwierdzające obywatelstwo; umowa ta może również obejmować obowiązek readmisji osób będących obywatelami państwa trzeciego, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Stron.

4. Strony zobowiązują się wzmocnić współpracę międzynarodową w zakresie migracji we wszystkich jej wymiarach, w tym w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, zwłaszcza w zakresie zajmowania się podstawowymi przyczynami migracji nieuregulowanej oraz przymusowego przesiedlenia, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji krajowych.

ARTYKUŁ 3.4

Ochrona konsularna

Organy dyplomatyczne i konsularne każdego reprezentowanego państwa członkowskiego zapewniają ochronę każdemu obywatelowi państwa członkowskiego nieposiadającego stałego przedstawicielstwa w Chile, jeżeli są one rzeczywiście w stanie udzielić ochrony konsularnej w danym przypadku, na takich samych warunkach jak obywatelom tego reprezentowanego państwa członkowskiego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 3.5

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu

Strony współpracują na rzecz zapobiegania wykorzystywaniu ich instytucji finansowych i wyznaczonych przedsiębiorstw i zawodów spoza sektora finansowego do finansowania terroryzmu oraz prania dochodów z działalności przestępczej, a także na rzecz zwalczania takiego wykorzystywania. W tym celu Strony wymieniają się informacjami zgodnie ze swoim odpowiednim prawodawstwem oraz współpracują w celu zapewnienia skutecznego i pełnego wdrożenia zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF). Współpraca taka może obejmować między innymi odzyskiwanie, zajmowanie, konfiskatę, śledzenie, identyfikację oraz zwrot aktywów lub funduszy, których źródłem są dochody z przestępstwa.

ARTYKUŁ 3. 6

Ściganie przestępstw oraz zwalczanie korupcji i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej

1. Strony współpracują i wymieniają się poglądami na temat zwalczania międzynarodowej zorganizowanej przestępczości gospodarczej i finansowej, handlu narkotykami i nielegalnych narkotyków, handlu ludźmi i innych powiązanych form wykorzystywania, korupcji, fałszerstwa, przemytu oraz nielegalnych transakcji, poprzez wywiązywanie się ze swoich wzajemnych obowiązków międzynarodowych w tym obszarze, w tym w odniesieniu do wzajemnej pomocy prawnej oraz skutecznej współpracy przy odzyskiwaniu mienia lub środków pochodzących z przestępstw.

2. Strony będą wymieniać się doświadczeniami opartymi na dowodach oraz najlepszymi praktykami dotyczącymi opracowywania i wdrażania polityk związanych ze zwalczaniem korupcji i międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

3. Strony prowadzą dialog i współpracę w zakresie ścigania przestępstw, w tym poprzez dalszą współpracę strategiczną z Europolem, a także strategiczną współpracę sądową, w tym za pośrednictwem Eurojustu.

4. Strony dokładają starań na rzecz współpracy na forach międzynarodowych, aby promować – w stosownych przypadkach – przestrzeganie i wykonywanie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjętej w dniu 15 listopada 2000 r. rezolucją ONZ nr 55/25, oraz protokołów uzupełniających do niej.

5. Strony promują wykonywanie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjętej w dniu 31 października 2003 r. rezolucją ONZ nr 58/4, oraz mechanizmu przeglądu wykonywania Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji ustanowionego przez Konferencję Państw Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji w Dosze w dniach 9–13 listopada 2009 r. (zwanego dalej „mechanizmem przeglądu”), w tym poprzez przestrzeganie zasady przejrzystości oraz udział społeczeństwa obywatelskiego w mechanizmie przeglądu.

6. Strony uznają znaczenie zwalczania korupcji w handlu międzynarodowym i inwestycjach i w tym celu zgadzają się przestrzegać bardziej szczegółowych postanowień Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie zapobiegania i zwalczania korupcji.

PUBLIC

7. W odniesieniu do zwalczania korupcji Strony postanawiają w szczególności:

a) wymieniać się odpowiednimi informacjami oraz najlepszymi praktykami w kwestiach takich jak uczciwość, przejrzystość publiczna i zwalczanie korupcji;

b) wymieniać się informacjami i najlepszymi praktykami, w tym takimi jak kampanie podnoszące świadomość oraz metody edukacji na temat zwalczania korupcji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 3.7

Cyberprzestępczość

1. Strony uznają, że cyberprzestępczość jest problemem globalnym wymagającym globalnego rozwiązania.

2. Strony wzmocnią swoją współpracę w celu zapobiegania cyberprzestępczości i zwalczania jej. W tym celu będą wymieniać się informacjami oraz najlepszymi praktykami zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i zobowiązaniami międzynarodowymi, takimi jak Konwencją Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzoną w Budapeszcie w dniu 23 listopada 2001 r. (zwaną dalej „konwencją o budapesztańską"), w sposób zapewniający pełne poszanowanie praw człowieka oraz w granicach swoich obowiązków.

3. Strony będą wymieniać się informacjami na temat kształcenia i szkolenia osób prowadzących postępowania oraz innych specjalistów lub prokuratorów specjalizujących się w cyberprzestępstwach i kryminalistyce cyfrowej, a także mogą prowadzić wspólne działania szkoleniowe w interesie wspólnym lub w interesie stron trzecich.

4. Strony dążą do współpracy, w stosownych przypadkach, w celu udzielenia pomocy i wsparcia innym państwom w opracowywaniu odpowiednich przepisów, polityk, praktyk, kształcenia i szkolenia, zgodnie z konwencją budapesztańską oraz uznając ją za normę międzynarodową w zakresie zapobiegania cyberprzestępczości i jej zwalczania.

PUBLIC

ARTYKUŁ 3.8

Ochrona danych osobowych

1. Strony uznają znaczenie ochrony podstawowych praw do prywatności i ochrony danych osobowych. Strony współpracują na rzecz zapewnienia poszanowania tych praw podstawowych, w tym w obszarze ścigania przestępstw oraz przy zapobieganiu terroryzmowi i innej poważnej przestępczości transgranicznej oraz przy ich zwalczaniu.

2. Strony współpracują na rzecz promowania wysokiego poziomu ochrony danych osobowych. Współpraca na poziomie dwustronnym i wielostronnym może obejmować budowanie zdolności, pomoc techniczną, wymianę informacji i wiedzy fachowej oraz współpracę za pośrednictwem odpowiednich organów regulacyjnych w organach międzynarodowych za obopólną zgodą Stron.

ROZDZIAŁ 4

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.1

Zrównoważony rozwój

1. Strony promują zrównoważony rozwój w jego trzech wymiarach, a mianowicie społecznym, gospodarczym i środowiskowym, w sposób włączający i wyważony, w drodze dialogu, wspólnego działania, wymiany najlepszych praktyk, dobrych rządów na wszystkich poziomach, spójnych krajowych strategii zrównoważonego rozwoju oraz uruchomienia zasobów finansowych, przy jak najlepszym wykorzystaniu istniejących i przyszłych instrumentów.

2. Strony odpowiadają na wyzwania związane z osiągnięciem celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju nadając priorytet potrzebom każdej ze Stron i krajowej odpowiedzialności, uwzględniając kontekst regionalny i lokalny oraz budując synergie i partnerstwa z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w tym obszarze, w tym ze społeczeństwem obywatelskim, władzami lokalnymi, sektorem prywatnym, organizacjami nienastawionymi na zysk i środowiskiem akademickim. Uznając główną rolę, jaką we wspieraniu rozwoju odgrywają władze publiczne, Strony będą jednak również współpracować na rzecz zachęcenia sektora prywatnego, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, do uwzględniania zrównoważonego rozwoju w jego praktykach.

3. Strony uznają znaczenie środków wdrażania, w tym finansowania, transferu technologii, współpracy technicznej i budowania zdolności dla realizacji Agendy 2030 i związanych z nią działań następczych, za pośrednictwem różnych zainteresowanych stron, w tym władz publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego i innych podmiotów. W tym względzie Strony zobowiązują się do dalszej pracy na rzecz wzmocnienia współpracy międzynarodowej, w tym w drodze promowania korzystania z innowacyjnych narzędzi w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

4. Strony współpracują na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru wzorców konsumpcji i produkcji oraz dążą do podejmowania działań ukierunkowanych na uniezależnienie wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska, w tym za pośrednictwem gospodarki o obiegu zamkniętym, polityki publicznej i strategii biznesowych.

5. Strony dokładają starań, aby promować odpowiedzialne, zrównoważone i skuteczne wykorzystywanie zasobów naturalnych.

6. Strony dokładają starań, aby podnosić świadomość na temat gospodarczych i społecznych kosztów szkód w środowisku oraz ich wpływu na dobrostan człowieka, w tym poprzez wykorzystywanie potwierdzonych naukowo dowodów.

7. Strony prowadzą regularny, usystematyzowany dialog w zakresie polityki na temat zrównoważonego rozwoju oraz osiągania celów zrównoważonego rozwoju, aby usprawnić koordynację polityki dotyczącej kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz poprawić jakość i skuteczność tej koordynacji.

8. Strony współpracują, aby uwzględnić kwestie związane z płcią we wszystkich politykach i instrumentach.

PUBLIC

9. Współpracę na rzecz rozwoju prowadzi się zgodnie z odpowiednimi uzgodnionymi na poziomie międzynarodowym zasadami i politykami, których przestrzegają obie Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.2

Współpraca międzynarodowa

1. Strony uznają obopólnie korzystny charakter współpracy międzynarodowej oraz jej wartość w zakresie promowania procesów zrównoważonego rozwoju.

2. Strony będą zachęcać do współpracy trójstronnej z państwami trzecimi w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w sposób zapewniający pełne poszanowanie strategii i priorytetów beneficjentów. Strony promują wzmocnienie integracji regionalnej z Ameryką Łacińską i regionem Karaibów oraz uznają strategiczne znaczenie sprzyjającej włączeniu współpracy międzyregionalnej.

ARTYKUŁ 4.3

Środowisko

1. Strony zgadzają się co do potrzeby ochrony środowiska oraz zachowania i odtwarzania zasobów naturalnych i zrównoważonego zarządzania tymi zasobami.

2. Strony będą współpracować, w szczególności w obszarach takich jak prawa dostępu w sprawach środowiskowych, różnorodność biologiczna i obszary chronione, grunty i gleby, woda, jakość powietrza, monitoring środowiska, ocena oddziaływania na środowisko, gospodarowanie odpadami, rozszerzona odpowiedzialność producenta, recykling i zarządzanie substancjami chemicznymi, ocena skutków transportu i zarządzanie.

3. Strony uznają znaczenie globalnego zarządzania środowiskiem, w tym wykonywania wielostronnych umów środowiskowych, których są stronami, oraz – w stosownych przypadkach – rezolucji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska oraz innych odpowiednich forów, dla rozwiązywania problemów środowiskowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do wykonania wielostronnych umów środowiskowych, których jest stroną.

4. Strony wzmacniają swoją współpracę w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi oraz w zakresie uwzględnienia aspektów związanych ze środowiskiem we wszystkich sektorach współpracy, w zależności od przypadku, w szczególności w odniesieniu do:

a) promowania dobrego zarządzania środowiskiem we wspólnie uzgodnionych obszarach priorytetowych;

b) wspierania wymiany informacji, technicznej wiedzy fachowej oraz najlepszych praktyk w obszarach takich jak:

   (i) zielona gospodarka i gospodarka o obiegu zamkniętym oraz najlepsze dostępne techniki;

PUBLIC

(ii) zachowanie i zrównoważone wykorzystanie celów w zakresie różnorodności biologicznej, w tym mapowanie i ocena ekosystemów i ich funkcji, ich wycena oraz uwzględnienie tych celów w innych odpowiednich obszarach polityki;

(iii) ochrona lasów i zrównoważona gospodarka leśna;

(iv) zwalczanie nielegalnego handlu dziką fauną i florą, w tym drewnem i innymi zasobami biologicznymi;

(v) prawidłowe zarządzanie chemikaliami i odpadami;

(vi) zasoby wodne, gleba i polityka użytkowania gruntów;

(vii) zanieczyszczenie powietrza i redukcja krótkotrwałych zanieczyszczeń;

(viii) ochrona środowiska przybrzeżnego i morskiego oraz zarządzanie nim;

(ix) skutki społeczne i gospodarcze degradacji środowiska;

(x) wpływ działalności gospodarczej na środowisko oraz możliwości ekologizacji przedsiębiorstw;

(xi) dostęp do informacji, uczestnictwo i sprawiedliwość w kwestiach dotyczących środowiska;

(xii) wspólne badania naukowe w kwestiach dotyczących środowiska.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.4

Zmiana klimatu

1. Strony uznają, że poważne zagrożenie związane ze zmianą klimatu wymaga wspólnych działań na rzecz rozwoju niskoemisyjnego i odpornego na zmianę klimatu.

2. Strony uznają znaczenie międzynarodowych postanowień i umów w obszarze zmiany klimatu, w szczególności Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 9 maja 1992 r. (UNFCCC), porozumienia paryskiego oraz Protokołu z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonego w Kioto w dniu 11 grudnia 1997 r.

3. Strony współpracują w celu wzmocnienia swojej wzajemnej współpracy w ramach UNFCCC, w celu wykonania porozumienia paryskiego oraz ustalonych na poziomie krajowym wkładów w ramach niniejszej Umowy.

4. Taka współpraca może obejmować:

a) współpracę na rzecz wykonania zobowiązań sprzed 2020 r. oraz działania zmierzające do zbudowania wzajemnego zaufania między Stronami;

b) ułatwianie dalszych działań Stron, których fundament stanowią ich krajowe debaty i analiza polityk;

c) wspieranie niskoemisyjnego rozwoju gospodarczego zgodnie z porozumieniem paryskim;

PUBLIC

d) wspieranie wszystkich konstruktywnych dialogów i zobowiązań wynikających z UNFCCC, zwłaszcza tych utworzonych w celu oceny zbiorowych postępów w osiąganiu celów porozumienia paryskiego, takich jak globalny przegląd;

e) rozwój dialogu w zakresie polityki oraz współpracy w zakresie wdrażania wzmocnionych ram przejrzystości ustanowionych na podstawie porozumienia paryskiego, we wspólnie uzgodnionych obszarach priorytetowych, w tym wzmocnienie zdolności krajowych w celu osiągnięcia większego poziomu przejrzystości;

f) promowanie dwustronnego dialogu i współpracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu wspierania procesów wielostronnych, w zależności od przypadku, które mogą mieć znaczący wpływ na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z międzynarodowego transportu morskiego i lotnictwa, w szczególności w Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego oraz Międzynarodowej Organizacji Morskiej;

g) promowanie wewnętrznych polityk i programów klimatycznych, które wspierają cele porozumienia paryskiego w celu łagodzenia, przystosowania się oraz dostosowania przepływów finansowych, w tym za pośrednictwem celów i działań zawartych w ustalonych na poziomie krajowym wkładów Stron w ramach niniejszej Umowy;

h) wspieranie działań mających na celu dostosowanie przepływów finansowych do ścieżki prowadzącej do rozwoju niskoemisyjnego i odpornego na zmianę klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem finansowania działań w związku ze zmianą klimatu sprzyjającego włączeniu społecznemu, które jest ukierunkowane na najuboższych i grupy szczególnie narażone na negatywne skutki zmiany klimatu, takie jak kobiety i dziewczęta;

PUBLIC

i) promowanie dialogu w zakresie wzmocnienia polityki i środków przystosowania się do zmiany klimatu, w tym dotyczącego kwestii związanych z finansowaniem działań na rzecz przystosowania, oceny wyników oraz wzmocnienia odporności;

j) promowanie synergii działań w dziedzinie klimatu na wszystkich szczeblach między administracją publiczną, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorstwami prywatnymi oraz wspieranie udziału sektora prywatnego z myślą o osiągnięciu gospodarki niskoemisyjnej i odpornej na zmianę klimatu;

k) promowanie instrumentów polityki gospodarczej na potrzeby działań związanych ze zmianą klimatu, takich jak, w zależności od przypadku, ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych, instrumenty rynkowe i podatki od emisji dwutlenku węgla;

l) zwiększenie rozwoju i wdrażania technologii niskoemisyjnych i innych technologii przyjaznych dla klimatu w sposób opłacalny z ekonomicznego punktu widzenia;

m) promowanie globalnych wysiłków na rzecz zracjonalizowania i zniesienia nieefektywnych dopłat do paliw kopalnych, które sprzyjają zbędnemu zużyciu, przy pełnym uwzględnieniu szczególnych potrzeb i warunków krajów rozwijających się oraz ograniczeniu do minimum ewentualnego negatywnego wpływu na ich rozwój w sposób, który zapewnia ochronę ubogich i dotkniętych tymi problemami społeczności;

n) wzmocnienie dwustronnego dialogu dotyczącego innych obszarów polityki klimatycznej, które mogą się pojawić, oraz sprzyjanie uwzględnianiu przekrojowych podejść zawartych w porozumieniu paryskim i Agendzie 2030.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.5

Zrównoważona energia

1. Strony uznają znaczenie sektora energetycznego dla dobrobytu gospodarczego oraz międzynarodowego pokoju i stabilności oraz podkreślają, że transformacja sektora energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów określonych w porozumieniu paryskim i w Agendzie 2030. Strony zgadzają się co do potrzeby poprawy i zróżnicowania dostaw energii, promowania innowacji, zwiększenia efektywności energetycznej w celu zapewnienia dostępu do bezpiecznej, zrównoważonej, ekologicznej i przystępnej cenowo energii. Strony uznają, że transformacja energetyczna będzie wiązać się z ponoszeniem kosztów przez regiony i zapewni wsparcie sprawiedliwej transformacji. Strony współpracują na rzecz osiągnięcia tych celów.

2. Strony utrzymują wymianę informacji na temat energii oraz współpracują w wymiarze dwustronnym, regionalnym i wielostronnym w celu wspierania otwartych i konkurencyjnych rynków, wymiany najlepszych praktyk, promowania opartych na wiedzy naukowej, przejrzystych regulacji oraz prowadzenia dyskusji na temat obszarów współpracy w zakresie kwestii energetycznych.

3. Współpracę między Stronami na podstawie niniejszego artykułu wdraża się z należytym uwzględnieniem art. 15.14 w celu zapewnienia synergii.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.6

Zarządzanie oceanami

1. Strony uznają znaczenie zrównoważonego zarządzania oceanami i morzami, w tym ochrony i zachowania środowiska morskiego, powiązań między oceanami a klimatem, ochrony i zrównoważonego wykorzystania rybołówstwa, akwakultury i innej działalności morskiej oraz odpowiedzialnego zarządzania nimi, a także ich wkładu w zapewnianie możliwości środowiskowych, gospodarczych i społecznych dla obecnych i przyszłych pokoleń.

2. W tym celu, w sposób spójny ze swoimi obowiązkami wynikającymi z prawa międzynarodowego, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r., Strony zobowiązują się do:

a) promowania podpisywania i ratyfikacji, zatwierdzenia lub akceptacji przez państwa, które są w stanie to zrobić, porozumienia w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, przyjętego w Nowym Jorku w dniu 19 czerwca 2023 r.;

b) współpracy w celu osiągnięcia 14. celu zrównoważonego rozwoju i innych powiązanych celów zrównoważonego rozwoju, w tym w ramach odpowiednich regionalnych i wielostronnych organów i procesów;

c) przyczyniania się do wzmocnienia międzynarodowego zarządzania oceanami, w tym w drodze uzupełniania luk regulacyjnych oraz niwelowania różnic we wdrażaniu;

PUBLIC

d) promowania lepszej współpracy i konsultacji, w ramach właściwych organizacji międzynarodowych, instrumentów i organów oraz między nimi, z myślą o wzmocnieniu zarządzania oceanami oraz promowania skutecznego egzekwowania przepisów;

e) promowania oraz skutecznego wdrażania środków w zakresie monitorowania, kontroli i nadzoru, takich jak programy obserwacji, satelitarny system monitorowania statków, kontrola przeładunków, inspekcje na morzu i kontrola przeprowadzana przez państwo portu oraz powiązane sankcje zgodne z ich odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, mające na celu zachowanie stad rybnych i zapobieganie przełowieniu;

f) utrzymywania lub podejmowania działań służących zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (zwanych dalej „połowami NNN") oraz prowadzenia współpracy w tym zakresie, w tym – w stosownych przypadkach – wymiany informacji dotyczących działań w zakresie połowów NNN na ich wodach oraz wdrażania polityk i środków służących do wykluczenia produktów pochodzących z połowów NNN z przepływów handlowych oraz działalności w zakresie chowu i hodowli ryb;

g) współpracy z regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem, a w stosownych przypadkach w ramach tych organizacji, których obie Strony są członkami, obserwatorami lub współpracującymi krajami niebędącymi umawiającymi się stronami, w celu osiągnięcia dobrego zarządzania;

h) ograniczania presji na oceany w drodze zwalczania zanieczyszczenia mórz i odpadów morskich, w tym pochodzących ze źródeł na lądzie, tworzyw sztucznych i mikrodrobin plastiku;

i) współpracy na rzecz rozwijania ekosystemów i obszarowych środków ochrony i narzędzi zarządczych, w tym w odniesieniu do chronionych obszarów morskich, zgodnie z prawem każdej ze Stron i prawem międzynarodowym oraz w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową, aby chronić i odtwarzać obszary i zasoby przybrzeżne i morskie;

PUBLIC

j) zachęcania do zwiększania bezpieczeństwa i ochrony oceanów poprzez wymianę najlepszych praktyk dotyczących działań straży przybrzeżnej i nadzoru morskiego, w tym przez wzmocnienie współpracy między odpowiednimi organami;

k) promowania narzędzi obszarowych, takich jak oparte na ekosystemach planowanie przestrzenne obszarów morskich oraz zintegrowane zarządzanie obszarami przybrzeżnymi, w celu zrównoważonego zarządzania działalnością morską i jej zrównoważonego rozwijania;

l) współpracy w celu zwiększenia badań nad oceanami i zbierania danych;

m) wspierania badań morskich i podejmowania decyzji, które dotyczą zarządzania rybołówstwem i innych działań związanych z eksploatacją zasobów morskich, w oparciu o wiedzę naukową;

n) współpracy w celu zminimalizowania szkodliwego wpływu zmiany klimatu na oceany, linie brzegowe i ekosystemy, w tym poprzez zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych, w szczególności dwutlenku węgla, oraz osiągnięcia skutecznych działań adaptacyjnych i wspierania wykonywania odpowiednich umów międzynarodowych i działań międzynarodowych;

o) promowania rozwoju zrównoważonej i odpowiedzialnej akwakultury, w tym w odniesieniu do realizacji celów i zasad zawartych w Kodeksie odpowiedzialnego rybołówstwa, przyjętego w Rzymie w dniu 31 października 1995 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa;

p) wymieniania się najlepszymi praktykami w zakresie zrównoważonego rozwoju wybranych rodzajów działalności gospodarczej związanej z morzem będących przedmiotem zainteresowania Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.7

Zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

1. Strony uznają potrzebę zarządzania zarówno wewnętrznym, jak i ogólnoświatowym ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami spowodowanymi przez człowieka.

2. Strony współpracują na rzecz poprawy zapobiegania, łagodzenia, gotowości, środków reagowania i odbudowy w celu zmniejszenia ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, budowania kultury zapobiegania oraz zwiększenia odporności społeczeństwa, ekosystemów i infrastruktury, a w stosownych przypadkach współpracują na dwustronnych, regionalnych i wielostronnych szczeblach politycznych na rzecz poprawy zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi na poziomie ogólnoświatowym.

3. Strony zobowiązują się do promowania wymiany informacji i dobrych praktyk w zakresie wykonywania i monitorowania ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w latach 2015–2030, przyjętych na trzeciej światowej konferencji ONZ w Sendai w Japonii w dniu 18 marca 2015 r., za pośrednictwem regionalnych i globalnych platform współpracy, a w szczególności w zakresie oceny ryzyka, wdrażania na wszystkich szczeblach planów zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, gromadzenia i wykorzystywania statystyk dotyczących klęsk żywiołowych i danych dotyczących strat, w tym oceny gospodarczej klęsk żywiołowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.8

Rozwój polityki miejskiej

1. Strony uznają znaczenie polityk mających na celu promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich jako środka skutecznie przyczyniającego się do osiągnięcia celów Agendy 2030 i Nowej agendy miejskiej.

2. Strony promują współpracę i partnerstwo, obejmujące wszystkie kluczowe podmioty działające w obszarze zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, w szczególności w zakresie sposobów rozwiązywania problemów miejskich w zintegrowany i kompleksowy sposób.

3. W miarę możliwości Strony rozwijają konkretne możliwości współpracy pomiędzy miastami w zakresie zrównoważonych rozwiązań problemów miejskich, z myślą o poprawie budowania zdolności w drodze wymiany doświadczeń i praktyk oraz wzajemnego uczenia się.

PUBLIC

ARTYKUŁ 4.9

Współpraca w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich[1]

1. Strony współpracują w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich we wspólnym celu wzmocnienia odporności i zrównoważenia produkcji żywności, zrównoważonego rolnictwa i zarządzania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, oraz działań w zakresie klimatu, systemów żywnościowych o obiegu zamkniętym, w tym zapobiegania stratom żywności i ich zmniejszania, promowania organizacji producentów, oznaczeń geograficznych, badań naukowych i innowacji, polityki rozwoju obszarów wiejskich oraz perspektyw dla rynku rolnego.

2. Strony uznają działania podejmowane na forach międzynarodowych w celu zwiększenia globalnego bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego oraz zrównoważonego rolnictwa, a także zobowiązują się do aktywnego zaangażowania we współpracę na tych forach w celu wyeliminowania głodu i wszelkich form niedożywienia do 2030 r.

3. Strony współpracują na rzecz zrealizowania Agendy 2030 w sektorze rolno-spożywczym, w szczególności celów zrównoważonego rozwoju nr 1, 2, 12, 15 i 17 oraz innych odpowiednich celów zrównoważonego rozwoju.

[1] W zakresie, w jakim kwestie objęte niniejszym artykułem są także objęte rozdziałem 14, współpraca, o której mowa w niniejszym artykule, będzie prowadzona zgodnie z tym rozdziałem.

4. Strony wspierają i promują skuteczne partnerstwa publiczne, partnerstwa publiczno-prywatne i partnerstwa z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, opierając się na doświadczeniach i strategiach dotyczących finansowania partnerstw, o których mowa w 17. celu zrównoważonego rozwoju. W tym celu Strony dążą do zwiększenia dwustronnej współpracy i koordynacji związanej z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich na podstawie ich odpowiednich długoterminowych celów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w programie Zielony Ład Unii Europejskiej, strategii Unii Europejskiej „Od pola do stołu" oraz strategii Unii Europejskiej na rzecz bioróżnorodności, a także chilijskich inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju w sektorze rolno-spożywczym.

ROZDZIAŁ 5

PARTNERSTWO GOSPODARCZE, SPOŁECZNE I KULTURALNE

ARTYKUŁ 5.1

Przedsiębiorczość i przemysł

1. Strony współpracują na rzecz promowania środowiska sprzyjającego rozwojowi i poprawie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz, w stosownych przypadkach, współpracy w obszarze polityki przemysłowej. Taka współpraca polega w szczególności na:

a) promowaniu kontaktów między podmiotami gospodarczymi, zachęcaniu do wspólnych inwestycji oraz ustanawianiu wspólnych przedsiębiorstw i sieci informacyjnych poprzez istniejące programy horyzontalne;

b) wymianie informacji i doświadczeń w zakresie stwarzania ogólnych warunków dla poprawy konkurencyjności MŚP oraz w zakresie procedur związanych z zakładaniem MŚP;

c) ułatwianiu działań prowadzonych przez MŚP Stron;

d) promowaniu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i ich rozliczalności oraz zachęcaniu do stosowania odpowiedzialnych praktyk handlowych, w tym zrównoważonej konsumpcji i produkcji.

2. Strony współpracują na rzecz ułatwienia odpowiednich działań w zakresie współpracy prowadzonych przez sektor prywatny.

ARTYKUŁ 5.2

Surowce naturalne

1. Strony uznają, że przejrzyste, rynkowe podejście jest najlepszym sposobem na stworzenie środowiska sprzyjającego inwestycjom w sektorze surowców naturalnych.

2. Strony promują, w oparciu o wspólne interesy, współpracę w kwestiach dotyczących surowców naturalnych w ramach odpowiednich struktur regionalnych lub wielostronnych lub w drodze dialogu dwustronnego na wniosek którejkolwiek ze Stron. Celem tej współpracy jest zwiększanie przejrzystości na światowych rynkach surowców naturalnych oraz przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju.

PUBLIC

3. Współpracę między Stronami na podstawie niniejszego artykułu wdraża się z należytym uwzględnieniem art. 15.14 w celu zapewnienia synergii.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.3

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej oraz biznes i prawa człowieka

1. Strony wspierają opracowywanie i wdrażanie krajowych planów działania w zakresie biznesu i praw człowieka, zapewniając, aby plany te odnosiły się do skutecznych postanowień dotyczących należytej staranności w zakresie praw człowieka oraz aby zachęcały do ich wdrażania.

2. Biorąc pod uwagę, że państwa mają obowiązek chronić prawa człowieka na swoim terytorium względem działalności gospodarczej, Strony promują odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z normami międzynarodowymi zatwierdzonymi lub wspieranymi przez Strony w ramach Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Wytycznych dla przedsiębiorstw wielonarodowych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Ogólnych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) oraz Agendy 2030.

ARTYKUŁ 5.4

Zatrudnienie i sprawy społeczne

1. Strony uznają, zgodnie z Agendą 2030, że eliminacja ubóstwa we wszystkich jego formach i wymiarach, w tym ubóstwa skrajnego, stanowi największe wyzwanie stojące przed światem oraz niezbędny wymóg zrównoważonego rozwoju. W związku z tym Strony postanawiają wymieniać się informacjami na temat metod pomiaru ubóstwa na potrzeby prowadzenia polityk opartych na dowodach.

2. Strony uznają, że poprawa poziomu życia, tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy oraz działanie na rzecz ochrony socjalnej i godnej pracy dla wszystkich – kobiet i mężczyzn – powinny stanowić centralny element polityki zatrudnienia i polityki społecznej.

3. Strony szanują, promują i urzeczywistniają podstawowe zasady i prawa w pracy określone w Deklaracji MOP dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, przyjętej w Genewie w dniu 18 czerwca 1998 r., oraz działaniach następczych wobec tej deklaracji, w Deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętej w dniu 10 czerwca 2008 r., oraz w odpowiednich konwencjach podstawowych MOP.

4. Strony wzmacniają współpracę, w tym między partnerzy społecznymi, w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych, oraz promują wymianę najlepszych praktyk dotyczących zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, inspekcji pracy, pracy nierejestrowanej, dialogu społecznego oraz ochrony socjalnej i ochrony pracy, w tym w odniesieniu do oceny wpływu gospodarki nieformalnej, a także zarządzania zmianami zawodowymi.

PUBLIC

5. Strony postanawiają nawiązać regularny dialog w celu wspomagania i przeglądu postępu prac w tych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz kształtu i skuteczności ich polityk w tych dziedzinach.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.5

Osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami

1. Strony zobowiązują się pracować na rzecz zapewnienia dobrobytu, godności i skutecznej integracji grupom szczególnie wrażliwym w swoich społeczeństwach, a także tym, którzy napotykają bariery utrudniające im uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi, w szczególności osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami.

2. Strony uznają znaczenie promowania pozytywnego podejścia do starzenia się oraz dostępności na wszystkich poziomach przez całe życie. Strony uznają również znaczenie przestrzegania obowiązków w zakresie dostępności wynikających z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętej w dniu 13 grudnia 2006 r.

3. Strony postanawiają współpracować w celu:

a) promowania i rozwijania działań mających na celu wspieranie lub zwiększanie możliwości na rynku pracy dostępnych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także ich włączenie społeczne;

b) zapewnienia edukacji włączającej i uczenia się przez całe życie osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności dzieciom i osobom młodym, a także osobom starszym;

c) promowania ukierunkowanych działań koncentrujących się na integracji osób z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi oraz problemami w obszarze zdrowia psychicznego, a także na ich habilitacji i rehabilitacji;

d) identyfikowania i wymiany dobrych praktyk w obszarze urządzeń wspomagających, w tym urządzeń, które są wykorzystywane w świadczeniu opieki w celu ułatwienia samodzielnego życia i które są przydatne zarówno dla osób starszych, jak i osób z niepełnosprawnościami, w tym w sytuacjach niesamodzielności;

e) poprawy dostępności produktów i usług w spójny sposób w celu zapewnienia dostępu na równych zasadach i bez dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami lub osób starszych.

ARTYKUŁ 5.6

Młodzież

1. Strony uznają znaczenie młodzieży jako grupy, która przyczynia się do wzrostu gospodarczego i dobrobytu. W związku z tym Strony podkreślą znaczenie tworzenia miejsc pracy i godnego zatrudnienia dla osób młodych, a także opracowywania projektów mających na celu zwiększenie ich aktywności obywatelskiej.

PUBLIC

2. Strony współpracują na rzecz:

a) ułatwiania aktywnego zaangażowania wszystkich osób młodych w ramach społeczeństwa obywatelskiego;

b) ułatwiania kontaktów w obszarach polityki dotyczącej młodzieży oraz kształcenia pozaformalnego dla osób młodych i osób pracujących z młodzieżą;

c) promowania zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez angażowanie się w dialog z myślą o wspieraniu skierowanych do młodzieży kampanii podnoszących świadomość na temat praw człowieka i niedyskryminacji.

3. W tych ramach Strony będą prowadzić wspólne działania mające na celu zwalczanie nękania i przemocy w placówkach oświatowych.

ARTYKUŁ 5.7

Kultura

1. Strony współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych, w szczególności w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) na rzecz realizacji wspólnych celów i wspierania różnorodności kulturowej, w tym w drodze wykonania Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, przyjętej w Paryżu w dniu 20 października 2005 r.

PUBLIC

2. Strony promują bliższy dialog i ściślejszą współpracę w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym w odniesieniu do powstających i nowych technologii oraz mediów audiowizualnych, mającą na uwadze istniejące umowy dwustronne między Chile a państwami członkowskimi, między innymi w celu lepszego wzajemnego zrozumienia i poznania kultur oraz zwiększenia kontaktów w tym obszarze.

3. Strony dążą do podjęcia odpowiednich środków służących wymianie kulturalnej oraz realizują wspólne inicjatywy w różnych obszarach kultury, w tym dotyczące koprodukcji w branży medialnej, filmowej i telewizyjnej, z wykorzystaniem dostępnych instrumentów i mechanizmów współpracy.

4. Strony zachęcają do dialogu międzykulturowego między swoimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a także między osobami fizycznymi Stron.

ARTYKUŁ 5.8

Badania naukowe i innowacje

1. Strony współpracują w obszarze badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji na zasadzie wspólnego interesu i wzajemnych korzyści oraz zgodnie ze swoim wewnętrznymi zasadami i przepisami. Celem takiej współpracy jest promowanie rozwoju społecznego i gospodarczego, radzenie sobie z globalnymi wyzwaniami społecznymi, osiągnięcie doskonałości naukowej, poprawa konkurencyjności regionalnej, a także wzmacnianie stosunków między Stronami, prowadzące do powstania długotrwałych partnerstw. Strony wspierają dialog w zakresie polityki oraz wykorzystują w sposób komplementarny swoje różne instrumenty, takie jak Umowa w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską a Republiką Chile, sporządzona w Brukseli w dniu 23 września 2002 r.

2. Strony dążą do:

a) poprawy warunków mobilności badaczy, naukowców, ekspertów, studentów i przedsiębiorców oraz przepływu materiałów i wyposażenia przez granice;

b) ułatwienia sobie wzajemnie dostępu do swoich programów w dziedzinie nauki, technologii i innowacji, do infrastruktury i obiektów badawczych, publikacji oraz danych naukowych;

c) zwiększenia współpracy w zakresie badań przednormalizacyjnych i normalizacji;

d) promowania wspólnych zasad uczciwego i sprawiedliwego traktowania praw własności intelektualnej w projektach dotyczących badań naukowych i innowacji;

e) zachęcania do dialogu w zakresie polityki na temat innowacji, ukierunkowanego w szczególności na MŚP, z myślą o tworzeniu nowych towarów i usług oraz pobudzaniu innowacji technologicznych i przedsiębiorczości;

f) zwiększenia liczby wspólnych przedsięwzięć gospodarczych w zakresie badań stosowanych i rozwoju, których celem jest opracowywanie innowacyjnych rozwiązań wspólnych problemów i wyzwań;

g) wspierania sieci i powiązań między instytucjami badawczymi i innowacyjnymi, takimi jak uniwersytety i ośrodki badań naukowych, a przedsiębiorstwami w regionach Stron w celu rozwoju działań bliskich wprowadzania na rynek;

PUBLIC

h) wspierania społecznych i publicznych programów na rzecz innowacji mających na celu poprawę rozwoju społecznego regionów, a w szczególności jakości życia obywateli;

i) promowania współpracy i wymiany najlepszych praktyk, działań w zakresie polityki i strategii, w tym dotyczących globalnych wyzwań, między decydentami, agencjami ds. innowacji oraz innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

3. Strony promują następujące działania, w które angażuje się organizacje publiczne, publiczne i prywatne ośrodki badań naukowych, instytucje szkolnictwa wyższego, agencje ds. innowacji i sieci innowacji, a także inne zainteresowane strony, w tym MŚP:

a) wspólne inicjatywy mające na celu podniesienie świadomości w zakresie nauki, technologii i innowacji oraz programy budowania zdolności i możliwości udziału w programach każdej ze Stron;

b) wspólne spotkania i warsztaty mające na celu wymianę informacji i najlepszych praktyk oraz określenie obszarów wspólnych badań;

c) wspólne i współfinansowane działania badawczo-innowacyjne, w tym sieci tematyczne, w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

d) wzajemnie uznawana ocena i ewaluacja współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji oraz upowszechnianie odpowiednich wyników.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.9

Współpraca w kwestiach arktycznych

Strony uznają znaczenie dialogu i współpracy na poziomach dwustronnych i wielostronnych w kwestiach arktycznych. Taka współpraca odbywa się za pośrednictwem dialogu ekspertów i wymiany najlepszych praktyk, w tym w ramach Komisji do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.10

Polityka cyfrowa

1. Strony uznają, że technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) zwiększają rozwój gospodarczy, edukacyjny i społeczny. Strony wymieniają poglądy na temat swoich odpowiednich polityk w tej dziedzinie.

2. Strony współpracują w zakresie polityki w dziedzinie ICT. Współpraca ta może obejmować:

a) wymianę poglądów na temat różnych aspektów strategii jednolitego rynku cyfrowego Unii Europejskiej, w szczególności polityk i uregulowań dotyczących łączności elektronicznej, w tym dostępu do usług sieci szerokopasmowej, ochrony prywatności i danych osobowych, przepływu danych, wymogów dotyczących lokalizacji danych, administracji elektronicznej, otwartych danych publicznych, otwartych danych, bezpieczeństwa w internecie, e-zdrowia oraz niezależności organów regulacyjnych;

b) wymianę poglądów na temat neutralności sieci jako zasady promowania wolnego i otwartego internetu oraz tworzenia usług online i aplikacji, a także dostępu do nich dla dobra wszystkich obywateli;

c) promowanie ICT jako środka sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu, społecznemu i kulturalnemu, włączeniu społecznemu i cyfrowemu oraz różnorodności kulturowej, a także jako istotnego narzędzia służącego do stymulowania łączności w szkołach oraz rozwijania sieci badawczych i akademickich;

d) rozwijanie wzajemnego połączenia i interoperacyjności sieci badawczych, infrastruktur i usług obliczeniowych oraz gromadzenia danych naukowych, a także promowanie takiego rozwoju w ich kontekście regionalnym;

e) współpracę w dziedzinie administracji elektronicznej i usług zaufania, takich jak podpis elektroniczny i tożsamość elektroniczna, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany zasad polityki, informacji i dobrych praktyk w zakresie wykorzystania ICT do modernizacji administracji publicznej oraz promowania wysokiej jakości usług publicznych i przejrzystego zarządzania zasobami publicznymi;

f) wymianę informacji dotyczących norm, oceny zgodności i homologacji typu, między innymi w celu ułatwienia handlu;

g) promowanie wymiany i kształcenia specjalistów, w szczególności młodych specjalistów i kobiet;

h) promowanie umiejętności cyfrowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.11

Kształcenie i szkolnictwo wyższe

1. Strony współpracują w dziedzinie kształcenia, aby wspierać rozwój kapitału ludzkiego, w szczególności na poziomie szkolnictwa wyższego.

2. W celu wspierania jakości i modernizacji systemów szkolnictwa wyższego Strony:

a) promują mobilność studentów, pracowników akademickich i administracyjnych w ramach istniejących lub nowych programów;

b) zwiększają potencjał instytucji szkolnictwa wyższego;

c) udoskonalają mechanizmy uznawania kwalifikacji i okresów studiów za granicą zgodnie z prawem każdej ze Stron.

ARTYKUŁ 5.12

Cywilny system nawigacji satelitarnej, obserwacja Ziemi
oraz inne działania w przestrzeni kosmicznej

1. Strony uznają, że działania w przestrzeni kosmicznej mają pozytywny wpływ na rozwój gospodarczy, społeczny i zrównoważony rozwój środowiskowy oraz konkurencyjność przemysłową.

PUBLIC

2. Strony współpracują, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi i swoim odpowiednim prawem, w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w obszarze cywilnych działań w przestrzeni kosmicznej, takich jak:

a) badania kosmiczne, w tym w zakresie nawigacji satelitarnej i obserwacji Ziemi w drodze uczestnictwa w programie „Horyzont Europa”;

b) współpraca w zakresie zastosowań i usług opartych na globalnych systemach nawigacji satelitarnej, w tym w szczególności w zakresie badań naukowych, współpracy przemysłowej, handlu i rozwoju rynku, standardów dotyczących zastosowań, certyfikacji i środków regulacyjnych;

c) rozwój systemów wspomagających opartych na wyposażeniu satelitarnym, w szczególności na potrzeby transportu lotniczego lub systemów wspomagających, wzajemna ochrona infrastruktury systemów nawigacji satelitarnej, współpraca w zakresie interoperacyjności, kompatybilności i wykorzystania widma;

d) obserwacja Ziemi i nauka o Ziemi, w tym współpraca na forach wielostronnych, w szczególności w ramach Grupy ds. Obserwacji Ziemi (GEO) i Komitetu ds. Satelitów Obserwacyjnych Ziemi (CEOS), aby odpowiedzieć na wyzwania społeczne oraz ułatwiać partnerstwa na rzecz biznesu i innowacji w zakresie obserwacji Ziemi w ramach programu Copernicus, będącego komponentem programu kosmicznego Unii, poprzez ustalenie obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

e) łączność satelitarna.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.13

Turystyka

1. Strony współpracują w obszarze turystyki, aby usprawnić wymianę informacji i najlepszych praktyk w celu zapewniania zrównoważonego i trwałego rozwoju turystyki oraz aby wspierać tworzenie miejsc pracy, rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia.

2. Strony skupiają się w szczególności na:

a) ochronie dziedzictwa naturalnego i kulturowego oraz maksymalizacji jego potencjału;

b) poszanowaniu integralności i interesów społeczności lokalnych;

c) promowaniu współpracy między regionami Stron oraz regionami i gminami państw sąsiadujących;

d) promowaniu wymiany informacji i współpracy na rzecz sektorów kreatywnych i innowacji w sektorze turystyki.

PUBLIC

ARTYKUŁ 5.14

Statystyka

1. Strony współpracują w dziedzinie statystyki.

2. Współpraca ta może obejmować:

a) promowanie harmonizacji metod statystycznych w celu poprawy porównywalności danych;

b) tworzenie i rozpowszechnianie statystyk publicznych oraz opracowywanie wskaźników;

c) wymianę wiedzy i dobrych praktyk między oficjalnymi instytucjami Chile odpowiedzialnymi za kwestie i procedury statystyczne a ich odpowiednikami w Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 5.15

Transport

1. Strony współpracują w odpowiednich obszarach polityki transportowej, w tym w zakresie zintegrowanej polityki transportowej, mając na względzie rozwój i wspieranie efektywnego, zrównoważonego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska transportu zarówno pasażerów, jak i towarów.

PUBLIC

2. Celem takiej współpracy jest promowanie:

a) wymiany informacji na temat ich odpowiednich polityk transportowych, norm i najlepszych praktyk oraz innych obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

b) wzajemnych połączeń i interoperacyjności sieci;

c) podejścia opartego na systemie transportu multimodalnego;

d) przyjaznego dla inwestycji otoczenia;

e) bezpieczeństwa i ochrony systemów transportu;

f) kwestii transportowych związanych z ochroną środowiska;

g) niskoemisyjnych lub bezemisyjnych rozwiązań transportowych, badań naukowych i innowacji, inteligentnych i cyfrowych rozwiązań;

h) dialogu na poziomie ekspertów i współpracy w ramach międzynarodowych forów transportu;

i) zrównoważonych rozwiązań dotyczących transportu, w tym w odniesieniu do mobilności miejskiej; oraz

j) ułatwień w handlu, zwiększonej efektywności i optymalizacji operacji transportowych i logistycznych poprzez cyfryzację i uproszczenie wymogów sprawozdawczych dotyczących wszystkich rodzajów transportu.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 6

INNE OBSZARY

PUBLIC

ARTYKUŁ 6.1

Polityki makroekonomiczne

Strony współpracują oraz promują wymianę informacji i poglądów na temat polityk i tendencji makroekonomicznych.

ARTYKUŁ 6.2

Kwestie podatkowe

Strony uznają zasady dobrego rządzenia w obszarze opodatkowania, w tym międzynarodowe standardy dotyczące przejrzystości, wymiany informacji oraz minimalnych standardów przeciwdziałania erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków (BEPS), a także eliminowania szkodliwych praktyk podatkowych, oraz zobowiązują się do ich wdrażania. Strony będą promować równe warunki działania oraz podejmować działania na rzecz usprawnienia współpracy międzynarodowej w obszarze opodatkowania, aby przeciwdziałać unikaniu opodatkowania i uchylaniu się od opodatkowania.

ARTYKUŁ 6.3

Polityka konsumencka

Strony uznają znaczenie zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów i aby osiągnąć ten cel, podejmują starania na rzecz współpracy w dziedzinie polityki konsumenckiej. Strony postanawiają, że taka współpraca może obejmować w miarę możliwości:

a) wymianę informacji na temat ich odpowiednich ram ochrony konsumentów, w tym na temat praw ochrony konsumentów, bezpieczeństwa produktów konsumenckich, dochodzenia roszczeń przez konsumentów oraz egzekwowania przepisów dotyczących konsumentów;

b) zachęcanie do rozwoju niezależnych organizacji konsumenckich oraz kontaktów między przedstawicielami konsumentów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 6.4

Zdrowie publiczne

Strony postanawiają współpracować w kwestiach zdrowia publicznego, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania chorobom zakaźnym i ich kontroli, gotowości do zwalczania ognisk wysoce zaraźliwych chorób, egzekwowania Międzynarodowych przepisów zdrowotnych (2005), przyjętych w dniu 23 maja 2005 r. przez Światowe Zgromadzenie Zdrowia, a także zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe.

PUBLIC

ARTYKUŁ 6.5

Współpraca w zakresie sportu i aktywności fizycznej

Strony będą współpracować w dziedzinie sportu i aktywności fizycznej, aby przyczynić się do rozwoju aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym promocji prozdrowotnej aktywności fizycznej wśród wszystkich grup wiekowych, promowania ról społecznych i walorów wychowawczych sportu, a także walki z zagrożeniami dla sportu, takimi jak doping, ustawianie wyników zawodów sportowych, rasizm i przemoc.

ROZDZIAŁ 7

MODERNIZACJA PAŃSTWA I USŁUG PUBLICZNYCH, DECENTRALIZACJA, POLITYKA REGIONALNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYINSTYTUCJONALNA

PUBLIC

ARTYKUŁ 7.1

Modernizacja państwa

W ramach ich dialogu politycznego i współpracy Strony będą dążyć do wymiany doświadczeń w kwestiach związanych z modernizacją i decentralizacją państwa i administracji publicznej, wyciągając wnioski z najlepszych praktyk Stron w zakresie globalnej skuteczności organizacyjnej, istniejącego ustawodawstwa i ram instytucjonalnych w celu osiągnięcia dobrego rządzenia, w tym:

a) uznania autonomii i roli najwyższych organów kontroli w promowaniu dobrych rządów na wszystkich szczeblach dzięki zapewnieniu efektywności, rozliczalności, skuteczności i przejrzystości;

b) promowania przejrzystości i rozliczalności w ramach polityk publicznych i procesu decyzyjnego wobec obywateli, a także wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego w tej dziedzinie;

c) promowania kultury uczciwości i rzetelności w usługach publicznych, która obejmuje całe społeczeństwo, we współpracy z sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim;

d) promowania, wspierania i zachęcania do innowacji w sektorze publicznym poprzez zapewnianie rozwiązań problemów i wyzwań na różnych poziomach i obszarach prac, tak aby generowały one wartość publiczną w ekosystemie innowacji i społeczeństwie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 7.2

Polityka regionalna i decentralizacja

1. Strony uznają znaczenie polityk, które mają na celu promowanie zrównoważonego i trwałego rozwoju regionalnego i terytorialnego. Strony uznają znaczenie regionów oraz współpracy z władzami szczebla niższego niż krajowy oraz sposób, w jaki mogą one dostarczyć istotną wiedzę o politykach publicznych zgodnie z wymogami dotyczącymi przyszłej decentralizacji Chile.

2. W celu poprawy systemów zarządzania na różnych szczeblach, budowania zdolności poprzez wymianę doświadczeń i praktyk oraz wzajemne uczenie się Strony, w miarę możliwości, będą współpracować w zakresie zrównoważonych rozwiązań w odpowiedzi na wyzwania związane z rozwojem terytorialnym i regionalnym, w zakresie polityk mających na celu promowanie spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej, w tym współpracy transgranicznej, w zakresie ustanawiania i wdrażania polityki regionalnej oraz organizowania strategii rozwoju terytorialnego, a także w zakresie partnerstwa, procedur i metod planowania oraz oceny, polityk dotyczących regionalnych innowacji i inteligentnej specjalizacji.

3. Strony zobowiązują się do wzmocnienia i rozszerzenia, w miarę możliwości, dynamiki i możliwości współpracy między regionami Unii Europejskiej i regionami Chile, w drodze opracowania i realizacji wspólnych programów i projektów mających na celu między innymi rozwój regionalny i terytorialny.

4. Strony będą dążyć do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie wzajemnych powiązań między decentralizacją a wdrażaniem polityki regionalnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 7.3

Współpraca międzyinstytucjonalna

1. Strony zobowiązują się do zachęcania do bliższego dialogu i współpracy między zainteresowanymi instytucjami w każdej z dziedzin objętych niniejszą Umową oraz do ich ułatwiania. W tym celu Strony będą zachęcać do tworzenia sieci kontaktów między instytucjami rządu Chile i sektorem publicznym oraz innymi odpowiednimi instytucjami Chile a ich odpowiednikami w Unii Europejskiej w ramach możliwie jak najszerszej współpracy sektorowej, która może obejmować:

a) zapobieganie i zwalczanie korupcji;

b) szkolenia z zakresu organizacji oraz wsparcie;

c) pomoc techniczną udzielaną instytucjom Chile odpowiedzialnym za tworzenie, realizację i ocenę polityk publicznych oraz za dostarczanie informacji dotyczących takich polityk, w tym spotkania pracowników instytucji Unii Europejskiej z ich odpowiednikami w Chile;

d) regularną wymianę informacji uznanych za odpowiednie, w tym w drodze wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, oraz rozwój sieci informacyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony danych osobowych we wszystkich dziedzinach, w których wymagana jest wymiana danych;

e) wymianę informacji i dobrych praktyk dotyczących cyfryzacji procedur państwowych związanych ze świadczeniem usług na rzecz obywateli;

f) transfer wiedzy specjalistycznej;

g) wstępne badania i wspólną realizację projektów obejmujących proporcjonalny wkład finansowy;

h) opracowanie planów działania, w tym punktów kontaktowych, harmonogramów i mechanizmów oceny;

i) wkład w budowanie potencjału, kompetencji i umiejętności w dziedzinie innowacji publicznych.

2. Strony mogą – za obopólną zgodą – dodać inne obszary działań do tych, o których mowa w ust. 1.

PUBLIC

CZĘŚĆ III

HANDEL I KWESTIE ZWIĄZANE Z HANDLEM

ROZDZIAŁ 8

POSTANOWIENIA OGÓLNE I INSTYTUCJONALNE

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 8.1

Ustanowienie strefy wolnego handlu

Strony ustanawiają niniejszym strefę wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV GATT 1994 i art. V GATS.

PUBLIC

ARTYKUŁ 8.2

Cele

Celami niniejszej części niniejszej Umowy są:

a) rozszerzenie i zróżnicowanie handlu towarami, zgodnie z art. XXIV GATT 1994, między Stronami w drodze obniżenia lub zniesienia ceł i barier pozataryfowych w handlu;

b) ułatwienie handlu towarami, w szczególności poprzez postanowienia dotyczące ułatwień celnych i ułatwień w handlu, norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych, przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji, aby osiągnąć cele polityki publicznej;

c) liberalizację handlu usługami, zgodnie z art. V GATS;

d) rozwój sytuacji gospodarczej sprzyjającej zwiększonym przepływom inwestycji, poprawa warunków zakładania przedsiębiorstw z poszanowaniem zasady niedyskryminacji, przy jednoczesnym zachowaniu prawa każdej ze Stron do przyjmowania i egzekwowania środków niezbędnych do osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych;

e) ułatwianie handlu i inwestycji między Stronami, w tym dzięki swobodnemu przepływowi płatności bieżących i przepływowi kapitału;

PUBLIC

f) rozwijanie środowiska sprzyjającego inwestycjom poprzez zapewnianie przejrzystych, stabilnych i przewidywalnych zasad, które gwarantują sprawiedliwe traktowanie inwestorów oraz ustanowienie systemu sądowego do rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem w skuteczny, sprawiedliwy i przewidywalny sposób;

g) faktyczne i wzajemne otwarcie rynków zamówień publicznych Stron;

h) promowanie innowacji i kreatywności poprzez zapewnienie odpowiedniej i skutecznej ochrony praw własności intelektualnej zgodnie z obowiązkami międzynarodowymi mającymi zastosowanie między Stronami;

i) promowanie warunków sprzyjających niezakłóconej konkurencji, w szczególności w odniesieniu do handlu i inwestycji między Stronami;

j) rozwój handlu międzynarodowego w sposób, który przyczynia się do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju w obszarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym; oraz

k) utworzenie skutecznego, sprawiedliwego i przewidywalnego mechanizmu rozstrzygania sporów w celu rozstrzygania sporów dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 8.3

Definicje o zastosowaniu ogólnym

Do celów niniejszej części niniejszej Umowy, załączników 9, 10-A–10-E, 13-A–13-H, 15-A, 15-B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A–17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25, 28-A, 28-B, 29, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A i 38-B oraz protokołów do niniejszej Umowy:

a) „porozumienie w sprawie rolnictwa” oznacza Porozumienie w sprawie rolnictwa w załączniku 1A do porozumienia WTO;

b) „porozumienie antydumpingowe” oznacza Porozumienie o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu w załączniku 1A do porozumienia WTO;

c) „cło” oznacza wszelkie cła lub opłaty jakiegokolwiek rodzaju nałożone na przywóz towaru lub w związku z przywozem towaru, przy czym nie obejmuje ono:

   (i) jakichkolwiek należności odpowiadających podatkom wewnętrznym nałożonym zgodnie z art. 9.4 niniejszej Umowy;

   (ii) jakiegokolwiek cła antydumpingowego, specjalnego cła ochronnego, cła wyrównawczego lub cła ochronnego stosowanego zgodnie z GATT 1994, porozumieniem antydumpingowym, porozumieniem w sprawie rolnictwa, porozumieniem SCM oraz porozumieniem w sprawie środków ochronnych, stosownie do przypadku; oraz

   (iii) jakichkolwiek opłat lub innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z przywozem, których kwota jest ograniczona do przybliżonego kosztu świadczonych usług;

PUBLIC

d) „CPC” oznacza tymczasową Centralną Klasyfikację Produktów (dokumenty statystyczne Departamentu Spraw Gospodarczych i Społecznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, Nowy Jork, 1991);

e) „dni” oznaczają dni kalendarzowe, w tym weekendy i święta;

f) „istniejący” oznacza obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy;

g) „GATS” oznacza Układ ogólny w sprawie handlu usługami w załączniku 1B do porozumienia WTO;

h) „GATT 1994” oznacza Układ ogólny w sprawie taryf celnych i handlu 1994 w załączniku 1A do porozumienia WTO;

i) „towar Strony” oznacza towar krajowy w rozumieniu GATT 1994 i obejmuje towary pochodzące tej Strony;

j) „system zharmonizowany” lub „HS” oznacza zharmonizowany system oznaczania i kodowania towarów, w tym jego Ogólne reguły interpretacji, uwagi do sekcji, uwagi do działów i uwagi do podpozycji, opracowane przez Światową Organizację Celną;

k) „pozycja” oznacza pierwsze cztery cyfry w numerze klasyfikacji taryfowej w ramach systemu zharmonizowanego;

PUBLIC

l) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny właściwie utworzony lub w inny sposób zorganizowany zgodnie z mającym zastosowanie prawem, nastawiony na zysk lub w innych celach, prywatny lub publiczny, w tym każdą spółkę kapitałową, trust, spółkę osobową, spółkę joint venture, jednoosobową działalność gospodarczą lub stowarzyszenie;

m) „środek” oznacza każdy środek w formie przepisów ustawowych lub wykonawczych, reguły, procedury, decyzji, działania administracyjnego, wymogu lub praktyki lub w jakiejkolwiek innej formie;

n) „środki Strony” oznaczają wszelkie środki przyjęte lub utrzymane przez[1]:

(i) władze i organy na wszystkich szczeblach;

(ii) organy niepubliczne wykonujące uprawnienia delegowane przez władze lub organy na wszystkich szczeblach[2]; lub

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „środek” obejmuje także zaniechanie przez Stronę podjęcia działań niezbędnych do wykonania jej obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że obowiązki Strony wynikające z niniejszej Umowy mają zastosowanie do przedsiębiorstwa państwowego lub innej osoby w ramach wykonywania przez nią wszelkich uprawnień regulacyjnych lub administracyjnych lub innych uprawnień publicznych przekazanych mu przez tę Stronę, takich jak uprawnienie do wywłaszczenia, wydawania licencji, zatwierdzania transakcji handlowych lub nakładania kontyngentów, opłat lub innych należności.

(iii) jakikolwiek podmiot, który faktycznie działa na polecenie lub pod kierownictwem, lub kontrolą Strony w odniesieniu do danego środka[1];

o) „osoba fizyczna” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE – obywatela jednego z państw członkowskich zgodnie z prawem tego państwa[2]; oraz

(ii) w przypadku Chile – obywatela Chile zgodnie z prawem tego państwa;

p) „towar pochodzący” oznacza towar kwalifikujący się zgodnie z regułami pochodzenia określonymi w rozdziale 10;

q) „osoba” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną;

PUBLIC

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli Strona twierdzi, że podmiot działa w sposób, o którym mowa w ppkt (iii), na tej Stronie spoczywa ciężar dowodu i musi ona przynajmniej przedstawić solidne przesłanki.

[2] Do celów rozdziałów 17–27 pojęcie „osoba fizyczna” obejmuje również osoby fizyczne mające stałe miejsce zamieszkania w Republice Łotewskiej, które nie są obywatelami Republiki Łotewskiej ani jakiegokolwiek innego państwa, ale które zgodnie z prawem Republiki Łotewskiej są uprawnione do otrzymania paszportu dla osób niebędących obywatelami.

r) „dane osobowe” oznaczają informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej;

s) „porozumienie w sprawie środków ochronnych” oznacza Porozumienie w sprawie środków ochronnych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

t) „środek sanitarny lub fitosanitarny” oznacza każdy środek, o którym mowa w pkt 1 załącznika A porozumienia SPS;

u) „porozumienie SCM” oznacza Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

v) „porozumienie SPS” oznacza Porozumienie w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych w załączniku 1A do porozumienia WTO;

w) „porozumienie TBT” oznacza Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu w załączniku 1 do porozumienia WTO;

x) „porozumienie TRIPS” oznacza Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, w załączniku 1C do porozumienia WTO; oraz

y) „porozumienie WTO” oznacza Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu, sporządzone w dniu 15 kwietnia 1994 r.

PUBLIC

ARTYKUŁ 8.4

Związek z porozumieniem WTO oraz innymi istniejącymi umowami wchodzącymi w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wobec siebie nawzajem wynikające z porozumienia WTO oraz innych istniejących umów wchodzących w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy, których są stroną.

2. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od którejkolwiek ze Stron działania w sposób niezgodny z jej obowiązkami wynikającymi z porozumienia WTO.

3. W przypadku niezgodności między niniejszą Umową a jakąkolwiek istniejącą umową inną niż porozumienie WTO, której obie Strony są stroną i która wchodzi w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy, Strony natychmiast konsultują się ze sobą w celu znalezienia obustronnie zadowalającego rozwiązania.

PUBLIC

SEKCJA B

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 8.5

Szczególne funkcje Wspólnej Rady
działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią niniejszej Umowy Wspólna Rada ustanowiona na podstawie art. 40.1[1] może:

a) przyjmować decyzje o zmianie:

(i) taryf celnych zawartych w dodatkach 9-1 i 9-2 w celu przyspieszenia znoszenia ceł;

(ii) rozdziału 10 i załączników 10-A–10-E;

(iii) załączników 13-F i 13-G oraz dodatku 13-E-1;

(iv) załączników 16-A, 16-D i 16-E oraz pkt 1 załącznika 16-B;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólną Radę działającą w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

(v) załącznika 21-B;

(vi) załącznika 29;

(vii) definicji „subsydium” w art. 31.2 ust. 1 w zakresie, w jakim odnosi się ona do przedsiębiorstw świadczących usługi, celem uwzględnienia wyników przyszłych dyskusji na ten temat w ramach WTO lub powiązanych forów fakultatywnych;

(viii) załącznika 32-A w zakresie odniesień do prawa mającego zastosowanie na terytorium Stron;

(ix) załącznika 32-B w zakresie kryteriów, które należy włączyć do procedury sprzeciwu;

(x) załącznika 32-C w odniesieniu do oznaczeń geograficznych;

(xi) załączników 38-A i 38-B; oraz

(xii) jakichkolwiek innych postanowień, załączników, dodatków lub protokołów, których zmiana jest przewidziana w niniejszej części niniejszej Umowy;

b) przyjmować decyzje dotyczące wydania interpretacji postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, które są wiążące dla Stron i wszystkich organów ustanowionych na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz zespołów orzekających, o których mowa w rozdziałach 33 i 38;

PUBLIC

c) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3; oraz

d) jeżeli uzna to za stosowne, ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 oraz lit. c) niniejszego ustępu.

2. Porządek obrad posiedzeń Wspólnej Rady działającej w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.6

Szczególne funkcje Wspólnego Komitetu
działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu

1. W ramach zajmowania się kwestiami związanymi z niniejszą częścią niniejszej Umowy Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2[1]:

a) wspiera Wspólną Radę w wykonywaniu jej funkcji dotyczących kwestii związanych z handlem i inwestycjami;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wdroży każdą decyzję przyjętą przez Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

b) odpowiada za właściwe wykonanie niniejszej części niniejszej Umowy; w tym kontekście oraz bez uszczerbku dla praw ustanowionych w rozdziale 38 Strony mogą przekazać do dyskusji we Wspólnym Komitecie każdą kwestię dotyczącą stosowania lub interpretacji niniejszej części niniejszej Umowy;

c) nadzoruje w miarę potrzeby dalsze rozwijanie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy oraz ocenia wyniki uzyskane w wyniku jej stosowania;

d) poszukuje odpowiednich sposobów zapobiegania problemom, które w przeciwnym razie mogłyby powstać w obszarach objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, oraz sposobów rozwiązywania tych problemów;

e) nadzoruje prace wszystkich podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 8.8 oraz podkomitetów ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania wynikające z niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

f) analizuje wszelkie skutki dla niniejszej części niniejszej Umowy wynikające z przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

2. Wspólny Komitet działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu może:

a) ustanawiać dodatkowe podkomitety i inne organy odpowiedzialne za kwestie wchodzące w zakres niniejszej części niniejszej Umowy na podstawie art. 40.3 ust. 3;

PUBLIC

b) przyjmować decyzje zmieniające niniejszą część niniejszej Umowy na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) oraz wydawać interpretacje, o których mowa w art. 8.5 ust. 1 lit. b), między posiedzeniami Wspólnej Rady, gdy Wspólna Rada nie może się zebrać lub w innych przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie; oraz

c) ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 i niniejszego ustępu lit. a), jeżeli uzna to za stosowne.

3. Porządek obrad posiedzeń Wspólnego Komitetu działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

ARTYKUŁ 8.7

Koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy

1. Każda ze Stron wyznacza koordynatora ds. niniejszej części niniejszej Umowy w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy oraz przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe tego koordynatora.

2. Koordynatorzy wspólnie ustalają porządek obrad i przeprowadzają wszystkie inne niezbędne przygotowania do posiedzeń Wspólnej Rady, Wspólnego Komitetu oraz podkomitetów i innych organów ustanowionych na podstawie art. 8.8 lub ustanowionych na podstawie art. 40.3 ust. 3 wykonujących zadania szczególne dla niniejszej części niniejszej Umowy. Koordynatorzy podejmują działania następcze w związku z decyzjami Wspólnej Rady i Wspólnego Komitetu, działających w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, oraz – w stosownych przypadkach – decyzji podkomitetów, w przypadkach przewidzianych w art. 17.39 i 25.20, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 8.8

Podkomitety i inne organy szczególne dla niniejszej części niniejszej Umowy

1. Niniejszym Strony ustanawiają następujące podkomitety:

a) Podkomitet ds. Przeciwdziałania Korupcji w Handlu i Inwestycjach;

b) Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia;

c) Podkomitet ds. Usług Finansowych;

d) Podkomitet ds. Własności Intelektualnej;

e) Podkomitet ds. Zamówień Publicznych;

f) Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych;

g) Podkomitet ds. Usług i Inwestycji;

h) Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych;

i) Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu;

PUBLIC

j) Podkomitet ds. Handlu Towarami; oraz

k) Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

2. Porządek obrad posiedzeń podkomitetów i innych organów odpowiedzialnych za kwestie wchodzące w zakres stosowania niniejszej części niniejszej Umowy ustalają koordynatorzy ds. niniejszej części niniejszej Umowy, zgodnie z art. 8.7 ust. 2.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 9

HANDEL TOWARAMI

ARTYKUŁ 9.1

Cel

Strony stopniowo i wzajemnie liberalizują handel towarami zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 9.2

Zakres stosowania

O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu towarami Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 9:

a) „porozumienie w sprawie licencjonowania przywozu” oznacza Porozumienie WTO w sprawie licencjonowania przywozu w załączniku 1A do porozumienia WTO;

b) „czynności konsularne” oznaczają procedurę uzyskania od konsula Strony dokonującej przywozu na terytorium Strony dokonującej wywozu lub na terytorium państwa trzeciego faktury konsularnej lub wizy konsularnej dla faktur handlowych, świadectwa pochodzenia, manifestu ładunkowego, deklaracji wywozowej przewoźników lub jakiejkolwiek innej dokumentacji celnej związanej z przywozem towaru;

c) „porozumienie w sprawie ustalania wartości celnej” oznacza porozumienie o stosowaniu artykułu VII GATT 1994 w załączniku 1A do porozumienia WTO;

d) „procedura licencjonowania wywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny wywozu z terytorium Strony dokonującej wywozu – złożenia odpowiedniemu organowi lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;

e) „procedura licencjonowania przywozu” oznacza procedurę administracyjną wymagającą – jako warunek wstępny przywozu na terytorium Strony dokonującej przywozu – złożenia odpowiedniemu organowi lub organom administracyjnym wniosku lub innych dokumentów, innych niż zazwyczaj wymagane w procedurach odprawy celnej;

f) „towar przerobiony” oznacza towar klasyfikowany do działów 84–90 lub pozycji 94.02 systemu zharmonizowanego, z wyjątkiem towaru klasyfikowanego do pozycji HS 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 oraz 87.03 lub podpozycji 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 i 8517.11, który:

(i) składa się całkowicie lub częściowo z części uzyskanych z towarów już używanych;

(ii) charakteryzuje się podobnym działaniem i warunkami pracy jak równoważne towary nowe; oraz

(iii) otrzymuje tę samą gwarancję, co równoważne towary nowe;

PUBLIC

g) „naprawa” oznacza wszelkie procesy przetwarzania towaru stosowane w celu usunięcia uszkodzeń eksploatacyjnych lub szkód materialnych, obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymogami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony; naprawa towaru obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:

(i) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;

(ii) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub

(iii) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru;

h) „kategoria znoszenia ceł” oznacza ramy czasowe znoszenia ceł, obejmujące od zera do siedmiu lat, po których towar jest wolny od cła, o ile w harmonogramie w załączniku 9 nie określono inaczej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.4

Traktowanie narodowe w zakresie podatków i uregulowań wewnętrznych

Każda ze Stron przyznaje traktowanie narodowe towarom drugiej Strony zgodnie z art. III GATT 1994, włącznie z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego. W tym celu art. III GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.5

Obniżenie lub zniesienie ceł

1. O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, każda ze Stron obniża lub znosi cła nakładane na towary pochodzące z terytorium drugiej Strony zgodnie ze swoim harmonogramem w załączniku 9.

2. Do celów ust. 1 podstawową stawką celną jest stawka podstawowa określona dla każdego towaru w harmonogramie w załączniku 9.

3. Jeżeli jedna ze Stron obniża swoją stawkę celną stosowaną względem kraju najbardziej uprzywilejowanego (zwaną dalej „stawką KNU”), do obniżonych stawek ma zastosowanie harmonogram tej Strony w załączniku 9. Jeżeli Strona obniża swoją stosowaną stawkę KNU do poziomu poniżej stawki podstawowej w odniesieniu do danej pozycji taryfowej, Strona ta oblicza preferencyjną stawkę mającą zastosowanie w wyniku obniżenia taryfy na podstawie obniżonej stosowanej stawki KNU, utrzymując względny margines preferencji w odniesieniu do danej pozycji taryfowej tak długo, jak stosowana stawka KNU jest niższa od stawki podstawowej. Względny margines preferencji dotyczący każdej danej pozycji taryfowej w każdym okresie znoszenia ceł odpowiada różnicy między stawką podstawową określoną w harmonogramie tej Strony w załączniku 9 a stosowaną stawką celną dla tej pozycji taryfowej zgodnie z tym harmonogramem, podzielonej przez tę stawkę podstawową i wyrażonej w procentach.

4. Na wniosek jednej ze Stron, Strony wzajemnie się konsultują w celu rozważenia przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł określonych w harmonogramie w załączniku 9. Uwzględniając wynik takich konsultacji, Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 9 w celu przyspieszenia obniżania lub znoszenia ceł.

ARTYKUŁ 9.6

Klauzula „standstill”

1. O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie może podwyższać jakichkolwiek ceł określonych jako stawka podstawowa w załączniku 9 ani przyjmować jakichkolwiek nowych ceł w odniesieniu do towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona może podwyższyć cło do poziomu określonego w załączniku 9 w odniesieniu do danego okresu znoszenia ceł po uprzednim jednostronnym obniżeniu takiego cła.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.7

Cła wywozowe, podatki i inne należności

1. Strona nie może wprowadzać ani utrzymywać jakichkolwiek ceł, podatków lub innych należności jakiegokolwiek rodzaju nakładanych na wywóz towaru na terytorium drugiej Strony lub w związku z tym wywozem, ani jakichkolwiek wewnętrznych podatków lub innych należności nakładanych na towar wywożony na terytorium drugiej Strony, które przekraczają podatek lub należności, jakie byłyby nałożone na towary podobne przeznaczone do konsumpcji wewnętrznej.

2. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia Stronie nałożenia na wywóz towaru opłaty lub należności dozwolonej na podstawie art. 9.8.

ARTYKUŁ 9.8

Opłaty i formalności

1. Kwoty opłat i innych należności nakładanych przez Stronę na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie może nakładać opłat ani innych należności *ad valorem* na przywóz lub wywóz towarów lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów.

3. Każda ze Stron może nakładać należności lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

a) zapewnienia obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza urzędowymi godzinami pracy lub w pomieszczeniach innych niż pomieszczenia celne;

b) przeprowadzania analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz pobierania opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, w szczególności w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub do udzielenia informacji związanych ze stosowaniem przepisów prawa celnego;

c) kontroli lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji, lub zniszczenia towarów, jeżeli powoduje to koszty inne niż koszty pracy funkcjonariuszy celnych; lub

d) nadzwyczajnych środków kontroli, w przypadku gdy takie środki są niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron bezzwłocznie publikuje wszystkie opłaty i należności, które nakłada w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

PUBLIC

5. Strona nie może wymagać czynności konsularnych, w tym powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.9

Towary naprawiane

1. Strona nie może stosować cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

3. Strona nie może stosować cła w odniesieniu do towaru, niezależnie od jego pochodzenia, tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy[1].

[1] Na terytorium Strony UE do celów niniejszego ustępu stosuje się procedurę uszlachetniania czynnego określoną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

ARTYKUŁ 9.10

Towary przerobione

1. O ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej, Strona nie może przyznawać towarom przerobionym drugiej Strony traktowania mniej korzystnego niż to, które przyznaje podobnym towarom nowym.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 9.11 ma zastosowanie do zakazów lub ograniczeń w przywozie i wywozie towarów przerobionych. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje zakazy lub ograniczenia w przywozie i wywozie towarów używanych, nie może stosować tych środków do towarów przerobionych.

3. Strona może wymagać, aby towary przerobione były identyfikowane jako takie do celów dystrybucji lub sprzedaży na jej terytorium oraz aby towary te spełniały wszystkie mające zastosowanie wymogi techniczne, które stosuje się do podobnych towarów nowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.11

Ograniczenia w przywozie i wywozie

Art. XI GATT 1994 oraz uwagi i postanowienia uzupełniające do niego zostają włączone do niniejszej części niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian. Strona nie może zatem przyjmować ani utrzymywać zakazów lub ograniczeń w przywozie jakichkolwiek towarów drugiej Strony lub w wywozie lub sprzedaży na wywóz jakiegokolwiek towaru przeznaczonego na terytorium drugiej Strony, z wyjątkiem przypadków, gdy jest to zgodne z art. XI GATT 1994, w tym z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego.

ARTYKUŁ 9.12

Oznaczanie pochodzenia

Jeżeli Chile stosuje obowiązkowe wymogi dotyczące oznaczania kraju pochodzenia w odniesieniu do towarów ze Strony UE, Wspólny Komitet może zadecydować, że towary oznaczone jako „wyprodukowane w UE" lub mające podobne oznaczenie w języku lokalnym spełniają takie wymogi w momencie przywozu do Chile. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na prawo którejkolwiek ze Stron do określania rodzaju produktów, w odniesieniu do których spełnienie wymogów dotyczących oznaczania kraju pochodzenia jest obowiązkowe. Do niniejszego artykułu nie stosuje się rozdziału 10.

ARTYKUŁ 9.13

Procedury licencjonowania przywozu

1. Każda ze Stron zapewnia, aby wszystkie procedury licencjonowania przywozu mające zastosowanie do handlu towarami między Stronami były neutralne w zastosowaniu oraz zarządzane w sposób sprawiedliwy, niedyskryminujący i przejrzysty.

2. Strona przyjmuje lub utrzymuje procedury licencjonowania przywozu jako warunek przywozu towarów na swoje terytorium z terytorium drugiej Strony wyłącznie w przypadku, gdy inne odpowiednie procedury służące osiągnięciu celu administracyjnego nie są z uzasadnionych względów dostępne.

3. Strona nie może przyjmować ani utrzymywać jakichkolwiek nieautomatycznych procedur licencjonowania przywozu jako warunku przywozu towarów na swoje terytorium z terytorium drugiej Strony, chyba że jest to konieczne, aby wdrożyć środek, który jest spójny z niniejszą częścią niniejszej Umowy. Strona przyjmująca takie nieautomatyczne procedury licencjonowania przywozu wyraźnie wskazuje drugiej Stronie środek wdrożony za pomocą takiej procedury.

4. Każda ze Stron przyjmuje wszelkie procedury licencjonowania przywozu zgodnie z art. 1, 2 i 3 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu oraz zarządza takimi procedurami zgodnie z tymi postanowieniami. W tym celu art. 1, 2 i 3 tego porozumienia zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

PUBLIC

5. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania przywozu lub wprowadza zmiany do istniejących procedur licencjonowania przywozu, powiadamia o tym drugą Stronę w terminie 60 dni od dnia publikacji takiej nowej procedury licencjonowania przywozu lub zmian w istniejących procedurach licencjonowania przywozu. Powiadomienie zawiera informacje określone w ust. 3 niniejszego artykułu oraz w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu. Uznaje się, że Strona zachowuje zgodność z niniejszym postanowieniem, jeżeli powiadomiła Komitet Licencjonowania Przywozu, ustanowiony zgodnie z art. 4 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, o odpowiedniej nowej procedurze licencjonowania przywozu lub o wszelkich zmianach w istniejącej procedurze licencjonowania przywozu, dołączając informacje określone w art. 5 ust. 2 tego porozumienia.

6. Na wniosek jednej Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje wszelkie odpowiednie informacje, w tym informacje określone w art. 5 ust. 2 porozumienia w sprawie licencjonowania przywozu, dotyczące każdej procedury licencjonowania przywozu, którą zamierza przyjąć, którą przyjęła lub którą utrzymuje, lub każdej zmiany w istniejących procedurach licencjonowania przywozu.

ARTYKUŁ 9.14

Procedury licencjonowania wywozu

1. Każda ze Stron publikuje każdą nową procedurę licencjonowania wywozu lub każdą zmianę w istniejącej procedurze licencjonowania wywozu w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi. Publikacja taka musi mieć miejsce, jeżeli to możliwe, w terminie 30 dni przed rozpoczęciem obowiązywania procedury lub zmiany, a w każdym razie nie później niż w dniu, w którym taka procedura lub zmiana zaczną obowiązywać.

PUBLIC

2. Każda ze Stron zapewnia, aby publikacja procedur licencjonowania wywozu zawierała następujące informacje:

a) teksty jej procedur licencjonowania wywozu lub wszelkich zmian wprowadzonych przez tę Stronę w tych procedurach;

b) towary objęte każdą z procedur licencjonowania wywozu;

c) w odniesieniu do każdej procedury licencjonowania wywozu – opis procedury ubiegania się o pozwolenie na wywóz oraz wszelkie kryteria, jakie musi spełniać wnioskodawca, aby kwalifikować się do ubiegania się o pozwolenie na wywóz, takie jak posiadanie zezwolenia na prowadzenie działalności, przedsięwzięcie lub utrzymanie inwestycji, lub prowadzenie działalności w określonej formie na terytorium Strony;

d) punkt lub punkty kontaktowy, w których zainteresowane osoby mogą uzyskać dalsze informacje na temat warunków uzyskania pozwolenia na wywóz;

e) organ lub organy administracyjne, do których musi być złożony wniosek lub inne odpowiednie dokumenty;

f) opis każdego środka lub środków wdrażanych w ramach procedury licencjonowania wywozu;

g) okres obowiązywania każdej z procedur licencjonowania wywozu, chyba że dana procedura obowiązuje do czasu jej wycofania lub zmiany w ramach nowej publikacji;

PUBLIC

h) jeżeli Strona zamierza skorzystać z procedury licencjonowania wywozu w celu zarządzania kontyngentem wywozowym, całkowita ilość oraz – w stosownych przypadkach – wartość kontyngentu, a także daty otwarcia i zamknięcia kontyngentu; oraz

i) wszelkie zwolnienia lub wyjątki od wymogu uzyskania pozwolenia na wywóz, informacje o sposobie ubiegania się o te zwolnienia lub wyjątki oraz kryteria ich przyznawania.

3. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron powiadamia drugą Stronę o swoich istniejących procedurach licencjonowania wywozu. Strona, która przyjmuje nowe procedury licencjonowania wywozu lub zmiany w istniejących procedurach licencjonowania wywozu, powiadamia drugą Stronę o takim przyjęciu lub zmianie w terminie 60 dni od dnia publikacji tej nowej procedury licencjonowania wywozu lub tej zmiany w istniejących procedurach licencjonowania. Powiadomienie takie zawiera odniesienie do źródła lub źródeł, w których publikowane są informacje wymagane na podstawie ust. 2, oraz – w stosownych przypadkach – adres strony lub stron internetowych odpowiednich władz publicznych.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony udzielenia pozwolenia na wywóz lub uniemożliwiające Stronie wykonywania jej obowiązków lub zobowiązań wynikających z rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, lub z wielostronnych układów o nierozprzestrzenianiu i ustaleń w sprawie kontroli wywozu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.15

Ustalanie wartości celnej

Każda ze Stron ustala wartość celną towarów drugiej Strony, które są przywożone na jej terytorium zgodnie z art. VII GATT 1994 oraz porozumieniem w sprawie ustalania wartości celnej. W tym celu art. VII GATT 1994, wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego, oraz art. 1–17 porozumienia w sprawie ustalania wartości celnej, wraz z uwagami interpretacyjnymi do niego, zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 9.16

Wskaźniki wykorzystania preferencji

1. Do celów monitorowania funkcjonowania niniejszej części niniejszej Umowy oraz obliczania wskaźników wykorzystania preferencji Strony co roku przekazują sobie nawzajem statystyki dotyczące przywozu za okres rozpoczynający się rok po wejściu w życie niniejszej Umowy i upływający 10 lat po zakończeniu znoszenia ceł dla wszystkich towarów zgodnie z załącznikiem 9. O ile Wspólny Komitet nie zadecyduje inaczej, okres ten jest automatycznie przedłużany o pięć lat. Wspólny Komitet może zadecydować o dalszym jego przedłużeniu.

2. Przekazywane dane statystyczne, o których mowa w ust. 1, obejmują dane dotyczące ostatniego dostępnego roku, w tym dane na temat wartości oraz – w stosownych przypadkach – wielkości, na poziomie pozycji taryfowych w odniesieniu do przywozu towarów drugiej Strony, w odniesieniu do których skorzystano z preferencyjnego traktowania celnego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, oraz do przywozu towarów, w odniesieniu do których stosowano traktowanie niepreferencyjne.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.17

Środki szczególne dotyczące zarządzania preferencyjnym traktowaniem

1. Strony współpracują w zakresie zapobiegania naruszeniom przepisów prawa celnego dotyczących preferencyjnego traktowania przyznanego na podstawie niniejszego rozdziału zgodnie z obowiązkami określonymi w rozdziale 10 oraz w Protokole do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także w zakresie wykrywania i zwalczania takich naruszeń.

2. Zgodnie z procedurą określoną w ust. 3 Strona może tymczasowo zawiesić preferencyjne traktowanie danych towarów w przypadku gdy Strona ta ustaliła, na podstawie obiektywnych, przekonujących i możliwych do zweryfikowania informacji, że druga Strona dokonywała systematycznych naruszeń przepisów prawa celnego na dużą skalę w celu uzyskania preferencyjnego traktowania przyznanego na podstawie niniejszego rozdziału, oraz ustaliła:

a) systematyczny brak lub niewłaściwe działanie drugiej Strony w zakresie weryfikacji statusu pochodzenia towarów i spełnienia innych wymogów Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, przy wykrywaniu lub zapobieganiu naruszeniom reguł pochodzenia;

b) systematyczną odmowę przeprowadzania późniejszej weryfikacji dowodu pochodzenia przez drugą Stronę na wniosek danej Strony, lub odmowę terminowego przekazywania wyników takiej weryfikacji, lub nieuzasadnione opóźnienie w przeprowadzeniu takiej weryfikacji lub przekazywaniu informacji; lub

c) systematyczną odmowę lub brak współpracy lub pomocy ze strony drugiej Strony w wypełnianiu jej obowiązków wynikających z Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych w odniesieniu do preferencyjnego traktowania.

3. Strona, która dokonała ustalenia, o którym mowa w ust. 2, bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym Wspólny Komitet oraz podejmuje konsultacje z drugą Stroną w ramach Wspólnego Komitetu w celu znalezienia rozwiązania akceptowalnego dla obu Stron.

Jeżeli Strony nie uzgodnią obustronnie akceptowalnego rozwiązania w terminie trzech miesięcy od powiadomienia, Strona, która dokonała ustalenia, może podjąć decyzję o tymczasowym zawieszeniu odpowiedniego preferencyjnego traktowania danych towarów. Strona ta bez zbędnej zwłoki powiadamia Wspólny Komitet o tymczasowym zawieszeniu.

Tymczasowe zawieszenia stosuje się jedynie przez okres niezbędny do ochrony interesów finansowych zainteresowanej Strony, a w każdym razie nie dłużej niż sześć miesięcy. Jednakże, w przypadku gdy warunki, które doprowadziły do początkowego zawieszenia, utrzymują się po upływie sześciu miesięcy, zainteresowana Strona może zadecydować o odnowieniu zawieszenia. Każde tymczasowe zawieszenie podlega okresowym konsultacjom w ramach Wspólnego Komitetu.

PUBLIC

4. Każda ze Stron publikuje, zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi, zawiadomienia dla importerów dotyczące wszelkich powiadomień lub decyzji dotyczących takiego tymczasowego zawieszenia, o którym mowa w ust. 3.

PUBLIC

ARTYKUŁ 9.18

Podkomitet ds. Handlu Towarami

Podkomitet ds. Handlu Towarami ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

a) monitoruje wykonanie niniejszego rozdziału i załącznika 9 oraz zarządzanie nimi;

b) promuje handel towarami między Stronami, w tym w drodze konsultacji dotyczących poprawy traktowania taryfowego w zakresie dostępu do rynku zgodnie z art. 9.5 ust. 4 oraz, w stosownych przypadkach, dotyczących innych kwestii;

c) stanowi forum do prowadzenia dyskusji na temat wszelkich kwestii dotyczących niniejszego rozdziału;

d) bezzwłocznie usuwa bariery w handlu towarami między Stronami, w szczególności te związane ze stosowaniem środków pozataryfowych oraz, w stosownych przypadkach, zgłasza takie kwestie Wspólnemu Komitetowi do rozpatrzenia;

e) zaleca Stronom wprowadzenie wszelkich zmian lub uzupełnień do niniejszego rozdziału;

f) koordynuje wymianę danych w celu wykorzystania preferencji lub inną wymianę informacji dotyczących handlu towarami między Stronami;

g) dokonuje przeglądu wszelkich przyszłych zmian systemu zharmonizowanego w celu zapewnienia, aby obowiązki każdej ze Stron wynikające z niniejszej części niniejszej Umowy nie uległy zmianie, oraz prowadzi konsultacje w celu rozwiązania wszelkich związanych z tym konfliktów;

h) pełni funkcje określone w art. 15.17.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 10

REGUŁY POCHODZENIA ORAZ PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

PUBLIC

SEKCJA A

REGUŁY POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 10-A–10-E:

a) „klasyfikacja” oznacza klasyfikację produktu lub materiału zgodnie z określonym rozdziałem, pozycją lub podpozycją systemu zharmonizowanego;

b) „przesyłka” oznacza produkty, które są wysyłane jednocześnie od jednego eksportera do jednego odbiorcy albo są objęte jednolitym dokumentem przewozowym obejmującym transport od eksportera do odbiorcy lub, w przypadku braku takiego dokumentu, jedną fakturą;

c) „organ celny” oznacza:

(i) w przypadku Chile – krajową administrację celną; oraz

(ii) w przypadku Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy państw członkowskich odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie przepisów prawa celnego;

d) „eksporter” oznacza osobę znajdującą się na terytorium Strony, która zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony wywozi lub produkuje produkt pochodzący oraz sporządza oświadczenie o pochodzeniu;

e) „identyczne produkty” oznaczają produkty, które pod każdym względem odpowiadają produktom opisanym w opisie produktu; opis produktu w dokumencie handlowym używanym do sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu dla wielu przesyłek musi być wystarczająco dokładny, aby w sposób wyraźny pozwalał zidentyfikować ten produkt oraz identyczne produkty, które mają być następnie przywożone na podstawie tego oświadczenia;

f) „importer” oznacza osobę, która dokonuje przywozu produktu pochodzącego oraz ubiega się dla niego o preferencyjne traktowanie taryfowe;

g) „materiał” oznacza każdą substancję wykorzystywaną w produkcji produktu, w tym wszelkie składniki, surowce, elementy lub części;

h) „produkt” oznacza wynik produkcji, nawet jeżeli jest przeznaczony do późniejszego wykorzystania jako materiał w produkcji innego produktu; oraz

i) „produkcja” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania, łącznie z montażem.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.2

Wymogi ogólne

1. Do celów stosowania preferencyjnego traktowania taryfowego przez Stronę w odniesieniu do towarów pochodzących od drugiej Strony zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy, pod warunkiem że dany produkt spełnia wszystkie pozostałe mające zastosowanie wymogi niniejszego rozdziału, następujące produkty uznaje się za pochodzące z terytorium drugiej Strony:

a) produkty całkowicie uzyskane na terytorium tej Strony, jak określono w art. 10.4;

b) produkty wyprodukowane wyłącznie z materiałów pochodzących z terytorium tej Strony; oraz

c) produkty wyprodukowane na terytorium tej Strony, w których wykorzystano materiały niepochodzące, pod warunkiem że spełniają one wymogi określone w załączniku 10-B.

2. W przypadku gdy produkt uzyskał status pochodzenia zgodnie z ust. 1, materiałów niepochodzących wykorzystanych w jego produkcji nie uważa się za niepochodzące, jeżeli produkt ten został włączony jako materiał do innego produktu.

3. Wymogi uzyskania statusu pochodzenia muszą być spełniane w sposób ciągły na terytorium danej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.3

Kumulacja pochodzenia

1. Produkt pochodzący z terytorium Strony uznaje się za pochodzący z terytorium drugiej Strony, jeżeli produkt ten jest wykorzystywany jako materiał w produkcji innego produktu na terytorium tej drugiej Strony, pod warunkiem że prowadzona obróbka i przetwarzanie wykraczają poza zakres jednej lub większej liczby czynności, o których mowa w art. 10.6.

2. Materiały sklasyfikowane w rozdziale 3 systemu zharmonizowanego, pochodzące z terytorium państw, o których mowa w ust. 4 lit. b), i wykorzystywane w produkcji konserw z tuńczyka sklasyfikowanych w podpozycji 1604.14 systemu zharmonizowanego można uznać za pochodzące z terytorium jednej ze Stron, o ile spełnione są warunki określone w ust. 3 lit. a)–e) oraz pod warunkiem że Strona ta wysyła powiadomienie dotyczące badania przez podkomitet, o którym mowa w art. 10.31.

3. W następstwie zalecenia podkomitetu, o którym mowa w art. 10.31, Wspólny Komitet może zadecydować, że niektóre materiały pochodzące z państw trzecich[1], o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, można uznać za pochodzące z terytorium Strony, jeżeli zostały wykorzystane w produkcji produktu na terytorium tej Strony, pod warunkiem że:

a) w każdej ze Stron obowiązuje umowa handlowa ustanawiająca strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim w rozumieniu art. XXIV GATT 1994;

[1] W celach informacyjnych: definicję „państwa trzeciego” zawarto w art. 1.3 lit. c).

b) pochodzenie materiałów, o których mowa w niniejszym ustępie, określa się zgodnie z regułami pochodzenia mającymi zastosowanie na podstawie:

(i) umowy handlowej Strony UE, na podstawie której utworzono strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany w produkcji produktu w Chile; oraz

(ii) umowy handlowej Chile, na podstawie której utworzono strefę wolnego handlu z tym państwem trzecim, jeżeli dany materiał jest wykorzystywany w produkcji produktu w Stronie UE;

c) między tą Stroną a tym państwem trzecim obowiązują ustalenia dotyczące odpowiedniej współpracy administracyjnej zapewniającej pełne wykonanie niniejszego rozdziału, w tym postanowień dotyczących stosowania odpowiedniej dokumentacji pochodzenia materiałów, a Strona ta powiadamia drugą Stronę o tych ustaleniach;

d) produkcja lub przetwarzanie materiału prowadzone na terytorium tej Strony wykracza poza zakres jednej lub większej liczby czynności, o których mowa w art. 10.6; oraz

e) Strony uzgodnią wszystkie inne mające zastosowanie warunki.

4. Państwa trzecie, o których mowa w ust. 3, obejmują:

a) państwa Ameryki Środkowej, tj. Kostarykę, Salwador, Gwatemalę, Honduras, Nikaraguę i Panamę; oraz

b) państwa rejonu andyjskiego, tj. Kolumbię, Ekwador i Peru.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.4

Produkty całkowicie uzyskane

1. Za całkowicie uzyskane na terytorium Strony uznaje się następujące produkty:

a) rośliny i produkty roślinne tam uprawiane lub zebrane;

b) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;

c) produkty pochodzące od żywych zwierząt tam wyhodowanych;

d) produkty uzyskane w wyniku łowiectwa, odławiania, łowienia, zbierania lub chwytania, jednak nie poza zewnętrznymi granicami morza terytorialnego tej Strony;

e) produkty pochodzące z ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych;

f) produkty uzyskane tam z akwakultury, jeżeli organizmy wodne, w tym ryby, mięczaki, skorupiaki, inne bezkręgowce wodne oraz rośliny wodne, urodziły się lub zostały wyhodowane z materiału rozmnożeniowego takiego jak jaja, ikra, narybek, palczaki lub larwy, w drodze ingerencji w procesy hodowli lub wzrostu, w celu zwiększenia produkcji, na przykład przez regularne zarybianie, karmienie lub ochronę przed drapieżnikami;

PUBLIC

g) minerały lub inne naturalnie występujące substancje, nieobjęte lit. a)–f), tam wydobyte lub pozyskane;

h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statki tej Strony;

i) produkty wytworzone na pokładzie statku przetwórni tej Strony wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. h);

j) produkty wydobyte przez Stronę lub osobę tej Strony z dna morskiego lub podglebia poza wszelkimi morzami terytorialnymi, pod warunkiem że mają one prawo do prowadzenia prac w takim dnie morskim lub podglebiu;

k) odpady lub złom pochodzące z produkcji lub z zużytych produktów tam zebranych, pod warunkiem że produkty te nadają się wyłącznie do odzysku surowców; oraz

l) produkty tam wyprodukowane wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. a)–k).

2. Pojęcia „statek Strony” i „statek przetwórnia Strony” w ust. 1 lit. h) oraz i) oznaczają odpowiednio statek lub statek przetwórnię, który:

a) jest zarejestrowany w państwie członkowskim lub w Chile;

b) pływa pod banderą państwa członkowskiego lub Chile; oraz

PUBLIC

c) spełnia jeden z następujących warunków:

(i) w co najmniej 50 % stanowi własność osób fizycznych państwa członkowskiego lub Chile; lub

(ii) stanowi własność osoby prawnej, która:

A) ma swoją siedzibę zarządu i główne miejsce prowadzenia swojej działalności w państwie członkowskim lub w Chile; oraz

B) w co najmniej 50 % stanowi własność osób jednej z tych Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.5

Tolerancje

1. Jeżeli materiał niepochodzący wykorzystany w produkcji produktu nie spełnia wymogów określonych w załączniku 10-B, produkt ten uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, pod warunkiem że:

a) w odniesieniu do wszystkich produktów[1], z wyjątkiem produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50–63 systemu zharmonizowanego, łączna wartość materiałów niepochodzących nie przekracza 10 % ceny *ex-works* produktu;

[1] Rozdziały 1–24 systemu zharmonizowanego, zgodnie z uwagą 9 załącznika 10-A.

b) w odniesieniu do produktów sklasyfikowanych w rozdziałach 50–63 systemu zharmonizowanego, zastosowanie mają tolerancje określone w uwagach 6–8 załącznika 10-A.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli wartość lub masa materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji produktu przekracza którąkolwiek z wartości procentowych określających maksymalną wartość lub masę materiałów niepochodzących, jak określono w wymogach zawartych w załączniku 10-B.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania do produktów całkowicie uzyskanych na terytorium Strony w rozumieniu art. 10.4. Jeżeli zgodnie z załącznikiem 10-B wymagane jest, aby materiały wykorzystane w produkcji produktu były całkowicie uzyskane, zastosowanie mają ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 10.6

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Niezależnie od art. 10.2 ust. 1 lit. c) produktu nie uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, jeżeli tylko jedna lub większa liczba następujących czynności przeprowadzana jest na materiałach niepochodzących z terytorium tej Strony:

a) czynności konserwujące, takie jak suszenie, mrożenie, przechowywanie w solance lub inne podobne czynności, których jedynym celem jest zapewnienie, aby produkt pozostał w dobrym stanie podczas transportu i składowania;

PUBLIC

b) dzielenie i łączenie opakowań;

c) mycie, czyszczenie, usuwanie kurzu, rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;

d) wszelkie prasowanie materiałów i artykułów włókienniczych;

e) proste czynności malowania i polerowania;

f) łuskanie i częściowe lub całkowite bielenie ryżu, polerowanie i glazurowanie zbóż oraz ryżu;

g) czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru, częściowe lub całkowite mielenie cukru kryształu w postaci stałej;

h) obieranie, drylowanie i łuskanie owoców, orzechów i warzyw;

i) ostrzenie, proste szlifowanie lub proste cięcie;

j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, stopniowanie lub dobieranie;

k) proste umieszczanie w butelkach, puszkach, butlach, workach, pudełkach, skrzynkach umocowanie na kartonach lub deskach oraz wszelkie inne proste czynności związane z pakowaniem;

l) umieszczanie lub drukowanie znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających na produktach lub ich opakowaniach;

PUBLIC

m) proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów, w tym mieszanie cukru z dowolnym materiałem;

n) prosty montaż części artykułów w celu utworzenia całego artykułu lub rozkładanie produktów na części;

o) proste dodawanie wody, rozcieńczanie, odwadnianie lub skażanie produktów; lub

p) ubój zwierząt.

2. Do celów ust. 1 czynność uznaje się za prostą, jeżeli jej wykonanie nie wymaga żadnych szczególnych umiejętności lub maszyn, lub urządzeń lub sprzętu specjalnie wyprodukowanych lub zainstalowanych w celu wykonania takiej czynności.

ARTYKUŁ 10.7

Jednostka kwalifikacyjna

1. Do celów niniejszego rozdziału, jednostką kwalifikacyjną jest produkt, który uznaje się za jednostkę podstawową przy dokonywaniu klasyfikacji produktu w ramach systemu zharmonizowanego.

PUBLIC

2. Jeżeli przesyłka składa się z wielu identycznych produktów klasyfikowanych do tej samej pozycji systemu zharmonizowanego, każdy produkt bierze się pod uwagę indywidualnie do celów stosowania niniejszego rozdziału.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.8

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

1. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia dostarczane z elementem wyposażenia, maszyną, urządzeniem lub pojazdem, które są częścią zwykłego wyposażenia i są wliczone w jego cenę lub nie są oddzielnie fakturowane, uznaje się za jeden produkt z danym elementem wyposażenia, maszyną, urządzeniem lub pojazdem.

2. Akcesoria, części zapasowe i narzędzia, o których mowa w ust. 1, nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

ARTYKUŁ 10.9

Zestawy

Zestawy, o których mowa w regule 3 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, uznaje się za pochodzące z terytorium Strony, jeżeli wszystkie ich elementy są produktami pochodzącymi. Jeżeli zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, cały zestaw uznaje się za pochodzący z terytorium Strony, pod warunkiem że wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny *ex-works* danego zestawu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.10

Elementy neutralne

Do ustalenia, czy produkt kwalifikuje się jako produkt pochodzący z terytorium Strony, nie jest konieczne ustalenie pochodzenia następujących elementów, które mogłyby zostać wykorzystane w jego produkcji:

a) paliw, energii, katalizatorów i rozpuszczalników;

b) sprzętu, urządzeń i zapasów stosowanych do testowania lub kontrolowania produktów;

c) maszyn, narzędzi, ciągadeł i form;

d) części zamiennych i materiałów wykorzystywanych do konserwacji sprzętu i budynków;

e) oliw, smarów, materiałów składowych i innych materiałów stosowanych w produkcji lub używanych do obsługi sprzętu i budynków;

f) rękawic, okularów, obuwia, odzieży, sprzętu ochronnego i zapasów;

g) wszelkich innych materiałów, które nie są włączane do danego produktu, ale co do których można wykazać, że są wykorzystywane w produkcji danego produktu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.11

Opakowania, materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe

1. Jeżeli, zgodnie z regułą 5 Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe, w które produkt pakowany jest do sprzedaży detalicznej, są klasyfikowane z produktem, te materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe nie są brane pod uwagę przy określaniu pochodzenia produktu, z wyjątkiem obliczania maksymalnej wartości materiałów niepochodzących, jeżeli produkt podlega regule maksymalnej wartości materiałów niepochodzących określonej w załączniku 10-B.

2. Przy ustalaniu, czy produkt pochodzi z terytorium Strony, nie bierze się pod uwagę materiałów opakowaniowych i pojemników opakowaniowych, które są wykorzystywane do ochrony produktu podczas transportu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.12

Metoda rozróżnienia księgowego materiałów zamiennych

1. Materiały zamienne pochodzące i niepochodzące oddziela się fizycznie podczas składowania w celu zachowania ich statusu materiałów pochodzących lub niepochodzących, w zależności od przypadku. Materiały te mogą być wykorzystywane w produkcji produktu bez ich fizycznego oddzielenia podczas składowania pod warunkiem, że stosowana jest metoda rozróżnienia księgowego.

2. Metodę rozróżnienia księgowego, o której mowa w ust. 1, stosuje się zgodnie z metodą zarządzania zapasami w oparciu o zasady rachunkowości powszechnie akceptowane przez daną Stronę. Metoda rozróżnienia księgowego musi zapewniać, aby w dowolnym czasie liczba produktów, które mogłyby być uznane za produkty pochodzące z terytorium Strony, nie przekraczała liczby możliwej do uzyskania przy zastosowaniu metody fizycznego oddzielenia produktów podczas magazynowania.

3. Do celów ust. 1, „materiały zamienne” oznaczają materiały tego samego rodzaju i jakości handlowej, o takich samych cechach technicznych i fizycznych, i które są niemożliwe do rozróżnienia po ich włączeniu do produktu końcowego.

ARTYKUŁ 10.13

Produkty powracające

Jeżeli produkt pochodzący z terytorium Strony zostaje wywieziony z terytorium tej Strony do państwa trzeciego i powraca na terytorium tej Strony, produkt taki uznaje się za niepochodzący, chyba że można wykazać w sposób zadowalający dla organów celnych tej Strony, że produkt powracający:

a) jest tym samym produktem, co produkt wywieziony; oraz

b) nie został poddany jakimkolwiek innym czynnościom niż czynności niezbędne do zachowania go w dobrym stanie, gdy znajdował się w państwie trzecim, lub gdy był przedmiotem wywozu.

ARTYKUŁ 10.14

Zasada niemanipulacji

1. Produkt pochodzący zgłoszony do użytku krajowego na terytorium Strony dokonującej przywozu nie może, po dokonaniu wywozu i przed zgłoszeniem go do użytku krajowego, zostać zmieniony, przekształcony w jakikolwiek sposób ani poddany czynnościom innym niż służące zachowaniu go w dobrym stanie lub dodawanie lub umieszczanie oznaczeń, etykiet, pieczęci lub jakiejkolwiek innej dokumentacji w celu zapewnienia zgodności z określonymi wymogami wewnętrznymi Strony dokonującej przywozu.

PUBLIC

2. Przechowywanie lub wystawianie produktu w państwie trzecim może mieć miejsce, pod warunkiem że pozostaje on pod dozorem celnym w danym państwie trzecim.

3. Bez uszczerbku dla sekcji B, dzielenie przesyłek może mieć miejsce na terytorium państwa trzeciego, jeśli zostaje dokonane przez eksportera lub na jego odpowiedzialność oraz pod warunkiem że przesyłki te pozostają pod dozorem celnym w danym państwie trzecim.

4. W razie wątpliwości, czy warunki przewidziane w ust. 1–3 zostały spełnione, organ celny Strony dokonującej przywozu może zażądać od importera dostarczenia dowodu spełnienia tych warunków. Taki dowód może zostać dostarczony za pomocą wszelkich środków, w tym umownych dokumentów przewozowych, takich jak konosament, dowodów faktycznych lub materialnych, takich jak oznakowanie lub numeracja opakowań, lub jakichkolwiek innych dowodów związanych z samym produktem.

ARTYKUŁ 10.15

Wystawy

1. Produkty pochodzące wysłane z przeznaczeniem na wystawę w państwie trzecim i sprzedane po wystawie w celu przywozu na terytorium jednej ze Stron korzystają w przywozie z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, pod warunkiem że wykazano w sposób zadowalający dla organów celnych, że:

a) eksporter wysłał te produkty z terytorium Strony do danego państwa trzeciego, w którym odbywała się wystawa i prezentował je na tej wystawie;

b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je na rzecz odbiorcy na terytorium Strony;

c) produkty zostały wysłane w trakcie wystawy lub natychmiast po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz

d) produkty, od momentu ich wysyłki na wystawę, nie były używane w celach innych niż prezentacja na wystawie.

2. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się zgodnie z sekcją B i przedkłada się organom celnym zgodnie z procedurami celnymi Strony dokonującej przywozu. Wskazuje się w nim nazwę i adres wystawy.

3. Ust. 1 ma zastosowanie do wszelkich wystaw handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, targów lub podobnych pokazów lub wystaw publicznych, które nie są organizowane na użytek prywatny w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży tych produktów, i w trakcie których dane produkty pozostają pod kontrolą celną.

4. Organy celne Strony dokonującej przywozu mogą wymagać dowodów potwierdzających, że produkty pozostawały pod kontrolą celną w państwie, w którym były wystawiane, a także dodatkowej dokumentacji dotyczącej warunków, na jakich produkty były wystawiane.

PUBLIC

SEKCJA B

PROCEDURY DOTYCZĄCE POCHODZENIA

ARTYKUŁ 10.16

Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Strona dokonująca przywozu przyznaje preferencyjne traktowanie taryfowe produktowi pochodzącemu z terytorium drugiej Strony w rozumieniu niniejszego rozdziału na podstawie wniosku importera o preferencyjne traktowanie taryfowe. Importer ponosi odpowiedzialność za poprawność wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz za zgodność z wymogami określonymi w niniejszym rozdziale.

2. Podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest jedno z poniższych:

a) oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zgodnie z art. 10.17;

b) wiedza importera, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 10.19.

3. Wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz podstawę tego wniosku, o których mowa w ust. 2, włącza się do zgłoszenia celnego zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu.

PUBLIC

4. Importer składający wniosek o preferencyjne traktowanie na podstawie oświadczenia o pochodzeniu zgodnie z ust. 2 lit. a) przechowuje oświadczenie oraz na żądanie przedstawia je organowi celnemu Strony dokonującej przywozu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.17

Oświadczenie o pochodzeniu

1. Eksporter produktu sporządza oświadczenie o pochodzeniu na podstawie informacji świadczących o tym, że produkt jest produktem pochodzącym, w tym – w stosownych przypadkach – informacji na temat statusu pochodzenia materiałów wykorzystanych w jego produkcji.

2. Eksporter odpowiedzialny jest za poprawność sporządzonego oświadczenia o pochodzeniu oraz informacji przekazywanych zgodnie z ust. 1. Jeżeli eksporter ma powody, by sądzić, że oświadczenie o pochodzeniu zawiera nieprawidłowe informacje lub jest oparte na nieprawidłowych informacjach, eksporter natychmiast powiadamia importera o wszelkich zmianach mających wpływ na status pochodzenia danego produktu. W takim przypadku importer koryguje zgłoszenie przywozowe oraz uiszcza wszelkie mające zastosowanie należne cło.

3. Eksporter sporządza oświadczenie o pochodzeniu w jednej z wersji językowych określonych w załączniku 10-C na fakturze lub innym dokumencie handlowym, w którym opisano produkt pochodzący na tyle szczegółowo, aby umożliwić jego identyfikację zgodnie z nomenklaturą stosowaną w systemie zharmonizowanym. Strona dokonująca przywozu nie może wymagać od importera przedłożenia tłumaczenia oświadczenia o pochodzeniu.

4. Oświadczenie o pochodzeniu ważne jest przez rok od dnia jego sporządzenia.

5. Oświadczenie o pochodzeniu może zostać sporządzone w odniesieniu do:

a) pojedynczej wysyłki jednego lub większej liczby produktów na terytorium Strony; lub

b) wielokrotnych wysyłek identycznych produktów na terytorium Strony w okresie wskazanym w oświadczeniu o pochodzeniu, nieprzekraczającym 12 miesięcy.

6. Strona dokonująca przywozu, na wniosek importera oraz z zastrzeżeniem wszelkich wymogów nakładanych przez Stronę dokonującą przywozu, zezwala na złożenie jednego oświadczenia o pochodzeniu dla produktów niezmontowanych lub rozmontowanych w rozumieniu reguły nr 2 lit. a) Ogólnych reguł interpretacji systemu zharmonizowanego, klasyfikowanych w sekcjach XV–XXI systemu zharmonizowanego, w przypadku przywozu partiami.

ARTYKUŁ 10.18

Drobne niezgodności i drobne błędy

Organ celny Strony dokonującej przywozu nie może odrzucić wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe z powodu drobnych niezgodności między oświadczeniem o pochodzeniu a dokumentami przedłożonymi urzędowi celnemu, lub drobnych błędów w oświadczeniu o pochodzeniu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.19

Wiedza importera

1. Strona dokonująca przywozu może w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych ustanowić warunki określające, którzy importerzy mogą opierać wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe na wiedzy importera.

2. Niezależnie od ust. 1 wiedza importera o pochodzeniu produktu musi opierać się na informacjach świadczących o tym, że produkt rzeczywiście kwalifikuje się jako produkt pochodzący oraz spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale.

ARTYKUŁ 10.20

Wymogi dotyczące przechowywania dokumentacji

1. Importer wnioskujący o preferencyjne traktowanie taryfowe w odniesieniu do produktu przywożonego na terytorium Strony:

a) jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest oświadczenie o pochodzeniu – przechowuje oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera przez okres co najmniej trzech lat od dnia złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu; oraz

PUBLIC

b) jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie jest wiedza importera – przechowuje informacje świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale przez okres co najmniej trzech lat od dnia złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie produktu.

2. Eksporter, który sporządził oświadczenie o pochodzeniu, przechowuje kopię oświadczenia o pochodzeniu oraz wszystkie inne dokumenty świadczące o tym, że produkt spełnia wymogi uzyskania statusu pochodzenia określone w niniejszym rozdziale, przez okres co najmniej czterech lat po sporządzeniu takiego oświadczenia o pochodzeniu.

3. Dokumenty, które mają być przechowywane zgodnie z niniejszym artykułem, mogą być przechowywane w formie elektronicznej zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu lub wywozu, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 10.21

Zwolnienia z wymogów dotyczących oświadczeń o pochodzeniu

1. Produkty wysłane jako paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych uznawane są za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia oświadczenia o pochodzeniu, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego rozdziału oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego zgłoszenia.

PUBLIC

2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców lub podróżnych, lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość towarów w sposób oczywisty wskazują na brak przeznaczenia handlowego, pod warunkiem że przywóz nie stanowi części serii przywozów, które można z uzasadnionych względów uznać za dokonane oddzielnie w celu uniknięcia wymogu złożenia oświadczenia o pochodzeniu.

3. Całkowita wartość produktów, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać 500 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie danej Strony w przypadku paczek, lub 1 200 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie danej Strony w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

ARTYKUŁ 10.22

Weryfikacja

1. Organ celny Strony dokonującej przywozu może zweryfikować status pochodzenia produktu lub spełnienie innych wymogów określonych w niniejszym rozdziale, stosując metody oceny ryzyka, które mogą obejmować losowy dobór próby. Do celów takiej weryfikacji organ celny Strony dokonującej przywozu może zwrócić się o udzielenie informacji do importera, który złożył wniosek o preferencyjne traktowanie zgodnie z art. 10.16.

PUBLIC

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu, który zwraca się o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1, może żądać wyłącznie następujących informacji w odniesieniu do pochodzenia produktu:

a) oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli podstawą wniosku było oświadczenie o pochodzeniu; oraz

b) informacji dotyczących spełnienia kryteriów pochodzenia, czyli:

(i) jeśli kryterium pochodzenia to „całkowicie uzyskane" – mającej zastosowanie kategorii (taka jak zbiory, górnictwo, rybołówstwo) i miejsca produkcji;

(ii) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na zmianie w klasyfikacji taryfowej – wykazu wszystkich materiałów niepochodzących, łącznie z ich klasyfikacją taryfową (w formacie dwu-, cztero- lub sześciocyfrowym, w zależności od kryterium pochodzenia);

(iii) jeśli kryterium oparte jest na metodzie wartości – wartości produktu końcowego, a także wartości wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji;

(iv) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na masie – masy produktu końcowego, a także masy odpowiednich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcie końcowym; oraz

(v) jeśli kryterium pochodzenia oparte jest na konkretnym procesie produkcji – opisu tego konkretnego procesu.

PUBLIC

3. Przekazując żądane informacje, importer może dodać wszelkie inne informacje, które uzna za istotne do celów weryfikacji.

4. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu wydane przez eksportera zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), importer przekazuje to oświadczenie o pochodzeniu, jednak może odpowiedzieć organowi celnemu Strony dokonującej przywozu, że przekazanie informacji, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, nie jest możliwe.

5. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może – po uprzednim zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu – dodatkowo zwrócić się do importera o udzielenie informacji, jeżeli ten organ celny uzna, że do zweryfikowania status pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale niezbędne są dodatkowe informacje. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zażądać od importera konkretnych dokumentów i informacji.

6. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu podejmie decyzję o zawieszeniu przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego w odniesieniu do danych produktów w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji, może zaproponować importerowi możliwość zwolnienia produktów. Warunkiem takiego zwolnienia może być wymaganie przez Stronę dokonującą przywozu zabezpieczenia lub innych odpowiednich środków ostrożności. Każde zawieszenie preferencyjnego traktowania taryfowego zostaje zakończone tak szybko, jak to możliwe po upewnieniu się przez organ celny Strony dokonującej przywozu co do statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.23

Współpraca administracyjna

1. W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszego rozdziału Strony współpracują ze sobą, za pośrednictwem swoich odpowiednich organów celnych, przy weryfikowaniu statusu pochodzenia produktu lub spełnienia pozostałych wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

2. Jeżeli podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a), przeprowadzający weryfikację organ celny Strony dokonującej przywozu może – po zwróceniu się do importera o informacje zgodnie z art. 10.22 ust. 1 – zwrócić się z wnioskiem o udzielenie informacji do organu celnego Strony dokonującej wywozu w terminie dwóch lat po dniu złożenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu uzna, że takie dodatkowe informacje są niezbędne do zweryfikowania statusu pochodzenia produktu lub czy spełnione zostały pozostałe wymogi określone w niniejszym rozdziale. Organ celny Strony dokonującej przywozu może w stosownych przypadkach zwrócić się z wnioskiem od organu celnego Strony dokonującej wywozu o przekazanie konkretnych dokumentów i informacji.

3. Organ celny Strony dokonującej przywozu uwzględnia we wniosku, o którym mowa w ust. 2, następujące informacje:

a) oświadczenie o pochodzeniu lub jego kopię;

PUBLIC

b) nazwę organu celnego składającego wniosek;

c) nazwę eksportera podlegającego weryfikacji;

d) przedmiot i zakres weryfikacji; oraz

e) w stosownych przypadkach, wszelkie odpowiednie dokumenty.

4. Organ celny Strony dokonującej wywozu może, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony, przeprowadzić swoją weryfikację, żądając dokumentów od eksportera oraz domagając się wszelkich dowodów, lub wizytując obiekty eksportera celem przeglądu dokumentacji oraz inspekcji obiektów wykorzystywanych w produkcji produktu.

5. W następstwie wniosku, o którym mowa w ust. 2, organ celny Strony dokonującej wywozu przekazuje organowi celnemu Strony dokonującej przywozu następujące informacje:

a) wymagane dokumenty, o ile są one dostępne;

b) opinię w sprawie statusu pochodzenia danego produktu;

c) opis produktu podlegającego weryfikacji oraz klasyfikację taryfową istotną dla stosowania reguł pochodzenia;

PUBLIC

d) opis i wyjaśnienie procesu produkcji do uzasadnienia statusu pochodzenia produktu;

e) informacje o sposobie, w jaki przeprowadzono weryfikację statusu pochodzenia produktu zgodnie z ust. 4; oraz

f) w stosownych przypadkach – dokumenty uzupełniające.

6. Organ celny Strony dokonującej wywozu nie może przekazywać organowi celnemu Strony dokonującej przywozu informacji, o których mowa w ust. 5 lit. a) lub f), bez zgody eksportera.

7. Wszystkie wymagane informacje, w tym wszelkie dokumenty potwierdzające oraz wszelkie inne powiązane informacje dotyczące weryfikacji, powinny najlepiej być wymieniane między organami celnymi Stron drogą elektroniczną.

8. Strony, za pośrednictwem koordynatorów wyznaczonych zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy, przekazują sobie dane kontaktowe swoich odpowiednich organów celnych oraz wszelkie zmiany w tym zakresie w terminie 30 dni od wprowadzenia takich zmian.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.24

Wzajemna pomoc w zwalczaniu nadużyć

W przypadku podejrzenia naruszenia niniejszego rozdziału Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.25

Odrzucanie wniosków o preferencyjne traktowanie taryfowe

1. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 3–5, organ celny Strony dokonującej przywozu może odmówić preferencyjnego traktowania taryfowego, jeżeli:

a) w terminie trzech miesięcy po zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z art. 10.22 ust. 1:

   (i) importer nie udzielił odpowiedzi;

   (ii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest oświadczenie o pochodzeniu zgodnie z art. 10.16 ust. 2 lit. a) – nie zostało przekazane oświadczenie o pochodzeniu; lub

(iii) w przypadkach gdy podstawą wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe jest wiedza importera, o której mowa w art. 10.16 ust. 2 lit. b) – informacje przekazane przez importera nie są adekwatne do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu;

b) w terminie trzech miesięcy po zwróceniu się o udzielenie dodatkowych informacji na podstawie art. 10.22 ust. 5:

(i) importer nie udzielił odpowiedzi; lub

(ii) informacje przekazane przez importera nie są adekwatne do potwierdzenia, że produkt jest produktem pochodzącym;

c) w terminie 10 miesięcy po zwróceniu się o udzielenie informacji zgodnie z art. 10.23 ust. 2:

(i) organ celny Strony dokonującej wywozu nie udzielił odpowiedzi; lub

(ii) informacje przekazane przez organ celny Strony dokonującej wywozu nie są adekwatne do potwierdzenia statusu pochodzenia danego produktu.

2. Organ celny Strony dokonującej przywozu może odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe, jeżeli importer, który złożył wniosek, nie spełnia wymogów określonych w niniejszym rozdziale innych niż te odnoszące się do statusu pochodzenia produktów.

PUBLIC

3. Jeżeli organ celny Strony dokonującej przywozu ma wystarczające uzasadnienie, aby odrzucić wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w przypadkach gdy organ celny Strony dokonującej wywozu przedstawił opinię zgodnie z art. 10.23 ust. 5 lit. b), potwierdzającą status pochodzenia produktów, organ celny Strony dokonującej przywozu powiadamia organ celny Strony dokonującej wywozu o swoim zamiarze odrzucenia wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w terminie dwóch miesięcy od otrzymania tej opinii.

4. Jeżeli dokonano powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, na wniosek którejkolwiek ze Stron przeprowadza się konsultacje w terminie trzech miesięcy od dnia tego powiadomienia. Termin przewidziany na konsultacje może zostać przedłużony w indywidualnych przypadkach za obopólną zgodą organów celnych Stron. Konsultacje te mogą odbywać się zgodnie z procedurą określoną przez podkomitet, o którym mowa w art. 10.31.

5. Po upływie terminu przewidzianego na konsultacje organ celny Strony dokonującej przywozu odrzuca wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe wyłącznie w przypadku, gdy nie jest w stanie potwierdzić statusu pochodzenia produktu oraz po przyznaniu importerowi prawa do bycia wysłuchanym.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.26

Poufność

1. Każda ze Stron zachowuje, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, poufność informacji przekazanych jej przez drugą Stronę zgodnie z niniejszym rozdziałem, a także chroni te informacje przed ich ujawnieniem.

2. Informacje uzyskane przez organy Strony dokonującej przywozu wykorzystywane są przez te organy wyłącznie do celów niniejszego rozdziału.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje poufne zgromadzone na podstawie niniejszego rozdziału nie były wykorzystywane do celów innych niż zarządzanie i egzekwowanie decyzji i ustaleń dotyczących pochodzenia produktów i kwestii celnych, chyba że osoba lub Strona, która przekazała te poufne informacje, na to zezwoli.

4. Niezależnie od ust. 3 Strona może zezwolić na wykorzystywanie informacji zgromadzonych na podstawie niniejszego rozdziału w jakimkolwiek postępowaniu administracyjnym, sądowym lub quasi-sądowym wszczętym w związku z nieprzestrzeganiem przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ceł i uregulowań wykonujących niniejszy rozdział. Strona z wyprzedzeniem powiadamia osobę lub Stronę, która przekazała dane informacje, o każdym takim wykorzystaniu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.27

Zwroty i wnioski o preferencyjne traktowanie taryfowe po przywozie

1. Każda ze Stron przewiduje, że importer może po dokonaniu przywozu złożyć wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe oraz o zwrot wszelkiego nadpłaconego cła za produkt, jeżeli:

a) importer nie złożył wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe w chwili przywozu;

b) wniosek składany jest nie później niż dwa lata po dniu przywozu; oraz

c) dany produkt kwalifikował się do preferencyjnego traktowania taryfowego w momencie przywozu na terytorium danej Strony.

2. Jako warunek przyznania preferencyjnego traktowania taryfowego na podstawie wniosku złożonego zgodnie z ust. 1 Strona dokonująca przywozu może wymagać, aby importer:

a) złożył wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony dokonującej przywozu;

b) w stosownych przypadkach przekazał oświadczenie o pochodzeniu; oraz

c) spełnił wszystkie inne mające zastosowanie wymogi określone w niniejszym rozdziale w taki sam sposób, jak w przypadku gdyby wniosek o preferencyjne traktowanie taryfowe złożono w momencie przywozu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.28

Środki i kary administracyjne

1. W stosownych przypadkach Strona nakłada środki i kary administracyjne, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, na osobę, która sporządziła dokument lub przyczynia się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawidłowe informacje w celu uzyskania preferencyjnego traktowania taryfowego produktu lub która nie spełnia wymogów określonych w:

a) art. 10.20;

b) art. 10.23 ust. 4, nie przekazując dowodów lub odmawiając wizyty; lub

c) art. 10.17 ust. 2, nie korygując wniosku o preferencyjne traktowanie taryfowe złożonego w ramach zgłoszenia celnego i opłacając cło w stosownych przypadkach, jeśli pierwotny wniosek o preferencyjne traktowanie był oparty na nieprawidłowych informacjach.

2. Strona uwzględnia art. 6 ust. 3.6 porozumienia WTO o ułatwieniach w handlu w załączniku 1A do porozumienia WTO w przypadkach, gdy importer dobrowolnie ujawnia korektę wniosku o preferencyjne traktowanie przed otrzymaniem wniosku o weryfikację, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi tej Strony.

PUBLIC

SEKCJA C

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 10.29

Ceuta i Melilla

1. Do celów niniejszego rozdziału w odniesieniu do Strony UE pojęcie „Strona” nie obejmuje Ceuty i Melilli.

2. Produkty pochodzące z Chile przy przywozie do Ceuty i Melilli objęte są pod wszystkimi względami takim samym traktowaniem celnym na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, jakimi są objęte produkty pochodzące z obszaru celnego Unii Europejskiej na podstawie Protokołu 2 do Aktu przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej do Unii Europejskiej. Chile przyznaje wobec przywozu produktów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy i pochodzących z Ceuty i Melilli takie samo traktowanie celne jak w przypadku produktów przywożonych oraz pochodzących ze Strony UE.

3. Reguły pochodzenia i procedury dotyczące pochodzenia, o których mowa w niniejszym rozdziale, stosuje się odpowiednio do produktów wywożonych z Chile do Ceuty i Melilli oraz do produktów wywożonych z Ceuty i Melilli do Chile.

PUBLIC

4. Ceutę i Melillę uznaje się za jedno terytorium.

5. Art. 10.3 ma zastosowanie do przywozu i wywozu produktów między Stroną UE, Chile oraz Ceutą i Melillą.

6. Eksporter wpisuje „Chile” oraz „Ceuta i Melilla” w polu 3 tekstu oświadczenia o pochodzeniu w załączniku 10-C, w zależności od pochodzenia produktu.

7. Organy celne Królestwa Hiszpanii odpowiedzialne są za stosowanie niniejszego artykułu w Ceucie i Melilli.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.30

Zmiany

Wspólna Rada może przyjmować decyzje dotyczące zmiany niniejszego rozdziału i załączników 10-A–10-E zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 10.31

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. W skład Podkomitetu ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia (zwanego dalej „podkomitetem”), ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1, wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za cła.

2. Podkomitet jest odpowiedzialny za skuteczne wykonanie i stosowanie niniejszego rozdziału.

3. Do celów niniejszego rozdziału podkomitet pełni następujące funkcje:

a) dokonuje przeglądu i wydaje, w razie potrzeby, odpowiednie zalecenia dla Wspólnego Komitetu w zakresie:

   (i) wykonywania i stosowania niniejszego rozdziału; oraz

   (ii) wszelkich zmian niniejszego rozdziału i załączników 10-A–10-E zaproponowanych przez Stronę;

b) przedstawia Wspólnemu Komitetowi sugestie dotyczące przyjęcia not wyjaśniających w celu ułatwienia wykonywania niniejszego rozdziału; oraz

c) rozpatruje wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie związane z niniejszym rozdziałem.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.32

Produkty w tranzycie lub produkty składowane

Strony mogą stosować niniejszą część niniejszej Umowy do produktów, które są zgodne z niniejszym rozdziałem i które w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy są w tranzycie lub są czasowo składowane w składzie celnym lub na wolnych obszarach celnych na terytorium Strony UE lub w Chile, pod warunkiem przedłożenia organom celnym Strony dokonującej przywozu oświadczenia o pochodzeniu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 10.33

Noty wyjaśniające

Noty wyjaśniające dotyczące interpretacji i stosowania niniejszego rozdziału oraz zarządzania nim określono w załączniku 10-E.

ROZDZIAŁ 11

UŁATWIENIA CELNE I HANDLOWE

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.1

Cele

1. Strony uznają znaczenie ułatwień celnych i handlowych w zmieniających się globalnych warunkach handlu.

2. Strony uznają, że handel międzynarodowy oraz instrumenty i normy celne stanowią podstawę wymogów i procedur dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu.

3. Strony uznają, że ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego nie mogą być niedyskryminujące, a procedury celne muszą opierać się na stosowaniu nowoczesnych metod i skutecznej kontroli w celu zwalczania nadużyć, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów oraz wspierania legalnego handlu. Każda ze Stron powinna okresowo dokonywać przeglądu swoich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz swoich procedur celnych. Strony uznają również, że ich procedury celne nie mogą być uciążliwe pod względem administracyjnym ani ograniczać handlu w stopniu wyższym niż to konieczne, aby osiągnąć uzasadnione cele, oraz że muszą one być stosowane w sposób przewidywalny, spójny i przejrzysty.

4. Strony postanawiają wzmocnić swoją współpracę w celu zapewnienia, aby odpowiednie ustawowe, wykonawcze i proceduralne przepisy prawa celnego oraz zdolności administracyjne odpowiednich organów administracyjnych realizowały cele promowania ułatwień handlowych, zapewniając jednocześnie skuteczną kontrolę celną.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału „organ celny” oznacza:

a) w przypadku Chile – *Servicio Nacional de Aduanas* (Krajową Administrację Celną) lub jej następcę; oraz

b) w przypadku Strony UE – służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za sprawy celne oraz administracje celne i wszelkie inne organy w państwach członkowskich odpowiedzialne za stosowanie i egzekwowanie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego.

ARTYKUŁ 11.3

Współpraca celna

1. Strony współpracują w sprawach celnych, za pośrednictwem swoich organów celnych, w celu zapewnienia osiągnięcia celów określonych w art. 11.1.

2. Strony rozwijają współpracę, w tym poprzez:

a) wymianę informacji dotyczących ich ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego oraz ich wdrażania, a także procedur celnych, zwłaszcza w następujących obszarach:

(i) uproszczenie i modernizacja procedur celnych;

(ii) egzekwowanie praw własności intelektualnej przez organy celne;

(iii) ułatwianie tranzytu i przeładunku;

(iv) relacje ze środowiskiem biznesu; oraz

(v) bezpieczeństwo łańcucha dostaw i zarządzanie ryzykiem;

PUBLIC

b) współpracę w zakresie związanych z cłami aspektów zabezpieczenia i ułatwienia międzynarodowych łańcuchów dostaw zgodnie z Ramami norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) Światowej Organizacji Celnej (WCO) przyjętymi w czerwcu 2005 r.;

c) rozważenie opracowania wspólnych inicjatyw związanych z przywozem, wywozem i innymi procedurami celnymi, w tym wymiany najlepszych praktyk i pomocy technicznej, oraz zapewnienie skutecznej obsługi środowiska biznesu; taka współpraca może obejmować wymianę w zakresie laboratoriów celnych, szkolenia funkcjonariuszy celnych oraz nowych technologii kontroli i procedur celnych;

d) wzmacnianie współpracy Stron w dziedzinie ceł w organizacjach międzynarodowych, takich jak WTO i WCO;

e) ustanawianie, jeśli ma to zastosowanie i w stosownych przypadkach, wzajemnego uznawania programów upoważnionego przedsiębiorcy, w tym równoważnych środków ułatwiających wymianę handlową;

f) prowadzenie wymiany informacji na temat technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka i kontroli bezpieczeństwa w celu ustanowienia – w zakresie, w jakim jest to możliwe – norm minimalnych dotyczących technik zarządzania ryzykiem oraz powiązanych wymogów i programów;

PUBLIC

g) dążenie do harmonizacji wymogów Stron dotyczących danych w odniesieniu do procedur przywozowych, wywozowych i innych procedur celnych poprzez wdrożenie wspólnych norm i elementów danych zgodnie z Modelem danych WCO;

h) dzielenie się swoimi doświadczeniami w zakresie opracowywania i wdrażania systemów jednego okienka oraz, w stosownych przypadkach, opracowywanie wspólnych zbiorów danych dla tych systemów;

i) utrzymywanie dialogu między odpowiednimi ekspertami ds. polityki celem wspierania użyteczności, skuteczności i możliwości stosowania interpretacji indywidualnych dla organów celnych i przedsiębiorstw handlowych; oraz

j) wymianę, jeśli ma to zastosowanie i w stosownych przypadkach, określonych kategorii informacji celnych między organami celnymi Stron za pośrednictwem ustrukturyzowanej i częstej komunikacji oraz w konkretnych celach, a mianowicie w celu poprawy zarządzania ryzykiem i skuteczności kontroli celnych, ukierunkowania działań na towary, w przypadku których zachodzi ryzyko pod względem poboru dochodów lub zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony, a także ułatwiania legalnego handlu; taka wymiana informacji pozostaje bez uszczerbku dla wymiany informacji, która może mieć miejsce między Stronami zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

3. Wszelka wymiana informacji między Stronami na podstawie niniejszego rozdziału podlega odpowiednio wymogom dotyczącym poufności informacji oraz ochrony danych osobowych, określonym w art. 12 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, a także wszelkim wymogom w zakresie poufności i ochrony prywatności określonym w przepisach ustawowych i wykonawczych Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.4

Wzajemna pomoc administracyjna

Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zgodnie z Protokołem do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.5

Ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego oraz procedury celne:

a) opierały się na międzynarodowych instrumentach i normach w obszarze ceł i handlu, w tym Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów, sporządzonej w Brukseli w dniu 14 czerwca 1983 r., a także Ramach norm na rzecz zabezpieczenia i ułatwienia handlu światowego (SAFE) WCO oraz Modelu danych WCO, a w stosownych przypadkach na istotnych elementach zmienionej konwencji z Kioto dotyczącej uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego, sporządzonej w Kioto w dniu 18 maja 1973 r. i przyjętej przez Radę Światowej Organizacji Celnej w czerwcu 1999 r.;

b) opierały się na zapewnianiu ochrony i ułatwianiu legalnego handlu dzięki skutecznemu egzekwowaniu i przestrzeganiu wymogów prawnych; oraz

c) były proporcjonalne i niedyskryminujące w celu uniknięcia zbędnych obciążeń dla przedsiębiorców, zapewniania dalszych ułatwień dla przedsiębiorców w wysokim stopniu przestrzegających przepisów, w tym uprzywilejowanego traktowania w odniesieniu do kontroli celnych przed zwolnieniem towarów, a także zapewnienia zabezpieczenia przed nadużyciami i nielegalnymi lub szkodliwymi działaniami;

2. W celu usprawnienia metod pracy oraz zapewnienia niedyskryminacji, przejrzystości, efektywności, uczciwości i rozliczalności działań celnych każda ze Stron:

a) w miarę możliwości upraszcza wymogi i formalności dotyczące szybkiego zwolnienia i odprawy towarów, oraz dokonuje ich przeglądu;

b) podejmuje działania na rzecz dalszego uproszczenia i standaryzacji danych i dokumentacji wymaganych przez organy celne i inne jednostki organizacyjne, w celu skrócenia czasu i obniżenia kosztów ponoszonych przez podmioty gospodarcze, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa; oraz

c) zapewnia utrzymanie najwyższych norm etycznych poprzez zastosowanie środków odzwierciedlających zasady odpowiednich konwencji i instrumentów międzynarodowych w tej dziedzinie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.6

Zwolnienie towarów

Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne, organy ochrony granic lub inne właściwe organy:

a) zapewniały bezzwłoczne zwolnienie towarów w czasie nie dłuższym niż okres niezbędny do zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem oraz formalnościami;

b) zapewniały uprzednie składanie i przetwarzanie drogą elektroniczną dokumentów oraz wszelkich innych wymaganych informacji przed przybyciem towarów;

c) umożliwiały zwolnienie towarów przed ostatecznym ustaleniem ceł, podatków, opłat i należności, z zastrzeżeniem złożenia zabezpieczenia, jeśli jest to wymagane na mocy ich przepisów ustawowych i wykonawczych, w celu zabezpieczenia ich ostatecznej zapłaty; oraz

d) nadawały łatwo psującym się towarom odpowiedni priorytet przy planowaniu i przeprowadzaniu wszelkich badań, które mogą być wymagane.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.7

Uproszczone procedury celne

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki umożliwiające podmiotom gospodarczym spełniającym kryteria określone w jej przepisach ustawowych i wykonawczych korzystanie z dalszego uproszczenia procedur celnych. Takie środki mogą obejmować zgłoszenia celne zawierające ograniczone zestawy danych lub dokumentów potwierdzających, lub okresowe zgłoszenia celne w celu określenia i zapłaty należności celnych i podatków obejmujących wielokrotny przywóz w danym okresie, po zwolnieniu przywożonych towarów, lub inne procedury, które przewidują przyspieszone zwolnienie niektórych przesyłek.

ARTYKUŁ 11.8

Upoważnieni przedsiębiorcy

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu dla przedsiębiorców, którzy spełniają określone kryteria (zwanych dalej „upoważnionymi przedsiębiorcami").

PUBLIC

2. Określone kryteria kwalifikowania się jako upoważnieni przedsiębiorcy muszą odnosić się do zgodności lub ryzyka braku zgodności z wymogami określonymi w przepisach ustawowych i wykonawczych oraz procedurach każdej ze Stron. Określone kryteria są publikowane i mogą obejmować:

a) brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;

b) wykazanie przez wnioskodawcę, że utrzymuje wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwia przeprowadzanie odpowiednich kontroli celnych;

c) wypłacalność, którą uznaje się za udowodnioną, jeżeli wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie swoich zobowiązań, z należytym uwzględnieniem cech danego rodzaju działalności gospodarczej;

d) udokumentowane kompetencje lub kwalifikacje zawodowe bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością; oraz

e) odpowiednie normy bezpieczeństwa i ochrony.

3. Określone kryteria, o których mowa w ust. 2, nie mogą być opracowywane ani stosowane w sposób umożliwiający lub powodujący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między przedsiębiorcami w przypadku istnienia tych samych warunków oraz muszą umożliwiać udział małych i średnich przedsiębiorstw.

PUBLIC

4. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące korzyści:

a) niskie wymagania dotyczące dokumentacji i danych, stosownie do przypadku;

b) niższy wskaźnik kontroli fizycznych lub badań przyspieszonych, stosownie do przypadku;

c) uproszczone procedury zwalniania i szybkie zwalnianie, stosownie do przypadku;

d) korzystanie z zabezpieczeń, w tym – w stosownych przypadkach – zabezpieczenia generalnego lub zabezpieczenia ograniczonego; oraz

e) kontrolę towarów w pomieszczeniach upoważnionego przedsiębiorcy lub innym miejscu zatwierdzonym przez organy celne.

5. Program partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, o którym mowa w ust. 1, może również obejmować dodatkowe korzyści, takie jak:

a) odroczenie płatności kwot należności celnych, podatków, opłat i należności;

b) jednolite zgłoszenie celne w odniesieniu do całego przywozu lub wywozu w danym okresie; lub

c) dostępność specjalnego punktu kontaktowego zapewniającego pomoc w sprawach celnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.9

Wymogi dotyczące danych i dokumentacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury dotyczące przywozu, wywozu i tranzytu oraz wymogi w zakresie danych i dokumentacji:

a) były przyjmowane i stosowane z myślą o szybkim zwolnieniu towarów, o ile spełnione są warunki takiego zwolnienia;

b) były przyjmowane i stosowane w sposób mający na celu ograniczenie czasu i kosztów związanych z zachowaniem zgodności, jakie ponoszą przedsiębiorstwa handlowe lub podmioty gospodarcze;

c) były alternatywą, która w najmniejszym stopniu ograniczałaby wymianę handlową, jeżeli dla osiągnięcia danego celu lub celów polityki rozsądnie dostępne byłyby co najmniej dwie możliwości; oraz

d) nie były utrzymywane, w tym częściowo, jeżeli nie są już potrzebne.

2. Każda ze Stron stosuje wspólne procedury celne oraz wykorzystuje jednolite dokumenty celne w celu zwolnienia towarów na całym swoim obszarze celnym.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.10

Wykorzystanie technologii informacyjnej i płatności elektronicznej

1. Każda ze Stron wykorzystuje technologie informacyjne, które przyspieszają procedury zwolnienia towarów w celu ułatwienia handlu między Stronami.

2. Każda ze Stron:

a) udostępnia drogą elektroniczną zgłoszenie celne wymagane do przywozu, wywozu lub tranzytu towarów;

b) umożliwia złożenie zgłoszenia celnego drogą elektroniczną;

c) ustanawia środek zapewniający elektroniczną wymianę informacji celnych ze swoim środowiskiem handlowym;

d) promuje elektroniczną wymianę danych między przedsiębiorcami i organami celnymi, a także innymi powiązanymi jednostkami organizacyjnymi; oraz

e) wykorzystuje elektroniczne systemy zarządzania ryzykiem w celu oceny i ukierunkowania działań, które umożliwiają organom celnym skoncentrowanie ich kontroli na towarach wysokiego ryzyka oraz ułatwiają zwolnienie i przepływ towarów niskiego ryzyka.

PUBLIC

3. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury umożliwiające elektroniczną płatność ceł, podatków, opłat i należności pobieranych przez organy celne przy przywozie i wywozie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.11

Zarządzanie ryzykiem

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje system zarządzania ryzykiem w zakresie kontroli celnych.

2. Każda ze Stron opracowuje i stosuje system zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający unikanie arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukrytego ograniczenia w handlu międzynarodowym.

3. Każda ze Stron koncentruje kontrolę celną i inne odpowiednie kontrole graniczne na przesyłkach wysokiego ryzyka oraz przyspiesza zwalnianie przesyłek niskiego ryzyka. Każda ze Stron może również wyrywkowo wybierać przesyłki do takich kontroli w ramach swojego systemu zarządzania ryzykiem.

4. Każda ze Stron zarządza ryzykiem w oparciu o ocenę ryzyka według odpowiednich kryteriów selektywności.

ARTYKUŁ 11.12

Audyt po odprawie celnej

1. Aby usprawnić procedurę zwolnienia towarów, każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje audyty po odprawie celnej w celu zapewnienia zgodności z jej ustawowymi i wykonawczymi przepisami prawa celnego oraz z innymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi związanymi z handlem.

2. Każda ze Stron prowadzi audyty po odprawie celnej w sposób oparty na analizie ryzyka.

3. Każda ze Stron prowadzi audyty po odprawie celnej w sposób przejrzysty. W przypadku przeprowadzenia audytu i uzyskania miarodajnych wyników Strona niezwłocznie powiadamia o wynikach osobę, której dokumenty poddano audytowi, a także przekazuje tej osobie uzasadnienie wyników i informuje ją o jej prawach i obowiązkach.

4. Strony uznają, że informacje uzyskane w ramach audytu po odprawie celnej mogą być wykorzystane w dalszych postępowaniach administracyjnych lub sądowych.

5. Każda ze Stron w miarę możliwości wykorzystuje wyniki audytu po odprawie celnej do celów zarządzania ryzykiem.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.13

Przejrzystość

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzania w odpowiednim czasie konsultacji z przedstawicielami sektora handlu na temat wniosków ustawodawczych oraz ogólnych procedur dotyczących kwestii celnych i handlowych. W tym celu każda ze Stron zapewnia odpowiednie konsultacje między administracją a środowiskiem biznesowym.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej odpowiednie cła oraz związane z nimi wymogi i procedury nadal odpowiadały na potrzeby środowiska biznesowego, były zgodne z najlepszymi praktykami i w jak najmniejszym stopniu ograniczały wymianę handlową.

3. Każda ze Stron zapewnia odpowiednie regularne konsultacje między organami ochrony granic i przedsiębiorstwami handlowymi lub innymi zainteresowanymi stronami na swoim terytorium.

4. Każda ze Stron publikuje bezzwłocznie oraz w niedyskryminujący i dostępny sposób, w tym w internecie, przed ich zastosowaniem, nowe przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące kwestii z zakresu ułatwień celnych i ułatwień w handlu, a także zmiany i interpretacje tych przepisów ustawowych i wykonawczych. Takie przepisy ustawowe i wykonawcze, a także ich zmiany i interpretacje, obejmują przepisy dotyczące:

a) procedur przywozowych, wywozowych i tranzytowych, w tym procedur obowiązujących w portach, portach lotniczych i innych punktach wprowadzenia, oraz wymaganych formularzy i dokumentów;

PUBLIC

b) stosowanych stawek celnych i stawek wszelkiego rodzaju podatków od przywozu lub wywozu lub nakładanych w związku z przywozem lub wywozem;

c) opłat i należności nakładanych przez publiczne jednostki organizacyjne, lub na ich rzecz, od przywozu, wywozu lub tranzytu, lub w związku z przywozem, wywozem lub tranzytem;

d) przepisów dotyczących klasyfikacji lub wyceny produktów do celów celnych;

e) przepisów ustawowych, wykonawczych i decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym dotyczących reguł pochodzenia;

f) ograniczeń lub zakazów przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;

g) przepisów dotyczących sankcji za niedopełnienie formalności przywozowych, wywozowych lub tranzytowych;

h) umów lub części umów zawartych z jakimkolwiek krajem lub krajami odnoszących się do przywozu, wywozu lub tranzytu;

i) procedur dotyczących zarządzania kontyngentami taryfowymi;

j) godzin pracy oraz procedur urzędów celnych w portach i na przejściach granicznych;

k) punktów kontaktowych, do których kieruje się zapytania; oraz

l) innych odpowiednich zawiadomień o charakterze administracyjnym w związku z lit. a)–k).

PUBLIC

5. Każda ze Stron zapewnia rozsądny okres między publikacją[1] a wejściem w życie nowych lub zmienionych przepisów ustawowych i wykonawczych oraz procedur, a także opłat lub należności.

6. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje punkt informacyjny lub punkty informacyjne w celu udzielenia odpowiedzi na uzasadnione zapytania od władz publicznych, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron dotyczące ceł i innych kwestii związanych z handlem. Punkty informacyjne udzielają odpowiedzi na zapytania w rozsądnym terminie określonym przez każdą ze Stron, który może różnić się w zależności od charakteru lub stopnia złożoności zapytania. Strona nie może wymagać uiszczenia opłaty za udzielenie odpowiedzi na zapytania ani za dostarczenie wymaganych formularzy lub dokumentów.

ARTYKUŁ 11.14

Interpretacje indywidualne

1. Do celów niniejszego artykułu „interpretacja indywidualna" oznacza pisemną decyzję przekazaną wnioskodawcy przed przywozem towaru, którego dotyczy wniosek, w której określa się zasady postępowania z towarem, jakie zapewniać ma Strona w momencie jego przywozu w odniesieniu do:

a) klasyfikacji taryfowej towaru;

b) pochodzenia towaru; oraz

c) wszelkich innych kwestii uzgodnionych przez Strony.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „publikacja" odnosi się do publicznego udostępniania przepisów ustawowych i wykonawczych.

2. Każda ze Stron wydaje interpretację indywidualną za pośrednictwem swoich organów celnych. Interpretację indywidualną wydaje się wnioskodawcy, który złożył pisemny wniosek, w rozsądny i ograniczony czasowo sposób, w tym w formie elektronicznej, i zawiera ona wszystkie niezbędne informacje zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony wydającej.

3. Interpretacja indywidualna jest ważna przez okres co najmniej trzech lat od dnia rozpoczęcia jej obowiązywania, chyba że zmieniły się przepisy prawa, fakty lub okoliczności, na których opierała się pierwotna interpretacja indywidualna.

4. Strona może odmówić wydania interpretacji indywidualnej, jeżeli fakty i okoliczności stanowiące podstawę interpretacji indywidualnej podlegają kontroli administracyjnej lub sądowej lub jeżeli wniosek nie odnosi się do jakiegokolwiek zamierzonego wykorzystania interpretacji indywidualnej. Jeżeli Strona odmawia wydania interpretacji indywidualnej, bezzwłocznie powiadamia o tym wnioskodawcę na piśmie, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji.

5. Każda ze Stron publikuje co najmniej:

a) wymogi dotyczące wniosku o interpretację indywidualną, w tym informacje, które należy przekazać, oraz ich format;

b) termin wydawania interpretacji indywidualnej; oraz

c) okres obowiązywania interpretacji indywidualnej.

PUBLIC

6. Jeżeli Strona uchyla, zmienia lub unieważnia interpretację indywidualną, przekazuje wnioskodawcy pisemne zawiadomienie, podając odpowiednie fakty oraz podstawę takiej decyzji. Strona może uchylić, zmienić lub unieważnić interpretację indywidualną z mocą wsteczną tylko wówczas, gdy interpretacja ta została wydana na podstawie niepełnych, nieprawidłowych, fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji przekazanych przez wnioskodawcę.

7. Wydana przez Stronę interpretacja indywidualna jest wiążąca dla tej Strony w odniesieniu do wnioskodawcy. Interpretacja indywidualna jest również wiążąca dla wnioskodawcy.

8. Każda ze Stron, na pisemny wniosek wnioskodawcy, dokonuje przeglądu interpretacji indywidualnej lub decyzji o jej zmianie, cofnięciu lub unieważnieniu.

9. Z zastrzeżeniem wymogów w zakresie poufności określonych w jej przepisach ustawowych i wykonawczych, każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej, w tym w internecie, istotne elementy swoich interpretacji indywidualnych.

ARTYKUŁ 11.15

Tranzyt i przeładunek

1. Każda ze Stron zapewnia ułatwienie i skuteczną kontrolę operacji przeładunku i tranzytu przez swoje terytorium.

2. Każda ze Stron promuje i wdraża regionalne uzgodnienia tranzytowe z myślą o ułatwieniu handlu.

PUBLIC

3. Każda ze Stron zapewnia współpracę i koordynację pomiędzy swoimi zainteresowanymi organami i odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi, aby ułatwić ruch tranzytowy.

4. Każda ze Stron zezwala na przemieszczanie towarów przeznaczonych do przywozu na jej terytorium, pod kontrolą organów celnych, z urzędu celnego wprowadzenia do innego urzędu celnego, w którym towary mają zostać zwolnione lub odprawione, pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów regulacyjnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.16

Agenci celni

1. Strona nie może wprowadzać obowiązku korzystania z agentów celnych jako wymogu dla przedsiębiorstw w celu wykonania ich obowiązków dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu towarów.

2. Każda ze Stron publikuje swoje środki dotyczące korzystania z usług agentów celnych.

3. Strony muszą stosować przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne zasady przy udzielaniu zezwoleń agentom celnym.

ARTYKUŁ 11.17

Inspekcje przedwysyłkowe

Strony nie mogą wymagać przeprowadzania inspekcji przedwysyłkowych, w rozumieniu porozumienia w sprawie inspekcji przedwysyłkowej w załączniku 1A do porozumienia WTO ani jakichkolwiek innych działań inspekcyjnych przeprowadzanych w miejscu przeznaczenia, przed odprawą celną, przez przedsiębiorstwa prywatne.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.18

Odwołania

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczne, szybkie, niedyskryminujące i łatwo dostępne procedury, które gwarantują prawo do odwołania od czynności administracyjnych, interpretacji i decyzji organów celnych lub innych właściwych organów, które mają wpływ na przywóz lub wywóz towarów lub na towary w tranzycie.

2. Procedury odwoławcze mogą obejmować kontrolę administracyjną przeprowadzaną przez organ nadzoru oraz kontrolę sądową decyzji podjętych na szczeblu administracyjnym zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

3. Każda osoba, która wystąpiła do organów celnych lub innych właściwych organów o wydanie decyzji i nie uzyskała decyzji w sprawie złożonego wniosku w odpowiednim terminie, jest również uprawniona do skorzystania z prawa do odwołania.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne lub inne właściwe organy przekazywały osobom, którym wydano decyzje administracyjne, uzasadnienie tych decyzji w celu ułatwienia – w razie potrzeby – skorzystania z procedur odwoławczych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.19

Sankcje

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej ustawowe i wykonawcze przepisy prawa celnego przewidywały, aby wszelkie sankcje nakładane za naruszenie ustawowych i wykonawczych przepisów prawa celnego lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł były proporcjonalne i niedyskryminujące.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każda sankcja nałożona za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł nakładana była wyłącznie na osobę, która ponosi odpowiedzialność prawną za to naruszenie.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby nałożona sankcja była oparta na faktach i okolicznościach konkretnej sprawy oraz była współmierna do stopnia i wagi naruszenia. Każda ze Stron unika zachęt lub konfliktów interesów w ocenie oraz pobieraniu kar.

4. Zachęca się każdą ze Stron, aby rozważyła wcześniejsze ujawnienie organowi celnemu okoliczności naruszenia przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, gdyż stanowi to potencjalny czynnik łagodzący przy ustalaniu wymiaru sankcji.

5. Jeżeli Strona nakłada sankcję za naruszenie jej przepisów ustawowych, wykonawczych lub wymogów proceduralnych w zakresie ceł, przekazuje osobie, na którą nałożono sankcję, pisemne wyjaśnienie, w którym określa się charakter naruszenia oraz mające zastosowanie przepisy ustawowe, wykonawcze lub procedury, zgodnie z którymi nałożono daną kwotę lub dany wymiar kary.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.20

Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia

1. Ustanawia się Podkomitet ds. Ceł, Ułatwień w Handlu i Reguł Pochodzenia (zwany dalej „podkomitetem") zgodnie z art. 8.8 ust. 1.

2. Podkomitet zapewnia właściwe wykonanie niniejszego rozdziału, egzekwowanie praw własności intelektualnej na granicach przez właściwe organy zgodnie z rozdziałem 32 sekcja C podsekcja 2 Protokołu do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, oraz wszelkich dodatkowych postanowień dotyczących ceł uzgodnionych przez Strony, a także rozpatruje wszelkie kwestie wynikające z ich stosowania.

3. Funkcje podkomitetu obejmują:

a) monitorowanie wykonywania niniejszego rozdziału i rozdziału 10;

b) zapewnienie forum konsultacji i dyskusji na temat wszystkich kwestii dotyczących ceł, w tym w szczególności procedur celnych, ustalania wartości celnej, systemów taryfowych, nomenklatury celnej, współpracy celnej oraz wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych;

c) zapewnienie forum konsultacji i dyskusji na temat kwestii związanych z regułami pochodzenia i współpracy administracyjnej oraz środkami stosowanymi przy kontroli granicznej w zakresie praw własności intelektualnej; oraz

d) wzmacnianie współpracy w zakresie opracowywania, stosowania i egzekwowania procedur celnych, wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych, reguł pochodzenia oraz współpracy administracyjnej.

4. Podkomitet może wydawać zalecenia w kwestiach objętych ust. 2. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet są uprawnione do podejmowania decyzji dotyczących wzajemnego uznawania technik zarządzania ryzykiem, norm dotyczących ryzyka, kontroli bezpieczeństwa i programów partnerstwa na rzecz ułatwień w handlu, w tym takich aspektów jak przekazywanie danych i wzajemnie uzgodnione korzyści.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.21

Odprawa czasowa

1. Do celów niniejszego artykułu „odprawa czasowa” oznacza procedurę celną, w ramach której określone towary, łącznie ze środkami transportu, mogą być przywiezione na obszar celny z warunkowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych i podatków oraz bez zastosowania zakazów lub ograniczeń przywozowych o charakterze gospodarczym. Towary te muszą być przywożone w określonym celu i muszą być przeznaczone do ponownego wywozu w określonym czasie i bez poddawania ich jakimkolwiek zmianom, z wyjątkiem zwykłej amortyzacji spowodowanej ich użytkowaniem.

2. Każda ze Stron udziela odprawy czasowej, z całkowitym warunkowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych i podatków oraz bez stosowania ograniczeń lub zakazów przywozowych o charakterze gospodarczym[1], zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w odniesieniu do następujących towarów:

a) towary przeznaczone do wystawiania lub wykorzystania na wystawach, targach, spotkaniach lub podobnych imprezach, co oznacza towary przeznaczone do wykorzystania w związku z wystawieniem produktów zagranicznych na imprezie, oraz wyposażenie, łącznie z wyposażeniem do tłumaczenia ustnego, urządzenia nagrywające dźwięk i obraz, filmy o charakterze wychowawczym, naukowym lub kulturalnym, przeznaczone do wykorzystania na międzynarodowych spotkaniach, konferencjach lub kongresach, a także oraz towary uzyskane podczas takich wydarzeń z towarów objętych odprawą czasową; każda ze Stron może wymagać wydania zezwolenia przez władze publiczne, gwarancji lub depozytu przed rozpoczęciem takiego wydarzenia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że odprawa czasowa towarów, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przywiezionych do Chile z Unii Europejskiej, nie podlega opłacie ustanowionej w art. 107 rozporządzenia celnego Chile (*Ordenanza de Aduanas*) zawartego w dekrecie 30 Ministerstwa Finansów, Dziennik Urzędowy, 4 czerwca 2005 r. (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

b) sprzęt zawodowy, co oznacza sprzęt dla prasy lub do nadawania programów radiowych lub telewizyjnych, który jest niezbędny przedstawicielom prasy lub organizacji radiowych lub telewizyjnych udającym się na terytorium innego kraju w celu relacjonowania lub nadania lub nagrania materiału dla określonych programów; sprzęt kinematograficzny niezbędny osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu zrealizowania określonego filmu lub filmów; każdy inny sprzęt niezbędny do wykonywania zajęcia, zajęcia zarobkowego lub zawodu osobie udającej się na terytorium innego kraju w celu wykonania określonego zadania, o ile nie ma być wykorzystywany do produkcji na skalę przemysłową lub do pakowania towarów lub – z wyjątkiem narzędzi ręcznych – do eksploatacji bogactw naturalnych, budowy, naprawy lub konserwacji konstrukcji budowlanych lub do wykonywania robót ziemnych i realizacji podobnych projektów; urządzenia pomocnicze do sprzętu wymienionego powyżej oraz akcesoria do tego sprzętu; oraz części składowe przywiezione w celu naprawy sprzętu zawodowego odprawionego czasowo;

c) towary przywożone w związku z operacją handlową, w przypadku gdy przywóz sam w sobie nie stanowi operacji handlowej, takie jak: opakowania, które są przywożone pełne w celu powrotnego wywozu jako puste lub pełne lub które są przywożone puste w celu powrotnego wywozu jako pełne; załadowane lub niezaładowane towarami kontenery, a także części i wyposażenie kontenerów odprawionych czasowo, które są przywożone wraz z kontenerem w celu powrotnego wywozu oddzielnie lub wraz z innym kontenerem, lub są przywożone oddzielnie w celu powrotnego wywozu z kontenerem, oraz części zamienne przywożone w celu naprawy kontenerów, którym udzielono odprawy czasowej; palety; próbki; filmy reklamowe;

PUBLIC

d) towary przywożone wyłącznie w celach edukacyjnych, naukowych lub kulturalnych, takie jak wyposażenie naukowe, materiały pedagogiczne, materiały o charakterze socjalnym dla marynarzy oraz wszelkie inne towary przywożone w związku z działalnością edukacyjną, naukową lub kulturalną; części zamienne do wyposażenia naukowego i materiału pedagogicznego, któremu udzielono odprawy czasowej; oraz narzędzia specjalnie przeznaczone do konserwacji, sprawdzania, dokonywania pomiarów lub naprawy takiego wyposażenia;

e) przedmioty osobistego użytku, co oznacza wszystkie przedmioty, nowe lub używane, których podróżny może potrzebować z uzasadnionych powodów do osobistego użytku podczas podróży, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności podróży, ale wyłączając wszelkie towary przywożone w celach handlowych; a także towary przywożone w celach sportowych, takie jak sprzęt sportowy i inne przedmioty do wykorzystania przez podróżnych w zawodach sportowych lub pokazach lub do treningu na obszarze, w odniesieniu do którego udzielono odprawy czasowej;

f) materiały reklamujące turystykę, co oznacza towary przywożone w celu zachęcania ludności do odwiedzania kraju obcego, w szczególności w celu brania udziału w spotkaniach lub prezentacjach o charakterze kulturalnym, religijnym, turystycznym, sportowym lub zawodowym, każda ze Stron może wymagać zapewnienia gwarancji lub złożenia depozytu za takie towary;

g) towary przywożone w celach humanitarnych, co oznacza sprzęt medyczny, chirurgiczny i laboratoryjny oraz przesyłki towarów z pomocą, takie jak pojazdy i inne środki transportu, koce, namioty, domy z prefabrykatów lub inne towary pierwszej potrzeby, przekazywane jako pomoc dla dotkniętych klęską żywiołową lub podobnymi katastrofami; oraz

PUBLIC

h) zwierzęta przywożone w określonych celach, takie jak: psy lub konie policyjne, psy do poszukiwań, psy przewodniki, psy ratownicze, zwierzęta biorące udział w imprezach o charakterze publicznym, wystawach, konkursach, zawodach lub pokazach, zwierzęta biorące udział w spektaklach, w tym zwierzęta cyrkowe, zwierzęta biorące udział w wyjazdach o charakterze turystycznym (włącznie ze zwierzętami domowymi podróżnych), zwierzęta biorące udział w wykonywaniu pracy lub transportu, lub zwierzęta wykorzystywane do celów medycznych, takich jak dostarczanie jadu węży.

3. Każda ze Stron akceptuje, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi[1], odprawę czasową towarów, o których mowa w ust. 2, a także – niezależnie od ich pochodzenia – karnety ATA wydane na terytorium drugiej Strony zgodnie z Konwencją dotyczącą odprawy czasowej uzgodnioną w Stambule w dniu 26 czerwca 1990 r., zatwierdzone tam i gwarantowane przez zrzeszenie należące do międzynarodowego systemu gwarancji, poświadczone przez właściwe organy i ważne na obszarze celnym Strony dokonującej przywozu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku Chile karnety ATA są akceptowane zgodnie z dekretem nr 103 z 2004 r. Ministerstwa Spraw Zagranicznych (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), którym wprowadzono w życie „Konwencję dotyczącą odprawy czasowej" oraz załączniki A, B1, B2 i B3 do niej, z należycie wskazanymi zastrzeżeniami, wraz z jego zmianami.

ARTYKUŁ 11.22

Towary naprawiane

1. Do celów niniejszego artykułu „naprawa” oznacza wszelkie działania podejmowane w celu usunięcia uszkodzenia eksploatacyjnego lub szkody materialnej, i obejmujące przywrócenie towarowi jego pierwotnej funkcji lub zapewnienie zgodności z wymogami technicznymi dotyczącymi jego używania, bez których towar ten nie mógłby być nadal używany w zwykły sposób do celów, do których jest przeznaczony. Naprawa obejmuje odnowę i konserwację, ale nie obejmuje działań ani procesów, które:

a) prowadzą do pozbawienia towaru jego istotnych właściwości lub do powstania nowego towaru lub towaru o odmiennych cechach handlowych;

b) przyczyniają się do przekształcenia wyrobu niegotowego w wyrób gotowy; lub

c) są wykorzystywane do poprawy lub ulepszenia parametrów technicznych towaru.

2. Strona nie może stosować cła do towaru – niezależnie od jego pochodzenia – który powraca na jej obszar celny po tymczasowym wywiezieniu z jej obszaru celnego na obszar celny drugiej Strony w celu naprawy.

PUBLIC

3. Ust. 2 nie ma zastosowania do towarów przywożonych pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach, które są następnie wywożone w celu naprawy i nie są ponownie przywożone pod zabezpieczeniem majątkowym, do wolnych obszarów celnych lub na podobnych zasadach.

4. Strona nie może stosować cła do towaru – niezależnie od jego pochodzenia – tymczasowo przywiezionego z obszaru celnego drugiej Strony w celu naprawy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 11.23

Opłaty i formalności

1. Opłaty i inne należności, które Strona nakłada na przywóz lub wywóz towarów drugiej Strony lub w związku z przywozem lub wywozem takich towarów ogranicza się do przybliżonych kosztów świadczonych usług i nie mogą one stanowić pośredniej ochrony w odniesieniu do towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów podatkowych.

2. Strona nie może nakładać opłat ani innych należności na przywóz lub wywóz towaru drugiej Strony oraz w związku z takim przywozem lub wywozem obliczanych *ad valorem*.

3. Każda ze Stron może nakładać opłaty lub odzyskiwać koszty wyłącznie w przypadku świadczenia określonych usług, w tym:

a) obecności funkcjonariuszy celnych, na wniosek, poza urzędowymi godzinami pracy lub w pomieszczeniach innych niż pomieszczenia celne;

b) analiz lub ekspertyz dotyczących towarów oraz opłat pocztowych za zwrot towarów do wnioskodawcy, zwłaszcza w odniesieniu do decyzji dotyczących wiążących informacji lub udzielania informacji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego;

c) badania lub pobierania próbek towarów do celów weryfikacji, lub zniszczenia towarów, w przypadku gdy powoduje to koszty inne niż koszty pracy zaangażowanych funkcjonariuszy celnych; lub

d) nadzwyczajnych środków kontroli, w przypadku gdy takie środki są niezbędne ze względu na rodzaj towaru lub potencjalne ryzyko.

4. Każda ze Stron publikuje wszystkie opłaty i należności, które może nałożyć w związku z przywozem lub wywozem, w taki sposób, aby umożliwić władzom publicznym, przedsiębiorstwom handlowym i innym zainteresowanym stronom zapoznanie się z nimi.

5. Strona nie może wymagać czynności konsularnych, w tym zapłaty powiązanych opłat i należności, w związku z przywozem jakichkolwiek towarów drugiej Strony.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 12

ŚRODKI OCHRONY HANDLU

SEKCJA A

CŁA ANTYDUMPINGOWE I WYRÓWNAWCZE

ARTYKUŁ 12.1

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia antydumpingowego i porozumienia SCM.

2. Do celów niniejszej sekcji nie mają zastosowania preferencyjne reguły pochodzenia przewidziane w rozdziale 10.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.2

Przejrzystość

1. Dochodzenia i środki antydumpingowe i antysubsydyjne powinny być stosowane w pełnej zgodności z odpowiednimi wymogami WTO określonymi w porozumieniu antydumpingowym i porozumieniu SCM oraz zgodnie ze sprawiedliwym i przejrzystym systemem.

2. Każda ze Stron zapewnia, tak szybko jak to możliwe po każdym nałożeniu środków tymczasowych, a w każdym razie przed dokonaniem ostatecznych ustaleń, pełne ujawnienie wszystkich istotnych faktów i ustaleń, na których opiera decyzję o zastosowaniu ostatecznych środków. Takie ujawnienie pozostaje bez uszczerbku dla art. 6.5 porozumienia antydumpingowego i art. 12.4 porozumienia SCM. Każda ze Stron ujawnia takie istotne fakty i ustalenia w formie pisemnej oraz zapewnia zainteresowanym stronom odpowiedni czas na przedstawienie uwag na ich temat.

3. Każdej z zainteresowanych stron zapewnia się możliwość bycia wysłuchaną w ramach dochodzenia antydumpingowego lub antysubsydyjnego, aby mogła wyrazić swoją opinię, pod warunkiem że nie spowoduje to niepotrzebnego opóźnienia w prowadzeniu dochodzenia.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.3

Uwzględnienie interesu publicznego

Każda ze Stron uwzględnia sytuację swojego przemysłu krajowego, importerów i ich reprezentatywnych zrzeszeń, reprezentatywnych użytkowników i reprezentatywnych organizacji konsumenckich w zakresie, w jakim przedstawili oni istotne informacje organom dochodzeniowym w odpowiednich ramach czasowych. Na podstawie takich informacji Strona może podjąć decyzję o niestosowaniu środków antydumpingowych lub wyrównawczych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.4

Zasada niższego cła

Jeżeli Strona nakłada cło antydumpingowe na towary drugiej Strony, kwota takiego cła nie może przekraczać marginesu dumpingu. O ile to możliwe, cło antydumpingowe powinno być niższe od tego marginesu, jeżeli mniejsze cło byłoby odpowiednie do usunięcia szkody dla przemysłu krajowego.

ARTYKUŁ 12.5

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszej sekcji.

SEKCJA B

OGÓLNE ŚRODKI OCHRONNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.6

Postanowienia ogólne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki zgodnie z art. XIX GATT 1994, porozumieniem w sprawie środków ochronnych oraz art. 5 porozumienia w sprawie rolnictwa.

ARTYKUŁ 12.7

Przejrzystość i nakładanie środków ostatecznych

1. Niezależnie od art. 12.6, na wniosek drugiej Strony oraz pod warunkiem, że ma ona istotny interes, Strona wszczynająca dochodzenie w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zamierzająca zastosować ogólne środki ochronne natychmiast przekazuje pisemne powiadomienie zawierające wszelkie istotne informacje, które doprowadziły do wszczęcia dochodzenia w sprawie ogólnych środków ochronnych lub zastosowania ogólnych środków ochronnych, w tym – w stosownych przypadkach – informacje na temat tymczasowych ustaleń. Powiadomienie takie pozostaje bez uszczerbku dla art. 3 ust. 2 porozumienia w sprawie środków ochronnych.

2. Nakładając ogólne środki ochronne, każda ze Stron stara się je nakładać w sposób w najmniejszym stopniu wpływający na dwustronną wymianę handlową, pod warunkiem że Strona, której dotyczą środki, ma istotny interes zdefiniowany w ust. 4.

3. Do celów ust. 2, jeżeli Strona uzna, że spełnione są wymogi prawne nałożenia ostatecznych ogólnych środków ochronnych, oraz ma zamiar zastosować takie środki, powiadamia o tym drugą Stronę oraz umożliwia przeprowadzenie dwustronnych konsultacji, pod warunkiem że druga Strona ma istotny interes zdefiniowany w ust. 4. Jeżeli nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania w terminie 15 dni od powiadomienia, Strona dokonująca przywozu może przyjąć odpowiednie ogólne środki ochronne w celu rozwiązania problemu.

4. Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że Strona ma istotny interes, jeżeli należy do pięciu największych dostawców towaru będącego przedmiotem przywozu w okresie ostatnich trzech lat, pod względem wielkości albo wartości w ujęciu bezwzględnym.

ARTYKUŁ 12.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszej sekcji.

PUBLIC

SEKCJA C

DWUSTRONNE ŚRODKI OCHRONNE

PODSEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 12.9

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

a) „przemysł krajowy” oznacza, w odniesieniu do towarów przywożonych, wszystkich producentów towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych działających na terytorium danej Strony lub producentów, których łączna produkcja towarów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych stanowi znaczną część produkcji wewnętrznej tych towarów ogółem;

b) „okres przejściowy” oznacza:

(i) okres siedmiu lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy; lub

PUBLIC

(ii) w odniesieniu do każdego towaru, w przypadku którego w harmonogramie Strony stosującej dwustronny środek ochronny w załączniku 9 przewidziano siedmioletni okres znoszenia ceł – okres znoszenia ceł dla tego towaru plus dwa lata.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.10

Stosowanie dwustronnych środków ochronnych

1. Niezależnie od sekcji B, jeżeli – w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy – towar pochodzący z terytorium Strony jest przedmiotem przywozu na terytorium drugiej Strony w tak dużych ilościach, w ujęciu bezwzględnym lub względem produkcji krajowej, oraz w takich warunkach, że powoduje lub grozi spowodowaniem poważnej szkody dla producentów krajowych towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Strona dokonująca przywozu może zastosować odpowiednie dwustronne środki ochronne zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w niniejszej sekcji.

2. Jeżeli spełniono warunki określone w ust. 1, Strona dokonująca przywozu może zastosować następujące dwustronne środki ochronne:

a) zawieszenie jakiejkolwiek dalszej obniżki stawki celnej stosowanej wobec danego towaru zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy; lub

b) zwiększenie stawki celnej stosowanej wobec danego towaru do poziomu, który nie przekracza mniejszej z następujących wartości:

(i) stawka celna stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego w odniesieniu danego towaru, obowiązująca w momencie zastosowania środka; lub

(ii) stawka celna stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego w odniesieniu danego towaru, obowiązująca w dniu bezpośrednio poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.11

Standardy dotyczące dwustronnych środków ochronnych

1. Dwustronnych środków ochronnych nie stosuje się:

a) poza zakresem koniecznym oraz dłużej niż przez okres konieczny, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie lub groźbie poważnej szkody dla przemysłu krajowego;

b) przez okres dłuższy niż dwa lata; okres ten może zostać przedłużony o kolejne dwa lata, jeżeli właściwy organ dochodzeniowy Strony dokonującej przywozu stwierdzi, zgodnie z procedurami określonymi w niniejszej sekcji, że dalsze obowiązywanie danego środka jest konieczne, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie lub groźbie poważnej szkody dla przemysłu krajowego, pod warunkiem że całkowity okres stosowania dwustronnego środka ochronnego, obejmujący pierwotny okres stosowania i ewentualne jego przedłużenia, nie przekracza czterech lat; ani

c) po upływie okresu przejściowego zdefiniowanego w art. 12.9 lit. b).

2. Gdy Strona zakończy stosowanie dwustronnego środka ochronnego, stawka celna musi być równa stawce, która obowiązywałaby w odniesieniu do danego towaru zgodnie z harmonogramem tej Strony w załączniku 9.

3. W celu ułatwienia dostosowania danej branży do zmiany okoliczności w sytuacji, gdy przewidziany okres stosowania dwustronnego środka ochronnego przekracza rok, Strona stosująca środek liberalizuje go stopniowo w regularnych odstępach czasu w okresie jego stosowania.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.12

Tymczasowe dwustronne środki ochronne

1. W okolicznościach krytycznych, w przypadku gdy opóźnienie spowodowałoby szkodę, która byłaby trudna do naprawienia, Strona może zastosować dwustronny środek ochronny na zasadzie tymczasowej, bez spełnienia wymogów art. 12.21 ust. 1, z zastrzeżeniem wstępnego stwierdzenia, że istnieją wyraźne dowody wskazujące na wzrost przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz że taki przywóz powoduje lub grozi spowodowaniem poważnej szkody dla przemysłu krajowego.

2. Okres obowiązywania każdego tymczasowego dwustronnego środka ochronnego nie może przekraczać 200 dni, a podczas tego okresu Strona stosująca środek musi przestrzegać odpowiednich przepisów proceduralnych określonych w podsekcji 2. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny bezzwłocznie dokonuje zwrotu podwyżki cła, jeżeli z dochodzenia, o którym mowa w podsekcji 2, nie wynika, że warunki art. 12.10 ust. 1 zostały spełnione. Okres obowiązywania tymczasowego dwustronnego środka ochronnego wlicza się w część okresu opisanego w art. 12.11 ust. 1 lit. b).

3. Strona stosująca tymczasowy dwustronny środek ochronny informuje drugą Stronę o podjęciu takich środków tymczasowych i natychmiast przekazuje sprawę do rozpatrzenia przez Wspólny Komitet, jeżeli zawnioskuje o to druga Strona.

ARTYKUŁ 12.13

Wyrównanie i zawieszenie koncesji

1. Strona stosująca dwustronny środek ochronny przeprowadza konsultacje ze Stroną, której produkty podlegają temu środkowi, aby uzgodnić odpowiednie wyrównanie z tytułu liberalizacji handlu w formie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe. Strona stosująca dwustronny środek ochronny przewiduje możliwość przeprowadzenia takich konsultacji nie później niż 30 dni po zastosowaniu dwustronnego środka ochronnego.

2. Jeżeli konsultacje, o których mowa w ust. 1, nie doprowadzą w terminie 30 dni od ich rozpoczęcia do porozumienia w sprawie wyrównania z tytułu liberalizacji handlu, Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, może zawiesić stosowanie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe względem drugiej Strony.

3. Strona, której towary podlegają dwustronnemu środkowi ochronnemu, powiadamia drugą Stronę na piśmie co najmniej 30 dni przed zawieszeniem stosowania koncesji zgodnie z ust. 2.

PUBLIC

4. Obowiązek zapewnienia wyrównania zgodnie z ust. 1 oraz prawo do zawieszenia stosowania koncesji zgodnie z ust. 2:

a) nie mogą być wykonywane podczas pierwszych 24 miesięcy obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, pod warunkiem że dwustronny środek ochronny zastosowano w następstwie bezwzględnego wzrostu przywozu; oraz

b) wygasają w dniu zakończenia stosowania dwustronnego środka ochronnego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.14

Odstęp czasu między dwoma dwustronnymi środkami ochronnymi oraz nierównoległe stosowanie środków ochronnych

1. Strona nie może zastosować dwustronnego środka ochronnego, o którym mowa w niniejszej sekcji, do przywozu towaru, który był wcześniej objęty takim środkiem, chyba że upłynął okres równy połowie okresu, w którym środek ochronny był stosowany w okresie bezpośrednio poprzedzającym. Okresu obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, który zastosowano więcej niż raz w odniesieniu do tego samego towaru, nie można przedłużyć o kolejne dwa lata, jak przewidziano w art. 12.11 ust. 1 lit. b).

2. Strona nie może zastosować w odniesieniu do tego samego towaru i w tym samym okresie:

a) dwustronnego środka ochronnego lub tymczasowego dwustronnego środka ochronnego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

b) ogólnego środka ochronnego na podstawie art. XIX GATT 1994 oraz na podstawie porozumienia w sprawie środków ochronnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.15

Regiony najbardziej oddalone[1] Unii Europejskiej

1. Jeżeli jakikolwiek towar pochodzący z Chile jest przewożony na terytorium co najmniej jednego regionu najbardziej oddalonego Unii Europejskiej w takich zwiększonych ilościach oraz na takich warunkach, że powoduje lub grozi spowodowaniem poważnego pogorszenia sytuacji gospodarczej danego regionu najbardziej oddalonego, Strona UE, po przeanalizowaniu alternatywnych rozwiązań, może w drodze wyjątku zastosować dwustronne środki ochronne ograniczone do terytorium danego regionu.

[1] W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy regionami najbardziej oddalonymi Unii Europejskiej są: Gwadelupa, Gujana Francuska, Martynika, Reunion, Majotta, Saint Martin, Azory, Madera i Wyspy Kanaryjskie. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do kraju lub terytorium zamorskiego, które zmienią swój status na region najbardziej oddalony na podstawie decyzji Rady Europejskiej zgodnie z procedurą określoną w art. 355 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, od dnia przyjęcia tej decyzji. W przypadku gdy region najbardziej oddalony Unii Europejskiej, w następstwie tej procedury, przestaje być regionem najbardziej oddalonym, niniejszy artykuł przestaje mieć zastosowanie do tego kraju lub terytorium zamorskiego z chwilą podjęcia przez Radę Europejską decyzji w tym zakresie. Strona UE powiadamia Chile o wszelkich zmianach dotyczących terytoriów uznawanych za regiony najbardziej oddalone Unii Europejskiej.

2. Do celów ust. 1 „poważne pogorszenie” oznacza poważne trudności w sektorze gospodarki, który produkuje towary podobne lub bezpośrednio konkurujące. Poważne pogorszenie stwierdza się na podstawie obiektywnych czynników, w tym:

a) wzrostu wolumenu przywozu w ujęciu bezwzględnym lub w stosunku do produkcji krajowej i przywozu z innych źródeł; oraz

b) wpływu przywozu, o którym mowa w ust. 1, na sytuację danej branży lub sektora gospodarki, w tym na poziom sprzedaży, produkcję, sytuację finansową i zatrudnienie.

3. Bez uszczerbku dla ust. 1 pozostałe postanowienia niniejszej sekcji mające zastosowanie do dwustronnych środków ochronnych mają również zastosowanie do wszelkich środków ochronnych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu. Wszelkie odniesienia do „poważnej szkody” w pozostałych postanowieniach niniejszej sekcji należy rozumieć jako „poważne pogorszenie” w odniesieniu do najbardziej oddalonych regionów Unii Europejskiej.

PUBLIC

PODSEKCJA 2

POSTANOWIENIA PROCEDURALNE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DWUSTRONNYCH ŚRODKÓW OCHRONNYCH

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.16

Prawo mające zastosowanie

Do celów stosowania dwustronnych środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy każdej ze Stron przestrzega postanowień niniejszej podsekcji. W przypadkach nieobjętych niniejszą podsekcją właściwy organ dochodzeniowy stosuje przepisy ustanowione na podstawie prawa Strony tego organu.

ARTYKUŁ 12.17

Wszczęcie procedury w sprawie środków ochronnych

1. Właściwy organ dochodzeniowy Strony może wszcząć procedurę w sprawie dwustronnych środków ochronnych (zwaną dalej „procedurą w sprawie środków ochronnych") na pisemny wniosek[1] złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, lub – w wyjątkowych okolicznościach – z inicjatywy własnej.

[1] W przypadku Strony UE wniosek może złożyć jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba w imieniu przemysłu krajowego.

2. Wniosek uznaje się za złożony przez przemysł krajowy lub w jego imieniu, jeżeli zyskał poparcie producentów krajowych, których łączna produkcja stanowi ponad 50 % całkowitej produkcji krajowej towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez tę część przemysłu krajowego, którzy to producenci wyrażają poparcie dla wniosku lub sprzeciw wobec niego. Właściwy organ dochodzeniowy nie wszczyna jednak dochodzenia, jeżeli producenci krajowi wyrażający poparcie dla wniosku odpowiadają za mniej niż 25 % całkowitej krajowej produkcji towarów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produkowanych przez przemysł krajowy.

3. Po wszczęciu dochodzenia przez właściwy organ dochodzeniowy pisemny wniosek, o którym mowa w ust. 1, zostaje udostępniony zainteresowanym stronom, z wyjątkiem wszelkich zawartych w nim informacji poufnych.

4. Po wszczęciu procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy publikuje zawiadomienie o wszczęciu procedury w sprawie środków ochronnych w dzienniku urzędowym Strony. W zawiadomieniu tym określa się:

a) podmiot, który złożył pisemny wniosek, w stosownych przypadkach;

b) towar przywożony będący przedmiotem procedury w sprawie środków ochronnych;

c) numer podpozycji i numer porządkowy taryfy, pod którym towar przywożony jest klasyfikowany;

PUBLIC

d) rodzaj proponowanego środka, który ma być zastosowany;

e) wysłuchanie publiczne zgodnie z art. 12.20 lit. a) lub termin, w którym zainteresowane strony mogą złożyć wniosek o wysłuchanie zgodnie z art. 12.20 lit. b);

f) miejsce, w którym można zapoznać się z pisemnym wnioskiem i wszelkimi innymi dokumentami nieopatrzonymi klauzulą poufności złożonymi w toku postępowania; oraz

g) nazwę, adres i numer telefonu urzędu, do którego należy się zwracać w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji.

5. W odniesieniu do procedury w sprawie środków ochronnych wszczętej zgodnie z ust. 1 na podstawie pisemnego wniosku, odpowiedni właściwy organ dochodzeniowy nie publikuje zawiadomienia wymaganego zgodnie z ust. 4 bez uprzedniej starannej oceny tego, czy wniosek ten spełnia wymogi określone w jego przepisach wewnętrznych oraz wymogi określone w ust. 1 i 2, a także czy zawiera uzasadnione dowody na to, że przywóz towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony zwiększył się w wyniku obniżenia lub zniesienia cła na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz że przywóz ten powoduje lub grozi spowodowaniem domniemanej poważnej szkody.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.18

Dochodzenie

1. Strona stosuje dwustronny środek ochronny dopiero po przeprowadzeniu dochodzenia przez właściwy organ dochodzeniowy zgodnie z art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych; w tym celu art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 2 lit. c) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

2. W dochodzeniu, o którym mowa w ust. 1, Strona musi spełnić wymogi art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 4 ust. 2 lit. a) porozumienia w sprawie środków ochronnych zostaje włączony do niniejszej Umowy i stanowi jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

PUBLIC

3. Jeżeli Strona wysyła powiadomienie zgodnie ust. 1 niniejszego artykułu i art. 3 ust. 1 porozumienia w sprawie środków ochronnych, że stosuje lub przedłuża obowiązywanie dwustronnego środka ochronnego, powiadomienie to zawiera:

a) dowody poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek zwiększonego przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia ceł na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy; dochodzenie musi wykazać na podstawie obiektywnych dowodów istnienie związku przyczynowego między wzrostem przywozu danego produktu a poważną szkodą lub groźbą poważnej szkody; bada się również znane czynniki inne niż zwiększony przywóz w celu zapewnienia, aby nie przypisano temu przywozowi poważnej szkody lub groźby poważnej szkody na skutek innych czynników;

b) dokładny opis towaru pochodzącego objętego dwustronnym środkiem ochronnym oraz jego pozycję lub podpozycję w ramach kodu HS, na której oparte są harmonogramy znoszenia ceł w załączniku 9;

c) dokładny opis dwustronnego środka ochronnego;

d) datę wprowadzenia dwustronnego środka ochronnego, przewidziany okres jego obowiązywania oraz, w stosownych przypadkach, harmonogram stopniowej liberalizacji tego środka zgodnie z art. 12.11 ust. 3; oraz

PUBLIC

e) w przypadku przedłużenia obowiązywania dwustronnego środka ochronnego – dowody na to, że dany przemysł krajowy jest w trakcie dostosowywania.

4. Na wniosek Strony, której towar jest przedmiotem procedury w sprawie środków ochronnych na podstawie niniejszej sekcji, Strona prowadząca tę procedurę przeprowadza konsultacje ze Stroną występującą z wnioskiem w celu dokonania przeglądu powiadomienia przewidzianego w ust. 1, lub jakiegokolwiek publicznego zawiadomienia lub sprawozdania wydanego przez właściwy organ dochodzeniowy w związku z procedurą w sprawie środków ochronnych.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwy organ dochodzeniowy zakończył wszelkie dochodzenia przeprowadzane na podstawie niniejszego artykułu w terminie 12 miesięcy od dnia ich wszczęcia.

ARTYKUŁ 12.19

Informacje poufne

1. Wszelkie informacje, które mają charakter poufny lub które przekazano w trybie poufnym, traktowane są jako poufne przez właściwy organ dochodzeniowy po wykazaniu uzasadnionej przyczyny. Nie można ujawniać takich informacji bez zgody zainteresowanej strony, która je przekazała.

PUBLIC

2. Zainteresowane strony przekazujące informacje poufne wzywane są do dostarczenia ich niepoufnego streszczenia lub, jeżeli strony te wskażą, że streszczenie tych informacji nie jest możliwe, o podanie powodów braku możliwości przekazania takiego streszczenia. Streszczenia muszą być wystarczająco szczegółowe, aby pozwolić na prawidłowe zrozumienie istoty informacji przekazanych z klauzulą poufności. Jeżeli jednak właściwy organ dochodzeniowy stwierdzi, że wniosek o zachowanie poufności nie jest uzasadniony, a zainteresowana strona nie chce podać informacji do wiadomości publicznej albo zezwolić na jej ujawnienie w formie uogólnionej lub skróconej, właściwy organ dochodzeniowy może nie uwzględnić takiej informacji, chyba że można wykazać w sposób zadowalający dla tego organu w świetle informacji pochodzących z odpowiednich źródeł, że informacja ta jest prawdziwa.

ARTYKUŁ 12.20

Wysłuchania

W toku każdej procedury w sprawie środków ochronnych właściwy organ dochodzeniowy:

a) przeprowadza wysłuchanie publiczne, po przekazaniu zawiadomienia z odpowiednim wyprzedzeniem, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym stronom i wszelkim reprezentatywnym organizacjom konsumenckim stawienie się osobiście lub bycie reprezentowanymi przez pełnomocnika, przedstawienie dowodów i wysłuchanie uwag dotyczących domniemanej poważnej szkody lub groźby poważnej szkody, oraz odpowiedniego środka zaradczego; lub

b) zapewnia możliwość wysłuchania wszystkim zainteresowanym stronom, pod warunkiem że złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu o wszczęciu procedury, o którym mowa w art. 12.17 ust. 4, w którym wykazały, że wynik dochodzenia prawdopodobnie wpłynie na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody uzasadniające złożenie przez nie wyjaśnień ustnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.21

Powiadomienia, badanie sprawy przez Wspólny Komitet oraz publikacje

1. Jeżeli Strona uzna, że zaistniała jedna z sytuacji określonych w art. 12.10 ust. 1 lub art. 12.15 ust. 1, natychmiast przekazuje sprawę do zbadania Wspólnemu Komitetowi. Wspólny Komitet może wydawać wszelkie zalecenia niezbędne do zaradzenia powstałym okolicznościom. Jeżeli Wspólny Komitet nie wydał żadnego zalecenia mającego na celu zaradzenie tym okolicznościom lub jeżeli w terminie 30 dni od dnia skierowania przez Stronę sprawy do Wspólnego Komitetu nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania, Strona dokonująca przywozu może przyjąć dwustronny środek ochronny w celu zaradzenia sytuacji zgodnie z niniejszą sekcją.

2. Do celów ust. 1 Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu wszystkie odpowiednie informacje, w tym dowody poważnej szkody lub groźby poważnej szkody dla krajowych producentów podobnego i bezpośrednio konkurującego towaru na skutek zwiększonego przywozu, dokładny opis danego towaru oraz proponowany dwustronny środek ochronny, proponowaną datę jego nałożenia oraz przewidywany okres jego obowiązywania.

3. Strona, która przyjmuje dwustronny środek ochronny, publikuje również swoje ustalenia i uzasadnione wnioski dotyczące wszystkich istotnych kwestii faktycznych i prawnych w dzienniku urzędowym tej Strony, w tym opis przywożonego towaru i sytuacji, która doprowadziła do nałożenia środków zgodnie z art. 12.10 ust. 1 lub art. 12.15 ust. 1, związek przyczynowy między taką sytuacją a zwiększonym przywozem oraz formę, poziom i okres obowiązywania tych środków.

PUBLIC

ARTYKUŁ 12.22

Akceptowanie dokumentów w języku angielskim w procedurach w sprawie środków ochronnych

Aby ułatwić składanie dokumentów w procedurach w sprawie środków ochronnych, właściwy organ dochodzeniowy Strony odpowiedzialnej za procedurę akceptuje dokumenty złożone w języku angielskim przez zainteresowane strony, pod warunkiem że strony te przedłożą później, w dłuższym terminie ustalonym przez właściwy organ, tłumaczenie dokumentów na język procedury w sprawie środków ochronnych.

ROZDZIAŁ 13

ŚRODKI SANITARNE I FITOSANITARNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.1

Cele

Celem niniejszego rozdziału jest:

a) ochrona zdrowia ludzi, zwierząt i roślin na terytoriach Stron, przy jednoczesnym ułatwianiu handlu zwierzętami, produktami pochodzenia zwierzęcego, roślinami, produktami roślinnymi oraz innymi produktami objętymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi między Stronami poprzez:

   (i) poprawę przejrzystości, komunikacji i współpracy w zakresie środków sanitarnych i fitosanitarnych między Stronami;

   (ii) ustanowienie mechanizmów i procedur dotyczących ułatwień w handlu; oraz

   (iii) dalsze wdrażanie zasad porozumienia SPS;

b) współpraca na forach wielostronnych oraz w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin;

c) współpraca w innych kwestiach sanitarnych lub fitosanitarnych lub na innych forach.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.2

Zobowiązania wielostronne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumienia WTO, a w szczególności z porozumienia SPS. Te prawa i obowiązki stanowią podstawę działań Stron w ramach niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 13.3

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do:

a) wszystkich środków sanitarnych i fitosanitarnych określonych w załączniku A do porozumienia SPS w zakresie, w jakim wpływają one na handel między Stronami;

b) współpracy na forach wielostronnych uznanych w ramach porozumienia SPS;

c) współpracy w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i nauki o ochronie roślin; oraz

d) współpracy w zakresie wszelkich innych kwestii sanitarnych lub fitosanitarnych na innych forach, uzgodnionych przez Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.4

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 13-A–13-H:

a) zastosowanie mają definicje w załączniku A do porozumienia SPS, a także w Kodeksie Żywnościowym, w ramach Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt oraz w Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, podpisanej w Rzymie w dniu 17 listopada 1997 r.; oraz

b) „strefa chroniona” oznacza, w odniesieniu do określonego regulowanego agrofaga, urzędowo określoną geograficzną część terytorium Strony, o której wiadomo, że nie występuje na niej ten agrofag pomimo sprzyjających warunków i jego obecności w innych częściach terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 13.5

Właściwe organy

1. Właściwe organy Stron są organami odpowiedzialnymi za wdrożenie środków, o których mowa w niniejszym rozdziale, zgodnie z załącznikiem 13-A.

2. Zgodnie z art. 13.12 Strony informują się wzajemnie o wszelkich istotnych zmianach w strukturze, organizacji lub podziale kompetencji ich właściwych organów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.6

Uznawanie statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz w odniesieniu do agrofagów

1. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do statusu w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych:

a) Strona dokonująca przywozu uznaje do celów handlowych stan zdrowia zwierząt Strony dokonującej wywozu lub jej regionów, określony przez Stronę dokonującą wywozu zgodnie z pkt 1 lit. a) ppkt (i) załącznika 13-C w odniesieniu do chorób zwierząt określonych w dodatku 13-B-1;

b) w przypadku gdy Strona uzna, że jej terytorium lub którykolwiek z jej regionów ma szczególny status w odniesieniu do określonej choroby zwierząt innej niż choroby zwierząt określone w dodatku 13-B-1, może wystąpić o uznanie tego statusu zgodnie z kryteriami określonymi w pkt 3 załącznika 13-C; Strona dokonująca przywozu może wymagać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które są odpowiednie w odniesieniu do uzgodnionego statusu tej Strony;

c) Strony uznają, że status terytoriów lub regionów, lub status sektora lub podsektora Stron, związany z częstością występowania lub zachorowalnością na choroby zwierząt inne niż choroby zwierząt określone w dodatku 13-B-1, lub zakażenia zwierząt lub związane z nimi ryzyko, w stosownych przypadkach, zdefiniowane przez międzynarodowe organizacje normalizacyjne uznane w ramach porozumienia SPS, stanowi podstawę handlu między nimi; Strona dokonująca przywozu może, w stosownych przypadkach, wymagać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, które są odpowiednie w odniesieniu do uzgodnionego statusu tej Strony zgodnie z zaleceniami organizacji normalizacyjnych; oraz

d) bez uszczerbku dla art. 13.9 i art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14, każda ze Stron przyjmuje bez zbędnej zwłoki środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a), b) i c) niniejszego ustępu.

PUBLIC

2. Poniższe postanowienia mają zastosowanie do statusu w odniesieniu do agrofagów:

a) Strony uznają do celów handlowych status agrofaga w odniesieniu do agrofagów określonych w dodatku 13-B-2; oraz

b) bez uszczerbku dla art. 13.9 i art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda informacji uzupełniających lub dodatkowych, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14, każda ze Stron podejmuje bez zbędnej zwłoki środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na podstawie lit. a) niniejszego ustępu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.7

Uznawanie decyzji w sprawie regionalizacji
w odniesieniu do chorób i zakażeń zwierząt oraz do agrofagów

1. Strony uznają pojęcie regionalizacji oraz stosują je w odniesieniu do handlu między sobą.

2. Decyzje w sprawie regionalizacji w odniesieniu do chorób zwierząt lądowych i wodnych wymienionych w dodatku 13-B-1 oraz agrofagów wymienionych w dodatku 13-B-2 przyjmuje się zgodnie z załącznikiem 13-C.

3. W odniesieniu do chorób zwierząt oraz zgodnie z art. 13.14 Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie przez Stronę dokonującą przywozu decyzji w sprawie regionalizacji powiadamia o swoich środkach ustanawiających regionalizację wraz z pełnym wyjaśnieniem i danymi potwierdzającymi jej ustalenia i decyzje.

4. Bez uszczerbku dla art. 13.15 oraz o ile Strona dokonująca przywozu nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i art. 13.14 w terminie 15 dni roboczych od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za zaakceptowaną.

5. Konsultacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia dodatkowe informacje w terminie 15 dni roboczych od ich otrzymania. Weryfikację, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przeprowadza się zgodnie z art. 13.11 i w terminie 25 dni roboczych od otrzymania wniosku o weryfikację.

PUBLIC

6. W odniesieniu do agrofagów każda ze Stron zapewnia, aby handel roślinami, produktami roślinnymi i innymi produktami uwzględniał status agrofaga uznany przez drugą Stronę. Strona dokonująca wywozu ubiegająca się o uznanie decyzji w sprawie regionalizacji przez drugą Stronę powiadamia drugą Stronę o swoich środkach i decyzjach, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych określonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), w tym 4 „Wymagania dotyczące ustanawiania obszarów wolnych od agrofaga", 8 „Ustalanie statusu agrofaga na danym obszarze", oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, które Strony uznają za stosowne. Bez uszczerbku dla art. 13.15 oraz o ile Strona nie zgłosi wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji zgodnie z art. 13.11 i 13.14 w terminie trzech miesięcy od otrzymania decyzji w sprawie regionalizacji, Strony uznają tę decyzję za zaakceptowaną.

7. Konsultacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, odbywają się zgodnie z art. 13.14 ust. 2. Strona dokonująca przywozu ocenia wszelkie dodatkowe informacje w terminie trzech miesięcy od ich otrzymania. Każda ze Stron przeprowadza weryfikację, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 13.11 i w terminie 12 miesięcy od otrzymania wniosku o weryfikację, biorąc pod uwagę biologię danego agrofaga i uprawy.

8. Po zakończeniu procedur określonych w ust. 2–7 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla art. 13.15 każda ze Stron bez zbędnej zwłoki podejmuje środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do umożliwienia handlu na tej podstawie.

ARTYKUŁ 13.8

Uznawanie równoważności

1. Strony mogą uznać równoważność w odniesieniu do pojedynczego środka, grupy środków lub systemów mających zastosowanie do sektora lub podsektora.

2. Do celów uznania równoważności Strony przeprowadzają proces konsultacji, o którym mowa w ust. 3. Proces ten obejmuje obiektywne wykazanie równoważności przez Stronę dokonującą wywozu oraz obiektywną ocenę tego wykazania przez Stronę dokonującą przywozu w celu ewentualnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu.

3. W terminie trzech miesięcy od otrzymania przez Stronę dokonującą przywozu wniosku Strony dokonującej wywozu o uznanie równoważności jednego lub większej liczby środków mających wpływ na jeden lub większą liczbę sektorów lub podsektorów Strony rozpoczynają proces konsultacji, który obejmuje etapy określone w załączniku 13-E. W przypadku wielu wniosków składanych przez Stronę dokonującą wywozu Strony, na wniosek Strony dokonującej przywozu, uzgadniają w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 13.16, harmonogram, zgodnie z którym rozpoczynają proces, o którym mowa w niniejszym ustępie.

4. O ile nie uzgodniono inaczej, Strona dokonująca przywozu kończy ocenę równoważności, jak określono w załączniku 13-E, nie później niż 180 dni po otrzymaniu od Strony dokonującej wywozu jej wykazania równoważności, jak określono w tym załączniku. W drodze wyjątku w przypadku upraw sezonowych uzasadnione jest zakończenie oceny równoważności w późniejszym terminie, jeżeli jest to konieczne, aby umożliwić weryfikację środków fitosanitarnych w odpowiednim okresie wzrostu upraw.

PUBLIC

5. Priorytetowe sektory lub podsektory każdej ze Stron, w odniesieniu do których można rozpocząć proces konsultacji, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, należy określić, w stosownych przypadkach w kolejności priorytetów, w dodatku 13-E-1. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę tego wykazu, w tym kolejności priorytetów.

6. Strona dokonująca przywozu może wycofać lub zawiesić uznanie równoważności na podstawie zmiany przez jedną ze Stron środków mających wpływ na daną równoważność, pod warunkiem przestrzegania następujących procedur:

a) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca wywozu informuje Stronę dokonującą przywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej wywozu, w odniesieniu do którego uznano równoważność, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na tę równoważność; w terminie 30 dni roboczych od otrzymania tych informacji Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu, czy równoważność ta nadal będzie uznawana na podstawie proponowanej zmiany; oraz

b) zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich proponowanych zmianach środka Strony dokonującej przywozu, na których oparto uznanie równoważności, oraz o prawdopodobnym wpływie proponowanej zmiany na to uznanie równoważności; jeżeli Strona dokonująca przywozu nadal nie uznaje tej równoważności, Strony mogą wspólnie ustalić warunki ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, na podstawie proponowanej zmiany.

PUBLIC

7. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu nie może wycofać ani zawiesić uznania równoważności przed wejściem w życie proponowanej zmiany którejkolwiek ze Stron.

8. Za uznanie równoważności, lub wycofanie lub zawieszenie uznania równoważności, odpowiedzialna jest wyłącznie Strona dokonująca przywozu, działająca zgodnie ze swoimi ramami administracyjnymi i ustawodawczymi, w tym – w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów – odpowiednimi komunikatami zgodnie z międzynarodowym standardem dla środków fitosanitarnych FAO nr 13 „Wytyczne dotyczące notyfikacji w sprawie niespełniania warunków i działań w sytuacjach nadzwyczajnych" oraz innymi międzynarodowymi standardami dla środków fitosanitarnych, w zależności od przypadku. Strona dokonująca przywozu przekazuje Stronie dokonującej wywozu pełne uzasadnienie na piśmie oraz dane potwierdzające w odniesieniu do ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem. W przypadku braku uznania równoważności, lub wycofania lub zawieszenia równoważności, Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o warunkach ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3.

ARTYKUŁ 13.9

Przejrzystość i warunki handlowe

1. Strony stosują ogólne warunki przywozu. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych zgodnie z art. 13.7 warunki przywozu Strony dokonującej przywozu mają zastosowanie do terytorium Strony dokonującej wywozu. Zgodnie z art. 13.13 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o swoich wymogach sanitarnych i fitosanitarnych dotyczących przywozu. Informacje te obejmują, w stosownych przypadkach, wzory wszelkich świadectw lub poświadczeń urzędowych wymaganych przez Stronę dokonującą przywozu.

2. W celu powiadomienia o zmianach lub proponowanych zmianach warunków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, każda ze Stron przestrzega art. 7 załącznika B do porozumienia SPS, a także późniejszych decyzji przyjętych przez Komitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych WTO. Bez uszczerbku dla art. 13.15 Strona dokonująca przywozu uwzględnia czas transportu między terytoriami Stron przy ustalaniu daty wejścia w życie wszelkich zmian warunków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Jeżeli Strona dokonująca przywozu nie spełni wymogów w zakresie powiadamiania, o których mowa w ust. 2, nadal akceptuje, przez 30 dni po dniu wejścia w życie danej zmiany, wszelkie świadectwa lub poświadczenia urzędowe gwarantujące warunki przywozu mające zastosowanie przed wprowadzeniem tej zmiany.

4. W przypadku przyznania przez Chile dostępu do rynku jednemu lub większej liczbie sektorów lub podsektorów Strony UE zgodnie z warunkami, o których mowa w ust. 1, Chile zatwierdza wszelkie kolejne wnioski o wywóz złożone przez państwa członkowskie na podstawie kompleksowej dokumentacji informacji udostępnianych Komisji Europejskiej, znanej jako profil kraju, chyba że Chile – w ograniczonych szczególnych okolicznościach oraz gdy uzna to za stosowne – zażąda dodatkowych informacji.

PUBLIC

5. W terminie 90 dni od uznania równoważności zgodnie z art. 13.8 Strona podejmuje środki ustawodawcze i administracyjne niezbędne do wdrożenia tego uznania równoważności w celu umożliwienia handlu między Stronami w sektorach i podsektorach, w których Strona dokonująca przywozu uznaje wszystkie środki sanitarne i fitosanitarne Strony dokonującej wywozu za równoważne. W przypadku zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, roślin, produktów roślinnych i innych produktów objętych danymi środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi wzór świadectwa urzędowego lub dokumentu urzędowego wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu można zastąpić świadectwem przewidzianym w załączniku 13-H.

6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 5, w sektorach lub podsektorach, dla których jeden lub niektóre, ale nie wszystkie środki są uznane za równoważne, Strony kontynuują handel między sobą na podstawie zgodności z warunkami, o których mowa w ust. 1. Na wniosek Strony dokonującej wywozu stosuje się ust. 7.

7. Do celów niniejszego rozdziału Strona dokonująca przywozu nie obejmuje przywozu produktów drugiej Strony obowiązkiem uzyskania pozwolenia na przywóz.

8. W odniesieniu do ogólnych warunków przywozu mających wpływ na handel między Stronami, Strony, na wniosek Strony dokonującej wywozu, rozpoczynają konsultacje zgodnie z art. 13.14 w celu ustalenia alternatywnych lub dodatkowych warunków przywozu Strony dokonującej przywozu. W stosownych przypadkach Strony opierają te alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu na środkach Strony dokonującej wywozu uznanych za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu. Jeżeli Strony uzgodnią alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu, Strona dokonująca przywozu, w terminie 90 dni od ich ustanowienia, podejmuje środki ustawodawcze lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

PUBLIC

9. W odniesieniu do przywozu zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, Strona dokonująca przywozu, na wniosek Strony dokonującej wywozu wraz z odpowiednimi gwarancjami zatwierdza, bez uprzedniej kontroli oraz zgodnie z załącznikiem 13-D, zakłady znajdujące się na terytorium Strony dokonującej wywozu. O ile Strona dokonująca wywozu nie zażąda dodatkowych informacji, Strona dokonująca przywozu, w terminie 30 dni roboczych od otrzymania wniosku o zatwierdzenie wraz z odpowiednimi gwarancjami, podejmuje środki ustawodawcze lub administracyjne niezbędne do zezwolenia na przywóz na tej podstawie.

10. Strona zatwierdza wstępny wykaz zakładów zgodnie z załącznikiem 13-D.

11. Na wniosek jednej Strony druga Strona przedstawia pełne uzasadnienie oraz dane potwierdzające będące podstawą ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 13.10

Procedury certyfikacji

1. Do celów procedur certyfikacji Strony przestrzegają zasad i kryteriów określonych w załączniku 13-H.

2. Strona wydaje świadectwa lub dokumenty urzędowe, o których mowa w art. 13.9 ust. 1, 5 i 6, zgodnie z załącznikiem 13-H.

PUBLIC

3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnemu Komitetowi lub Wspólnej Radzie przyjęcie decyzji ustanawiającej przepisy, których należy przestrzegać w przypadku certyfikacji elektronicznej, lub wycofania lub wymiany świadectw.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.11

Weryfikacja

1. Do celów skutecznego wykonania niniejszego rozdziału każda ze Stron ma prawo:

a) do przeprowadzenia – zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku 13-F – weryfikacji całości lub części programu całkowitej kontroli właściwych organów drugiej Strony; wydatki związane z tą weryfikacją ponosi Strona przeprowadzająca weryfikację;

b) począwszy od daty, która ma być ustalona przez Strony – do żądania od drugiej Strony informacji o całości lub części programu całkowitej kontroli drugiej Strony oraz sprawozdania dotyczącego wyników kontroli przeprowadzonych w ramach tego programu; oraz

c) w przypadku badań laboratoryjnych związanych z produktami pochodzenia zwierzęcego – do żądania udziału drugiej Strony w okresowym programie badań porównawczych dotyczącym szczególnych badań organizowanych przez laboratorium referencyjne Strony występującej z wnioskiem; koszty związane z tym udziałem ponosi Strona uczestnicząca.

2. Każda ze Stron może udostępniać państwom trzecim wyniki i wnioski ze swoich weryfikacji oraz udostępniać je publicznie.

3. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-F, z należytym uwzględnieniem odpowiednich prac przeprowadzonych przez organizacje międzynarodowe.

4. Wyniki weryfikacji, o których mowa w niniejszym artykule, mogą przyczynić się do wprowadzenia lub utrzymywania przez Stronę lub Strony środków, o których mowa w art. 13.6–13.9 i art. 13.12.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.12

Kontrole przywozu oraz opłaty za inspekcje

1. Kontrole przywozu przeprowadzane przez Stronę dokonującą przywozu przesyłek pochodzących od Strony dokonującej wywozu muszą być zgodne z zasadami określonymi w załączniku 13-G. Wyniki tych kontroli mogą stanowić wkład w proces weryfikacji, o którym mowa w art. 13.11.

2. Częstotliwość bezpośrednich kontroli przywozu stosowanych przez każdą ze Stron określono w załączniku 13-G. Podkomitet, o którym mowa w art. 13.16, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 13-G.

3. Strona może odstąpić od częstotliwości określonych w załączniku 13-G, w ramach swoich kompetencji oraz zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w wyniku postępów poczynionych zgodnie z art. 13.8 i art. 13.9 lub w wyniku weryfikacji, konsultacji lub innych środków przewidzianych w niniejszym rozdziale.

4. Opłaty za inspekcje nie mogą przekraczać kosztów poniesionych przez właściwy organ w związku z przeprowadzaniem kontroli przywozu i muszą być sprawiedliwe w odniesieniu do opłat pobieranych za inspekcje podobnych produktów krajowych.

5. Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich zmianach, w tym o przyczynach takich zmian, środków mających wpływ na kontrole przywozu i opłaty za inspekcje oraz o wszelkich istotnych zmianach w procedurze administracyjnej dotyczącej tych kontroli.

6. W odniesieniu do produktów, o których mowa w art. 13.9 ust. 5, Strony mogą uzgodnić wzajemne zmniejszenie częstotliwości bezpośrednich kontroli przywozu.

7. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie warunki zatwierdzania kontroli przywozu każdej ze Stron z myślą o dostosowaniu ich częstotliwości lub ich zastąpieniu, począwszy od określonego dnia. Warunki te włącza się do załącznika 13-G w drodze decyzji Wspólnej Rady. Począwszy od tego dnia, Strony mogą wzajemnie zatwierdzać swoje kontrole przywozu niektórych produktów z myślą o zmniejszeniu ich częstotliwości lub ich zastąpieniu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.13

Wymiana informacji

1. Strony systematycznie wymieniają informacje dotyczące wykonania niniejszego rozdziału w celu opracowania norm, zapewnienia pewności, wzbudzenia wzajemnego zaufania oraz wykazania skuteczności kontrolowanych programów. W stosownych przypadkach wymiana informacji może obejmować wymianę urzędników.

2. Strony wymieniają również informacje na inne istotne tematy, w tym:

a) istotnych zdarzeń dotyczących produktów objętych niniejszym rozdziałem, w tym wymiany informacji przewidzianej w art. 13.8 i art. 13.9;

b) wyników procedur weryfikacji przewidzianych w art. 13.11;

c) wyników kontroli przywozu przewidzianych w art. 13.12 w przypadku odrzuconych lub niezgodnych z przepisami przesyłek zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego;

d) opinii naukowych mających znaczenie dla niniejszego rozdziału i opracowanych w ramach odpowiedzialności Strony; oraz

e) szybkich ostrzeżeń dotyczących handlu objętego zakresem stosowania niniejszego rozdziału.

PUBLIC

3. Strona przedkłada publikacje naukowe lub dane odpowiedniemu forum naukowemu w celu uzasadnienia wszelkich poglądów lub twierdzeń przedstawionych w odniesieniu do kwestii wynikającej z niniejszego rozdziału do oceny w odpowiednim czasie. Wyniki tej oceny udostępnia się Stronom.

4. Jeżeli Strona udostępniła WTO informacje, o których mowa w niniejszym artykule, w drodze powiadomienia zgodnie z art. 7 załącznika B do porozumienia SPS lub na swojej oficjalnej, publicznie dostępnej i bezpłatnej stronie internetowej, informacje przewidziane w niniejszym artykule uznaje się za wymienione.

5. W przypadku agrofagów stanowiących znane i bezpośrednie zagrożenie dla Strony Strona ta otrzyma bezpośrednie zawiadomienie wysłane pocztą tradycyjną lub elektroniczną. Strony przestrzegają wytycznych zawartych w międzynarodowym standardzie dla środków fitosanitarnych FAO nr 17 „Raportowanie agrofagów”.

6. Strony wymieniają informacje, o których mowa w niniejszym artykule, za pośrednictwem poczty elektronicznej, faksu lub poczty tradycyjnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.14

Powiadomienia i konsultacje

1. Strona – w terminie dwóch dni roboczych od wystąpienia jakiegokolwiek poważnego lub znaczącego ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, w tym nagłego przypadku związanego z kontrolą żywności lub sytuacji, w których istnieje wyraźnie określone ryzyko poważnych skutków zdrowotnych związanych ze spożyciem produktów zwierzęcych lub roślinnych – powiadamia drugą Stronę o tym ryzyku, a w szczególności o:

a) środkach mających wpływ na decyzje w sprawie regionalizacji, o których mowa w art. 13.7;

b) obecności lub rozwoju chorób zwierząt lub agrofagów wymienionych w załączniku 13-B;

c) ustaleniach mających znaczenie epidemiologiczne lub o poważnym związanym z tym ryzyku w zakresie chorób zwierząt i agrofagów, które nie są wymienione w załączniku 13-B lub które są nowymi chorobami zwierząt lub agrofagami; oraz

d) dodatkowych środkach wykraczających poza podstawowe wymogi mające zastosowanie do odpowiednich środków podjętych przez Strony w celu kontroli lub zwalczania chorób zwierząt lub agrofagów lub w celu ochrony zdrowia publicznego, oraz o wszelkich zmianach w polityce dotyczącej profilaktyki, w tym w polityce dotyczącej szczepień.

PUBLIC

2. W przypadku gdy Strona ma poważne obawy dotyczące ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie konsultacji z drugą Stroną w związku z daną sytuacją. Konsultacje te odbywają się tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie w terminie 13 dni roboczych od wystąpienia z wnioskiem. W ramach tych konsultacji każda ze Stron dokłada starań w celu przekazania wszelkich informacji niezbędnych, aby uniknąć zakłóceń w handlu oraz znaleźć obustronnie akceptowalne rozwiązanie, które jest zgodne z ochroną zdrowia ludzi, zwierząt i roślin.

3. Strona może zażądać, aby konsultacje, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, odbywały się w formie wideokonferencji lub audiokonferencji. Strona występująca z wnioskiem sporządza protokół z konsultacji, który podlega zatwierdzeniu przez Strony. Do celów tego zatwierdzenia stosuje się art. 13.13 ust. 6.

ARTYKUŁ 13.15

Klauzula ochronna

1. Jeżeli Strona dokonująca wywozu podejmuje środki krajowe w celu kontroli czynników mogących stanowić poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, Strona ta, bez uszczerbku dla ust. 2, podejmuje równoważne środki w celu zapobieżenia wprowadzeniu czynników danego ryzyka na terytorium Strony dokonującej przywozu.

PUBLIC

2. Z uwagi na poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin Strona dokonująca przywozu może podjąć środki tymczasowe niezbędne do ochrony zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin. W przypadku przesyłek transportowanych między Stronami w czasie stosowania takich środków tymczasowych Strona dokonująca przywozu rozważa najbardziej odpowiednie i proporcjonalne rozwiązanie w celu uniknięcia niepotrzebnych zakłóceń w handlu.

3. Strona podejmująca środki, o których mowa w niniejszym artykule, powiadamia o tym drugą Stronę w terminie jednego dnia roboczego od podjęcia decyzji o wdrożeniu tych środków. Na wniosek Strony oraz zgodnie z art. 13.14 ust. 2 Strony przeprowadzają konsultacje dotyczące danej sytuacji w terminie 13 dni roboczych od daty powiadomienia. Strony należycie uwzględniają wszelkie informacje przekazane w trakcie tych konsultacji oraz dokładają starań, aby uniknąć zbędnych zakłóceń w handlu, biorąc pod uwagę – w stosownych przypadkach – wyniki konsultacji zgodnie z art. 13.14 ust. 2.

ARTYKUŁ 13.16

Podkomitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych

1. W skład Podkomitetu ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych (zwanego dalej „podkomitetem”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za kwestie sanitarne i fitosanitarne.

PUBLIC

2. Podkomitet:

a) monitoruje wykonanie niniejszego rozdziału oraz rozpatruje kwestie z nim związane, a także bada wszelkie kwestie, które mogą wyniknąć w związku z jego wykonaniem; oraz

b) wydaje zalecenia dla Wspólnej Rady dotyczące zmian w załącznikach zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a), w szczególności w świetle postępów poczynionych w ramach konsultacji i procedur przewidzianych w niniejszym rozdziale.

3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć, aby osiągnąć cele niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele oraz cele pośrednie dla tych działań. Podkomitet ocenia wyniki tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi ustanowienie technicznych grup roboczych, w stosownych przypadkach, składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron, którzy określają i rozwiązują kwestie techniczne i naukowe wynikające ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi przyjęcie decyzji w sprawie szczegółowego regulaminu wewnętrznego tego podkomitetu ze względu na specyfikę kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.17

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony promują współpracę na forach wielostronnych istotnych dla kwestii związanych ze środkami sanitarnymi i fitosanitarnymi, w szczególności w ramach międzynarodowych organizacji normalizacyjnych uznanych w ramach porozumienia SPS.

2. Podkomitet ustanowiony w art. 13.16 stanowi odpowiednie forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.18

Współpraca w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt oraz nauki o ochronie roślin

1. Strony dokładają starań, aby ułatwić współpracę naukową między podmiotami Stron odpowiedzialnymi za naukową ocenę bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i ochrony roślin.

2. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi, zgodnie z art. 40.3 ust. 3, ustanowienie technicznej grupy roboczej ds. współpracy naukowej, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu (zwanej dalej „grupą roboczą”), składającej się z ekspertów będących przedstawicielami podmiotów naukowych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wyznaczonych przez każdą ze Stron.

3. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet ustanawiające grupę roboczą określają mandat, zakres i program prac takiej grupy roboczej.

4. Grupa robocza może wymieniać informacje, w tym:

a) informacje naukowe i techniczne; oraz

b) informacje na temat zbierania danych.

5. Prace prowadzone przez grupę roboczą nie mogą mieć wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych jednostek organizacyjnych każdej ze Stron.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby przedstawiciele wyznaczeni zgodnie z ust. 2 byli wolni od konfliktów interesów zgodnie z prawem tej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 13.19

Terytorialny zakres stosowania w przypadku Strony UE

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 41.2 w przypadku Strony UE niniejszy rozdział ma zastosowanie do terytoriów państw członkowskich określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625[1] oraz w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych lub innych towarów określonych w art. 1 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031[2].

PUBLIC

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. UE L 95 z 7.4.2017, s. 1).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. UE L 317 z 23.11.2016, s. 4)

2. Strony uznają, że w przypadku terytorium Unii Europejskiej uwzględnia się jego specyfikę, a Unię Europejską uznaje się za jeden podmiot.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ŻYWNOŚCIOWYCH

ARTYKUŁ 14.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest nawiązanie ścisłej współpracy między Stronami w celu zaangażowania się w przejście na zrównoważone systemy żywnościowe. Strony uznają znaczenie wzmocnienia polityk oraz określenia programów, które przyczyniają się do rozwoju zrównoważonych, zdrowych i odpornych systemów żywnościowych sprzyjających włączeniu społecznemu, a także rolę handlu w osiągnięciu tego celu.

ARTYKUŁ 14.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do współpracy między Stronami na rzecz poprawy zrównoważonego charakteru ich odpowiednich systemów żywnościowych.

2. W niniejszym rozdziale określa się postanowienia dotyczące współpracy w zakresie szczególnych aspektów zrównoważonych systemów żywnościowych, w tym:

a) zrównoważoności łańcucha żywnościowego oraz ograniczenia strat żywności;

b) zwalczanie oszustw w łańcuchu żywnościowym;

c) dobrostanu zwierząt;

d) zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; oraz

e) ograniczenia stosowania nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenia dla zdrowia lub środowiska.

3. Niniejszy rozdział ma również zastosowanie do współpracy Stron na forach wielostronnych.

4. Niniejszy rozdział stosuje się bez uszczerbku dla stosowania innych rozdziałów dotyczących systemów żywnościowych lub zrównoważonego rozwoju, w szczególności rozdziałów 13, 16 i 33.

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „łańcuch żywnościowy” oznacza wszystkie etapy, począwszy od produkcji podstawowej, aż do sprzedaży konsumentowi końcowemu, w tym produkcję, przetwarzanie, wytwarzanie, transport, przywóz, przechowywanie, dystrybucję i sprzedaż konsumentowi końcowemu;

b) „produkcja podstawowa” oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem, a także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego; oraz

c) „zrównoważony system żywnościowy” oznacza system żywnościowy, który zapewnia bezpieczną i pożywną żywność w wystarczającej ilości dla wszystkich bez naruszenia ekonomicznych, społecznych i środowiskowych podstaw niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia przyszłych pokoleń; taki zrównoważony system żywnościowy:

(i) jest rentowny (zrównoważoność ekonomiczna);

(ii) ma szeroko zakrojone korzyści dla społeczeństwa (zrównoważoność społeczna); oraz

(iii) ma pozytywny lub neutralny wpływ na środowisko naturalne, w tym na zmianę klimatu (zrównoważoność środowiskowa).

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.4

Zrównoważoność łańcucha żywnościowego oraz ograniczenie strat żywności

1. Strony uznają wzajemne powiązania między obecnymi systemami żywnościowymi a zmianą klimatu. Strony współpracują w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu systemów żywnościowych na środowisko i klimat, a także w celu wzmocnienia ich odporności.

2. Strony uznają, że straty żywności mają negatywny wpływ na społeczny, ekonomiczny i środowiskowy wymiar systemów żywnościowych.

3. Strony współpracują w obszarach, które mogą obejmować:

a) zrównoważoną produkcję żywności, w tym rolnictwo, poprawę dobrostanu zwierząt, promowanie rolnictwa ekologicznego oraz ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych, nawozów i pestycydów chemicznych, w odniesieniu do których ocena ryzyka wykazała, że stwarzają one niedopuszczalne zagrożenie dla zdrowia lub środowiska;

b) zrównoważoność łańcucha żywnościowego, w tym produkcję żywności, metody i praktyki w zakresie przetwórstwa spożywczego;

c) zdrową i zrównoważoną dietę, zmniejszenie śladu węglowego związanego z konsumpcją;

d) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z systemów żywnościowych, zwiększenie liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla oraz odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej;

PUBLIC

e) innowacje i technologie przyczyniające się do zwiększenia zdolności przystosowawczych i wzmocnienia odporności na skutki zmiany klimatu;

f) opracowanie planów awaryjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw żywności w czasach kryzysu; oraz

g) ograniczenie strat żywności zgodnie z zadaniem 12 cel 12.3 w ramach celów zrównoważonego rozwoju, jak określono w Agendzie 2030.

4. Współpraca na podstawie niniejszego artykułu może obejmować wymianę informacji, wiedzy fachowej i doświadczeń, a także współpracę w zakresie badań i innowacji.

ARTYKUŁ 14.5

Zwalczanie oszustw w łańcuchu żywnościowym

1. Strony uznają, że oszustwa mogą wpływać na bezpieczeństwo łańcucha żywnościowego, zagrażać zrównoważoności systemów żywnościowych oraz podważać uczciwe praktyki handlowe, ufność konsumencką i odporność rynków żywnościowych.

PUBLIC

2. Strony współpracują w celu wykrywania i oszustw w łańcuchu żywnościowym oraz zapobiegania takim oszustwom poprzez:

a) wymianę informacji i doświadczeń w celu poprawy wykrywania i przeciwdziałania oszustwom w łańcuchu żywnościowym; oraz

b) udzielanie pomocy niezbędnej do zgromadzenia dowodów dotyczących praktyk, które są lub wydają się niezgodne z ich zasadami, lub które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin dla środowiska, lub które wprowadzają klientów w błąd.

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.6

Dobrostan zwierząt

1. Strony uznają, że zwierzęta są istotami zdolnymi do odczuwania i że wykorzystywanie zwierząt w systemach produkcji żywności wiąże się z obowiązkiem zapewnienia ich dobrostanu. Strony przestrzegają warunków handlu zwierzętami utrzymywanymi w warunkach fermowych i produktami pochodzenia zwierzęcego, które mają na celu ochronę dobrostanu zwierząt.

2. Strony dążą do osiągnięcia porozumienia w zakresie międzynarodowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (WOAH).

3. Strony współpracują w zakresie opracowywania i wdrażania norm dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwie, podczas transportu oraz podczas uboju lub zabijania zwierząt, zgodnie ze swoim prawem.

4. Strony zacieśniają swoją współpracę w zakresie badań nad dobrostanem zwierząt w celu dalszego rozwoju naukowych norm dotyczących dobrostanu zwierząt.

5. Podkomitet, o którym mowa w art. 14.8, może zajmować się innymi kwestiami w obszarze dobrostanu zwierząt.

6. Strony wymieniają się informacjami, wiedzą fachową i doświadczeniami w obszarze dobrostanu zwierząt.

7. Strony współpracują w ramach WOAH oraz mogą współpracować na innych forach międzynarodowych w celu promowania dalszego rozwoju norm dotyczących dobrostanu zwierząt i najlepszych praktyk w zakresie dobrostanu zwierząt, a także ich wdrażania.

8. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonywaniu niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.7

Zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe

1. Strony uznają, że oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz że stosowanie, zwłaszcza niewłaściwe stosowanie i nadużywanie środków przeciwdrobnoustrojowych u zwierząt, przyczynia się do ogólnego rozwoju oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Strony uznają, że charakter zagrożenia wymaga podejścia transnarodowego.

2. Każda ze Stron stopniowo wycofuje stosowanie przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych jako stymulatorów wzrostu.

3. Zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie” każda ze Stron:

a) przestrzega istniejących i przyszłych wytycznych, norm, zaleceń i działań opracowanych w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych oraz inicjatyw i planów krajowych mających na celu promowanie ostrożnego i odpowiedzialnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej i w praktykach weterynaryjnych;

b) promuje, w przypadku gdy Strony wspólnie tak zadecydują, odpowiedzialne i ostrożne stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych, w tym ograniczenie stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w produkcji zwierzęcej oraz stopniowe wycofywanie stosowania tych środków jako stymulatorów wzrostu w produkcji zwierzęcej; oraz

PUBLIC

c) wspiera opracowywanie i wdrażanie międzynarodowych planów działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, jeśli Strony uznają to za stosowne.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanowić techniczną grupę roboczą w celu wspierania podkomitetu, o którym mowa w art. 14.8, w wykonywaniu niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.8

Podkomitet ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych

1. W skład Podkomitetu ds. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych (zwanego dalej „podkomitetem") ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za zrównoważone systemy żywnościowe.

2. Podkomitet monitoruje wykonywanie niniejszego rozdziału oraz rozpatruje wszelkie kwestie, które wynikają w związku z jego wykonywaniem.

3. Podkomitet uzgadnia działania, które należy podjąć, aby osiągnąć cele niniejszego rozdziału. Podkomitet określa cele oraz cele pośrednie w odniesieniu do tych działań oraz monitoruje postępy Stron w ustanawianiu zrównoważonych systemów żywnościowych. Podkomitet przeprowadza okresową ocenę wyników realizacji tych działań.

4. Zgodnie z art. 40.3 ust. 3 podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie lub Wspólnemu Komitetowi ustanowienie technicznych grup roboczych składających się z ekspertów będących przedstawicielami każdej ze Stron w celu określenia i rozwiązania kwestii technicznych i naukowych wynikających ze stosowania niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet zaleca Wspólnemu Komitetowi ustanowienie zasad w celu złagodzenia ewentualnych konfliktów interesów uczestników posiedzeń podkomitetu oraz technicznych grup roboczych, o których mowa w niniejszym rozdziale. Wspólny Komitet przyjmuje decyzję ustanawiającą te zasady.

PUBLIC

ARTYKUŁ 14.9

Współpraca na forach wielostronnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, na forach wielostronnych w celu wspierania przejścia na poziomie globalnym na zrównoważone systemy żywnościowe, które przyczyniają się do osiągnięcia uzgodnionych na poziomie międzynarodowym celów w zakresie ochrony środowiska, przyrody i klimatu.

2. Podkomitet stanowi forum wymiany informacji i współpracy w kwestiach objętych ust. 1 niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14.10

Postanowienia dodatkowe

1. Działania podkomitetu nie mogą mieć wpływu na niezależność krajowych lub regionalnych jednostek organizacyjnych Stron.

2. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie wpływa na prawa ani obowiązki każdej ze Stron w zakresie ochrony informacji poufnych, zgodnie z prawem każdej ze Stron. W przypadku gdy Strona przedkłada drugiej Stronie informacje, które uznaje się za poufne zgodnie z przepisami swojego prawa, druga Strona traktuje te informacje jako poufne na podstawie niniejszego rozdziału, o ile Strona przedkładająca informacje nie postanowi inaczej.

3. Przy pełnym poszanowaniu prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do:

a) zmiany jej wymogów przywozowych;

b) odstąpienia od wewnętrznych procedur dotyczących przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;

c) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów polityki publicznej; lub

d) osiągnięcia jakiegokolwiek określonego wyniku regulacyjnego.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 15

ENERGIA I SUROWCE NATURALNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest promowanie dialogu i współpracy w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych z obopólną korzyścią dla Stron, wspieranie zrównoważonego i uczciwego handlu oraz inwestycji zapewniających równe warunki działania w tych sektorach, a także wzmacnianie konkurencyjności powiązanych łańcuchów wartości, w tym wartości dodanej, zgodnie z niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 15.2

Zasady

1. Każda ze Stron zachowuje suwerenne prawo do określenia, czy obszary na jej terytorium, a także w wyłącznej strefie ekonomicznej, są dostępne do poszukiwania, produkcji i transportu towarów energetycznych i surowców naturalnych.

2. Zgodnie z niniejszym rozdziałem Strony potwierdzają swoje prawo do wprowadzania regulacji na swoich terytoriach w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych w dziedzinie energii i surowców naturalnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15-B:

a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie, licencję, koncesję lub podobny instrument administracyjny lub umowny, na podstawie którego właściwy organ Strony upoważnia dany podmiot do prowadzenia określonej działalności gospodarczej na jej terytorium, zgodnie z wymogami określonymi w zezwoleniu;

b) „bilansowanie” oznacza wszystkie działania i procesy, we wszystkich horyzontach czasowych, za pomocą których operatorzy systemów zapewniają w sposób ciągły utrzymanie częstotliwości systemu w z góry określonym zakresie stabilności oraz spełnienie wymogu dotyczącego wielkości rezerw niezbędnych do zapewnienia wymaganej jakości;

c) „towary energetyczne” oznaczają towary, z których wytwarzana jest energia i które są wymienione według odpowiadających im kodów HS w załączniku 15-A;

d) „węglowodory” oznaczają towary wymienione według odpowiadających im kodów HS w załączniku 15-A;

e) „surowce naturalne” oznaczają substancje używane do wytwarzania produktów przemysłowych, w tym rudy, koncentraty, żużel, popioły i chemikalia; materiały nieobrobione plastycznie, przetworzone i rafinowane; odpady metalowe; złom i złom przeznaczony do przetopu, objęte działami systemu zharmonizowanego zawartymi w załączniku 15-A;

f) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię wytwarzaną ze słońca, wiatru, wody, źródeł geotermalnych, biologicznych lub oceanicznych, lub innych źródeł odnawialnych występujących w środowisku;

g) „paliwa odnawialne” oznaczają biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy oraz paliwa odnawialne pochodzenia niebiologicznego, w tym odnawialne paliwa syntetyczne i wodór odnawialny;

h) „normy” oznaczają normy w rozumieniu załącznika 16;

i) „operator systemu” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: osobę odpowiedzialną za eksploatację oraz zapewnienie konserwacji i rozbudowy systemu dystrybucji lub przesyłu energii elektrycznej na danym obszarze, a także za zapewnienie długoterminowej zdolności takich systemów; oraz

PUBLIC

(ii) w przypadku Chile: niezależny organ odpowiedzialny za koordynację działania wzajemnie połączonych systemów elektrycznych, który zapewnia dobre wyniki gospodarcze oraz bezpieczeństwo i niezawodność systemu elektrycznego, a także otwarty dostęp do systemu przesyłowego; oraz

j) „przepis techniczny" oznacza przepis techniczny w rozumieniu rozdziału 16.

ARTYKUŁ 15.4

Monopole w przywozie i wywozie

Strona nie może wyznaczać ani utrzymywać wyznaczonego monopolu w przywozie lub wywozie. Do celów niniejszego artykułu pojęcie „monopol w przywozie lub wywozie" oznacza wyłączne prawo podmiotu lub udzielenie przez Stronę podmiotowi wyłącznego upoważnienia do przywozu towarów energetycznych lub surowców naturalnych z terytorium drugiej Strony, lub wywozu towarów energetycznych lub surowców na terytorium drugiej Strony[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla rozdziałów 17, 18 i 29 oraz dodatków 17-A–17-C i i 29 oraz nie ma zastosowania do prawa, które wynika z przyznania prawa własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 15.5

Ustalanie ceny eksportowej[1]

1. Strona nie może nakładać wyższej ceny wywozu towarów energetycznych lub surowców naturalnych do drugiej Strony niż cena pobierana za takie towary przeznaczone na rynek wewnętrzny, za pomocą jakiegokolwiek środka, w tym licencji lub wymogów dotyczących ceny minimalnej.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Chile może wprowadzić lub utrzymać środki mające na celu wspieranie tworzenia wartości dodanej poprzez dostarczanie surowców naturalnych do sektorów przemysłowych po preferencyjnych cenach, tak aby mogły one powstać w Chile, pod warunkiem że takie środki spełniają warunki określone w załączniku 15-B.

ARTYKUŁ 15.6

Wewnętrzne ceny regulowane

1. Strony uznają znaczenie konkurencyjnych rynków energii dla zapewnienia szerokiego wyboru w zakresie dostaw towarów energetycznych oraz zwiększania dobrobytu konsumentów. Strony uznają również, że potrzeby i strategie regulacyjne mogą różnić się na poszczególnych rynkach.

2. W uzupełnieniu do ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby dostawy towarów energetycznych opierały się na zasadach rynkowych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla załącznika 29.

3. Strona może regulować cenę pobieraną za dostawę towarów energetycznych wyłącznie poprzez nałożenie obowiązku świadczenia usługi publicznej.

4. Jeżeli Strona nakłada obowiązek świadczenia usługi publicznej, zapewnia, aby obowiązek ten był jasno określony, przejrzysty i niedyskryminujący oraz aby nie wykraczał poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów obowiązku świadczenia usługi publicznej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.7

Zezwolenie na poszukiwanie i wydobycie towarów energetycznych i surowców naturalnych

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 20, jeżeli Strona wymaga zezwolenia na poszukiwanie lub produkcję towarów energetycznych i surowców naturalnych, Strona ta zapewnia, aby takie zezwolenie zostało udzielone zgodnie z publiczną i niedyskryminującą procedurą[1].

2. Strona ta publikuje między innymi rodzaj zezwolenia i odpowiedni obszar lub jego część oraz proponowaną datę lub termin udzielenia zezwolenia, w taki sposób, aby umożliwić składanie wniosków potencjalnie zainteresowanym wnioskodawcom.

3. Strona może odstąpić od ust. 2 niniejszego artykułu i art. 20.3 w każdym z następujących przypadków związanych z węglowodorami:

a) dany obszar był przedmiotem wcześniejszej procedury, która nie zakończyła się udzieleniem zezwolenia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku jakiejkolwiek niezgodności między niniejszym artykułem a rozdziałami 17 i 18 oraz załącznikami 17-A, 17-B i 17-C, pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, mają te rozdziały i załączniki.

b) dany obszar jest stale dostępny do poszukiwania lub produkcji towarów energetycznych i surowców naturalnych; lub

c) podmiot, któremu udzielono zezwolenia, przestał z niego korzystać przed datą jego wygaśnięcia.

4. Każda ze Stron może wymagać od podmiotu, któremu udzielono zezwolenia, wniesienia wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego. Wysokość wkładu finansowego lub wkładu rzeczowego ustala się w sposób niezakłócający procesu zarządzania i podejmowania decyzji przez taki podmiot.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca – w przypadku odrzucenia jego wniosku – otrzymał uzasadnienie odrzucenia, tak aby umożliwić mu skorzystanie, w stosownych przypadkach, z procedur odwoławczych lub kontrolnych. Procedury odwoławcze lub kontrolne publikuje się z wyprzedzeniem.

ARTYKUŁ 15.8

Ocena oddziaływania na środowisko

1. Strona zapewnia przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko[1] przed wydaniem zezwolenia na projekt lub działalność związane z energią lub surowcami naturalnymi, które mogą mieć znaczący wpływ na ludność, zdrowie ludzi, różnorodność biologiczną, glebę, wodę, powietrze lub klimat, dziedzictwo kulturowe lub krajobraz. W ramach takiej oceny określa się i analizuje taki znaczący wpływ.

[1] W przypadku Chile „ocena oddziaływania na środowisko” oznacza badanie wpływu na środowisko, zgodnie z definicją zawartą w tytule 1 art. 2 lit. i) ustawy 19.300 lub w ustawie ją zastępującej oraz zgodnie z art. 11 tej samej ustawy.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby odpowiednie informacje były dostępne dla społeczeństwa w ramach procesu oceny oddziaływania na środowisko, a także zapewnia czas i możliwości udziału społeczeństwa w tym procesie i składania uwag.

3. Każda ze Stron publikuje i uwzględnia przed udzieleniem zezwolenia na przedsięwzięcie lub działalność ustalenia dokonane w ramach oceny oddziaływania na środowisko.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.9

Dostęp osób trzecich do infrastruktury do przesyłu energii

1. Każda ze Stron zapewnia, aby operatorzy systemów na jej terytorium przyznawali każdemu podmiotowi Strony niedyskryminujący dostęp do infrastruktury energetycznej do przesyłu energii elektrycznej. Dostępu do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej przyznaje się, w możliwie największym zakresie, w rozsądnym terminie od dnia złożenia przez ten podmiot wniosku o przyznanie dostępu.

2. Każda ze Stron umożliwia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, podmiotowi Strony dostęp do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej i korzystanie z niej w celu przesyłu energii elektrycznej na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, w tym z poszanowaniem zasady niedyskryminacji ze względu na źródła energii, oraz według taryf odzwierciedlających koszty. Każda ze Stron publikuje warunki dotyczące dostępu do infrastruktury do przesyłu energii elektrycznej oraz korzystania z niej.

3. Niezależnie od ust. 1 Strona może wprowadzić lub utrzymać w swoich przepisach ustawowych i wykonawczych szczególne odstępstwa od prawa dostępu stron trzecich na podstawie obiektywnych kryteriów, pod warunkiem że odstępstwa te są niezbędne do osiągnięcia uzasadnionego celu politycznego. Takie odstępstwa publikuje się przed rozpoczęciem ich stosowania.

4. Strony uznają znaczenie zasad określonych w ust. 1, 2 i 3 również dla infrastruktury gazowej. Strona, która nie stosuje takich zasad w odniesieniu do infrastruktury gazowej, dokłada starań, aby to uczynić, w szczególności w odniesieniu do transportu paliw odnawialnych, przy jednoczesnym uznaniu różnic w dojrzałości i organizacji rynku.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.10

Dostęp do infrastruktury dla dostawców energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii

1. Bez uszczerbku dla art. 15.7, 15.9 i 15.11 każda ze Stron zapewnia, aby dostawcom energii ze źródeł odnawialnych drugiej Strony przyznawano dostęp do sieci elektrycznej instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną znajdujących się na jej terytorium oraz umożliwiono korzystanie z niej, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.

2. Do celów ust. 1 każda ze Stron zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, aby jej przedsiębiorstwa przesyłowe i operatorzy systemów, w odniesieniu do dostawców odnawialnej energii elektrycznej drugiej Strony:

a) umożliwiali połączenie nowych instalacji wytwarzających odnawialną energię elektryczną z siecią elektroenergetyczną bez nakładania dyskryminujących warunków;

b) umożliwiali niezawodne korzystanie z sieci energetycznej;

c) świadczyli usługi bilansujące; oraz

d) zapewniali wprowadzenie odpowiednich środków operacyjnych związanych z siecią i rynkiem w celu zminimalizowania ograniczenia produkcji energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii.

3. Ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla uzasadnionego prawa każdej ze Stron do wprowadzania regulacji na swoim terytorium w celu osiągnięcia uzasadnionych celów politycznych, takich jak potrzeba utrzymania bezpiecznego funkcjonowania i stabilności systemu elektroenergetycznego, na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.11

Niezależny organ

1. Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia funkcjonalnie niezależny organ lub niezależne organy, które:

a) ustalają lub zatwierdzają warunki i taryfy za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej; oraz

b) rozstrzygają w rozsądnym terminie spory dotyczące odpowiednich warunków i taryf za dostęp do sieci energetycznej i korzystanie z niej.

2. Wykonując swoje obowiązki i uprawnienia określone w ust. 1 organ lub organy działają w sposób przejrzysty i bezstronny w odniesieniu do użytkowników, właścicieli i operatorów systemu sieci energetycznej.

ARTYKUŁ 15.12

Współpraca w zakresie norm

1. Z myślą o zapobieganiu zbędnym barierom technicznym w handlu towarami energetycznymi i surowcami naturalnymi, ich identyfikowaniu i eliminowaniu, do tych towarów i materiałów stosuje się rozdział 16.

PUBLIC

2. Zgodnie z art. 16.4 i 16.6 Strony, w stosownych przypadkach, promują współpracę między swoimi odpowiednimi organami regulacyjnymi i normalizacyjnymi w obszarach takich jak efektywność energetyczna, zrównoważona energia i surowce, aby przyczynić się do rozwoju handlu i inwestycji oraz zrównoważonego rozwoju, między innymi poprzez:

a) zbliżenie lub harmonizację, w miarę możliwości, ich odpowiednich obecnych norm, w oparciu o wspólne interesy i wzajemność oraz zgodnie z zasadami, które zostaną uzgodnione przez zainteresowane organy regulacyjne i normalizacyjne;

b) wspólne analizy, metodyki i podejścia, w miarę możliwości, aby wesprzeć i umożliwić opracowanie odpowiednich testów i norm pomiarowych, we współpracy z ich odpowiednimi organami normalizacyjnymi;

c) opracowanie wspólnych norm, w miarę możliwości, w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych; oraz

d) promowanie norm dotyczących surowców naturalnych, produkcji energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej urządzeń, w tym, w stosownych przypadkach, do projektowania i etykietowania produktów, za pośrednictwem istniejących inicjatyw w zakresie współpracy międzynarodowej.

3. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony dążą do zachęcania do rozwoju i stosowania norm otwartych oraz interoperacyjności sieci, systemów, urządzeń, aplikacji lub komponentów w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.13

Badania, rozwój i innowacje

Strony uznają, że badania, rozwój i innowacje są kluczowymi elementami dalszego rozwoju efektywności, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności w sektorze energetycznym i sektorze surowców naturalnych. W stosownych przypadkach współpraca między Stronami obejmuje między innymi:

a) promowanie badań, rozwoju, innowacji i rozpowszechnianie przyjaznych dla środowiska i efektywnych kosztowo technologii, procesów i praktyk w dziedzinie energii i surowców naturalnych;

b) promowanie wartości dodanej, dla obopólnej korzyści Stron, oraz zwiększania zdolności produkcyjnych w zakresie energii i surowców naturalnych; oraz

c) wzmacnianie budowania zdolności w kontekście inicjatyw badawczych, rozwojowych i innowacyjnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.14

Współpraca w dziedzinie energii i surowców naturalnych

1. Strony współpracują, w stosownych przypadkach, w obszarach energii i surowców naturalnych, między innymi w celu:

a) ograniczenia lub wyeliminowania środków, które same w sobie lub w połączeniu z innymi środkami mogłyby zakłócać handel i inwestycje, w tym środków o charakterze technicznym, regulacyjnym lub gospodarczym mających wpływ na sektor energetyczny lub sektor surowców naturalnych;

b) dyskutowania, w miarę możliwości, na temat swoich stanowisk na forach międzynarodowych, na których prowadzone są dyskusje na temat odpowiednich kwestii handlowych i inwestycyjnych, oraz wspieraniu międzynarodowych programów w dziedzinie efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych i surowców naturalnych; oraz

c) promowania odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z zatwierdzonymi lub popieranymi przez Strony normami międzynarodowymi, takimi jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, a w szczególności ich rozdział IX dotyczący nauki i technologii.

PUBLIC

Współpraca tematyczna w dziedzinie energii

2. Strony uznają potrzebę przyspieszenia upowszechniania odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł energii, zwiększenia efektywności energetycznej i promowania innowacji, oraz zapewnienia dostępu do bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie. Strony współpracują w zakresie wszelkich odpowiednich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

a) energia ze źródeł odnawialnych, w szczególności w odniesieniu do technologii, integracji z systemem elektroenergetycznym i dostępu do niego, magazynowania i elastyczności oraz całego łańcucha dostaw wodoru odnawialnego;

b) efektywność energetyczna, w tym regulacje, najlepsze praktyki oraz efektywny i zrównoważony system ciepłowniczy i chłodniczy;

c) elektromobilność i wdrażanie infrastruktury ładowania; oraz

d) otwarte i konkurencyjne rynki energii.

PUBLIC

Współpraca tematyczna w dziedzinie surowców

3. Strony uznają swoje wspólne zobowiązanie do odpowiedzialnego pozyskiwania i zrównoważonej produkcji surowców naturalnych oraz wspólny interes w ułatwianiu integracji łańcuchów wartości surowców naturalnych. Strony współpracują w zakresie wszelkich odpowiednich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:

a) odpowiedzialne praktyki górnicze i zrównoważoność łańcuchów wartości surowców naturalnych, w tym wkład łańcuchów wartości surowców naturalnych w osiągnięcie celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju;

b) łańcuchy wartości surowców naturalnych, w tym wartość dodana; oraz

c) identyfikacja obszarów wspólnego zainteresowania w ramach współpracy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji obejmujących cały łańcuch wartości surowców naturalnych, w tym najnowocześniejsze technologie, inteligentne wydobycie i kopalnie cyfrowe.

4. Przy opracowywaniu działań w zakresie współpracy Strony biorą pod uwagę dostępne zasoby. Działania mogą odbywać się z osobistym udziałem lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom.

5. Działania w zakresie współpracy mogą być opracowywane i wdrażane z udziałem organizacji międzynarodowych, forów globalnych i instytucji badawczych, zgodnie z ustaleniami Stron.

PUBLIC

6. W ramach wykonywania niniejszego artykułu Strony wspierają, w stosownych przypadkach, właściwą koordynację w odniesieniu do wykonywania art. 4.5 i 5.2.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.15

Transformacja energetyczna i paliwa odnawialne

1. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony uznają istotny wkład paliw odnawialnych, między innymi wodoru odnawialnego, w tym jego pochodnych, oraz odnawialnych paliw syntetycznych, w zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych w celu przeciwdziałania zmianie klimatu.

2. Zgodnie z art. 15.12 ust. 2 Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w zakresie zbliżenia lub harmonizacji, w miarę możliwości, systemów certyfikacji paliw odnawialnych, takich jak systemy w odniesieniu do emisji w całym cyklu życia i norm bezpieczeństwa.

3. W odniesieniu do paliw odnawialnych Strony współpracują również w celu:

a) zidentyfikowania, ograniczenia i wyeliminowania, w stosownych przypadkach, środków, które mogą zakłócać handel dwustronny, w tym środków o charakterze technicznym, regulacyjnym i gospodarczym;

b) wspierania inicjatyw dotyczących ułatwiania handlu dwustronnego oraz promowania produkcji wodoru odnawialnego; oraz

c) promowania stosowania paliw odnawialnych z uwzględnieniem ich wkładu w zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

4. Strony, w stosownych przypadkach, wspierają opracowywanie i wdrażanie norm międzynarodowych i współpracy regulacyjnej w odniesieniu do paliw odnawialnych oraz współpracują na odpowiednich forach międzynarodowych w celu opracowywania odpowiednich systemów certyfikacji zapobiegających powstawaniu nieuzasadnionych barier w handlu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 15.16

Wyjątek dotyczący małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych

1. Do celów wykonywania niniejszego rozdziału Strony uznają, że ich przepisy ustawowe i wykonawcze mogą przewidywać szczególne zasady dotyczące małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych.

2. Zgodnie z ust. 1 Strona może utrzymywać, przyjmować lub egzekwować środki w odniesieniu do małych i wydzielonych systemów elektroenergetycznych, które stanowią odstępstwo od art. 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 i 15.11, pod warunkiem że takie środki nie stanowią ukrytych ograniczeń w handlu lub inwestycjach między Stronami.

ARTYKUŁ 15.17

Podkomitet ds. Handlu Towarami

1. Podkomitet ds. Handlu Towarami (zwany dalej „podkomitetem”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 jest odpowiedzialny za wykonanie niniejszego rozdziału oraz załączników 15-A i 15- B. Funkcje określone w art. 9.18 lit. a), c), d) oraz e) stosuje się odpowiednio do niniejszego rozdziału.

2. Zgodnie z art. 15.12, 15.13, 15.14 i 15.15 podkomitet może zalecić Stronom ustanowienie innych środków współpracy między nimi w dziedzinie energii i surowców lub ułatwienie ich stosowania.

3. Jeżeli Strony wspólnie tak postanowią posiedzenia podkomitetu odbywają się w ramach sesji poświęconych wykonywaniu niniejszego rozdziału. Przy przygotowywaniu takich sesji każda ze Stron może uwzględnić, w stosownych przypadkach, wkład odpowiednich zainteresowanych stron lub ekspertów.

4. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić wykonywanie niniejszego rozdziału, w tym poprzez zapewnienie odpowiedniego zaangażowania przedstawicieli Strony, przekazuje drugiej Stronie dane kontaktowe punktu kontaktowego oraz bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych. W przypadku Chile punktem kontaktowym jest przedstawiciel Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego następca.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 16

BARIERY TECHNICZNE W HANDLU

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest zwiększenie i ułatwienie handlu towarami między Stronami poprzez zapobieganie zbędnym barierom technicznym w handlu, ich identyfikowanie i eliminowanie oraz promowanie większej współpracy regulacyjnej.

ARTYKUŁ 16.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do opracowywania, przyjmowania i stosowania wszelkich norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności zdefiniowanych w załączniku 1 do porozumienia TBT, które mogą mieć wpływ na handel towarami między Stronami.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) specyfikacji zakupów opracowanych przez organy publiczne i dotyczących wymogów tych organów w zakresie produkcji lub konsumpcji, które są objęte rozdziałem 28; lub

b) środków sanitarnych i fitosanitarnych, które są objęte rozdziałem 13.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.3

Włączenie niektórych postanowień porozumienia TBT

Art. 2–9 oraz załączniki 1 i 3 do porozumienia TBT zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

ARTYKUŁ 16.4

Normy międzynarodowe

1. Normy międzynarodowe opracowane przez organizacje wymienione w załączniku 16-A uznaje się za odpowiednie normy międzynarodowe w rozumieniu art. 2 i 5 oraz załącznika 3 do porozumienia TBT, pod warunkiem że przy ich opracowywaniu organizacje te przestrzegały zasad i procedur określonych w decyzji Komitetu WTO ds. Barier Technicznych w Handlu dotyczącej zasad rozwoju międzynarodowych norm, wskazówek i zaleceń, w związku z art. 2, 5 oraz załącznikiem 3 do porozumienia TBT[1].

2. Na wniosek Strony Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 16-A zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ARTYKUŁ 16.5

Przepisy techniczne

1. Strony uznają znaczenie przeprowadzenia, zgodnie z odpowiednimi zasadami i procedurami każdej ze Stron, oceny skutków regulacji planowanych przepisów technicznych.

[1] G/TBT/9, 13 listopada 2000 r., załącznik 4.

2. Każda ze Stron ocenia dostępne regulacyjne i pozaregulacyjne alternatywy dla proponowanego przepisu technicznego, które mogą pozwolić na realizację uzasadnionych celów Strony, zgodnie z art. 2.2 porozumienia TBT.

3. Każda ze Stron wykorzystuje odpowiednie normy międzynarodowe jako podstawę swoich przepisów technicznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy dana Strona opracowująca przepis techniczny może wykazać, że takie normy międzynarodowe byłyby nieskuteczne lub nieodpowiednie dla osiągnięcia realizowanych uzasadnionych celów.

4. Jeżeli Strona nie stosuje norm międzynarodowych jako podstawy przepisów technicznych, na wniosek drugiej Strony wskazuje ona wszelkie istotne odstępstwa od odpowiednich norm międzynarodowych oraz wyjaśnia powody, dla których normy te zostały uznane za nieskuteczne lub nieodpowiednie dla osiągnięcia realizowanego celu, a także przedstawia dowody naukowe lub techniczne, na których oparto tę ocenę.

5. W związku z obowiązkiem każdej ze Stron wynikającym z art. 2.3 porozumienia TBT każda ze Stron dokonuje przeglądu, zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami, swoich przepisów technicznych w celu zwiększania zbieżności tych przepisów technicznych z odpowiednimi normami międzynarodowymi. Strona uwzględnia między innymi wszelkie nowe zmiany w odpowiednich normach międzynarodowych oraz to, czy nadal istnieją okoliczności, które doprowadziły do rozbieżności w stosunku do jakichkolwiek odpowiednich norm międzynarodowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.6

Współpraca regulacyjna

1. Strony uznają, że istnieje szeroki zakres mechanizmów współpracy regulacyjnej, które mogą stanowić pomoc w eliminowaniu lub unikaniu tworzenia barier technicznych w handlu.

2. Strona może zaproponować drugiej Stronie działania w zakresie współpracy regulacyjnej dotyczące konkretnych sektorów, w dziedzinach objętych niniejszym rozdziałem. Propozycje te przekazywane są do punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 16.13, i obejmują:

a) wymianę informacji na temat podejść i praktyk regulacyjnych; lub

b) inicjatywy na rzecz dalszego dostosowania przepisów technicznych i procedur oceny zgodności z odpowiednimi normami międzynarodowymi.

Druga Strona odpowiada na taką propozycję w rozsądnym terminie.

3. Punkty kontaktowe, o których mowa w art. 16.13, informują Wspólny Komitet o działaniach w zakresie współpracy prowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem.

4. Strony dążą do wymiany informacji i współpracy w zakresie mechanizmów ułatwiających akceptację wyników oceny zgodności w celu wyeliminowania zbędnych barier technicznych w handlu.

PUBLIC

5. Strony zachęcają do współpracy między swoimi odpowiednimi organizacjami, zarówno publicznymi, jak i niepublicznymi, odpowiedzialnymi za regulacje techniczne, normalizację, ocenę zgodności, akredytację i metrologię, w celu rozpatrzenia kwestii objętych niniejszym rozdziałem.

6. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstąpienia od jej procedur przygotowania i przyjmowania środków regulacyjnych;

b) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniłyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów jej polityki publicznej; lub

c) osiągnięcia określonego wyniku regulacyjnego.

7. Do celów niniejszego artykułu oraz postanowień dotyczących współpracy na podstawie załączników 16-A–16-E Komisja Europejska działa w imieniu Strony UE.

ARTYKUŁ 16.7

Współpraca w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów niespożywczych

1. Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie nadzoru rynku, zgodności i bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych dla ułatwienia handlu oraz ochrony konsumentów i innych użytkowników, a także znaczenie budowania wzajemnego zaufania w oparciu o wymieniane informacje.

PUBLIC

2. Do celów niniejszego artykułu:

a) „produkty konsumenckie” oznaczają towary przeznaczone dla konsumentów lub które mogą być przez nich używane, z wyjątkiem żywności, wyrobów medycznych i produktów leczniczych; oraz

b) „nadzór rynku” oznacza działania prowadzone i środki podejmowane przez organy publiczne, w tym działania prowadzone i środki podejmowane we współpracy z przedsiębiorcami, na podstawie procedur Strony, których celem jest umożliwienie tej Stronie monitorowania produktów lub zapewnienia ich zgodności z wymogami określonymi w jej przepisach ustawowych i wykonawczych, lub ich bezpieczeństwa.

3. Aby zagwarantować niezależne i bezstronne funkcjonowanie nadzoru rynku, każda ze Stron zapewnia:

a) oddzielenie funkcji nadzoru rynku od funkcji oceny zgodności; oraz

b) brak jakiegokolwiek interesu, który wpływałby na bezstronność organów nadzoru rynku w wykonywaniu przez nie kontroli lub nadzoru nad przedsiębiorcami.

4. Strony mogą współpracować i wymieniać się informacjami w dziedzinie bezpieczeństwa produktów niespożywczych i ich zgodności, w szczególności w odniesieniu do:

a) nadzoru rynku oraz działań i środków związanych z egzekwowaniem przepisów;

PUBLIC

b) metod oceny ryzyka i testowania produktów;

c) skoordynowanego odzyskiwania produktu lub innych podobnych działań;

d) kwestii naukowych, technicznych i regulacyjnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa i zgodności produktów niespożywczych;

e) pojawiających się kwestii o istotnym znaczeniu dla zdrowia i bezpieczeństwa;

f) działań związanych z normalizacją; oraz

g) wymiany urzędników.

5. Strona UE może przekazać Republice Chile wybrane informacje z unijnego systemu szybkiej informacji w odniesieniu do produktów konsumenckich, o których mowa w dyrektywie 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[1] lub aktach prawnych ją zastępujących, a Chile może przekazać Stronie UE wybrane informacje na temat bezpieczeństwa produktów konsumenckich oraz na temat podjętych środków zapobiegawczych, ograniczających i naprawczych w odniesieniu do produktów konsumenckich. Wymiana informacji może mieć formę:

a) niesystematycznej wymiany, w należycie uzasadnionych szczególnych przypadkach, z wyłączeniem danych osobowych; oraz

[1] Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. UE L 11 z 15.1.2002, s. 4).

b) systematycznej wymiany na podstawie porozumienia ustanowionego decyzją Wspólnej Rady, które ma być określone w załączniku 16-D.

6. Wspólna Rada może przyjąć decyzję w celu ustanowienia porozumienia w sprawie regularnej wymiany informacji, w tym drogą elektroniczną, na temat środków podejmowanych w odniesieniu do niespełniających wymogów produktów niespożywczych innych niż te objęte ust. 5 niniejszego artykułu, które ma być określone w załączniku 16-E.

7. Każda ze Stron wykorzystuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 wyłącznie w celu ochrony konsumentów, zdrowia, bezpieczeństwa lub środowiska.

8. Każda ze Stron traktuje informacje otrzymane zgodnie z ust. 4, 5 i 6 jako poufne.

9. W porozumieniach, o których mowa w ust. 5 lit. b) i w ust. 6, określa się zakres produktu, rodzaj informacji podlegających wymianie, zasady wymiany oraz zastosowanie przepisów dotyczących poufności i ochrony danych osobowych.

10. Zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a) Wspólna Rada jest uprawniona do przyjmowania decyzji w celu określenia lub zmiany porozumień określonych w załącznikach 16-D i 16-E.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.8

Normy

1. W celu harmonizacji norm w jak najszerszym zakresie każda ze Stron zachęca organy normalizacyjne ustanowione na swoim terytorium, a także regionalne organy normalizacyjne, których Strona lub organy normalizacyjne utworzone na jej terytorium są członkami, do:

a) uczestniczenia, w ramach posiadanych zasobów, w opracowywaniu norm międzynarodowych przez odpowiednie międzynarodowe organy normalizacyjne;

b) wykorzystywania międzynarodowych norm jako podstawy opracowywanych przez siebie norm, z wyjątkiem sytuacji, w których takie normy międzynarodowe byłyby nieskuteczne lub nieodpowiednie, na przykład ze względu na niewystarczający poziom ochrony, podstawowe czynniki klimatyczne lub geograficzne, lub poważne problemy techniczne;

c) unikania powielania lub nakładania się prac z pracami międzynarodowych organów normalizacyjnych;

d) dokonywania regularnego przeglądu norm krajowych i regionalnych, których podstawą nie są odpowiednie normy międzynarodowe, w celu zwiększenia ich zbieżności z odpowiednimi normami międzynarodowymi;

PUBLIC

e) współpracy z odpowiednimi organami normalizacyjnymi drugiej Strony w ramach międzynarodowych działań normalizacyjnych, w tym w ramach międzynarodowych organów normalizacyjnych lub na poziomie regionalnym; oraz

f) wspierania współpracy dwustronnej między sobą oraz z organami normalizacyjnymi drugiej Strony.

2. Strony powinny wymieniać informacje w zakresie:

a) stosowania przez nie norm w związku z przepisami technicznymi; oraz

b) swoich procesów normalizacyjnych oraz zakresu wykorzystania norm międzynarodowych, regionalnych lub szczebla niższego niż regionalny jako podstawy dla swoich norm krajowych.

3. Jeżeli normy stają się obowiązkowe poprzez ich włączenie do projektu przepisu technicznego lub procedury oceny zgodności lub poprzez odesłanie do nich w takim projekcie lub takiej procedurze, zastosowanie mają obowiązki w zakresie przejrzystości określone w art. 16.10 niniejszej Umowy oraz w art. 2 lub 5 porozumienia TBT.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.9

Ocena zgodności

1. Postanowienia art. 16.5 w odniesieniu do opracowywania, przyjmowania i stosowania przepisów technicznych stosuje się również odpowiednio do procedur oceny zgodności.

2. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisami technicznymi, Strona ta:

a) dokonuje wyboru procedury oceny zgodności proporcjonalnej do istniejącego ryzyka;

b) uznaje, z zastrzeżeniem swoich przepisów ustawowych i wykonawczych, wykorzystanie deklaracji zgodności dostawcy za jeden z możliwych sposobów wykazania zgodności z przepisami technicznymi; oraz

c) na wniosek drugiej Strony przekazuje informacje dotyczące kryteriów stosowanych przy wyborze procedur oceny zgodności dla określonych produktów.

3. Jeżeli Strona wymaga przeprowadzenia przez osobę trzecią oceny zgodności jako pozytywnego zapewnienia, że produkt jest zgodny z przepisem technicznym oraz nie zastrzegła tego zadania dla organu publicznego, jak określono w ust. 4, Strona ta:

a) na zasadzie preferencyjnej wykorzystuje akredytację do zatwierdzania jednostek oceniających zgodność;

PUBLIC

b) na zasadzie preferencyjnej wykorzystuje międzynarodowe normy dotyczące akredytacji i oceny zgodności, a także umowy międzynarodowe angażujące organy akredytujące Stron, na przykład w ramach mechanizmów Międzynarodowej Współpracy w dziedzinie Akredytacji Laboratoriów (ILAC) oraz Międzynarodowego Forum Akredytacji (IAF);

c) przystępuje lub, w zależności od przypadku, zachęca swoje jednostki oceniające zgodność do przystępowania do wszelkich funkcjonujących umów lub uzgodnień międzynarodowych dotyczących harmonizacji lub ułatwiania akceptacji wyników oceny zgodności;

d) zapewnia, aby w przypadku gdy dla określonego produktu lub zestawu produktów wyznaczono więcej niż jedną jednostkę oceniającą zgodność, podmioty gospodarcze mogły wybrać, która z tych jednostek oceniających zgodność przeprowadzi procedurę oceny zgodności;

e) zapewnia, aby jednostki oceniające zgodność były niezależne od producentów, importerów i przedsiębiorców ogółem oraz aby nie dochodziło do konfliktu interesów między jednostkami akredytującymi a jednostkami oceniającymi zgodność;

f) zezwala jednostkom oceniającym zgodność na korzystanie z usług podwykonawców w celu przeprowadzania badań lub inspekcji w związku z oceną zgodności, w tym podwykonawców znajdujących się na terytorium drugiej Strony; żadne z postanowień niniejszej litery nie może być interpretowane jako zakazujące Stronie nakładania na podwykonawców obowiązku spełnienia tych samych wymogów, które jednostka oceniająca zgodność, z którą zawarli umowę, musiałaby spełnić na potrzeby samodzielnego przeprowadzenia badań lub inspekcji objętych umową; oraz

PUBLIC

g) publikuje na oficjalnych stronach internetowych wykaz jednostek, które wyznaczyła do przeprowadzania takich ocen zgodności oraz odpowiednie informacje na temat zakresu działania każdej takiej jednostki.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia zażądania przez Stronę, aby ocenę zgodności dotyczącą określonych produktów przeprowadzały wyznaczone organy publiczne. W takich przypadkach Strona:

a) ogranicza opłaty za ocenę zgodności do przybliżonego kosztu świadczonych usług oraz, na wniosek wnioskodawcy występującego o ocenę zgodności, wyjaśnia, w jaki sposób wszelkie opłaty nakładane za taką ocenę zgodności są ograniczone w kwocie do przybliżonego kosztu świadczonych usług; oraz

b) podaje do wiadomości publicznej opłaty za ocenę zgodności lub przekazuje informacje o nich na wniosek.

5. Niezależnie od ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, w przypadkach, w których Strona UE akceptuje deklarację zgodności dostawcy w dziedzinach wymienionych w załączniku 16-B, Chile zapewnia, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, skuteczną i przejrzystą procedurę akceptacji certyfikatów i sprawozdań z badań wydanych przez jednostki oceniające zgodność, które znajdują się na terytorium Strony UE i które zostały akredytowane przez jednostkę akredytującą będącą członkiem międzynarodowych porozumień o wzajemnym uznawaniu w ramach ILAC i IAF, jako zapewnienie zgodności produktu z wymogami przepisów technicznych Chile.

PUBLIC

6. Do celów niniejszego artykułu „deklaracja zgodności dostawcy” oznacza własne świadectwo wydane przez producenta na jego wyłączną odpowiedzialność na podstawie wyników odpowiedniego rodzaju działalności związanej z oceną zgodności oraz z wyłączeniem obowiązkowej oceny przez osobę trzecią, jako zapewnienie zgodności produktu z przepisami technicznymi określającymi takie procedury oceny zgodności.

7. Na wniosek którejkolwiek ze Stron podkomitet, o którym mowa w art. 16.14, dokonuje przeglądu wykazu obszarów w pkt 1 załącznika 16-B. Podkomitet może zalecić Wspólnej Radzie zmianę załącznika 16-B zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.10

Przejrzystość

1. Zgodnie ze swoimi odpowiednimi zasadami i procedurami oraz bez uszczerbku dla rozdziału 36, przy opracowywaniu istotnych przepisów technicznych, które mogą mieć znaczący wpływ na handel towarami, każda ze Stron zapewnia istnienie przejrzystych procedur umożliwiających osobom Stron wyrażenie opinii w ramach procesu konsultacji publicznych, z wyjątkiem przypadków, gdy wystąpią nagłe problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa narodowego, lub groźba ich wystąpienia.

2. Każda ze Stron zezwala osobom drugiej Strony na udział w procesie konsultacji, o którym mowa w ust. 1, na warunkach nie mniej korzystnych niż te przyznane jej własnym osobom, a także podaje do wiadomości publicznej wyniki tego procesu konsultacji.

3. Każda ze Stron zapewnia drugiej Stronie okres co najmniej 60 dni po swoim powiadomieniu centralnego rejestru powiadomień WTO o proponowanych przepisach technicznych i procedurach oceny zgodności na przekazanie pisemnych uwag, z wyjątkiem przypadków, gdy wystąpią nagłe problemy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, ochrony środowiska lub bezpieczeństwa narodowego, lub groźba ich wystąpienia. Strona rozpatruje wszelkie uzasadnione wnioski drugiej Strony o przedłużenie takiego okresu przedkładania uwag.

4. W przypadku gdy zgłoszony tekst nie jest sformułowany w jednym z urzędowych języków WTO, Strona powiadamiająca przekazuje w formularzu powiadomienia WTO szczegółowy i kompleksowy opis treści proponowanych przepisów technicznych i procedur oceny zgodności.

5. Jeżeli Strona otrzymuje od drugiej Strony pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, Strona ta:

a) na wniosek drugiej Strony poddaje pod dyskusję pisemne uwagi z udziałem swojego właściwego organu regulacyjnego w terminie, w którym można je uwzględnić; oraz

b) udziela pisemnej odpowiedzi na uwagi nie później niż w dniu publikacji przyjętych przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności.

6. Każda ze Stron stara się publikować na stronie internetowej swoje odpowiedzi na pisemne uwagi, o których mowa w ust. 3, które otrzymuje od drugiej Strony, nie później niż w dniu publikacji przyjętego przepisu technicznego lub procedury oceny zgodności.

PUBLIC

7. Strona przekazuje, na wniosek drugiej Strony, informacje dotyczące celów, podstawy prawnej i powodów przyjęcia przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności, które dana Strona przyjęła lub których przyjęcie proponuje.

8. Każda ze Stron zapewnia, aby przyjęte przez nią przepisy techniczne i procedury oceny zgodności były dostępne bezpłatnie na oficjalnych stronach internetowych lub w internetowych dziennikach urzędowych.

9. Każda ze Stron przekazuje informacje dotyczące przyjęcia i wejścia w życie przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności oraz przyjętych tekstów końcowych w formie addendum do pierwotnego powiadomienia skierowanego do centralnego rejestru powiadomień WTO.

10. Każda ze Stron zapewnia odpowiedni odstęp czasowy między publikacją przepisów technicznych a ich wejściem w życie, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2.12 porozumienia TBT. Do celów niniejszego artykułu „odpowiedni odstęp czasowy" oznacza okres co najmniej sześciu miesięcy, chyba że taki okres byłby nieskuteczny w osiągnięciu uzasadnionych realizowanych celów.

11. Strona rozpatruje każdy uzasadniony wniosek drugiej Strony otrzymany przed upływem terminu przedkładania uwag, o którym mowa w ust. 3, o przedłużenie okresu między publikacją przepisu technicznego a jego wejściem w życie, z wyjątkiem przypadków, w których takie opóźnienie byłoby nieskuteczne w osiągnięciu uzasadnionych realizowanych celów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.11

Oznakowanie i etykietowanie

1. Strony potwierdzają, że ich przepisy techniczne, które zawierają wyłącznie wymogi w zakresie oznakowania lub etykietowania lub dotyczą wyłącznie takich wymogów, muszą być zgodne z zasadami art. 2.2 porozumienia TBT.

2. O ile nie jest to konieczne do osiągnięcia uzasadnionych celów, o których mowa w art. 2.2 porozumienia TBT, Strona, która wymaga obowiązkowego oznakowania lub etykietowania produktów:

a) wymaga podawania tylko takich informacji, które mają znaczenie dla konsumentów lub użytkowników produktu lub które wskazują na zgodność produktu z obowiązkowymi wymogami technicznymi;

b) nie wymaga jakiegokolwiek uprzedniego zatwierdzenia, rejestracji lub certyfikacji oznakowań lub etykiet produktów, lub wniesienia jakiejkolwiek opłaty, jako warunku wstępnego wprowadzenia do obrotu na jej rynku produktów, które spełniają jej obowiązkowe wymogi techniczne;

c) jeżeli wymaga stosowania przez przedsiębiorców niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego, bez zbędnej zwłoki i w sposób niedyskryminujący wydaje taki numer podmiotom gospodarczym drugiej Strony;

PUBLIC

d) o ile nie są one wprowadzające w błąd, sprzeczne lub mylące w odniesieniu do informacji wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów, pozwala na stosowanie:

(i) informacji w innych językach oprócz języka wymaganego na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;

(ii) uznanych na poziomie międzynarodowym nazw, piktogramów, symboli lub elementów graficznych; oraz

(iii) informacji dodatkowych w stosunku do wymaganych na terytorium Strony dokonującej przywozu towarów;

e) akceptuje fakt, że etykietowanie, w tym etykietowanie dodatkowe lub korekty etykietowania, odbywa się w składach celnych lub innych wyznaczonych miejscach w kraju przywozu jako alternatywa dla etykietowania w kraju pochodzenia, chyba że takie etykietowanie musi zostać wykonane przez zatwierdzone osoby ze względów zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa; oraz

f) stara się akceptować nietrwałe lub usuwalne etykiety lub umieszczenie odpowiednich informacji w dokumentacji towarzyszącej zamiast etykiet fizycznie przymocowanych do produktu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 16.12

Dyskusje i konsultacje techniczne

1. Strona może zwrócić się do drugiej Strony o udzielenie informacji we wszelkich kwestiach objętych niniejszym rozdziałem. Druga Strona udziela tych informacji w rozsądnym terminie.

2. Jeżeli jedna ze Stron uzna, że jakikolwiek projekt lub propozycja przepisów technicznych lub procedury oceny zgodności drugiej Strony mogłyby mieć znaczący negatywny wpływ na handel między Stronami, może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie dyskusji technicznych dotyczących wątpliwości w odniesieniu do tego środka. Wniosek sporządza się na piśmie i określa się w nim:

a) dany środek;

b) postanowienia niniejszego rozdziału, których dotyczą wątpliwości Strony występującej z wnioskiem; oraz

c) uzasadnienie wniosku, w tym opis wątpliwości Strony występującej z wnioskiem w odniesieniu do danego środka.

3. Strona przekazuje wniosek na podstawie niniejszego artykułu punktowi kontaktowemu drugiej Strony wyznaczonemu zgodnie z art. 16.13.

PUBLIC

4. Na wniosek jednej ze Stron Strony spotykają się osobiście lub za pośrednictwem wideokonferencji lub telekonferencji w celu przedyskutowania wątpliwości zgłoszonych we wniosku, o którym mowa w ust. 2, w terminie 60 dni od dnia przekazania wniosku. Strony dokładają wszelkich starań, aby jak najszybciej osiągnąć obustronnie zadowalające rozwiązanie takiej kwestii.

5. Jeżeli Strona występująca z wnioskiem uważa, że kwestia jest pilna, może zwrócić się do drugiej Strony o spotkanie w krótszym terminie. Druga Strona rozpatruje ten wniosek.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 38.

ARTYKUŁ 16.13

Punkty kontaktowe

1. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić współpracę i koordynację na podstawie niniejszego rozdziału, oraz przekazuje drugiej Stronie jego dane kontaktowe. Strona bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach tych danych kontaktowych.

2. Punkty kontaktowe pracują wspólnie nad ułatwieniem wykonania niniejszego rozdziału i współpracy między Stronami we wszystkich kwestiach związanych z barierami technicznymi w handlu. Punkty kontaktowe:

a) organizują dyskusje i konsultacje techniczne, o których mowa w art. 16.12;

PUBLIC

b) bezzwłocznie zajmują się każdą kwestią podnoszoną przez Stronę w związku z opracowywaniem, przyjmowaniem, stosowaniem lub egzekwowaniem norm, przepisów technicznych lub procedur oceny zgodności;

c) organizują, na wniosek jednej ze Stron, rozmowy na temat wszelkich kwestii wynikających z niniejszego rozdziału; oraz

d) wymieniają informacje dotyczące rozwoju sytuacji na pozarządowych forach regionalnych i forach wielostronnych dotyczących norm, przepisów technicznych oraz procedur oceny zgodności.

3. Punkty kontaktowe komunikują się ze sobą w dowolny uzgodniony sposób, który jest odpowiedni do celów wykonywania ich funkcji.

ARTYKUŁ 16.14

Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu

Podkomitet ds. Barier Technicznych w Handlu (zwany dalej „podkomitetem") ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1:

a) monitoruje wykonywanie niniejszego rozdziału i zarządzanie nim;

PUBLIC

b) wzmacnia współpracę w zakresie opracowywania i doskonalenia norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności;

c) ustala priorytetowe dziedziny będące przedmiotem wspólnego zainteresowania dla przyszłych prac w ramach niniejszego rozdziału oraz rozważa propozycje nowych inicjatyw;

d) monitoruje i prowadzi dyskusje na temat zmian w ramach porozumienia TBT; oraz

e) podejmuje wszelkie inne działania, które Strony uznają za pomocne w wykonaniu niniejszego rozdziału i porozumienia TBT.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 17

INWESTYCJE

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 17.1

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do instytucji finansowych drugiej Strony, do inwestorów drugiej Strony ani do inwestycji tych inwestorów w instytucje finansowe na terytorium tej Strony, zgodnie z definicją w art. 25.2.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „działalność prowadzona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza działalność, w tym świadczone usługi, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym przedsiębiorcą;

b) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają takie działania prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują tzw. obsługi liniowej;

c) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności, opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;

d) „inwestycja objęta niniejszą Umową” oznacza inwestycję, która jest własnością lub jest kontrolowana, bezpośrednio lub pośrednio, przez inwestora lub inwestorów Strony na terytorium drugiej Strony, dokonaną zgodnie z mającym zastosowanie prawem, oraz istniejącą w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy lub ustanowioną po tym dniu;

PUBLIC

e) „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:

(i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

(ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;

f) „działalność gospodarcza” oznacza działalność o charakterze przemysłowym, handlowym lub zawodowym lub działalność rzemieślniczą, w tym świadczenie usług, z wyjątkiem działalności prowadzonej w związku z wykonywaniem władzy publicznej;

g) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo utworzone przez założenie przedsiębiorstwa;

h) „założenie przedsiębiorstwa” oznacza utworzenie, w tym nabycie[1], przedsiębiorstwa przez inwestora Strony na terytorium drugiej Strony;

i) „waluta w pełni wymienialna” oznacza walutę, którą można swobodnie wymieniać na inne waluty znajdujące się w szerokim obrocie na międzynarodowych rynkach walutowych i powszechnie stosowane w transakcjach międzynarodowych;

[1] Pojęcie „nabycie” należy rozumieć jako obejmujące nabycie udziału kapitałowego w osobie prawnej w celu stworzenia lub utrzymania trwałych powiązań gospodarczych.

j) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym, na podstawie wynagrodzenia lub umowy, następujących usług: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, administracja i nadzór; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe, obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego; ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;

k) „inwestycja” oznacza każdy rodzaj aktywów, które są własnością lub są kontrolowane, bezpośrednio lub pośrednio, przez inwestora, i które mają cechy charakterystyczne inwestycji, włącznie z określonym czasem trwania, zaangażowaniem kapitału lub innych zasobów, przewidywaniem zysków lub korzyści, lub przyjęciem ryzyka; formy, jakie inwestycja może przyjąć, obejmują:

(i) przedsiębiorstwo;

(ii) udziały, akcje i inne formy udziałów kapitałowych w przedsiębiorstwie;

(iii) obligacje, skrypty dłużne oraz inne instrumenty dłużne przedsiębiorstwa;

(iv) kontrakty terminowe typu future, opcje i inne instrumenty pochodne;

(v) koncesje, licencje, zezwolenia, pozwolenia i podobne prawa przyznane zgodnie z prawem wewnętrznym[1];

(vi) umowy dotyczące projektów „pod klucz", budowy, zarządzania, produkcji, koncesji, podziału dochodów i innych podobnych umów, w tym takie, które obejmują obecność mienia inwestora na terytorium Strony;

(vii) prawa własności intelektualnej;

(viii) wszelkie inne ruchomości lub nieruchomości, dobra materialne lub niematerialne i związane z nimi prawa rzeczowe, takie jak najem, hipoteka, zatrzymanie i zastaw;

dla większej pewności należy wyjaśnić, że:

(i) dochody zainwestowane i traktowane jak inwestycje, oraz jakiekolwiek zmiany formy inwestowania lub reinwestowania aktywów nie mają wpływu na ich kwalifikację jako inwestycji, pod warunkiem że forma każdej inwestycji lub reinwestycji zachowuje jej zgodność z definicją inwestycji;

(ii) inwestycje nie obejmują postanowień ani wyroków wydanych w postępowaniach sądowych lub administracyjnych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że to, czy koncesja, licencja, zezwolenie, pozwolenie lub inny podobny instrument ma charakter inwestycji zależy między innymi od czynników takich jak charakter i zakres praw przysługujących posiadaczowi na podstawie prawa Strony.

l) „inwestor Strony” oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza założyć, zakłada lub założyła przedsiębiorstwo zgodnie z lit. h);

m) „osoba prawna Strony” oznacza[1]:

(i) w przypadku Strony UE:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[2] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

PUBLIC

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe, o którym mowa w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

[2] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej”.

(ii) w przypadku Chile:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;

n) „działalność” oznacza prowadzenie i utrzymywanie przedsiębiorstwa, zarządzanie nim, użytkowanie go, korzystanie z niego, a także jego sprzedaż lub rozporządzanie nim w inny sposób przez inwestora Strony, na terytorium drugiej Strony;

o) „dochody” oznaczają wszelkie kwoty uzyskane z inwestycji lub reinwestycji lub z nich się wywodzące, w tym zyski, dywidendy, zyski kapitałowe, opłaty licencyjne, odsetki, płatności związane z prawami własności intelektualnej, świadczenia w miejsce wykonania oraz wszystkie inne dochody uzyskane w sposób zgodny z prawem;

p) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków;

q) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej; oraz

r) „Trybunał” oznacza trybunał pierwszej instancji ustanowiony na podstawie art. 17.34.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych, lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.4

Związek z innymi rozdziałami

1. W przypadku niezgodności między niniejszym rozdziałem a rozdziałem 25 pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, ma rozdział 25.

2. Stosowanie przez Stronę wobec usługodawcy drugiej Strony wymogu złożenia kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku transgranicznego świadczenia usługi na jej terytorium nie oznacza samo w sobie, że niniejszy rozdział ma zastosowanie do takiego transgranicznego świadczenia tej usługi. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do kaucji lub zabezpieczenia finansowego, jeżeli taka kaucja lub takie zabezpieczenie finansowe stanowią inwestycję objętą niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 17.5

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić inwestorowi drugiej Strony lub inwestycji objętej niniejszą Umową przyznania korzyści wynikających z niniejszego rozdziału, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

a) zakazują prowadzenia transakcji z tym inwestorem lub inwestycją objętą niniejszą Umową; lub

b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu inwestorowi lub inwestycji objętej niniejszą Umową korzyści wynikające z niniejszego rozdziału, w tym jeżeli środki te zakazują dokonywania transakcji z osobą, która jest właścicielem inwestora lub inwestycji objętej niniejszą Umową lub sprawuje kontrolę nad tym inwestorem lub tą inwestycją.

ARTYKUŁ 17.6

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji (zwany dalej „podkomitetem") ustanowiony jest na podstawie art. 8.8 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z inwestycjami podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wykonywanie niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C.

PUBLIC

SEKCJA B

LIBERALIZACJA INWESTYCJI I NIEDYSKRYMINACJA

ARTYKUŁ 17.7

Zakres stosowania

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę na jej terytorium, które mają wpływ na założenie przedsiębiorstwa lub działalność inwestycji objętej niniejszą Umową we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej prowadzonej przez inwestora drugiej Strony.

2. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do:

a) usług audiowizualnych;

b) krajowego kabotażu morskiego[1]; ani

[1] Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski" obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

c) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze[1], w przypadku przewozów zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:

(i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;

(ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;

(iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz

(iv) obsługa naziemna.

3. Art. 17.8, 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

4. Art. 17.8, 17.9, 17.11 i 17.13 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą; oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

ARTYKUŁ 17.8

Dostęp do rynku

PUBLIC

W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać, w odniesieniu do dostępu do rynku w drodze założenia lub prowadzenia działalności przez inwestorów drugiej Strony lub przez przedsiębiorstwa stanowiące inwestycje objęte niniejszą Umową, na całym swoim terytorium ani w jednostkach podziału terytorialnego, środka:

a) ograniczającego liczbę przedsiębiorstw, które mogą prowadzić określoną działalność gospodarczą, czy to w postaci kontyngentów określonych liczbowo, monopolów, praw wyłącznych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

b) ograniczającego całkowitą wartość transakcji lub aktywów w formie kontyngentów określonych liczbowo lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

c) ograniczającego całkowitą liczbę działalności lub całkowitą ilość produktu wyrażoną w określonych jednostkach liczbowych w formie kontyngentów lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych[1];

d) wymagającego do prowadzenia działalności gospodarczej przez inwestora drugiej Strony określonych rodzajów podmiotów prawnych lub spółek joint venture lub ograniczającego do nich wykonywanie tej działalności; lub

[1] Lit. a), b) i c) nie obejmują środków podejmowanych w celu ograniczenia produkcji produktów rolnych lub produktów rybołówstwa.

e) ograniczającego łączną liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które przedsiębiorstwo może zatrudniać i które są niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej i bezpośrednio związane z jej prowadzeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.9

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], swoim własnym inwestorom i ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i inwestycjom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], swoim własnym inwestorom i ich inwestycjom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy inwestorom z Chile oraz ich inwestycjom na jego terytorium;

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze inwestorom tego państwa członkowskiego i ich inwestycjom na jego terytorium[1].

ARTYKUŁ 17.10

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym przedsiębiorstwom w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez władze publiczne państwa członkowskiego lub władze publiczne w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel władzy.

2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule podlega wyjątkom bezpieczeństwa i wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 28.3.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.11

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje objęte niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], inwestorom państw trzecich oraz ich przedsiębiorstwom, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom drugiej Strony i inwestycjom objętym niniejszą Umową traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], inwestorom państw trzecich oraz ich inwestycjom, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

3. Ust. 1 i 2 nie mogą być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do rozszerzenia na inwestorów drugiej Strony lub inwestycje objęte niniejszą Umową korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania", o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie" na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 17.12

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie może nakładać ani egzekwować jakiegokolwiek wymogu ani egzekwować jakiegokolwiek zobowiązania lub przedsięwzięcia w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością inwestycji Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, w odniesieniu do:

a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;

b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;

e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie takiej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej;

f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;

g) dostarczania wyłącznie z terytorium tej Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez dane przedsiębiorstwo na określony rynek regionalny lub światowy;

h) zlokalizowania siedziby głównej tego inwestora na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy na jej terytorium;

i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli;

j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz; lub

PUBLIC

k) w odniesieniu do wszelkich umów licencyjnych obowiązujących w czasie, gdy wymóg ten jest nakładany lub egzekwowany lub gdy egzekwowane jest jakiekolwiek zobowiązanie lub przedsięwzięcie, lub w odniesieniu do wszelkich przyszłych umów licencyjnych[1] zawartych dobrowolnie między inwestorem a osobą fizyczną lub prawną lub jakimkolwiek innym podmiotem na terytorium Strony, pod warunkiem że wymóg jest nakładany lub egzekwowany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane w sposób, który stanowi bezpośrednią ingerencję w tę umowę licencyjną przez wykonywanie pozasądowej władzy publicznej Strony, przyjęcia:

(i) określonej stawki lub kwoty opłaty licencyjnej poniżej określonego poziomu na podstawie umowy licencyjnej; lub

(ii) określonego okresu obowiązywania umowy licencyjnej.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że ust. 1 lit. k) nie ma zastosowania, gdy umowa licencyjna została zawarta między inwestorem a Stroną.

3. Strona nie może uzależniać otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub działalnością przedsiębiorstwa na jej terytorium, Strony lub państwa trzeciego, od spełnienia któregokolwiek z poniższych wymogów:

a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

[1] Umowa licencyjna, o której mowa w niniejszej literze, oznacza umowę dotyczącą licencjonowania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej.

b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z danym przedsiębiorstwem;

d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez takie przedsiębiorstwo, poprzez powiązanie takiej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jego wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub

e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

4. Ust. 3 nie może być interpretowany jako uniemożliwiający Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przedsiębiorstwa na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy konkretnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.

PUBLIC

5. Ust. 1 lit. f) i k) nie mają zastosowania, jeżeli:

a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji zastrzeżonych, które wchodzą w zakres stosowania art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub

b) wymóg ten jest nakładany lub egzekwowany lub zobowiązanie lub przedsięwzięcie jest egzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby zaradzić praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie prawa konkurencji Strony.

6. Ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

7. Ust. 3 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących zawartości towarów wymaganej, aby towar ten kwalifikował się do objęcia go preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

PUBLIC

8. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie może być interpretowany jako wymagający od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załącznikach 17-A, 17-B i 17-C.

9. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.13

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie może wymagać, aby przedsiębiorstwo tej Strony będące inwestycją objętą niniejszą Umową powoływało na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

ARTYKUŁ 17.14

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władze centralne państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w dodatku 17-A-2;

PUBLIC

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; lub

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim modyfikacja ta nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 17.9, 17.11, 17.12 lub 17.13.

2. Art. 17.9, 17.11, 17.12 i 17.13 nie mają zastosowania do środków Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

3. Strona nie może wymagać, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego zastrzeżeniami określonymi w załączniku 17-B, aby inwestor drugiej Strony ze względu na swoje obywatelstwo sprzedał lub zbył w inny sposób inwestycję objętą niniejszą Umową istniejącą w chwili, gdy dany środek zaczyna obowiązywać.

4. Art. 17.8 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony, który jest zgodny z zobowiązaniami określonymi w załączniku 17-C.

PUBLIC

5. Art. 17.9 i 17.11 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony, który stanowi wyjątek lub odstępstwo od art. 3 lub 4 porozumienia TRIPS, jak szczegółowo określono w art. 3, 4 i 5 tego porozumienia.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 17.9 i 17.11 nie mogą być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie określenie wymogów informacyjnych, w tym do celów statystycznych, w związku z założeniem przedsiębiorstwa lub prowadzeniem działalności przez inwestorów drugiej Strony lub inwestycji objętej niniejszą Umową, pod warunkiem że nie stanowi to sposobu na obejście obowiązków tej Strony wynikających z tych artykułów.

PUBLIC

SEKCJA C

OCHRONA INWESTYCJI

ARTYKUŁ 17.15

Zakres stosowania

Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków przyjętych lub utrzymanych przez Stronę mających wpływ na:

a) inwestycje objęte niniejszą Umową; oraz

b) inwestorów Strony w odniesieniu do działalności inwestycji objętych niniejszą Umową.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.16

Inwestycje i środki regulacyjne

1. Art. 17.3 ma zastosowanie do niniejszej sekcji zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Niniejszej sekcji nie można interpretować jako zobowiązania Strony do niedokonywania zmian w swoich ramach prawnych i regulacyjnych, w tym w sposób, który może negatywnie wpłynąć na działalność inwestycji objętych niniejszą Umową lub oczekiwania inwestora w odniesieniu do zysków.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że sam fakt, że subsydium lub dotacja nie zostały wydane, odnowione lub utrzymane, lub zostały zmodyfikowane lub zmniejszone przez Stronę, nie stanowi naruszenia obowiązków wynikających z niniejszej sekcji, nawet jeśli skutkuje stratą lub szkodą dla inwestycji objętej niniejszą Umową:

a) w przypadku braku jakichkolwiek szczegółowych zobowiązań prawnych lub umownych dotyczących przyznania, odnowienia lub utrzymania takiego subsydium lub takiej dotacji; lub

b) zgodnie z wszelkimi warunkami, od których zależy przyznanie, odnowienie, utrzymanie, modyfikacja lub zmniejszenie takiego subsydium lub takiej dotacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszej sekcji nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie zaprzestanie udzielania subsydium[1] lub zwrócenie się o jego zwrot w przypadku, gdy takie działanie zostało nakazane przez jeden z jej właściwych organów[2], ani jako wymagające od Strony wypłacenia inwestorowi rekompensaty z tego tytułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.17

Traktowanie inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową

1. Każda ze Stron przyznaje na swoim terytorium inwestycjom objętym niniejszą Umową i inwestorom drugiej Strony, w odniesieniu do ich inwestycji objętych niniejszą Umową, sprawiedliwe i równe traktowanie oraz pełną ochronę i bezpieczeństwo zgodnie z ust. 2–6.

[1] W przypadku Strony UE „subsydium" obejmuje „pomoc państwa" zdefiniowaną w prawie Unii Europejskiej.

[2] W przypadku Strony UE, przy stosowaniu prawa Unii Europejskiej dotyczącego pomocy państwa właściwymi organami uprawnionymi do nakazania działań, o których mowa w niniejszym ustępie, są Komisja Europejska lub sąd lub trybunał państwa członkowskiego.

2. Strona narusza obowiązek sprawiedliwego i równego traktowania, o którym mowa w ust. 1, jeżeli środek lub szereg środków stanowi[1]:

a) odmowę ochrony prawnej w postępowaniu karnym, cywilnym lub administracyjnym;

b) istotne naruszenie zasad sprawiedliwości proceduralnej w postępowaniu sądowym i administracyjnym;

c) oczywistą arbitralność;

PUBLIC

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy ustalaniu, czy środek lub szereg środków stanowi naruszenie obowiązku sprawiedliwego i równego traktowania, Trybunał bierze pod uwagę między innymi:
(i) w odniesieniu do lit. a) i b), czy środek lub szereg środków wiąże się z poważnym wykroczeniem stanowiącym naruszenie właściwości sądowej; fakt, że wniesione przez inwestora w czasie postępowania wewnętrznego odwołanie od kwestionowanego środka zostało oddalone, odrzucone lub z innego powodu nie przyniosło rezultatów, sam w sobie nie stanowi odmowy ochrony prawnej, o której mowa w lit. a);
(ii) w odniesieniu do lit. c) i d), czy środek lub szereg środków jest w oczywisty sposób nieuzasadniony logicznie lub nieoparty na faktach lub czy został w oczywisty sposób oparty na bezprawnych przesłankach, takich jak uprzedzenie czy stronniczość; fakt, że niezgodność z prawem lub niezgodne z prawem lub budzące wątpliwości realizowanie polityki lub stosowanie procedury samo w sobie nie stanowi oczywistej arbitralności, o której mowa w lit. c), podczas gdy całkowite i nieuzasadnione odrzucenie przepisów ustawowych lub wykonawczych lub środka bez powodu lub postępowanie ukierunkowane konkretnie na danego inwestora lub jego inwestycję objętą niniejszą Umową mające na celu wyrządzenie szkody mogą stanowić oczywistą arbitralność lub dyskryminację, o której mowa w lit. c) i d);
(iii) w odniesieniu do lit. e), czy Strona przekroczyła swoje uprawnienia oraz czy przypadki zarzucanego przymusu lub nękania powtarzały się i występowały stale.

d) ukierunkowaną dyskryminację w oparciu o oczywiście bezprawne kryteria, tj. dyskryminację ze względu na płeć, rasę lub wyznanie; lub

e) nadużycie wobec inwestorów, w tym wymuszenie, przymus, nękanie.

3. Ustalając naruszenie, o którym mowa w ust. 2, Trybunał może uwzględnić złożone przez Stronę konkretne i jednoznaczne zapewnienia wobec inwestora, na których opierał się on w uzasadniony sposób przy podejmowaniu decyzji o dokonaniu lub utrzymaniu inwestycji objętej niniejszą Umową, ale z których następnie dana Strona się nie wywiązała.

4. Pełna ochrona i bezpieczeństwo, o którym mowa w ust. 1, odnosi się do obowiązków Strony związanych z bezpieczeństwem fizycznym inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową[1].

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że naruszenie innego postanowienia niniejszej Umowy, lub naruszenie jakiejkolwiek innej umowy międzynarodowej, nie stanowi naruszenia niniejszego artykułu.

6. Fakt, że środek stanowi naruszenie prawa Strony, nie stanowi sam w sobie naruszenia niniejszego artykułu. Aby ustalić, czy dany środek narusza niniejszy artykuł, Trybunał musi rozstrzygnąć, czy Strona działała niezgodnie z ust. 1–4.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pełna ochrona i bezpieczeństwo odnosi się do obowiązków Strony dotyczących podjęcia działań, które mogą być w uzasadnionych przypadkach konieczne do ochrony bezpieczeństwa fizycznego inwestorów i inwestycji objętych niniejszą Umową.

ARTYKUŁ 17.18

Postępowanie w przypadku konfliktu

1. Inwestorom Strony, których inwestycje objęte niniejszą Umową ponoszą straty z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, rewolucji lub innych konfliktów społecznych, lub stanu wyjątkowego[1] na terytorium drugiej Strony, Strona ta przyznaje – w odniesieniu do zwrotu mienia, odszkodowania, rekompensaty lub innej formy uregulowania – traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje swoim własnym inwestorom lub inwestorom z jakiegokolwiek państwa trzeciego.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 inwestorom Strony, którzy, w którejkolwiek z sytuacji, o których mowa w tym ustępie, ponieśli straty na terytorium drugiej Strony, Strona ta przyznaje bezzwłoczny, odpowiedni i skuteczny zwrot lub odszkodowanie, jeżeli straty takie wynikają:

a) z przejęcia ich inwestycji objętej niniejszą Umową lub jej części przez siły zbrojne lub władze publiczne drugiej Strony; lub

b) ze zniszczenia ich inwestycji objętej niniejszą Umową lub jej części przez siły zbrojne lub władze publiczne drugiej Strony, czego nie wymagały okoliczności zaistniałe w danej sytuacji.

3. Kwotę odszkodowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, ustala się zgodnie z art. 17.19 ust. 2 od dnia przejęcia lub zniszczenia do dnia faktycznego dokonania płatności.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że ogłoszenie stanu wyjątkowego nie stanowi samo w sobie naruszenia niniejszego postanowienia.

ARTYKUŁ 17.19

Wywłaszczenie[1]

1. Strona nie może dokonać nacjonalizacji ani wywłaszczenia inwestycji objętej niniejszą Umową bezpośrednio ani pośrednio, za pomocą środków mających skutki równoważne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem (zwanych dalej „wywłaszczeniem”), chyba że następuje to:

a) do celów publicznych;

b) w sposób niedyskryminujący;

c) za bezzwłocznym, odpowiednim i skutecznym odszkodowaniem; oraz

d) zgodnie z zasadami sprawiedliwości proceduralnej.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 lit. c):

a) wypłaca się niezwłocznie;

b) musi być równe godziwej wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed momentem wywłaszczenia (zwanym dalej „datą wywłaszczenia”) lub przed dowiedzeniem się o zbliżającym się wywłaszczeniu, w zależności od tego, co nastąpiło wcześniej;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł interpretuje się zgodnie z załącznikiem 17-D.

c) musi być w pełni wykonalne i transferowalne w walucie w pełni wymienialnej; oraz

d) obejmuje odsetki według stopy przyjętej na rynku komercyjnym w okresie od daty wywłaszczenia do dnia płatności.

3. Inwestor, którego to dotyczy, musi mieć prawo, na podstawie przepisów prawa Strony wywłaszczającej Strony, do bezzwłocznego rozpatrzenia jego skargi oraz do dokonania wyceny jego inwestycji przez organ sądowy lub inny niezależny organ tej Strony, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym artykule.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do wydawania licencji przymusowych przyznawanych w związku z prawami własności intelektualnej lub w związku z wygaśnięciem, ograniczeniem lub utworzeniem praw własności intelektualnej, w zakresie, w jakim takie wydanie, wygaśnięcie, ograniczenie lub utworzenie jest zgodne z porozumieniem TRIPS[1].

ARTYKUŁ 17.20

Transfery[2]

1. Każda ze Stron zezwala, aby wszelkie transfery odnoszące się do inwestycji objętej niniejszą Umową były wykonywane bez przeszkód i opóźnień, w walucie w pełni wymienialnej oraz po rynkowym kursie walutowym obowiązującym w dniu transferu. Transfery te obejmują:

a) wpłaty na poczet kapitału;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wygaśnięcie praw własności intelektualnej, o którym mowa w niniejszym ustępie, obejmuje anulowanie lub unieważnienie tych praw, a w kontekście ograniczenia praw własności intelektualnej uwzględnia się wyjątki od tych praw.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł podlega załącznikowi 17-E.

b) zyski, dywidendy, zyski kapitałowe i inne dochody, dochody ze sprzedaży całej lub części inwestycji objętej niniejszą Umową lub częściowej lub całkowitej likwidacji inwestycji objętej niniejszą Umową;

c) odsetki, tantiemy, opłaty za zarządzanie, opłaty za pomoc techniczną oraz inne opłaty;

d) płatności dokonane w ramach umowy, której stroną jest inwestor drugiej Strony lub jego inwestycja objęta niniejszą Umową, w tym płatności dokonane na podstawie umowy pożyczki;

e) zarobki i inne formy wynagrodzenia personelu pozyskanego zza granicy i pracującego przy inwestycji objętej niniejszą Umową;

f) płatności dokonywane zgodnie z art. 17.18 i 17.19; oraz

g) płatności wynikające z zastosowania sekcji D.

2. Strona nie może wymagać od swoich inwestorów dokonania transferu ani karać swoich inwestorów za niedokonanie transferu dochodów, przychodów, zysku lub innych kwot uzyskanych z inwestycji objętych niniejszą Umową na terytorium drugiej Strony lub które można przypisać takim inwestycjom.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.21

Subrogacja

Jeżeli Strona, lub jakakolwiek jednostka organizacyjna wyznaczona przez tę Stronę, dokonuje płatności na rzecz inwestora tej Strony w ramach gwarancji, umowy ubezpieczenia lub innej formy zabezpieczenia zawartych przez nią w odniesieniu do inwestycji objętej niniejszą Umową, druga Strona, na której terytorium dokonano inwestycji objętej niniejszą Umową, uznaje subrogację lub transfer wszelkich praw, które inwestor posiadałby na podstawie niniejszego rozdziału w odniesieniu do tej inwestycji objętej gwarancją, gdyby nie subrogacja, a inwestor nie może dochodzić tych praw w zakresie subrogacji.

ARTYKUŁ 17.22

Wypowiedzenie

1. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Umowy na podstawie art. 41.13 niniejsza sekcja i sekcja D nadal obowiązują przez okres kolejnych pięciu lat od dnia wypowiedzenia w odniesieniu do inwestycji dokonanych przed dniem takiego wypowiedzenia.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, przedłuża się o jeden dodatkowy okres pięciu lat, pod warunkiem że nie obowiązuje żadna inna umowa o ochronie inwestycji między Stronami.

3. Niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy zostanie zakończone, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.23

Związek z innymi umowami

1. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy wymienione w załączniku 17-F umowy między państwami członkowskimi a Chile, w tym prawa i obowiązki z nich wynikające, przestają obowiązywać i zostają zastąpione niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. W przypadku tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału zgodnie z art. 41.5 ust. 2 stosowanie umów wymienionych w załączniku 17-F, w tym praw i obowiązków z nich wynikających, zostaje zawieszone od dnia rozpoczęcia tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału przez Strony zgodnie z art. 41.5. Jeżeli tymczasowe stosowanie tych sekcji zostanie zakończone, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie, zawieszenie ustaje, a umowy wymienione w załączniku 17-F zaczynają ponownie obowiązywać.

3. Niezależnie od ust. 1 i 2 skarga na podstawie umowy wymienionej w załączniku 17-F może zostać wniesiona zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w tej umowie, pod warunkiem że:

a) skarga wynika z zarzucanego naruszenia tej umowy, które miało miejsce przed dniem zawieszenia stosowania danej umowy na podstawie ust. 2 lub – jeżeli dana umowa nie została zawieszona na podstawie ust. 2 – przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy; oraz

b) upłynęły nie więcej niż trzy lata od dnia zawieszenia stosowania danej umowy na podstawie ust. 2 lub – jeżeli dana umowa nie została zawieszona na podstawie ust. 2 – od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy do dnia wniesienia skargi.

4. Niezależnie od ust. 1 i 2, jeżeli tymczasowe stosowanie sekcji C i D niniejszego rozdziału zakończy się, a niniejsza Umowa nie wejdzie w życie, skarga na podstawie niniejszej Umowy może zostać wniesiona zgodnie z zasadami i procedurami ustanowionymi w niniejszej Umowie, pod warunkiem że:

a) skarga wynika z zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy, które miało miejsce w okresie tymczasowego stosowania sekcji C i D niniejszego rozdziału; oraz

b) upłynęły nie więcej niż trzy lata od dnia zakończenia tymczasowego stosowania do dnia wniesienia skargi.

PUBLIC

5. Do celów niniejszego artykułu nie stosuje się definicji „wejścia w życie niniejszej Umowy” zawartej w art. 41.5.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.24

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 33 każda ze Stron zachęca inwestycje objęte niniejszą Umową do włączenia do swoich polityk wewnętrznych uznanych na poziomie międzynarodowym zasad i wytycznych dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw lub odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej MOP oraz Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka.

2. Strony potwierdzają znaczenie przeprowadzenia przez inwestorów badania *due diligence* w celu określenia ryzyka środowiskowego i społecznego, zapobiegania mu, łagodzenia i uwzględniania go, oraz wpływu ich inwestycji.

SEKCJA D

ROZSTRZYGANIE SPORÓW INWESTYCYJNYCH
ORAZ SYSTEM SĄDÓW DS. INWESTYCJI

PUBLIC

PODSEKCJA 1

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

ARTYKUŁ 17.25

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do sporu między skarżącym jednej Strony a drugą Stroną powstałego w wyniku zarzucanego naruszenia art. 17.9 ust. 2 lub art. 17.11 ust. 2, lub sekcji C, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut spowodowania straty lub szkody ponoszonej przez skarżącego lub jego lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

2. Niniejsza sekcja ma również zastosowanie do skarg wzajemnych zgodnie z art. 17.31.

3. Decyzję w sprawie skargi w odniesieniu do restrukturyzacji długu Strony podejmuje się zgodnie z załącznikiem 17-G.

4. Do celów niniejszej sekcji:

a) „skarżący” oznacza inwestora Strony, który jest stroną sporu inwestycyjnego z drugą Stroną i który zamierza wnieść lub wniósł skargę na podstawie niniejszej sekcji:

(i) działając we własnym imieniu; albo

(ii) działając w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, którego jest właścicielem lub które kontroluje; lokalnie utworzone przedsiębiorstwo traktuje się jako przedsiębiorstwo zarejestrowane w innym umawiającym się państwie do celów art. 25 ust. 2 lit. b) konwencji ICSID;

b) „strony sporu” oznaczają skarżącego i pozwanego;

c) „zasady dotyczące dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID” oznaczają zasady regulujące dodatkowy mechanizm służący zarządzaniu postępowaniami przez sekretariat Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych;

d) „konwencja ICSID” oznacza Konwencję o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami a obywatelami innych państw, sporządzoną w Waszyngtonie w dniu 18 marca 1965 r.;

e) „lokalnie utworzone przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną utworzoną na terytoriom Strony będącą własnością inwestora drugiej Strony i przez niego kontrolowaną[1];

[1] Osoba prawna: a) znajduje się w posiadaniu osoby drugiej Strony, jeśli ponad 50 % udziałów w jej kapitale jest w posiadaniu osoby tej Strony; b) znajduje się pod kontrolą osoby drugiej Strony, jeśli taka osoba jest uprawniona do powołania większości jej członków organów zarządzających lub nadzorczych lub może w inny zgodny z prawem sposób kierować jej działaniami.

f) „konwencja nowojorska” oznacza Konwencję o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzoną w Nowym Jorku w dniu 10 czerwca 1958 r.;

g) „Strona niebędąca stroną sporu” oznacza Chile, jeżeli pozwanym jest Strona UE, lub Stronę UE, jeżeli pozwanym jest Chile;

h) „postępowanie” oznacza, o ile nie określono inaczej, postępowanie przed Trybunałem lub Trybunałem Odwoławczym na podstawie niniejszej sekcji;

i) „pozwany” oznacza Chile, jeżeli skarżącym jest inwestor Strony UE, lub Unię Europejską lub zainteresowane państwo członkowskie, zgodnie z art. 17.28, jeżeli skarżącym jest inwestor Chile;

j) „finansowanie przez osobę trzecią” oznacza wszelkie finansowanie zapewnione stronie sporu przez osobę, która sama nie jest stroną sporu, w celu pokrycia części lub całości kosztów postępowania za wynagrodzeniem zależnym od rozstrzygnięcia sporu lub w formie darowizny lub dotacji[1];

k) „regulamin arbitrażowy UNCITRAL” oznacza regulamin arbitrażowy Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego; oraz

l) „zasady przejrzystości UNCITRAL” oznaczają zasady UNCITRAL dotyczące przejrzystości w umownych postępowaniach arbitrażowych między inwestorem a państwem.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że takie finansowanie może być przekazywane bezpośrednio lub pośrednio stronie sporu, jej podmiotowi zależnemu lub przedstawicielowi.

PODSEKCJA 2

ALTERNATYWNE METODY ROZWIĄZYWANIA SPORÓW ORAZ KONSULTACJE

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.26

Mediacja

1. Strony sporu mogą w każdej chwili uzgodnić przystąpienie do mediacji.

2. Przystąpienie do mediacji jest dobrowolne i pozostaje bez uszczerbku dla sytuacji prawnej każdej ze stron sporu.

3. Postępowania mediacyjne regulowane są zasadami określonymi w załączniku 17-H oraz zasadami dotyczącymi mediacji przyjętymi przez podkomitet, o ile są one dostępne[1]. Podkomitet dokłada wszelkich starań, aby zapewnić przyjęcie zasad dotyczących mediacji nie później niż pierwszego dnia tymczasowego stosowania lub wejścia w życie niniejszej Umowy, w zależności od przypadku, a w każdym razie nie później niż dwa lata po tym dniu.

4. W dniu wejścia w życie niniejszej Umowy podkomitet sporządza listę sześciu osób o wysokich kwalifikacjach moralnych i o uznanych kompetencjach w dziedzinie prawa, handlu, przemysłu lub finansów, na których można polegać w zakresie wydawania niezależnych opinii i które są skłonne i zdolne pełnić funkcję mediatorów.

[1] Każdy termin, o którym mowa w załączniku 17-H, można zmienić za porozumieniem stron sporu.

5. Mediatora wyznacza się za porozumieniem stron sporu. Strony sporu mogą również zwrócić się wspólnie do przewodniczącego Trybunału o wyznaczenie mediatora z listy sporządzonej na podstawie niniejszego artykułu lub, w przypadku braku takiej listy, spośród osób zaproponowanych przez którąkolwiek ze Stron. Mediatorzy przestrzegają, odpowiednio, załącznika 17-I.

6. Jeżeli strony sporu uzgodnią przystąpienie do mediacji, terminy określone w art. 17.27 ust. 5, art. 17.27 ust. 8, art. 17.54 ust. 10 i art. 17.55 ust. 5 zawiesza się od dnia, w którym strony sporu uzgodniły przystąpienie do mediacji, do dnia, w którym którakolwiek ze stron sporu zdecyduje się zakończyć mediację, w drodze pisemnego powiadomienia przekazanego mediatorowi i drugiej stronie sporu. Na wniosek obu stron sporu Trybunał lub Trybunał Odwoławczy zawiesza postępowanie.

ARTYKUŁ 17.27

Konsultacje oraz ugodowe rozstrzyganie sporu

1. Spór można, i w miarę możliwości należy, rozstrzygnąć polubownie w drodze negocjacji, dobrych usług lub mediacji oraz, w stosownych przypadkach, przed złożeniem wniosku o konsultacje na podstawie niniejszego artykułu. Takie rozstrzygnięcie sporu może zostać uzgodnione na każdym etapie, w tym po rozpoczęciu się postępowania zgodnie z podsekcją 5.

2. O wspólnie uzgodnionym rozwiązaniu między stronami sporu zgodnie z ust. 1 powiadamia się Stronę niebędącą stroną sporu w terminie 15 dni od osiągnięcia tego wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Każda ze stron sporu stosuje się do wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań zgodnie z niniejszym artykułem lub art. 17.26. Podkomitet nadzoruje wdrażanie takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania, a Strona takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania regularnie składa podkomitetowi sprawozdania z wdrażania takiego rozwiązania.

3. Jeżeli spór nie może zostać rozstrzygnięty w sposób przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu, skarżący Strony, który podnosi zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, i dąży do wniesienia skargi, przedkłada drugiej Stronie wniosek o przeprowadzenie konsultacji.

4. Skarga zawiera następujące informacje:

a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres skarżącego oraz – jeżeli taki wniosek jest przedkładany w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – nazwę i adres oraz miejsce rejestracji lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa;

b) opis inwestycji oraz jej struktury własności i kontroli;

c) postanowienia, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, których naruszenie jest zarzucane;

d) podstawę prawną i faktyczną skargi, w tym środek, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

PUBLIC

e) żądania skargi oraz szacowaną kwotę dochodzonego odszkodowania; oraz

f) informacje dotyczące rzeczywistego właściciela i struktury korporacyjnej skarżącego oraz dowód stwierdzający, że skarżący jest inwestorem drugiej Strony, że posiada lub kontroluje inwestycję oraz, jeśli działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, że posiada lub kontroluje to lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

5. O ile strony sporu nie uzgodnią dłuższego terminu, konsultacje rozpoczynają w terminie 60 dni od dnia przedłożenia wniosku o konsultacje.

6. O ile strony sporu nie postanowiły inaczej, konsultacje przeprowadza się w:

a) Santiago, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia przez Chile;

b) Brukseli, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia przez Unię Europejską; lub

c) stolicy danego państwa członkowskiego, jeżeli konsultacje dotyczą zarzucanego naruszenia wyłącznie przez to państwo członkowskie.

7. Strony sporu mogą postanowić o przeprowadzeniu konsultacji w drodze wideokonferencji lub, w stosownych przypadkach, za pomocą innych środków.

PUBLIC

8. Wniosek o konsultacje składa się:

a) w terminie trzech lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – w przypadku, gdy skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – po raz pierwszy dowiedzieli się lub powinni byli się dowiedzieć o środku, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, oraz domniemanej poniesionej w związku z nim stracie lub szkodzie; lub

b) w terminie dwóch lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – jeżeli skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – zrezygnowali z roszczeń ze skargi lub z prowadzenia postępowania przed wewnętrznym sądem lub trybunałem na podstawie prawa Strony, a w każdym przypadku nie później niż pięć lat od dnia, w którym skarżący lub od dnia, w którym lokalnie utworzone przedsiębiorstwo – jeżeli skarżący działa w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – po raz pierwszy dowiedzieli się lub powinni byli się dowiedzieć o środku, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, oraz domniemanej poniesionej w związku z nim stracie lub szkodzie.

9. W przypadku gdy skarżący nie wniósł skargi na podstawie art. 17.30 w terminie 18 miesięcy od przedłożenia wniosku o konsultacje, uznaje się, że skarżący wycofał swój wniosek o konsultacje oraz, w stosownych przypadkach, swój wniosek o ustalenie pozwanego na podstawie art. 17.28, oraz nie może on wnieść skargi na podstawie niniejszej sekcji w odniesieniu do tego samego zarzucanego naruszenia. Termin ten można przedłużyć za porozumieniem stron sporu biorących udział w konsultacjach.

PUBLIC

10. Ciągłe naruszenie nie może powodować przedłużenia ani przerwania biegu terminów określonych w ust. 8.

11. Jeżeli wniosek o konsultacje dotyczy zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez Stronę UE, przesyła się go do Unii Europejskiej. W przypadku wskazania zgodnie z art. 17.28 zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez państwo członkowskie, wniosek o konsultacje przesyła się również do zainteresowanego państwa członkowskiego.

PUBLIC

PODSEKCJA 3

WNIESIENIE SKARGI I WARUNKI ZAWIESZAJĄCE

Artykuł 17.28

Wniosek o ustalenie pozwanego

1. Jeżeli sporu nie można rozstrzygnąć w terminie 90 dni od przedłożenia wniosku o konsultacje, wniosek dotyczy zarzucanego naruszenia niniejszej Umowy przez Stronę UE, a skarżący zamierza wszcząć postępowanie na podstawie art. 17.30, skarżący przekazuje Unii Europejskiej wniosek o ustalenie pozwanego.

2. We wniosku określa się środki, w odniesieniu do których skarżący zamierza wszcząć postępowanie. Jeżeli wskazany zostaje środek państwa członkowskiego, taki wniosek przesyła się również do zainteresowanego państwa członkowskiego.

3. Po ustaleniu pozwanego Strona UE, tak szybko, jak to możliwe, a w każdym razie nie później niż 60 dni po dniu otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1, informuje skarżącego, czy jest nim Unia Europejska, czy państwo członkowskie[1].

4. Jeżeli skarżący nie został poinformowany o ustaleniu pozwanego w terminie 60 od przekazania wniosku, o którym mowa w ust. 3, pozwanym jest:

a) państwo członkowskie, jeżeli środek lub środki wskazane we wniosku, o którym mowa w ust. 1, są wyłącznie środkami państwa członkowskiego; lub

b) Unia Europejska, jeżeli środek lub środki wskazane we wniosku, o którym mowa w ust. 1, obejmują środki Unii Europejskiej.

5. Jeżeli skarżący wnosi skargę na podstawie art. 17.30, dokonuje tego na podstawie przekazanego ustalenia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, a jeżeli nie powiadomiono skarżącego o żadnym takim ustaleniu – na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona UE dokonuje takiego ustalenia wyłącznie na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającego ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska (Dz.U. UE L 257 z 28.8.2014, s. 121).

6. Jeżeli w następstwie ustalenia dokonanego na podstawie ust. 3 pozwanym jest Unia Europejska albo państwo członkowskie, Unia Europejska ani zainteresowane państwo członkowskie nie mogą podnosić zarzutu niedopuszczalności skargi lub braku właściwości Trybunału, ani w inny sposób podnosić zarzutu bezzasadności lub nieważności skargi lub orzeczenia, z tego względu, że właściwym pozwanym jest lub powinna była być Unia Europejska, a nie państwo członkowskie, albo odwrotnie.

7. Wiążące dla Trybunału i Trybunału Odwoławczego jest ustalenie dokonane na podstawie ust. 3, lub – jeżeli nie powiadomiono skarżącego o żadnym takim ustaleniu – na podstawie ust. 4.

8. Żadne z postanowień niniejszej Umowy ani żadna z mających zastosowanie zasad rozstrzygania sporów nie może uniemożliwiać wymiany między Unią Europejską a zainteresowanym państwem członkowskim wszystkich informacji na temat sporu.

ARTYKUŁ 17.29

Wymogi dotyczące wnoszenia skargi

1. Przed wniesieniem skargi skarżący:

a) wycofuje wszelkie rozpoznawane skargi lub postępowania będące w toku przed jakimkolwiek wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem na podstawie prawa krajowego lub prawa międzynarodowego, dotyczące jakiegokolwiek środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

PUBLIC

b) składa pisemne oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia jakiejkolwiek skargi lub wszczęcia jakiegokolwiek postępowania przed wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem na podstawie prawa krajowego lub prawa międzynarodowego, dotyczącego jakiegokolwiek środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1;

c) przekazuje oświadczenie, że nie wykona jakiegokolwiek orzeczenia wydanego na podstawie niniejszej sekcji do czasu, aż stanie się ono ostateczne zgodnie z art. 17.56, i nie będzie dążyć do odwołania, kontroli, uchylenia, stwierdzenia nieważności, zmiany lub wszczęcia jakiegokolwiek innego podobnego postępowania przed wewnętrznym lub międzynarodowym sądem lub trybunałem, w odniesieniu do orzeczenia wydanego na podstawie niniejszej sekcji.

2. Trybunał odrzuca skargę złożoną przez skarżącego, który wniósł inną skargę do Trybunału lub jakiegokolwiek innego wewnętrznego lub międzynarodowego sądu lub trybunału dotyczącą tego samego środka, co środek, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut niezgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, chyba że skarżący wycofa taką rozpoznawaną skargę. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania, jeżeli skarżący wnosi skargę do wewnętrznego sądu lub trybunału w celu uzyskania tymczasowego nakazu sądowego lub wydania deklaratywnego orzeczenia ustalającego.

PUBLIC

3. Do celów niniejszego artykułu skarżący włącza inwestora oraz, jeżeli inwestor działał w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – takie lokalnie utworzone przedsiębiorstwo. Ponadto do celów ust. 1 lit. a) i ust. 2 skarżący włącza również:

a) jeżeli inwestor wniósł skargę we własnym imieniu – wszystkie osoby, które posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udziały własnościowe w danym inwestorze lub podlegają jego kontroli oraz twierdzą, że poniosły taką samą stratę lub szkodę[1] jak dany inwestor; lub

b) jeżeli inwestor wniósł skargę w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – wszystkie osoby, które posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udziały własnościowe w danym lokalnie utworzonym przedsiębiorstwie lub podlegają jego kontroli oraz twierdzą, że poniosły taką samą stratę lub szkodę[2] jak dane lokalnie utworzone przedsiębiorstwo.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że taka sama strata lub szkoda oznacza stratę lub szkodę wynikającą z tego samego środka, do których odzyskania dana osoba dąży w tym samym charakterze co skarżący (na przykład jeśli skarżący pozywa w charakterze udziałowca, niniejsze postanowienie obejmowałoby powiązaną osobę również dążącą do odzyskania środków jako udziałowiec).

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że taka sama strata lub szkoda oznacza stratę lub szkodę wynikającą z tego samego środka, do których odzyskania dana osoba dąży w tym samym charakterze co skarżący (na przykład jeśli skarżący pozywa w charakterze udziałowca, niniejsze postanowienie obejmowałoby powiązaną osobę również dążącą do odzyskania środków jako udziałowiec).

ARTYKUŁ 17.30

Wniesienie skargi

1. Jeżeli sporu nie można rozstrzygnąć w terminie sześciu miesięcy od przedłożenia wniosku o konsultacje oraz, w stosownych przypadkach, upłynęły co najmniej trzy miesiące od złożenia wniosku o ustalenie pozwanego na podstawie art. 17.28, skarżący może wnieść skargę do Trybunału, o ile spełnia wymogi określone w niniejszym artykule oraz w art. 17.32.

2. Skargę można wnieść do Trybunału na podstawie jednego z poniższych zbiorów zasad rozstrzygania sporów:

a) konwencji ICSID, pod warunkiem, że zarówno pozwany, jak i państwo, z którego pochodzi skarżący, są stronami konwencji ICSID;

b) zasad dotyczących dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID, pod warunkiem, że pozwany albo państwo, z którego pochodzi skarżący, jest stroną konwencji ICSID;

c) regulaminu arbitrażowego UNCITRAL; lub

d) jakichkolwiek innych zasad uzgodnionych przez strony sporu na wniosek skarżącego.

PUBLIC

3. Zasady rozstrzygania sporów, o których mowa w ust. 2, stosuje się z zastrzeżeniem zasad określonych w niniejszej sekcji, uzupełnionych wszelkimi zasadami przyjętymi przez podkomitet.

4. Wszystkie roszczenia określone przez skarżącego w skardze na podstawie niniejszego artykułu muszą opierać się na informacjach określonych we wniosku o konsultacje na podstawie art. 17.27 ust. 4 lit. c) i d).

5. Skargi wniesione w imieniu grupy składającej się z wielu niezidentyfikowanych skarżących lub wniesione przez przedstawiciela zamierzającego prowadzić postępowanie, działając na rzecz wielu zidentyfikowanych lub niezidentyfikowanych skarżących, którzy przekazują wszystkie decyzje dotyczące postępowania w ich imieniu, nie są dopuszczalne.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że skarżący nie może wnieść skargi na podstawie niniejszej sekcji, jeżeli inwestycji dokonano poprzez świadome wprowadzenie w błąd, zatajenie, korupcję lub działanie stanowiące nadużycie procedury.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.31

Skargi wzajemne

1. Pozwany może wystąpić ze skargą wzajemną ze względu na niewykonanie przez skarżącego zobowiązania międzynarodowego mającego zastosowanie na terytoriach obu Stron[1], które wynikło w związku z podstawą faktyczną skargi[2].

2. Skargę wzajemną wnosi się nie później niż w dniu wyznaczonym na przedłożenie odpowiedzi pozwanego na zarzuty lub odpowiedzi na skargę, lub na późniejszym etapie postępowania, jeżeli Trybunał zadecyduje, że opóźnienie było uzasadnione okolicznościami.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że zgoda skarżącego na zastosowanie procedur na podstawie niniejszej sekcji, zgodnie z art. 17.32, obejmuje wnoszenie skarg wzajemnych przez pozwanego.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że obowiązki, o których mowa w niniejszym ustępie, opierają się na zobowiązaniach prawnych, na które Strony wyraziły zgodę.

[2] Na wniosek Strony Wspólna Rada wydaje wiążące interpretacje zgodnie z art. 17.38 ust. 6, aby sprecyzować zakres zobowiązań międzynarodowych, o których mowa w niniejszym ustępie.

ARTYKUŁ 17.32

Zgoda

1. Pozwany wyraża zgodę na wniesienie skargi na podstawie niniejszej sekcji.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, oraz wniesienie skargi na podstawie niniejszej sekcji uznaje się za spełniające wymogi:

a) art. 25 konwencji ICSID oraz zasad dotyczących dodatkowego mechanizmu zarządzania ICSID w zakresie pisemnej zgody stron sporu; oraz

b) art. II Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzonej w Nowym Jorku w dniu 10 czerwca 1958 r. (zwanej dalej „konwencją nowojorską") w odniesieniu do umowy pisemnej.

3. Uznaje się, że skarżący wyraża zgodę zgodnie z procedurami przewidzianymi w niniejszej sekcji w chwili wnoszenia skargi na podstawie art. 17.30.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.33

Finansowanie przez osobę trzecią

1. Jeżeli strona sporu otrzymała lub otrzymuje finansowanie przez osobę trzecią, lub zawarła umowę w sprawie finansowania przez osobę trzecią, strona sporu korzystająca z takiego finansowania ujawnia drugiej stronie sporu oraz składowi orzekającemu Trybunału lub, jeżeli skład orzekający Trybunału nie został ustanowiony, przewodniczącemu Trybunału, nazwę i adres osoby trzeciej udzielającej finansowania oraz – w stosownych przypadkach – rzeczywistego właściciela oraz strukturę korporacyjną.

2. Strona sporu ujawnia te informacje na podstawie ust. 1 w chwili wniesienia skargi lub – jeżeli umowa w sprawie finansowania przez osobę trzecią została zawarta po wniesieniu skargi – bezzwłocznie po zawarciu umowy lub przekazaniu darowizny lub dotacji. Strona sporu natychmiast powiadamia Trybunał o wszelkich zmianach w ujawnionych informacjach.

3. Trybunał może, jeżeli uzna to za konieczne, nakazać ujawnienie dalszych informacji na temat umowy w sprawie finansowania i osoby trzeciej udzielającej finansowania na dowolnym etapie postępowania.

PUBLIC

PODSEKCJA 4

SYSTEM SĄDÓW DS. INWESTYCJI

ARTYKUŁ 17.34

Trybunał Pierwszej Instancji

1. Niniejszym ustanawia się Trybunał Pierwszej Instancji (zwany dalej „Trybunałem”) do rozpatrywania skarg wnoszonych na podstawie art. 17.30.

2. Wspólny Komitet powołuje dziewięciu sędziów Trybunału z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy. Trzech sędziów musi być obywatelami państwa członkowskiego, trzech – obywatelami Chile, a trzech – obywatelami państw trzecich. Zachęca się Wspólny Komitet, aby przy powoływaniu sędziów rozważył potrzebę zapewnienia różnorodności i sprawiedliwej równowagi płci.

3. Wspólny Komitet może zadecydować o zwiększeniu lub zmniejszeniu liczby sędziów o liczbę będącą wielokrotnością trzech. Powołanie dodatkowych członków odbywa się zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ust. 2.

PUBLIC

4. Sędziowie muszą posiadać kwalifikacje do powołania na stanowisko sędziego wymagane w państwach, których są obywatelami, lub muszą być prawnikami o uznanych kompetencjach. Sędziowie muszą wykazać się wiedzą specjalistyczną z zakresu prawa międzynarodowego publicznego. Pożądane jest, aby posiadali oni wiedzę specjalistyczną z zakresu międzynarodowego prawa inwestycji, międzynarodowego prawa handlowego i rozstrzygania sporów związanych z międzynarodowymi umowami inwestycyjnymi lub handlowymi.

5. Sędziowie powoływani są na pięcioletnią kadencję. W przypadku pięciu sędziów, mianowicie dwóch obywateli państwa członkowskiego, dwóch obywateli Chile i jednego obywatela państwa trzeciego, spośród dziewięciu powołanych natychmiast po wejściu w życie niniejszej Umowy, wskazanych w drodze losowania, kadencję wydłuża się jednak do ośmiu lat. Wakaty obsadza się w miarę ich powstawania. Sędzia powołany do zastąpienia innego sędziego, którego kadencja nie wygasła, sprawuje urząd przez okres, jaki pozostał do końca kadencji jego poprzednika. Sędzia, który w chwili upływu kadencji jest członkiem składu orzekającego Trybunału, może za zgodą przewodniczącego Trybunału pozostać w tym składzie orzekającym do czasu zakończenia prowadzonego przez ten skład orzekający postępowania i – wyłącznie do tego celu – jest w dalszym ciągu uznawany za sędziego Trybunału.

6. Trybunał musi mieć przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, odpowiedzialnych za kwestie organizacyjne przy wsparciu sekretariatu. Przewodniczący i wiceprzewodniczący są wybierani na dwuletnią kadencję w drodze losowania spośród sędziów będących obywatelami państw trzecich. Przewodniczący i wiceprzewodniczący pełnią służbę w systemie rotacyjnym, ustalonym w drodze losowania, które przeprowadzają współprzewodniczący Wspólnego Komitetu. Jeżeli przewodniczący nie jest dostępny, zastępuje go wiceprzewodniczący.

PUBLIC

7. Trybunał rozpatruje sprawy w składach orzekających złożonych z trzech sędziów, spośród których jeden musi być obywatelem państwa członkowskiego, jeden – obywatelem Chile, a jeden – obywatelem państwa trzeciego. Składowi orzekającemu przewodniczy sędzia będący obywatelem państwa trzeciego.

8. W przypadku wniesienia skargi na podstawie art. 17.30 przewodniczący Trybunału ustala skład orzekający Trybunału rozpatrującego sprawę w systemie rotacyjnym, zapewniając, aby skład wybierany był losowo i w sposób nieprzewidywalny, dając przy tym wszystkim sędziom równe szanse pełnienia służby.

9. Niezależnie od ust. 7 niniejszego artykułu strony sporu mogą wyrazić zgodę, aby sprawa została rozpoznana przez sędziego będącego obywatelem państwa trzeciego, który zostanie wyznaczony przez przewodniczącego Trybunału. Pozwany przychylnie rozpatruje wniosek skarżącego, w szczególności gdy rekompensata lub odszkodowanie, o które wniesiono w skardze, są stosunkowo niskie. Taki wniosek należy złożyć jednocześnie z wniesieniem skargi na podstawie art. 17.30.

10. Trybunał ustanawia swoje własne procedury pracy po dyskusji ze Stronami.

11. Sędziowie muszą być ciągle dostępni oraz posiadać aktualne informacje na temat działań związanych z rozstrzyganiem sporów w ramach niniejszej części niniejszej Umowy.

12. W celu zapewnienia dostępności sędziów wypłaca się im miesięczne wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków, którego wysokość ustalana jest w drodze decyzji Wspólnego Komitetu. Przewodniczący Trybunału oraz, w stosownych przypadkach, wiceprzewodniczący, otrzymują wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia ustalonego na podstawie art. 17.35 ust. 11 za każdy przepracowany dzień w ramach pełnienia funkcji przewodniczącego Trybunału na podstawie niniejszej sekcji.

PUBLIC

13. Wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków wpłacane jest przez Strony, z uwzględnieniem ich odpowiedniego poziomu rozwoju, na rachunek zarządzany przez sekretariat Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych (ICSID). W przypadku niedokonania przez jedną ze Stron wpłaty wynagrodzenia za gotowość do pełnienia obowiązków druga Strona może postanowić, że sama wypłaci to wynagrodzenie. Wszelkie takie zaległe płatności pozostaną należne wraz z odpowiednimi odsetkami. Wspólny Komitet dokonuje regularnego przeglądu wysokości i podziału tych wynagrodzeń oraz może zalecić ich odpowiednie dostosowanie.

14. O ile Wspólny Komitet nie przyjmie decyzji zgodnie z ust. 15 niniejszego artykułu, wysokość pozostałych wynagrodzeń i wydatków sędziów składu orzekającego Trybunału określa się na podstawie regulacji 14 pkt 1 regulaminu administracyjnego i finansowego konwencji ICSID obowiązujących w dniu wniesienia skargi i kwota ta jest rozdzielana przez Trybunał między strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

15. Na podstawie decyzji Wspólnego Komitetu wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz pozostałe wynagrodzenia i wydatki mogą zostać na stałe przekształcone w stałe wynagrodzenie. W takim przypadku sędziowie pełnią swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy, a Wspólny Komitet ustanawia wysokość ich wynagrodzenia i powiązane kwestie organizacyjne. Sędziowie otrzymujący stałe wynagrodzenie nie mogą wykonywać jakiejkolwiek innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że w drodze wyjątku wyrazi na to zgodę przewodniczący Trybunału.

16. Sekretariat ICSID pełni funkcję sekretariatu Trybunału oraz zapewnia mu odpowiednie wsparcie. Wydatki na ten cel rozdzielane są przez Trybunał pomiędzy strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.35

Trybunał Odwoławczy

1. Niniejszym ustanawia się stały Trybunał Odwoławczy, którego zadaniem jest rozpatrywanie odwołań od orzeczeń wydanych przez Trybunał.

2. Wspólny Komitet powołuje sześciu członków Trybunału Odwoławczego z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy. Dwóch członków musi być obywatelami państwa członkowskiego, dwóch – obywatelami Chile, a dwóch – obywatelami państw trzecich. Zachęca się Wspólny Komitet, aby przy powoływaniu członków Trybunału Odwoławczego rozważył potrzebę zapewnienia różnorodności i sprawiedliwej równowagi płci.

3. Wspólny Komitet może zadecydować o zwiększeniu liczby członków Trybunału Odwoławczego o liczbę będącą wielokrotnością trzech. Powołanie dodatkowych członków odbywa się zgodnie z kryteriami przewidzianymi w ust. 2.

4. Członkowie Trybunału Odwoławczego muszą posiadać kwalifikacje do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych wymagane w państwach, których są obywatelami, lub muszą być prawnikami o uznanych kompetencjach. Członkowie Trybunału Odwoławczego muszą wykazać się wiedzą specjalistyczną z zakresu prawa międzynarodowego publicznego. Pożądane jest, aby posiadali oni wiedzę specjalistyczną z zakresu międzynarodowego prawa inwestycji, międzynarodowego prawa handlowego oraz rozstrzygania sporów związanych z międzynarodowymi umowami inwestycyjnymi lub handlowymi.

PUBLIC

5. Członkowie Trybunału Odwoławczego powoływani są na pięcioletnią kadencję. W przypadku trzech z sześciu członków powołanych natychmiast po wejściu w życie niniejszej Umowy, wskazanych w drodze losowania, kadencję wydłuża się jednak do ośmiu lat. Wakaty obsadza się w miarę ich powstawania. Członek powołany do zastąpienia innego członka, którego kadencja nie wygasła, sprawuje urząd przez okres, jaki pozostał do końca kadencji jego poprzednika. Członek, który w chwili upływu kadencji jest członkiem składu orzekającego Trybunału Odwoławczego, może za zgodą przewodniczącego Trybunału Odwoławczego pozostać w tym składzie orzekającym do czasu zakończenia prowadzonego przez ten skład orzekający postępowania i – wyłącznie do tego celu – jest w dalszym ciągu uznawany za członka Trybunału Odwoławczego.

6. Trybunał Odwoławczy ma przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, odpowiedzialnych za kwestie organizacyjne przy wsparciu sekretariatu. Przewodniczący i wiceprzewodniczący są wybierani na dwuletnią kadencję w drodze losowania spośród członków będących obywatelami państw trzecich. Przewodniczący i wiceprzewodniczący pełnią służbę w systemie rotacyjnym, ustalonym w drodze losowania, które przeprowadzają współprzewodniczący Wspólnego Komitetu. Jeżeli przewodniczący nie jest dostępny, zastępuje go wiceprzewodniczący.

7. Trybunał Odwoławczy rozpatruje odwołania w składach orzekających złożonych z trzech członków, spośród których jeden musi być obywatelem państwa członkowskiego, jeden – obywatelem Chile, a jeden – obywatelem państwa trzeciego. Składowi orzekającemu przewodniczy członek będący obywatelem państwa trzeciego.

8. Przewodniczący Trybunału Odwoławczego ustala skład orzekający, który rozpatruje każde odwołanie w systemie rotacyjnym, zapewniając, aby każdy skład wybierany był losowo i w sposób nieprzewidywalny, dając przy tym wszystkim członkom równe szanse pełnienia służby.

PUBLIC

9. Trybunał Odwoławczy ustanawia swoje własne procedury pracy po dyskusji ze Stronami.

10. Wszyscy członkowie Trybunału Odwoławczego muszą być ciągle dostępni oraz posiadać aktualne informacje na temat działań związanych z rozstrzyganiem pozostałych sporów w ramach niniejszej części niniejszej Umowy.

11. W celu zapewnienia dostępności członków Trybunału Odwoławczego wypłaca się im miesięczne wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz otrzymują oni wynagrodzenie za każdy dzień pracy jako członek, a wysokość tych wynagrodzeń ustalana jest w drodze decyzji Wspólnego Komitetu. Przewodniczący Trybunału Odwoławczego oraz, w stosownych przypadkach wiceprzewodniczący, otrzymuje wynagrodzenie za każdy przepracowany dzień w ramach pełnienia swojej funkcji na podstawie niniejszej sekcji.

12. Wynagrodzenie członków Trybunału Odwoławczego jest wpłacane przez Strony, z uwzględnieniem ich odpowiedniego poziomu rozwoju, na rachunek zarządzany przez sekretariat ICSID. W przypadku niedokonania przez jedną ze Stron wpłaty wynagrodzenia za gotowość do pełnienia obowiązków druga Strona może zdecydować się uiścić tę płatność. Wszelkie takie zaległe płatności pozostaną należne wraz z odpowiednimi odsetkami. Wspólny Komitet dokonuje regularnego przeglądu wysokości i podziału tych wynagrodzeń oraz może zalecić ich odpowiednie dostosowanie.

13. Na podstawie decyzji Wspólnego Komitetu wynagrodzenie za gotowość do pełnienia obowiązków oraz pozostałe wynagrodzenia i wydatki mogą zostać na stałe przekształcone w stałe wynagrodzenie. W takim przypadku członkowie Trybunału Odwoławczego pełnią swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy, a Wspólny Komitet ustanawia wysokość ich wynagrodzenia i powiązane kwestie organizacyjne. Członkowie Trybunału Odwoławczego otrzymujący stałe wynagrodzenie nie mogą wykonywać jakiejkolwiek innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że w drodze wyjątku wyrazi na to zgodę przewodniczący Trybunału Odwoławczego.

PUBLIC

14. Sekretariat ICSID pełni funkcję sekretariatu Trybunału Odwoławczego oraz zapewnia mu odpowiednie wsparcie. Wydatki na ten cel są rozdzielane przez Trybunał Odwoławczy pomiędzy strony sporu zgodnie z art. 17.54 ust. 5, 6 i 7.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.36

Zasady etyki

1. Sędziowie Trybunału i członkowie Trybunału Odwoławczego są wybierani spośród osób, których niezależność jest niekwestionowana. Nie mogą oni być powiązani z jakimikolwiek władzami publicznymi[1]. Nie mogą przyjmować poleceń od jakichkolwiek władz publicznych lub jakiejkolwiek organizacji w kwestiach związanych ze sporem. Nie mogą uczestniczyć w rozpatrywaniu jakiegokolwiek sporu, który powodowałby bezpośrednio lub pośrednio konflikt interesów. Muszą przestrzegać załącznika 17-I. Po powołaniu muszą wstrzymać się od działania w charakterze pełnomocnika lub wyznaczonego przez stronę eksperta lub świadka w jakimkolwiek toczącym się lub nowym sporze inwestycyjnym w ramach niniejszej Umowy lub jakiejkolwiek innej umowy lub krajowego systemu prawnego.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że fakt, że dana osoba otrzymuje dochód od władz publicznych lub była wcześniej zatrudniona przez władze publiczne, lub pozostaje w związku rodzinnym z urzędnikiem państwowym, sam w sobie nie powoduje, że dana osoba nie spełnia wymaganych warunków.

2. Jeżeli strona sporu uważa, że sędzia Trybunału lub członek Trybunału Odwoławczego nie spełnia wymogów określonych w ust. 1, przesyła zawiadomienie o sprzeciwie wobec powołania do przewodniczącego Trybunału lub przewodniczącego Trybunału Odwoławczego, w zależności od przypadku. Zawiadomienie o sprzeciwie przesyła się w terminie 15 dni od dnia poinformowania strony sporu o składzie orzekającym Trybunału lub Trybunału Odwoławczego lub w terminie 15 dni od dnia faktycznego uzyskania przez stronę sporu odpowiednich informacji, jeżeli z uzasadnionych względów nie mogły być one znane w momencie ustanowienia składu orzekającego. Zawiadomienie o sprzeciwie musi zawierać uzasadnienie sprzeciwu.

3. Jeżeli w terminie 15 dni od dnia zawiadomienia o sprzeciwie sędzia Trybunału lub członek Trybunału Odwoławczego, którego dotyczy sprzeciw, postanowił nie składać rezygnacji z orzekania w danej sprawie, przewodniczący Trybunału lub przewodniczący Trybunału Odwoławczego, stosownie do przypadku, po wysłuchaniu stron sporu i po zapewnieniu sędziemu Trybunału lub członkowi Trybunału Odwoławczego możliwości przedłożenia uwag, wydaje decyzję w terminie 45 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o sprzeciwie oraz natychmiast powiadamia o tej decyzji strony sporu oraz pozostałych sędziów lub członków składu orzekającego.

4. W przypadku sprzeciwu wobec powołania do składu orzekającego przewodniczącego Trybunału decyzję podejmuje przewodniczący Trybunału Odwoławczego, i odwrotnie.

PUBLIC

5. Na podstawie uzasadnionego zalecenia przewodniczącego Trybunału Odwoławczego[1] Strony – w drodze decyzji Wspólnego Komitetu – mogą podjąć decyzję o usunięciu sędziego z Trybunału lub członka z Trybunału Odwoławczego, w przypadku gdy zachowanie tego sędziego lub członka jest niezgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1 niniejszego artykułu i nie do pogodzenia z ich dalszym członkostwem w Trybunale lub Trybunale Odwoławczym. Jeżeli dane zachowanie zarzuca się przewodniczącemu Trybunału Odwoławczego, uzasadnione zalecenie przekazuje przewodniczący Trybunału. Art. 17.34 ust. 2 i art. 17.35 ust. 2 stosuje się odpowiednio do obsadzania wolnych stanowisk, które mogą powstać na podstawie niniejszego ustępu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.37

Wielostronne mechanizmy rozstrzygania sporów

Strony dążą do współpracy na rzecz ustanowienia wielostronnego trybunału inwestycyjnego oraz mechanizmu odwoławczego służącego rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych. Z chwilą wejścia w życie umowy międzynarodowej zawartej między Stronami, przewidującej taki wielostronny mechanizm mający zastosowanie do sporów objętych zakresem niniejszej części niniejszej Umowy, odpowiednie części niniejszej sekcji przestają mieć zastosowanie. Wspólny Komitet może przyjąć decyzję, w której określi wszelkie uzgodnienia przejściowe.

[1] Zalecenie to pozostaje bez uszczerbku dla możliwości zwrócenia uwagi przewodniczącego Trybunału Odwoławczego przez Wspólny Komitet na zachowanie sędziego Trybunału lub członka Trybunału Odwoławczego, które może być niezgodne z obowiązkami określonymi w ust. 1 i nie do pogodzenia z jego dalszym członkostwem w Trybunale lub Trybunale Odwoławczym

PODSEKCJA 5

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA

PUBLIC

Artykuł 17.38

Prawo właściwe i zasady interpretacji

1. Trybunał ustala, czy środek, w odniesieniu do którego skarżący wnosi skargę, jest niezgodny z którymkolwiek z postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1.

2. Dokonując takiego ustalenia, Trybunał stosuje niniejszą Umowę oraz inne zasady prawa międzynarodowego mające zastosowanie między Stronami. Dokonuje on interpretacji niniejszej Umowy zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy określaniu zgodności środka z postanowieniami, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, Trybunał uwzględnia, w stosownych przypadkach, prawo Strony jako element stanu faktycznego. Trybunał kieruje się przy tym aktualną wykładnią takiego prawa przez sądy lub organy tej Strony, a jakakolwiek interpretacja takiego prawa przez Trybunał nie może być wiążąca dla sądów lub organów tej Strony.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał nie jest właściwy do ustalania zgodności z prawem środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, na podstawie prawa strony sporu.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli inwestor Strony wniesie skargę na podstawie niniejszej sekcji, w tym skargę, w której zarzuca Stronie naruszenie art. 17.17, obowiązek przedstawienia dowodów dotyczących tej skargi spoczywa na inwestorze, zgodnie z zasadami ogólnymi prawa międzynarodowego mającymi zastosowanie do sporu.

6. W przypadku powstania poważnych zastrzeżeń w kwestiach dotyczących interpretacji w odniesieniu do sekcji C[1] lub D Wspólna Rada może przyjąć decyzje dotyczące interpretacji niniejszej Umowy. Każda taka interpretacja jest wiążąca dla Trybunału i Trybunału Odwoławczego. Wspólna Rada może zadecydować, że interpretacja jest wiążąca od określonego dnia.

ARTYKUŁ 17.39

Interpretacja załączników

1. W następstwie wniosku o konsultacje zgodnie z art. 17.27 ust. 3 pozwany może zwrócić się do podkomitetu z wnioskiem o ustalenie, czy – a jeżeli tak, to w jakim zakresie – środek będący przedmiotem wniosku o konsultacje wchodzi w zakres środka niespełniającego wymogów określonego w załączniku 17-A lub 17-B.

[1] O której mowa w art. 17.25.

2. Wniosek do podkomitetu składa się tak szybko, jak to możliwe po otrzymaniu wniosku o konsultacje. Na wniosek złożony do podkomitetu zawiesza się bieg terminów, o których mowa w art. 17.27 ust. 5, art. 17.27 ust. 8, art. 17.54 ust. 10 i art. 17.55 ust. 5.

3. Podkomitet podejmuje w dobrej wierze próbę dokonania ustalenia, którego dotyczy wniosek. Każde takie ustalenie przekazuje się bezzwłocznie stronom sporu.

4. Jeżeli podkomitet nie dokona ustalenia w terminie trzech miesięcy od złożenia wniosku w tej kwestii, zawieszenie biegu tych terminów przestaje obowiązywać.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.40

Pozostałe skargi

W przypadku wniesienia skarg dotyczących tego samego zarzucanego naruszenia postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, na podstawie niniejszej sekcji, rozdziału 38 lub innej umowy międzynarodowej, oraz gdy istnieje możliwość pokrywania się odszkodowań, lub gdy skarga na podstawie innej umowy międzynarodowej mogłaby mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie skargi wniesionej na podstawie niniejszej sekcji, Trybunał – w stosownych przypadkach – po wysłuchaniu stron sporu uwzględnia postępowanie na podstawie rozdziału 38 lub innej umowy międzynarodowej w swojej decyzji, postanowieniu lub orzeczeniu. W tym celu może również zawiesić prowadzone przez siebie postępowanie. Podejmując działania zgodnie z niniejszym artykułem, Trybunał przestrzega art. 17.54 ust. 10.

ARTYKUŁ 17.41

Przeciwdziałanie obchodzeniu środków

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał stwierdza brak swojej właściwości, jeżeli spór powstał lub był z uzasadnionych względów możliwy do przewidzenia w momencie nabycia przez skarżącego własności lub kontroli inwestycji będącej przedmiotem sporu, lub w momencie zaangażowania się w restrukturyzację przedsiębiorstwa, pod warunkiem że Trybunał ustalił na podstawie faktów sprawy, że skarżący nabył własność lub kontrolę takiej inwestycji, lub zaangażował się w restrukturyzację przedsiębiorstwa, w głównym celu wniesienia skargi na podstawie niniejszej sekcji. Możliwość stwierdzenia braku właściwości w takich okolicznościach pozostaje bez uszczerbku dla innych sprzeciwów dotyczących właściwości, które mogłyby być rozpatrywane przez Trybunał.

ARTYKUŁ 17.42

Skargi oczywiście bezzasadne z prawnego punktu widzenia

1. Nie później niż 30 dni po ustanowieniu składu orzekającego Trybunału na podstawie art. 17.34 ust. 7, a w każdym przypadku przed pierwszym posiedzeniem składu orzekającego, lub nie później niż 30 dni po poznaniu przez pozwanego faktów będących podstawą sprzeciwu, pozwany może wnieść sprzeciw wobec skargi, która jest oczywiście bezzasadna z prawnego punktu widzenia.

2. Pozwany jak najdokładniej wskazuje podstawę sprzeciwu.

3. Po umożliwieniu stronom sporu przedstawienia swoich uwag dotyczących sprzeciwu, na pierwszym posiedzeniu składu orzekającego lub bezzwłocznie po nim Trybunał wydaje decyzję lub orzeczenie wstępne w sprawie sprzeciwu, wraz z uzasadnieniem. W przypadku otrzymania sprzeciwu po pierwszym posiedzeniu składu orzekającego Trybunału Trybunał wydaje taką decyzję lub takie orzeczenie wstępne tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż 120 dni po wniesieniu sprzeciwu. Podejmując decyzję w sprawie sprzeciwu, Trybunał uznaje, że podnoszone przez skarżącego fakty są prawdziwe i może również wziąć pod uwagę wszelkie istotne fakty, które nie są przedmiotem sporu.

4. Decyzja Trybunału pozostaje bez uszczerbku dla prawa strony sporu do wniesienia sprzeciwu, na podstawie art. 17.43 lub w toku postępowania, co do uzasadnienia prawnego skargi oraz bez uszczerbku dla właściwości Trybunału do rozpatrywania innych sprzeciwów jako kwestii wstępnej.

ARTYKUŁ 17.43

Skargi pozbawione podstawy prawnej

1. Bez uszczerbku dla właściwości Trybunału do rozpatrywania innych sprzeciwów jako kwestii wstępnej lub dla prawa pozwanego do wnoszenia takich sprzeciwów w każdym odpowiednim czasie Trybunał rozpatruje i rozstrzyga jako kwestię wstępną każdy sprzeciw wniesiony przez pozwanego, zgodnie z którym skarga lub jakakolwiek jej część, wniesiona na podstawie niniejszej sekcji, nie jest zgodnie z prawem skargą, w przypadku której możliwe jest wydanie orzeczenia na korzyść skarżącego na podstawie art. 17.54, nawet gdyby podnoszone przez skarżącego fakty zostały uznane za prawdziwe. Trybunał może również wziąć pod uwagę wszelkie istotne fakty, które nie są przedmiotem sporu.

2. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wnosi się do Trybunału tak szybko, jak to możliwe po ustanowieniu składu orzekającego Trybunału, a w każdym przypadku nie później niż w dniu wyznaczonym przez Trybunał na przedłożenie przez pozwanego odpowiedzi na zarzuty lub odpowiedzi na skargę. Sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie można wnieść, dopóki toczy się postępowanie na podstawie art. 17.42, chyba że Trybunał – po uprzednim należytym uwzględnieniu okoliczności sprawy – zezwoli na wniesienie sprzeciwu na podstawie niniejszego artykułu.

3. Po otrzymaniu sprzeciwu na podstawie ust. 1 oraz o ile Trybunał nie stwierdzi, że sprzeciw jest w oczywiście bezzasadny, Trybunał zawiesza wszelkie postępowania dotyczące istoty sprawy, ustala harmonogram rozpatrzenia sprzeciwu, zgodny ze wszelkimi innymi ustanowionymi przez niego harmonogramami dotyczącymi rozpatrywania wszelkich innych kwestii wstępnych, oraz wydaje postanowienie lub orzeczenie wstępne w sprawie sprzeciwu, wraz z uzasadnieniem.

ARTYKUŁ 17.44

Przejrzystość

1. Zasady przejrzystości UNCITRAL stosuje się odpowiednio do sporów na podstawie niniejszej sekcji, w uzupełnieniu do następujących zasad.

PUBLIC

2. Wykaz dokumentów, o którym mowa w art. 3 ust. 1 zasad przejrzystości UNCITRAL, obejmuje następujące dokumenty: uzgodnienie przystąpienia do mediacji, o której mowa w art. 17.26 niniejszej Umowy, wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27 niniejszej Umowy, wniosek o ustalenie pozwanego, a także ustalenie pozwanego, o którym mowa w art. 17.28 niniejszej Umowy, zawiadomienie o sprzeciwie i decyzję dotyczącą sprzeciwu, o której mowa w art. 17.36 niniejszej Umowy, oraz wniosek o skonsolidowanie skarg, o którym mowa w art. 17.53 niniejszej Umowy.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że dowody rzeczowe można podać do wiadomości publicznej zgodnie z art. 3 ust. 3 zasad przejrzystości UNCITRAL.

4. Niezależnie od art. 2 zasad przejrzystości UNCITRAL Strona UE lub Chile, stosownie do przypadku, podaje do wiadomości publicznej, w odpowiednim czasie oraz przed ustanowieniem składu orzekającego, wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27 niniejszej Umowy, wniosek o ustalenie pozwanego, a także ustalenie pozwanego, o których mowa w art. 17.28 niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem utajnienia zawartych w nich informacji poufnych lub chronionych[1]. Takie dokumenty można udostępnić do publicznej wiadomości, przekazując je do repozytorium, o którym mowa w zasadach przejrzystości UNCITRAL.

5. Każda strona sporu, która zamierza podczas rozprawy wykorzystać informacje uznane za poufne lub chronione, informuje o tym Trybunał.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że pojęcie „informacje poufne lub chronione” należy rozumieć w sposób, w jaki zdefiniowano je i określono w art. 7 zasad przejrzystości UNCITRAL.

6. Każda strona sporu, która twierdzi, że określone informacje stanowią informacje poufne lub chronione, wyraźnie oznacza je jako takie w chwili przekładania ich Trybunałowi.

7. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszej sekcji nie wymaga od pozwanego niepodawania do publicznej wiadomości informacji, które ma on obowiązek ujawnić na podstawie swojego prawa.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.45

Środki tymczasowe

Trybunał może nakazać zastosowanie tymczasowych środków ochrony w celu zabezpieczenia praw strony sporu lub w celu zapewnienia pełnej skuteczności właściwości Trybunału, w tym nakazu zabezpieczenia dowodów posiadanych lub kontrolowanych przez stronę sporu, lub w celu ochrony właściwości Trybunału. Trybunał nie może nakazać zajęcia mienia ani uniemożliwić stosowanie traktowania, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia.

ARTYKUŁ 17.46

Cofnięcie skargi

Jeżeli po wniesieniu skargi na podstawie niniejszej sekcji skarżący nie podejmie jakichkolwiek działań w ramach postępowania w ciągu kolejnych 180 dni po wniesieniu tej skargi, lub w takim okresie, jaki uzgodnią strony sporu, uznaje się, że skarżący wycofał swoją skargę, a postępowanie zostało umorzone. Na wniosek pozwanego oraz po zawiadomieniu stron sporu Trybunał wydaje postanowienie, w którym stwierdza umorzenie postępowania, oraz wydaje orzeczenie w sprawie kosztów. Po wydaniu takiego postanowienia uprawnienia Trybunału wygasają. Skarżący nie może następnie wnieść skargi w tej samej sprawie.

ARTYKUŁ 17.47

Zabezpieczenie kosztów

1. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał może, na wniosek pozwanego, nakazać skarżącemu zabezpieczenie całości lub części kosztów, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że skarżący może nie być w stanie zastosować się do wydanego przeciwko niemu ewentualnego orzeczenia w sprawie kosztów.

2. Jeżeli zabezpieczenie kosztów nie zostanie złożone w całości w terminie 30 dni od wydania postanowienia przez Trybunał lub w jakimkolwiek innym terminie wyznaczonym przez Trybunał, Trybunał informuje o tym strony sporu oraz może nakazać zawieszenie lub zakończenie postępowania.

PUBLIC

3. Trybunał rozpatruje wszystkie dowody przedstawione w związku z okolicznościami, o których mowa w ust. 1, w tym istnienie finansowania przez stronę trzecią.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.48

Strona niebędąca stroną sporu

1. Nie później niż 30 dni po otrzymaniu lub bezzwłocznie po rozstrzygnięciu jakiegokolwiek sporu dotyczącego informacji poufnych lub chronionych pozwany przekazuje Stronie niebędącej stroną sporu:

a) wniosek o konsultacje, o którym mowa w art. 17.27, wniosek o ustalenie pozwanego, o którym mowa w art. 17.28, skargę, o której mowa w art. 17.30, oraz wszelkie inne dokumenty dołączone do tych dokumentów;

b) na wniosek Strony niebędącej stroną sporu:

(i) pisma procesowe, oświadczenia, streszczenia sprawy, wnioski oraz inne dokumenty przedłożone Trybunałowi przez stronę sporu;

(ii) stanowiska pisemne przedłożone Trybunałowi przez osobę trzecią;

(iii) protokoły posiedzeń Trybunału lub transkrypcje tych posiedzeń, jeżeli są dostępne; oraz

(iv) postanowienia, orzeczenia i decyzje Trybunału; oraz

c) na wniosek i koszt Strony niebędącej stroną sporu – wszystkie lub niektóre dowody przekazane do Trybunału.

2. Strona niebędąca stroną sporu ma prawo do udziału w posiedzeniu na podstawie niniejszej sekcji.

3. Trybunał przyjmuje pisemne lub ustne stanowiska dotyczące interpretacji niniejszej Umowy od Strony niebędącej stroną sporu lub, po konsultacji ze stronami sporu, może wezwać taką Stronę do ich złożenia. Trybunał zapewnia stronom sporu rozsądną możliwość przedstawienia swoich uwag w odniesieniu do każdego stanowiska przekazanego przez Stronę niebędącą stroną sporu.

ARTYKUŁ 17.49

Interwencja stron trzecich

1. Trybunał zezwala każdej osobie, która jest w stanie wykazać bezpośredni i aktualny interes w konkretnych okolicznościach sporu (zwanej dalej „interwenientem”), na interwencję w charakterze strony trzeciej. Interwencja ogranicza się do poparcia, w całości lub w części, stanowiska prawnego jednej ze stron sporu.

PUBLIC

2. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta musi zostać złożony w terminie 90 dni od opublikowania zawiadomienia o wniesieniu skargi na podstawie art. 17.30. Po umożliwieniu stronom sporu przedstawienia ich uwag Trybunał wydaje decyzję w sprawie wniosku w terminie 90 dni od dnia jego złożenia.

3. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta, interwenient otrzymuje kopię każdego postanowienia proceduralnego doręczonego stronom sporu, z wyjątkiem, w stosownych przypadkach, informacji poufnych lub chronionych. Interwenient może złożyć oświadczenie w terminie wyznaczonym przez Trybunał po przekazaniu postanowień proceduralnych. Strony sporu mają możliwość udzielenia odpowiedzi na oświadczenie interwenienta. Interwenientowi zezwala się na udział w przesłuchaniach prowadzonych na podstawie niniejszej sekcji oraz na złożenie oświadczenia ustnego.

4. W przypadku odwołania interwenient jest uprawniony do interwencji przed Trybunałem Odwoławczym. Ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Prawo do interwencji przyznane w niniejszym artykule pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przyjmowania przez Trybunał pisma *amicus curiae* od osób trzecich, które mają istotny interes w postępowaniu zgodnie z art. 4 zasad przejrzystości UNCITRAL.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że fakt, że dana osoba jest wierzycielem skarżącego, nie może być sam w sobie uznany za wystarczający do ustalenia, że osoba ta ma bezpośredni i aktualny interes w konkretnych okolicznościach sporu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.50

Opinie ekspertów

Bez uszczerbku dla możliwości powoływania innych rodzajów ekspertów, gdy zezwalają na to mające zastosowanie zasady, o których mowa w art. 17.30 ust. 2, Trybunał, na wniosek strony sporu lub z własnej inicjatywy po konsultacji ze stronami sporu może wyznaczyć eksperta lub ekspertów w celu przedstawiania mu pisemnych sprawozdań dotyczących wszelkich kwestii faktycznych w zakresie kwestii takich jak środowisko, zdrowie, bezpieczeństwo lub innych kwestii podniesionych przez stronę sporu w ramach postępowania.

ARTYKUŁ 17.51

Rekompensata oraz inne odszkodowanie

Trybunał nie dopuszcza jako ważnej odpowiedzi na skargę lub podobnej skargi faktu, że skarżący lub lokalnie utworzone przedsiębiorstwo otrzymali lub otrzymają rekompensatę lub inne odszkodowanie na podstawie umowy ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej w odniesieniu do całości lub części odszkodowania dochodzonego w sporze wszczętym na podstawie niniejszej sekcji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.52

Rola Stron

1. Strona nie może wnosić skargi międzynarodowej w odniesieniu do sporu wszczętego na podstawie art. 17.30, chyba że druga Strona nie zastosowała się do orzeczenia wydanego w takim sporze ani go nie wykonała. Nie wyklucza to możliwości rozstrzygania sporów na podstawie rozdziału 38 w odniesieniu do środka o zasięgu ogólnym, nawet jeżeli w odniesieniu do tego środka podnoszony jest zarzut naruszenia niniejszej Umowy w przypadku konkretnej inwestycji, w odniesieniu do której wszczęto spór na podstawie art. 17.30. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla art. 17.48.

2. Ust. 1 nie wyklucza przeprowadzania nieformalnej wymiany informacji wyłącznie do celów ułatwienia rozstrzygnięcia sporu.

ARTYKUŁ 17.53

Konsolidacja

1. W przypadku gdy co najmniej dwie skargi wniesione odrębnie na podstawie niniejszej sekcji dotyczą tej samej kwestii prawnej lub faktycznej oraz wynikają z takich samych zdarzeń i okoliczności, pozwany może złożyć wniosek do przewodniczącego Trybunału o skonsolidowane rozpatrzenie wszystkich takich skarg lub ich części. We wniosku wskazuje się:

a) imiona i nazwiska lub nazwy oraz adresy stron sporu w odniesieniu do skarg, które mają podlegać konsolidacji;

b) zakres zamierzonej konsolidacji; oraz

c) uzasadnienie złożonego wniosku.

2. Pozwany przekazuje także wniosek każdemu skarżącemu w ramach skarg, które pozwany zamierza skonsolidować.

3. Jeżeli wszystkie strony sporu w ramach skarg, które mają podlegać konsolidacji, zgadzają się na łączne rozpoznanie skarg, te strony sporu mogą złożyć wspólny wniosek do przewodniczącego Trybunału zgodnie z ust. 1. O ile przewodniczący Trybunału nie stwierdzi, że wniosek jest oczywiście bezzasadny, w terminie 30 dni od otrzymania takiego wniosku ustanawia na podstawie art. 17.34 nowy skład orzekający Trybunału (zwany dalej „składem orzekającym na potrzeby konsolidacji"), który jest właściwy do rozstrzygania niektórych lub wszystkich skarg, w całości lub w części, będących przedmiotem wniosku o konsolidację.

4. Jeżeli strony sporu, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, nie osiągnęły porozumienia w sprawie konsolidacji w terminie 30 dni od otrzymania przez ostatniego skarżącego wniosku o konsolidację, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przewodniczący Trybunału ustanawia skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji na podstawie art. 17.34. Skład orzekający na potrzeby konsolidacji uznaje swoją właściwość do rozstrzygania niektórych lub wszystkich skarg, w całości lub w części, jeżeli po rozpatrzeniu stanowisk stron sporu jest on przekonany, że skargi wniesione na podstawie art. 17.30 dotyczą tej samej kwestii prawnej lub faktycznej oraz powstały w wyniku takich samych wydarzeń lub okoliczności, a ich konsolidacja leżałaby w interesie sprawiedliwego i skutecznego rozstrzygnięcia skarg, w tym w interesie spójności orzeczeń.

PUBLIC

5. Jeżeli skarżący nie uzgodnili zasad rozstrzygania sporów przewidzianych w wykazie w art. 17.30 ust. 2 w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez ostatniego skarżącego wniosku o konsolidację, łączne rozpoznanie skarg przekazuje się do składu orzekającego Trybunału na potrzeby konsolidacji zgodnie z regulaminem arbitrażowym UNCITRAL z zastrzeżeniem zasad określonych w niniejszej sekcji.

6. Składy orzekające Trybunału ustanowione na podstawie art. 17.34 przekazują właściwość do rozpatrywania skarg lub ich części, w odniesieniu do których właściwy jest skład orzekający na potrzeby konsolidacji, a postępowania przed takimi składami orzekającymi zostają zawieszone. Orzeczenie składu orzekającego Trybunału na potrzeby konsolidacji w sprawie części skarg, w odniesieniu do których uznał swoją właściwość, jest wiążące dla składów orzekających, które są właściwe do rozstrzygania pozostałych skarg, od dnia, w którym orzeczenie staje się ostateczne zgodnie z art. 17.56.

7. Skarżący, którego skarga podlega konsolidacji, może wycofać swoją skargę lub jej część podlegającą konsolidacji z postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu na podstawie niniejszego artykułu i w takim przypadku skarga ta lub jej część nie może zostać ponownie wniesiona na podstawie art. 17.30.

8. Na wniosek pozwanego skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji, na tej samej podstawie i z takim samym skutkiem jak w ust. 3–6, może zadecydować, czy jest właściwy do rozpoznania całości lub części skargi objętej zakresem stosowania ust. 1, która została wniesiona po wszczęciu postępowania konsolidacyjnego.

PUBLIC

9. Na wniosek jednego ze skarżących skład orzekający Trybunału na potrzeby konsolidacji może podjąć odpowiednie środki w celu zachowania poufności informacji poufnych lub chronionych dotyczących tego skarżącego, wobec innych skarżących. Środki takie mogą obejmować przedkładanie pozostałym skarżącym utajnionych wersji dokumentów zawierających informacje poufne lub chronione, lub uzgodnienia dotyczące rozpoznawania części kwestii na posiedzeniu niejawnym.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.54

Orzeczenie wstępne

1. Jeżeli Trybunał uzna, że pozwany naruszył którekolwiek z postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, zgodnie z zarzutami skarżącego, Trybunał może, na podstawie wniosku skarżącego oraz po wysłuchaniu stron sporu, zasądzić wyłącznie:

a) odszkodowanie pieniężne oraz wszelkie mające zastosowanie odsetki; oraz

b) zwrot mienia, w którym to przypadku w orzeczeniu dopuszcza się możliwość wypłaty przez pozwanego odszkodowania pieniężnego oraz wszelkich mających zastosowanie odsetek określonych zgodnie z art. 17.19 zamiast zwrotu mienia.

Jeżeli skargę wniesiono w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa, w każdym orzeczeniu na podstawie niniejszego ustępu przewiduje się:

a) wypłatę całości odszkodowania pieniężnego oraz odsetek na rzecz lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa;

b) zwrot wszelkiego mienia lokalnie utworzonemu przedsiębiorstwu;

Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Trybunał nie może zasądzić środków zaradczych innych niż środki, o których mowa w akapicie pierwszym, ani uchylenia, zaprzestania stosowania lub zmiany środka, którego dotyczy spór.

2. Odszkodowanie pieniężne nie może przewyższać straty poniesionej przez skarżącego lub – jeżeli skarżący działał w imieniu lokalnie utworzonego przedsiębiorstwa – przez lokalnie utworzone przedsiębiorstwo, w wyniku naruszenia odnośnych postanowień, o których mowa w art. 17.25 ust. 1, pomniejszonej o wszelkie wcześniejsze odszkodowania lub rekompensaty przekazane już przez zainteresowaną Stronę. Trybunał ustala wysokość takiego odszkodowania pieniężnego na podstawie oświadczeń stron sporu oraz bierze pod uwagę – w stosownych przypadkach – przyczynienie się, umyślne lub w wyniku zaniedbania, lub brak złagodzenia szkody.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że jeżeli inwestor Strony wniesie skargę na podstawie art. 17.30, może on odzyskać jedynie wartość straty lub szkody, jakie poniósł, działając w charakterze inwestora Strony.

4. Trybunał nie może zasądzić odszkodowania karnego.

PUBLIC

5. Trybunał nakazuje, aby koszty postępowania ponosiła strona sporu przegrywająca sprawę. W wyjątkowych okolicznościach Trybunał może podzielić takie koszty między strony sporu, jeżeli ustali, że taki podział jest odpowiedni w danych okolicznościach sprawy.

6. Trybunał nakazuje również pokrycie innych uzasadnionych kosztów, w tym uzasadnionych kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, przez przegrywającą stronę sporu, w przypadku gdy oddala skargę i wydaje orzeczenie na podstawie art. 17.42 lub 17.43. W innych okolicznościach Trybunał ustala podział innych uzasadnionych kosztów, w tym uzasadnionych kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, pomiędzy strony sporu, biorąc pod uwagę wynik postępowania oraz inne istotne okoliczności, takie jak postępowanie stron sporu.

7. Jeżeli skarga została rozpatrzona pozytywnie jedynie częściowo, koszty koryguje się proporcjonalnie do liczby lub zakresu części skargi, które zostały rozpatrzone pozytywnie.

8. Trybunał Odwoławczy ustala i dokonuje podziału kosztów zgodnie z niniejszym artykułem.

9. Nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy Wspólny Komitet przyjmuje dodatkowe zasady w sprawie opłat do celów określenia maksymalnej kwoty kosztów reprezentacji prawnej i pomocy prawnej, które mogą być ponoszone przez określone kategorie przegrywających stron sporu, biorąc pod uwagę ich zasoby finansowe.

PUBLIC

10. Trybunał wydaje orzeczenie wstępne w terminie 24 miesięcy od dnia wniesienia skargi. Jeżeli termin ten nie może być dotrzymany, Trybunał przyjmuje decyzję w tym przedmiocie, w której podaje stronom sporu przyczyny takiego opóźnienia oraz wskazuje przewidywaną datę wydania orzeczenia wstępnego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.55

Procedura odwoławcza

1. Każda ze stron sporu może wnieść odwołanie od orzeczenia wstępnego do Trybunału Odwoławczego w terminie 90 dni od jego wydania. Podstawy odwołania są następujące:

a) Trybunał popełnił błąd w interpretacji lub stosowaniu mającego zastosowanie prawa;

b) Trybunał popełnił oczywisty błąd w ocenie faktów, w tym – w stosownych przypadkach – w ocenie prawa Strony; lub

c) podstawy przewidziane w art. 52 konwencji ICSID, w zakresie, w jakim nie są one objęte lit. a) lub b) niniejszego ustępu.

2. Trybunał Odwoławczy oddala odwołanie, jeżeli stwierdzi, że jest ono bezzasadne. Trybunał Odwoławczy może również oddalić odwołanie w trybie przyspieszonym, jeżeli jest jasne, że odwołanie jest oczywiście bezzasadne.

3. Jeżeli Trybunał Odwoławczy stwierdzi, że odwołanie jest zasadne, decyzją Trybunału Odwoławczego zmienia się lub odrzuca ustalenia prawne i wnioski zawarte w orzeczeniu wstępnym w całości lub w części. W swojej decyzji Trybunał Odwoławczy wskazuje dokładnie, w jaki sposób zmienił lub odrzucił dane ustalenia i wnioski Trybunału.

4. Jeżeli fakty ustalone przez Trybunał na to pozwalają, Trybunał Odwoławczy stosuje swoje własne ustalenia prawne i wnioski do takich faktów oraz wydaje ostateczną decyzję. Jeżeli nie jest to możliwe, kieruje sprawę do ponownego rozpatrzenia do Trybunału.

5. Czas trwania postępowania odwoławczego nie może na ogół przekraczać 180 dni od dnia formalnego powiadomienia przez stronę sporu o jej decyzji o wniesieniu odwołania do dnia wydania decyzji przez Trybunał Odwoławczy. W przypadku gdy Trybunał Odwoławczy uzna, że nie może wydać swojej decyzji w tym terminie 180 dni, informuje strony sporu o przyczynach opóźnienia na piśmie, podając równocześnie przewidywany termin wydania swojej decyzji. Czas trwania postępowania nie może w żadnym przypadku przekraczać 270 dni.

6. Strona sporu, która wnosi odwołanie, zabezpiecza koszty odwołania.

7. Art. 17.33, 17.44, 17.45, 17.46, 17.48 oraz, w stosownych przypadkach, inne postanowienia niniejszej sekcji stosuje się odpowiednio w odniesieniu do procedury odwoławczej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.56

Ostateczne orzeczenie

1. Orzeczenie wstępne wydane na podstawie niniejszej sekcji staje się ostateczne, jeżeli żadna ze stron sporu nie odwołała się od niego zgodnie z art. 17.55.

2. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy oddalił odwołanie na podstawie art. 17.55, orzeczenie wstępne staje się ostateczne w dniu oddalenia odwołania przez Trybunał Odwoławczy.

3. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy wydał ostateczną decyzję, orzeczenie wstępne zmienione lub uchylone przez Trybunał Odwoławczy staje się ostateczne w dniu wydania ostatecznej decyzji przez Trybunał Odwoławczy.

4. Jeżeli od orzeczenia wstępnego wniesiono odwołanie, a Trybunał Odwoławczy zmienił lub odrzucił ustalenia prawne i wnioski zawarte w orzeczeniu wstępnym i skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia do Trybunału, Trybunał, po wysłuchaniu w stosownych przypadkach stron sporu, zmienia swoje orzeczenie wstępne w celu uwzględnienia ustaleń i wniosków Trybunału Odwoławczego. Trybunał jest związany ustaleniami Trybunału Odwoławczego. Trybunał dąży do wydania zmienionego orzeczenia w terminie 90 dni od otrzymania decyzji Trybunału Odwoławczego. Zmienione orzeczenie wstępne staje się ostateczne w terminie 90 dni od jego wydania.

PUBLIC

5. Ostateczne orzeczenie obejmuje wszelkie ostateczne decyzje Trybunału Odwoławczego wydane na podstawie art. 17.55.

PUBLIC

ARTYKUŁ 17.57

Wykonywanie orzeczeń

1. Orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji nie podlega wykonaniu, dopóki nie stanie się ostateczne zgodnie z art. 17.56. Ostateczne orzeczenia wydane na podstawie niniejszej sekcji są wiążące dla stron sporu i nie podlegają odwołaniu, kontroli, uchyleniu, unieważnieniu ani jakimkolwiek innym środkom prawnym[1].

2. Każda ze Stron uznaje orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji za wiążące i egzekwuje na swoim terytorium zobowiązania pieniężne, tak jakby było ono prawomocnym wyrokiem wewnętrznego sądu lub trybunału tej Strony.

3. Wykonanie orzeczenia regulowane jest przepisami ustawowymi i wykonawczymi dotyczącymi wykonania wyroków lub orzeczeń, które obowiązują w chwili wystąpienia o takie wykonanie.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 41.10 nie uniemożliwia uznania, wykonania ani egzekwowania orzeczeń wydanych na podstawie niniejszej sekcji.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że nie uniemożliwia to stronie sporu zwrócenia się do Trybunału o przeprowadzenie przeglądu lub dokonanie interpretacji orzeczenia zgodnie z mającymi zastosowanie zasadami rozstrzygania sporów, jeżeli w zasadach tych przewidziano taką możliwość.

5. Do celów art. 1 konwencji nowojorskiej ostatecznymi orzeczeniami wydanymi na podstawie niniejszej sekcji są orzeczenia arbitrażowe odnoszące się do skarg uznanych za wynikające ze stosunków lub transakcji handlowych.

6. Dla większej pewności oraz z zastrzeżeniem ust. 1 niniejszego artykułu, należy wyjaśnić, że w przypadku gdy skargę wniesiono na podstawie art. 17.30 ust. 2 lit. a) niniejszej Umowy, ostateczne orzeczenie wydane na podstawie niniejszej sekcji kwalifikuje się jako orzeczenie na podstawie sekcji 6 konwencji ICSID.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 18

TRANSGRANICZNY HANDEL USŁUGAMI

ARTYKUŁ 18.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony, które mają wpływ na transgraniczny handel usługami świadczonymi przez usługodawców drugiej Strony. Takie środki obejmują środki, które mają wpływ na:

a) produkcję, dystrybucję, marketing, sprzedaż i dostarczanie usługi;

b) zakup usługi, korzystanie z niej lub jej opłacanie;

c) dostęp – w związku ze świadczeniem usługi – do usług, oraz korzystanie z usług, których oferowanie ogółowi ludności wymagane jest przez Stronę, w tym sieci dystrybucji, transportu lub telekomunikacyjne; oraz

d) złożenie kaucji lub innej formy zabezpieczenia finansowego jako warunku świadczenia usługi.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) usług finansowych w rozumieniu art. 25.2;

b) usług audiowizualnych;

c) krajowego kabotażu morskiego[1];

[1] Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, do celów niniejszego rozdziału pojęcie „krajowy kabotaż morski" obejmuje: przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim a innym portem lub punktem znajdującym się w Chile lub w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym, jak stanowi Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub punkcie znajdującym się w Chile lub w państwie członkowskim.

d) wewnętrznych i międzynarodowych przewozów lotniczych lub powiązanych usług wspierających przewozy lotnicze[1], zarówno regularnych, jak i nieregularnych, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:

(i) usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;

(ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;

(iii) usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR); oraz

(iv) obsługa naziemna;

e) udzielania zamówień publicznych; oraz

f) subsydiów lub dotacji udzielanych przez Stronę lub przez przedsiębiorstwo państwowe, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

PUBLIC

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przewozy lotnicze lub powiązane usługi wspierające przewozy lotnicze obejmują między innymi następujące usługi: transport lotniczy; usługi z wykorzystaniem statku powietrznego, których głównym celem nie jest transport towarów lub pasażerów, takie jak: gaszenie pożarów z powietrza, loty szkoleniowe, loty widokowe, opryski, dokonywanie pomiarów, tworzenie map, fotografowanie, skoki spadochronowe, holowanie szybowców, wycinka drzew i prace budowlane z użyciem śmigłowca, a także inne wykonywane z powietrza usługi rolnicze, przemysłowe i inspekcyjne; wynajem statków powietrznych z załogą; oraz usługi w zakresie eksploatacji portu lotniczego.

ARTYKUŁ 18.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „usługi w zakresie naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego” oznaczają czynności prowadzone w odniesieniu do statku powietrznego lub jego części w czasie, gdy jest on wycofany z użytku, i nie obejmują obsługi liniowej;

b) „usługi komputerowego systemu rezerwacji (KSR)” oznaczają usługi świadczone przy użyciu systemów komputerowych zawierających informacje o rozkładach lotów przewoźników lotniczych, dostępności oraz opłatach i zasadach pobierania opłat, za pomocą których można dokonywać rezerwacji lub wystawiać bilety;

c) „transgraniczny handel usługami” lub „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:

   (i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

   (ii) na terytorium jednej Strony na rzecz usługobiorcy drugiej Strony;

PUBLIC

d) „przedsiębiorstwo” oznacza osobę prawną, oddział lub przedstawicielstwo utworzone przez założenie przedsiębiorstwa;

e) „obsługa naziemna” oznacza świadczenie w porcie lotniczym na podstawie wynagrodzenia lub umowy, następujących usług: reprezentowanie przedsiębiorstw lotniczych, administracja i nadzór; obsługa pasażerów; obsługa bagażu; obsługa ramp; catering, z wyjątkiem przygotowywania żywności; obsługa ładunków lotniczych i poczty lotniczej; zaopatrzenie statków powietrznych w materiały napędowe; obsługa oraz sprzątanie statków powietrznych; transport powierzchniowy; oraz operacje lotnicze, czynności administracyjne związane z załogą i planowanie lotów; obsługa naziemna nie obejmuje: własnej obsługi naziemnej; ochrony; obsługi liniowej; naprawy i obsługi technicznej statku powietrznego; ani eksploatacji niezbędnej scentralizowanej infrastruktury portu lotniczego, takiej jak urządzenia odladzające, systemy dystrybucji paliwa, systemy obsługi bagażu i systemy transportu wewnątrzlotniskowego, lub zarządzania tą infrastrukturą;

PUBLIC

f) „osoba prawna Strony” oznacza[1]:

(i) w przypadku Strony UE:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub co najmniej jednego z jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[2] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią Europejską i kontrolowane przez osoby fizyczne z państwa członkowskiego, których statki są zarejestrowane w państwie członkowskim i pływają pod jego banderą;

(ii) w przypadku Chile:

A) osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile; oraz

B) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Chile i kontrolowane przez osoby fizyczne z Chile, których statki są zarejestrowane w Chile i pływają pod jego banderą;

PUBLIC

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przedsiębiorstwa żeglugowe, o których mowa w niniejszej definicji, uznaje się za osoby prawne Strony w odniesieniu do ich działalności związanej ze świadczeniem usług transportu morskiego.

[2] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE uznaje, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania” z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej”.

g) „sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego” oznacza możliwość swobodnej sprzedaży i swobodnego wprowadzania do obrotu swoich usług transportu lotniczego przez przewoźnika lotniczego, która obejmuje wszystkie aspekty marketingu, takie jak badanie rynku, reklama i dystrybucja; działalność ta nie obejmuje wyceny usług transportu lotniczego ani mających zastosowanie warunków;

h) „usługa” oznacza każdą usługę w jakimkolwiek sektorze, z wyjątkiem usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej;

i) „usługa świadczona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza każdą usługę, która nie jest prowadzona na zasadach komercyjnych ani w ramach konkurencji z co najmniej jednym usługodawcą; oraz

j) „usługodawca Strony” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi.

ARTYKUŁ 18.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 18.4

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach swoim własnym usługom i usługodawcom.

2. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy jego własnym usługom i usługodawcom;

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze jego własnym usługom i usługodawcom.

3. Strona może spełniać wymóg określony w ust. 1 przez przyznanie usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowania formalnie identycznego z tym, które stosuje wobec swoich własnych usług i usługodawców, albo traktowania formalnie od niego różnego.

4. Traktowanie formalnie identyczne albo formalnie różne uznaje się za mniej korzystne, jeżeli zmienia ono warunki konkurencji na korzyść usług lub usługodawców danej Strony w porównaniu z usługodawcami drugiej Strony.

PUBLIC

5. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony rekompensaty za nieodłączne niekorzystne czynniki konkurencji, które wynikają z faktu, że odnośne usługi lub usługodawcy pochodzą z zagranicy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 18.5

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od tego, jakie przyznaje w podobnych sytuacjach usługom i usługodawcom pochodzącym z państwa trzeciego.

2. Ust. 1 nie może być interpretowany jako zobowiązujący Stronę do rozszerzenia na usługi i usługodawców drugiej Strony korzystniejszego traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów przewidzianych w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych umowach międzynarodowych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie traktowania, o którym mowa w ust. 1, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie" na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 18.6

Obecność lokalna

Strona nie może wymagać od usługodawcy drugiej Strony – jako warunku transgranicznego świadczenia usługi – założenia lub utrzymywania przedsiębiorstwa na swoim terytorium, ani bycia jej rezydentem.

PUBLIC

ARTYKUŁ 18.7

Dostęp do rynku

W sektorach lub podsektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać na całym swoim terytorium lub w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego środków, które:

a) nakładają ograniczenia odnoszące się do:

(i) liczby usługodawców, w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

(ii) całkowitej wartości transakcji usługowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych;

(iii) całkowitej liczby transakcji usługowych lub całkowitego wolumenu wykonanych usług wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych[1]; lub

(iv) całkowitej liczby osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze lub które usługodawca może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi i bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych; lub

b) nakładają ograniczenia lub wymogi dotyczące tego, za pośrednictwem jakich konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć usługodawca może świadczyć usługę.

PUBLIC

[1] Niniejszy podpunkt nie obejmuje środków Strony ograniczających nakłady na dostawy usług.

ARTYKUŁ 18.8

Środki niespełniające wymogów

PUBLIC

1. Art. 18.4, 18.5 i 18.6 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władze centralne państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w dodatku 17-A-2;

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; ani

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim modyfikacja ta nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 18.4, 18.5 i 18.6.

2. Art. 18.4, 18.5 i 18.6 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

3. Art. 18.7 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych w załączniku 17-C.

PUBLIC

ARTYKUŁ 18.9

Odmowa przyznania korzyści

Strona może odmówić usługodawcy drugiej Strony przyznania korzyści wynikających z niniejszego rozdziału, jeżeli Strona odmawiająca przyjmuje lub utrzymuje środki związane z utrzymaniem międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, w tym ochrony praw człowieka, które:

a) zakazują transakcji z tym usługodawcą lub z osobą, która jest właścicielem tego usługodawcy lub sprawuje nad tym usługodawcą kontrolę; lub

b) zostałyby naruszone lub ominięte, gdyby przyznano temu usługodawcy korzyści wynikające z niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 18.10

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji

Podkomitet ds. Usług i Inwestycji (zwany dalej „podkomitetem") ustanowiony jest na podstawie art. 8.8 ust. 1. Przy rozpatrywaniu kwestii związanych z usługami podkomitet monitoruje i zapewnia właściwe wykonywanie niniejszego rozdziału, rozdziałów 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 i 26 oraz załączników 17-A–17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A i 21-B.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 19

CZASOWY POBYT OSÓB FIZYCZNYCH ODBYWAJĄCYCH WIZYTĘ SŁUŻBOWĄ

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Strony dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w związku z wjazdem i pobytem czasowym na jej terytorium osób fizycznych drugiej Strony, które są osobami odbywającymi wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa, inwestorami, osobami przeniesionymi wewnątrz przedsiębiorstwa, osobami odbywającymi krótkoterminową wizytę służbową, osobami świadczące usługi kontraktowe oraz osobami wykonującymi wolny zawód.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do sektorów, o których mowa w art. 18.1 ust. 2 lit. b), c) i d).

3. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony odnoszących się do osób fizycznych drugiej Strony starających się o dostęp do jej rynku pracy ani do środków dotyczących obywatelstwa, przynależności państwowej, miejsca zamieszkania lub stałego zatrudnienia.

4. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie stosowania środków regulujących wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych drugiej Strony na jej terytorium, w tym środków, które są niezbędne do ochrony integralności granic oraz zapewnienia zorganizowanego przemieszczania się osób fizycznych przez jej granice, pod warunkiem że środki te nie są stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

5. Sam fakt wymagania przez Stronę wizy od osób drugiej Strony nie może być interpretowany jako niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

6. W zakresie nieobjętym zobowiązaniami w niniejszym rozdziale nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące okresu pobytu.

7. Niezależnie od niniejszego rozdziału nadal mają zastosowanie wszystkie wymogi przewidziane w prawie Strony dotyczące pracy i środków zabezpieczenia społecznego, w tym przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac.

8. Zobowiązania objęte niniejszym rozdziałem dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych odbywających wizytę służbową nie mają zastosowania do przypadków, w których celem lub skutkiem wjazdu i pobytu czasowego jest ingerowanie lub wpłynięcie w inny sposób na wynik sporu zbiorowego lub negocjacji pracowniczych lub kierowniczych, lub zatrudnienie jakichkolwiek osób fizycznych zaangażowanych w ten spór.

ARTYKUŁ 19.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału oraz załączników 19-A, 19-B i 19-C zastosowanie mają definicje w art. 17.2 i 18.2, z wyjątkiem definicji inwestora Strony w art. 17.2 ust. 1 lit. l).

PUBLIC

2. Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 19-A, 19-B i 19-C:

a) „sprzedawcy biznesowi” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, które:

(i) są przedstawicielami dostawcy usług lub towarów Strony do celów negocjacji sprzedaży usług lub towarów lub zawarcia umowy dotyczącej sprzedaży usług lub towarów w imieniu tego dostawcy, w tym: uczestniczą w spotkaniach lub konferencjach; angażują się w konsultacje z partnerami biznesowymi; oraz przyjmują zamówienia lub negocjują umowy z przedsiębiorstwem znajdującym się na terytorium drugiej Strony;

(ii) nie są zaangażowani w świadczenie usługi na podstawie umowy zawartej między przedsiębiorstwem, które nie ma obecności handlowej na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, a konsumentem na tym terytorium; oraz

(iii) nie są pośrednikami pobierającymi prowizje;

b) „osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne pracujące na stanowisku wyższego szczebla w ramach osoby prawnej Strony, które są odpowiedzialne za założenie przedsiębiorstwa takiej osoby prawnej na terytorium drugiej Strony, które nie oferują ani nie świadczą usług ani nie prowadzą jakiejkolwiek działalności gospodarczej innej niż działalność wymagana do celów założenia przedsiębiorstwa i które nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony;

PUBLIC

c) „osoby świadcząca usługi kontraktowe” oznaczają osoby fizyczne zatrudnione przez osobę prawną Strony, która sama nie ma siedziby na terytorium drugiej Strony i nie jest agencją świadczącą usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu ani nie działa za pośrednictwem takiej agencji, i która zawarła w dobrej wierze umowę o świadczenie usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagających czasowej obecności jej pracowników na terytorium tej drugiej Strony w celu wykonania umowy o świadczenie usług[1];

d) „osoby wykonujące wolny zawód” oznaczają osoby fizyczne świadczące usługę i prowadzące działalność na własny rachunek na terytorium Strony, ale nie na terytorium drugiej Strony, które zawarły w dobrej wierze umowę, inną niż za pośrednictwem agencji świadczącej usługi pośrednictwa pracy i pozyskiwania personelu, w celu świadczenia usług na rzecz konsumenta końcowego na terytorium drugiej Strony, wymagających czasowej obecności tych osób na terytorium tej drugiej Strony[2];

e) „instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji” oznaczają osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową, posiadające specjalistyczną wiedzę niezbędną do wypełnienia zobowiązań umownych sprzedawcy lub leasingodawcy, świadczące usługi lub prowadzące szkolenia dla pracowników świadczących usługi, na podstawie gwarancji lub innej umowy o świadczenie usługi związanej ze sprzedażą lub leasingiem wyposażenia lub maszyn handlowych lub przemysłowych, w tym usług informatycznych i powiązanych usług, zakupionych lub będących przedmiotem leasingu od przedsiębiorstwa znajdującego się poza terytorium Strony, do której występuje się o zezwolenie na wjazd i pobyt czasowy, w całym okresie gwarancji lub umowy o świadczenie usług;

---

1 Umowa o świadczenie usług, o której mowa w niniejszej literze, musi być zgodna z wymogami prawa Strony, na terytorium której umowa jest wykonywana.

2 Umowa o świadczenie usług, o której mowa w niniejszej literze, musi być zgodna z wymogami prawa Strony, na terytorium której umowa jest wykonywana.

f) „osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne, które co najmniej od roku są zatrudnione przez osobę prawną Strony lub są jej wspólnikami, które zostają czasowo przeniesione do przedsiębiorstwa tej osoby prawnej znajdującego się na terytorium drugiej Strony i które należą do jednej z następujących kategorii:

(i) członkowie kadry kierowniczej;

(ii) specjaliści;

(iii) pracownicy odbywający staż;

g) „inwestor” oznacza osobę fizyczną zakładającą na terytorium drugiej Strony przedsiębiorstwo, na które ta osoba fizyczna lub osoba prawna zatrudniająca tę osobę fizyczną przeznaczyła znaczny kapitał lub jest w trakcie przeznaczania takiego kapitału, a także rozwijającą działalność tego przedsiębiorstwa lub zarządzającą nim w ramach uprawnień nadzorczych lub wykonawczych;

h) „członkowie kadry kierowniczej” oznaczają osoby fizyczne pracujące na stanowisku wyższego szczebla w ramach osoby prawnej Strony, które przede wszystkim kierują zarządzaniem przedsiębiorstwem na terytorium drugiej Strony[1], a przy tym podlegają ogólnemu nadzorowi lub otrzymują wytyczne głównie od kadry zarządzającej wyższego szczebla, zarządu lub udziałowców przedsiębiorstwa lub osób im równoważnych oraz których zakres obowiązków obejmuje:

(i) kierowanie przedsiębiorstwem lub jego departamentem lub działem;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że definicja ta nie wyklucza członków kadry kierowniczej, którzy, mimo że nie wykonują bezpośrednio zadań związanych z faktycznym świadczeniem usług, wykonują zadania w ramach pełnienia obowiązków opisanych w tej definicji, które są niezbędne do świadczenia usług.

(ii) nadzorowanie i kontrolowanie pracy innych pracowników nadzoru, pracowników sprawujących funkcje specjalistyczne lub kadry kierowniczej; oraz

(iii) osobiste upoważnienie do naboru i zwalniania pracowników lub do wydawania zaleceń w kwestii naboru, zwalniania pracowników lub innych działań dotyczących personelu;

i) „osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową" oznaczają osoby fizyczne ubiegające się o wjazd i pobyt czasowy na terytorium drugiej Strony, które nie są zaangażowane w sprzedaż bezpośrednią na rzecz ludności, nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł znajdujących się na terytorium drugiej Strony i należą do jednej z następujących kategorii:

(i) sprzedawcy biznesowi;

(ii) instalatorzy i osoby dokonujące konserwacji;

j) „specjaliści" oznaczają osoby fizyczne pracujące w ramach osoby prawnej Strony, które posiadają specjalistyczną wiedzę niezbędną dla obszarów działalności przedsiębiorstwa, technik lub zarządzania przedsiębiorstwem; przy ocenie takiej wiedzy uwzględnia się nie tylko wiedzę specyficzną dla danego przedsiębiorstwa, ale również to, czy dana osoba posiada wysoki poziom kwalifikacji, w tym odpowiednie doświadczenie zawodowe, odnoszących się do rodzaju pracy lub działalności wymagającej szczególnej wiedzy technicznej, łącznie z ewentualnym członkostwem w zawodzie regulowanym; oraz

PUBLIC

k) „pracownicy odbywający staż” oznaczają osoby fizyczne, które posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych i zostają czasowo przeniesione w celu rozwoju kariery lub odbycia szkolenia w zakresie technik lub metod biznesowych[1].

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.3

Osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, osoby odbywające wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorzy

1. Z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 19-A Strony:

a) zezwalają na wjazd i pobyt czasowy osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa, osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorów drugiej Strony;

b) umożliwiają zatrudnienie na swoim terytorium osób przeniesionych wewnątrz przedsiębiorstwa drugiej Strony;

[1] Przedsiębiorstwo przyjmujące może być zobowiązane do przedstawienia, celem uprzedniego zatwierdzenia, programu stażu obejmującego okres pobytu i wskazującego, że celem pobytu jest szkolenie. W przypadku AT, CZ, DE, FR, ES, HU i LT szkolenie musi być związane z uzyskanym dyplomem ukończenia studiów wyższych.

c) nie mogą utrzymywać ani przyjmować ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych – całkowitej liczby osób fizycznych, którym przyznaje się prawo wjazdu, w konkretnym sektorze, w charakterze osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa lub inwestorów, lub osób fizycznych, które można zatrudnić jako osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa, w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego lub na całym swoim terytorium; oraz

d) przyznają osobom przeniesionym wewnątrz przedsiębiorstwa, osobom odbywającym wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa oraz inwestorom drugiej Strony, w odniesieniu do ich pobytu czasowego na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym osobom fizycznym.

2. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:

a) w przypadku Chile – nie więcej niż dwa lata, który to okres można przedłużyć bez wymogu ubiegania się o pobyt stały, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu; oraz

b) w przypadku Strony UE – nie więcej niż trzy lata w przypadku członków kadry kierowniczej i specjalistów, nie więcej niż rok w przypadku pracowników odbywających staż i inwestorów oraz nie więcej niż 90 dni w każdym okresie sześciu miesięcy w przypadku osób odbywających wizytę służbową w celu założenia przedsiębiorstwa.

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.4

Osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń z zakresu stosowania określonych w art. 17.7 ust. 2 oraz z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji określonych w załączniku 19-A Strona zezwala na wjazd i pobyt czasowy osób odbywających krótkoterminową wizytę służbową, nie wymagając zezwolenia na pracę, testu potrzeb ekonomicznych ani innej procedury uprzedniego zatwierdzenia o podobnym charakterze.

2. Jeżeli osoby odbywające krótkoterminową wizytę służbową Strony świadczą usługi na rzecz konsumenta na terytorium Strony, na którym przebywają czasowo, Strona ta przyznaje im, w odniesieniu do świadczenia tej usługi, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.

3. Dopuszczalna długość pobytu wynosi do 90 dni w każdym okresie 12 miesięcy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.5

Osoby świadczące usługi kontraktowe oraz osoby wykonujące wolny zawód

1. W odniesieniu do sektorów, podsektorów i rodzajów działalności wymienionych w załączniku 19-B każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium osób świadczących usługi kontraktowe drugiej Strony, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych, a także pod warunkiem, że:

a) dane osoby fizyczne są zaangażowane w świadczenie usług jako pracownicy osoby prawnej, która zawarła umowę o świadczenie usług na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;

b) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony były zatrudnione jako pracownicy osoby prawnej, o której mowa w lit. a), przez okres nie krótszy niż rok bezpośrednio poprzedzający datę złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony oraz posiadają, w chwili złożenia wniosku o wjazd, co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe, uzyskane po osiągnięciu pełnoletności, w sektorze działalności będącej przedmiotem umowy;

c) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:

(i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie[1]; oraz

(ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;

[1] Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może dokonać oceny, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

d) z tytułu świadczenia usług na terytorium drugiej Strony taka osoba fizyczna nie otrzymuje innego wynagrodzenia niż wynagrodzenie płacone przez osobę prawną zatrudniającą tę osobę fizyczną; oraz

e) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy, oraz nie upoważnia do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

2. Każda ze Stron zezwala na wjazd i pobyt czasowy na jej terytorium osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów i działalności określonych w załączniku 19-B, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i kwalifikacji w nim określonych, a także pod warunkiem, że:

a) okres obowiązywania zawartej umowy nie przekracza 12 miesięcy;

b) w dniu złożenia wniosku o wjazd i pobyt czasowy takie osoby fizyczne posiadają co najmniej sześcioletnie doświadczenie zawodowe w sektorze działalności, który jest przedmiotem umowy.

c) dane osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony posiadają:

(i) dyplom ukończenia studiów wyższych lub kwalifikacje potwierdzające posiadanie wiedzy na równoważnym poziomie[1]; oraz

[1] Jeżeli dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może dokonać oceny, czy są one równoważne z dyplomem ukończenia studiów wyższych na jej terytorium.

(ii) kwalifikacje zawodowe, jeżeli są one wymagane do prowadzenia działalności zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa;

d) dostęp przyznany na podstawie niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do usług, które są przedmiotem umowy; nie upoważnia on do posługiwania się tytułem zawodowym Strony, na której terytorium świadczona jest dana usługa.

3. Strona nie przyjmuje ani nie utrzymuje ograniczeń – w postaci kontyngentów liczbowych lub wymogu testu potrzeb ekonomicznych – dotyczących całkowitej liczby usługodawców umownych lub osób wykonujących wolny zawód drugiej Strony, którym zezwala się na wjazd i pobyt czasowy.

4. Strona przyznaje osobom świadczącym usługi kontraktowe oraz osobom wykonującym wolny zawód drugiej Strony, w odniesieniu do świadczenia przez te podmioty usług na jej terytorium, traktowanie nie mniej korzystne od tego, które przyznaje, w podobnych sytuacjach, swoim własnym usługodawcom.

5. Dopuszczalna długość pobytu jest następująca:

a) w przypadku Strony UE – łączny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy w ciągu każdego 12-miesięcznego okresu lub okresu obowiązywania umowy, w zależności od tego, który z tych okresów jest krótszy; oraz

b) w przypadku Chile – nie więcej niż rok, który to okres można przedłużyć o kolejne okresy, pod warunkiem dalszego spełniania warunków przyznania pobytu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.6

Środki niespełniające wymogów

W zakresie, w jakim odnośny środek wpływa na wjazd lub pobyt czasowy osób fizycznych odbywających wizytę służbową, art. 19.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 19.5 ust. 3 i 4 nie mają zastosowania do:

a) jakichkolwiek istniejących środków Strony niespełniających wymogów na poziomie:

(i) w przypadku Strony UE:

A) Unii Europejskiej, jak określono w dodatku 17-A-1;

B) władz centralnych państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1;

C) władz regionalnych państwa członkowskiego, jak określono w dodatku 17-A-1; lub

D) władz lokalnych, innych niż te, o których mowa w lit. C); oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władz centralnych, jak określono w dodatku 17-A-2;

PUBLIC

B) władz regionalnych, jak określono w dodatku 17-A-2; lub

C) władz lokalnych;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu;

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) i b) niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 19.3 ust. 1 lit. c) i d) oraz art. 19.5 ust. 3 i 4; ani

d) jakiegokolwiek środka Strony, który jest zgodny z warunkami lub kwalifikacjami określonymi w załączniku 17-B.

ARTYKUŁ 19.7

Przejrzystość

1. Strona podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych drugiej Strony, o których mowa w art. 19.1 ust. 1.

PUBLIC

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują, w stosownych przypadkach, następujące informacje na temat:

a) kategorii wiz, pozwoleń lub wszelkich podobnych rodzajów zezwolenia w odniesieniu do wjazdu i pobytu czasowego;

b) wymaganych dokumentów oraz warunków, jakie należy spełnić;

c) sposobu złożenia wniosku i możliwości jego złożenia, na przykład w urzędzie konsularnym lub przez internet;

d) opłat za wniosek oraz orientacyjnych ram czasowych rozpatrywania wniosku;

e) maksymalnej długości pobytu na podstawie każdego rodzaju zezwolenia, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu;

f) warunków możliwego przedłużenia lub odnowienia;

g) przepisów dotyczących towarzyszących osób pozostających na utrzymaniu;

h) dostępnych procedur kontroli i odwołania; oraz

i) odpowiednich przepisów o zasięgu ogólnym odnoszących się do wjazdu i pobytu czasowego osób fizycznych.

PUBLIC

3. W odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Strona dokłada wszelkich starań, aby bezzwłocznie poinformować drugą Stronę o wprowadzeniu jakichkolwiek nowych wymogów lub procedur lub jakichkolwiek zmian w wymogach lub procedurach, które mają wpływ na skuteczne składanie wniosków o przyznanie prawa do wjazdu, pobytu czasowego oraz, w stosownych przypadkach, zezwolenie na pracę na terytorium tej pierwszej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 19.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do odmowy przyznania prawa do wjazdu i pobytu czasowego, chyba że sprawa dotyczy ustalonego sposobu postępowania.

ROZDZIAŁ 20

REGULACJE WEWNĘTRZNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 20.1

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków Stron dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, a także wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych[1], które mają wpływ na:

a) transgraniczne świadczenie usług;

b) świadczenie usług lub prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej przez założenie przedsiębiorstwa lub działalność inwestycji objętej niniejszą Umową; lub

c) świadczenie usług w ramach pobytu czasowego określonych kategorii osób fizycznych Strony na terytorium drugiej Strony, zgodnie z art. 19.1.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do sektorów, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania określone w rozdziałach 17, 18 i 19, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku środków dotyczących norm technicznych, niniejszy rozdział ma zastosowanie tylko do środków, które mają wpływ na handel usługami.

3. Niezależnie od ust. 2 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencjonowania, wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych oraz norm technicznych, które dotyczą:

a) wytwarzania podstawowych chemikaliów i innych produktów chemicznych;

b) wytwarzania wyrobów z kauczuku;

c) wytwarzania wyrobów z tworzyw sztucznych;

d) wytwarzania silników elektrycznych, generatorów i transformatorów;

e) wytwarzania akumulatorów, baterii i baterii pierwotnych; oraz

f) recyklingu odpadów i pozostałości metali i niemetali.

4. Niezależnie od ust. 1 niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków Strony w zakresie, w jakim stanowią one ograniczenia uwzględnione w wykazach na podstawie art. 17.5, 17.6, art. 17.11 ust. 1 i 2, art. 18.4, 18.6, 18.7, art. 18.8 ust. 1 i 2, art. 19.3 ust. 1, art. 19.4 ust. 2, art. 19.5 ust. 1 i art. 19.6.

5. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „zezwolenie” oznacza pozwolenie na prowadzenie któregokolwiek z rodzajów działalności, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania, wymogami dotyczącymi kwalifikacji lub normami technicznymi;

PUBLIC

b) „właściwy organ” oznacza władze lub organ centralne, regionalne lub lokalne lub podmiot pozarządowy uczestniczący w wykonywaniu władzy delegowanej przez władze lub organy centralne, regionalne lub lokalne, które są uprawnione do podejmowania decyzji dotyczących zezwoleń na świadczenie usług, w tym przez założenie przedsiębiorstwa, lub dotyczących zezwoleń na prowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej;

c) „procedury licencjonowania” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna lub prawna ubiegająca się o zezwolenie, w tym zmianę lub odnowienie zezwolenia, w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania;

d) „wymogi w zakresie licencjonowania” oznaczają wymogi materialne, inne niż wymogi dotyczące kwalifikacji, które osoba fizyczna lub prawna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie;

e) „procedury kwalifikacyjne” oznaczają przepisy administracyjne lub proceduralne, których musi przestrzegać osoba fizyczna w celu wykazania zgodności z wymogami dotyczącymi kwalifikacji, aby uzyskać zezwolenie; oraz

f) „wymogi dotyczące kwalifikacji” oznaczają wymogi materialne związane z kompetencjami osoby fizycznej do świadczenia usług, które osoba fizyczna musi spełnić, aby uzyskać, zmienić lub odnowić zezwolenie.

6. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się również definicje zawarte w art. 17.2 i 18.2.

PUBLIC

ARTYKUŁ 20.2

Warunki dotyczące licencjonowania i kwalifikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby środki związane z wymogami w zakresie licencjonowania, procedurami licencjonowania oraz wymogami dotyczącymi kwalifikacji i procedurami kwalifikacyjnymi były oparte na kryteriach, które uniemożliwiają właściwym organom wykonywanie ich uprawnień do przeprowadzania oceny w sposób arbitralny[1].

2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, muszą być:

a) jasne;

b) obiektywne i przejrzyste; oraz

c) z wyprzedzeniem udostępniane publicznie oraz zainteresowanym osobom.

3. Każda ze Stron zachęca swoje właściwe organy, aby – przyjmując normy techniczne – przyjmowały normy techniczne opracowane w drodze otwartych i przejrzystych procesów, a także zachęca organy, w tym odpowiednie organizacje międzynarodowe[2], wyznaczone do opracowywania norm technicznych, do stosowania otwartych i przejrzystych procesów.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że kryteria te mogą obejmować między innymi kompetencje i zdolność do świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej, w tym w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony, takimi jak wymogi w zakresie ochrony zdrowia i środowiska. Właściwe organy mogą przyznać poszczególnym kryteriom określoną wagę.

[2] Pojęcie „odpowiednie organizacje międzynarodowe” odnosi się do organów międzynarodowych, w których członkostwo jest otwarte dla odpowiednich organów obu Stron.

4. Zezwolenie, z zastrzeżeniem dostępności, przyznaje się natychmiast po ustaleniu, w świetle wyników odpowiedniego badania, że warunki jego uzyskania zostały spełnione.

5. W przypadku gdy liczba dostępnych licencji na daną działalność jest ograniczona z powodu braku dostępnych zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, każda ze Stron stosuje procedurę selekcji wobec potencjalnych kandydatów, która zapewnia pełne gwarancje bezstronności i przejrzystości, w tym w szczególności odpowiednie informowanie o rozpoczęciu, przeprowadzeniu i zakończeniu procedury.

6. Przy ustanawianiu zasad procedury selekcji każda ze Stron może, z zastrzeżeniem ust. 5, wziąć pod uwagę uzasadnione cele polityki, w tym względy zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i zachowania dziedzictwa kulturowego.

ARTYKUŁ 20.3

Procedury licencjonowania i procedury kwalifikacyjne

1. Procedury i formalności licencjonowania oraz procedury i formalności kwalifikacyjne muszą być jasne, udostępniane publicznie z wyprzedzeniem oraz nie mogą same w sobie stanowić ograniczenia świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby te procedury i formalności były jak najprostsze, a także nie może komplikować ani opóźniać nadmiernie świadczenia usług lub prowadzenia jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej.

PUBLIC

2. Jeżeli zezwolenie jest wymagane, każda ze Stron bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów i przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Informacje te obejmują co najmniej następujące elementy, o ile takie istnieją:

a) wymagania i procedury;

b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;

c) opłaty;

d) normy techniczne;

e) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;

f) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji i kwalifikacji;

g) możliwości udziału obywateli, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag; oraz

h) orientacyjne ramy czasowe rozpatrywania wniosku.

PUBLIC

3. Każda opłata za zezwolenie[1], którą mogą ponosić wnioskodawcy, musi być uzasadniona, przejrzysta oraz nie może sama w sobie stanowić ograniczenia świadczenia danej usługi lub prowadzenia danej działalności gospodarczej.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury stosowane przez właściwy organ oraz jego decyzje w ramach procesu udzielania zezwoleń były bezstronne względem wszystkich wnioskodawców. Właściwy organ musi podejmować decyzje w sposób niezależny i nie może odpowiadać przed jakąkolwiek osobą świadczącą usługi lub prowadzącą działalność gospodarczą, w odniesieniu do których wymagane jest zezwolenie.

5. Jeżeli zastosowanie mają określone terminy składania wniosków, zapewnia się, aby termin przewidziany na złożenie wniosku przez wnioskodawcę był rozsądny. Jeżeli to możliwe, właściwy organ powinien akceptować wnioski w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej.

6. Właściwy organ przystępuje do rozpatrzenia wniosku bez zbędnej zwłoki po jego złożeniu. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, zapewnia, aby właściwy organ udzielał informacji na temat statusu wniosku. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku.

[1] Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji, ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

7. Właściwy organ, w rozsądnym terminie po otrzymaniu wniosku, który uważa za niekompletny, informuje o tym wnioskodawcę, w miarę możliwości wskazując dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku, a także zapewnia mu możliwość poprawienia nieprawidłowości we wniosku.

8. Właściwy organ akceptuje kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem danej Strony, zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że właściwy organ wymaga oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

9. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek albo z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. Co do zasady informuje się wnioskodawcę o powodach decyzji odrzucającej wniosek oraz o terminie wniesienia odwołania od tej decyzji. Zapewnia się wnioskodawcy możliwość ponownego złożenia wniosku w rozsądnym terminie.

10. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

11. W przypadku gdy wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 20.4

Przegląd

Jeżeli wejdą w życie ustalenia negocjacji związanych z art. VI ust. 4 GATS, Strony dokonują wspólnego przeglądu takich ustaleń. Jeżeli w ramach wspólnego przeglądu ocenią, że włączenie takich ustaleń do niniejszej części niniejszej Umowy usprawni zawarte w niej postanowienia, Strony wspólnie ustalają, czy należy włączyć takie ustalenia do niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 20.5

Zarządzanie środkami o zasięgu ogólnym

Każda ze Stron zapewnia rozsądne, obiektywne i bezstronne zarządzanie środkami o zasięgu ogólnym, które mają wpływ na handel usługami.

ARTYKUŁ 20.6

Odwołanie od decyzji administracyjnych

Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia sądy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne, które na wniosek poszkodowanego inwestora lub usługodawcy przeprowadzają bezzwłoczna kontrolę decyzji administracyjnych mających wpływ na założenie przedsiębiorstwa, transgraniczne świadczenie usług lub czasowy pobyt osób fizycznych odbywających wizyty służbowe, a w uzasadnionych przypadkach także odpowiednie środki naprawcze w odniesieniu do takich decyzji. Jeżeli takie procedury nie są niezależne od jednostki organizacyjnej, której powierzono wydawanie danych decyzji administracyjnych, każda ze Stron zapewnia obiektywizm i bezstronność kontroli.

ROZDZIAŁ 21

WZAJEMNE UZNAWANIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

ARTYKUŁ 21.1

Wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie wymagania od osób fizycznych posiadania niezbędnych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganych na terytorium, na którym prowadzona jest działalność, w danym sektorze działalności.

2. Każda ze Stron zachęca organizacje zawodowe lub organy odpowiednie dla danego sektora działalności na swoim terytorium do opracowania wspólnych zaleceń dotyczących wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz przekazania ich Podkomitetowi ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 18.10. Takie wspólne zalecenia muszą być poparte opartą na dowodach oceną:

a) wartości ekonomicznej przewidywanego porozumienia w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych (zwanego dalej „porozumieniem o wzajemnym uznawaniu"); oraz

b) zgodności odpowiednich systemów, a mianowicie zakresu, w jakim wymogi stosowane przez każdą ze Stron dotyczące zezwoleń, licencjonowania, prowadzenia działalności i certyfikacji są ze sobą zgodne.

3. Po otrzymaniu wspólnego zalecenia Podkomitet ds. Usług i Inwestycji przeprowadza przegląd jego zgodności z niniejszą częścią niniejszej Umowy w rozsądnym terminie. W następstwie takiego przeglądu podkomitet ten może opracować decyzję w sprawie porozumienia o wzajemnym uznawaniu oraz zalecić Wspólnej Radzie jej przyjęcie na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) w celu określenia lub zmiany porozumień o wzajemnym uznawaniu określonych w załączniku 21-B[1].

4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, przewiduje warunki uznawania kwalifikacji zawodowych zdobytych na terytorium Strony UE i kwalifikacji zawodowych zdobytych w Chile, które są związane z działalnością, o której mowa w rozdziałach 17, 18, 19 lub 26.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że porozumienia o wzajemnym uznawaniu nie mogą prowadzić do automatycznego uznawania kwalifikacji zawodowych, lecz muszą określać, we wspólnym interesie Stron, warunki uznawania takich kwalifikacji przez właściwe organy.

5. Przy opracowywaniu wspólnych zaleceń, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz podczas przeprowadzanej przez Wspólną Radę oceny dotyczącej przyjęcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, uwzględnia się wytyczne dotyczące porozumień o uznawaniu kwalifikacji zawodowych określone w załączniku 21-A.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 22

USŁUGI DORĘCZANIA

ARTYKUŁ 22.1

Zakres stosowania i definicje

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące ram regulacyjnych dla wszystkich usług doręczania.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „usługi doręczania” oznaczają usługi pocztowe i usługi kurierskie lub usługi ekspresowe, w tym działalność obejmującą przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych;

b) „usługi doręczania ekspresowego” oznaczają przyjmowanie, sortowanie, transport i doręczanie przesyłek pocztowych z większą szybkością i niezawodnością oraz mogą obejmować elementy stanowiące wartość dodaną, takie jak: odbieranie przesyłek z miejsca pochodzenia, doręczenie osobiste do adresata, śledzenie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie przewozu lub potwierdzenie odbioru;

c) „usługi w zakresie przesyłek ekspresowych” oznaczają usługi międzynarodowego doręczania ekspresowego świadczone za pośrednictwem Express Mail Service Cooperative, która jest organizacją społeczną zrzeszającą wyznaczonych operatorów pocztowych w ramach Światowego Związku Pocztowego;

d) „licencja” oznacza zezwolenie udzielane indywidualnemu podmiotowi świadczącemu usługi doręczania przez właściwy organ regulacyjny, który określa procedury, obowiązki i wymogi właściwe dla sektora usług doręczania;

e) „przesyłka pocztowa” oznacza przesyłkę o wadze do 31,5 kg opatrzoną adresem w ostatecznej formie, którą ma przewozić jakikolwiek podmiot świadczący usługi doręczania, publiczny lub prywatny, i może obejmować takie przesyłki jak list, paczka, gazeta lub katalog;

f) „monopol pocztowy” oznacza wyłączne prawo do świadczenia określonych usług doręczania na terytorium Strony, zgodnie z prawem tej Strony; oraz

g) „usługa powszechna” oznacza stałe świadczenie usług doręczania o określonej jakości we wszystkich punktach na terytorium Strony w przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników.

PUBLIC

ARTYKUŁ 22.2

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, który chce utrzymać. Każda ze Stron, która utrzymuje obowiązek świadczenia usługi powszechnej, zarządza nim w sposób przejrzysty, niedyskryminujący i neutralny w odniesieniu do wszystkich podmiotów świadczących usługi doręczania podlegających temu obowiązkowi.

2. Jeżeli Strona wymaga, aby usługi w zakresie przychodzących przesyłek ekspresowych były świadczone na zasadzie usługi powszechnej, nie może traktować tych usług w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych usług międzynarodowego doręczania ekspresowego.

ARTYKUŁ 22.3

Zapobieganie praktykom zakłócającym prawidłowe funkcjonowanie rynku

Każda ze Stron zapewnia, aby podmiot świadczący usługi doręczania podlegający obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub posiadający monopol pocztowy nie podejmował praktyk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rynku, takich jak:

a) wykorzystywanie przychodów pochodzących ze świadczenia usługi podlegającej obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub z monopolu pocztowego do subsydiowania skrośnego świadczenia usługi doręczania ekspresowego lub jakiejkolwiek usługi doręczania innej niż usługa powszechna; lub

PUBLIC

b) stosowanie nieuzasadnionego rozróżnienia między klientami, takimi jak przedsiębiorstwa lub podmioty wysyłające przesyłki masowe lub konsolidatorzy w zakresie opłat lub innych warunków świadczenia usług podlegających obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej lub monopolu pocztowego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 22.4

Licencje

1. Jeśli Strona wymaga licencji na świadczenie usług doręczania, musi udostępnić publicznie:

a) wszystkie wymogi w zakresie licencjonowania oraz termin, w jakim zwykle podejmowana jest decyzja dotycząca wniosku o licencję; oraz

b) warunki licencji.

2. Procedury, obowiązki i wymogi dotyczące licencji muszą być przejrzyste, niedyskryminujące i oparte na obiektywnych kryteriach.

3. Jeżeli właściwy organ regulacyjny odrzuci wniosek o udzielenie licencji, informuje wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia na piśmie. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje procedurę odwoławczą z udziałem organu niezależnego od stron biorących udział w procedurze wnioskowania o udzielenie licencji. Organem takim może być sąd lub trybunał.

PUBLIC

ARTYKUŁ 22.5

Niezależność organów regulacyjnych

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania nie odpowiadał przed jakimkolwiek podmiotem świadczącym usługi doręczania oraz aby decyzje i procedury przyjmowane przez dany organ regulacyjny były bezstronne, niedyskryminujące i przejrzyste w odniesieniu do wszystkich uczestników rynku na terytorium danej Strony.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby organ odpowiedzialny za regulację usług doręczania wykonywał swoje zadania w sposób terminowy oraz dysponował odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi.

ROZDZIAŁ 23

USŁUGI TELEKOMUNIKACYJNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.1

Zakres stosowania

1. W niniejszym rozdziale określa się zasady ram regulacyjnych dotyczących udostępniania sieci telekomunikacyjnych i świadczenia usług telekomunikacyjnych zliberalizowane na podstawie rozdziałów 17 i 18.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług dostarczania treści przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych i usług telekomunikacyjnych ani sprawowania kontroli redakcyjnej nad tymi treściami.

ARTYKUŁ 23.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „rządzenia towarzyszące” oznaczają usługi, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia związane z siecią telekomunikacyjną lub usługą telekomunikacyjną, które umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem tej sieci lub usługi lub mają potencjał w tym zakresie, oraz mogą obejmować budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże oraz inne konstrukcje podpierające, przewody, kanały kablowe, maszty, studzienki i szafki uliczne;

b) „infrastruktura podstawowa” oznacza infrastrukturę publicznej sieci telekomunikacyjną lub usługi telekomunikacyjnej, która:

   i) jest zapewniana wyłącznie lub głównie przez jednego dostawcę lub ograniczoną liczbę dostawców; oraz

   (ii) z przyczyn ekonomicznych lub technicznych nie jest łatwa do zastąpienia w celu świadczenia usługi;

c) „wzajemne połączenie” oznacza połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez tych samych lub różnych dostawców sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w celu umożliwienia użytkownikom jednego dostawcy komunikacji z użytkownikami tego samego lub innego dostawcy oraz dostępu do usług świadczonych przez innych dostawców, niezależnie od tego, czy usługi te świadczone są przez odnośnych dostawców czy jakiegokolwiek innego usługodawcę mającego dostęp do sieci;

PUBLIC

d) „usługi dostępu do internetu” oznaczają publiczne usługi telekomunikacyjne zapewniające dostęp do internetu na terytorium Strony, a tym samym łączność z niemal wszystkimi punktami końcowymi internetu, niezależnie od stosowanej technologii sieciowej i urządzeń końcowych;

e) „łącza dzierżawione” oznaczają usługi lub urządzenia telekomunikacyjne między dwoma lub większą liczbą wyznaczonych punktów, w tym o charakterze wirtualnym, które rezerwują przepustowość do specjalnego użytku przez użytkownika lub na potrzeby dostępności dla użytkownika;

f) „główny dostawca” oznacza dostawcę sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, który może w sposób istotny wpłynąć na warunki uczestnictwa – mając na uwadze cenę i dostawy – na właściwym rynku sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w wyniku jego kontroli nad infrastrukturą podstawową lub wykorzystania swojej pozycji na tym rynku;

g) „elementy sieci” oznaczają urządzenia lub sprzęt wykorzystywane do świadczenia publicznej usługi telekomunikacyjnej, w tym cechy, funkcje i możliwości zapewniane przez te obiekty lub sprzęt;

h) „możliwość przeniesienia numeru” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez abonenta, który zgłasza taki wniosek, w tej samej lokalizacji w przypadku abonentów linii stacjonarnej, przy zmianie w ramach tej samej kategorii dostawców publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności lub wygody; oraz

PUBLIC

(ii) w przypadku Chile – możliwość zachowania istniejącego numeru telefonicznego przez użytkownika końcowego, który zgłasza taki wniosek, przy zmianie dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych, bez uszczerbku dla jakości, niezawodności lub wygody;

i) „publiczna sieć telekomunikacyjna” oznacza każdą sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznych usług telekomunikacyjnych pomiędzy punktami zakończenia sieci;

j) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza każdą usługę telekomunikacyjną oferowaną ogółowi społeczeństwa;

k) „abonent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która jest stroną umowy z dostawcą publicznych usług telekomunikacyjnych na świadczenie tych usług;

l) „telekomunikacja” oznacza przesyłanie i odbiór sygnałów za pomocą jakichkolwiek środków elektromagnetycznych;

m) „sieć telekomunikacyjna” oznacza systemy przesyłowe oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przesyłanie i odbiór sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych;

n) „telekomunikacyjny organ regulacyjny” oznacza organ lub organy, którym Strona powierza regulację sieci telekomunikacyjnych i usług telekomunikacyjnych objętych niniejszym rozdziałem[1];

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że telekomunikacyjny organ regulacyjny obejmuje każdy organ, który Strona zobowiązała do egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.

o) „usługa telekomunikacyjna” oznacza usługę, która polega całkowicie lub głównie na przesyłaniu i odbiorze sygnałów, w tym sygnałów nadawczych, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych, w tym za pośrednictwem sieci używanych do nadawania;

p) „usługa powszechna” oznacza minimalny zestaw usług o określonej jakości, który musi być udostępniony wszystkim użytkownikom na terytorium Strony, niezależnie od ich lokalizacji geograficznej oraz po przystępnej cenie; oraz

q) „użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.3

Telekomunikacyjny organ regulacyjny

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny był prawnie odrębny i funkcjonalnie niezależny od jakiegokolwiek dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz aby decyzje przyjmowane przez jej telekomunikacyjny organ regulacyjny i stosowane przez niego procedury były bezstronne względem wszystkich uczestników rynku.

2. Strona, która zachowuje własność lub kontrolę nad dostawcami sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych, zapewnia skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnej dotyczącej telekomunikacji od działań związanych z tą własnością lub kontrolą.

3. W celu zapewnienia niezależności i bezstronności telekomunikacyjnych organów regulacyjnych każda ze Stron zapewnia, aby jej telekomunikacyjny organ regulacyjny nie posiadał interesów finansowych ani nie pełnił funkcji operacyjnych lub zarządczych u jakiegokolwiek dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych, usług telekomunikacyjnych lub urządzeń telekomunikacyjnych nie mieli wpływu na decyzje i procedury telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.

5. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia regulacyjne i nadzorcze, a także odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania zadań powierzonych mu w celu egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozdziale. Uprawnienia takie muszą być wykonywane w sposób przejrzysty i terminowy. Zadania te podaje się do wiadomości publicznej w łatwo dostępny i zrozumiały sposób, w szczególności gdy zadania te są powierzone większej liczbie organów.

6. Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienia do zapewniania, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych dostarczali mu bezzwłocznie na jego wniosek wszystkie informacje, w tym informacje finansowe, które są niezbędne do umożliwienia telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu wykonywania jego zadań zgodnie z niniejszym rozdziałem. Wszelkie przekazane informacje przetwarza się zgodnie z wymogami poufności.

PUBLIC

7. Każda ze Stron zapewnia, aby użytkownik lub dostawca sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, którego dotyczy decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny, miał prawo odwołać się od tej decyzji do organu odwoławczego, który jest niezależny od telekomunikacyjnego organu regulacyjnego i innych stron, których dotyczy dana decyzja. Do czasu zakończenia postępowania odwoławczego decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem Strony tego organu zostaną przyznane środki przejściowe.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.4

Zezwolenie na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych

1. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych, określa rozsądny termin, w którym telekomunikacyjny organ regulacyjny zwykle podejmuje decyzję w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia, w sposób przejrzysty przekazuje wnioskodawcy informacje na temat tego terminu oraz dokłada starań, aby podejmować decyzje dotyczące wniosku w podanym terminie[1].

2. Wszelkie kryteria dotyczące zezwolenia oraz mające zastosowanie procedury muszą być jak najprostsze, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne. Wszelkie obowiązki i warunki nakładane w związku z udzieleniem zezwolenia lub powiązane z zezwoleniem muszą być niedyskryminujące, przejrzyste, proporcjonalne oraz związane ze świadczoną usługą.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie udzielania zezwolenia na udostępnianie sieci telekomunikacyjnych lub świadczenie usług telekomunikacyjnych na podstawie zwykłego zgłoszenia, bez konieczności oczekiwania na decyzję telekomunikacyjnego organu regulacyjnego.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby wnioskodawca otrzymał na piśmie powody odmowy lub cofnięcia zezwolenia, lub nałożenia warunków specyficznych dla dostawcy. W przypadku takiej odmowy lub takiego cofnięcia zezwolenia, lub nałożenia takich warunków, wnioskodawca musi mieć możliwość odwołania się do organu odwoławczego.

4. Opłaty administracyjne nakładane na dostawców, jeżeli takie obowiązują, muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące oraz współmierne do uzasadnionych kosztów administracyjnych poniesionych w związku z zarządzaniem, kontrolą i egzekwowaniem obowiązków określonych w niniejszym rozdziale[1].

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.5

Wzajemne połączenie

Bez uszczerbku dla art. 23.9 każda ze Stron zapewnia, aby dostawca publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium miał prawo oraz – na wniosek innego dostawcy publicznych sieci lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń na potrzeby udostępniania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na jej terytorium.

[1] Opłaty administracyjne nie obejmują opłat za prawa do korzystania z ograniczonych zasobów ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 23.6

Dostęp i korzystanie

1. Każda ze Stron zapewnia, aby każdemu usługodawcy drugiej Strony przyznano dostęp do wszelkich publicznych sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych oraz umożliwiono korzystanie z nich, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach[1], zgodnie z ust. 2–5.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy usługodawca drugiej Strony miał dostęp do wszelkich publicznych usług telekomunikacyjnych oferowanych na terytorium lub poza granicami tej Strony, w tym do prywatnych łączy dzierżawionych, oraz mógł z nich korzystać, i w tym celu zapewnia – z zastrzeżeniem ust. 5 – aby takiemu usługodawcy zezwolono:

a) na zakup lub dzierżawę i przyłączenie terminala lub innego sprzętu, który łączy się z siecią i który jest niezbędny do świadczenia przez niego usług;

b) na podłączanie łączy prywatnie dzierżawionych lub stanowiących własność prywatną do publicznych sieci telekomunikacyjnych lub do łączy dzierżawionych lub należących do innego dostawcy usług telekomunikacyjnych; oraz

c) na korzystanie z wybranych przez niego protokołów operacyjnych przy świadczeniu jakiejkolwiek usługi, innych niż te, które są niezbędne do zapewnienia ogółowi społeczeństwa dostępności usług telekomunikacyjnych.

[1] Do celów niniejszego artykułu „niedyskryminujący” oznacza klauzulę najwyższego uprzywilejowania i traktowanie narodowe w rozumieniu art. 17.9, 17.11, 18.4 i 18.5, a także warunki nie mniej korzystne niż warunki przyznane jakiemukolwiek innemu użytkownikowi podobnych publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych w podobnych sytuacjach.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby usługodawca drugiej Strony mógł korzystać z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych w celu przekazywania informacji na terytorium tej Strony i poza jej granicami, w tym do komunikacji wewnątrz przedsiębiorstwa takiego usługodawcy, oraz w celu dostępu do informacji zawartych w bazach danych lub przechowywanych w inny sposób w formie nadającej się do odczytu maszynowego na terytorium którejkolwiek ze Stron.

4. Niezależnie od ust. 3 Strona może podejmować takie środki, jakie uważa za niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa i poufności informacji, z zastrzeżeniem wymogu, że środki te nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu usługami.

5. Każda ze Stron zapewnia, aby na dostęp do publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych oraz korzystanie z nich nie były nakładane na jej terytorium inne warunki niż te, które są niezbędne do:

a) zagwarantowania obowiązków świadczenia usług publicznych przez dostawców publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, w szczególności ich zdolności do udostępnienia swoich usług na rzecz ogółu społeczeństwa; lub

b) ochrony integralności technicznej publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.7

Rozstrzyganie sporów w zakresie telekomunikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku sporu powstałego między dostawcami sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych w związku z prawami lub obowiązkami określonymi w niniejszym rozdziale oraz na wniosek którejkolwiek ze stron sporu telekomunikacyjny organ regulacyjny wydał w rozsądnym terminie wiążącą decyzję w celu rozstrzygnięcia sporu.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzja wydana przez telekomunikacyjny organ regulacyjny była podawana do wiadomości publicznej, z zastrzeżeniem wymogów dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony. Telekomunikacyjny organ regulacyjny przekazuje stronom sporu pełne uzasadnienie decyzji. Strony sporu mają prawo do odwołania się od tej decyzji zgodnie z art. 23.3 ust. 7.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedura, o której mowa w ust. 1 i 2, nie wykluczała wniesienia przez którąkolwiek ze stron sporu skargi do organu sądowego, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.8

Środki ochronne w zakresie konkurencyjności stosowane wobec głównych dostawców

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje odpowiednie środki do celów zapobiegania sytuacjom, w których dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, którzy – sami lub wspólnie – są głównym dostawcą, rozpoczynają lub kontynuują stosowanie praktyk antykonkurencyjnych, takich jak:

a) uczestniczenie w antykonkurencyjnym subsydiowaniu skrośnym;

b) wykorzystywanie informacji uzyskanych od konkurentów w antykonkurencyjnych celach; oraz

c) nieudostępnianie w odpowiednim czasie dostawcom innych usług informacji technicznych dotyczących infrastruktury podstawowej oraz informacji istotnych z handlowego punktu widzenia niezbędnych do świadczenia przez nich usług.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.9

Wzajemne połączenia z głównymi dostawcami

1. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych zapewniali wzajemne połączenia w każdym technicznie dostępnym punkcie sieci. Główni dostawcy zapewniają takie wzajemne połączenie:

a) na niedyskryminujących warunkach, w tym w odniesieniu do stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji, oraz przy zachowaniu jakości nie niższej niż w przypadku podobnych własnych usług lub podobnych usług świadczonych przez ich jednostki zależne lub inne podmioty powiązane;

b) w sposób terminowy oraz na takich warunkach – w tym dotyczących stawek, norm technicznych, specyfikacji, jakości i konserwacji – które są przejrzyste, rozsądne, uwzględniają wykonalność ekonomiczną oraz są w wystarczającym stopniu rozdzielone, tak aby dostawca nie musiał płacić za elementy sieci lub infrastrukturę, których nie potrzebuje do świadczenia usługi; oraz

c) na żądanie, w punktach innych niż punkty zakończenia sieci oferowane większości użytkowników, z zastrzeżeniem opłat odzwierciedlających koszty budowy niezbędnej dodatkowej infrastruktury.

2. Każda ze Stron udostępnia publicznie mające zastosowanie procedury dotyczące wzajemnego połączenia z głównym dostawcą.

PUBLIC

3. Każda ze Stron zapewnia, aby główni dostawcy podawali do wiadomości publicznej swoje umowy o wzajemnych połączeniach albo swoje ramowe oferty dotyczące wzajemnych połączeń, w zależności od przypadku.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.10

Dostęp do infrastruktury podstawowej głównych dostawców

Każda ze Stron przyznaje swojemu telekomunikacyjnemu organowi regulacyjnemu uprawnienie do wymagania, aby główny dostawca na jej terytorium udostępniał swoją infrastrukturę podstawową dostawcom sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach w celu udostępniania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych, o ile jest to konieczne do osiągnięcia skutecznej konkurencji na podstawie zebranych faktów i oceny rynku przeprowadzonej przez telekomunikacyjny organ regulacyjny. Infrastruktura podstawowa głównego dostawcy może obejmować elementy sieci, usługi w zakresie łączy dzierżawionych i urządzenia towarzyszące.

ARTYKUŁ 23.11

Ograniczone zasoby

1. Każda ze Stron zapewnia, aby przydział i przyznawanie praw użytkowania ograniczonych zasobów, w tym widma radiowego, numerów i służebności przesyłu, odbywały się w sposób otwarty, obiektywny, terminowy, przejrzysty, niedyskryminujący i proporcjonalny oraz w ramach realizacji celów leżących w interesie ogólnym. Procedury, warunki i obowiązki związane z prawami użytkowania muszą opierać się na obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych kryteriach.

2. Każda ze Stron podaje do wiadomości publicznej aktualne użytkowanie przyznanych pasm częstotliwości, lecz nie wymaga się szczegółowej identyfikacji widma radiowego przyznanego na realizację określonych zadań publicznych.

3. Środków Strony dotyczących przyznania i przypisania widma i zarządzania częstotliwością nie uznaje się za środki same w sobie niezgodne z art. 17.8 i 18.7. W związku z tym każda ze Stron zachowuje prawo do ustanowienia i stosowania środków zarządzania widmem i częstotliwościami, które mogą spowodować ograniczenie liczby dostawców usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że robi to zgodnie z niniejszą częścią niniejszej Umowy. Obejmuje to możliwość przyznawania częstotliwości przy uwzględnieniu bieżących i przyszłych potrzeb oraz dostępności widma radiowego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.12

Możliwość przeniesienia numeru

Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy publicznych usług telekomunikacyjnych na jej terytorium oferowali możliwość przeniesienia numeru w sposób terminowy i na rozsądnych warunkach.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.13

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, który chce utrzymać, oraz do decydowania o jego zakresie i realizacji.

2. Obowiązków świadczenia usługi powszechnej nie będzie uznawać się za antykonkurencyjne same w sobie, pod warunkiem że będą one zarządzane w sposób proporcjonalny, przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący. Zarządzanie takimi obowiązkami musi być neutralne w odniesieniu do konkurencji i nie może być bardziej obciążające niż jest to konieczne dla rodzaju usługi powszechnej określonego przez Stronę.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby procedury wyznaczania dostawców usługi powszechnej były otwarte dla wszystkich dostawców publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, oraz wyznacza dostawców usługi powszechnej za pośrednictwem skutecznego, przejrzystego i niedyskryminującego mechanizmu.

4. Jeżeli Strona zadecyduje o finansowaniu świadczenia usługi powszechnej przez dostawcę, zapewnia ona, aby takie finansowanie nie przekraczało kosztów netto wynikających z obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.14

Poufność informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych nabywający w procesie negocjowania porozumień zgodnie z art. 23.5, 23.6, 23.9 i 23.10 informacje poufne od innego dostawcy sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych mogli wykorzystać takie informacje wyłącznie do celów, w których zostały one przekazane, i zawsze z poszanowaniem poufności takich informacji.

2. Każda ze Stron zapewnia poufność przekazów telekomunikacyjnych i związanych z nimi danych o ruchu przesyłanych w ramach korzystania z publicznych sieci telekomunikacyjnych lub publicznych usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że żadne przyjmowane przez nią w tym celu środki nie są stosowane w sposób, który mógłby stanowić środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu usługami.

ARTYKUŁ 23.15

Udział podmiotów zagranicznych

W odniesieniu do udostępniania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych innych niż nadawanie publicznych sygnałów radiowych, poprzez obecność handlową, Strona nie może nakładać wymogów dotyczących spółek joint venture ani ograniczać udziału kapitału zagranicznego za pomocą górnych progów procentowych ograniczających udziały zagranicznych podmiotów lub całkowitej wartości inwestycji zagranicznych w ujęciu indywidualnym lub zbiorczym.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.16

Otwarty i niedyskryminujący dostęp do internetu

1. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług uzyskanie dostępu do wybranych przez nich informacji, treści i usług oraz ich rozpowszechnianie.

2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych Strony dotyczących zgodności z prawem informacji, treści lub usług, o których mowa w tym ustępie.

3. Niezależnie od ust. 1 dostawcy usług dostępu do internetu mogą wdrażać niedyskryminujące[1], rozsądne, przejrzyste i proporcjonalne środki zarządzania siecią, które są spójne z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony.

[1] Z zastrzeżeniem wyjątków określonych w przepisach ustawowych i wykonawczych Strony.

4. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby dostawcy usług dostępu do internetu umożliwiali użytkownikom tych usług korzystanie z wybranych przez nich urządzeń, o ile urządzenia te nie zagrażają bezpieczeństwu innych urządzeń, sieci lub usług świadczonych za pośrednictwem sieci.

PUBLIC

ARTYKUŁ 23.17

Roaming międzynarodowy

1. Strony starają się współpracować w celu promowania przejrzystych i rozsądnych stawek za usługi roamingu międzynarodowego w taki sposób, aby wspierać wzrost handlu między Stronami oraz zwiększać dobrobyt konsumentów.

2. Każda ze Stron może podejmować działania w celu zwiększenia przejrzystości i konkurencji w odniesieniu do stawek za usługi roamingu międzynarodowego oraz alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, takie jak:

a) zapewnienie, aby informacje dotyczące stawek detalicznych były łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa; oraz

b) ograniczanie do minimum przeszkód w korzystaniu z alternatywnych rozwiązań technicznych wobec usług roamingowych, tak aby użytkownicy przyjeżdżający na terytorium Strony z terytorium drugiej Strony mogli uzyskać dostęp do usług telekomunikacyjnych za pomocą wybranego przez siebie urządzenia.

ROZDZIAŁ 24

USŁUGI MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU MORSKIEGO

PUBLIC

ARTYKUŁ 24.1

Zakres stosowania, definicje i zasady

1. W niniejszym rozdziale określono zasady dotyczące liberalizacji usług międzynarodowego transportu morskiego na podstawie rozdziałów 17, 18 i 19.

2. Do celów niniejszego rozdziału, a także rozdziałów 17, 18 i 19 oraz załączników 17-A, 17-B i 17-C:

a) „usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania" oznaczają działalność polegającą na przechowywaniu kontenerów, na terenie portu lub na lądzie, w celu ich zapełnienia lub opróżnienia, napraw i udostępniania do załadunku;

b) „usługi w zakresie odprawy celnej" lub „usługi pośredników urzędów celnych" oznaczają działalność polegającą na przeprowadzaniu w imieniu innego podmiotu formalności celnych dotyczących przywozu, wywozu lub przewozu ładunków, bez względu na to, czy usługa ta stanowi główny przedmiot działalności usługodawcy czy zwyczajowe uzupełnienie głównego przedmiotu jego działalności;

c) „transport od drzwi do drzwi lub transport multimodalny” oznacza przewóz ładunku odbywający się w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, wykorzystujący więcej niż jeden rodzaj transportu i obejmujący międzynarodowy odcinek morski;

d) „usługi dowozowe” oznaczają transport morski – wstępny i dalszy – między portami znajdującymi się na terytorium Strony, ładunków międzynarodowych, zwłaszcza kontenerowych, w drodze do miejsca przeznaczenia poza terytorium tej Strony;

e) „usługi spedycyjne” oznaczają działalność polegającą na organizowaniu i monitorowaniu operacji przewozu w imieniu przewoźników poprzez nabywanie usług transportowych i usług powiązanych, przygotowanie dokumentacji oraz dostarczenie informacji handlowych;

f) „ładunek międzynarodowy” oznacza ładunek przewożony między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego, lub między portem jednego państwa członkowskiego a portem innego państwa członkowskiego;

g) „usługi międzynarodowego transportu morskiego” oznaczają przewóz osób lub ładunku statkiem morskim między portem jednej Strony a portem drugiej Strony lub państwa trzeciego, obejmujący bezpośrednie zawieranie umów z podmiotami świadczącymi inne usługi transportowe, w celu zapewnienia transportu od drzwi do drzwi lub transportu multimodalnego w ramach jednolitego dokumentu przewozowego, jednak nieobejmujący prawa do świadczenia tych innych usług transportowych;

PUBLIC

h) „usługi agencji morskich” oznaczają reprezentowanie, w charakterze agenta, na danym obszarze geograficznym, interesów linii żeglugi morskiej lub przedsiębiorstwa żeglugowego lub większej liczby takich linii lub przedsiębiorstw, do następujących celów:

(i) marketing i sprzedaż usług transportu morskiego i usług powiązanych, począwszy od kwotowania po fakturowanie, wystawianie konosamentów w imieniu przedsiębiorstw, nabywanie i odsprzedaż niezbędnych usług powiązanych, przygotowanie dokumentów oraz dostarczanie informacji handlowych; lub

(ii) działanie w imieniu spółek organizujących zawinięcia statku do portu lub przejęcie ładunków w razie potrzeby;

i) „morskie usługi pomocnicze” oznaczają usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego, usługi w zakresie odprawy celnej, usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, usługi agencji morskich oraz usługi spedycji morskiej; oraz

j) „usługi w zakresie obsługi ładunku morskiego” oznaczają działania wykonywane przez przedsiębiorstwa zajmujące się załadunkiem i rozładunkiem, w tym przez operatorów terminali portowych, jednak nieobejmujące działalności pracowników portowych w przypadkach, gdy nie są oni pracownikami przedsiębiorstw zajmujących się załadunkiem i rozładunkiem lub operatorów terminali portowych; działania objęte powyższą definicją obejmują organizację i nadzór:

i) załadunku ładunku na statek lub jego wyładunku ze statku;

PUBLIC

(ii) mocowania lub odmocowywania ładunku; oraz

(iii) odbioru lub dostawy i przechowywania ładunków przed załadunkiem lub po rozładunku.

3. Mając na uwadze obecny poziom liberalizacji międzynarodowego transportu morskiego między Stronami, zastosowanie mają następujące zasady:

a) Strony skutecznie stosują zasadę nieograniczonego dostępu do międzynarodowych rynków morskich i handlu morskiego na zasadach komercyjnych i niedyskryminujących; oraz

b) każda ze Stron przyznaje statkom pływającym pod banderą drugiej Strony lub obsługiwanym przez usługodawców drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie przyznaje swoim własnym statkom, w tym w zakresie dostępu do portów, korzystania z infrastruktury i usług portowych oraz korzystania z morskich usług pomocniczych, a także w zakresie związanych z tym prowizji i opłat, infrastruktury celnej oraz dostępu do miejsc do cumowania i sprzętu do załadunku i rozładunku.

4. Stosując zasady, o których mowa w ust. 3, każda ze Stron:

a) nie wprowadza uzgodnień dotyczących dzielenia ładunku w przyszłych umowach z państwami trzecimi dotyczących usług międzynarodowego transportu morskiego, w tym handlu towarami masowymi w postaci płynnej i stałej oraz ładunków przewożonych liniowcami, a także wypowiada w rozsądnym terminie takie uzgodnienia w przypadkach, gdy zostały one zawarte we wcześniej podpisanych umowach; oraz

PUBLIC

b) od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy znosi wszelkie jednostronne środki lub przeszkody administracyjne, techniczne lub inne, które mogłyby stanowić ukryte ograniczenie lub mieć dyskryminujący skutek w stosunku do swobodnego świadczenia usług w międzynarodowym transporcie morskim, oraz nie wprowadza jakichkolwiek takich środków lub przeszkód.

5. Każda ze Stron zezwala podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego na założenie i prowadzenie na jej terytorium przedsiębiorstwa zgodnie z warunkami przewidzianymi w wykazie szczegółowych zobowiązań w załącznikach 17-A, 17-B i 17-C.

6. Każda ze Stron udostępnia podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, następujące usługi w porcie: pilotaż, holowanie i pomoc holowniczą, zaopatrzenie, uzupełnianie paliwa i wody, odbiór odpadów i unieszkodliwienie odpadów balastowych, usługi kapitanatu portu, pomoc nawigacyjną, usługi operacyjne na nabrzeżu niezbędne dla funkcjonowania statku, włączając w to usługi komunikacyjne, dostawę wody i energii elektrycznej, usługi naprawcze w przypadku nagłych awarii, kotwiczenie, cumowanie oraz usługi związane z cumowaniem.

7. Każda ze Stron zezwala podmiotom świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego drugiej Strony na zmianę lokalizacji posiadanych lub dzierżawionych pustych kontenerów, które nie są przewożone jako ładunek za opłatą, między portami Chile lub między portami państwa członkowskiego.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 25

USŁUGI FINANSOWE

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środka przyjętego lub utrzymywanego przez Stronę odnoszącego się do:

a) instytucji finansowych drugiej Strony;

b) inwestorów drugiej Strony oraz inwestycji takich inwestorów w instytucje finansowe na terytorium danej Strony; lub

c) transgranicznego handlu usługami finansowymi.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że rozdział 17 ma zastosowanie do środka:

a) odnoszącego się do inwestora Strony oraz inwestycji tego inwestora w usługodawców finansowych niebędących instytucjami finansowymi; oraz

b) innego niż środek odnoszący się do świadczenia usług finansowych, odnoszącego się do inwestora Strony lub inwestycji tego inwestora w instytucję finansową na terytorium drugiej Strony.

3. Postanowienia rozdziałów 17 i 18 mają zastosowanie do środków objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału wyłącznie w zakresie, w jakim te postanowienia zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.

4. Art. 17.5, art. 17.16–17.23 i art. 18.9 zostają niniejszym włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część.

5. Rozdział 17 sekcja D zostaje niniejszym włączony do niniejszego rozdziału i stanowi jego część wyłącznie w odniesieniu do twierdzeń, że Strona naruszyła art. 17.16, 17.17, 17.18, 17.19, 17.20 i 17.21, art. 25.3 ust. 2 lub art. 25.5 ust. 2.

6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środka przyjętego lub utrzymanego przez Stronę odnoszącego się do:

a) działalności prowadzonej przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną lub przez jakikolwiek inny podmiot publiczny w ramach realizacji polityki pieniężnej lub kursowej;

b) działalności lub usług będących częścią powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu zabezpieczenia społecznego; lub

c) działalności prowadzonej lub usług świadczonych na rachunek Strony, z gwarancją Strony lub przy wykorzystaniu zasobów finansowych Strony, w tym jej podmiotów publicznych.

PUBLIC

7. Niezależnie od ust. 6 niniejszy rozdział ma zastosowanie w zakresie, w jakim Strona zezwala na prowadzenie lub świadczenie jakiejkolwiek działalności lub usług, o których mowa w ust. 6 lit. b) lub c), przez jej własne instytucje finansowe w konkurencji z podmiotem publicznym lub instytucją finansową.

8. Art. 25.3 i art. 25.5–25.9 nie mają zastosowania do zamówień publicznych.

9. Art. 25.3 i art. 25.5–25.8 nie mają zastosowania do subsydiów udzielanych przez Stronę, w tym pożyczek, gwarancji i ubezpieczeń wspieranych przez władze publiczne.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 25:

a) „transgraniczny usługodawca finansowy Strony” oznacza osobę Strony prowadzącą działalność polegającą na świadczeniu usług finansowych na terytorium Strony i zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową w ramach transgranicznego świadczenia takiej usługi;

b) „transgraniczne świadczenie usług finansowych” lub „transgraniczny handel usługami finansowymi” oznacza świadczenie usługi finansowej:

(i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony; lub

(ii) na terytorium Strony przez osobę tej Strony na rzecz konsumenta usług drugiej Strony;

c) „instytucja finansowa” oznacza usługodawcę świadczącego co najmniej jedną usługę finansową, który podlega regulacji lub nadzorowi w odniesieniu do świadczenia tych usług jako instytucja finansowa na podstawie prawa Strony, na której terytorium się znajduje, w tym znajdujący się na terytorium danej Strony oddział tego usługodawcy finansowego, którego siedziba główna znajduje się na terytorium drugiej Strony;

d) „usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami, usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń). Usługi finansowe obejmują następujące rodzaje działalności:

(i) usługi ubezpieczeniowe oraz związane z ubezpieczeniami;

A) ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja):

1) na życie; oraz

2) inne niż na życie;

PUBLIC

B) reasekuracja i retrocesja;

C) pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne; oraz

D) pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód; oraz

(ii) usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń):

A) przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności;

B) udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, faktoring oraz finansowanie transakcji handlowych;

C) leasing finansowy;

D) wszelkie usługi w zakresie płatności i transferu środków pieniężnych, w tym karty kredytowe, obciążeniowe i debetowe, czeki podróżne oraz czeki bankierskie;

E) gwarancje i zobowiązania;

PUBLIC

F) transakcje z użyciem środków własnych lub na rzecz klientów, dokonywane na giełdzie, na rynku pozagiełdowym lub w inny sposób, których przedmiotem są:

1) instrumenty rynku pieniężnego (w tym czeki, weksle lub certyfikaty depozytowe);

2) waluty obce;

3) instrumenty pochodne, w tym kontrakty terminowe typu future i opcje;

4) instrumenty kursu walutowego i stóp procentowych, włączając w to produkty takie jak swapy i kontrakty terminowe na stopę procentową;

5) zbywalne papiery wartościowe; lub

6) inne instrumenty zbywalne i aktywa finansowe, w tym kruszce w sztabach;

G) udział w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i inwestycjach – publicznych lub prywatnych – w charakterze agenta oraz świadczeniu usług z tym związanych;

H) pośrednictwo na rynku pieniężnym;

PUBLIC

I) zarządzanie aktywami, takie jak zarządzanie płynnością lub portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, zarządzanie funduszami emerytalnymi, usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa;

J) usługi rozliczeniowe i rozrachunkowe dotyczące aktywów finansowych, w tym papierów wartościowych, instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów zbywalnych;

K) dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych oraz dostarczanie oprogramowania dotyczącego finansów; oraz

L) doradztwo, pośrednictwo i inne pomocnicze usługi finansowe w zakresie wszystkich rodzajów działalności wymienionych w lit. A)–K), w tym informacje kredytowe i analizy kredytowe, badania i doradztwo w zakresie inwestycji i portfeli inwestycyjnych, a także doradztwo w zakresie przejęć oraz restrukturyzacji i strategii przedsiębiorstw;

e) „usługodawca finansowy Strony" oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony zamierzającą świadczyć lub świadczącą usługę finansową, niebędącą podmiotem publicznym;

f) „inwestycja" oznacza inwestycję zdefiniowaną w art. 17.2 lit. k), przy czym do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 25, w odniesieniu do „pożyczek" i „instrumentów dłużnych":

(i) pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny wyemitowany przez instytucję finansową stanowią inwestycję tylko wówczas, gdy są traktowane jako kapitał regulacyjny przez Stronę, na której terytorium znajduje się dana instytucja finansowa; oraz

PUBLIC

(ii) pożyczka udzielona przez instytucję finansową lub instrument dłużny będący jej własnością, inne niż pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny wyemitowany przez tę instytucję, o których mowa w ppkt (i), nie stanowią inwestycji;

dla większej pewności należy wyjaśnić, że pożyczka udzielona przez transgranicznego usługodawcę finansowego lub instrument dłużny będący jego własnością, inne niż pożyczka udzielona instytucji finansowej lub instrument dłużny przez nią wyemitowany, jest inwestycją do celów rozdziału 17, jeżeli taka pożyczka lub instrument dłużny spełniają kryteria definicji „inwestycji" określone w art. 17.2 lit. k);

g) „inwestor Strony" oznacza osobę fizyczną lub prawną Strony, która zamierza dokonać, dokonuje lub dokonała inwestycji w instytucje finansowe na terytorium drugiej Strony;

h) „osoba prawna Strony" oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Unii Europejskiej lub jednego lub większej liczby jej państw członkowskich i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą[1] na terytorium Unii Europejskiej; oraz

(ii) w przypadku Chile: osobę prawną utworzoną lub zorganizowaną na podstawie prawa Chile i prowadzącą znaczącą działalność gospodarczą w Chile;

[1] Zgodnie z notyfikacją Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w ramach WTO (dok. WT/REG39/1) Strona UE rozumie, że pojęcie „rzeczywistego i trwałego powiązania" z gospodarką państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 54 TFUE, jest równoważne pojęciu „znaczącej działalności gospodarczej".

i) „nowa usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi związane z istniejącymi i nowymi produktami lub sposób, w jaki produkt jest dostarczany, która nie jest świadczona przez jakiegokolwiek usługodawcę finansowego na terytorium Strony, ale która świadczona jest na terytorium drugiej Strony;

j) „podmiot publiczny” oznacza:

(i) władze publiczne, bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną Strony lub jakikolwiek podmiot będący własnością Strony lub przez nią kontrolowany, który zajmuje się głównie wykonywaniem funkcji publicznych lub działań do celów publicznych, z wyłączeniem podmiotów zajmujących się głównie świadczeniem usług finansowych na warunkach komercyjnych; lub

(ii) podmiot prywatny realizujący zadania wykonywane zwykle przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną, w ramach wykonywania tych zadań; oraz

k) „organizacja samoregulacyjna” oznacza organ pozarządowy, w tym giełdy lub rynki, na których prowadzony jest obrót papierami wartościowymi lub kontraktami terminowymi typu future, inną organizację lub stowarzyszenie, które wykonują uprawnienia regulacyjne lub nadzorcze wobec usługodawców finansowych lub instytucji finansowych na podstawie ustawy lub delegowania kompetencji, w stosownych przypadkach, przez władze lub organy centralne, regionalne lub lokalne.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.3

Traktowanie narodowe

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje w instytucje finansowe traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], swoim własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony i ich inwestycjom w instytucje finansowe traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], swoim własnym inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich inwestycjom w instytucje finansowe, w odniesieniu do prowadzenia działalności.

3. Traktowanie przyznane przez Stronę na podstawie ust. 1 i 2 oznacza:

a) w odniesieniu do władz regionalnych lub lokalnych Chile – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez ten szczebel władzy inwestorom z Chile dokonującym inwestycji w instytucje finansowe oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe na jego terytorium;

---

1 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

2 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

b) w odniesieniu do władz państwa członkowskiego lub władz w państwie członkowskim – traktowanie nie mniej korzystne niż najkorzystniejsze traktowanie przyznane, w podobnych sytuacjach, przez te władze inwestorom tego państwa członkowskiego dokonującym inwestycji w instytucje finansowe i ich inwestycjom w instytucje finansowe na jego terytorium[1].

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.4

Zamówienia publiczne

1. Każda ze Stron zapewnia, aby instytucjom finansowym drugiej Strony ustanowionym na jej terytorium przyznano traktowanie nie mniej korzystne od traktowania przyznanego, w podobnych sytuacjach, jej własnym instytucjom finansowym w odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zakupu towarów lub usług przez podmiot zamawiający do celów publicznych.

2. Stosowanie obowiązku traktowania narodowego przewidzianego w niniejszym artykule nadal podlega wyjątkom dotyczącym bezpieczeństwa oraz wyjątkom o charakterze ogólnym określonym w art. 28.3.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie przyznane przez władze publiczne państwa członkowskiego lub władze publiczne w tym państwie członkowskim obejmuje, w stosownych przypadkach, regionalny i lokalny szczebel władzy.

ARTYKUŁ 25.5

Klauzula najwyższego uprzywilejowania

1. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony oraz ich przedsiębiorstwom stanowiącym inwestycje w instytucje finansowe, w odniesieniu do zakładania przedsiębiorstw, traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[1], inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego oraz ich przedsiębiorstwom będącym instytucjami finansowymi.

2. Każda ze Stron przyznaje inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe, w odniesieniu do prowadzenia działalności, traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie Strona ta przyznaje, w podobnych sytuacjach[2], inwestorom dokonującym inwestycji w instytucje finansowe państwa trzeciego oraz ich inwestycjom w instytucje finansowe.

3. Ust. 1 i 2 nie mogą być interpretowane jako zobowiązujące Stronę do rozszerzenia na inwestorów dokonujących inwestycji w instytucje finansowe drugiej Strony lub na ich inwestycje w instytucje finansowe korzystania z jakiegokolwiek traktowania wynikającego ze środków zapewniających uznanie norm, w tym norm lub kryteriów dotyczących zezwolenia, licencjonowania lub certyfikacji osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa do prowadzenia działalności gospodarczej, lub środków ostrożności.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie traktowania w „podobnych sytuacjach" wymaga indywidualnej analizy opartej na faktach i zależy od całokształtu sytuacji.

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że traktowanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie obejmuje procedur ani mechanizmów rozstrzygania sporów inwestycyjnych przewidzianych w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych. Postanowienia prawa materialnego zawarte w innych międzynarodowych umowach inwestycyjnych lub umowach handlowych nie stanowią same w sobie „traktowania", o którym mowa w ust. 1 i 2, a tym samym nie mogą stanowić naruszenia niniejszego artykułu, w przypadku braku środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę. Środki Strony stosowane na podstawie takich postanowień prawa materialnego mogą stanowić „traktowanie" na podstawie niniejszego artykułu, a tym samym mogą stanowić naruszenie niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 25.6

Dostęp do rynku

1. W sektorach lub podsektorach wymienionych w sekcji B dodatków 25-1 i 25-2, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, Strona nie może przyjmować ani utrzymywać, na całym swoim terytorium albo w poszczególnych jednostkach podziału terytorialnego, w odniesieniu do dostępu do rynku przez założenie lub prowadzenie działalności instytucji finansowych przez inwestora drugiej Strony, środka, który:

a) ogranicza liczbę instytucji finansowych w postaci kontyngentów liczbowych, monopolów, usługodawców na zasadzie wyłączności lub testu potrzeb ekonomicznych;

b) ogranicza całkowitą wartość transakcji dotyczących usług finansowych lub aktywów, w postaci kontyngentów liczbowych lub testu potrzeb ekonomicznych;

c) ogranicza całkowitą liczbę transakcji dotyczących usług finansowych lub całkowity wolumen wykonanych usług finansowych wyrażonych jako określone jednostki liczbowe, w postaci kontyngentów lub testu potrzeb ekonomicznych;

d) ogranicza całkowitą liczbę osób fizycznych, które mogą być zatrudnione w danym sektorze usług finansowych lub które instytucja finansowa może zatrudniać i które są niezbędne do świadczenia określonej usługi finansowej oraz bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w postaci kontyngentów liczbowych lub testu potrzeb ekonomicznych; lub

e) ogranicza do lub wymaga konkretnych rodzajów podmiotów prawnych lub wspólnych przedsięwzięć, za pośrednictwem których instytucja finansowa może świadczyć usługę.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie uniemożliwia Stronie wymagania od instytucji finansowej świadczenia określonych usług finansowych za pośrednictwem odrębnych osób prawnych, jeżeli zgodnie z prawem tej Strony zakres usług finansowych świadczonych przez daną instytucję finansową jest zbyt szeroki, aby mogły być one świadczone za pośrednictwem jednego podmiotu.

ARTYKUŁ 25.7

Transgraniczne świadczenie usług finansowych

1. Art. 18.4, 18.5, 18.6 i 18.7 zostają włączone do niniejszego rozdziału i stanowią jego część oraz mają zastosowanie do środków mających wpływ na transgranicznych usługodawców finansowych, którzy świadczą usługi finansowe określone w sekcji A dodatków 25-1 i 25-2.

PUBLIC

2. Strona zezwala osobom znajdującym się na jej terytorium, a także swoim osobom fizycznym, niezależnie od miejsca pobytu, na zakup usług finansowych od znajdujących się na terytorium drugiej Strony transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony. Niniejszy obowiązek nie wymaga od Strony udzielenia takim usługodawcom zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej lub sprzedaży bezpośredniej na jej terytorium. Strona może, do celów niniejszego obowiązku, zdefiniować „prowadzenie działalności gospodarczej" i „sprzedaż bezpośrednią", pod warunkiem że definicje te nie są sprzeczne z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Bez uszczerbku dla innych środków regulacji ostrożnościowej transgranicznego handlu usługami finansowymi Strona może wymagać rejestracji transgranicznych usługodawców finansowych drugiej Strony oraz instrumentów finansowych lub uzyskania zezwolenia przez tych usługodawców oraz w odniesieniu do tych instrumentów.

ARTYKUŁ 25.8

Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd

Strona nie może wymagać, aby instytucja finansowa drugiej Strony mająca siedzibę na jej terytorium powoływała na członków zarządu lub na stanowiska w kadrze kierowniczej wyższego szczebla, takie jak członkowie kadry zarządzającej lub kierowniczej, osoby fizyczne posiadające określone obywatelstwo.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.9

Wymogi dotyczące wyników

1. Strona nie może nakładać ani egzekwować jakiegokolwiek wymogu ani egzekwować jakiegokolwiek zobowiązania lub przedsięwzięcia w związku z założeniem instytucji finansowej lub działalnością instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, dotyczącego:

a) wywozu określonego poziomu lub odsetka towarów lub usług;

b) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

c) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

d) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;

e) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej;

f) przekazania technologii, procesu produkcji lub innej wiedzy zastrzeżonej na rzecz osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa na jej terytorium;

PUBLIC

g) dostarczania wyłącznie z terytorium Strony towarów wyprodukowanych lub usług świadczonych przez daną instytucję finansową na określony rynek regionalny lub światowy;

h) zlokalizowania na jej terytorium siedziby głównej tej instytucji finansowej na dany region świata, który jest szerszy niż terytorium Strony, lub na rynek światowy;

i) zatrudniania określonej liczby lub określonego odsetka swoich obywateli; lub

j) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

2. Strona nie może uzależniać otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści, które są związane z założeniem instytucji finansowej lub działalnością instytucji finansowej Strony lub państwa trzeciego na jej terytorium, od spełnienia któregokolwiek z następujących wymogów:

a) osiągnięcia określonego poziomu lub odsetka zawartości krajowej;

b) nabywania lub wykorzystywania towarów produkowanych lub usług świadczonych na jej terytorium lub przyznania preferencji takim towarom lub usługom, lub nabywania towarów lub usług od osób fizycznych lub przedsiębiorstw na jej terytorium;

c) powiązania w jakikolwiek sposób wolumenu lub wartości przywozu z wolumenem lub wartością wywozu lub z kwotą wpływów w walucie obcej związanych z taką instytucją finansową;

PUBLIC

d) ograniczenia na jej terytorium sprzedaży towarów lub usług, które są produkowane lub świadczone przez taką instytucję finansową, poprzez powiązanie tej sprzedaży w jakikolwiek sposób z wolumenem lub wartością jej wywozu lub dochodów w walucie obcej; lub

e) ograniczenia wywozu lub sprzedaży na wywóz.

3. Ust. 2 nie może być interpretowany jako uniemożliwiający Stronie uzależnienie otrzymania lub dalszego otrzymywania korzyści związanych z założeniem instytucji finansowych lub prowadzeniem działalności instytucji finansowych na jej terytorium przez inwestora Strony lub państwa trzeciego od spełniania wymogu lokalizacji produkcji, świadczenia usług, szkolenia lub zatrudnienia pracowników, budowy lub rozbudowy poszczególnych zakładów lub prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na jej terytorium.

4. Ust. 1 lit. f) nie ma zastosowania, jeżeli:

a) Strona zezwala na korzystanie z prawa własności intelektualnej zgodnie z art. 31 lub art. 31*bis* porozumienia TRIPS lub przyjmuje lub utrzymuje środki wymagające ujawnienia danych lub innych informacji zastrzeżonych, które wchodzą w zakres stosowania art. 39 ust. 3 porozumienia TRIPS i są z nim zgodne; lub

b) wymóg został nałożony lub zobowiązanie zostało wyegzekwowane przez sąd, sąd administracyjny lub organ ochrony konkurencji, aby przeciwdziałać praktyce uznanej w wyniku postępowania sądowego lub administracyjnego za naruszenie przepisów Strony dotyczących konkurencji.

PUBLIC

5. Ust. 1 lit. a), b) i c) oraz ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów dotyczących kwalifikacji towarów lub usług w związku z uczestnictwem w programach wspierania wywozu i pomocy zagranicznej.

6. Ust. 2 lit. a) i b) nie mają zastosowania do wymogów nałożonych przez Stronę dokonującą przywozu dotyczących składu towarów niezbędnego do kwalifikowania się do objęcia preferencyjną stawką celną lub preferencyjnym kontyngentem.

7. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł nie może być interpretowany jako wymagający od Strony zezwolenia na świadczenie określonej usługi w wymiarze transgranicznym, w przypadku gdy Strona ta przyjmuje lub utrzymuje ograniczenia lub zakazy dotyczące świadczenia takich usług, które są zgodne z zastrzeżeniami, warunkami lub kwalifikacjami określonymi w odniesieniu do sektora, podsektora lub rodzajów działalności wymienionych w załączniku 25.

8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań Strony wynikających z porozumienia WTO.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.10

Środki niespełniające wymogów

1. Art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 i 25.9 nie mają zastosowania do:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów utrzymywanego przez:

i) w przypadku Strony UE:

A) Unię Europejską, jak określono w sekcji C dodatku 25-1;

B) władz centralne państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 25-1;

C) regionalny szczebel władzy państwa członkowskiego, jak określono w sekcji C dodatku 25-1; lub

D) lokalny szczebel władzy; oraz

(ii) w przypadku Chile:

A) władze centralne, jak określono w sekcji C dodatku 25-2;

PUBLIC

B) regionalny szczebel władzy, jak określono w sekcji C dodatku 25-2; lub

C) lokalny szczebel władzy;

b) dalszego stosowania lub bezzwłocznego przedłużenia obowiązywania wszelkich środków niespełniających wymogów, o których mowa w lit. a) niniejszego ustępu; lub

c) modyfikacji jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, w zakresie, w jakim ta modyfikacja nie zmniejsza zgodności danego środka – w brzmieniu obowiązującym bezpośrednio przed modyfikacją – z art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 lub 25.9.

2. Art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 i 25.9 nie mają zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę w sekcji D, odpowiednio, dodatków 25-1 i 25-2.

3. Strona nie może wymagać, na podstawie jakiegokolwiek środka przyjętego po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy i objętego sekcją D dodatku 25-1 lub 25-2, aby inwestor drugiej Strony, ze względu na swoje obywatelstwo lub przynależność państwową, sprzedał lub zbył w inny sposób swoją instytucję finansową istniejącą w chwili, gdy dany środek wchodzi w życie.

4. Art. 25.6 nie ma zastosowania do jakiegokolwiek środka Strony w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności określonych przez tę Stronę w sekcji B dodatku 25-1 lub 25-2.

PUBLIC

5. W przypadku gdy Strona określiła zastrzeżenie do art. 17.9, 17.11, 17.12, 17.13, 18.4 lub 18.5 w załączniku 17-A lub 17-B, zastrzeżenie to stanowi również zastrzeżenie do art. 25.3, 25.5, 25.7, 25.8 lub 25.9, stosownie do przypadku, w zakresie, w jakim dany środek, sektor, podsektor lub rodzaj działalności określone w tym zastrzeżeniu są objęte niniejszym rozdziałem.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.11

Wyłączenie ze względów ostrożności

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie przyjęcia lub utrzymywania środków ze względów ostrożnościowych, takich jak środki służące:

a) ochronie inwestorów, deponentów, ubezpieczonych lub osób, względem których usługodawca finansowy ma obowiązek powierniczy; lub

b) zapewnieniu integralności i stabilności systemu finansowego Strony.

2. W przypadku gdy środki te nie są zgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, nie mogą one być wykorzystywane jako sposoby unikania zobowiązań lub obowiązków Strony wynikających z niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 25.12

Przetwarzanie informacji

Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od Strony ujawnienia informacji odnoszących się do interesów i rachunków indywidualnych konsumentów lub jakiejkolwiek informacji poufnej lub informacji zastrzeżonej będącej w posiadaniu podmiotów publicznych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.13

Regulacje wewnętrzne i przejrzystość

1. Rozdział 20, z wyjątkiem art. 20.1 ust. 5 lit. c)–f), oraz rozdział 36 nie mają zastosowania do środków Strony objętych zakresem stosowania niniejszego rozdziału.

2. W zakresie, w jakim jest to możliwe, oraz w sposób zgodny ze swoim systemem prawnym dotyczącym przyjmowania środków każda ze Stron:

a) publikuje z wyprzedzeniem:

(i) przepisy ustawowe i wykonawcze o zasięgu ogólnym, których przyjęcie proponuje w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozdziału; lub

(ii) dokumenty, które zawierają wystarczająco szczegółowe informacje na temat takich ewentualnych nowych przepisów ustawowych i wykonawczych, aby umożliwić zainteresowanym osobom oraz drugiej Stronie ocenę, czy i w jaki sposób mogą one mieć znaczący wpływ na ich interesy;

b) zapewnia zainteresowanym osobom oraz drugiej Stronie odpowiednią możliwość przedstawienia uwag dotyczących wszelkich proponowanych przepisów ustawowych i wykonawczych lub dokumentów opublikowanych zgodnie z lit. a);

c) rozpatruje wszelkie uwagi przedłożone zgodnie z lit. b); oraz

d) zapewnia rozsądny czas między publikacją wszelkich przepisów ustawowych i wykonawczych zgodnie z lit. a) ppkt (i) a dniem, w którym usługodawcy finansowi muszą zastosować się do tych przepisów.

3. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do środków Strony dotyczących wymogów w zakresie licencjonowania i procedur licencyjnych oraz wymogów dotyczących kwalifikacji i procedur kwalifikacyjnych, a także ma zastosowanie wyłącznie w sektorach, w odniesieniu do których Strona podjęła szczegółowe zobowiązania na podstawie niniejszego rozdziału, oraz w zakresie, w jakim te szczegółowe zobowiązania mają zastosowanie.

4. Jeżeli Strona przyjmuje lub utrzymuje środki związane z wydawaniem zezwoleń na świadczenie usługi finansowej, zapewnia ona, aby:

a) środki te były oparte na obiektywnych i przejrzystych kryteriach[1];

b) procedury udzielania zezwoleń były bezstronne i odpowiednio umożliwiały wnioskodawcom wykazanie, że spełniają wymogi, jeżeli takie wymogi istnieją; oraz

[1] Kryteria takie mogą obejmować między innymi kompetencje oraz zdolność do świadczenia usług, w tym zdolność do ich świadczenia w sposób zgodny z wymogami regulacyjnymi Strony. Właściwe organy mogą oceniać wagę przyznaną poszczególnym kryteriom.

c) procedury udzielania zezwoleń same w sobie nie stanowiły nieuzasadnionej przeszkody w spełnieniu wymogów.

5. Jeżeli Strona wymaga zezwolenia[1] na świadczenie usługi finansowej, bezzwłocznie publikuje lub w inny sposób udostępnia publicznie informacje niezbędne wnioskodawcy do spełnienia wymogów oraz przestrzegania procedur dotyczących uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia. Takie informacje obejmują między innymi, o ile są dostępne:

a) wymogi i procedury dotyczące uzyskania, utrzymania, zmiany i odnowienia takiego zezwolenia;

b) dane kontaktowe odpowiednich właściwych organów;

c) procedury odwoławcze lub kontrolne w odniesieniu do decyzji dotyczących wniosków;

d) procedury monitorowania lub egzekwowania zgodności z warunkami licencji lub kwalifikacji; oraz

e) możliwości udziału społeczeństwa, na przykład w formie wysłuchania lub zgłoszenia uwag.

[1] Do celów niniejszego rozdziału „zezwolenie" oznacza pozwolenie na świadczenie usługi finansowej będące wynikiem procedury, której musi przestrzegać wnioskodawca w celu wykazania zgodności z wymogami w zakresie licencjonowania lub wymogami dotyczącymi kwalifikacji.

6. Jeżeli Strona wymaga uzyskania zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, właściwe organy tej Strony:

a) w zakresie, w jakim jest to możliwe, umożliwiają wnioskodawcy złożenie wniosku w dowolnym czasie w ciągu roku[1];

b) wyznaczają rozsądny termin na złożenie wniosku, jeżeli istnieją konkretne terminy dotyczące wniosków;

c) bez zbędnej zwłoki przystępują do rozpatrzenia wniosku;

d) podejmują starania na rzecz akceptowania wniosków w formie elektronicznej na takich samych warunkach dotyczących autentyczności jak w przypadku wniosków w formie papierowej; oraz

e) akceptują kopie dokumentów uwierzytelnione zgodnie z prawem danej Strony zamiast dokumentów oryginalnych, chyba że wymagają oryginałów dokumentów w celu ochrony integralności procesu udzielania zezwoleń.

7. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby procedury udzielania zezwoleń i formalności były jak najprostsze, oraz nie może komplikować ani opóźniać nadmiernie świadczenia usługi finansowej.

8. Każda ze Stron dąży do określenia orientacyjnych ram czasowych rozpatrzenia wniosku oraz, na wniosek wnioskodawcy i bez zbędnej zwłoki, udziela informacji na temat statusu wniosku.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że właściwe organy nie są zobowiązane do rozpoczęcia rozpatrywania wniosków poza urzędowymi godzinami pracy i dniami roboczymi.

9. Jeżeli właściwy organ uzna wniosek za niekompletny do celów rozpatrzenia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, w rozsądnym terminie oraz w zakresie, w jakim jest to możliwe:

a) informuje wnioskodawcę, że wniosek jest niekompletny;

b) na wniosek wnioskodawcy wskazuje dodatkowe informacje wymagane do uzupełnienia wniosku lub w inny sposób udziela wyjaśnień, dlaczego wniosek został uznany za niekompletny; oraz

c) zapewnia wnioskodawcy możliwość[1] przedłożenia dodatkowych informacji wymaganych w celu uzupełnienia wniosku;

10. Jeżeli żadne z działań określonych w ust. 9 lit. a), b) lub c) nie jest możliwe, w przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony z powodu niekompletności, właściwe organy mimo to zapewniają poinformowanie o tym wnioskodawcy w rozsądnym terminie.

11. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy, w odniesieniu do pobieranych przez siebie opłat za zezwolenie[2], przekazywały wnioskodawcom wykaz opłat lub informacje na temat sposobu ich naliczania, a także aby nie stosowały tych opłat jako sposobów na uniknięcie zobowiązań lub obowiązków przez Stronę.

[1] Taka możliwość nie wymaga od właściwego organu zapewniania przedłużenia terminów.

[2] Opłaty za zezwolenie nie obejmują opłat z tytułu eksploatacji zasobów naturalnych, płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminujących środków dotyczących przyznania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

12. Właściwy organ musi podejmować decyzje w sposób niezależny i nie może odpowiadać przed jakąkolwiek osobą świadczącą usługi, w odniesieniu do których wymagane są licencja lub zezwolenie.

13. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji, następowało w rozsądnym terminie po złożeniu kompletnego wniosku oraz aby wnioskodawca został poinformowany o decyzji dotyczącej wniosku, w miarę możliwości, na piśmie.

14. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, informuje się o tym wnioskodawcę, na jego wniosek lub z inicjatywy właściwego organu, na piśmie i bez zbędnej zwłoki. W zakresie, w jakim jest to możliwe, wnioskodawcę informuje się o powodach wydania decyzji o odrzuceniu wniosku oraz o terminach odwołania się od tej decyzji. Wnioskodawca powinien mieć możliwość ponownego przedłożenia wniosku w rozsądnym terminie.

15. Jeżeli wydanie zezwolenia wiąże się z koniecznością przeprowadzenia egzaminów, właściwy organ zapewnia przeprowadzanie takich egzaminów w odpowiednich odstępach czasu oraz przewiduje rozsądny termin umożliwiający wnioskodawcom złożenie wniosku o przystąpienie do egzaminu.

16. Każda ze Stron zapewnia, aby zezwolenie, po jego udzieleniu, stało się skuteczne bez zbędnej zwłoki, zgodnie z określonymi w nim warunkami.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.14

Usługi finansowe nowe na terytorium Strony

1. Strona zezwala instytucji finansowej drugiej Strony, innej niż oddział, na świadczenie wszelkich nowych usług finansowych, na świadczenie których Strona ta zezwoliłaby swoim własnym instytucjom finansowym zgodnie ze swoimi przepisami, w podobnych sytuacjach, pod warunkiem że świadczenie tych nowych usług finansowych nie wymaga przyjęcia nowych lub zmiany istniejących przepisów ustawowych lub wykonawczych.

2. Strona może określić formę instytucjonalną i prawną, za pośrednictwem której nowa usługa finansowa może być świadczona, oraz może wymagać uzyskania zezwolenia na świadczenie danej usługi. Jeżeli wymagane jest takie zezwolenie, decyzję podejmuje się w rozsądnym terminie, a odmowa może nastąpić wyłącznie ze względów ostrożnościowych.

3. Niniejszy artykuł nie uniemożliwia instytucji finansowej Strony skierowania do drugiej Strony wniosku o rozważenie udzielenia zezwolenia na świadczenie usługi finansowej, która nie jest świadczona na terytorium którejkolwiek ze Stron. Wniosek taki podlega prawu Strony przyjmującej wniosek i nie podlega obowiązkom wynikającym z niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.15

Organizacje samoregulacyjne

Jeśli Strona wymaga, aby instytucja finansowa lub transgraniczny usługodawca finansowy drugiej Strony byli członkami organizacji samoregulacyjnej, uczestniczyli w niej lub mieli do niej dostęp w celu świadczenia usług finansowych na terytorium tej Strony, zapewnia ona, aby organizacja samoregulacyjna spełniała obowiązki określone w art. 17.9, 17.11, 18.4 i 18.5.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.16

Systemy płatności i rozliczeń

Zgodnie z warunkami traktowania narodowego każda ze Stron przyznaje instytucjom finansowym drugiej Strony mającym siedzibę na jej terytorium dostęp do systemów płatności i rozliczeń obsługiwanych przez podmioty publiczne oraz do możliwości związanych z urzędową konsolidacją długu i refinansowaniem, dostępnych w ramach zwykłego prowadzenia działalności. Niniejszy artykuł nie przyznaje dostępu do narzędzi kredytodawcy ostatniego stopnia danej Strony.

ARTYKUŁ 25.17

Podkomitet ds. Usług Finansowych

1. W skład Podkomitetu ds. Usług Finansowych (zwanego dalej „podkomitetem”) ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą przedstawiciele Stron odpowiedzialni za usługi finansowe.

2. Podkomitet:

a) nadzoruje wykonywanie niniejszego rozdziału;

b) rozpatruje kwestie dotyczące usług finansowych kierowane do niego przez Stronę;

c) prowadzi dialog dotyczący regulacji sektora usług finansowych w celu poprawy wzajemnej wiedzy o odpowiednich systemach regulacyjnych Stron oraz współpracy przy opracowywaniu norm międzynarodowych; oraz

d) uczestniczy w procedurach rozstrzygania sporów zgodnie z art. 25.20.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.18

Dyskusje i konsultacje techniczne

1. Strona może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie dyskusji i konsultacji technicznych z drugą Stroną dotyczących jakiejkolwiek kwestii wynikającej z niniejszej części niniejszej Umowy i która ma wpływ na usługi finansowe. Druga Strona przychylnie rozpatruje taki wniosek. Strony przedstawiają podkomitetowi wyniki swoich dyskusji i konsultacji.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby w trakcie tych dyskusji i konsultacji technicznych w skład jej delegacji wchodzili urzędnicy posiadający odpowiednią wiedzę fachową w zakresie usług finansowych.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstępstwa od jej odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących wymiany informacji między finansowymi organami regulacyjnymi lub od wymogów umowy lub porozumienia między organami finansowymi Stron; lub

b) nałożenia na organy regulacyjne wymogu podejmowania jakiegokolwiek działania, które miałoby wpływ na określone kwestie regulacyjne, nadzorcze, administracyjne lub związane z egzekwowaniem.

PUBLIC

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie wymagającej do celów nadzorczych informacji dotyczących instytucji finansowej znajdującej się na terytorium drugiej Strony lub transgranicznego usługodawcy finansowego drugiej Strony zwrócenie się do właściwego organu regulacyjnego drugiej Strony o udzielenie informacji.

5. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków każdej ze Stron wynikających z rozdziału 38.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.19

Rozstrzyganie sporów

1. Rozdział 38, w tym załączniki 38-A i 38-B, ma zastosowanie – ze zmianami wprowadzonymi niniejszym artykułem – do rozstrzygania sporów dotyczących stosowania lub interpretacji niniejszego rozdziału.

2. Oprócz wymogów określonych w art. 38.9 członkowie zespołu orzekającego muszą mieć wiedzę fachową lub doświadczenie w zakresie prawa lub praktyki w dziedzinie usług finansowych, co może obejmować regulację instytucji finansowych, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

3. Podkomitet zaleca, aby Wspólny Komitet sporządził listę co najmniej 15 osób spełniających wymogi, o których mowa w ust. 2, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję członków zespołu orzekającego. Wspólny Komitet sporządza taką listę nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu orzekającego.

4. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze taka minimalna liczba osób.

5. Do celów niniejszego rozdziału lista, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zastępuje – po jej sporządzeniu – listę sporządzoną zgodnie z art. 38.8 ust. 1.

PUBLIC

ARTYKUŁ 25.20

Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych dotyczących usług finansowych

1. Rozdział 17 sekcja D ma zastosowanie – ze zmianami wprowadzonymi niniejszym artykułem – do:

a) sporów inwestycyjnych dotyczących środków przyjętych lub utrzymywanych przez Stronę odnoszących się do inwestorów i ich inwestycji w instytucje finansowe, do których ma zastosowanie niniejsza część niniejszej Umowy i w przypadku których inwestor twierdzi, że Strona naruszyła art. 25.3 ust. 2, art. 25.5 ust. 2, art. 17.17, 17.18, 17.19 lub 17.20; lub

b) sporów inwestycyjnych wszczętych na podstawie rozdziału 17, w których powołano się na art. 25.11.

2. W przypadku sporu inwestycyjnego na podstawie ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu lub jeżeli pozwany powoła się na art. 25.11 zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu w terminie 60 dni od złożenia skargi do Trybunału zgodnie z art. 17.30, skład orzekający Trybunału rozpatrujący sprawę może powołać, po konsultacji ze stronami sporu oraz zgodnie z art. 17.50, jednego lub większą liczbę ekspertów z listy przyjętej zgodnie z art. 25.19, w celu sporządzenia sprawozdania na temat wszelkich kwestii faktycznych dotyczących zagadnień związanych z usługami finansowymi podniesionych przez stronę sporu w ramach postępowania.

PUBLIC

3. Ze względu na znaczenie prawa Strony do przyjęcia lub utrzymania środków ze względów ostrożnościowych, w przypadku gdy takie środki wchodzą w zakres stosowania art. 25.11, zastosowanie ma ten artykuł jako ważna odpowiedź na skargę na podstawie innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, w tym art. 17.17. W następstwie wniosku o konsultacje zgodnie z art. 17.27 pozwany może skierować pisemny wniosek do podkomitetu w celu rozstrzygnięcia, czy, a jeżeli tak, to w jakim zakresie, środek będący przedmiotem wniosku o konsultacje jest uzasadniony na podstawie art. 25.11. Taki wniosek o wydanie opinii przedkłada się tak szybko, jak to możliwe po otrzymaniu wniosku o konsultacje. W następstwie takiego wniosku zawiesza się bieg terminów, o których mowa w art. 17.27, 17.28 i 17.30.

4. Po skierowaniu wniosku o wydanie opinii na podstawie ust. 3 podkomitet podejmuje, w dobrej wierze, próbę dokonania ustaleń. Każde takie ustalenie przekazywane jest bezzwłocznie stronom sporu.

5. W zakresie, w jakim podkomitet ustali, że środek jest uzasadniony na podstawie art. 25.11, nie można wnieść skargi do Trybunału na podstawie art. 17.30.

6. Jeżeli podkomitet nie dokona takiego ustalenia w terminie trzech miesięcy od skierowania wniosku o wydanie opinii na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu, zawieszenie biegu terminów, o którym mowa w tym ustępie, przestaje obowiązywać.

7. Brak skierowania przez pozwanego takiego wniosku na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu nie wpływa na prawo pozwanego do powoływania się na art. 25.11 w odpowiedzi na skargę na późniejszym etapie postępowania. Trybunał nie wyciąga żadnych niekorzystnych wniosków z faktu, że podkomitet nie doszedł do porozumienia w sprawie ustalenia.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 26

HANDEL CYFROWY

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 26.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do handlu przy użyciu środków elektronicznych.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług audiowizualnych.

ARTYKUŁ 26.2

Definicje

1. Do niniejszego rozdziału zastosowanie mają definicje zawarte w art. 17.2 i 18.2.

PUBLIC

2. Do celów niniejszego rozdziału:

a) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną lub – jeżeli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony – osobę prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;

b) „bezpośrednia komunikacja marketingowa” oznacza każdą formę reklamy handlowej, która służy przekazywaniu przez osobę fizyczną lub prawną wiadomości marketingowych bezpośrednio do użytkowników końcowych poprzez publiczne usługi telekomunikacyjne, i obejmuje przynajmniej pocztę elektroniczną oraz wiadomości tekstowe i multimedialne;

c) „uwierzytelnianie elektroniczne” oznacza proces, który umożliwia potwierdzenie:

(i) identyfikacji elektronicznej osoby fizycznej lub prawnej; lub

(ii) pochodzenia i integralności danych w formie elektronicznej;

d) „pieczęć elektroniczna” oznacza dane w formie elektronicznej wykorzystywane przez osobę prawną, które są dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane w celu zapewnienia pochodzenia i integralności tych innych danych;

PUBLIC

e) „podpis elektroniczny” oznacza dane w formie elektronicznej, które są dołączone do innych danych w formie elektronicznej lub logicznie z nimi powiązane, i który spełnia następujące wymogi:

(i) jest wykorzystywany przez osobę fizyczną do wyrażania zgody dotyczącej danych w formie elektronicznej, do których się odnosi; oraz

(ii) jest powiązany z danymi w formie elektronicznej, do których się odnosi, w sposób umożliwiający wykrycie każdej kolejnej zmiany danych w formie elektronicznej;

f) „usługi zaufania” oznaczają usługę elektroniczną, na którą składa się tworzenie, weryfikacja i walidacja podpisów elektronicznych, pieczęci elektronicznych, elektronicznych znaczników czasu, usług rejestrowanego doręczenia elektronicznego, usług uwierzytelniania witryny internetowej oraz certyfikatów powiązanych z tą usługą;

g) „użytkownik końcowy” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, które korzystają z publicznej usługi telekomunikacyjnej lub wnioskują o taką usługę, jako konsument albo – jeśli przewidują to przepisy ustawowe i wykonawcze Strony – w celach związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową;

h) „dane osobowe” oznaczają dane osobowe w rozumieniu art. 8.3 lit. r); oraz

i) „publiczna usługa telekomunikacyjna” oznacza publiczną usługę telekomunikacyjną w rozumieniu art. 23.2 lit. j).

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.3

Prawo do wprowadzania regulacji

Strony potwierdzają prawo do wprowadzania na swoich terytoriach regulacji w celu osiągania uzasadnionych celów polityki, takich jak ochrona zdrowia publicznego, usługi socjalne, edukacja, bezpieczeństwo, ochrona środowiska, w tym przeciwdziałanie zmianie klimatu, moralność publiczna, ochrona socjalna lub ochrona konsumentów, ochrona prywatności i danych, lub promowanie i ochrona różnorodności kulturowej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.4

Wyjątki

Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronom przyjęcia lub utrzymywania środków zgodnie z art. 25.11, 39.1 i 39.2 ze względów interesu publicznego określonych w tych postanowieniach.

SEKCJA B

PRZEPŁYW DANYCH I OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.5

Transgraniczny przepływ danych

Strony są zobowiązane do zapewnienia transgranicznego przepływu danych, aby ułatwić handel cyfrowy. W tym celu Strona nie może ograniczać transgranicznego przepływu danych między Stronami poprzez:

a) wymóg korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na terytorium tej Strony w celu przetwarzania, w tym przez nałożenie wymogu korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci, które są certyfikowane lub zatwierdzone na terytorium tej Strony;

b) wymóg lokalizacji danych na terytorium tej Strony do celów przechowywania lub przetwarzania;

c) zakaz przechowywania lub przetwarzania na terytorium drugiej Strony; lub

d) uzależnienie transgranicznego przekazywania danych od korzystania z systemów obliczeniowych lub elementów sieci na terytorium tej Strony lub od wymogów dotyczących lokalizacji na terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 26.6

Ochrona danych osobowych i prywatności

1. Każda ze Stron uznaje, że ochrona danych osobowych i prywatności jest prawem podstawowym oraz że zapewnienie wysokich standardów w tym zakresie przyczynia się do zwiększenia zaufania do gospodarki cyfrowej i do rozwoju handlu.

2. Każda ze Stron może przyjmować i utrzymywać środki, które uzna za odpowiednie w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i prywatności, w tym przyjmować i stosować przepisy dotyczące transgranicznego przekazywania danych osobowych. Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie wpływa na ochronę danych osobowych i prywatności zapewnianą przez środki Strony.

SEKCJA C

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE

ARTYKUŁ 26.7

Opłaty celne od transmisji elektronicznych

Strona nie może nakładać opłat celnych od transmisji elektronicznych między osobą tej Strony a osobą drugiej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.8

Brak wymogu uprzedniego zezwolenia

1. Strona nie może wymagać uprzedniego zezwolenia wyłącznie na podstawie tego, że usługa świadczona jest przez internet[1], ani przyjmować lub utrzymywać jakiegokolwiek innego wymogu o skutku równoważnym.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych, nadawczych, hazardowych, usług reprezentacji prawnej ani do usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równoważnych w zakresie, w jakim mają one bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej.

ARTYKUŁ 26.9

Zawieranie umów drogą elektroniczną

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze umożliwiały zawieranie umów drogą elektroniczną oraz aby wymogi prawne dotyczące umów nie stwarzały przeszkód w korzystaniu z umów zawartych drogą elektroniczną ani nie pozbawiały tych umów skutków prawnych i ważności z tego powodu, że zostały zawarte drogą elektroniczną.

[1] Usługa jest świadczona przez internet, gdy świadczy się ją za pośrednictwem środków elektronicznych, bez jednoczesnej obecności zainteresowanych osób.

PUBLIC

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do:

a) usług nadawczych, hazardowych i usług reprezentacji prawnej;

b) usług notariuszy lub usług świadczonych w ramach zawodów równoważnych mających bezpośredni i szczególny związek z wykonywaniem władzy publicznej; oraz

c) umów ustanawiających lub przenoszących prawa do nieruchomości, umów, w przypadku których prawo wymaga czynności sądów, organów publicznych lub zawodów związanych z wykonywaniem władzy publicznej, umów poręczenia lub umów dodatkowych zabezpieczeń zawieranych przez osoby działające w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową, a także do umów podlegających prawu rodzinnemu lub prawu spadkowemu.

ARTYKUŁ 26.10

Usługi zaufania i uwierzytelnianie elektroniczne

1. Strona nie może kwestionować skutków prawnych lub dopuszczalności jako dowodu w postępowaniu sądowym lub administracyjnym usługi zaufania lub uwierzytelniania elektronicznego na podstawie tego, że mają one formę elektroniczną.

PUBLIC

2. Strona nie może przyjmować ani utrzymywać środków, które:

a) zakazywałyby stronom transakcji elektronicznej określenia wzajemnie odpowiedniej metody uwierzytelniania elektronicznego w odniesieniu do ich transakcji; lub

b) pozbawiałyby strony transakcji elektronicznej możliwości przedstawienia organom sądowym lub administracyjnym dowodów na to, że ich transakcja elektroniczna jest zgodna z wszelkimi wymogami prawnymi w odniesieniu do usług zaufania lub do uwierzytelniania elektronicznego.

3. Niezależnie od ust. 2 Strona może wymagać, aby w odniesieniu do określonej kategorii transakcji elektronicznych metoda uwierzytelniania elektronicznego lub usługa zaufania:

a) była certyfikowana przez organ akredytowany zgodnie z jej prawem; lub

b) spełniała określone normy jakościowe, które muszą być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące oraz odnosić się wyłącznie do szczególnych cech danej kategorii transakcji elektronicznych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.11

Zaufanie konsumentów w internecie

1. Strony uznają znaczenie zwiększenia zaufania konsumentów do handlu cyfrowego. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia skutecznej ochrony konsumentów uczestniczących w transakcjach handlu elektronicznego, w tym środki, które:

a) zakazują oszukańczych i podstępnych praktyk handlowych;

b) wymagają od dostawców towarów i usług działania w dobrej wierze oraz stosowania uczciwych praktyk handlowych, w tym w drodze zakazu nakładania na konsumentów opłat za niezamówione towary i usługi;

c) wymagają od dostawców towarów lub usług, aby przekazywali konsumentom jasne i dokładne informacje dotyczące ich tożsamości i danych kontaktowych[1], a także dotyczące towarów lub usług, transakcji i mających zastosowanie praw konsumenta; oraz

d) zapewniają konsumentom dostęp do środków prawnych umożliwiających im dochodzenie ich praw, w tym prawo do środków naprawczych w przypadkach, gdy za towary lub usługi zapłacono i nie zostały one dostarczone lub przekazane zgodnie z ustaleniami.

[1] W przypadku usługodawców będących pośrednikami tożsamość i dane kontaktowe obejmują również informacje na temat tożsamości i danych kontaktowych faktycznego dostawcy towaru lub usługi.

2. Strony uznają znaczenie współpracy między swoimi odpowiednimi urzędami ochrony konsumentów, lub innymi odpowiednimi organami, w zakresie działań związanych z handlem elektronicznym w celu zwiększenia zaufania konsumentów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.12

Niezamówione materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej

1. Każda ze Stron zapewnia skuteczną ochronę użytkowników końcowych przed niezamówionymi materiałami do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej.

2. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje skuteczne środki dotyczące niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej, które:

a) wymagają od dostawców niezamówionych materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej zapewnienia, aby odbiorcy byli w stanie zapobiegać dalszemu otrzymywaniu tych materiałów; lub

b) wymagają wyrażenia przez odbiorców zgody – zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony – na otrzymywanie materiałów do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby materiały do celów bezpośredniej komunikacji marketingowej były wyraźnie rozpoznawalne jako takie, jednoznacznie informowały o tym, w czyim imieniu są przekazywane, oraz zawierały niezbędne informacje umożliwiające użytkownikom końcowym bezpłatne zażądanie zaprzestania ich przekazywania w dowolnym momencie.

ARTYKUŁ 26.13

Zakaz obowiązkowego przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego

1. Strona nie może wymagać przekazywania ani udostępniania kodu źródłowego oprogramowania będącego własnością osoby fizycznej lub prawnej drugiej Strony. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do dobrowolnego przekazywania lub udostępniania kodu źródłowego na zasadach komercyjnych przez osobę drugiej Strony, na przykład w kontekście transakcji zamówienia publicznego lub umowy podlegającej negocjacjom. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia osobie Strony licencjonowania jej oprogramowania komputerowego na zasadzie wolnego i otwartego oprogramowania.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 25.11, 39.1 i 39.2 mogą mieć zastosowanie do środków Strony przyjętych lub utrzymywanych w kontekście procedury certyfikacji.

3. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie wpływa na:

a) wymogi sądu, sądu administracyjnego lub organu ochrony konkurencji mające przeciwdziałać naruszeniu prawa konkurencji;

b) ochronę i egzekwowanie praw własności intelektualnej; lub

c) prawo Strony do podejmowania środków zgodnie z art. 28.3.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.14

Współpraca w kwestiach regulacyjnych w odniesieniu do handlu cyfrowego

1. Strony współpracują poprzez wymianę informacji dotyczących ich odnośnego prawa, a także wdrażania tego prawa, dotyczącego kwestii regulacyjnych pojawiających się w kontekście handlu cyfrowego, w tym:

a) uznawania i ułatwiania świadczenia interoperacyjnych transgranicznych usług zaufania i usług uwierzytelniania elektronicznego;

b) traktowania bezpośredniej komunikacji marketingowej;

c) ochrony konsumentów w internecie; oraz

d) wszelkich innych kwestii regulacyjnych mających znaczenie dla rozwoju handlu cyfrowego.

2. Strony utrzymują dialog w oparciu o wymianę informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do przepisów i środków Strony dotyczących ochrony danych osobowych i prywatności, w tym transgranicznego przekazywania danych osobowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 26.15

Przegląd

Na wniosek którejkolwiek ze Stron Podkomitet ds. Usług i Inwestycji, o którym mowa w art. 18.10, dokonuje przeglądu wykonania niniejszego rozdziału, w szczególności w świetle odpowiednich zmian mających wpływ na handel cyfrowy, które mogą pojawić się w związku z nowymi modelami biznesowymi lub technologiami. Podkomitet ds. Usług i Inwestycji składa sprawozdanie ze swoich ustaleń Wspólnemu Komitetowi oraz kieruje do niego wszelkie niezbędne zalecenia.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 27

PRZEPŁYWY KAPITAŁU, PŁATNOŚCI I TRANSFERY
ORAZ TYMCZASOWE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 27.1

Cel i zakres stosowania

Celem niniejszego rozdziału jest umożliwienie swobodnego przepływu kapitału i płatności związanych z transakcjami zliberalizowanymi na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy rozdział podlega załącznikowi 17-E.

ARTYKUŁ 27.2

Rachunek bieżący

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy każda ze Stron umożliwia, w walucie w pełni wymienialnej oraz zgodnie z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym zawartej w Bretton Woods w New Hampshire w dniu 22 lipca 1944 r., dokonywanie wszelkich płatności i transferów w odniesieniu do transakcji na rachunku bieżącym bilansu płatniczego objętych zakresem stosowania niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 27.3

Przepływy kapitału

Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszej części niniejszej Umowy każda ze Stron umożliwia, w odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego, swobodny przepływ kapitału do celów liberalizacji inwestycji i innych transakcji, jak przewidziano w rozdziałach 17, 18 i 25.

PUBLIC

ARTYKUŁ 27.4

Stosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych
dotyczących przepływów kapitału, płatności lub transferów

PUBLIC

1. Art. 17.20, 27.2 i 27.3 nie mogą być interpretowane jako uniemożliwiające Stronie stosowanie jej przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących:

a) upadłości, niewypłacalności lub ochrony praw wierzycieli;

b) emisji, obrotu lub dokonywania transakcji na instrumentach finansowych, takich jak papiery wartościowe, kontrakty terminowe typu future lub instrumenty pochodne;

c) sprawozdawczości finansowej lub przechowywania zapisów dotyczących przepływów kapitału, płatności lub transferów, jeżeli jest to konieczne do wspierania organów ścigania lub finansowych organów regulacyjnych;

d) czynów zabronionych, praktyk podstępnych lub oszukańczych;

e) zapewnienia zgodności z postanowieniami lub wyrokami wydanymi w postępowaniach sądowych lub administracyjnych; lub

f) systemów zabezpieczenia społecznego, publicznych systemów emerytalnych lub obowiązkowych programów oszczędnościowych.

2. Przepisy ustawowe i wykonawcze, o których mowa w ust. 1, stosuje się w sposób sprawiedliwy i niedyskryminujący oraz w sposób, który nie stanowi ukrytych ograniczeń w przepływie kapitału, płatnościach lub transferach.

ARTYKUŁ 27.5

Tymczasowe środki ochronne

W wyjątkowych okolicznościach poważnych trudności w funkcjonowaniu unii gospodarczej i walutowej Unii Europejskiej, lub groźby ich wystąpienia, Strona UE może przyjąć lub utrzymywać środki ochronne w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. Środki te muszą być ograniczone do zakresu, jaki jest absolutnie niezbędny.

PUBLIC

ARTYKUŁ 27.6

Ograniczenia w przypadku trudności związanych z bilansem płatniczym i finansami zagranicznymi

1. Jeżeli Strona doświadcza poważnych trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub groźby ich wystąpienia, może ona przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w odniesieniu do przepływu kapitału, płatności lub transferów[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że poważne trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, lub groźba ich wystąpienia, mogą być spowodowane między innymi poważnymi problemami związanymi z polityką pieniężną lub kursową, lub groźbą takich trudności.

2. Środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu:

a) muszą być zgodne, w stosownych przypadkach, z postanowieniami Umowy o Międzynarodowym Funduszu Walutowym;

b) nie mogą przekraczać środków niezbędnych do zaradzenia sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;

c) muszą mieć charakter tymczasowy i muszą być, w miarę poprawy sytuacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, stopniowo usuwane;

d) nie mogą prowadzić do niepotrzebnych szkód dla handlowych, gospodarczych lub finansowych interesów drugiej Strony; oraz

e) muszą mieć charakter niedyskryminujący w porównaniu z państwami trzecimi w podobnych sytuacjach.

3. W przypadku handlu towarami każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w celu zabezpieczenia jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki takie muszą być zgodne z postanowieniami GATT 1994 oraz Uzgodnienia w sprawie postanowień dotyczących bilansu płatniczego w Układzie ogólnym w sprawie taryf celnych i handlu 1994.

4. W przypadku handlu usługami każda ze Stron może przyjąć lub utrzymywać środki ograniczające w celu zabezpieczenia jej pozycji w zakresie finansów zagranicznych lub jej bilansu płatniczego. Środki takie muszą być zgodne z art. XII GATS.

5. Strona przyjmująca lub utrzymująca środki, o których mowa w ust. 1 i 2, bezzwłocznie powiadamia o nich drugą Stronę.

PUBLIC

6. Jeżeli środki ograniczające są przyjęte lub utrzymywane na podstawie niniejszego artykułu, Strony bezzwłocznie odbywają konsultacje w ramach Podkomitetu ds. Usług i Inwestycji, chyba że takie konsultacje odbywają się na innych forach, których członkami są obie Strony. W ramach konsultacji dokonuje się oceny trudności w zakresie bilansu płatniczego lub finansów zagranicznych, które doprowadziły do przyjęcia odnośnych środków, uwzględniając między innymi czynniki takie, jak:

a) charakter i zakres trudności;

b) zewnętrzne warunki gospodarcze i handlowe; oraz

c) ewentualne dostępne alternatywne środki naprawcze.

7. W ramach konsultacji na podstawie ust. 6 rozpatrywana jest kwestia zgodności środków ograniczających z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Konsultacje te opierają się na wszelkich odpowiednich ustaleniach statystycznych lub faktycznych przedstawionych przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), jeśli są one dostępne, a we wnioskach uwzględnia się dokonaną przez MFW ocenę bilansu płatniczego i sytuacji w zakresie finansów zagranicznych danej Strony.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 28

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.1

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 28-A i 28-B:

a) „towary lub usługi komercyjne” oznaczają towary lub usługi na ogół sprzedawane lub oferowane do sprzedaży na rynku komercyjnym nabywcom niepublicznym i przez takich nabywców zwykle nabywane do celów niepublicznych;

b) „usługa budowlana” oznacza usługę, której celem jest realizacja, za pomocą dowolnych środków, robót inżynieryjnych lub budowlanych, zgodnie z działem 51 CPC;

c) „aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces realizowany z wykorzystaniem środków elektronicznych służący do przedstawienia przez dostawców nowych cen lub nowych wartości w przypadku wymiernych elementów oferty innych niż cena i związanych z kryteriami oceny, lub obu tych elementów, w wyniku którego powstaje ranking ofert lub zmiana kolejności ofert w rankingu;

d) „na piśmie” lub „pisemne” oznacza każde wyrażenie słowne lub liczbowe, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać; może obejmować informacje przesyłane i przechowywane w formie elektronicznej;

e) „przetarg bezpośredni” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający kontaktuje się z wybranym przez siebie dostawcą lub wybranymi przez siebie dostawcami;

f) „środek” oznacza wszelkie ustawy, rozporządzenia, procedury, wytyczne lub praktyki administracyjne, lub wszelkie działania podmiotu zamawiającego dotyczące zamówienia objętego niniejszą Umową;

g) „wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania” oznacza wykaz dostawców uznanych przez podmiot zamawiający za spełniających warunki włączenia do tego wykazu, z którego podmiot zamawiający zamierza skorzystać więcej niż raz;

h) „ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia” oznacza ogłoszenie opublikowane przez podmiot zamawiający, w którym zaprasza on zainteresowanych dostawców do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału lub złożenia oferty, lub obu tych dokumentów;

i) „zobowiązania offsetowe” oznaczają wszelkie warunki lub zobowiązania, które wspierają rozwój lokalny lub poprawiają bilans płatniczy Strony, takie jak korzystanie z zawartości krajowej, licencje na technologię, inwestycje, handel wymienny oraz podobne działania lub wymogi;

j) „przetarg otwarty” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą każdy zainteresowany dostawca może złożyć ofertę;

PUBLIC

k) „podmiot zamawiający” oznacza podmiot objęty sekcją A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B;

l) „kwalifikujący się dostawca” oznacza dostawcę uznanego przez podmiot zamawiający za spełniającego warunki udziału;

m) „przetarg selektywny” oznacza metodę udzielania zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający zaprasza do składania ofert jedynie kwalifikujących się dostawców;

n) „usługi” obejmują usługi budowlane, o ile nie określono inaczej;

o) „norma” oznacza dokument zatwierdzony przez uznaną jednostkę, przewidujący – do powszechnego i wielokrotnego stosowania – zasady, wytyczne lub cechy charakterystyczne towarów lub usług, lub związanych z nimi procesów i metod produkcji, których przestrzeganie nie jest obowiązkowe; dokument ten może ponadto zawierać wyłącznie terminologię, symbole, wymogi dotyczące opakowania, znakowania lub etykietowania odnoszące się do towaru, usługi, procesu lub metody produkcji, lub może dotyczyć wyłącznie tych kwestii;

p) „dostawca” oznacza osobę lub grupę osób, które dostarczają lub mogą dostarczać towary lub usługi; oraz

PUBLIC

q) „specyfikacja techniczna” oznacza wymóg w postępowaniu przetargowym, w którym:

(i) określono charakterystykę:

A) towarów będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo i wymiary, lub procedury i metody ich wytworzenia; lub

B) usług będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, wydajność, bezpieczeństwo, lub procedury lub metody ich świadczenia; lub

(ii) wskazano warunki dotyczące terminologii, symboli, opakowania, oznakowania lub etykietowania w odniesieniu do towaru lub usługi.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.2

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową, bez względu na to, czy udzielane są one wyłącznie czy częściowo za pomocą środków elektronicznych.

2. Do celów niniejszego rozdziału „zamówienie objęte niniejszą Umową” oznacza zamówienie do celów publicznych:

a) na towar, usługę lub dowolną ich kombinację:

(i) określone w załączniku 28-A lub 28-B; oraz

(ii) udzielane w celach innych niż komercyjna sprzedaż lub odsprzedaż, lub wykorzystanie w produkcji lub dostawie towaru lub usługi przeznaczonych do komercyjnej sprzedaży lub odsprzedaży;

b) realizowane za pomocą dowolnych środków umownych, w tym zakupu, leasingu oraz najmu lub sprzedaży ratalnej, z opcją zakupu lub bez tej opcji;

c) którego wartość w chwili publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 28.6, oszacowana zgodnie z ust. 6–8 niniejszego artykułu, jest co najmniej równa odpowiedniemu progowi określonemu w załączniku 28-A lub 28-B;

d) składane przez podmiot zamawiający; oraz

e) którego nie wyłączono w inny sposób z zakresu stosowania na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu lub załącznika 28-A lub 28-B.

PUBLIC

3. O ile załącznik 28-A lub 28-B nie stanowi inaczej, niniejszy rozdział nie ma zastosowania do:

a) nabycia lub dzierżawy gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich;

b) porozumień pozaumownych lub jakichkolwiek innych form wsparcia, które zapewnia Strona, w tym porozumień o współpracy, dotacji, pożyczek, subsydiów, udziałów kapitałowych, gwarancji i ulg podatkowych;

c) zamówienia lub nabycia usług agencji fiskalnych lub instytucji depozytowych, usług likwidacji i zarządzania na potrzeby regulowanych instytucji finansowych lub usług w zakresie sprzedaży, umorzenia i dystrybucji długu publicznego, łącznie z pożyczkami i obligacjami państwowymi, wekslami i innymi papierami wartościowymi;

d) umów o pracę w sektorze publicznym;

e) zamówień udzielanych:

(i) w celu zapewnienia międzynarodowego wsparcia, w tym pomocy rozwojowej;

PUBLIC

(ii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami umowy międzynarodowej dotyczącej stacjonowania wojsk lub wspólnej realizacji projektu przez państwa-sygnatariuszy; lub

(iii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami organizacji międzynarodowej, lub w ramach finansowania poprzez międzynarodowe dotacje, pożyczki lub inny rodzaj wsparcia, jeżeli mająca zastosowanie procedura lub warunki byłyby niezgodne z niniejszym rozdziałem; lub

f) usług finansowych.

4. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego zamówienia objętego załącznikiem 28-A lub 28-B, w którym zobowiązania każdej ze Stron określono, jak następuje:

a) w sekcji A załączników 28-A i 28-B – podmioty administracji centralnej, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

b) w sekcji B załączników 28-A i 28-B – podmioty administracji poniżej szczebla centralnego, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

c) w sekcji C załączników 28-A i 28-B – wszelkie inne podmioty, których zamówienia są objęte niniejszym rozdziałem;

d) w sekcji D załączników 28-A i 28-B – towary objęte niniejszym rozdziałem;

PUBLIC

e) w sekcji E załączników 28-A i 28-B – usługi, z wyjątkiem usług budowlanych, objęte niniejszym rozdziałem;

f) w sekcji F załączników 28-A i 28-B – usługi budowlane objęte niniejszym rozdziałem;

g) w sekcji G załączników 28-A i 28-B – koncesje na roboty budowlane objęte niniejszym rozdziałem;

h) w sekcji H załączników 28-A i 28-B – uwagi ogólne;

i) w sekcji I załączników 28-A i 28-B – media, za pośrednictwem których Strona publikuje swoje ogłoszenia o zamówieniach, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia oraz inne informacje związane z jej systemem udzielania zamówień publicznych określone w niniejszym rozdziale;

j) w sekcji J załącznika 28-B – kurs wymiany, który ma być stosowany w odniesieniu do wartości progowych.

5. Jeżeli podmiot zamawiający wymaga w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, aby osoba nieobjęta załącznikiem 28-A lub 28-B uczestniczyła w przetargach zgodnie ze szczególnymi wymogami, do takich wymogów stosuje się odpowiednio art. 28.4.

6. Szacując wartość zamówienia w celu ustalenia, czy jest to zamówienie objęte niniejszą Umową, podmiot zamawiający:

a) nie może dzielić zamówienia na oddzielne zamówienia ani wybierać lub stosować określonej metody wyceny w celu oszacowania wartości zamówienia z zamiarem całkowitego lub częściowego wyłączenia go z zakresu stosowania niniejszego rozdziału; oraz

PUBLIC

b) uwzględnia szacunkową maksymalną całkowitą wartość zamówienia dla całego okresu obowiązywania umowy, bez względu na to, czy jest ono udzielane jednemu dostawcy czy większej liczbie dostawców, biorąc pod uwagę wszystkie rodzaje wynagrodzenia, w tym:

(i) składki, opłaty, prowizje i odsetki; oraz

(ii) jeżeli w zamówieniu przewidziano możliwość wykorzystania opcji – całkowitą wartość takich opcji.

7. Jeżeli indywidualny wymóg zamówienia skutkuje zawarciem więcej niż jednej umowy lub zawarciem odrębnych umów na poszczególne części (zwanych dalej „powtarzającymi się umowami"), podstawą obliczenia szacunkowej maksymalnej całkowitej wartości zamówienia jest:

a) wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu zawartych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym podmiotu zamawiającego, dostosowana, w miarę możliwości, aby uwzględnić przewidywane zmiany w ilości lub w wartości towarów lub usług zamawianych w okresie kolejnych 12 miesięcy; lub

b) szacunkowa wartość powtarzających się umów na towary lub usługi tego samego typu, które mają zostać zawarte w ciągu 12 miesięcy następujących po udzieleniu pierwszego zamówienia lub w ciągu roku budżetowego podmiotu zamawiającego.

PUBLIC

8. W przypadku zamówień w postaci dzierżawy, wynajmu lub sprzedaży ratalnej towarów lub usług, lub zamówień, w przypadku których nie określono całkowitej ceny, podstawą wyceny jest:

a) w przypadku umów w sprawie zamówień na czas określony:

(i) jeżeli okres obowiązywania umowy wynosi nie więcej niż 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia w okresie obowiązywania umowy;

(ii) jeżeli okres obowiązywania umowy przekracza 12 miesięcy – szacunkowa całkowita wartość maksymalna zamówienia, łącznie z każdą szacunkową wartością końcową;

b) umów w sprawie zamówień na czas nieokreślony – szacowana miesięczna opłata pomnożona przez 48;

c) w przypadku gdy nie jest pewne, czy umowa zostanie zawarta na czas określony, stosuje się lit. b).

ARTYKUŁ 28.3

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa i wyjątki o charakterze ogólnym

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron podejmowanie jakichkolwiek działań lub nieujawnianie informacji, które Strona ta uznaje za konieczne do ochrony swoich podstawowych interesów bezpieczeństwa związanych z zakupem broni, amunicji lub materiałów wojennych, lub z zakupami niezbędnymi do celów bezpieczeństwa narodowego lub obrony narodowej.

PUBLIC

2. Z zastrzeżeniem wymogu, że środków takich nie stosuje się w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między Stronami w przypadku gdy występują takie same warunki, lub ukryte ograniczenie w handlu międzynarodowym, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające Stronom nakładanie lub egzekwowanie środków:

a) niezbędnych do ochrony moralności publicznej, porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego;

b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

c) niezbędnych do ochrony własności intelektualnej; lub

d) dotyczących towarów lub usług pochodzących z pracy osób niepełnosprawnych, instytucji charytatywnych lub pracy więźniów.

3. Strony rozumieją, że ust. 2 lit. b) obejmuje środki ochrony środowiska niezbędne do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.4

Zasady ogólne

Niedyskryminacja

1. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową każda ze Stron, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, zapewnia natychmiast i bezwarunkowo towarom i usługom drugiej Strony oraz dostawcom drugiej Strony oferującym towary lub usługi którejkolwiek ze Stron traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie dana Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, przyznaje swoim własnym towarom, usługom i dostawcom.

2. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może:

a) traktować jednego lokalnie utworzonego dostawcy mniej korzystnie niż innego lokalnie utworzonego dostawcy ze względu na wysokość zagranicznego udziału lub własności; lub

b) dyskryminować lokalnie utworzonego dostawcy ze względu na to, że towary lub usługi oferowane przez tego dostawcę w związku z danym zamówieniem są towarami lub usługami drugiej Strony.

PUBLIC

Wykorzystanie środków elektronicznych

3. Strony zapewniają, aby wszelka komunikacja i wymiana informacji w zakresie zamówień objętych niniejszą Umową odbywała się z wykorzystaniem środków elektronicznych, w tym w odniesieniu do publikacji informacji dotyczących zamówień, ogłoszeń i dokumentacji przetargowej oraz w odniesieniu do odbioru ofert. W przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową z wykorzystaniem środków elektronicznych podmiot zamawiający:

a) zapewnia, aby proces udzielania zamówienia został przeprowadzony z wykorzystaniem systemów i programów informatycznych – w tym dotyczących uwierzytelniania i kodowania informacji – które są powszechnie dostępne i interoperacyjne z innymi powszechnie dostępnymi systemami i programami informatycznymi;

b) ustanawia i utrzymuje mechanizmy zapewniające integralność wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert, w tym określenie godziny wpływu, a także zapobieganie nieuprawnionemu dostępowi; oraz

c) wykorzystuje elektroniczne środki informacji i komunikacji do publikacji ogłoszeń i dokumentacji przetargowej w procedurach udzielania zamówień oraz, w najszerszym możliwym zakresie, do celów składania ofert.

Procedura udzielania zamówień

4. Podmiot zamawiający prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w sposób przejrzysty i bezstronny, który:

a) jest zgodny z niniejszym rozdziałem oraz opiera się na stosowaniu metod takich jak przetarg otwarty, przetarg selektywny i przetarg bezpośredni; oraz

b) zapobiega konfliktom interesów i praktykom korupcyjnym, zgodnie z odpowiednimi przepisami.

PUBLIC

Reguły pochodzenia

5. Do celów zamówień publicznych objętych niniejszym rozdziałem Strona nie może stosować w odniesieniu do towarów przywożonych z terytorium drugiej Strony reguł pochodzenia różniących się od reguł pochodzenia, jakie Strona ta stosuje w ramach zwykłej wymiany handlowej w odniesieniu do przywozu tych samych towarów.

Zobowiązania offsetowe

6. W odniesieniu do zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może dążyć do jakiegokolwiek zobowiązania offsetowego, uwzględniać, narzucać ani egzekwować jakiegokolwiek takiego zobowiązania na jakimkolwiek etapie zamówienia.

Środki, które nie są specyficzne dla zamówień

7. Ust. 1 i 2 nie stosuje się do należności celnych oraz jakichkolwiek innych należności nakładanych na przywóz lub w związku z nim, do sposobu pobierania takich należności celnych i opłat, a także do innych przepisów lub formalności przywozowych oraz środków mających wpływ na świadczenie usług, innych niż środki regulujące zamówienia objęte niniejszą Umową.

Środki antykorupcyjne

8. Każda ze Stron zapewnia wprowadzenie odpowiednich środków w celu przeciwdziałania korupcji w jej zamówieniach publicznych oraz zapobiegania takiej korupcji. Środki takie mogą obejmować procedury uniemożliwiające uczestnictwo w zamówieniach Strony, przez czas nieokreślony albo określony, dostawców, których organy sądowe Strony uznały w drodze ostatecznej decyzji za zaangażowanych w łapownictwo, nadużycie finansowe lub inne nielegalne działania związane z zamówieniami publicznymi na terytorium tej Strony. Każda ze Stron zapewnia również wprowadzenie polityk i procedur mających na celu wyeliminowanie, w możliwym zakresie, wszelkich potencjalnych konfliktów interesów ze strony osób zaangażowanych w zamówienia lub mających na nie wpływ oraz zarządzanie takimi konfliktami interesów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.5

Informacje na temat systemu udzielania zamówień

1. Każda ze Stron:

a) bezzwłocznie publikuje wszelkie ustawy, rozporządzenia, orzeczenia sądowe, decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym, standardowe klauzule umowne wymagane na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych oraz włączone poprzez odpowiednie odniesienie do ogłoszeń lub dokumentacji przetargowej, a także procedury dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową oraz wszelkie zmiany do nich, w odpowiednich mediach elektronicznych lub papierowych wyznaczonych urzędowo na poziomie krajowym, które są szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla odbiorców; oraz

b) na wniosek zapewnia ich wyjaśnienie drugiej Stronie.

2. Sekcja I, odpowiednio, załącznika 28-A i 28-B zawiera:

a) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których dana Strona publikuje informacje określone w ust. 1;

b) wykaz mediów elektronicznych lub papierowych, w których dana Strona publikuje ogłoszenia, o których mowa w art. 28.6, art. 28.8 ust. 9 i art. 28.17 ust. 2; oraz

PUBLIC

c) adres lub adresy stron internetowych, na których dana Strona publikuje:

(i) swoje statystyki dotyczące zamówień, zgodnie z art. 28.17 ust. 4; lub

(ii) swoje ogłoszenia o udzielonych zamówieniach, zgodnie z art. 28.17 ust. 5.

3. Każda ze Stron bezzwłocznie powiadamia podkomitet, o którym mowa w art. 28.21, o wszelkich zmianach dotyczących informacji danej Strony wymienionych w sekcji I, odpowiednio, załącznika 28-A i 28-B.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.6

Ogłoszenia

Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia

1. W odniesieniu do każdego zamówienia objętego niniejszą Umową podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, z wyjątkiem okoliczności określonych w art. 28.14.

2. O ile w niniejszym rozdziale nie przewidziano inaczej, każde ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia zawiera następujące informacje:

a) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego oraz inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem zamawiającym i uzyskania wszystkich odpowiednich dokumentów związanych z zamówieniem, a także ich koszt i warunki płatności, jeżeli takie istnieją;

b) opis zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których dotyczy zamówienie, lub – w przypadku, gdy ilość nie jest znana – ilość szacowaną;

c) w przypadku powtarzających się umów szacunkowy harmonogram kolejnych ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia, jeżeli jest to możliwe;

d) opis wszelkich opcji;

e) harmonogram dostawy towarów lub usług lub okres obowiązywania umowy;

f) metodę udzielania zamówienia, która zostanie zastosowana, oraz informację, czy będzie ona obejmowała negocjacje lub aukcję elektroniczną;

g) w stosownych przypadkach, adres oraz wszelkie ostateczne terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia;

h) adres oraz ostateczny termin składania ofert;

i) język lub języki, w których mogą być składane oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału, jeżeli mogą być składane w języku innym niż język urzędowy Strony podmiotu zamawiającego;

PUBLIC

j) wykaz i krótki opis wszelkich warunków udziału dostawców, w tym wszelkich wymogów dotyczących szczególnych dokumentów lub zaświadczeń, które mają być dostarczone przez dostawców w związku z takim udziałem, chyba że takie wymogi zostały zawarte w dokumentacji przetargowej udostępnionej wszystkim zainteresowanym dostawcom w tym samym czasie co ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia;

k) w przypadku gdy, zgodnie z art. 28.8 ust. 5, podmiot zamawiający zamierza wybrać ograniczoną liczbę kwalifikujących się dostawców, którzy zostaną zaproszeni do przetargu – kryteria, które będą stosowane w celu dokonania tego wyboru oraz liczba dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do przetargu; oraz

l) wskazanie, że zamówienie to jest objęte niniejszym rozdziałem.

Skrócone ogłoszenie

3. W przypadku każdego planowanego zamówienia podmiot zamawiający publikuje, w jednym z języków urzędowych WTO[1], skrócone ogłoszenie, które jest łatwo dostępne, jednocześnie z publikacją ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Skrócone ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

a) przedmiot zamówienia;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że językami urzędowymi WTO są angielski, hiszpański i francuski.

b) ostateczny termin składania ofert lub, w stosownych przypadkach, ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania; oraz

c) adres, pod który można zwrócić się o udostępnienie dokumentów dotyczących zamówienia.

Ogłoszenie o planowanych zamówieniach

4. Zachęca się podmioty zamawiające do publikowania jak najwcześniej w każdym roku budżetowym ogłoszenia dotyczącego planowanych przyszłych zamówień (zwanego dalej „ogłoszeniem o planowanych zamówieniach”). Ogłoszenie o planowanych zamówieniach powinno zawierać przedmiot zamówienia oraz planowaną datę publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia.

5. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może wykorzystać ogłoszenie o planowanych zamówieniach jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że ogłoszenie o planowanych zamówieniach zawiera jak największą ilość dostępnych danemu podmiotowi informacji, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz oświadczenie, że zainteresowani dostawcy powinni poinformować podmiot zamawiający o swoim zainteresowaniu zamówieniem.

PUBLIC

6. Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, skrócone ogłoszenie oraz ogłoszenie o planowanych zamówieniach muszą być bezpośrednio dostępne za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie, za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu w internecie. Ponadto ogłoszenia mogą być również publikowane w odpowiednim medium papierowym, które jest szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla ogółu społeczeństwa, co najmniej do upływu terminu wskazanego w ogłoszeniu.

Każda ze Stron wymienia odpowiednie medium papierowe lub elektroniczne w sekcji I, odpowiednio, załączników 28-A i 28-B.

7. Niezależnie od wymogów określonych w ust. 6 dotyczących dostępności, za pomocą środków elektronicznych, bezpłatnie i za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu, ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia, skróconych ogłoszeń oraz ogłoszeń o planowanych zamówieniach, Chile od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy i na okres przejściowy trzech lat do momentu, w którym pojedynczy punkt dostępu będzie w pełni funkcjonował, ustanawia – jako tymczasową alternatywę dla pojedynczego punktu dostępu – portal który powinien być dostępny bezpłatnie i zawierać linki do platform lub stron internetowych, na których publikuje się ogłoszenia. Portal ten musi zawierać linki do co najwyżej czterech stron internetowych, którymi są:

a) *Mercado público*;

b) *Ministerio de Obras Públicas*;

c) *Dirección General de Concesiones*; oraz

d) *Diario Oficial*.

8. Strony przewidują okresowy przegląd ust. 7 niniejszego artykułu, w tym dyskusję w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 28.21, w szczególności na temat statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.7

Warunki udziału

1. Podmiot zamawiający określa wyłącznie takie warunki udziału w procedurze udzielania zamówień, które są niezbędne do zapewnienia, aby dostawca posiadał zdolności prawne i finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne w celu podjęcia odnośnego zamówienia.

2. Ustalając warunki udziału, podmiot zamawiający:

a) nie może nałożyć warunku, zgodnie z którym dostawca, aby mógł uczestniczyć w przetargu, musiał w przeszłości otrzymać przynajmniej jedno zamówienie od podmiotu zamawiającego Strony;

b) może wymagać odpowiedniego doświadczenia, gdy jest to niezbędne do spełnienia wymogów zamówienia; oraz

c) nie może wymagać, aby warunkiem udzielenia zamówienia było wcześniejsze doświadczenie na terytorium Strony.

3. Oceniając, czy dostawca spełnia warunki udziału, podmiot zamawiający:

a) ocenia zdolności finansowe oraz możliwości handlowe i techniczne dostawcy na podstawie jego działalności gospodarczej, zarówno na terytorium Strony podmiotu zamawiającego, jak i poza tym terytorium; oraz

b) opiera swoją ocenę na warunkach, które ten podmiot zamawiający wcześniej określił w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej.

4. W przypadku gdy istnieją dowody potwierdzające oraz pod warunkiem, że nie wykorzystuje się ich w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami, Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może wykluczyć dostawcę z powodu:

a) upadłości;

b) fałszywych oświadczeń;

c) znaczących lub utrzymujących się uchybień w wypełnianiu jakichkolwiek wymogów materialnych lub obowiązków wynikających z wcześniejszej umowy lub umów;

PUBLIC

d) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za poważne przestępstwo lub inny poważny czyn zabroniony;

e) poważnego przewinienia zawodowego lub działań lub zaniechań negatywnie wpływających na uczciwość handlową dostawcy; lub

f) zaległości podatkowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.8

Kwalifikacja dostawców

Systemy rejestracji i procedury kwalifikacyjne

1. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może utrzymywać system rejestracji dostawców, w ramach którego zainteresowani dostawcy muszą się rejestrować oraz podawać określone informacje. W takim przypadku Strona zapewnia, aby zainteresowani dostawcy mieli dostęp do informacji dotyczących systemu rejestracji za pomocą środków elektronicznych oraz aby mogli oni w dowolnym czasie złożyć wniosek o rejestrację. Właściwy organ informuje ich w rozsądnym terminie o decyzji dotyczącej pozytywnego rozpatrzenia lub odrzucenia wniosku. W przypadku odrzucenia wniosku decyzja musi być należycie uzasadniona.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby:

a) jej podmioty zamawiające dokładały starań, aby zminimalizować różnice między ich procedurami kwalifikacyjnymi; oraz

b) jeżeli jej podmioty zamawiające utrzymują systemy rejestracji, dane podmioty dokładały starań, aby zminimalizować różnice między tymi systemami.

3. Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może przyjmować ani stosować jakiegokolwiek systemu rejestracji lub procedury kwalifikacyjnej, których celem lub skutkiem jest tworzenie niepotrzebnych przeszkód w udziale dostawców drugiej Strony w jej postępowaniu o udzielenie zamówienia.

Przetarg selektywny

4. Jeżeli podmiot zamawiający zamierza zastosować procedurę przetargu selektywnego, wówczas:

a) w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia zamieszcza co najmniej informacje określone w art. 28.6 ust. 2 lit. a), b), f), g), j), k) i l) oraz zaprasza dostawców do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu; oraz

b) przed rozpoczęciem okresu przewidzianego na składanie ofert przekazuje kwalifikującym się dostawcom, których powiadamia zgodnie z art. 28.12 ust. 3 lit. b), co najmniej informacje określone w art. 28.6 ust. 2 lit. c), d), e), h) oraz i).

PUBLIC

5. Podmiot zamawiający zezwala wszystkim kwalifikującym się dostawcom na udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia, o ile podmiot zamawiający nie określi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia jakichkolwiek ograniczeń co do liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do złożenia oferty, oraz kryteriów lub uzasadnienia wyboru tej ograniczonej liczby dostawców. Zaproszenie do składania ofert kieruje się do takiej liczby dostawców, która jest niezbędna do zapewnienia konkurencji.

6. W przypadku gdy dokumentacja przetargowa nie jest publicznie dostępna od dnia publikacji ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4, podmiot zamawiający zapewnia, aby dokumentacja ta została udostępniona równocześnie wszystkim kwalifikującym się dostawcom wybranym zgodnie z ust. 5.

Wykazy przeznaczone do wielokrotnego wykorzystania

7. Podmiot zamawiający może prowadzić wykaz dostawców przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania, pod warunkiem że skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do tego wykazu jest:

a) publikowane corocznie; oraz

b) w przypadku ogłoszeń w formie elektronicznej – stale dostępne za pośrednictwem odpowiedniego medium wymienionego w sekcji I załączników 28-A i 28-B.

PUBLIC

8. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

a) opis towarów lub usług, lub ich kategorii, w odniesieniu do których wykaz może być stosowany;

b) warunki dopuszczenia do udziału, które muszą spełniać dostawcy, aby znaleźć się w wykazie, oraz metody, za pomocą których podmiot zamawiający sprawdzi, czy dostawca spełnia te warunki;

c) nazwę i adres podmiotu zamawiającego oraz inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem i uzyskania wszelkich odpowiednich dokumentów związanych z wykazem;

d) okres ważności wykazu oraz sposoby jego przedłużenia lub zakończenia lub, w przypadku gdy okres ważności nie został podany, informacje na temat sposobu powiadamiania o zakończeniu stosowania wykazu; oraz

e) informację, że wykaz może być stosowany na potrzeby zamówienia objętego niniejszym rozdziałem.

9. Niezależnie od ust. 7, w przypadku gdy wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania jest ważny przez nie więcej niż trzy lata, podmiot zamawiający może opublikować ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, tylko raz, na początku okresu ważności wykazu, pod warunkiem że:

a) w ogłoszeniu podano okres ważności oraz informację, że nie będą publikowane kolejne ogłoszenia; oraz

PUBLIC

b) ogłoszenie jest publikowane za pomocą środków elektronicznych i jest stale dostępne przez okres jego ważności.

10. Podmiot zamawiający zezwala dostawcom na złożenie wniosku o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania w każdej chwili oraz wpisuje do wykazu wszystkich kwalifikujących się dostawców w rozsądnie krótkim czasie.

11. W przypadku gdy dostawca nieuwzględniony w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania składa wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w oparciu o wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami w terminie określonym w art. 28.12 ust. 2, podmiot zamawiający rozpatruje dany wniosek. Podmiot zamawiający nie może wykluczyć dostawcy z procesu wyboru, uzasadniając to niewystarczającą ilością czasu na rozpatrzenie wniosku, chyba że – w wyjątkowych przypadkach – z powodu złożoności zamówienia, podmiot nie jest w stanie zakończyć rozpatrywania wniosku w terminie przewidzianym na składanie ofert.

PUBLIC

Podmioty wymienione w sekcjach B i C załącznika 28-A lub 28-B

12. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może wykorzystać skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, pod warunkiem że:

a) ogłoszenie jest publikowane zgodnie z ust. 7 niniejszego artykułu i zawiera informacje wymagane na podstawie ust. 8 niniejszego artykułu, jak największą ilość dostępnych informacji wymaganych na podstawie art. 28.6 ust. 2 oraz oświadczenie, że ogłoszenie to stanowi ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia lub że wyłącznie dostawcy znajdujący się w wykazie przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania otrzymają dalsze zawiadomienia o zamówieniu objętym wykazem przeznaczonym do wielokrotnego wykorzystania; oraz

b) podmiot bezzwłocznie przekaże dostawcom, którzy wyrazili zainteresowanie danym zamówieniem, wystarczające informacje umożliwiające im zweryfikowanie zainteresowania zamówieniem, w tym wszystkie pozostałe informacje wymagane na podstawie art. 28.6 ust. 2, o ile takie informacje te są dostępne.

13. Podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B może zezwolić, aby dostawca, który zgodnie z ust. 10 niniejszego artykułu złożył wniosek o włączenie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, złożył ofertę w ramach danej procedury udzielania zamówień, w przypadku gdy podmiot zamawiający ma wystarczająco dużo czasu na ustalenie, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału.

PUBLIC

Informacje dotyczące decyzji podmiotu zamawiającego

14. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje każdego dostawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, o swojej decyzji w sprawie wniosku.

15. W przypadku gdy podmiot zamawiający odrzuci wniosek dostawcy o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, przestanie uznawać dostawcę za kwalifikującego się lub usunie go z wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, podmiot ten bezzwłocznie informuje dostawcę o tym fakcie i na wniosek dostawcy bezzwłocznie przekazuje dostawcy pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

ARTYKUŁ 28.9

Specyfikacje techniczne

1. Podmiot zamawiający nie może przygotowywać, przyjmować ani stosować jakiejkolwiek specyfikacji technicznej ani ustanawiać procedur oceny zgodności, których celem lub skutkiem jest tworzenie niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym.

PUBLIC

2. Ustanawiając specyfikacje techniczne dla zamawianych towarów lub usług, podmiot zamawiający, w stosownych przypadkach:

a) określa specyfikację techniczną na podstawie wyników oraz wymogów w zakresie funkcjonalności, a nie na podstawie charakterystyki konstrukcyjnej lub opisowej; oraz

b) opiera specyfikację techniczną na normach międzynarodowych, jeżeli takie normy międzynarodowe istnieją, lub na krajowych przepisach technicznych, uznanych normach krajowych lub przepisach budowlanych, jeżeli takie normy międzynarodowe nie istnieją.

3. Jeżeli w specyfikacjach technicznych określona jest charakterystyka konstrukcyjna lub opisowa, podmiot zamawiający powinien wskazać, w stosownych przypadkach, że uwzględni oferty dotyczące towarów lub usług równoważnych, które ewidentnie spełniają wymogi zamówienia, poprzez dodanie w dokumentacji przetargowej takich słów jak „lub równoważny”.

4. Podmiot zamawiający nie może ustanawiać specyfikacji technicznych, które wymagają konkretnego znaku towarowego lub nazwy handlowej, patentu, praw autorskich, wzoru, typu, konkretnego pochodzenia, producenta lub dostawcy, lub się do nich odwołują, chyba że nie istnieje inna metoda wystarczająco dokładnego lub zrozumiałego opisu wymogów zamówienia oraz pod warunkiem, że w takich przypadkach w dokumentacji przetargowej podmiot dodał słowa takie jak „lub równoważny”.

PUBLIC

5. Podmiot zamawiający nie może zwracać się, w sposób, którego skutkiem byłoby wykluczenie konkurencji, o porady, które mogą zostać wykorzystane podczas przygotowywania lub przyjmowania jakiejkolwiek specyfikacji technicznej dla konkretnego zamówienia, ani nie może przyjmować takich porad, od osób mogących mieć interes gospodarczy związany z tym zamówieniem.

6. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, może zgodnie z niniejszym artykułem przygotować, przyjąć lub stosować specyfikacje techniczne promujące ochronę zasobów naturalnych lub ochronę środowiska.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.10

Dokumentacja przetargowa

1. Podmiot zamawiający udostępnia dostawcom dokumentację przetargową zawierającą wszelkie informacje niezbędne do celów przygotowania i złożenia dopuszczalnej oferty. O ile w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia nie został on już zawarty, dokumentacja ta zawiera pełny opis:

a) zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których ma dotyczyć zamówienie, lub – jeżeli ilość nie jest znana – szacowaną ilość oraz wszelkie wymogi, jakie mają zostać spełnione, w tym wszelkie specyfikacje techniczne, zaświadczenie o ocenie zgodności, plany, rysunki lub materiały instruktażowe;

b) wszelkich warunków udziału dostawców, w tym wykaz informacji i dokumentów, których dostarczenia wymaga się od dostawców w związku z warunkami udziału;

c) wszelkich kryteriów oceny, które podmiot będzie stosował na etapie udzielania zamówienia, oraz – z wyjątkiem przypadków, gdy wyłącznym kryterium jest cena – relatywnego znaczenia tych kryteriów;

d) jeżeli podmiot zamawiający będzie prowadził procedurę udzielania zamówienia za pomocą środków elektronicznych – opis wszelkich wymogów dotyczących uwierzytelniania oraz szyfrowania lub innych wymogów związanych z przekazywaniem informacji za pomocą środków elektronicznych;

e) jeżeli podmiot zamawiający przeprowadzi aukcję elektroniczną – zasad, w tym określenie elementów przetargu związanych z kryteriami oceny, na podstawie których aukcja zostanie przeprowadzona;

f) jeżeli odbędzie się publiczne otwarcie ofert – daty, terminu i miejsca otwarcia oraz – w stosownych przypadkach – osób, które są upoważnione do obecności;

g) wszelkich innych warunków, w tym warunków płatności, oraz wszelkich ograniczeń dotyczących środków, za pomocą których oferty mogą być składane – na przykład czy mają one być składane w formie dokumentów papierowych lub za pomocą środków elektronicznych; oraz

h) wszelkich terminów dostawy towarów lub realizacji usług.

PUBLIC

2. Określając każdą datę dostawy zamawianych towarów lub świadczenia zamawianych usług, podmiot zamawiający uwzględnia takie czynniki, jak stopień złożoności zamówienia, przewidywany zakres udziału podwykonawców oraz realistycznie określony czas konieczny do wyprodukowania towarów, uruchomienia zapasów i przetransportowania z punktu dostawy towarów lub punktu realizacji usługi.

3. Kryteria oceny określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej mogą obejmować między innymi cenę i inne czynniki kosztowe, jakość, wartość techniczną, aspekty środowiskowe oraz warunki dostawy.

4. Podmiot zamawiający bezzwłocznie:

a) udostępnia dokumentację przetargową, aby zapewnić zainteresowanym dostawcom wystarczająco dużo czasu na złożenie dopuszczalnych ofert;

b) przekazuje, na wniosek, dokumentację przetargową każdemu zainteresowanemu dostawcy; oraz

c) w okresie przewidzianym w prawodawstwie każdej ze Stron odpowiada na wszelkie uzasadnione wnioski o odpowiednie informacje złożone przez jakiegokolwiek zainteresowanego dostawcę lub dostawcę biorącego udział w procedurze udzielania zamówień, pod warunkiem że takie informacje nie zapewniają temu dostawcy przewagi nad innymi dostawcami.

PUBLIC

Zmiany

5. Jeżeli podmiot zamawiający zmieni kryteria lub wymogi określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej przekazanej dostawcom biorącym udział w procedurze udzielania zamówień lub jeżeli wprowadzi zmiany do ogłoszenia lub do dokumentacji przetargowej lub opublikuje je ponownie, przekazuje wszelkie takie zmiany lub zmienione lub ponownie opublikowane ogłoszenie lub dokumentację przetargową na piśmie:

a) wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze w czasie, gdy wprowadzono zmianę lub dokonano ponownej publikacji, jeżeli tacy dostawcy są znani podmiotowi, a we wszystkich pozostałych przypadkach, w ten sam sposób, w jaki udostępniono pierwotne informacje; oraz

b) w odpowiednim czasie, biorąc pod uwagę charakter i złożoność zamówienia, aby umożliwić takim dostawcom zmianę i ponowne złożenie zmienionych ofert, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 28.11

Kwestie środowiskowe i społeczne

1. Strona może zezwolić swoim podmiotom zamawiającym na wykorzystanie kwestii środowiskowych i społecznych w trakcie procedury udzielania zamówień, pod warunkiem że są one niedyskryminujące, spójne z zakazem dotyczącym zobowiązań offsetowych w art. 28.4 ust. 6 oraz związane z przedmiotem danego zamówienia.

2. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że kwestie środowiskowe i społeczne nie mogą być przygotowywane, przyjmowane ani stosowane w sposób, który stanowi środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między Stronami lub ukryte ograniczenie handlu między Stronami.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.12

Terminy

1. Podmiot zamawiający, zgodnie ze swoimi własnymi uzasadnionymi potrzebami, zapewnia dostawcom wystarczająco dużo czasu, aby mogli przygotować i złożyć wnioski o dopuszczenie do udziału oraz dopuszczalne oferty, uwzględniając takie czynniki, jak:

a) charakter i złożoność zamówienia;

b) przewidywany zakres udziału podwykonawców; oraz

c) w przypadku gdy środki elektroniczne nie są stosowane – czas konieczny na dostarczenie ofert drogą nieelektroniczną z punktów za granicą i w kraju.

Terminy te, łącznie z ich przedłużeniem, muszą być jednakowe dla wszystkich zainteresowanych lub biorących udział w procedurze dostawców.

2. Podmiot zamawiający, który korzysta z procedury przetargu selektywnego, określa termin końcowy składania wniosków o dopuszczenie do udziału, który nie może być – co do zasady – wcześniejszy niż 25 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Jeżeli odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin ten jest niewykonalny, można skrócić ten termin, jednak nie może być on krótszy niż 10 dni.

3. O ile nie przewidziano inaczej w ust. 4, 5, 7 i 8 podmiot zamawiający ustala termin końcowy składania ofert, który nie może być wcześniejszy niż 40 dni od dnia, w którym:

a) w przypadku przetargu otwartego – opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia; lub

b) w przypadku przetargu selektywnego – podmiot zamawiający zawiadomił dostawców, że zostaną zaproszeni do składania ofert, niezależnie od tego, czy w odniesieniu do przetargu selektywnego zastosowany zostanie wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania.

4. Podmiot zamawiający może skrócić czas trwania procedury przetargowej określony zgodnie z ust. 3 – który nie może być on krótszy niż 10 dni – w przypadku gdy:

a) podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o planowanych zamówieniach zgodnie z art. 28.6 ust. 4 co najmniej 40 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia, a ogłoszenie o planowanych zamówieniach obejmuje:

   (i) opis zamówienia;

PUBLIC

(ii) przybliżone terminy składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;

(iii) oświadczenie, zgodnie z którym zainteresowani dostawcy powinni zgłosić swoje zainteresowanie zamówieniem podmiotowi zamawiającemu;

(iv) adres, pod którym można uzyskać dokumenty dotyczące zamówienia; oraz

(v) jak największą ilość dostępnych informacji wymaganych na podstawie art. 28.6 ust. 2 w odniesieniu do ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia;

b) w przypadku zamówień o powtarzającym się charakterze podmiot zamawiający wskazuje w pierwszym ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia, że w kolejnych ogłoszeniach określi terminy składania ofert na podstawie niniejszego ustępu; lub

c) odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 staje się niewykonalny.

5. Podmiot zamawiający może skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3 o pięć dni w przypadku każdej z następujących okoliczności:

a) ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia jest opublikowane za pomocą środków elektronicznych;

PUBLIC

b) wszelka dokumentacja przetargowa jest dostępna za pomocą środków elektronicznych od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz

c) podmiot przyjmuje oferty drogą elektroniczną.

6. Stosowanie ust. 5, w związku z ust. 4, nie może w żadnym wypadku powodować skrócenia terminu składania ofert określonego zgodnie z ust. 3 do mniej niż 10 dni, licząc od dnia, w którym opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia.

7. Niezależnie od jakichkolwiek innych postanowień niniejszego artykułu, jeżeli podmiot zamawiający nabywa towary lub usługi komercyjne lub jakiekolwiek ich połączenie, może on skrócić termin składania ofert określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 13 dni, pod warunkiem że jednocześnie opublikuje za pomocą środków elektronicznych zarówno ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, jak i dokumentację przetargową. Ponadto, jeżeli podmiot przyjmuje oferty towarów lub usług komercyjnych składane za pomocą środków elektronicznych, może skrócić termin określony zgodnie z ust. 3, jednak do nie mniej niż 10 dni.

8. Jeżeli podmiot zamawiający objęty sekcją B lub C załącznika 28-A lub 28-B wybrał wszystkich kwalifikujących się dostawców lub ich ograniczoną liczbę, termin składania ofert można ustalić w drodze dwustronnego porozumienia między podmiotem zamawiającym a wybranymi dostawcami. W przypadku braku porozumienia termin ten nie może być krótszy niż 10 dni.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.13

Negocjacje

1. Strona może przewidywać prowadzenie negocjacji z dostawcami w kontekście zamówień objętych niniejszą Umową przez swoje podmioty zamawiające:

a) w przypadku gdy dany podmiot zamawiający wskazał swój zamiar prowadzenia negocjacji w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia wymaganym na podstawie art. 28.6 ust. 2; lub

b) w przypadku gdy z oceny ofert wynika, że żadna oferta nie jest wyraźnie najkorzystniejsza w kontekście szczegółowych kryteriów oceny określonych w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej.

2. Podmiot zamawiający:

a) zapewnia, aby każdy przypadek wykluczenia dostawcy uczestniczącego w negocjacjach był zgodny z kryteriami oceny określonymi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej; oraz

b) po zakończeniu negocjacji wyznacza wspólny termin dla pozostałych uczestniczących dostawców na złożenie wszelkich nowych lub zmienionych ofert.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.14

Przetarg bezpośredni

1. O ile podmiot zamawiający nie wykorzystuje niniejszego postanowienia w celu uniknięcia konkurencji między dostawcami lub w sposób dyskryminujący dostawców drugiej Strony lub chroniący krajowych dostawców, może on skorzystać z przetargu bezpośredniego oraz postanowić o niestosowaniu art. 28.6, 28.7, 28.8, 28.10 oraz art. 28.12, 28.13, 28.15 i 28.16 w każdej z następujących sytuacji:

a) jeżeli:

(i) nie złożono ofert lub dostawcy nie wnioskowali o dopuszczenie do udziału;

(ii) żadna ze złożonych ofert nie jest zgodna z zasadniczymi wymogami określonymi w dokumentacji przetargowej;

(iii) żaden z dostawców nie spełniał warunków dopuszczenia do udziału; lub

(iv) właściwy organ uznał złożone oferty za zmowę przetargową, pod warunkiem że nie zmieniono w znacznym stopniu wymogów określonych w dokumentacji przetargowej;

PUBLIC

b) w przypadku gdy towary lub usługi mogą zostać dostarczone jedynie przez określonego dostawcę i nie istnieją żadne rozsądne rozwiązania alternatywne ani towary czy usługi substytucyjne, z któregokolwiek z następujących powodów:

(i) wymóg dotyczy dzieła sztuki;

(ii) ze względu na ochronę wynikającą z patentu, praw autorskich lub innych praw wyłącznych; lub

(iii) brak jest konkurencji z przyczyn technicznych;

c) w przypadku zamówienia dotyczącego dodatkowych dostaw zapewnianych przez pierwotnego dostawcę towarów lub usług, które nie zostały uwzględnione w pierwotnym zamówieniu, jeżeli zmiana dostawcy na potrzeby dostawy takich dodatkowych towarów lub usług:

i) jest niemożliwa z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące zamienności lub interoperacyjności z istniejącym sprzętem, oprogramowaniem, usługami lub instalacjami zamówionymi w ramach pierwotnego zamówienia; oraz

(ii) spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla podmiotu zamawiającego;

d) w przypadku gdy – w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne – ze względu na nadzwyczaj pilny charakter sprawy w wyniku zaistnienia okoliczności niemożliwych do przewidzenia przez podmiot zamawiający towary lub usługi nie mogły zostać pozyskane w terminie w drodze przetargu otwartego lub selektywnego;

PUBLIC

e) w przypadku towarów nabywanych na rynku towarowym;

f) w przypadku gdy podmiot zamawiający zamawia prototyp lub pierwszy towar lub usługę opracowane na jego zlecenie w trakcie trwania i na potrzeby danej umowy na realizację badań, eksperymentu, studium lub oryginalnego opracowania; oryginalne opracowanie pierwszego towaru lub usługi może obejmować ograniczony zakres produkcji towaru lub świadczenia usługi w celu włączenia wyników testów praktycznych i wykazania, że towar lub usługa nadaje się do seryjnej produkcji lub seryjnego świadczenia z zachowaniem akceptowalnych norm jakości, ale nie obejmuje produkcji seryjnej lub seryjnego świadczenia usług mających na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub zamortyzowanie kosztów badań i rozwoju;

g) w przypadku zakupów dokonywanych na wyjątkowo korzystnych warunkach pojawiających się tylko w bardzo krótkim czasie i wynikających z nietypowych okoliczności zbywania towarów, takich jak likwidacja, przejście pod zarząd komisaryczny lub w stan upadłości, ale nie w przypadku rutynowych zakupów od stałych dostawców; lub

h) w przypadku gdy zamówienie zostaje przyznane zwycięzcy konkursu na projekt, pod warunkiem że:

   (i) dany konkurs został zorganizowany w sposób zgodny z zasadami niniejszego rozdziału, w szczególności w odniesieniu do publikacji ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia; oraz

   (ii) uczestników konkursu ocenia niezależne jury, którego celem jest przyznanie zamówienia na projekt zwycięzcy.

PUBLIC

2. Podmiot zamawiający przygotowuje pisemne sprawozdanie na temat każdego zamówienia udzielonego na podstawie ust. 1. Sprawozdanie zawiera nazwę podmiotu zamawiającego, wartość i rodzaj zamawianych towarów lub usług oraz oświadczenie wskazujące okoliczności i warunki określone w ust. 1, które uzasadniają zastosowane procedury przetargu bezpośredniego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.15

Aukcje elektroniczne

W przypadku gdy podmiot zamawiający zamierza przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową w drodze aukcji elektronicznej, przed rozpoczęciem aukcji podmiot ten udostępnia każdemu uczestnikowi:

a) metodę automatycznej oceny, łącznie ze wzorem matematycznym, który został opracowany na podstawie kryteriów oceny określonych w dokumentacji przetargowej i który zostanie wykorzystany do utworzenia automatycznego rankingu ofert lub zmiany kolejności ofert w rankingu podczas aukcji;

b) wyniki każdej wstępnej oceny poszczególnych elementów oferty, w przypadku gdy zamówienie ma zostać udzielone na podstawie najkorzystniejszej oferty; oraz

c) wszelkie inne odpowiednie informacje dotyczące sposobu przeprowadzania aukcji.

ARTYKUŁ 28.16

Rozpatrywanie ofert oraz udzielanie zamówień

Rozpatrywanie ofert

1. Podmiot zamawiający przyjmuje, otwiera i rozpatruje wszystkie oferty zgodnie z procedurami gwarantującymi uczciwy i bezstronny przebieg procedury udzielania zamówień oraz poufność ofert.

2. Podmiot zamawiający nie może karać dostawcy, którego oferta została złożona po terminie składania ofert, jeżeli opóźnienie miało miejsce wyłącznie z powodu niewłaściwego postępowania podmiotu zamawiającego.

3. Jeżeli podmiot zamawiający zapewnia dostawcy możliwość poprawienia niezamierzonych błędów formalnych w okresie między otwarciem ofert a udzieleniem zamówienia, podmiot zamawiający zapewnia taką samą możliwość wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej.

Udzielanie zamówień

4. Na potrzeby udzielenia zamówienia rozpatruje się jedynie oferty złożone na piśmie, które w momencie otwarcia ofert spełniają zasadnicze wymogi zawarte w ogłoszeniach i w dokumentacji przetargowej i które pochodzą od dostawcy spełniającego warunki dopuszczenia do udziału.

PUBLIC

5. Z wyjątkiem sytuacji, gdy podmiot zamawiający ustali, że udzielenie zamówienia nie leży w interesie publicznym, podmiot ten udziela zamówienia dostawcy, który zgodnie z jego ustaleniami ma możliwość spełnienia warunków zamówienia i który, wyłącznie na podstawie oceny kryteriów określonych w ogłoszeniach i dokumentacji przetargowej:

a) przedstawił najkorzystniejszą ofertę; lub

b) zaoferował najniższą cenę, w przypadku gdy cena stanowi jedyne kryterium.

6. W przypadku gdy podmiot zamawiający otrzymuje ofertę zawierającą cenę, która jest rażąco niska w porównaniu z cenami w innych złożonych ofertach, może skonsultować się z dostawcą, aby sprawdzić, czy dostawca spełnia warunki dopuszczenia do udziału i czy jest zdolny do wypełnienia warunków umowy.

7. Podmiot zamawiający nie może wykorzystywać ofert wariantowych, unieważniać procedur przetargowych dotyczących zamówień ani zmieniać zawartych już umów w sposób stanowiący obejście obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału.

8. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby przewidzieć – co do zasady – okres zawieszenia między udzieleniem zamówienia a zawarciem umowy w celu zapewnienia oferentom, którym nie udzielono zamówienia, wystarczającego czasu na odwołanie się i zakwestionowanie decyzji o udzieleniu zamówienia.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.17

Przejrzystość informacji dotyczących zamówień

Informacje przekazywane dostawcom

1. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje dostawców biorących udział w procedurze przetargowej o decyzji podmiotu zamawiającego o udzieleniu zamówienia, a na wniosek dostawcy udziela takiej informacji na piśmie. Z zastrzeżeniem art. 28.18 ust. 2 i 3 podmiot zamawiający – na wniosek – zapewnia dostawcom, którym nie udzielono zamówienia, wyjaśnienie powodów, dla których nie wybrał ich oferty, oraz informuje ich o czynnikach przemawiających na korzyść oferty wybranego dostawcy.

Publikowanie informacji o przyznaniu zamówienia

2. W terminie nie dłuższym niż 72 dni po udzieleniu każdego zamówienia objętego niniejszym rozdziałem podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie w odpowiednim papierowym lub elektronicznym medium wymienionym w sekcji I załączników 28-A i 28-B. W przypadku gdy podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie wyłącznie w medium elektronicznym informacje muszą pozostawać dostępne przez odpowiednio długi okres. Ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

a) opis zamawianych towarów lub usług;

b) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego;

c) nazwę dostawcy, którego oferta została przyjęta;

d) wartość oferty, która została przyjęta, lub najwyższą i najniższą ofertę braną pod uwagę przy udzielaniu zamówienia;

e) datę udzielenia zamówienia; oraz

f) zastosowany tryb udzielania zamówień, a w przypadku zastosowania procedury przetargu bezpośredniego zgodnie z art. 28.14 – opis okoliczności uzasadniających wybór tej procedury.

PUBLIC

Przechowywanie dokumentacji i sprawozdań oraz możliwość śledzenia drogą elektroniczną

3. Przez co najmniej trzy lata od dnia udzielenia zamówienia każdy podmiot zamawiający przechowuje:

a) dokumentację i sprawozdania z procedur przetargowych i udzielenia zamówienia w związku z zamówieniem objętym niniejszą Umową, w tym sprawozdania wymagane na podstawie art. 28.14; oraz

b) dane zapewniające możliwość odpowiedniego śledzenia przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową prowadzonego drogą elektroniczną.

Wymiana danych statystycznych

4. Na wniosek drugiej Strony oraz w celu przeprowadzenia dyskusji w ramach podkomitetu, o którym mowa w art. 28.21, każda ze Stron udostępnia drugiej Stronie dane statystyczne dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową na towary, usługi i usługi budowlane, w tym – w najszerszym zakresie, w jakim to możliwe – dane statystyczne dotyczące koncesji na roboty budowlane. Zgodnie z art. 28.23 Strony współpracują w celu lepszego zrozumienia danych statystycznych drugiej Strony dotyczących zamówień publicznych.

5. Jeżeli Strona wymaga, aby zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu ogłoszenia dotyczące udzielonych zamówień były publikowane drogą elektroniczną, oraz jeżeli takie ogłoszenia są dostępne dla odbiorców za pośrednictwem jednej bazy danych w formie umożliwiającej analizę zamówień objętych niniejszą Umową, Strona może zamiast składania sprawozdań podkomitetowi, o którym mowa w art. 28.21, udostępnić link do tej strony internetowej wraz z wszelkimi instrukcjami potrzebnymi do uzyskania dostępu do takich danych i korzystania z nich.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.18

Ujawnianie informacji

Przekazywanie informacji Stronom

1. Strona, na wniosek drugiej Strony, bezzwłocznie udziela wszelkich informacji niezbędnych do ustalenia, czy postępowanie o udzielenie zamówienia zostało przeprowadzone w sposób sprawiedliwy, bezstronny oraz zgodny z niniejszym rozdziałem, w tym informacji na temat cech charakterystycznych oraz względnych zalet przemawiających na korzyść wybranej oferty. W przypadku gdy ujawnienie informacji mogłoby zakłócić konkurencję w ramach kolejnych przetargów, Strona otrzymująca informacje nie może ujawniać ich jakimkolwiek dostawcom bez konsultacji ze Stroną, która przekazała informacje i uzyskania jej zgody.

Nieujawnianie informacji

2. Niezależnie od jakichkolwiek innych postanowień niniejszego rozdziału Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, nie może ujawniać – poza zakresem wymaganym przez prawo lub za pisemnym zezwoleniem dostawcy, który przekazał informacje – informacji, które naraziłyby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonego dostawcy lub które mogłyby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami.

PUBLIC

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako wymagające od Strony, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, władzami i organami odwoławczymi, ujawnienia informacji poufnych, jeżeli ich ujawnienie:

a) utrudniłoby egzekwowanie prawa;

b) mogłoby zakłócić uczciwą konkurencję między dostawcami;

c) naraziłoby na uszczerbek uzasadnione interesy handlowe określonych osób, w tym przysługującą im ochronę praw własności intelektualnej; lub

d) byłoby w inny sposób sprzeczne z interesem publicznym.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.19

Wewnętrzne procedury odwoławcze

1. Każda ze Stron zapewnia sprawną, skuteczną, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę odwoławczą administracyjną lub sądową, w ramach której dostawca może wnieść odwołanie w związku z następującymi kwestiami zaistniałymi w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, w którym dostawca ma lub miał interes:

a) naruszeniem niniejszego rozdziału; lub

b) brakiem zgodności ze środkami Strony wykonującymi niniejszy rozdział, w przypadku gdy dostawca nie ma prawa do wniesienia bezpośredniego odwołania z tytułu naruszenia niniejszego rozdziału na podstawie przepisów Strony.

Przepisy proceduralne dotyczące wszystkich odwołań muszą być sporządzane na piśmie i powszechnie dostępne.

2. W przypadku skargi dostawcy złożonej w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową, w którym dostawca ma lub miał interes, i dotyczącej naruszenia lub nieprzestrzegania postanowień, o którym mowa w ust. 1, Strona podmiotu zamawiającego udzielającego zamówienia zachęca dany podmiot oraz danego dostawcę do rozstrzygnięcia skargi w drodze konsultacji. Podmiot w sposób bezstronny i terminowy rozpatruje wszelkie takie skargi w sposób, który nie utrudnia dostawcy udziału w bieżącym lub przyszłym zamówieniu oraz nie narusza jego prawa do ubiegania się o środki naprawcze w ramach administracyjnej lub sądowej procedury odwoławczej.

3. Każdemu dostawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na przygotowanie i złożenie odwołania, w każdym wypadku nie mniej niż 10 dni od momentu, w którym podstawa odwołania stała się znana lub powinna była w rozsądny sposób stać się znana dostawcy.

4. Każda ze Stron ustanawia lub wyznacza co najmniej jeden bezstronny organ administracyjny lub sądowy, niezależny od jego podmiotów zamawiających, który przyjmuje i rozpatruje odwołanie złożone przez dostawcę w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową.

PUBLIC

5. W przypadku gdy odwołanie zostaje pierwotnie rozpatrzone przez podmiot inny niż organ, o którym mowa w ust. 4, Strona zapewnia, aby dostawca miał prawo złożyć odwołanie od pierwotnej decyzji do bezstronnego organu administracyjnego lub sądowego, niezależnego od podmiotu zamawiającego, którego zamówienie stanowi przedmiot odwołania.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzje organu odwoławczego innego niż sąd podlegały kontroli sądowej lub aby organ odwoławczy stosował procedury zapewniające, aby:

a) podmiot zamawiający udzielał pisemnej odpowiedzi na odwołanie i ujawniał wszystkie odpowiednie dokumenty organowi odwoławczemu;

b) uczestnicy postępowania (zwani dalej „uczestnikami") mieli prawo do bycia wysłuchanymi, zanim organ odwoławczy podejmie decyzję w sprawie odwołania;

c) uczestnicy mieli prawo do reprezentacji i pomocy;

d) uczestnicy mieli prawo do udziału w całym postępowaniu;

e) uczestnicy mieli prawo do złożenia wniosku o jawność postępowania oraz o dopuszczenie świadków; oraz

f) organ odwoławczy wydawał swoje decyzje lub zalecenia terminowo i na piśmie, wraz z wyjaśnieniem podstawy każdej decyzji lub zalecenia.

PUBLIC

7. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury dotyczące:

a) szybkich środków tymczasowych służących zapewnieniu dostawcy możliwości udziału w procedurze udzielania zamówień; takie środki tymczasowe mogą skutkować zawieszeniem procedury udzielania zamówień; procedury mogą jednak przewidywać, że przy podejmowaniu decyzji o tym, czy środki te powinny zostać zastosowane, można wziąć pod uwagę nadrzędne negatywne skutki dla danych interesów, w tym dla interesu publicznego; uzasadnienie braku działań przedstawia się na piśmie; oraz

b) w przypadku gdy organ odwoławczy ustalił, że doszło do naruszenia lub braku zgodności, o których mowa w ust. 1 – działań naprawczych lub odszkodowań za poniesione straty lub szkody, które mogą być ograniczone do kosztów poniesionych w trakcie przygotowania oferty lub do kosztów związanych z odwołaniem, lub do obu tych rodzajów kosztów.

ARTYKUŁ 28.20

Zmiany i korekty zakresu stosowania

1. Strona UE może zmienić lub skorygować załącznik 28-A, a Chile może zmienić lub skorygować załącznik 28-B.

PUBLIC

2. Jeżeli Strona zamierza zmienić swój załącznik, o którym mowa w ust. 1, Strona ta:

a) powiadamia o tym drugą Stronę na piśmie; oraz

b) do powiadomienia dołącza wniosek dotyczący odpowiednich wyrównań na rzecz drugiej Strony, aby zakres stosowania pozostał na poziomie porównywalnym z poziomem istniejącym przed wprowadzeniem zmiany.

3. Niezależnie od ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu Strona nie musi zapewniać wyrównań, jeżeli zmiana dotyczy podmiotu, nad którym Strona skutecznie wyeliminowała swoją kontrolę lub wpływ. Domniemywa się, że kontrola lub wpływ władz publicznych nad zamówieniem objętym niniejszą Umową w przypadku podmiotów wymienionych w sekcji A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B zostały skutecznie wyeliminowane, w zakresie, w jakim chodzi o zamówienie danego podmiotu, w przypadku gdy podmiot ten podlega konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony.

4. W przypadku gdy Strona powiadamia drugą Stronę o zamierzonej zmianie swojego załącznika zgodnie z ust. 2, druga Strona zgłasza sprzeciw na piśmie, jeżeli kwestionuje fakt, że:

a) wyrównanie zaproponowane na podstawie ust. 2 lit. b) jest odpowiednie do tego, aby utrzymać porównywalny poziom wspólnie uzgodnionego zakresu; lub

b) zmiana obejmuje podmiot, nad którym Strona skutecznie wyeliminowała swoją kontrolę lub wpływ zgodnie z ust. 3.

PUBLIC

Druga Strona zgłasza każdy pisemny sprzeciw na podstawie niniejszego ustępu w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu. Jeżeli ta Strona nie zgłasza jakiegokolwiek pisemnego sprzeciwu w tym terminie uznaje się, że akceptuje wyrównanie lub zmianę, w tym do celów rozdziału 38.

Korekty

5. Strony uznają następujące zmiany w załączniku 28-A lub 28-B za korektę o charakterze czysto formalnym, pod warunkiem że nie mają one wpływu na wspólnie uzgodniony zakres stosowania przewidziany w niniejszym rozdziale:

a) zmiana nazwy podmiotu;

b) połączenie dwóch lub większej liczby podmiotów wymienionych w sekcjach A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B;

c) podział podmiotu wymienionego w sekcjach A, B lub C załącznika 28-A lub 28-B na dwa podmioty lub większą ich liczbę, przy czym każdy z tych podmiotów dodaje się do wykazu podmiotów wymienionych w tej samej sekcji załącznika 28-A lub 28-B.

6. Jeżeli Strona proponuje korektę, odpowiednio, załącznika 28-A lub 28-B, powiadamia drugą Stronę co dwa lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy.

PUBLIC

7. Strona może powiadomić drugą Stronę o sprzeciwie wobec proponowanej korekty w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia. Jeżeli Strona zgłasza sprzeciw, podaje powody, dla których uważa, że proponowana korekta nie jest zmianą przewidzianą w ust. 5, oraz opisuje wpływ proponowanej korekty na wspólnie uzgodniony zakres stosowania przewidziany w niniejszym rozdziale. Jeżeli żaden taki sprzeciw na piśmie nie zostanie zgłoszony w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia, uznaje się, że dana Strona zgadza się na proponowaną korektę.

Konsultacje i rozstrzyganie sporów.

8. Jeżeli druga Strona zgłosi sprzeciw wobec planowanej zmiany lub korekty w terminie 45 dni, Strony po otrzymaniu powiadomienia dążą do rozstrzygnięcia tej kwestii w drodze konsultacji. Jeżeli w terminie 60 dni po otrzymaniu sprzeciwu Strony nie osiągną porozumienia, Strona zamierzająca dokonać zmiany lub korekty swojego załącznika może przekazać kwestię do rozpatrzenia w ramach procedury rozstrzygania sporów określonej w niniejszej części niniejszej Umowy. Proponowana zmiana lub korekta zacznie obowiązywać dopiero po osiągnięciu porozumienia przez obie Strony lub na podstawie ostatecznej decyzji podjętej zgodnie z procedurą przewidzianą w rozdziale 38.

9. Nieosiągnięcie porozumienia w ramach procedury konsultacji na podstawie ust. 8 niniejszego artykułu nie zwalnia Stron z obowiązku przeprowadzenia konsultacji zgodnie z rozdziałem 38.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.21

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych

Na wniosek Strony Podkomitet ds. Zamówień Publicznych (zwany dalej „podkomitetem”) ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 zbiera się w celu rozpatrzenia kwestii związanych z wykonywaniem i funkcjonowaniem niniejszego rozdziału, w tym:

a) kwestii dotyczących udzielania zamówień publicznych przekazywanych mu przez Stronę;

b) monitorowania działań w zakresie współpracy podejmowanych przez Strony zgodnie z art. 28.23;

c) ułatwiania małym i średnim przedsiębiorstwom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową zgodnie z art. 28.22; oraz

d) dyskusji dotyczących statusu wdrażania pojedynczego punktu dostępu, o którym mowa w art. 28.6 ust. 7.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.22

Ułatwianie uczestnictwa małym i średnim przedsiębiorstwom

1. Strony uznają istotny wkład, który małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mogą wnieść we wzrost gospodarczy i zatrudnienie, a także znaczenie ułatwiania MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych.

2. Strony uznają znaczenie elektronicznych zamówień publicznych – jako narzędzia zapewniającego przejrzystość – w ułatwianiu MŚP uczestnictwa w procedurach udzielania zamówień.

3. Strony uznają także znaczenie stowarzyszeń przedsiębiorstw zrzeszających dostawców każdej ze Stron, a w szczególności zrzeszających MŚP, w tym znaczenie wspólnego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia.

4. Strony mogą:

a) przekazywać informacje dotyczące swoich środków wykorzystywanych w celu umożliwienia, promowania, wspierania lub ułatwiania uczestnictwa MŚP w zamówieniach publicznych;

b) współpracować w zakresie rozwijania mechanizmów informowania MŚP o możliwościach uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową na podstawie niniejszego rozdziału.

PUBLIC

5. Aby ułatwić MŚP uczestnictwo w zamówieniach objętych niniejszą Umową, każda ze Stron w miarę możliwości:

a) zamieszcza definicję MŚP na portalu elektronicznym;

b) dokłada starań, aby bezpłatnie udostępniać całą dokumentację przetargową;

c) podejmuje wszelkie inne środki mające na celu ułatwienie MŚP uczestnictwa w zamówieniach publicznych objętych niniejszym rozdziałem, pod warunkiem że środki takie nie są dyskryminujące w stosunku do przedsiębiorstw drugiej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 28.23

Współpraca

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozwijać działania w zakresie współpracy w celu lepszego wzajemnego zrozumienia ich odpowiednich systemów udzielania zamówień publicznych, a także osiągnięcia łatwiejszego dostępu do swoich rynków, w kwestiach takich jak:

a) wymiana doświadczeń i informacji, takich jak te dotyczące ram regulacyjnych, najlepszych praktyk i danych statystycznych;

b) ułatwianie dostawcom uczestnictwa w zamówieniach objętych niniejszą Umową, w szczególności w odniesieniu do MŚP;

c) rozwijanie i rozpowszechnianie stosowania środków elektronicznych w systemach udzielania zamówień publicznych;

d) tworzenie możliwości w drodze wspierania wzajemnego uczenia się urzędników państwowych i pracowników podmiotów zamawiających w celu realizacji postanowień niniejszego rozdziału.

2. Strony informują o każdym takim działaniu podkomitet, o którym mowa w art. 28.21.

ARTYKUŁ 28.24

Dalsze negocjacje

Podkomitet ds. Zamówień Publicznych, o którym mowa w art. 28.21, dokonuje przeglądu funkcjonowania niniejszego rozdziału i nie później niż cztery lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy może zaproponować, aby Wspólny Komitet zalecił Stronom przeprowadzenie dalszych negocjacji z zamiarem otwarcia dodatkowego dostępu do rynku.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 29

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE, PRZEDSIĘBIORSTWA, KTÓRYM PRZYZNANO SZCZEGÓLNE PRAWA LUB PRZYWILEJE, ORAZ WYZNACZENI MONOPOLIŚCI

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.1

Zakres stosowania

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z art. XVII ust. 1–3 GATT 1994, Uzgodnienia w sprawie interpretacji art. XVII GATT 1994, a także z art. VIII ust. 1, 2 i 5 GATS.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do przedsiębiorstwa państwowego, przedsiębiorstwa, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonego monopolisty (zwanych dalej „podmiotem") prowadzącego działalność handlową. W przypadku gdy podmiot prowadzi zarówno działalność handlową, jak i działalność inną niż handlowa[1], niniejszym rozdziałem objęta jest wyłącznie działalność handlowa.

3. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów na wszystkich szczeblach władzy.

[1] Działalność inna niż handlowa może obejmować wykonywanie uzasadnionych uprawnień do świadczenia usługi publicznej lub wszelką działalność bezpośrednio związaną z zapewnianiem obrony narodowej lub bezpieczeństwa publicznego.

4. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do zamówień publicznych Strony na towary lub usługi nabywane do celów publicznych, a nie w celu komercyjnej odsprzedaży lub w celu dostarczania towarów lub świadczenia usług w sprzedaży komercyjnej, niezależnie od tego, czy zamówienie jest „zamówieniem objętym niniejszą Umową" zdefiniowanym w art. 28.2.

5. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do usług świadczonych w związku z wykonywaniem władzy publicznej.

6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów, w przypadkach, w których w dowolnym z trzech ostatnich kolejnych lat podatkowych roczne przychody osiągane z działalności handlowej danego podmiotu wynosiły mniej niż 100 mln specjalnych praw ciągnienia (SDR)[1].

7. Art. 29.4 nie ma zastosowania do sektorów usług, które nie są objęte zakresem stosowania niniejszej Umowy.

8. Art. 29.4 nie ma zastosowania w zakresie, w jakim przedsiębiorstwo państwowe, przedsiębiorstwo, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczony monopolista Strony nabywa i sprzedaje towary lub usługi na podstawie:

a) jakiegokolwiek istniejącego środka niespełniającego wymogów, który Strona utrzymuje, kontynuuje, odnawia lub zmienia zgodnie z art. 17.14, 18.8 lub 25.10, jak określono w wykazie tej Strony w załączniku 17-A; lub

[1] W okresie pierwszych pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Umowy próg ten będzie wynosił mniej niż 200 mln SDR.

b) jakiegokolwiek środka niespełniającego wymogów, który Strona przyjmuje lub utrzymuje w odniesieniu do sektorów, podsektorów lub rodzajów działalności zgodnie z art. 17.14, 18.8 lub 25.10, jak określono w wykazie tej Strony w załączniku 17-B.

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załącznika 29:

a) „działalność handlowa" oznacza działalność prowadzoną przez przedsiębiorstwo, której efektem końcowym jest produkcja towaru lub świadczenie usługi, które mają być sprzedane na właściwym rynku w ilościach i po cenach określonych przez dane przedsiębiorstwo, i która jest podejmowana w celu osiągnięcia zysku[1];

b) „względy handlowe" oznaczają względy dotyczące ceny, jakości, dostępności, zbywalności, transportu oraz innych warunków zakupu lub sprzedaży, lub inne czynniki, które w zwykłych warunkach zostałyby wzięte pod uwagę przy podejmowaniu decyzji handlowych przez prywatne przedsiębiorstwo prowadzące działalność zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej w odnośnej dziedzinie lub branży;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „działalność handlowa" nie obejmuje działalności podejmowanej przez przedsiębiorstwo, które prowadzi działalność o charakterze nienastawionym na zysk lub prowadzi działalność po kosztach.

c) „wyznaczać” oznacza ustanawiać monopol lub udzielać zezwolenia na monopol, lub rozszerzać jego zakres, aby objąć nim dodatkowy towar lub usługę;

d) „wyznaczony monopolista” oznacza podmiot, w tym grupę podmiotów lub publiczną jednostkę organizacyjną, który na właściwym rynku na terytorium Strony został wyznaczony na wyłącznego dostawcę lub nabywcę towaru lub usługi, ale nie obejmuje podmiotu, któremu przyznane zostało wyłączne prawo własności intelektualnej, wyłącznie ze względu na takie przyznanie;

e) „przedsiębiorstwo, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje”[1] oznacza przedsiębiorstwo publiczne lub prywatne, któremu Strona przyznała, prawnie lub faktycznie, szczególne prawa lub przywileje; szczególne prawa lub przywileje są przyznawane przez Stronę, gdy Strona wyznacza lub ogranicza do dwóch lub większej liczby liczbę przedsiębiorstw upoważnionych do dostarczania towaru lub świadczenia usługi, z uwzględnieniem szczególnych regulacji sektorowych, na podstawie których przyznano dane prawo lub przywilej, nie kierując się przy tym obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminującymi kryteriami, znacząco wpływając w ten sposób na zdolność innych przedsiębiorstw do dostarczania tego samego towaru lub świadczenia tej samej usługi na tym samym obszarze geograficznym na zasadniczo równoważnych warunkach;

f) „usługa świadczona w związku z wykonywaniem władzy publicznej” oznacza usługę świadczoną w związku z wykonywaniem władzy publicznej zdefiniowaną w art. I ust. 3 lit. c) GATS, w tym – w stosownych przypadkach – zdefiniowaną w załączniku w sprawie usług finansowych do GATS; oraz

g) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo, które stanowi własność Strony lub pozostaje pod jej kontrolą[2].

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przyznanie licencji ograniczonej liczbie przedsiębiorstw w ramach przydziału ograniczonych zasobów zgodnie z obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminującymi kryteriami nie stanowi samo w sobie szczególnego prawa ani przywileju.

[2] Na potrzeby ustalenia własności lub kontroli analizuje się wszystkie odnośne elementy prawne i faktyczne rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku.

ARTYKUŁ 29.3

Postanowienia ogólne

Bez uszczerbku dla praw i obowiązków Strony wynikających z niniejszego rozdziału żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie ustanowienia lub utrzymywania przedsiębiorstwa państwowego, wyznaczenia lub utrzymywania monopolu, ani przyznawania przedsiębiorstwom szczególnych praw lub przywilejów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.4

Niedyskryminujące traktowanie oraz względy handlowe

1. Strona zapewnia, aby każde z jej przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje oraz każdy z jej wyznaczonych monopolistów, przy prowadzeniu działalności handlowej:

a) kierowali się względami handlowymi przy swoim zakupie lub sprzedaży towaru lub usługi, z wyjątkiem sytuacji, w których wypełniają jakiekolwiek warunki związane z obowiązkiem świadczenia usługi publicznej, które nie są sprzeczne z lit. b) lub c) niniejszego ustępu;

b) przy swoim zakupie towarów lub usług:

(i) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają podobnym towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwa danej Strony; oraz

(ii) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo będące inwestycją objętą niniejszą Umową zdefiniowaną w art. 17.2 ust. 1 lit. d) na terytorium tej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają podobnym towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwa na rynku właściwym na terytorium tej Strony, będącym inwestycjami inwestorów tej Strony; oraz

c) przy swojej sprzedaży towarów lub usług:

(i) przyznawali przedsiębiorstwom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają przedsiębiorstwom danej Strony; oraz

(ii) przyznawali towarom dostarczanym lub usługom świadczonym przez przedsiębiorstwo będące inwestycją objętą niniejszą Umową zdefiniowaną w art. 17.2 ust. 1 lit. d) na terytorium tej Strony traktowanie nie mniej korzystne od traktowania, jakie przyznają przedsiębiorstwom na rynku właściwym na terytorium tej Strony, będącym inwestycjami inwestorów tej Strony.

PUBLIC

2. Ust. 1 nie uniemożliwia przedsiębiorstwu państwowemu, przedsiębiorstwu, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczonemu monopoliście:

a) nabywania lub dostarczania towarów lub usług na różnych warunkach, w tym warunkach dotyczących ceny, o ile takie odmienne warunki ustanawia się zgodnie ze względami handlowymi; lub

b) odmowy zakupu lub dostawy towarów lub usług, o ile taka odmowa jest zgodna ze względami handlowymi.

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.5

Ramy regulacyjne

1. Strony jak najlepiej wykorzystują, w stosownych przypadkach, normy międzynarodowe, w tym Wytyczne OECD dotyczące ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych, w zależności od przypadku.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy organ regulacyjny lub każdy inny organ pełniący funkcję regulacyjną, który Strona ustanawia lub utrzymuje:

a) był niezależny od wszelkich przedsiębiorstw podlegających jego regulacji i nie ponosił przed nimi odpowiedzialności, w celu zapewnienia skuteczności funkcji regulacyjnej; oraz

b) działał, w podobnych okolicznościach, bezstronnie[1] w stosunku do wszystkich przedsiębiorstw podlegających jego regulacji, w tym przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów[2].

3. Każda ze Stron stosuje swoje przepisy ustawowe i wykonawcze w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, oraz wyznaczonych monopolistów, w sposób spójny i niedyskryminujący.

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.6

Przejrzystość

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem"), która ma powody, by uważać, że jej interesy w ramach niniejszego rozdziału są naruszane przez działalność handlową przedsiębiorstwa państwowego, przedsiębiorstwa, któremu przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczonego monopolisty drugiej Strony, może zwrócić się z wnioskiem do tej drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną, do której skierowano wniosek") o przekazanie na piśmie informacji na temat działalności handlowej tego podmiotu związanej z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

2. We wniosku składanym zgodnie z ust. 1 Strona występująca z wnioskiem przedstawia wyjaśnienie powodów, dla których uważa, że działalność danego podmiotu może wpływać na interesy tej Strony w ramach niniejszego rozdziału, oraz wskazuje, o które informacje wymienione w ust. 3 wnioskuje.

---

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że bezstronność pełnienia funkcji regulacyjnych przez organ regulacyjny ocenia się w odniesieniu do ogólnego modelu lub praktyki działania tego organu regulacyjnego.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w tych sektorach, w których Strony uzgodniły w innych rozdziałach niniejszej Umowy szczególne obowiązki dotyczące organu regulacyjnego, pierwszeństwo mają odpowiednie postanowienia w tych rozdziałach.

3. Strona, do której skierowano wniosek, przekazuje następujące informacje, zgodnie z ust. 1 i 2:

a) informacje o strukturze własności i praw głosu w danym podmiocie, ze wskazaniem procentu udziałów, jaki Strona, jej przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczeni monopoliści posiadają łącznie, oraz procentu posiadanych przez nie łącznie praw głosu w takim podmiocie;

b) opis wszelkich szczególnych udziałów lub szczególnych praw głosu lub innych praw, które posiadają Strona, jej przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa, którym przyznano szczególne prawa lub przywileje, lub wyznaczeni monopoliści, w przypadku gdy prawa te różnią się od praw wynikających ze zwykłych udziałów w danym podmiocie;

c) strukturę organizacyjną danego podmiotu i skład jego zarządu lub innego równoważnego organu;

d) opis jednostek administracji publicznej lub organów publicznych, które regulują lub monitorują dany podmiot, opis wymogów w zakresie sprawozdawczości nałożonych na podmiot przez te jednostki administracji publicznej lub organy publiczne, a także prawa i praktyki stosowane przez te jednostki administracji publicznej lub organy publiczne przy powoływaniu, zwalnianiu lub wynagradzaniu wyższej kadry kierowniczej oraz członków zarządu lub innego równoważnego organu zarządzającego tego podmiotu;

PUBLIC

e) przychód roczny danego podmiotu oraz łączne aktywa w ostatnim trzyletnim okresie, za który dane te są dostępne;

f) wszelkie zwolnienia, immunitety i powiązane środki, z których dany podmiot korzysta na podstawie przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, do której skierowano wniosek; oraz

g) wszelkie dodatkowe informacje dotyczące danego podmiotu, które są publicznie dostępne, w tym roczne sprawozdania finansowe oraz audyty przeprowadzane przez osoby trzecie.

4. Ust. 1, 2 i 3 nie zobowiązują którejkolwiek ze Stron do ujawnienia informacji poufnych, których ujawnienie byłoby niezgodne z jej przepisami ustawowymi i wykonawczymi, utrudniałoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub które zaszkodziłoby uzasadnionym interesom handlowym konkretnych przedsiębiorstw.

5. Jeżeli informacje, których dotyczy wniosek, nie są dostępne dla Strony, do której skierowano wniosek, Strona ta przekazuje Stronie występującej z wnioskiem uzasadnienie tego faktu na piśmie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 29.7

Załącznik zawierający postanowienia dotyczące poszczególnych Stron

1. Art. 29.4 nie ma zastosowania w odniesieniu do działalności niespełniającej wymogów przedsiębiorstw państwowych lub wyznaczonych monopolistów wymienionej w wykazie Strony w załączniku 29 zgodnie z warunkami określonymi w tym wykazie danej Strony.

2. Na wniosek którejkolwiek ze Stron Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załącznika 29 na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a) i w każdym przypadku rozważa wprowadzenie zmian w załączniku 29 w terminie pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy.

ROZDZIAŁ 30

POLITYKA KONKURENCJI

ARTYKUŁ 30.1

Zasady

Strony uznają znaczenie wolnej i niezakłóconej konkurencji w stosunkach handlowych i inwestycyjnych. Strony potwierdzają, że antykonkurencyjne praktyki mogą zakłócać właściwe funkcjonowanie rynków oraz podważać korzyści płynące z liberalizacji handlu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 30.2

Ramy regulacyjne

1. Każda ze Stron utrzymuje lub przyjmuje prawo konkurencji, które ma zastosowanie do wszystkich sektorów gospodarki[1] i które skutecznie reguluje kwestię następujących praktyk gospodarczych:

a) porozumienia między przedsiębiorstwami, decyzje związków przedsiębiorstw i praktyki uzgodnione, których celem lub skutkiem jest zapobieganie konkurencji, jej ograniczanie lub zakłócanie;

b) nadużywanie przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw pozycji dominującej; oraz

c) łączenie przedsiębiorstw, które znacząco zakłóca skuteczną konkurencję, w szczególności w wyniku stworzenia lub wzmocnienia pozycji dominującej.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby wszystkie przedsiębiorstwa – zarówno prywatne, jak i publiczne – podlegały prawu konkurencji, o którym mowa w ust. 1.

3. Stosowanie prawa konkurencji każdej ze Stron nie powinno utrudniać wykonywania – pod względem prawnym ani faktycznym – jakiegokolwiek powierzonego danym przedsiębiorstwom szczególnego zadania wykonywanego w interesie publicznym. Zwolnienia ze stosowania prawa konkurencji Strony powinny być ograniczone do zadań wykonywanych w interesie publicznym oraz do tego, co jest absolutnie niezbędne, aby osiągnąć pożądane cele polityki publicznej, a także powinny być przejrzyste.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że prawo konkurencji w Unii Europejskiej ma zastosowanie do sektora rolnego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. UE L 347 z 20.12.2013, s. 671).

ARTYKUŁ 30.3

Wykonanie

1. Każda ze Stron utrzymuje organ niezależny pod względem funkcjonalnym, który jest odpowiedzialny za zapewnienie pełnego stosowania i skutecznego egzekwowania prawa konkurencji, o którym mowa w art. 30.2, i który wyposażono odpowiednio w niezbędne do tego uprawnienia i zasoby.

2. Każda ze Stron stosuje swoje prawo konkurencji w sposób przejrzysty i niedyskryminujący, z poszanowaniem zasad sprawiedliwości proceduralnej i prawa zainteresowanych przedsiębiorstw do obrony, bez względu na ich przynależność państwową i strukturę własności.

ARTYKUŁ 30.4

Współpraca

1. Strony uznają, że w ich wspólnym interesie leży promowanie współpracy w kwestiach związanych z ich polityką konkurencji i egzekwowaniem jej.

2. Aby ułatwić współpracę, organy ochrony konkurencji Stron mogą wymieniać się informacjami, z zastrzeżeniem zasad poufności określonych w ich odpowiednich przepisach ustawowych i wykonawczych.

PUBLIC

3. Organy ochrony konkurencji Stron podejmują starania, aby koordynować, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, swoje działania w zakresie egzekwowania prawa dotyczące tego samego lub powiązanego zachowania lub tych samych lub powiązanych spraw.

PUBLIC

ARTYKUŁ 30.5

Konsultacje

1. Aby zwiększyć wzajemne zrozumienie między Stronami lub rozwiązać konkretne kwestie dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału, Strony bezzwłocznie podejmują, na wniosek którejkolwiek ze Stron, konsultacje w zakresie wszelkich kwestii dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału[1]. W stosownych przypadkach Strona, która występuje z wnioskiem o konsultacje, wskazuje, w jaki sposób dana kwestia wpływa na handel lub inwestycje między Stronami.

2. W celu ułatwienia konsultacji, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby przekazać drugiej Stronie odpowiednie informacje niepoufne.

ARTYKUŁ 30.6

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

[1] W przypadku Strony UE stroną biorącą udział w konsultacjach jest Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji Komisji Europejskiej.

ROZDZIAŁ 31

SUBSYDIA

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.1

Zasady

Strony uznają, że subsydia można przyznawać, gdy są one niezbędne do osiągnięcia celów polityki publicznej. Strony uznają jednak, że niektóre subsydia mogą zakłócać właściwe funkcjonowanie rynków oraz podważać korzyści płynące z liberalizacji handlu i konkurencji. Co do zasady Strona nie może zatem przyznawać subsydiów, jeżeli wpływają one negatywnie lub mogą wpływać negatywnie na handel lub konkurencję między Stronami.

ARTYKUŁ 31.2

Definicja i zakres stosowania

1. Do celów niniejszego rozdziału „subsydium" oznacza środek, który spełnia warunki określone w art. 1.1 porozumienia SCM, niezależnie od tego, czy jest przyznawany przedsiębiorstwu dostarczającemu towary czy przedsiębiorstwu świadczącemu usługi[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla wyniku wszelkich przyszłych dyskusji w ramach WTO lub powiązanych forów wielostronnych dotyczących definicji subsydiów na usługi.

2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do subsydiów, które są specyficzne zgodnie z art. 2 porozumienia SCM.

3. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do subsydiów przyznawanych wszelkim przedsiębiorstwom, w tym przedsiębiorstwom prywatnym i publicznym.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby subsydia przyznawane przedsiębiorstwom zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym podlegały zasadom określonym w niniejszym rozdziale, w zakresie, w jakim ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu konkretnych zadań powierzonych takim przedsiębiorstwom. Powierzone zadania muszą być przejrzyste, a wszelkie ograniczenia lub odstępstwa od stosowania zasad określonych w niniejszym rozdziale nie mogą wykraczać poza to, co jest absolutnie niezbędne do wykonywania powierzonych zadań.

5. Art. 31.5 nie ma zastosowania do subsydiów dotyczących handlu towarami objętymi załącznikiem 1 do porozumienia w sprawie rolnictwa.

6. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do sektora audiowizualnego.

7. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do subsydiów przyznawanych w celu wspierania ludności rdzennej i jej społeczności w ich rozwoju gospodarczym[1]. Takie subsydia muszą być ukierunkowane, proporcjonalne i przejrzyste.

8. Art. 31.5 i 31.6 nie mają zastosowania do subsydiów przyznanych w celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi.

[1] Do celów niniejszego ustępu przez ludność rdzenną i jej społeczności należy rozumieć ludność rdzenną i jej społeczności zdefiniowane w prawie każdej ze Stron. W przypadku Strony UE jej prawo obejmuje zarówno prawo Unii Europejskiej, jak i prawo każdego z jej państw członkowskich.

9. Art. 31.5 nie ma zastosowania do subsydiów o charakterze tymczasowym przyznawanych w ramach reagowania na sytuację nadzwyczajną o charakterze ekonomicznym[1]. Takie subsydia muszą być proporcjonalne i ukierunkowane na zaradzenie tej sytuacji nadzwyczajnej o charakterze ekonomicznym.

10. Wspólna Rada może przyjąć decyzję zmieniającą definicję „subsydium" w ust. 1 w zakresie, w jakim odnosi się ona do przedsiębiorstw świadczących usługi, w celu uwzględnienia wyników przyszłych dyskusji na ten temat w ramach WTO lub powiązanych forów wielostronnych, zgodnie z art. 8.5 ust. 1 lit. a).

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.3

Związek z porozumieniem WTO

Niniejszy rozdział stosuje się bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z art. XV GATS, art. XVI GATT 1994, porozumienia SCM i porozumienia w sprawie rolnictwa.

[1] Przez „sytuację nadzwyczajną o charakterze ekonomicznym" należy rozumieć zdarzenie o charakterze ekonomicznym powodujące poważne zaburzenia w gospodarce Strony. W przypadku Strony UE przez „gospodarkę Strony" należy rozumieć gospodarkę Unii Europejskiej lub gospodarkę jednego lub większej liczby państw członkowskich.

ARTYKUŁ 31.4

Przejrzystość

PUBLIC

1. W odniesieniu do subsydium przyznanego lub utrzymywanego na swoim terytorium każda ze Stron udostępnia następujące informacje:

a) podstawę prawną i cel danego subsydium;

b) formę danego subsydium;

c) kwotę danego subsydium lub kwotę przewidzianą na dane subsydium w budżecie; oraz

d) jeżeli jest to możliwe – nazwę beneficjenta danego subsydium.

2. Strona musi spełniać wymogi przejrzystości określone w ust. 1 niniejszego artykułu za pomocą:

a) notyfikacji dokonywanych zgodnie z art. 25 porozumienia SCM, pod warunkiem że taka notyfikacja zawiera wszystkie informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i jest przekazywana co najmniej raz na dwa lata;

b) notyfikacji dokonywanych zgodnie z art. 18 porozumienia w sprawie rolnictwa; lub

c) publikacji informacji, przez Stronę lub w jej imieniu, na publicznie dostępnej stronie internetowej, do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dane subsydium zostało przyznane lub utrzymane.

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.5

Konsultacje

1. Jeżeli Strona uważa, że subsydium przyznane przez drugą Stronę negatywnie wpływa lub mogłoby negatywnie wpłynąć na jej interesy handlowe lub na konkurencję, Strona ta (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem") może przekazać swoje zastrzeżenia w formie pisemnej drugiej Stronie (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą") oraz zwrócić się z wnioskiem o konsultacje w tej sprawie. Wniosek taki musi zawierać wyjaśnienie, w jaki sposób subsydium ma lub mogłoby mieć negatywny wpływ na interesy handlowe Strony występującej z wnioskiem lub na konkurencję.

2. Do celów ust. 1 Strona występująca z wnioskiem może zwrócić się do Strony odpowiadającej z wnioskiem o przekazanie następujących informacji na temat danego subsydium:

a) podstawa prawna i cel danego subsydium;

b) forma danego subsydium;

c) data oraz okres stosowania danego subsydium oraz inne terminy z nim związane;

d) wymogi kwalifikowalności w przypadku danego subsydium;

e) łączna kwota lub roczna kwota przewidziana w budżecie na dane subsydium;

f) jeżeli jest to możliwe – nazwa beneficjenta danego subsydium; oraz

g) wszelkie inne informacje umożliwiające ocenę negatywnego wpływu danego subsydium.

3. Strona odpowiadająca udziela informacji, których dotyczy wniosek, zgodnie z ust. 2 na piśmie nie później niż 60 dni po dniu otrzymania wniosku.

4. Jeżeli Strona odpowiadająca nie przekaże, w całości lub w części, informacji, których dotyczy wniosek, zgodnie z ust. 2 i 3, Strona odpowiadająca wyjaśnia powody nieprzekazania takich informacji na piśmie.

5. Jeśli po otrzymaniu informacji, których dotyczy wniosek, oraz po przeprowadzeniu konsultacji Strona występująca z wnioskiem uważa, że dane subsydium ma lub może mieć znaczący negatywny wpływ na jej interesy handlowe lub konkurencję, Strona odpowiadająca dokłada wszelkich starań, aby wyeliminować lub zminimalizować ten wpływ.

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.6

Subsydia warunkowe

1. Przy przyznawaniu następujących subsydiów każda ze Stron stosuje następujące warunki:

a) w odniesieniu do subsydiów, w ramach których władze publiczne udzielają, bezpośrednio lub pośrednio, gwarancji na długi lub zobowiązania niektórych przedsiębiorstw – aby zakres tych długów lub zobowiązań nie był nieograniczony w odniesieniu do kwoty długu lub zobowiązania lub aby okres obowiązywania gwarancji władz publicznych nie był nieograniczony; oraz

b) w odniesieniu do subsydiów udzielanych przedsiębiorstwom niewypłacalnym lub znajdującym się w trudnej sytuacji, takich jak pożyczki i gwarancje, dotacje gotówkowe, zastrzyki kapitałowe, udostępnianie aktywów poniżej cen rynkowych i zwolnienia podatkowe, których okres obowiązywania przekracza rok – aby przygotowano wiarygodny plan restrukturyzacji oparty na realistycznych założeniach w celu zapewnienia przywrócenia niewypłacalnym lub znajdującym się w trudnej sytuacji przedsiębiorstwom, w rozsądnym terminie, długoterminowej rentowności oraz aby dane przedsiębiorstwo, z wyjątkiem małych i średnich przedsiębiorstw, samo uczestniczyło w kosztach restrukturyzacji.

2. Ust. 1 lit. b) nie ma zastosowania do subsydiów udzielanych przedsiębiorstwom jako tymczasowe wsparcie płynności w formie gwarancji kredytowych lub pożyczek ograniczonych do kwoty potrzebnej jedynie do utrzymania działalności przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji przez okres niezbędny do przyjęcia planu restrukturyzacji lub likwidacji.

3. Niniejszy artykuł ma zastosowanie wyłącznie do subsydiów, które mają lub mogą mieć negatywny wpływ na handel i konkurencję drugiej Strony.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do subsydiów:

a) przyznawanych w celu zapewnienia uporządkowanego wyjścia przedsiębiorstwa z rynku; lub

b) których łączne kwoty lub budżety wynoszą mniej niż 170 000 SDR na przedsiębiorstwo w okresie trzech kolejnych lat.

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.7

Wykorzystanie subsydiów

Każda ze Stron zapewnia wykorzystanie subsydiów przez przedsiębiorstwa wyłącznie do realizacji wyraźnie określonego celu polityki, na jaki subsydia te zostały przyznane[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku gdy Strona ustanowiła odpowiednie ramy ustawodawcze i procedury administracyjne w tym celu, obowiązek ten uznaje się za spełniony.

ARTYKUŁ 31.8

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do art. 31.5 ust. 5.

PUBLIC

ARTYKUŁ 31.9

Poufność

1. W ramach wymiany informacji na podstawie niniejszego rozdziału Strony uwzględniają ograniczenia nałożone ich odpowiednimi przepisami prawa dotyczącymi tajemnicy zawodowej i handlowej oraz zapewniają ochronę tajemnic handlowych i innych informacji poufnych.

2. Jeżeli Strona przekazuje informacje na podstawie niniejszego rozdziału, Strona, która je otrzymała, musi zachować poufność tych informacji.

ROZDZIAŁ 32

WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA

PUBLIC

SEKCJA A

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 32.1

Cele

1. Celem niniejszego rozdziału jest:

a) ułatwianie produkcji i komercjalizacji towarów i usług innowacyjnych i twórczych między Stronami, a tym samym przyczynienie się do rozwoju bardziej zrównoważonej i inkluzywnej gospodarki obu Stron;

b) ułatwianie i regulowanie wymiany handlowej między Stronami, a także ograniczenie zakłóceń i przeszkód w takiej wymianie handlowej; oraz

c) osiągnięcie odpowiedniego i skutecznego poziomu ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej.

2. Cele określone w art. 7 porozumienia TRIPS mają zastosowanie, odpowiednio, do niniejszego rozdziału.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.2

Zakres stosowania

1. Każda ze Stron wypełnia swoje zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych w dziedzinie własności intelektualnej, których jest stroną, w tym z porozumienia TRIPS.

2. Niniejszy rozdział uzupełnia i doprecyzowuje prawa i obowiązki każdej ze Stron wynikające z porozumienia TRIPS oraz innych umów międzynarodowych w dziedzinie własności intelektualnej.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie stosowania przepisów jej prawa wprowadzających wyższe normy ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, pod warunkiem że przepisy te są zgodne z niniejszym rozdziałem. Każda ze Stron ma swobodę określania odpowiedniej metody wykonywania niniejszego rozdziału w ramach swojego własnego systemu prawnego i praktyk.

ARTYKUŁ 32.3

Zasady

1. Zasady określone w art. 8 porozumienia TRIPS mają zastosowanie, odpowiednio, do niniejszego rozdziału.

2. Uwzględniając cele polityki publicznej leżące u podstaw systemów krajowych, Strony uznają potrzebę podjęcia następujących działań za pośrednictwem swoich odpowiednich systemów własności intelektualnej, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad przejrzystości, z uwzględnieniem interesów odpowiednich zainteresowanych stron, w tym uprawnionych, użytkowników i ogółu społeczeństwa:

a) promowania innowacji i kreatywności; oraz

b) ułatwiania rozpowszechniania informacji, wiedzy, technologii, kultury i sztuki.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.4

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 32-A, 32-B i 32-C:

a) „konwencja berneńska” oznacza Konwencję berneńską o ochronie dzieł literackich i artystycznych, sporządzoną w Bernie w dniu 9 września 1886 r., zmienioną w dniu 28 września 1979 r.;

b) „własność intelektualna” oznacza wszystkie kategorie praw własności intelektualnej objęte sekcją B podsekcje 1–7 niniejszego rozdziału lub częścią II sekcje 1–7 porozumienia TRIPS; ochrona własności intelektualnej obejmuje ochronę przed nieuczciwą konkurencją na podstawie art. 10 bis konwencji paryskiej;

c) „konwencja paryska” oznacza Konwencję paryską o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r., ostatnio poddaną rewizji w Sztokholmie w dniu 14 lipca 1967 r. oraz zmienioną w dniu 28 września 1979 r.;

d) „konwencja rzymska” oznacza Międzynarodową konwencję o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych, sporządzoną w Rzymie w dniu 26 października 1961 r.; oraz

e) „WIPO” oznacza Światową Organizację Własności Intelektualnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.5

Traktowanie narodowe

1. W odniesieniu do wszystkich kategorii praw własności intelektualnej objętych niniejszym rozdziałem każda ze Stron przyznaje obywatelom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż to, które przyznaje swoim własnym obywatelom w zakresie ochrony[1] praw własności intelektualnej, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych już, odpowiednio, w konwencji paryskiej, konwencji berneńskiej, konwencji rzymskiej lub w Traktacie o własności intelektualnej w odniesieniu do układów scalonych, sporządzonym w Waszyngtonie w dniu 26 maja 1989 r., oraz w Traktacie WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach (WPPT), sporządzonym w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r. W odniesieniu do artystów wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych obowiązek ten ma zastosowanie wyłącznie do praw przewidzianych w niniejszym rozdziale.

2. Strona może skorzystać z wyjątków dozwolonych na podstawie ust. 1 w odniesieniu do swoich procedur sądowych i administracyjnych, w tym wymagać od obywatela drugiej Strony wskazania adresu do doręczeń na jej terytorium lub wyznaczenia pełnomocnika na jej terytorium, pod warunkiem że taki wyjątek:

a) jest niezbędny do zagwarantowania przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych danej Strony, które nie są sprzeczne z niniejszym rozdziałem; oraz

[1] Do celów niniejszego ustępu „ochrona” obejmuje kwestie mające wpływ na dostępność, nabywanie, zakres, utrzymywanie oraz egzekwowanie praw własności intelektualnej, a także kwestie mające wpływ na korzystanie z praw własności intelektualnej szczegółowo uregulowane w niniejszym rozdziale. Ponadto, do celów niniejszego ustępu „ochrona” obejmuje również środki mające na celu zapobieganie obchodzeniu skutecznych środków technicznych i środków dotyczących informacji o zarządzaniu prawami.

b) nie jest stosowany w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie w handlu.

3. Ust. 1 nie ma zastosowania do procedur przewidzianych w umowach wielostronnych zawartych pod auspicjami WIPO dotyczących nabywania lub utrzymywania praw własności intelektualnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.6

Własność intelektualna a zdrowie publiczne

1. Strony uznają znaczenie Deklaracji w sprawie porozumienia TRIPS i zdrowia publicznego, przyjętej w Ad-Dausze w dniu 14 listopada 2001 r. przez konferencję ministerialną WTO (zwanej dalej „deklaracją z Ad-Dauhy"). Interpretując i wykonując prawa i obowiązki wynikające z niniejszego rozdziału, Strony zapewniają spójność z deklaracją z Ad-Dauhy.

2. Każda ze Stron wykonuje art. 31*bis* porozumienia TRIPS, a także załącznik do tego porozumienia i dodatek do tego załącznika, które weszły w życie w dniu 23 stycznia 2017 r.

ARTYKUŁ 32.7

Wyczerpanie praw

Żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronie określenia, czy i w jakich warunkach zastosowanie ma wyczerpanie praw własności intelektualnej zgodnie z jej systemem prawnym.

PUBLIC

SEKCJA B

NORMY DOTYCZĄCE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

PODSEKCJA 1

PRAWO AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE

ARTYKUŁ 32.8

Umowy międzynarodowe

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązania oraz przestrzega:

a) konwencji berneńskiej;

b) konwencji rzymskiej;

c) Traktatu WIPO o prawie autorskim (WCT), sporządzonego w Genewie w dniu 20 grudnia 1996 r.;

d) WPPT; oraz

e) Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznawanie się z drukiem, sporządzonego w Marrakeszu w dniu 27 czerwca 2013 r.

2. Każda ze Stron dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby ratyfikować Traktat pekiński o artystycznych wykonaniach audiowizualnych, przyjęty w Pekinie w dniu 24 czerwca 2012 r., lub do niego przystąpić.

ARTYKUŁ 32.9

Autorzy

Każda ze Stron przyznaje autorom wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazu:

a) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utworów, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

PUBLIC

b) publicznej dystrybucji w jakiejkolwiek formie, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, oryginałów ich utworów lub kopii tych utworów;

c) wszelkiego publicznego udostępniania ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym podawania ich utworów do publicznej wiadomości w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

d) publicznego najmu na zasadach komercyjnych oryginałów lub kopii ich programów komputerowych lub utworów filmowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.10

Artyści wykonawcy

Każda ze Stron przyznaje artystom wykonawcom wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) utrwalania[1] ich wykonań;

b) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utrwalonych wykonań, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

c) publicznej dystrybucji, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, ich utrwalonych wykonań;

[1] „Utrwalenie" oznacza zapis dźwięków lub ich reprezentacji, z którego mogą być one postrzegane, kopiowane lub przekazywane za pomocą odpowiednich urządzeń.

d) podawania do publicznej wiadomości ich utrwalonych wykonań, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

e) bezprzewodowego nadawania oraz publicznego udostępniania ich wykonań, chyba że wykonania te stanowią same w sobie nadawane wykonanie lub oparte są na utrwaleniu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.11

Producenci fonogramów

Każda ze Stron przyznaje producentom fonogramów wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich fonogramów, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części;

b) publicznej dystrybucji, poprzez sprzedaż lub inną formę przeniesienia własności, ich fonogramów, w tym ich kopii;

c) podawania do publicznej wiadomości ich fonogramów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, aby każdy miał do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie; oraz

d) publicznego najmu ich fonogramów na zasadach komercyjnych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.12

Organizacje nadawcze

Każda ze Stron zapewnia organizacjom radiowym i telewizyjnym wyłączne prawo do zezwolenia lub zakazania:

a) utrwalania ich audycji nadawanych drogą bezprzewodową;

b) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utrwalonych audycji nadawanych drogą bezprzewodową, w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, w całości lub w części; oraz

c) bezprzewodowej retransmisji ich audycji oraz publicznego udostępniania[1] ich audycji, jeśli takie udostępnianie następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego ustępu nie uniemożliwia Stronie określenia warunków, na jakich prawo to może być wykonywane, zgodnie z art. 13 lit. d) konwencji rzymskiej.

ARTYKUŁ 32.13

Nadawanie i publiczne udostępnianie
fonogramów opublikowanych w celach komercyjnych[1]

1. Każda ze Stron zapewnia artystom wykonawcom i producentom fonogramów prawo do jednorazowego godziwego wynagrodzenia płatnego przez użytkownika, jeżeli fonogram opublikowany w celach komercyjnych lub zwielokrotnienie takiego fonogramu zostaną użyte do nadania lub publicznego udostępnienia[2].

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jednorazowe godziwe wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, było dzielone między odpowiednich artystów wykonawców i producentów fonogramów. Każda ze Stron może przyjąć przepisy, które w przypadku braku porozumienia między artystami wykonawcami a producentami fonogramów określają warunki, zgodnie z którymi artyści wykonawcy i producenci fonogramów dzielą takie jednorazowe godziwe wynagrodzenie między siebie.

[1] Każda ze Stron może przyznać artystom wykonawcom i producentom fonogramów szersze prawa w odniesieniu do nadawania i publicznego udostępniania fonogramów opublikowanych w celach komercyjnych.

[2] Do celów niniejszego artykułu „publiczne udostępnianie" nie obejmuje podawania do publicznej wiadomości fonogramów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że każdy ma do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

ARTYKUŁ 32.14

Czas trwania ochrony

1. Prawa autora utworu trwają przez okres życia autora i przez okres nie krótszy niż 70 lat po jego śmierci, niezależnie od daty zgodnego z prawem podania utworu do publicznej wiadomości[1].

2. W przypadku utworu współautorskiego czas trwania ochrony przewidziany w ust. 1 liczy się od dnia śmierci ostatniego z autorów.

PUBLIC

[1] Jeżeli Strona przewiduje szczególny czas trwania ochrony w przypadkach, w których osoba prawna jest wyznaczona jako uprawniony, czas trwania ochrony wynosi nie mniej niż 70 lat po zgodnym z prawem podaniu utworu do publicznej wiadomości.

3. W przypadku utworów anonimowych lub utworów, przy których posłużono się pseudonimem, czas trwania ochrony wynosi nie mniej niż 70 lat po zgodnym z prawem podaniu utworu do publicznej wiadomości. Jeżeli jednak pseudonim, którym posłużył się autor, nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawni swoją tożsamość w okresie, o którym mowa w niniejszym ustępie, zastosowanie ma czas trwania ochrony przewidziany w ust. 1.

4. Czas trwania ochrony utworu filmowego lub audiowizualnego wynosi co najmniej 70 lat po dniu śmierci ostatniego z autorów. Określenia osób, które należy uznać za autorów utworu filmowego lub audiowizualnego, dokonuje się w drodze przepisów ustawowych i wykonawczych Stron.

5. Prawa organizacji nadawczych wygasają 50 lat po dniu pierwszego nadania audycji.

PUBLIC

6. Prawa artystów wykonawców wygasają nie wcześniej niż 50 lat po dniu utrwalenia wykonania utworu; jednakże:

a) jeżeli utrwalenie wykonania zostanie zgodnie z prawem opublikowane lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępnione w okresie 50 lat, o którym mowa w niniejszym ustępie, czas trwania ochrony liczy się od dnia pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia; w przypadku gdy Strona przewiduje obie możliwości, czas trwania ochrony liczy się od tego zdarzenia, które nastąpi wcześniej; oraz

b) jeżeli utrwalenie wykonania na fonogramie zostanie zgodnie z prawem opublikowane lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępnione w okresie 50 lat, o którym mowa w niniejszym ustępie, czas trwania ochrony wynosi co najmniej 70 lat po dniu pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia; w przypadku gdy Strona przewiduje obie możliwości, czas trwania ochrony liczy się od tego zdarzenia, które nastąpi wcześniej.

PUBLIC

7. Prawa producentów fonogramów wygasają nie wcześniej niż 50 lat po utrwaleniu. Jeżeli jednak fonogram zostanie zgodnie z prawem opublikowany lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, zgodnie z prawem publicznie udostępniony w tym okresie, prawa takie wygasają nie wcześniej niż 70 lat po dniu pierwszej takiej publikacji lub, w przypadku gdy Strona tak postanowi, pierwszego takiego publicznego udostępnienia. Strony mogą przyjąć lub utrzymywać skuteczne środki w celu zapewnienia, aby zyski wygenerowane w trakcie dwudziestoletniego okresu ochrony następującego po okresie 50 lat były dzielone sprawiedliwie pomiędzy artystów wykonawców i producentów fonogramów.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.15

Prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży

1. Każda ze Stron nadaje autorowi oryginalnego utworu graficznego lub plastycznego „prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży" tego utworu, zdefiniowane jako niezbywalne prawo, którego nie można się zrzec, nawet z góry, do otrzymania opłaty licencyjnej opartej na cenie sprzedaży przy każdej odsprzedaży utworu następującej po pierwszym rozporządzeniu utworem przez autora[1].

2. Prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do wszystkich czynności odsprzedaży, w których uczestniczą podmioty zawodowo działające na rynku dzieł sztuki, takie jak salony sprzedaży, galerie sztuki oraz – ogólnie – wszelkie podmioty zajmujące się handlem dziełami sztuki, w charakterze sprzedawców, kupujących lub pośredników.

[1] Niezależnie od niniejszego artykułu, w przypadku Chile art. 36 akapit pierwszy ustawy nr 17.366 z dnia 28 sierpnia 1970 r., zmienionej ustawą nr 21.045 z dnia 13 października 2017 r., może nadal mieć zastosowanie w odniesieniu do obliczania opłat licencyjnych.

3. Każda ze Stron może postanowić, że prawo do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do czynności odsprzedaży, w przypadku gdy sprzedawca nabył utwór bezpośrednio od autora mniej niż trzy lata przed tą odsprzedażą oraz w przypadku gdy cena odsprzedaży nie przekracza określonej kwoty minimalnej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.16

Zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi

1. Strony promują współpracę między ich odpowiednimi organizacjami zbiorowego zarządzania w celu wspierania dostępu do utworów i innych przedmiotów ochrony na terytorium Stron oraz przekazywania między ich odpowiednimi organizacjami zbiorowego zarządzania przychodów z praw za wykorzystanie tych utworów lub innych przedmiotów ochrony.

2. Strony promują przejrzystość organizacji zbiorowego zarządzania, w szczególności w odniesieniu do pobieranych przez nie przychodów z praw, potrąceń dokonywanych przez nie od pobieranych przychodów z praw, wykorzystania pobieranych przychodów z praw, polityki dystrybucji oraz ich repertuaru.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby organizacje zbiorowego zarządzania mające siedzibę na jej terytorium, które reprezentują inną organizację zbiorowego zarządzania mającą siedzibę na terytorium drugiej Strony na podstawie umowy o reprezentacji, były zachęcane do prawidłowego, regularnego i rzetelnego wpłacania kwot należnych reprezentowanej organizacji zbiorowego zarządzania, a także do udzielania reprezentowanej organizacji zbiorowego zarządzania informacji o kwocie przychodów z praw pobranych w jej imieniu oraz o wszelkich odliczeniach od tych przychodów z praw.

ARTYKUŁ 32.17

Ograniczenia i wyjątki

Każda ze Stron przewiduje ograniczenia lub wyjątki od praw określonych w art. 32.9–32.13 wyłącznie w niektórych szczególnych przypadkach, które nie kolidują ze zwykłym wykorzystaniem utworu lub innego przedmiotu ochrony ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów uprawnionych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.18

Ochrona środków technicznych

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną przed obchodzeniem jakiegokolwiek skutecznego środka technicznego, którego dana osoba dokonuje, wiedząc lub mając uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że dąży do tego celu.

2. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną przed wytwarzaniem, przywozem, dystrybucją, sprzedażą, wypożyczaniem, reklamowaniem sprzedaży lub wypożyczania, lub posiadaniem w celach handlowych urządzeń, produktów lub części składowych, lub świadczeniem usług, które:

a) stanowią przedmiot promocji, reklamy lub sprzedaży w celu obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych;

b) mają jedynie ograniczony cel komercyjny lub ograniczone zastosowanie komercyjne, inne niż obchodzenie jakichkolwiek skutecznych środków technicznych; lub

c) są zaprojektowane, produkowane, dostosowane lub świadczone głównie w celu umożliwienia lub ułatwienia obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych.

3. Do celów niniejszej podsekcji „środek techniczny" oznacza wszelkie technologie, urządzenia lub części składowe, które przy zwykłym funkcjonowaniu są przeznaczone do uniemożliwienia lub ograniczenia czynności w odniesieniu do utworów lub innych przedmiotów ochrony[1], które nie zostały dopuszczone przez uprawnionego z tytułu jakichkolwiek praw autorskich lub praw pokrewnych zgodnie z prawem Strony. Środki techniczne uważa się za skuteczne, gdy korzystanie z objętego ochroną utworu lub innego przedmiotu ochrony jest kontrolowane przez uprawnionych poprzez zastosowanie kodu dostępu lub mechanizmu zabezpieczenia, takiego jak szyfrowanie, kodowanie lub inna transformacja utworu lub innego przedmiotu ochrony, lub mechanizmu kontroli kopiowania, które spełniają cel ochronny.

4. Niezależnie od ochrony prawnej przewidzianej w ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku braku dobrowolnych środków podejmowanych przez uprawnionych każda ze Stron może w razie konieczności podejmować odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby odpowiednia ochrona prawna przed obchodzeniem skutecznych środków technicznych przewidziana zgodnie z niniejszym artykułem nie uniemożliwiała beneficjentom wyjątków lub ograniczeń przewidzianych zgodnie z art. 32.17 korzystania z takich wyjątków lub ograniczeń.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że „utwory lub inne przedmioty ochrony" nie ma zastosowania do utworów ani innych przedmiotów ochrony, w przypadku których czas trwania ochrony upłynął.

ARTYKUŁ 32.19

Obowiązki dotyczące informacji o zarządzaniu prawami

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną wobec każdej osoby świadomie podejmującej, bez upoważnienia, którekolwiek z następujących działań, jeżeli taka osoba wie lub ma uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że robiąc to, powoduje, umożliwia, ułatwia lub ukrywa naruszenie jakiegokolwiek prawa autorskiego lub praw pokrewnych zgodnie z prawem tej Strony:

a) usunięcie lub zmiana jakichkolwiek elektronicznych informacji o zarządzaniu prawami; oraz

b) dystrybucja, przywóz w celu dystrybucji, nadawanie, publiczne udostępnianie lub podawanie do publicznej wiadomości utworów lub innych przedmiotów ochrony objętych ochroną zgodnie z niniejszą podsekcją, z których usunięto elektroniczne informacje o zarządzaniu prawami lub w których takie informacje zmieniono bez upoważnienia.

2. Do celów niniejszego artykułu „informacje o zarządzaniu prawami" oznaczają wszelkie informacje dostarczone przez uprawnionych, które umożliwiają identyfikację utworu lub innego przedmiotu ochrony, o których mowa w niniejszym artykule, autora lub jakiegokolwiek innego uprawnionego, lub informacje o warunkach korzystania z utworu lub innego przedmiotu ochrony, a także wszelkie numery lub kody przedstawiające takie informacje.

3. Ust. 2 ma zastosowanie, jeżeli którakolwiek z informacji, o których mowa w tym ustępie, jest powiązana ze zwielokrotnionym egzemplarzem lub pojawia się w związku z publicznym udostępnieniem utworu lub innego przedmiotu ochrony, o których mowa w niniejszym artykule.

PUBLIC

PODSEKCJA 2

ZNAKI TOWAROWE

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.20

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron:

a) przestrzega Protokołu do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków, przyjętego w Madrycie w dniu 27 czerwca 1989 r., zmienionego w dniu 12 listopada 2007 r.;

b) przestrzega Traktatu o prawie znaków towarowych, sporządzonego w Genewie w dniu 27 października 1994 r., oraz Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., zmienionego w dniu 28 września 1979 r.; oraz

c) dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby przystąpić do Traktatu singapurskiego o prawie znaków towarowych, sporządzonego w Singapurze w dniu 27 marca 2006 r.

ARTYKUŁ 32.21

Prawa ze znaku towarowego

Każda ze Stron przewiduje, że właściciel zarejestrowanego znaku towarowego ma wyłączne prawo do uniemożliwienia osobom trzecim, które nie mają zgody właściciela, wykorzystywania w obrocie handlowym oznaczeń identycznych z tymi, dla których znak towarowy jest zarejestrowany, lub do nich podobnych, w przypadku gdy takie wykorzystywanie skutkowałoby prawdopodobieństwem wprowadzenia w błąd. W przypadku zastosowania identycznego oznaczenia dla identycznych towarów lub usług domniemywa się prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd.

ARTYKUŁ 32.22

Procedura rejestracji

1. Każda ze Stron przewiduje system rejestracji znaków towarowych, w którym każda ostateczna decyzja odmowna dotycząca rejestracji, w tym decyzja o odmowie częściowej, podjęta przez odpowiedni organ administracji właściwy w zakresie znaków towarowych, musi być należycie uzasadniona i przekazywana zainteresowanej stronie na piśmie.

2. Każda ze Stron przewiduje możliwość wniesienia przez stronę trzecią sprzeciwu wobec wniosku o rejestrację znaku towarowego lub – w stosownych przypadkach na mocy swojego prawa – wobec rejestracji znaku towarowego. Takie postępowanie w sprawie sprzeciwu musi mieć charakter kontradyktoryjny.

3. Każda ze Stron zapewnia publicznie dostępną elektroniczną bazę wniosków o rejestrację oraz zarejestrowanych znaków towarowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.23

Znaki towarowe powszechnie znane

W celu nadania skuteczności ochronie znaków towarowych powszechnie znanych, o których mowa w art. 6a konwencji paryskiej i art. 16 ust. 2 i 3 porozumienia TRIPS, Strony potwierdzają znaczenie wspólnego zalecenia w sprawie przepisów dotyczących ochrony znaków towarowych powszechnie znanych, przyjęte przez zgromadzenie Związku Ochrony Własności Przemysłowej i Zgromadzenie Ogólne WIPO na trzydziestej czwartej serii posiedzeń zgromadzeń państw członkowskich, która miała miejsce w dniach 20–29 września 1999 r.

ARTYKUŁ 32.24

Wyjątki od praw ze znaku towarowego

1. Każda ze Stron:

a) zapewnia uczciwe używanie wyrażeń opisowych jako ograniczonego wyjątku od praw ze znaku towarowego; oraz

b) może ustanowić inne ograniczone wyjątki.

2. Ust. 1 ma zastosowanie, pod warunkiem że wyjątki te uwzględniają uzasadnione interesy właścicieli znaków towarowych i osób trzecich.

3. Znak towarowy nie upoważnia właściciela do zakazania osobie trzeciej używania w obrocie handlowym:

a) jej własnego nazwiska lub adresu;

b) wskazówek dotyczących rodzaju, jakości, ilości, przewidzianego zastosowania, wartości, pochodzenia geograficznego, daty produkcji towarów lub świadczenia usług, lub innych cech charakterystycznych towarów lub usług; lub

c) znaku towarowego, w przypadku gdy jest to konieczne do wskazania przewidzianego zastosowania towaru lub usługi, w szczególności jako akcesoriów lub części zamiennych,

4. Ust. 3 ma zastosowanie w przypadku, gdy używanie przez osobę trzecią jest zgodne z uczciwymi praktykami w przemyśle lub handlu[1].

5. Strona może przewidzieć, że znak towarowy nie upoważnia właściciela do zakazania osobie trzeciej używania w obrocie handlowym wcześniejszego prawa, które ma zastosowanie jedynie na konkretnym obszarze, jeżeli prawo to jest uznawane przez prawo tej Strony oraz jest wykorzystywane w granicach terytorium, na którym jest ono uznawane.

[1] Alternatywnie Strona może uzależnić takie użycie od tego, że nie będzie ono wprowadzać w błąd odnośnej części odbiorców ani nie będzie dla niej mylące.

ARTYKUŁ 32.25

Podstawy wygaśnięcia

1. Każda ze Stron przewiduje, że znak towarowy ulega wygaśnięciu, jeżeli w nieprzerwanym okresie pięciu lat znak ten nie został wprowadzony do rzeczywistego używania na danym terytorium w powiązaniu z towarami lub usługami, dla których jest zarejestrowany, oraz nie istnieją żadne uzasadnione powody jego nieużywania. Strona może jednak przewidzieć, że nikt nie może żądać stwierdzenia wygaśnięcia praw właściciela znaku towarowego, jeżeli w przedziale czasu pomiędzy upływem pięcioletniego okresu i złożeniem wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia rozpoczęło się lub zostało wznowione rzeczywiste używanie znaku towarowego. Rozpoczęcia lub wznowienia używania w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia, które nastąpiło najwcześniej w momencie upływu nieprzerwanego pięcioletniego okresu nieużywania, nie bierze się jednak pod uwagę, jeżeli przygotowania do rozpoczęcia lub wznowienia używania podjęte zostały dopiero po dowiedzeniu się przez właściciela o możliwości złożenia wniosku o wygaśnięcie.

2. Znak towarowy ulega również wygaśnięciu, jeżeli w wyniku działania lub zaniechania właściciela po dniu rejestracji stał się nazwą zwyczajową w odniesieniu do towarów lub usług, dla których jest zarejestrowany[1].

[1] Znak towarowy może również ulec wygaśnięciu, jeżeli po dniu jego rejestracji w wyniku używania znaku towarowego przez właściciela lub za jego zgodą, dla towarów lub usług, dla których został on zarejestrowany, zachodzi możliwość wprowadzenia odbiorców w błąd, w szczególności co do natury, jakości lub pochodzenia geograficznego tych towarów lub usług.

ARTYKUŁ 32.26

Zgłoszenia w złej wierze

Znak towarowy podlega unieważnieniu w przypadku gdy zgłoszenia znaku towarowego dokonano w złej wierze. Każda ze Stron może również przewidzieć odmowę rejestracji takiego znaku towarowego.

PUBLIC

PODSEKCJA 3

WZORY[1]

ARTYKUŁ 32.27

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron dokłada wszelkich rozsądnych starań, aby przystąpić do Aktu genewskiego Porozumienia haskiego w sprawie międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych, przyjętego w Genewie w dniu 2 lipca 1999 r.

[1] Zawarte w niniejszym rozdziale odniesienia do wzorów traktuje się jak odniesienia do zarejestrowanych wzorów przemysłowych.

ARTYKUŁ 32.28

Ochrona zarejestrowanych wzorów[1]

1. Każda ze Stron zapewnia ochronę niezależnie stworzonym wzorom, które są nowe lub oryginalne[2]. Taką ochronę zapewnia się w drodze rejestracji i ochrona ta przyznaje posiadaczowi wyłączne prawo zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

2. Posiadacz zarejestrowanego wzoru ma prawo uniemożliwiać osobom trzecim, które nie posiadają jego zgody, co najmniej wytwarzanie, sprzedaż, przywóz lub wywóz produktów wykonanych według chronionego wzoru i zawierających ten wzór lub używanie artykułów wykonanych według chronionego wzoru lub zawierających ten wzór, w przypadku gdy takie działania są podejmowane w celach komercyjnych, w sposób nieuzasadniony naruszają zwykłe wykorzystanie wzoru lub są niezgodne z praktykami sprawiedliwego handlu.

3. Wzór zastosowany lub zawarty w produkcie, który stanowi część składową produktu złożonego, uważa się za nowy i oryginalny wyłącznie:

a) jeżeli dana część składowa po włączeniu do produktu złożonego pozostaje widoczna podczas zwykłego używania produktu złożonego; oraz

[1] Unia przyznaje również ochronę niezarejestrowanemu wzorowi, jeżeli spełnia on wymogi zawarte w rozporządzeniu Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. UE L 3 z 5.1.2002, s. 1).

[2] Strona może przewidzieć w swoich przepisach, że może być również wymagany indywidualny charakter wzorów. Strona UE uznaje, że wzór ma indywidualny charakter, jeżeli ogólne wrażenie, jakie wywiera na poinformowanym użytkowniku, różni się od ogólnego wrażenia wywieranego na takim użytkowniku przez jakikolwiek wzór, który został udostępniony publicznie.

b) w zakresie, w jakim te widoczne cechy części składowej, o których mowa w lit. a), spełniają same w sobie wymogi dotyczące nowości lub oryginalności.

4. Do celów ust. 3 lit. a) pojęcie „zwykłe używanie” oznacza używanie przez użytkownika końcowego, z wyłączeniem konserwacji, obsługi lub naprawy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.29

Okres ochrony

Dostępny okres ochrony wynosi co najmniej 15 lat od dnia złożenia wniosku.

ARTYKUŁ 32.30

Wyjątki i wyłączenia

1. Każda ze Stron może przewidzieć ograniczone wyjątki od ochrony wzorów, pod warunkiem że takie wyjątki nie kolidują w nieuzasadniony sposób ze zwykłym wykorzystaniem chronionych wzorów i nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów posiadacza chronionego wzoru, biorąc pod uwagę uzasadnione interesy osób trzecich.

2. Ochrona wzoru nie obejmuje wzorów podyktowanych głównie względami technicznymi lub funkcjonalnymi.

3. Wzór nie obejmuje cech wyglądu produktu, które muszą być odtworzone w dokładnej formie i wymiarach, aby produkt, w którym zastosowano wzór lub w którym jest on zawarty, mógł zostać mechanicznie połączony z innym produktem lub mógł zostać umieszczony w nim, na nim lub wokół niego, tak aby oba produkty mogły spełniać swoje funkcje.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 wzór może obejmować wzór służący zapewnieniu wielokrotnego składania lub łączenia wzajemnie wymienialnych produktów w ramach systemu modułowego.

ARTYKUŁ 32.31

Związek z prawem autorskim

Wzór kwalifikuje się również do objęcia ochroną na podstawie prawa autorskiego Strony od dnia, w którym dany wzór został stworzony lub utrwalony w jakiejkolwiek formie. Każda ze Stron określa zakres, w jakim przyznaje się taką ochronę, oraz warunki przyznania takiej ochrony, w tym wymagany poziom oryginalności.

PUBLIC

PODSEKCJA 4

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

ARTYKUŁ 32.32

Definicja i zakres stosowania

1. Do celów niniejszej części niniejszej Umowy „oznaczenie geograficzne” oznacza oznaczenie, które identyfikuje towar jako pochodzący z terytorium Strony lub z regionu lub miejscowości na jej terytorium, w przypadku gdy dana jakość, renoma lub inna cecha towaru może być zasadniczo przypisana jego pochodzeniu geograficznemu.

2. Niniejsza podsekcja ma zastosowanie do oznaczeń geograficznych, które identyfikują produkty wymienione w załączniku 32-C.

3. Strony zgadzają się rozważyć, po wejściu w życie niniejszej Umowy, rozszerzenie zakresu oznaczeń geograficznych objętych niniejszą podsekcją na inne rodzaje produktów objętych oznaczeniami geograficznymi nieobjęte ust. 2, w szczególności na przedmioty rękodzielnicze, biorąc pod uwagę rozwój prawodawstwa Stron.

PUBLIC

4. Strona chroni oznaczenia geograficzne drugiej Strony, zgodnie z niniejszą podsekcją, o ile te oznaczenia geograficzne są chronione jako takie w kraju pochodzenia.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.33

Oznaczenia geograficzne wymienione w wykazie

Każda ze Stron, po przeanalizowaniu zarówno prawodawstwa drugiej Strony, o którym mowa w załączniku 32-A, jak i oznaczeń geograficznych drugiej Strony wymienionych w załączniku 32-C, a także po przeprowadzeniu właściwych działań informacyjnych, zgodnie ze swoimi przepisami i praktykami, chroni oznaczenia geograficzne drugiej Strony wymienione w załączniku 32-C, zgodnie z poziomem ochrony określonym w niniejszej podsekcji.

ARTYKUŁ 32.34

Zmiany w wykazie oznaczeń geograficznych

1. Strony zgadzają się co do możliwości zmiany wykazu w załączniku 32-C, zgodnie z art. 32.40 ust. 1. Każde uzupełnienie przez Stronę jej wykazu oznaczeń geograficznych w załączniku 32-C nie może przekroczyć 45 oznaczeń geograficznych raz na trzy lata po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. Strony dodają nowe oznaczenia geograficzne po zakończeniu procedury sprzeciwu zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku 32-B oraz po przeanalizowaniu oznaczeń geograficznych w sposób zadowalający dla obu Stron.

2. Jeżeli zmiana wykazu oznaczeń geograficznych w załączniku 32-C stanowi niewielką zmianę związaną z pisownią wymienionego oznaczenia geograficznego lub odniesieniem do nazwy obszaru geograficznego, do którego jest ono przypisane, zastosowanie ma procedura, o której mowa w art. 32.40 ust. 4.

3. Każdy dodatek lub zmianę oznaczenia geograficznego, o którym mowa w ust. 1 lub 2, dokonuje się za obopólną zgodą Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.35

Zakres ochrony oznaczeń geograficznych

1. Oznaczenia geograficzne wymienione w załączniku 32-C, a także oznaczenia geograficzne dodane zgodnie z art. 32.34, są objęte ochroną przed:

a) jakimkolwiek komercyjnym wykorzystywaniem oznaczenia geograficznego dla produktu, który jest tego samego rodzaju i który:

   (i) nie pochodzi z miejsca pochodzenia przypisanego temu oznaczeniu geograficznemu określonego w załączniku 32-C; lub

(ii) pochodzi z miejsca pochodzenia przypisanego temu oznaczeniu geograficznemu określonego w załączniku 32-C, ale nie został wyprodukowany ani wytworzony zgodnie ze specyfikacją produktu chronionej nazwy, nawet jeśli nazwie towarzyszą takie określenia jak „w rodzaju", „typu", „w stylu", „imitacja", „o smaku" lub inne podobne wyrażenia;

b) wykorzystywaniem jakichkolwiek środków w oznaczeniu lub przedstawieniu produktu, które w sposób, który niesie ze sobą ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd co do pochodzenia geograficznego produktu wskazują lub sugerują, że dany produkt pochodzi z obszaru geograficznego innego niż prawdziwe miejsce pochodzenia;

c) jakimkolwiek wykorzystywaniem, które stanowi akt nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 10*bis* konwencji paryskiej, w tym wykorzystywaniem renomy oznaczenia geograficznego lub jakimkolwiek fałszywym lub wprowadzającym w błąd oznaczeniem dotyczącym pochodzenia, charakteru lub podstawowych cech produktu, na opakowaniu wewnętrznym lub zewnętrznym, w materiałach reklamowych lub dokumentach związanych z samymi towarami, a także wszelkimi praktykami mogącymi wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

2. Chronione oznaczenia geograficzne nie mogą stać się nazwami rodzajowymi na terytoriach Stron.

3. Z niniejszej podsekcji nie wynika żaden obowiązek ochrony oznaczeń geograficznych, które nie są lub przestają być chronione na ich terytorium pochodzenia.

PUBLIC

4. Strona nie wyklucza możliwości unieważnienia ochrony lub uznania oznaczenia geograficznego przez właściwe organy na terytorium jego pochodzenia z uwagi na fakt, że chronione lub uznane określenie przestało spełniać warunki, na podstawie których na terytorium jego pochodzenia zostało ono pierwotnie objęte ochroną lub uznane.

5. Każda ze Stron powiadamia drugą Stronę, jeżeli oznaczenie geograficzne przestaje być chronione na jego terytorium pochodzenia. Takie powiadomienie odbywa się zgodnie z procedurami określonymi w art. 32.40.

6. Żadne z postanowień niniejszej podsekcji nie narusza prawa jakiejkolwiek osoby do wykorzystywania w handlu jej nazwiska lub nazwiska jej poprzedników prawnych, z wyjątkiem przypadków wykorzystywania takiego nazwiska w celu wprowadzenia konsumentów w błąd.

7. Ochrona przewidziana w niniejszej podsekcji ma zastosowanie do tłumaczenia oznaczeń geograficznych wymienionych w załączniku 32-C, jeżeli używanie takiego tłumaczenia niesie ze sobą ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd.

8. Jeżeli tłumaczenie oznaczenia geograficznego jest identyczne z określeniami rodzajowymi lub opisowymi, w tym rzeczownikami i przymiotnikami, lub określeniami zwyczajowo używanymi w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu na terytorium Strony lub jeżeli oznaczenie geograficzne nie jest identyczne z takim określeniem, ale je zawiera, postanowienia niniejszej podsekcji pozostają bez uszczerbku dla prawa każdej osoby do używania tego określenia w powiązaniu z tym produktem.

PUBLIC

9. Ochrona przewidziana w niniejszej podsekcji nie ma zastosowania do pojedynczego składnika wieloskładnikowego określenia, które jest chronione jako oznaczenie geograficzne wymienione w dodatku 32-C-1, jeżeli dany pojedynczy składnik[1] jest określeniem, które jest zwyczajowo używane w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu powiązanego.

10. Żadne z postanowień niniejszej podsekcji nie uniemożliwia używania na terytorium Strony – w odniesieniu do jakiegokolwiek produktu – nazwy odmiany roślin lub rasy zwierząt[2].

11. W przypadku nowych oznaczeń geograficznych, które Strona zamierza dodać zgodnie z art. 32.34, żadne z postanowień nie wymaga od Strony ochrony oznaczenia geograficznego, które jest identyczne z określeniem zwyczajowo używanym w języku potocznym jako nazwa zwyczajowa produktu powiązanego na terytorium tej Strony[3].

---

1 Jak określono w dodatku 32-C-1 zawierającym określenia, w przypadku których nie wnosi się o ochronę.

2 W notach wyjaśniających w załączniku 32-C określono nazwy odmian roślin i ras zwierząt, których wykorzystywanie nie może być uniemożliwiane.

3 Gdy Strona, przy ustalaniu czy należy dodać nowe oznaczenia geograficzne, ustali, czy dane określenie jest zwyczajowym określeniem w języku potocznym, stanowiącym nazwę zwyczajową danego towaru na terytorium Strony, organy Strony są uprawnione do wzięcia pod uwagę sposobu rozumienia tego określenia przez konsumentów na terytorium tej Strony. Czynniki istotne dla takiego rozumienia przez konsumenta mogą obejmować: a) to, czy dane określenie jest używane w odniesieniu do danego rodzaju produktu, jak wskazują odpowiednie źródła, takie jak słowniki, gazety i odpowiednie strony internetowe; lub b) sposób, w jaki produkt, do którego odnosi się dane określenie, jest wprowadzany do obrotu i używany w handlu na terytorium tej Strony.

ARTYKUŁ 32.36

Prawo do używania oznaczeń geograficznych

1. Nazwa chroniona na podstawie niniejszej podsekcji jako oznaczenie geograficzne może być używana przez każdy podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu produkt zgodny z odpowiednią specyfikacją.

2. Nazwa chroniona na podstawie niniejszej podsekcji jako oznaczenie geograficzne nie podlega jakiejkolwiek rejestracji użytkowników ani dodatkowym opłatom.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.37

Związek między znakami towarowymi a oznaczeniami geograficznymi

1. Strony odmawiają rejestracji znaku towarowego, którego używanie stanowiłoby naruszenie art. 32.35 i który odnosi się do tego samego rodzaju produktów co oznaczenie geograficzne, pod warunkiem że wniosek o zarejestrowanie takiego znaku towarowego złożono po dniu złożenia wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na terytorium danej Strony.

2. Znaki towarowe zarejestrowane z naruszeniem ust. 1 unieważnia się z urzędu lub na wniosek zainteresowanej strony, zgodnie z prawem i praktyką Stron.

3. W przypadku oznaczeń geograficznych, o których mowa w art. 32.33, dniem złożenia wniosku o ochronę, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest dzień 1 listopada 2022 r.

4. W przypadku oznaczeń geograficznych dodanych do załącznika 32-C zgodnie z art. 32.34 dniem złożenia wniosku o ochronę jest dzień przekazania wniosku drugiej Stronie w celu ochrony oznaczenia geograficznego z zastrzeżeniem pomyślnego zakończenia procedury zmiany wykazu chronionych oznaczeń geograficznych, o którym mowa w art. 32.34.

5. Strony obejmują oznaczenia geograficzne ochroną również w przypadku istnienia wcześniejszego znaku towarowego. Wcześniejszy znak towarowy zarejestrowany w dobrej wierze może być odnawiany i podlegać zmianom, które wymagają złożenia nowego wniosku o rejestrację znaku towarowego, pod warunkiem że zmiany te nie naruszają ochrony oznaczeń geograficznych i że nie istnieją podstawy do unieważnienia znaku towarowego na podstawie prawa Stron.

6. Do celów ust. 5 niniejszego artykułu „wcześniejszy znak towarowy” oznacza znak towarowy, którego używanie narusza art. 32.35, w odniesieniu do którego złożono wniosek o rejestrację lub który – jeżeli taka możliwość jest przewidziana w odpowiednich przepisach – nabyto poprzez używanie w dobrej wierze na terytorium Strony przed dniem złożenia przez drugą Stronę wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.38

Egzekwowanie ochrony

Każda ze Stron egzekwuje ochronę przewidzianą w art. 32.35, 32.36 i 32.37 w drodze działania administracyjnego na wniosek zainteresowanej strony. Każda ze Stron przewiduje, w ramach swojego prawa i swojej praktyki, dodatkowe kroki administracyjne i sądowe w celu zapobieżenia bezprawnemu wykorzystywaniu chronionych oznaczeń geograficznych lub doprowadzenia do jego zaprzestania.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.39

Zasady ogólne

1. Strona nie jest zobowiązana do ochrony jako oznaczenia geograficznego na podstawie niniejszej podsekcji nazwy, która koliduje z nazwą odmiany roślin lub rasy zwierząt, w przypadku gdy może to skutkować wprowadzeniem konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

2. Jeżeli oznaczenia geograficzne Stron mają charakter homonimiczny, Strona przyznaje ochronę każdemu oznaczeniu geograficznemu drugiej Strony, pod warunkiem że w praktyce istnieje wystarczające rozróżnienie między warunkami wykorzystywania i prezentacji nazw, tak aby nie wprowadzać konsumenta w błąd.

3. W przypadku gdy Strona, w kontekście dwustronnych negocjacji z państwem trzecim, proponuje ochronę oznaczenia geograficznego tego państwa trzeciego, a to oznaczenie geograficzne jest homonimiczne z oznaczeniem geograficznym drugiej Strony, Strona ta informuje o tym drugą Stronę i daje jej możliwość zgłoszenia uwag, zanim to oznaczenie geograficzne zostanie objęte ochroną.

4. Przywóz, wywóz i wprowadzanie do obrotu produktów odpowiadających oznaczeniom geograficznym wymienionym w załączniku 32-C musi odbywać się zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie na terytorium Strony, na którym dane produkty są wprowadzane do obrotu.

5. Wszelkie kwestie wynikające ze specyfikacji produktów chronionych oznaczeń geograficznych rozpatrywane są przez podkomitet, o którym mowa w art. 32.40.

6. Oznaczenia geograficzne chronione na podstawie niniejszej podsekcji mogą zostać unieważnione wyłącznie przez Stronę, z której terytorium pochodzi produkt. Strona powiadamia drugą Stronę, jeżeli oznaczenie geograficzne wymienione w załączniku 32-C przestaje być chronione na jej terytorium. W następstwie takiego powiadomienia załącznik 32-C zostaje zmieniony zgodnie z art. 32.40 ust. 3.

7. Specyfikacja produktu, o której mowa w niniejszej podsekcji, zostaje zatwierdzona, wraz ze wszelkimi zatwierdzonymi zmianami, przez organy Strony, z której terytorium pochodzi produkt.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.40

Podkomitet, współpraca i przejrzystość

1. Do celów niniejszej podsekcji podkomitet, o którym mowa w art. 32.66, może zalecić Wspólnej Radzie zmianę, na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a):

a) załącznika 32-A w zakresie odniesień do prawa mającego zastosowanie na terytorium Stron;

b) załącznika 32-B w zakresie kryteriów, które należy włączyć do procedury sprzeciwu; oraz

c) załącznika 32-C w zakresie oznaczeń geograficznych.

2. Do celów niniejszej podsekcji podkomitet, o którym mowa w art. 32.66, odpowiedzialny jest za wymianę informacji dotyczących:

a) zmian w przepisach i polityce w zakresie oznaczeń geograficznych;

b) oznaczeń geograficznych w celu rozważenia możliwości ich ochrony zgodnie z niniejszą podsekcją; oraz

c) wszelkich innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w obszarze oznaczeń geograficznych.

PUBLIC

3. W następstwie powiadomienia, o którym mowa w art. 32.39 ust. 6, podkomitet zaleca Wspólnej Radzie zmianę załącznika 32-C zgodnie z ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu w celu zakończenia ochrony na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy.

4. W przypadku niewielkiej zmiany związanej z pisownią wymienionego oznaczenia geograficznego lub odniesieniem do nazwy obszaru geograficznego, do którego jest ono przypisane, Strona powiadamia drugą Stronę w ramach podkomitetu o takiej zmianie, przedstawiając jej wyjaśnienie. Podkomitet zaleca Wspólnej Radzie zmianę załącznika 32-C na podstawie art. 8.5 ust. 6 lit. a) poprzez wprowadzenie takiej niewielkiej zmiany.

5. Strony, bezpośrednio lub za pośrednictwem podkomitetu, utrzymują kontakt we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania i funkcjonowania niniejszej podsekcji. W szczególności Strona może zwrócić się do drugiej Strony o udzielenie informacji dotyczących specyfikacji produktów i ich zmian, a także punktów kontaktowych do celów administracyjnego egzekwowania przepisów.

6. Strony mogą udostępnić publicznie specyfikacje produktów lub ich skrócone wersje oraz informacje o punktach kontaktowych do celów administracyjnego egzekwowania przepisów w odniesieniu do oznaczeń geograficznych drugiej Strony chronionych na podstawie niniejszej podsekcji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.41

Inne rodzaje ochrony

1. Niniejszą podsekcję stosuje się bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z porozumienia WTO lub jakiegokolwiek innego wielostronnego porozumienia dotyczącego prawa własności intelektualnej, którego stronami są Strona UE i Chile.

2. Niniejsza podsekcja pozostaje bez uszczerbku dla prawa do ubiegania się o uznanie i ochronę oznaczenia geograficznego na podstawie odpowiednich przepisów Stron.

PUBLIC

PODSEKCJA 5

PATENTY

ARTYKUŁ 32.42

Umowy międzynarodowe

Każda ze Stron[1] przestrzega Układu o współpracy patentowej, sporządzonego w Waszyngtonie w dniu 19 czerwca 1970 r., zmienionego w dniu 28 września 1979 r., ostatnio zmodyfikowanego w dniu 3 października 2001 r.

[1] W przypadku Strony UE obowiązek wynikający z niniejszego artykułu wypełniają państwa członkowskie.

ARTYKUŁ 32.43

Dodatkowa ochrona w przypadku opóźnień w wydaniu pozwolenia
na dopuszczenie do obrotu dla produktów farmaceutycznych

1. Strony uznają, że produkty farmaceutyczne chronione patentem na ich terytorium mogą podlegać procedurze wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego przed ich wprowadzeniem do obrotu.

2. Każda ze Stron przewiduje odpowiedni i skuteczny mechanizm, który zapewnia dodatkowy okres ochrony w celu zrekompensowania właścicielowi patentu ograniczenia skutecznej ochrony patentowej wynikającego z nieuzasadnionych opóźnień[1] w udzieleniu pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego na jej terytorium. Dodatkowy okres ochrony nie może przekraczać pięciu lat.

[1] Do celów niniejszego artykułu nieuzasadnione opóźnienie obejmuje opóźnienie wynoszące ponad dwa lata w udzieleniu pierwszej merytorycznej odpowiedzi wnioskodawcy po dniu złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego. Wszelkie opóźnienia w przyznawaniu pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego z powodu okresów, które można przypisać wnioskodawcy lub jakiegokolwiek okresu, na który organ rozpatrujący wniosek o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub organ ds. rejestracji sanitarnej nie ma wpływu, nie muszą być uwzględniane przy określaniu takiego opóźnienia.

3. Niezależnie od ust. 2 Strona, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, może zapewnić dalszą ochronę produktu chronionego patentem, który był przedmiotem procedury wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego, w celu zrekompensowania właścicielowi patentu ograniczenia skutecznej ochrony patentowej. Czas trwania takiej dalszej ochrony nie może przekraczać pięciu lat[1].

4. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

5. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby wnioski o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego dla produktów farmaceutycznych były rozpatrywane w sposób skuteczny i terminowy w celu uniknięcia nieuzasadnionych lub niepotrzebnych opóźnień. Aby uniknąć nieuzasadnionych opóźnień, Strona może przyjąć lub utrzymać procedury, które przyspieszają rozpatrywanie wniosków o wydanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego.

[1] Ten maksymalny czas trwania pozostaje bez uszczerbku dla możliwości dalszego przedłużenia okresu ochrony w przypadku produktów leczniczych, dla których przeprowadzono badania pediatryczne, a wyniki tych badań uwzględniono w informacji na temat produktu.

PODSEKCJA 6

OCHRONA INFORMACJI NIEUJAWNIONYCH

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.44

Zakres ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa

1. Wywiązując się z obowiązku przestrzegania porozumienia TRIPS, w szczególności jego art. 39 ust. 1 i 2, każda ze Stron przewiduje odpowiednie cywilne postępowania sądowe i środki zaradcze dla każdego posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, umożliwiające zapobieganie pozyskaniu, wykorzystaniu lub ujawnieniu tajemnicy przedsiębiorstwa, a także uzyskanie odszkodowania z tego tytułu, w każdym przypadku, gdy odbywa się to w sposób sprzeczny z uczciwymi praktykami handlowymi.

2. Do celów niniejszej podsekcji:

a) „tajemnica przedsiębiorstwa” oznacza informacje, które:

(i) są poufne w tym znaczeniu, że jako całość lub w szczególnym zestawie i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane ani łatwo dostępne dla osób z kręgów, które zwykle mają do czynienia z tym rodzajem informacji;

(ii) mają wartość handlową dlatego, że są poufne; oraz

(iii) poddane zostały przez osobę, pod której kontrolą zgodnie z prawem się znajdują, rozsądnym, w danych okolicznościach, działaniom dla utrzymania ich w tajemnicy;

b) „posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która w sposób zgodny z prawem sprawuje kontrolę nad tajemnicą przedsiębiorstwa.

3. Do celów niniejszej podsekcji za niezgodne z uczciwymi praktykami handlowymi uznaje się co najmniej następujące sposoby postępowania:

a) pozyskanie tajemnicy przedsiębiorstwa bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, dokonane przez nieuprawniony dostęp do jakichkolwiek dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji lub plików elektronicznych znajdujących się zgodnie z prawem pod kontrolą posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa, zawierających tę tajemnicę lub umożliwiających jej odkrycie, lub przez ich przywłaszczenie lub powielenie;

b) wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa dokonane bez zgody posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa przez osobę, która spełnia którykolwiek z następujących warunków:

(i) pozyskała tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób, o którym mowa w lit. a);

(ii) naruszyła umowę o poufności lub jakikolwiek inny obowiązek nieujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa; lub

(iii) naruszyła umowny lub jakikolwiek inny obowiązek ograniczający wykorzystywanie tajemnicy przedsiębiorstwa;

PUBLIC

c) pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa dokonane przez osobę, która w momencie tego pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia wiedziała lub – w danych okolicznościach – powinna była wiedzieć, że dana tajemnica przedsiębiorstwa pochodzi bezpośrednio lub pośrednio od innej osoby, która wykorzystała lub ujawniała tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z prawem w rozumieniu lit. b).

4. Żadnego z postanowień niniejszej podsekcji nie można interpretować jako zobowiązania którejkolwiek ze Stron do uznania któregokolwiek z poniższych sposobów postępowania za niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi:

a) niezależne odkrycie lub stworzenie odnośnych informacji przez osobę;

b) dokonanie inżynierii odwrotnej produktu przez osobę, która go zgodnie z prawem posiada i na której nie spoczywa jakikolwiek ważny prawnie obowiązek ograniczania dostępu do odnośnych informacji;

c) pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie informacji wymagane lub dozwolone przez prawo tej Strony; lub

d) wykorzystanie przez pracowników ich doświadczenia i umiejętności zdobytych uczciwie w trakcie zwykłego przebiegu ich zatrudnienia.

5. Żadnego z postanowień niniejszej podsekcji nie można interpretować jako ograniczającego wolność wypowiedzi i informacji, w tym wolność mediów, podlegającą ochronie na terytorium każdej ze Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.45

Cywilne postępowania sądowe i środki zaradcze w odniesieniu do tajemnicy przedsiębiorstwa

1. Każda ze Stron zapewnia, aby wszelkie osoby uczestniczące w cywilnym postępowaniu sądowym, o którym mowa w art. 32.44, lub mające dostęp do dokumentów tego postępowania, podlegały zakazowi wykorzystywania lub ujawniania jakiejkolwiek tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa, którą właściwe organy sądowe – w odpowiedzi na należycie uzasadniony wniosek zainteresowanej strony – oznaczyły jako poufną, a z którą osoby te zapoznały się na skutek takiego uczestnictwa lub dostępu.

2. W cywilnym postępowaniu sądowym, o którym mowa w art. 32.44, każda ze Stron zapewnia, aby uprawnienia jej organów sądowych obejmowały co najmniej:

a) zarządzanie środków tymczasowych, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony, uniemożliwiających pozyskanie, wykorzystanie lub ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi;

b) wydawanie nakazów sądowych w celu uniemożliwienia pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi;

PUBLIC

c) nakazanie osobie, która wiedziała lub powinna była wiedzieć, że pozyskuje, wykorzystuje lub ujawnia tajemnicę przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi, aby zapłaciła posiadaczowi tajemnicy przedsiębiorstwa odszkodowanie odpowiednie do zrekompensowania rzeczywistej szkody poniesionej w wyniku takiego pozyskania, wykorzystania lub ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa;

d) podejmowanie szczególnych środków w celu ochrony poufności każdej tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa przedstawionej w ramach postępowania cywilnego dotyczącego zarzucanego pozyskania, wykorzystania i ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa w sposób niezgodny z uczciwymi praktykami handlowymi; zgodnie z prawem danej Strony takie szczególne środki mogą obejmować możliwość:

(i) ograniczenia dostępu do niektórych dokumentów w całości lub w części;

(ii) ograniczenia dostępu do przesłuchań oraz ich zapisów lub transkrypcji;

(iii) udostępnienia nieopatrzonej klauzulą poufności wersji orzeczenia sądowego, w której fragmenty zawierające tajemnice przedsiębiorstwa zostały usunięte lub utajnione;

e) nałożenia kary na strony lub inne osoby uczestniczące w postępowaniu sądowym, które nie zastosują się lub odmówią zastosowania się do nakazów właściwych organów sądowych dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa lub domniemanej tajemnicy przedsiębiorstwa.

PUBLIC

3. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe nie miały obowiązku stosowania procedur sądowych i środków zaradczych, o których mowa w art. 32.44, jeżeli postępowanie niezgodne z uczciwymi praktykami handlowymi ma miejsce – zgodnie z prawem danej Strony – w celu ujawnienia przewinienia, wykroczenia lub niezgodnego z prawem działania lub ochronę uzasadnionego interesu uznawanego przez prawo tej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.46

Ochrona nieujawnionych informacji dotyczących produktów farmaceutycznych

1. Jeżeli jako warunku wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego dla produktu farmaceutycznego, w którym wykorzystuje się nową jednostkę chemiczną, która nie została wcześniej zatwierdzona, Strona wymaga przedłożenia nieujawnionych danych dotyczących testów lub innych danych niezbędnych do ustalenia, czy stosowanie tego produktu jest bezpieczne i skuteczne, Strona ta chroni takie dane przed ujawnieniem ich stronom trzecim, jeśli uzyskanie takich danych wymaga znacznych starań, z wyjątkiem sytuacji, gdy ujawnienie jest konieczne ze względu na nadrzędny interes publiczny, chyba że podjęte zostaną kroki w celu zapewnienia ochrony tych danych przed nieuczciwym wykorzystaniem w celach komercyjnych.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby – przez co najmniej pięć lat od dnia pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego na terytorium danej Strony – produkt farmaceutyczny dopuszczony następnie do obrotu na podstawie wyników badań przedklinicznych i klinicznych przedstawionych we wniosku o wydanie pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego nie został dopuszczony do obrotu bez wyraźnej zgody posiadacza pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia sanitarnego.

3. Nie może być żadnych ograniczeń dotyczących wdrażania przez którąkolwiek ze Stron skróconych procedur udzielania pozwoleń dla produktów farmaceutycznych na podstawie badań biorównoważności i biodostępności.

4. Każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.47

Ochrona informacji dotyczących produktów agrochemicznych

1. Jeżeli jako warunku udzielenia pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu agrochemicznego, w którym wykorzystuje się nową jednostkę chemiczną, Strona wymaga przedłożenia sprawozdań z testów lub badań dotyczących bezpieczeństwa i skuteczności tego produktu, Strona ta nie może udzielić pozwolenia na dopuszczenie do obrotu innego produktu agrochemicznego na podstawie tych sprawozdań z testów lub badań bez zgody osoby, która wcześniej je przedłożyła, przez co najmniej dziesięć lat po dniu udzielenia pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu agrochemicznego.

2. Strona może ograniczyć ochronę na podstawie niniejszego artykułu do sprawozdań z testów lub badań, które spełniają następujące warunki:

a) są niezbędne do udzielenia pozwolenia lub zmiany pozwolenia w celu dopuszczenia zastosowania produktu agrochemicznego w innych uprawach; oraz

b) są certyfikowane jako zgodne z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej lub zasadami dobrej praktyki doświadczalnej.

3. Każda ze Stron może ustanowić przepisy mające na celu uniknięcie powielania testów na kręgowcach.

4. Każda ze Stron może przewidzieć warunki i ograniczenia przy wykonywaniu obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, pod warunkiem że dana Strona nadal będzie zapewniać skuteczność niniejszego artykułu.

PUBLIC

PODSEKCJA 7

ODMIANY ROŚLIN

ARTYKUŁ 32.48

Ochrona praw do odmian roślin

Strony chronią prawa do odmian roślin zgodnie z Międzynarodową konwencją o ochronie nowych odmian roślin z dnia 2 grudnia 1961 r., ostatnio zmienioną w Genewie w dniu 19 marca 1991 r. (zwaną dalej „konwencją UPOV”), w tym wyjątki od prawa hodowcy, o których mowa w art. 15 konwencji UPOV, oraz współpracują w celu promowania i egzekwowania tych praw.

SEKCJA C

EGZEKWOWANIE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

PODSEKCJA 1

CYWILNE I ADMINISTRACYJNE EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW

ARTYKUŁ 32.49

Obowiązki ogólne

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązania wynikające z porozumienia TRIPS oraz zapewnia egzekwowanie praw własności intelektualnej zgodnie ze swoim prawem i praktyką. Strony przewidują środki, procedury i środki zaradcze przewidziane w niniejszej podsekcji.

2. Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do praw objętych podsekcją 6 sekcji B.

3. Strona przewiduje środki, procedury i środki zaradcze, które muszą być uczciwe i sprawiedliwe oraz nie mogą być nadmiernie skomplikowane lub kosztowne lub pociągać za sobą nierozsądnych ograniczeń czasowych lub nieuzasadnionych opóźnień.

PUBLIC

4. Środki, procedury i środki zaradcze, o których mowa w ust. 3, muszą być również skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz muszą być stosowane w taki sposób, aby uniknąć tworzenia barier w legalnym handlu oraz aby zapewnić zabezpieczenia przed ich nadużyciem.

5. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie nakłada na którąkolwiek ze Stron jakiegokolwiek obowiązku:

a) wprowadzenia systemu sądowego w celu egzekwowania praw własności intelektualnej, który jest odrębny od systemu sądowego służącego ogólnemu egzekwowaniu prawa; lub

b) w odniesieniu do podziału zasobów między egzekwowaniem praw własności intelektualnej a ogólnym egzekwowaniem prawa.

ARTYKUŁ 32.50

Osoby uprawnione do występowania o zastosowanie środków, procedur i środków zaradczych w zakresie egzekwowania przepisów

Każda ze Stron za osoby uprawnione do występowania o zastosowanie środków, procedur i środków zaradczych, o których mowa w niniejszej sekcji oraz w części III porozumienia TRIPS, uznaje:

a) uprawnionych z tytułu praw własności intelektualnej zgodnie z prawem każdej ze Stron;

PUBLIC

b) wszystkie inne osoby uprawnione do korzystania z tych praw, w szczególności licencjobiorców, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim;

c) organizacje zbiorowego zarządzania prawami własności intelektualnej, które są zgodnie z przepisami uznane za uprawnione do reprezentowania uprawnionych z tytułu praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim;

d) podmioty[1] zgodnie z przepisami uznane za mające prawo do reprezentowania podmiotów praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez prawo każdej ze Stron oraz zgodnie z nim.

ARTYKUŁ 32.51

Dowody

1. Każda ze Stron zapewnia, aby nawet przed rozpoczęciem postępowania co do istoty sprawy właściwe organy sądowe mogły – po złożeniu wniosku przez stronę, która przedstawiła rozsądnie dostępne dowody na poparcie swoich twierdzeń, że jej prawo własności intelektualnej zostało naruszone lub ma zostać naruszone – nakazać bezzwłoczne i skuteczne środki tymczasowe w celu zabezpieczenia odpowiednich dowodów dotyczących zarzucanego naruszenia, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych na podstawie prawa tej Strony. Nakazując środki tymczasowe, organy sądowe biorą pod uwagę uzasadnione interesy domniemanego sprawcy naruszenia.

[1] W przypadku Chile pojęcie „podmioty” oznacza „federacje i stowarzyszenia”. W przypadku Strony UE pojęcie „podmioty” oznaczają „profesjonalne organizacje zrzeszające pełnomocników”.

2. Środki tymczasowe, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować szczegółowy opis – z pobraniem próbek lub bez – lub fizyczne zajęcie towarów, w odniesieniu do których podnoszony jest zarzut naruszenia prawa, a także, w stosownych przypadkach, materiałów i narzędzi wykorzystywanych głównie w produkcji lub dystrybucji tych towarów oraz związanych z nimi dokumentów.

3. Każda ze Stron – w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej popełnionego na skalę handlową – podejmuje środki niezbędne do umożliwienia właściwym organom sądowym nakazania, w stosownych przypadkach, przekazania na wniosek strony dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych znajdujących się pod kontrolą strony przeciwnej, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

ARTYKUŁ 32.52

Prawo do informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w trakcie postępowania cywilnego w sprawie naruszenia prawa własności intelektualnej oraz w odpowiedzi na uzasadniony i proporcjonalny wniosek strony skarżącej właściwe organy sądowe mogły nakazać sprawcy naruszenia lub jakiejkolwiek innej osobie przekazanie informacji dotyczących pochodzenia i sieci dystrybucyjnych towarów lub usług naruszających prawo własności intelektualnej.

PUBLIC

2. Do celów ust. 1 „jakakolwiek inna osoba” oznacza osobę, która co najmniej:

a) znajdowała się w posiadaniu towarów naruszających prawo na skalę handlową;

b) korzystała z usług naruszających prawo na skalę handlową;

c) świadczyła na skalę handlową usługi wykorzystywane w działaniach naruszających prawo; lub

d) została wskazana przez osobę, o której mowa w niniejszym ustępie, jako zaangażowana w produkcję, wytwarzanie lub dystrybucję towarów naruszających prawo lub świadczenie usług naruszających prawo.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować w stosownych przypadkach:

a) imiona i nazwiska lub nazwy i adresy producentów, wytwórców, dystrybutorów, dostawców oraz innych poprzednich posiadaczy towarów lub usług, a także przewidywanych hurtowników i detalistów; oraz

b) informacje o produkowanych, wytworzonych, dostarczonych, otrzymanych lub zamówionych ilościach, a także o cenie uzyskanej za dane towary lub usługi.

PUBLIC

4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie bez uszczerbku dla przepisów Strony, które:

a) przyznają uprawnionemu prawa do otrzymywania dodatkowych informacji;

b) regulują wykorzystywanie w postępowaniach cywilnych informacji przekazywanych na podstawie niniejszego artykułu;

c) regulują odpowiedzialność za niewłaściwe korzystanie z prawa do informacji;

d) umożliwiają odmowę przekazania informacji, które zmusiłyby osobę, o której mowa w ust. 1, do przyznania się do jej własnego udziału lub udziału jej bliskich członków rodziny w naruszeniu prawa własności intelektualnej; lub

e) regulują ochronę poufności źródeł informacji lub przetwarzania danych osobowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.53

Środki tymczasowe i zabezpieczające

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe mogły – na wniosek wnioskodawcy – wydać przeciwko domniemanemu sprawcy naruszenia tymczasowy nakaz sądowy mający zapobiec jakiemukolwiek nieuchronnemu naruszeniu prawa własności intelektualnej lub zakazać, tymczasowo oraz z zastrzeżeniem – w stosownych przypadkach – okresowego uiszczania kary pieniężnej, w przypadku gdy taka kara przewidziana jest w prawie tej Strony, dalszych zarzucanych naruszeń tego prawa, lub w przypadku jego kontynuowania nakazać złożenie zabezpieczenia mającego zapewnić pokrycie strat poniesionych przez uprawnionego. Tymczasowy nakaz sądowy może być także wydany na tych samych warunkach, w stosownych przypadkach, przeciwko osobie trzeciej[1], nad którą właściwy organ sądowy sprawuje jurysdykcję i której usługi są wykorzystywane do naruszania prawa własności intelektualnej.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe mogły – na wniosek wnioskodawcy – nakazać zajęcie lub dostarczenie[2] towarów, co do których zachodzi podejrzenie, że naruszają prawo własności intelektualnej, aby zapobiec ich wprowadzeniu do kanałów handlowych lub przepływowi w kanałach handlowych.

[1] Do celów niniejszego artykułu Strona może postanowić, że „osoba trzecia" obejmuje pośrednika.

[2] W celu wykonania niniejszego ustępu Strona może dokonać wyboru pomiędzy zajęciem a dostarczeniem.

3. W przypadku zarzucanego naruszenia popełnionego na skalę handlową każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku gdy wnioskodawca wskaże okoliczności, które mogłyby zagrozić naprawieniu szkód, organy sądowe mogły zarządzić tymczasowe zajęcie takich ruchomości i nieruchomości domniemanego sprawcy naruszenia, łącznie z zablokowaniem rachunków bankowych i innych aktywów. W tym celu właściwe organy mogą zarządzić przekazanie dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych lub odpowiedni dostęp do odpowiednich informacji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.54

Środki zaradcze

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe były uprawnione do nakazania – na wniosek wnioskodawcy oraz bez uszczerbku dla wszelkich odszkodowań należnych uprawnionemu z tytułu naruszenia, oraz bez jakiejkolwiek rekompensaty – zniszczenia lub co najmniej ostatecznego wycofania z kanałów handlowych towarów, które uznano za naruszające prawo własności intelektualnej. W stosownych przypadkach organy sądowe mogą również nakazać zniszczenie materiałów i narzędzi wykorzystywanych głównie w tworzeniu lub wytwarzaniu tych towarów.

2. Organy sądowe każdej ze Stron uprawnione są do nakazania wykonania tych środków na koszt sprawcy naruszenia, chyba że istnieją szczególne powody przemawiające za innym rozwiązaniem.

3. Przy rozpatrywaniu wniosku o środki zaradcze bierze się pod uwagę potrzebę zachowania proporcji pomiędzy wagą naruszenia a zarządzonymi środkami zaradczymi, a także interesy osób trzecich.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.55

Nakazy sądowe

Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa własności intelektualnej w orzeczeniu sądowym, organy sądowe mogły wydać przeciwko sprawcy naruszenia oraz, w stosownych przypadkach, przeciwko osobie trzeciej[1], nad którą właściwy organ sądowy sprawuje jurysdykcję i której usługi są wykorzystywane do naruszania prawa własności intelektualnej, nakaz sądowy mający na celu zakazanie kontynuacji naruszenia.

[1] Do celów niniejszego artykułu Strona może postanowić, że „osoba trzecia" obejmuje pośrednika.

ARTYKUŁ 32.56

Środki alternatywne

Każda ze Stron może przewidzieć, że organy sądowe, w stosownych przypadkach i na wniosek osoby, która może podlegać środkom przewidzianym w art. 32.54 lub art. 32.55, mogą zasądzić odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej zamiast stosowania środków przewidzianych w art. 32.54 lub 32.55, jeżeli osoba ta działała nieumyślnie i nie dopuściła się niedbalstwa i jeżeli wykonanie danych środków spowodowałoby dla tej osoby niewspółmierną szkodę, a odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej wydaje się rozsądnie zadowalające.

ARTYKUŁ 32.57

Odszkodowanie

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe – na wniosek strony poszkodowanej – nakazały sprawcy naruszenia, który wiedząc lub mając uzasadnione podstawy, by wiedzieć, zaangażował się w działalność naruszającą prawo, aby wypłacił uprawnionemu odszkodowanie odpowiednie do zrekompensowania szkody poniesionej przez uprawnionego w wyniku naruszenia.

2. Przy określaniu kwoty odszkodowania na podstawie ust. 1 organy sądowe każdej ze Stron uprawnione są do uwzględnienia między innymi wszelkich uzasadnionych obliczeń wartości przedstawionych przez uprawnionego, które mogą obejmować utracone zyski, wartość towarów lub usług, których dotyczy naruszenie, wycenionych zgodnie z ceną rynkową lub sugerowaną ceną detaliczną[1]. Każda ze Stron zapewnia, aby przynajmniej w przypadkach naruszenia praw autorskich lub praw pokrewnych oraz podrabiania znaków towarowych jej organy sądowe w cywilnym postępowaniu sądowym były uprawnione do nakazania sprawcy naruszenia wypłacenia uprawnionemu części zysków uzyskanych przez sprawcę naruszenia, które można przypisać naruszeniu, jako alternatywy dla odszkodowania, jego uzupełnienie lub jego część.

3. Jako rozwiązanie alternatywne wobec zastosowania ust. 2 każda ze Stron może postanowić, że jej organy sądowe są uprawnione, w stosownych przypadkach, do ustalenia odszkodowania jako płatności ryczałtowej na podstawie co najmniej takich elementów, jak wysokość opłat licencyjnych lub opłat należnych w przypadku złożenia przez sprawcę naruszenia wniosku o upoważnienie do korzystania z danych praw własności intelektualnej.

4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie uniemożliwia którejkolwiek ze Stron postanowienia, że w przypadku gdy sprawca naruszenia nie zaangażował się w działalność naruszającą prawo wiedząc o tym lub mając uzasadnione podstawy, by o tym wiedzieć, jej organy sądowe mogą zasądzić – na korzyść poszkodowanej strony – zwrot zysków lub zapłatę odszkodowania, którego wysokość może być ustalona z góry.

[1] W przypadku Strony UE obejmowałoby to również, w stosownych przypadkach, elementy inne niż czynniki gospodarcze, takie jak szkoda moralna, jaką uprawniony poniósł w związku z naruszeniem.

ARTYKUŁ 32.58

Koszty sądowe

Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe, w stosownych przypadkach, były uprawnione do nakazania, po zakończeniu sądowego postępowania cywilnego dotyczącego egzekwowania praw własności intelektualnej, wypłacenia przez stronę przegrywającą na rzecz strony wygrywającej kosztów prawnych oraz pokrycia innych wydatków, zgodnie z prawem danej Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.59

Publikowanie orzeczeń sądowych

Każda ze Stron zapewnia, aby w ramach postępowania sądowego wszczętego w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej organy sądowe mogły, na wniosek wnioskodawcy, a na koszt sprawcy naruszenia, zarządzić odpowiednie środki w celu rozpowszechnienia informacji dotyczącej orzeczenia, w tym również jego wyeksponowania i publikacji w całości lub w części.

ARTYKUŁ 32.60

Domniemanie autorstwa lub własności

Strony uznają, że do celów stosowania środków, procedur i środków zaradczych przewidzianych w niniejszej sekcji:

a) umieszczenie imienia i nazwiska autora na utworze literackim lub artystycznym w sposób zwyczajowo przyjęty jest wystarczające dla utożsamienia autora z tym utworem, o ile brak jest dowodów wskazujących, że jest inaczej, co w konsekwencji uprawnia autora do wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia; oraz

b) lit. a) stosuje się odpowiednio do posiadaczy praw pokrewnych prawom autorskim w odniesieniu do ich przedmiotów ochrony.

ARTYKUŁ 32.61

Postępowania administracyjne

W zakresie, w jakim jakikolwiek środek cywilnoprawny może być zarządzony w wyniku postępowania administracyjnego co do istoty sprawy, postępowanie takie musi być zgodne z zasadami, które są równoważne co do swej istoty zasadom przewidzianym w odpowiednich postanowieniach niniejszej podsekcji.

PODSEKCJA 2

EGZEKWOWANIE PRZEPISÓW PRZY KONTROLI GRANICZNEJ

ARTYKUŁ 32.62

Środki stosowane przy kontroli granicznej

1. W odniesieniu do towarów podlegających kontroli celnej każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury, w ramach których uprawniony ma możliwość składania wniosków do właściwych organów o zawieszenie zwolnienia podejrzanych towarów lub o ich zatrzymanie. Do celów niniejszej podsekcji „podejrzane towary" oznaczają towary, co do których zachodzi podejrzenie naruszenia znaków towarowych, praw autorskich i praw pokrewnych, oznaczeń geograficznych, patentów, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych lub topografii układów scalonych.

2. Właściwe organy każdej ze Stron muszą posiadać elektroniczne systemy zarządzania wnioskami pozytywnie rozpatrzonymi lub zarejestrowanymi.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy nie pobierały opłat na pokrycie kosztów administracyjnych związanych z rozpatrzeniem wniosku lub rejestracją.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy podejmowały decyzje o pozytywnym rozpatrzeniu lub zarejestrowaniu wniosku w rozsądnym terminie.

PUBLIC

5. Każda ze Stron zapewnia, aby pozytywnie rozpatrzony lub zarejestrowany wniosek miały zastosowanie do wielu przesyłek towarów.

6. W odniesieniu do towarów podlegających kontroli celnej każda ze Stron zapewnia, aby jej organy celne mogły z własnej inicjatywy podejmować działania polegające na zawieszeniu zwolnienia lub zatrzymaniu towarów, co do których zachodzi podejrzenie naruszenia znaków towarowych lub praw autorskich.

7. Organy celne wykorzystują analizę ryzyka do celów identyfikacji podejrzanych towarów. Każda ze Stron wykonuje niniejszy ustęp zgodnie ze swoim prawem.

8. Każda ze Stron może posiadać procedury umożliwiające zniszczenie podejrzanych towarów, bez konieczności uprzedniego postępowania administracyjnego lub sądowego w celu formalnego stwierdzenia naruszeń, w przypadkach gdy zainteresowane osoby wyrażają zgodę na takie zniszczenie lub nie wyrażają wobec niego sprzeciwu. Jeżeli takie towary nie zostaną zniszczone, każda ze Stron zapewnia, aby – poza wyjątkowymi okolicznościami – towary te zostały usunięte z obrotu handlowego w taki sposób, aby uniknąć jakiejkolwiek szkody dla uprawnionego.

9. Każda ze Stron może wprowadzić procedury umożliwiające szybkie niszczenie towarów oznaczonych podrobionym znakiem towarowym i towarów pirackich, które są wysyłane w przesyłkach pocztowych lub ekspresowych.

10. Strona może zadecydować o niestosowaniu niniejszego artykułu do przywozu towarów wprowadzonych do obrotu w państwie trzecim przez uprawnionych lub za ich zgodą. Strona może również zadecydować o niestosowaniu niniejszego artykułu do towarów o charakterze niehandlowym znajdujących się w bagażu osobistym podróżnych.

PUBLIC

11. Organy celne Stron prowadzą regularny dialog oraz promują współpracę z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i z innymi organami zaangażowanymi w egzekwowanie praw własności intelektualnej.

12. Strony współpracują w zakresie międzynarodowego handlu podejrzanymi towarami. W szczególności Strony w miarę możliwości wymieniają się informacjami na temat handlu podejrzanymi towarami mającymi wpływ na drugą Stronę.

13. Bez uszczerbku dla innych form współpracy Protokół do niniejszej Umowy w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych ma zastosowanie do naruszeń przepisów dotyczących praw własności intelektualnej, do których egzekwowania zgodnie z niniejszym artykułem właściwe są organy celne Strony.

ARTYKUŁ 32.63

Zgodność z GATT i porozumieniem TRIPS

Przy wdrażaniu środków stosowanych przy kontroli granicznej służących egzekwowaniu praw własności intelektualnej przez jej organy celne, objętych lub nieobjętych niniejszą podsekcją, każda ze Stron zapewnia zgodność ze swoimi obowiązkami wynikającymi z GATT 1994 i porozumienia TRIPS, a w szczególności z art. V GATT 1994 oraz art. 41 i sekcji 4 części III porozumienia TRIPS.

PUBLIC

SEKCJA D

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.64

Współpraca

1. Strony współpracują w celu wspierania wykonywania zobowiązań i obowiązków podjętych zgodnie z niniejszym rozdziałem.

2. Obszary współpracy w kwestiach dotyczących ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej mogą obejmować następujące działania:

a) wymianę informacji na temat ram prawnych w dziedzinie praw własności intelektualnej oraz odpowiednich przepisów dotyczących ich ochrony i egzekwowania;

b) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie postępów w pracach legislacyjnych;

c) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie egzekwowania praw własności intelektualnej;

d) wymianę doświadczeń między Stronami w zakresie egzekwowania przepisów na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego przez organy celne, policję oraz organy administracyjne i sądowe;

e) koordynację w celu zapobiegania wywozowi towarów podrobionych, w tym z państwami trzecimi;

f) pomoc techniczną, budowanie zdolności oraz wymianę i szkolenie pracowników;

g) ochronę i obronę praw własności intelektualnej oraz rozpowszechnianie informacji na ten temat, między innymi w środowisku przedsiębiorców i w społeczeństwie obywatelskim;

h) podnoszenie świadomości społecznej konsumentów i uprawnionych, a także wzmacnianie współpracy instytucjonalnej, w szczególności między ich urzędami własności intelektualnej;

i) aktywne promowanie podnoszenia świadomości i edukację ogółu społeczeństwa w zakresie polityki dotyczącej praw własności intelektualnej;

j) współpracę publiczno-prywatną z udziałem MŚP, w tym podczas wydarzeń lub zgromadzeń dotyczących MŚP, w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczania ich naruszeń; oraz

k) formułowanie skutecznych strategii w celu określenia odbiorców oraz tworzenie programów komunikacyjnych służących podniesieniu świadomości konsumentów i mediów w zakresie skutków naruszenia praw własności intelektualnej, w tym zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz powiązań z przestępczością zorganizowaną.

PUBLIC

3. Każda ze Stron może udostępniać publicznie specyfikacje produktów lub skrócone wersje tych specyfikacji oraz informacje o odpowiednich punktach kontaktowych drugiej Strony do celów kontroli oznaczeń geograficznych chronionych na podstawie podsekcji 4 sekcji B oraz zarządzania nimi.

4. Strony, bezpośrednio lub za pośrednictwem podkomitetu, o którym mowa w art. 32.66, utrzymują kontakt we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania i funkcjonowania niniejszego rozdziału.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.65

Dobrowolne inicjatywy zainteresowanych stron

Każda ze Stron podejmuje starania, aby ułatwiać realizację dobrowolnych inicjatyw zainteresowanych stron mających na celu ograniczenie naruszeń praw własności intelektualnej, w tym w internecie i na innych rynkach, koncentrując się na konkretnych problemach oraz poszukując praktycznych rozwiązań, które są realistyczne, zrównoważone, proporcjonalne i sprawiedliwe dla wszystkich zainteresowanych, w tym w następujący sposób:

a) każda ze Stron podejmuje starania, aby zebrać na swoim terytorium zainteresowane strony na zasadzie dobrowolności, aby ułatwić realizację dobrowolnych inicjatyw mających na celu znalezienie rozwiązań i pogodzenie różnic w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczenie naruszeń;

b) każda ze Stron podejmuje starania, aby wymieniać z drugą Stroną informacje dotyczące działań na rzecz ułatwienia realizacji dobrowolnych inicjatyw zainteresowanych stron na jej własnym terytorium; oraz

c) Strony podejmuje starania, aby promować otwarty dialog i współpracę między zainteresowanymi stronami Stron oraz zachęcać zainteresowane strony Stron do wspólnego znajdowania rozwiązań i pogodzenia różnic w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej oraz ograniczania ich naruszeń.

PUBLIC

ARTYKUŁ 32.66

Podkomitet ds. Własności Intelektualnej

Podkomites.ds. Własności Intelektualnej (zwany dalej „podkomitetem”), ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1, monitoruje oraz zapewnia właściwe wykonywanie i funkcjonowanie niniejszego rozdziału oraz załączników 32-A, 32-B i 32-C. Podkomitet wykonuje również określone zadania powierzone mu w niniejszym rozdziale, w tym w art. 32.40.

ROZDZIAŁ 33

HANDEL I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

SEKCJA A

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 33.1

Cele

1. Strony przywołują Agendę 21 w sprawie środowiska i rozwoju przyjętą podczas Szczytu Ziemi – konferencji zorganizowanej w Rio de Janeiro w dniach 3–14 czerwca 1992 r., plan realizacji przyjęty podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w Johannesburgu w 2002 r., Deklarację Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji przyjętą przez Międzynarodową Konferencję Pracy podczas jej 97. sesji, która odbyła się w Genewie w dniu 10 czerwca 2008 r. (zwaną dalej „deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji"), dokument końcowy Konferencji ONZ z 2012 roku w sprawie Zrównoważonego Rozwoju zatytułowany „Przyszłość, jakiej chcemy", a także Agendę 2030 i określone w niej cele zrównoważonego rozwoju.

PUBLIC

2. Strony uznają, że zrównoważony rozwój obejmuje rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochronę środowiska, przy czym wszystkie trzy są współzależne i wzajemnie się uzupełniają dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń.

3. W świetle powyższego celem niniejszego rozdziału jest wzmocnienie stosunków handlowych i inwestycyjnych między Stronami w sposób, który przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, w szczególności w kwestiach dotyczących pracy[1] i środowiska, które mają znaczenie dla handlu i inwestycji.

4. W niniejszym rozdziale przewidziano podejście polegające na współpracy, oparte na wspólnych wartościach i interesach.

ARTYKUŁ 33.2

Prawo do regulacji oraz poziomy ochrony

1. Strony uznają prawo każdej ze Stron do określania swoich polityk i priorytetów w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności do ustanawiania swoich własnych poziomów wewnętrznej ochrony pracy i środowiska oraz swoich własnych priorytetów w zakresie pracy i środowiska, a także do odpowiedniego przyjmowania lub zmiany swojego prawa i polityk dotyczących pracy i środowiska.

2. Poziomy ochrony, prawo i polityki, o którym mowa w ust. 1, muszą być zgodne z zobowiązaniem każdej ze Stron do przestrzegania wielostronnych umów środowiskowych oraz wielostronnych norm i porozumień dotyczących pracy, o których mowa w niniejszym rozdziale, których jest stroną.

[1] Do celów niniejszego rozdziału pojęcie „praca” oznacza cele strategiczne MOP objęte programem godnej pracy, który wyrażono w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji.

PUBLIC

3. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze oraz polityki dotyczące ochrony środowiska i pracy zapewniały wysoki poziom ochrony środowiska i pracy oraz sprzyjały jego utrzymaniu, a także dąży do dalszego podnoszenia poziomu ochrony środowiska i pracy przewidzianego w jej przepisach ustawowych i wykonawczych oraz politykach.

4. Strona nie może osłabiać ani obniżać poziomów ochrony przewidzianych w jej przepisach ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w celu wspierania handlu lub inwestycji.

5. Strona nie może zwalniać ze stosowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy ani w inny sposób odstąpić od ich stosowania, ani oferować zwolnienia ze stosowania tych przepisów lub innego odstąpienia od ich stosowania w sposób, który osłabia lub obniża poziom ochrony zapewniany przez te przepisy ustawowe i wykonawcze w celu wspierania handlu lub inwestycji.

6. Strona nie może poprzez ciągłe lub powtarzające się działanie lub zaniechanie uchylać się od skutecznego egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w sposób, który może mieć wpływ na handel lub inwestycje.

7. Każda ze Stron zachowuje prawo do korzystania z rozsądnej swobody decyzyjnej oraz podejmowania w dobrej wierze decyzji dotyczących przydzielenia zasobów dotyczących egzekwowania przepisów zgodnie z priorytetami w zakresie egzekwowania swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy.

8. Strona nie może stosować swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska i pracy w sposób, który stanowiłby ukryte ograniczenie handlu lub inwestycji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.3

Handel oraz odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej
i zarządzanie łańcuchami dostaw

PUBLIC

1. Strony uznają znaczenie odpowiedzialnego zarządzania łańcuchami dostaw poprzez odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej lub praktyki w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz rolę handlu w realizacji tego celu.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) promuje odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej lub społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw, zachęcając przedsiębiorstwa do stosowania odpowiednich praktyk, które są zgodne z uznanymi na poziomie międzynarodowym zasadami, normami i wytycznymi, w tym wytycznymi sektorowymi dotyczącymi należytej staranności, które zostały zatwierdzone lub są wspierane przez tę Stronę; oraz

b) wspiera rozpowszechnianie i stosowanie odpowiednich instrumentów międzynarodowych, które zostały zatwierdzone lub są wspierane przez tę Stronę, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej przyjęta przez MOP w Genewie w listopadzie 1977 r. (zwana dalej „trójstronną deklaracją zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej MOP"), inicjatywa ONZ *Global Compact* oraz Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka zatwierdzone przez Radę Praw Człowieka w rezolucji 17/4 z dnia 16 czerwca 2011 r.

3. Strony uznają użyteczność międzynarodowych wytycznych sektorowych w obszarze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw lub odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz promują współpracę w tym zakresie. Strony wdrażają również środki promujące przestrzeganie wytycznych OECD dotyczących należytej staranności.

4. Strony uznają znaczenie promowania handlu towarami, które sprzyjają lepszym warunkom społecznym i praktykom przyjaznym dla środowiska, takich jak towary i usługi środowiskowe przyczyniające się do rozwoju zasobooszczędnej gospodarki niskoemisyjnej, towary, których produkcja nie jest związana z wylesianiem oraz towary podlegające dobrowolnym systemom i mechanizmom zapewniania zrównoważonego rozwoju.

5. Strony wymieniają się informacjami oraz najlepszymi praktykami, a także – w stosownych przypadkach – współpracują na poziomie dwustronnym, regionalnym i na forach międzynarodowych w kwestiach objętych niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 33.4

Informacje naukowe i techniczne

1. Podczas ustanawiania lub wdrażania środków służących ochronie środowiska lub warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje między Stronami, każda ze Stron uwzględnia dostępne dowody naukowe i techniczne, najlepiej pochodzące od uznanych organów naukowo-technicznych, a także odpowiednie normy, wytyczne lub zalecenia międzynarodowe, w przypadku gdy takie istnieją.

2. Jeżeli dowody lub informacje naukowe są niewystarczające lub niejednoznaczne i istnieje ryzyko poważnej degradacji środowiska lub ryzyko dla bezpieczeństwa i higieny pracy na terytorium Strony, Strona ta może przyjąć środki oparte na zasadzie ostrożności. Środki takie podlegają przeglądowi w przypadku pojawienia się nowych lub dodatkowych informacji naukowych.

3. Jeżeli środek przyjęty zgodnie z ust. 2 ma wpływ na handel lub inwestycje między Stronami, Strona może zwrócić się do Strony, która przyjęła środek, o przekazanie informacji wskazujących, że środek ten jest zgodny z jej własnym poziomem ochrony oraz może zwrócić się o poddanie tej kwestii pod dyskusję w ramach Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

4. Środki takie nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby narzędzie służące arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji lub ukryte ograniczenie handlu lub inwestycji.

ARTYKUŁ 33.5

Przejrzystość oraz dobre praktyki regulacyjne

Strony uznają znaczenie stosowania przepisów dotyczących przejrzystości oraz dobrych praktyk regulacyjnych zgodnie z rozdziałami 35 i 36, w szczególności przepisów zapewniających zainteresowanym osobom możliwość przedstawiania opinii dotyczących:

a) środków służących ochronie środowiska i warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje; oraz

b) środków dotyczących handlu lub inwestycji, które mogą mieć wpływ na ochronę środowiska lub warunki pracy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.6

Świadomość społeczna, informowanie, uczestnictwo i gwarancje proceduralne

1. Każda ze Stron promuje świadomość społeczną na temat swoich przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących pracy i ochrony środowiska, w tym poprzez zapewnienie, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze dotyczące pracy i ochrony środowiska oraz procedury w zakresie egzekwowania i przestrzegania przepisów były publicznie dostępne.

2. Każda ze Stron dąży do uwzględnienia wniosków o udzielenie informacji złożonych przez jakąkolwiek osobę w odniesieniu do wykonywania niniejszego rozdziału przez daną Stronę.

3. Każda ze Stron korzysta z mechanizmów, o których mowa w art. 40.5, 40.6 i 40.7, w celu uzyskania opinii w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

4. Każda ze Stron przewiduje przyjmowanie oraz należyte uwzględnianie uwag i opinii w formie pisemnych oświadczeń składanych przez osobę tej Strony w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami. Strona udziela pisemnej odpowiedzi na takie oświadczenia w odpowiednim czasie. Może powiadomić o takich uwagach i opiniach swoją wewnętrzną grupę konsultacyjną ustanowioną na podstawie art. 40.6 oraz punkt kontaktowy drugiej Strony wyznaczony na podstawie art. 33.19 ust. 6.

5. Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem, zapewnia dostęp do procedur administracyjnych lub sądowych osobom, które mają prawnie uznany interes w danej sprawie lub twierdzą, że ich prawo zostało naruszone, w celu umożliwienia podjęcia działań przeciwko naruszeniom jej prawa dotyczącego ochrony środowiska lub prawa pracy, w tym odpowiednich środków zaradczych w przypadku naruszenia takiego prawa.

6. Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem, zapewnia, aby procedury, o których mowa w ust. 5, były zgodne z zasadą sprawiedliwości proceduralnej, nie były nadmiernie kosztowne, nie pociągały za sobą nierozsądnych ograniczeń czasowych lub nieuzasadnionych opóźnień oraz aby w stosownych przypadkach zapewniały możliwość wydania nakazu sądowego, a także aby były one sprawiedliwe, słuszne i przejrzyste.

ARTYKUŁ 33.7

Działania w zakresie współpracy

1. Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie handlowych aspektów polityk dotyczących ochrony środowiska i pracy dla osiągnięcia celów określonych w niniejszej Umowie oraz wykonywania niniejszego rozdziału.

PUBLIC

2. Działania w zakresie współpracy można rozwijać i wdrażać przy udziale organizacji międzynarodowych i regionalnych, a także – w stosownych przypadkach – państw trzecich, przedsiębiorstw, organizacji pracodawców i pracowników, organizacji edukacyjnych i badawczych oraz innych organizacji pozarządowych.

3. Działania w zakresie współpracy prowadzi się w odniesieniu do kwestii i tematów uzgodnionych przez Strony w celu rozwiązania kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

4. Strony mogą współpracować w kwestiach przewidzianych w niniejszym rozdziale, a także między innymi w kwestiach:

a) pracowniczych i środowiskowych aspektów handlu i zrównoważonego rozwoju na forach międzynarodowych, w tym w szczególności w ramach WTO, Forum Politycznego Wysokiego Szczebla ONZ ds. Zrównoważonego Rozwoju, Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), MOP i wielostronnych umów środowiskowych;

b) wpływu prawa pracy i prawa ochrony środowiska oraz norm w tym zakresie na handel i inwestycje;

c) wpływu prawa handlowego i inwestycyjnego na pracę i środowisko; oraz

PUBLIC

d) handlowych aspektów:

(i) inicjatyw na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, w tym inicjatyw mających na celu promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym, zielonego wzrostu i redukcji zanieczyszczeń; oraz

(ii) inicjatyw na rzecz promowania towarów i usług środowiskowych, w tym poprzez usuwanie związanych z nimi barier pozataryfowych.

5. Strony wspólnie ustalają priorytety dotyczące działań w zakresie współpracy na podstawie obszarów wspólnego zainteresowania i dostępnych zasobów.

6. Strony mogą prowadzić działania w obszarach współpracy określonych w niniejszym rozdziale osobiście lub przy użyciu wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom.

PUBLIC

SEKCJA B

ŚRODOWISKO I HANDEL

ARTYKUŁ 33.8

Cele

1. Strony dążą do promowania wzajemnie wspierających się polityki handlowej i polityki ochrony środowiska, wysokiego poziomu ochrony środowiska zgodnie z wielostronnymi umowami środowiskowymi, których są odpowiednio stronami, oraz skutecznego egzekwowania swoich własnych przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących ochrony środowiska, a także do zwiększenia swoich zdolności w zakresie rozwiązywania kwestii środowiskowych związanych z handlem, w tym poprzez współpracę.

2. Strony uznają, że wzmocniona współpraca na rzecz ochrony i zachowania środowiska oraz zrównoważonego gospodarowania ich zasobami naturalnymi przynosi korzyści, które mogą przyczynić się do zrównoważonego rozwoju, wzmocnienia ich zarządzania środowiskiem oraz uzupełnienia celów określonych w niniejszej Umowie.

3. Strony uznają znaczenie wzajemnie wspierających się polityk i praktyk w dziedzinie handlu i ochrony środowiska dla poprawy ochrony środowiska w ramach promowania zrównoważonego rozwoju.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.9

Wielostronne zarządzanie środowiskiem i wielostronne umowy środowiskowe

1. Strony uznają znaczenie Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP. Strony uznają kluczową rolę wielostronnych umów środowiskowych umożliwiających sprostanie globalnym, regionalnym i krajowym wyzwaniom środowiskowym. Strony uznają również potrzebę zwiększenia wzajemnego wsparcia między polityką handlową a polityką ochrony środowiska. W związku z tym każda ze Stron skutecznie wykonuje wielostronne umowy środowiskowe, których jest stroną, w tym protokoły do nich.

2. Strony uznają prawo każdej ze Stron do przyjmowania lub utrzymywania środków służących realizacji celów wielostronnych umów środowiskowych, których jest stroną.

3. Strony nawiązują dialog i współpracę, w stosownych przypadkach, w zakresie kwestii handlowych i środowiskowych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności w odniesieniu do wielostronnych umów środowiskowych. Działania te obejmują regularną wymianę informacji na temat inicjatyw każdej ze Stron dotyczących ratyfikacji wielostronnych umów środowiskowych, w tym protokołów i zmian do nich.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.10

Handel i zmiana klimatu

1. Strony uznają znaczenie wielostronnych umów środowiskowych w obszarze zmiany klimatu, w szczególności potrzebę osiągnięcia celu określonego w UNFCCC, a także celu i założeń porozumienia paryskiego, aby przeciwdziałać pilnemu zagrożeniu zmianą klimatu. W związku z tym Strony uznają rolę handlu w osiągnięciu celu zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałaniu zmianie klimatu, a także znaczenie indywidualnych i wspólnych działań służących przeciwdziałaniu skutkom zmiany klimatu poprzez podejmowanie działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) skutecznie wykonuje UNFCCC oraz porozumienie paryskie, w tym swoje zobowiązania w odniesieniu do swoich ustalonych na poziomie krajowym wkładów;

b) promuje pozytywny wkład handlu w transformację w kierunku niskich emisji gazów cieplarnianych, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz rozwoju odpornego na zmianę klimatu, w tym działania w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; oraz

c) ułatwia i promuje handel towarami i usługami oraz inwestycje w towary i usługi o szczególnym znaczeniu dla łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, zrównoważonej energii ze źródeł odnawialnych oraz efektywności energetycznej, w sposób zgodny z innymi postanowieniami niniejszej Umowy.

PUBLIC

3. Zgodnie z art. 33.7 Strony, w stosownych przypadkach, współpracują w dziedzinie handlowych aspektów zmiany klimatu na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych, w tym w ramach UNFCCC, WTO oraz Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, zawartego w dniu 16 września 1987 r. w Montrealu (zwanego dalej „protokołem montrealskim"). Ponadto Strony, w stosownych przypadkach, mogą współpracować w tych kwestiach również w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej.

4. Zgodnie z ust. 1 Strony współpracują w takich obszarach, jak:

a) wymiana wiedzy i doświadczenia w zakresie wykonywania porozumienia paryskiego, a także w zakresie inicjatyw mających na celu promowanie odporności na zmianę klimatu, energii ze źródeł odnawialnych, technologii niskoemisyjnych, efektywności energetycznej, ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, zrównoważonego transportu, zrównoważonego i odpornego na zmianę klimatu rozwoju infrastruktury, monitorowania emisji oraz rozwiązań opartych na zasobach przyrody; Strony badają również możliwości współpracy w obszarach takich jak nietrwałe czynniki wpływające na zmianę klimatu i sekwestracja dwutlenku węgla w glebie; oraz

b) wymiana wiedzy i doświadczenia w zakresie ambitnego wycofywania substancji zubożających warstwę ozonową i wycofywania wodorofluorowęglowodorów na podstawie protokołu montrealskiego poprzez środki kontroli ich produkcji, konsumpcji i handlu nimi, wprowadzenie przyjaznych dla środowiska rozwiązań stanowiących alternatywę dla tych substancji zubożających warstwę ozonową i wodorofluorowęglowodorów, aktualizację norm bezpieczeństwa i innych odpowiednich norm oraz poprzez zwalczanie nielegalnego handlu substancjami regulowanymi protokołem montrealskim, stosownie do przypadku.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.11

Handel i lasy

PUBLIC

1. Strony uznają znaczenie zrównoważonej gospodarki leśnej oraz rolę handlu w dążeniu do tego celu.

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) wdraża środki zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna i związanego z nim handlu, w tym w stosownych przypadkach w drodze działań w zakresie współpracy z państwami trzecimi;

b) zachęca do zachowania lasów oraz do zrównoważonej gospodarki leśnej;

c) promuje handel drewnem i produktami z drewna oraz konsumpcję drewna i produktów z drewna, które są pozyskiwane legalnie z lasów, którymi gospodaruje się w sposób zrównoważony; oraz

d) wymienia się informacjami oraz, w stosownych przypadkach, współpracuje z drugą Stroną w odniesieniu do związanych z handlem inicjatyw w zakresie zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna, zrównoważonej gospodarki leśnej, wylesiania i degradacji lasów, zarządzania lasami i ochrony pokrywy leśnej w celu zmaksymalizowania wpływu oraz wzajemnego wspierania się ich odpowiednich polityk będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

3. Uznając, że lasy i zrównoważona gospodarka leśna odgrywają kluczową rolę w zwalczaniu zmiany klimaty i zachowaniu różnorodności biologicznej, każda ze Stron promuje inicjatywy mające na celu rozwiązanie problemu wylesiania, w tym za pomocą łańcuchów dostaw niepowodujących wylesiania. Ponadto Strony współpracują ze sobą – w stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 33.7 – na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na odpowiednich forach międzynarodowych, na rzecz zminimalizowania wylesiania i degradacji lasów na świecie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.12

Handel oraz dzika flora i fauna

1. Strony uznają znaczenie zapewnienia, aby międzynarodowy handel dziką fauną i florą nie zagrażał jej przetrwaniu, zgodnie z Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem, sporządzoną w dniu 3 marca 1973 r. w Waszyngtonie (CITES).

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron:

a) wdraża skuteczne środki w celu zwalczania nielegalnego handlu dziką florą i fauną, w tym, w stosownych przypadkach, w drodze działań prowadzonych w ramach współpracy z państwami trzecimi; oraz

b) promuje długoterminową ochronę i zrównoważoną eksploatację gatunków wymienionych w dodatkach do CITES, w tym przez współpracę w ramach odpowiednich organów CITES w celu zapewnienia aktualizacji dodatków do CITES oraz poprzez promowanie uwzględnienia gatunków uważanych za zagrożone ze względu na handel międzynarodowy i inne kryteria określone w CITES.

3. Zgodnie z art. 33.7 Strony mogą, w stosownych przypadkach, współpracować lub wymieniać się informacjami na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania związanych ze zwalczaniem nielegalnego handlu dziką florą i fauną, w tym poprzez podnoszenie świadomości w celu zmniejszenia zapotrzebowania na produkty z dzikiej fauny i flory oraz realizowanie inicjatyw mających na celu wzmocnienie współpracy w zakresie wymiany informacji i egzekwowania przepisów.

ARTYKUŁ 33.13

Handel i różnorodność biologiczna

1. Strony uznają znaczenie zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz rolę handlu w realizacji tych celów zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej, sporządzoną w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., innymi wielostronnymi umowami środowiskowymi, których są stroną, oraz decyzjami przyjętymi na ich podstawie.

PUBLIC

2. Zgodnie z ust. 1 każda ze Stron podejmuje środki mające na celu ochronę różnorodności biologicznej, gdy jest ona przedmiotem presji związanej z handlem i inwestycjami, w tym w drodze wymiany informacji i doświadczeń, oraz środki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych, uznając, że przemieszczanie się lądowych i wodnych inwazyjnych gatunków obcych szlakami handlowymi ponad granicami może wywrzeć negatywny wpływ na środowisko, działalność gospodarczą i rozwój gospodarczy oraz na zdrowie ludzi.

3. Strony uznają znaczenie poszanowania, zachowania i utrzymania wiedzy i praktyk ludności rdzennej i społeczności lokalnych, które są świadectwem tradycyjnego stylu życia oraz przyczyniają się do zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej, a także rolę handlu w tych działaniach.

4. Strony uznają znaczenie ułatwienia dostępu do zasobów genetycznych oraz promowania uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów, zgodnie z ich odpowiednimi środkami krajowymi oraz międzynarodowymi zobowiązaniami każdej ze Stron.

5. Strony uznają również znaczenie udziału społeczeństwa w opracowywaniu i wdrażaniu środków dotyczących zachowania i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej oraz konsultacji publicznych w tym zakresie, zgodnie z ich odpowiednim prawem lub polityką.

PUBLIC

6. Zgodnie z art. 33.7 Strony mogą, w stosownych przypadkach, promować, współpracować lub wymieniać się informacjami na poziomie dwustronnym i regionalnym oraz na forach międzynarodowych w kwestiach związanych z handlem aspektów polityk i środków dotyczących różnorodności biologicznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowana, takich jak:

a) inicjatywy i dobre praktyki dotyczące handlu produktami opartymi na zasobach naturalnych, pozyskanymi w drodze zrównoważonego wykorzystywania zasobów biologicznych i które przyczyniają się do ochrony bioróżnorodności;

b) zachowanie i zrównoważone wykorzystywanie różnorodności biologicznej oraz ochrona, odtwarzanie i wycena ekosystemów i usług ekosystemowych oraz powiązanych instrumentów gospodarczych; oraz

c) dostęp do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwy i równy podział korzyści wynikających z ich wykorzystania.

ARTYKUŁ 33.14

Handel oraz zrównoważone zarządzanie rybołówstwem i akwakulturą

1. Strony uznają znaczenie ochrony żywych zasobów morza i ekosystemów morskich oraz zrównoważonego zarządzania nimi, a także rolę handlu w realizacji tych celów.

2. Podczas opracowywania i wdrażania środków ochrony i zarządzania Strony uwzględniają kwestie społeczne, handlowe, rozwojowe i środowiskowe oraz znaczenie rybołówstwa łodziowego lub małoskalowego dla utrzymania lokalnych społeczności rybackich.

PUBLIC

3. Strony uznają, że nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (zwane dalej „połowami NNN")[1] mogą mieć znaczący negatywny wpływ na stada ryb, zrównoważony charakter handlu produktami rybołówstwa, rozwój i środowisko, a także potwierdzają konieczność działań na rzecz wyeliminowania problemów przełowienia i niezrównoważonego wykorzystywania zasobów rybnych.

4. Zgodnie z ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, każda ze Stron:

a) wdraża zasady Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r., postanowienia Porozumienia w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r., odnoszącego się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, przyjętego w Nowym Jorku w dniu 4 sierpnia 1995 r., zasady Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), postanowienia Porozumienia o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu, przyjętego w Rzymie w dniu 24 listopada 1993 r., Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, przyjęty w rezolucji 4/95 w dniu 31 października 1995 r. oraz postanowienia Umowy FAO o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, sporządzonej w Rzymie w dniu 22 listopada 2009 r., a także działa zgodnie z tymi zasadami i postanowieniami;

[1] Pojęcie „nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy" należy rozumieć tak samo, jak określono w ust. 3 międzynarodowego planu działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, przyjętego w Rzymie w 2001 r. (zwanego dalej „planem działania w sprawie połowów NNN z 2001 r.").

b) uczestniczy w inicjatywie FAO dotyczącej globalnych rejestrów statków rybackich, statków do transportu chłodniczego i statków zaopatrujących;

c) dąży do stosowania systemu zarządzania rybołówstwem opartego na najlepszych dostępnych danych naukowych i uznanych na poziomie międzynarodowym najlepszych praktykach w zakresie zarządzania zasobami rybnymi i ich ochrony, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami instrumentów międzynarodowych mającymi na celu zapewnienie zrównoważonego wykorzystywania i ochrony gatunków morskich[1], i opracowanego między innymi w celu:

(i) zapobiegania przełowieniu i nadwyżce mocy produkcyjnych;

(ii) ograniczania przyłowów gatunków niedocelowych;

(iii) promowania odbudowy przełowionych stad w odniesieniu do wszystkich morskich zasobów rybnych; oraz

(iv) promowania zarządzania rybołówstwem z wykorzystaniem podejścia ekosystemowego, w tym w drodze współpracy między Stronami;

[1] Instrumenty te obejmują, między innymi, o ile mają one zastosowanie, Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza, Porozumienie w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z grudnia 1982 r., odnoszące się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi, Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, Porozumienie FAO o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu, plan działania w sprawie połowów NNN z 2001 r. oraz Umowę FAO o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania.

d) w ramach wsparcia starań zmierzających do zwalczania praktyk połowów NNN oraz aby pomóc w powstrzymywaniu handlu produktami z gatunków pozyskanych z takich praktyk:

(i) wdraża skuteczne środki w celu zwalczania połowów NNN;

(ii) zapewnia stosowanie systemów monitorowania, kontroli, nadzoru, zgodności i egzekwowania w celu:

A) powstrzymywania statków pływających pod jej banderą oraz jej osób fizycznych przed angażowaniem się w działalność związaną z połowami NNN oraz zniechęcania do takiej działalności; oraz

B) zwalczania przeładunku na morzu ryb lub produktów rybnych w celu zniechęcania do działalności związanej z połowami NNN i jej unikania;

(iii) wdraża środki stosowane przez państwo portu; oraz

(iv) wdraża środki mające na celu zapobieganie przedostawaniu się połowów NNN i produktów rybnych pochodzących z połowów NNN do łańcuchów dostaw każdej ze Stron oraz współpracuje w tym zakresie, w tym dzięki ułatwianiu wymiany informacji;

PUBLIC

e) bierze czynny udział w pracy regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), których jest członkiem, obserwatorem lub współpracującą stroną niebędącą umawiającą się stroną, aby osiągnąć cele, jakimi są dobre zarządzanie rybołówstwem i zrównoważone rybołówstwo, między innymi poprzez promowanie badań naukowych i przyjmowanie środków ochrony w oparciu o najlepsze dostępne dowody naukowe oraz wzmacnianie mechanizmów zapewniania zgodności, wprowadzenie okresowych przeglądów wykonania, a także przyjęcie skutecznej kontroli, monitorowania i egzekwowania środków zarządzania RFMO oraz, w stosownych przypadkach, przyjęcie i wdrożenie systemów dokumentowania połowów lub systemów certyfikacji oraz środków stosowanych przez państwo portu;

f) dąży do działania zgodnie z odpowiednimi środkami ochrony i zarządzania przyjętymi przez RFMO, których nie jest członkiem, aby nie osłabiać tych środków, oraz stara się nie podważać systemów dokumentowania połowów lub handlu obsługiwanych przez RFMO ani uzgodnień, których nie jest stroną; oraz

g) promuje rozwój zrównoważonej i odpowiedzialnej akwakultury, uwzględniając jego aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe, zgodnie z wdrażaniem celów i zasad zawartych w Kodeksie odpowiedzialnego rybołówstwa FAO.

5. Strony współpracują, w stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 33.7, na poziomie dwustronnym i w ramach RFMO w celu promowania praktyk zrównoważonego rybołówstwa oraz handlu przetworami rybnymi pochodzącymi z połowów i akwakultury zarządzanych w sposób zrównoważony. Ponadto Strony mogą współpracować w celu wymiany wiedzy i dobrych praktyk, aby wspierać wykonywanie niniejszego artykułu.

PUBLIC

SEKCJA C

PRACA I HANDEL

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.15

Cele

1. Strony uznają, że handel i inwestycje stwarzają możliwości tworzenia miejsc pracy i godnej pracy, w tym dla osób młodych, na warunkach zatrudnienia zgodnych z zasadami określonymi w Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, przyjętej przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 18 czerwca 1998 r. i zmienionej w 2022 r. (zwanej dalej „deklaracją Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy"), oraz w Deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, przyjętej w dniu 10 czerwca 2008 r. i zmienionej w 2022 r (zwanej dalej „deklaracją MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji").

2. Strony dążą do zapewnienia wysokich poziomów ochrony pracy zgodnie z międzynarodowymi normami pracy, których przestrzegają, oraz do promowania wzajemnie wspierających się polityk w zakresie handlu i pracy w celu poprawy warunków pracy i jakości życia zawodowego pracowników. Strony będą dążyć do poprawy rozwoju kapitału ludzkiego i zarządzania nim w celu zwiększenia zdolności do zatrudnienia, doskonałości w przedsiębiorczości oraz większej wydajności z korzyścią zarówno dla pracowników, jak i dla przedsiębiorstwa. W tym celu Strony dokładają starań, aby zapewnić osobom młodym możliwości rozwoju umiejętności, które są niezbędne do pomyślnego wejścia na rynek pracy i pozostania na nim.

3. Strony dążą do współpracy w kwestii związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w celu wzmocnienia szerszych stosunków między Stronami.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.16

Wielostronne normy i porozumienia dotyczące pracy

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do wspierania rozwoju handlu międzynarodowego w sposób sprzyjający godnej pracy dla wszystkich, w szczególności dla kobiet, osób młodych i osób z niepełnosprawnościami, zgodnie ze swoimi odpowiednimi obowiązkami określonymi przez MOP, w tym obowiązkami określonymi w deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy, oraz w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji.

2. Przywołując deklarację MOP dotyczącą sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, Strony zwracają uwagę na fakt, że naruszenie fundamentalnych zasad i praw w pracy nie może być traktowane ani wykorzystywane w jakikolwiek inny sposób jako uprawniona przewaga komparatywna, a normy pracy nie powinny być wykorzystywane do protekcjonistycznych celów handlowych.

3. Każda ze Stron skutecznie wykonuje konwencje MOP, które państwa członkowskie i Chile odpowiednio ratyfikowały.

4. Zgodnie z konstytucją MOP, przyjętą jako część XIII traktatu wersalskiego podpisanego w dniu 28 czerwca 1919 r., oraz deklaracją MOP dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy, każda ze Stron przestrzega uznanych na poziomie międzynarodowym podstawowych norm pracy zdefiniowanych w podstawowych konwencjach MOP oraz promuje i skutecznie wdraża te normy, a mianowicie:

a) wolność zrzeszania się i skuteczne uznanie prawa do negocjacji zbiorowych;

b) zniesienie wszelkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej;

c) skuteczne zniesienie pracy dzieci, w tym zakazanie najgorszych form pracy dzieci;

d) likwidację dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu; oraz

e) bezpieczne i zdrowe środowisko pracy.

5. Strony regularnie wymieniają informacje na temat swoich postępów w zakresie ratyfikacji konwencji lub protokołów MOP, które zostały sklasyfikowane przez MOP jako aktualne i których nie są jeszcze stroną.

PUBLIC

6. Każda ze Stron promuje program godnej pracy MOP, określony w deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji, w szczególności w odniesieniu do:

a) godziwych warunków pracy dla wszystkich, między innymi w odniesieniu do płacy i wynagrodzenia, godzin pracy, innych warunków pracy i ochrony socjalnej; oraz

b) dialogu społecznego w kwestiach dotyczących pracy między pracownikami a pracodawcami oraz ich odpowiednimi organizacjami, a także z odpowiednimi organami publicznymi.

7. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami określonymi w ramach MOP każda ze Stron:

a) przyjmuje i wdraża środki i polityki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy; oraz

b) utrzymuje system inspekcji pracy zgodnie z odpowiednimi normami MOP dotyczącymi inspekcji pracy.

ARTYKUŁ 33.17

Praca przymusowa lub obowiązkowa

1. Strony przypominają, że wyeliminowanie pracy przymusowej jest jednym z celów Agendy 2030 oraz podkreślają znaczenie ratyfikowania i skutecznego wykonywania Protokołu z 2014 r. do Konwencji dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r., przyjętego w Genewie w dniu 11 czerwca 2014 r.

PUBLIC

2. Strony uznają cel wyeliminowania wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej, w tym przymusowej lub obowiązkowej pracy dzieci.

3. W związku z tym Strony określają możliwości współpracy oraz wymiany informacji, doświadczeń i dobrych praktyk związanych z wyeliminowaniem wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.18

Współpraca w zakresie handlu i kwestii pracowniczych

Zgodnie z art. 33.7 Strony konsultują się i współpracują ze sobą, w stosownych przypadkach, na poziomie dwustronnym oraz w ramach MOP, w kwestii związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym między innymi w kwestiach:

a) tworzenia miejsc pracy oraz promowania produktywnego zatrudnienia wysokiej jakości, w tym polityk mających na celu generowanie wzrostu gospodarczego sprzyjającego tworzeniu miejsc pracy oraz promowanie zrównoważonych przedsiębiorstw i przedsiębiorczości;

b) promowania poprawy wydajności przedsiębiorstw i pracy, w szczególności w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw;

c) rozwoju kapitału ludzkiego, dostępu do rynku pracy i zwiększenia zdolności do zatrudnienia, w szczególności osób młodych, w tym przez uczenie się przez całe życie i szkolenie zawodowe, edukacji ustawicznej, szkoleń oraz nabywania i podnoszenia kwalifikacji, w tym w nowych branżach i sektorze ochrony środowiska;

d) równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz innowacyjnych praktyk stosowanych w miejscu zatrudnienia w celu poprawy dobrostanu pracowników;

e) promowania świadomości na temat programu godnej pracy MOP, w tym zagadnień dotyczących wzajemnych powiązań między handlem a pełnym i produktywnym zatrudnieniem, dostosowania rynku pracy, podstawowych norm pracy, godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw, ochrony socjalnej i włączenia społecznego, dialogu społecznego i równości płci;

f) promowania wysokiej jakości pracy przez handel, w tym bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży i pracownic, które niedawno rodziły, w miejscu pracy;

g) bezpieczeństwa i higieny pracy oraz inspekcji pracy, na przykład poprawy zgodności i mechanizmów egzekwowania zgodności;

h) podejmowania wyzwań i korzystania z możliwości w zakresie zróżnicowanej, wielopokoleniowej siły roboczej, w tym poprzez:

(i) promowanie równości oraz likwidację dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu; oraz

PUBLIC

(ii) ochronę pracowników o słabszej pozycji na rynku;

i) poprawy stosunków pracy, na przykład poprzez wymianę najlepszych praktyk w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów i konsultacji trójstronnych;

j) wykonania podstawowych, priorytetowych i innych aktualnych konwencji MOP, a także Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw międzynarodowych i polityki społecznej oraz Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka; oraz

k) danych statystycznych dotyczących pracy.

PUBLIC

SEKCJA D

USTALENIA INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 33.19

Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju oraz punkty kontaktowe

1. W skład Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju (zwanego dalej „podkomitetem") ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 wchodzą, w przypadku Chile, urzędnicy instytucji odpowiedzialnych za handel, pracę, środowisko i zagadnienia dotyczące płci.

2. Podkomitet zbiera się na specjalnych posiedzeniach dotyczących odpowiednio kwestii związanych ze środowiskiem i pracą[1], a także na posiedzeniach dotyczących przekrojowych zagadnień związanych z handlem i zrównoważonym rozwojem.

3. Funkcje podkomitetu są następujące:

a) ułatwianie i monitorowanie wykonywania niniejszego rozdziału oraz dokonywanie przeglądu ich wykonania;

b) ustalanie, organizowanie, nadzorowanie i ocena działań w zakresie współpracy określonych w niniejszym rozdziale, w tym wymiana informacji i doświadczeń w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

c) składanie sprawozdań i wydawanie zaleceń dla Wspólnego Komitetu, dotyczących wszelkich kwestii związanych z niniejszym rozdziałem, w tym w odniesieniu do tematów do dyskusji w ramach mechanizmów społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w art. 40.5;

d) wykonywanie zadań, o których mowa w art. 33.21 i 33.22;

e) w stosownych przypadkach koordynowanie działań z innymi podkomitetami ustanowionymi na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy, w tym działań mających na celu uwzględnienie zagadnień, ustaleń i działań związanych z płcią w ich pracach, zgodnie z art. 34.4 ust. 8; oraz

f) wykonywanie wszelkich innych funkcji uzgodnionych przez Strony.

[1] Kwestie związane ze środowiskiem i pracą mogą być dyskutowane podczas pojedynczych posiedzeń lub szeregu kolejnych posiedzeń.

4. Zgodnie z wzajemnymi uzgodnieniami podkomitet może konsultować się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami lub ekspertami lub zasięgać u nich porady w kwestiach związanych z wykonywaniem niniejszego rozdziału.

5. Podkomitet przygotowuje w drodze konsensusu sprawozdanie z każdego posiedzenia oraz publikuje je po posiedzeniu.

6. Każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy w ramach swojej administracji, aby ułatwić komunikację i koordynację między Stronami we wszelkich kwestiach dotyczących wykonywania niniejszego rozdziału. W przypadku Chile punktem kontaktowym w kwestiach związanych z pracą, środowiskiem i płcią jest przedstawiciel Podsekretariatu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub jego następca. Każda ze Stron bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o swoich punktach kontaktowych i przekazuje ich dane kontaktowe.

7. Punkty kontaktowe:

a) ułatwiają regularną komunikację i koordynację między Stronami;

b) niezależnie od art. 8.7 ust. 2 wspomagają podkomitet, w tym w ustalaniu porządku obrad i prowadzeniu wszelkich innych niezbędnych przygotowań do posiedzeń podkomitetu;

PUBLIC

c) w stosownych przypadkach komunikują się ze swoim odpowiednim społeczeństwem obywatelskim; oraz

d) współpracują, w tym z innymi odpowiednimi organami swoich administracji, w celu opracowywania i wdrażania działań w zakresie współpracy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.20

Rozstrzyganie sporów

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby w drodze dialogu, wymiany informacji i współpracy rozwiązywać między sobą wszelkie spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału.

2. W przypadku braku porozumienia między Stronami co do interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału Strony korzystają wyłącznie z procedur rozstrzygania sporów ustanowionych na podstawie art. 33.21 i 33.22.

ARTYKUŁ 33.21

Konsultacje

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem”) może w dowolnym czasie zwrócić się do drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą”) o konsultacje w każdej kwestii dotyczącej interpretacji lub stosowania niniejszego rozdziału, składając pisemny wniosek do punktu kontaktowego Strony odpowiadającej. We wniosku Strona określa powody, dla których zwraca się o konsultacje, w tym wystarczająco szczegółowy opis danej kwestii oraz postanowienia niniejszego rozdziału, które jej zdaniem mają zastosowanie.

2. Strona odpowiadająca, o ile nie uzgodniła inaczej ze Stroną występującą z wnioskiem, odpowiada na piśmie nie później niż 10 dni po dniu otrzymania wniosku.

3. Strony, o ile nie postanowią inaczej, rozpoczynają konsultacje nie później niż 30 dni po dniu otrzymania wniosku przez Stronę odpowiadającą.

4. W konsultacjach można uczestniczyć osobiście lub za pośrednictwem wszelkich środków technologicznych dostępnych Stronom. Jeżeli konsultacje są przeprowadzane osobiście, odbywają się one na terytorium Strony odpowiadającej, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

5. W ramach konsultacji Strony:

a) udzielają wystarczających informacji, aby umożliwić pełne rozpatrzenie danej kwestii; oraz

PUBLIC

b) traktują jako poufne wszystkie informacje, które są wymieniane w trakcie konsultacji.

6. Strony podejmują konsultacje w celu osiągnięcia obustronnie satysfakcjonującego rozstrzygnięcia danej kwestii, uwzględniając możliwości współpracy dotyczącej danej kwestii. W odniesieniu do kwestii związanych z umowami wielostronnymi, o których mowa w niniejszym rozdziale, Strony uwzględniają informacje pochodzące od MOP lub odpowiednich organów ustanowionych na podstawie tych umów. W stosownych przypadkach Strony mogą uzgodnić zwracanie się o poradę do takich organizacji lub organów lub do jakichkolwiek innych ekspertów lub organów, które uznają za odpowiednie w kontekście pomocy w konsultacjach.

7. Jeżeli Strony nie są w stanie rozstrzygnąć danej kwestii w ciągu 60 dni od złożenia pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie ust. 1, każda ze Stron może, składając pisemny wniosek do punktu kontaktowego drugiej Strony, zwrócić się o zwołanie posiedzenia podkomitetu w celu rozstrzygnięcia danej kwestii. Podkomitet zbiera się bezzwłocznie oraz dokłada wszelkich starań, aby rozstrzygnąć daną kwestię.

8. Każda ze Stron lub podkomitet zwołany na podstawie ust. 7 niniejszego artykułu może w stosownych przypadkach zasięgnąć opinii wewnętrznych grup konsultacyjnych, o których mowa w art. 40.6, lub porad innych ekspertów.

9. Jeżeli Strony są w stanie rozstrzygnąć daną kwestię, dokumentują ustalenia końcowe, w tym – w stosownych przypadkach – konkretne kroki i uzgodnione terminy. Strony podają ustalenia końcowe do wiadomości publicznej, chyba że postanowią inaczej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 33.22

Zespół ekspertów

1. Jeżeli Strony nie rozstrzygną danej kwestii w ciągu 60 dni od złożenia pisemnego wniosku o zwołanie posiedzenia podkomitetu zgodnie z art. 33.21 ust. 7 lub jeżeli taki wniosek nie zostanie złożony w ciągu 120 od złożenia pisemnego wniosku o konsultacje na podstawie art. 33.21 ust. 1, Strona występująca z wnioskiem może wystąpić z wnioskiem o ustanowienie zespołu ekspertów w celu zbadania danej kwestii.

Każdy taki wniosek składa się na piśmie do punktu kontaktowego Strony odpowiadającej. We wniosku określa się powody wystąpienia o ustanowienie zespołu ekspertów, w tym wystarczająco szczegółowy opis danej kwestii, oraz wyjaśnia, w jaki sposób dana kwestia narusza konkretne postanowienia niniejszego rozdziału.

2. O ile w niniejszym artykule nie przewidziano inaczej, art. 38.6, 38.10, 38.13, art. 38.14 ust. 1, art. 38.15, 38.19, art. 38.20 ust. 2 oraz art. 38.21, 38.22, 38.24, 38.32, 38.33, 38.34 i 38.35, a także regulamin wewnętrzny w załączniku 38-A oraz kodeks postępowania w załączniku 38-B stosuje się odpowiednio.

3. Na swoim pierwszym posiedzeniu podkomitet zaleca Wspólnemu Komitetowi wyznaczenie przynajmniej 15 osób, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję w zespole ekspertów. Na podstawie tego zalecenia Wspólny Komitet sporządza listę takich osób nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej Umowy. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu ekspertów.

4. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby lista była aktualizowana i aby znajdowała się na niej taka minimalna liczba osób.

5. Osoby, o których mowa w ust. 3, muszą posiadać specjalistyczną lub fachową wiedzę w kwestiach dotyczących prawa pracy i prawa ochrony środowiska, w kwestiach objętych niniejszym rozdziałem lub w zakresie rozstrzygania sporów wynikających z umów międzynarodowych. Muszą to być osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące poleceń od jakiejkolwiek organizacji lub jakichkolwiek władz publicznych w odniesieniu do kwestii związanych z danym sporem oraz niepowiązane z władzami publicznymi którejkolwiek ze Stron, a także muszą postępować zgodnie z kodeksem postępowania w załączniku 38-B.

6. W przypadku gdy zespół ekspertów ustanawiany jest zgodnie z procedurami określonymi w art. 38.6 ust. 3, 4 i 6, ekspertów wybiera się z odpowiednich części listy, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

PUBLIC

7. O ile w ciągu pięciu dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów Strony nie uzgodnią inaczej, zakres zadań zespołu ekspertów obejmuje:

„zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień rozdziału 33 Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie zespołu ekspertów, oraz sporządzenie zgodnie z art. 33.23 tej umowy sprawozdania zawierającego wnioski i zalecenia dotyczące rozstrzygnięcia danej kwestii".

8. W odniesieniu do kwestii związanych z umowami wielostronnymi, o których mowa w niniejszym rozdziale, zespół ekspertów powinien zwracać się do MOP lub odpowiednich organów ustanowionych na podstawie tych umów o przekazanie informacji, w tym wszelkich dostępnych i mających związek z tematem wytycznych interpretacyjnych, ustaleń lub decyzji przyjętych przez MOP i te organy. Wszelkie takie informacje przekazuje się obu Stronom, aby umożliwić im przedstawienie uwag.

9. Zespół ekspertów interpretuje postanowienia niniejszego rozdziału zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego, w tym z zasadami określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

10. Zespół ekspertów przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne i sprawozdanie końcowe, w których określa ustalenia faktyczne, zastosowanie odpowiednich postanowień oraz uzasadnienie wszelkich ustaleń, wniosków i zaleceń.

PUBLIC

11. Zespół ekspertów przedstawia swoje sprawozdanie wstępne Stronom w terminie 100 dni po dniu ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu ekspertów powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego przez zespół ekspertów. Termin określony w niniejszym ustępie może zostać przedłużony za porozumieniem Stron.

12. Strona może złożyć uzasadniony wniosek do zespołu ekspertów o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w terminie 25 dni po jego przedstawieniu. Strona może przedstawić uwagi do wniosku drugiej Strony w terminie 15 dni od złożenia wniosku.

13. Po rozpatrzeniu wniosku i uwag zespół ekspertów przygotowuje sprawozdanie końcowe. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 12, nie zostanie złożony wniosek o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego, sprawozdanie wstępne staje się sprawozdaniem końcowym zespołu ekspertów.

14. Zespół ekspertów przedstawia swoje sprawozdanie końcowe Stronom w terminie 175 dni od dnia ustanowienia zespołu ekspertów. Jeżeli zespół ekspertów uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu ekspertów powiadamia o tym Strony na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania końcowego przez zespół ekspertów. Termin określony w niniejszym ustępie może zostać przedłużony za porozumieniem Stron.

15. Sprawozdanie końcowe zawiera omówienie wszelkich pisemnych wniosków Stron dotyczących sprawozdania wstępnego oraz wyraźnie odnosi się do wszelkich uwag przekazanych przez Strony.

PUBLIC

16. Strony podają sprawozdanie końcowe do wiadomości publicznej w terminie 15 dni od jego przedstawienia przez zespół ekspertów.

17. Jeżeli zespół ekspertów ustali w sprawozdaniu końcowym, że Strona nie przestrzegała swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału, Strony poddają pod dyskusję odpowiednie środki, które należy wdrożyć, biorąc pod uwagę sprawozdanie i zalecenia zespołu ekspertów. Strona odpowiadająca informuje swoją wewnętrzną grupę konsultacyjną, o której mowa w art. 40.6, oraz drugą Stronę o swoich decyzjach dotyczących wszelkich działań lub środków, które należy wdrożyć nie później niż trzy miesiące po podaniu sprawozdania do wiadomości publicznej.

18. Podkomitet monitoruje działania realizowane w następstwie sprawozdania końcowego oraz zaleceń zespołu ekspertów. Wewnętrzne grupy konsultacyjne, o których mowa w art. 40.6, mogą przedkładać podkomitetowi uwagi w tej kwestii.

ARTYKUŁ 33.23

Przegląd

1. W celu lepszego osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozdziale Strony poddają pod dyskusję w ramach posiedzeń podkomitetu skuteczne wykonywanie niniejszego rozdziału, z uwzględnieniem, między innymi, najważniejszych zmian w polityce każdej ze Stron oraz zmian w umowach międzynarodowych.

PUBLIC

2. Uwzględniając wynik takich dyskusji, Strona może zwrócić się z wnioskiem o dokonanie przeglądu niniejszego rozdziału w dowolnym momencie po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy. W tym celu Podkomitet może zalecić Stronom zmiany odpowiednich postanowień niniejszej Umowy zgodnie z procedurą wprowadzania zmian ustanowioną w art. 41.6 ust. 1.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 34

HANDEL I RÓWNOŚĆ PŁCI

ARTYKUŁ 34.1

Kontekst i cele

1. Strony uznają znaczenie włączenia podejścia uwzględniającego problematykę płci do promowania wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz kluczową rolę, jaką w tym względzie mogą odegrać polityki ukierunkowane na aspekt płci. Obejmuje to zniesienie barier utrudniających uczestnictwo kobiet w gospodarce i handlu międzynarodowym, w tym zwiększenie równych szans dostępu do stanowisk pracy i sektorów dla kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

2. Strony uznają, że handel międzynarodowy i inwestycje są siłą napędową wzrostu gospodarczego, a także uznają ważny wkład, jaki kobiety wnoszą we wzrost gospodarczy poprzez ich udział w działalności gospodarczej, w tym w biznesie i handlu międzynarodowym.

3. Strony uznają, że udział kobiet w handlu międzynarodowym może przyczynić się do zwiększenia ich upodmiotowienia ekonomicznego i niezależności ekonomicznej. Ponadto dostęp kobiet do zasobów gospodarczych i posiadanie przez nie zasobów gospodarczych przyczynia się do zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, dobrobytu, konkurencyjności i dobrostanu społeczeństwa. Strony podkreślają zatem swój zamiar wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy w sposób promujący i zwiększający równość mężczyzn i kobiet.

4. Strony przywołują Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz określone w niej cele zrównoważonego rozwoju dotyczące handlu i równości płci, w szczególności cel 5: osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt.

5. Strony przywołują cele określone we Wspólnej deklaracji w sprawie handlu i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet z okazji konferencji ministerialnej WTO, która odbyła się w Buenos Aires w grudniu 2017 r.

6. Strony przywołują swoje zobowiązania dotyczące uwzględniania problematyki równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, a także poszanowania zasad demokratycznych oraz praw człowieka i podstawowych wolności określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz w innych odpowiednich instrumentach międzynarodowych z zakresu praw człowieka dotyczących równości płci, których są stroną.

PUBLIC

7. Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania przyjętych na czwartej światowej konferencji w sprawie kobiet, która odbyła się w Pekinie w dniach 4–15 września 1995 r., zwracając uwagę w szczególności na cele i postanowienia dotyczące równego dostępu kobiet do zasobów, zatrudnienia, rynków i handlu.

8. Strony potwierdzają znaczenie polityk handlowych sprzyjających włączeniu społecznemu, które przyczyniają się do promowania równości praw, traktowania i szans kobiet i mężczyzn oraz do wyeliminowania wszystkich form dyskryminacji kobiet.

9. Strony podkreślają rolę sektora prywatnego we wspieraniu równości płci przez stosowanie polityk ukierunkowanych na niedyskryminację i różnorodność w ramach swojej działalności zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi i normami zatwierdzonymi lub popieranymi przez Strony.

10. Strony dążą do:

a) wzmocnienia swoich stosunków handlowych, współpracy i dialogu w sposób sprzyjający zapewnieniu równych szans i równego traktowania kobiet i mężczyzn w roli pracowników, producentów, przedsiębiorców lub konsumentów, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi;

b) ułatwiania współpracy i dialogu w celu zwiększenia zdolności kobiet oraz poprawy warunków ich dostępu do możliwości stwarzanych przez handel;

c) dalszego zwiększenia swoich zdolności w celu zajęcia się związanymi z handlem zagadnieniami dotyczącymi płci, w tym w drodze wymiany informacji i najlepszych praktyk.

PUBLIC

ARTYKUŁ 34.2

Umowy wielostronne

1. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do skutecznej realizacji swoich obowiązków wynikających z Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1979 r., zwracając uwagę w szczególności na te postanowienia, które dotyczą likwidacji dyskryminacji kobiet w życiu gospodarczym i w dziedzinie zatrudnienia.

2. Strony przywołują swoje odpowiednie obowiązki wynikające z art. 33.16 niniejszej części niniejszej Umowy dotyczące konwencji MOP dotyczących równouprawnienia płci oraz likwidacji dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu, ratyfikowanych przez państwa członkowskie i Chile.

3. Każda ze Stron potwierdza swoje zobowiązanie do skutecznego wypełniania swoich obowiązków wynikających z innych umów wielostronnych, których jest stroną, dotyczących równości płci lub praw kobiet.

ARTYKUŁ 34.3

Postanowienia ogólne

1. Strony uznają prawo każdej ze Stron do ustanowienia swojego własnego zakresu i gwarancji równych szans kobiet i mężczyzn oraz do przyjęcia lub odpowiedniej zmiany swoich odpowiednich przepisów i polityk, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych, o których mowa w art. 34.2.

PUBLIC

2. Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej odpowiednie przepisy i polityki zapewniały oraz promowały równość praw, traktowania oraz szans kobiet i mężczyzn, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi. Każda ze Stron dąży do ulepszenia takich przepisów i polityk.

3. Każda ze Stron dokłada starań, aby zbierać dane dotyczące handlu i płci segregowane według kryterium płci w celu lepszego zrozumienia różnych skutków instrumentów polityki handlowej dla kobiet i mężczyzn w roli pracowników, producentów, przedsiębiorców lub konsumentów.

4. Każda ze Stron promuje na swoim terytorium świadomość społeczną w zakresie swoich przepisów i polityk dotyczących równości płci, w tym ich wpływu i znaczenia dla wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i polityki handlowej.

5. Każda ze Stron, w stosownych przypadkach, uwzględnia cel dotyczący równości mężczyzn i kobiet podczas formułowania, wdrażania i przeglądu środków wdrażanych w obszarach objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

6. Każda ze Stron zachęca do wymiany handlowej i inwestycji przez promowanie równych szans oraz uczestnictwa kobiet i mężczyzn w gospodarce i handlu międzynarodowym. Obejmuje to między innymi środki, których celem jest stopniowe wyeliminowanie wszystkich form dyskryminacji ze względu na płeć, promowanie zasady równości wynagrodzeń w celu rozwiązania problemu luki płacowej między kobietami a mężczyznami oraz ułatwienie niedyskryminowania kobiet w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu, w tym ze względu na ciążę i macierzyństwo.

PUBLIC

7. Strona nie może osłabiać ani obniżać ochrony przyznanej na podstawie jej odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn w celu wspierania handlu lub inwestycji.

8. Strona nie może zwalniać ze stosowania swoich odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn ani w inny sposób odstąpić od ich stosowania, ani oferować zwolnienia ze stosowania tych przepisów lub innego odstąpienia od ich stosowania w sposób, który osłabia lub obniża poziom ochrony przyznany na podstawie tych przepisów w celu wspierania handlu lub inwestycji.

9. Strona nie może uchylać się od skutecznego egzekwowania ochrony przyznanej na podstawie swoich odpowiednich przepisów mających na celu zapewnienie równości płci lub równych szans dla kobiet i mężczyzn, poprzez ciągłe lub powtarzające się podejmowanie działań lub ich zaniechanie, w sposób, który może mieć wpływ na handel lub inwestycje.

ARTYKUŁ 34.4

Działania w zakresie współpracy

1. Strony uznają korzyści płynące z wymiany swoich odpowiednich doświadczeń w zakresie projektowania, wdrażania, monitorowania i wzmacniania związanych z handlem aspektów środków na rzecz równości płci.

2. Zgodnie z ust. 1 Strony prowadzą działania w zakresie współpracy nastawione na poprawę zdolności i warunków dla kobiet, w tym pracownic, kobiet biznesu i przedsiębiorczyń, mające na celu zapewnienie im dostępu do możliwości stworzonych przez niniejszą część niniejszej Umowy oraz czerpanie z nich w pełni korzyści.

PUBLIC

3. Działania w zakresie współpracy prowadzi się w odniesieniu do kwestii i tematów uzgodnionych przez Strony.

4. Działania w zakresie współpracy można opracowywać i wdrażać przy udziale ONZ, WTO, MOP, OECD oraz innych organizacji międzynarodowych, a także państw trzecich, przedsiębiorstw, organizacji pracodawców i pracowników, organizacji edukacyjnych i badawczych oraz innych organizacji pozarządowych, stosownie do przypadku.

5. Obszary współpracy mogą obejmować wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących polityk i programów mających na celu zachęcanie kobiet do większego udziału w handlu międzynarodowym, a także aspektów związanych z handlem, takich jak:

a) promowanie włączenia finansowego i edukacji finansowej kobiet oraz dostępu do finansowania i pomocy finansowej;

b) zwiększenie przywódczej roli kobiet oraz rozwój sieci kobiet;

c) promowanie pełnego udziału kobiet w gospodarce przez wspieranie ich udziału, przywództwa i edukacji, w szczególności w dziedzinach, w których kobiety są niedostatecznie reprezentowane, takich jak nauka, technologia, inżynieria, matematyka (STEM), a także innowacje i biznes;

d) promowanie równości płci w przedsiębiorstwach;

e) obecność kobiet na stanowiskach decyzyjnych w sektorze publicznym i prywatnym;

PUBLIC

f) inicjatywy publiczne i prywatne mające na celu promowanie przedsiębiorczości kobiet, w tym włączenie kobiet do formalnego sektora gospodarki, zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety w celu umożliwienia im udziału oraz konkurowania w lokalnych, regionalnych i globalnych łańcuchach wartości oraz działania mające na celu promowanie internacjonalizacji małych i średnich przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety;

g) polityki i programy na rzecz zwiększenia umiejętności cyfrowych kobiet oraz ich dostępu do internetowych narzędzi biznesowych i platform handlu elektronicznego;

h) rozwój polityk i programów w dziedzinie opieki, a także środków na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym z uwzględnieniem problematyki płci;

i) analiza związku między zwiększonym udziałem kobiet w handlu międzynarodowym a zmniejszeniem luki płacowej między kobietami a mężczyznami;

j) opracowanie uwzględniającej aspekt płci analizy polityk handlowych, w tym ich formułowania i wdrażania oraz monitorowania ich skutków;

k) zbieranie danych segregowanych według kryterium płci, wykorzystywanie wskaźników, metody monitorowania i oceny oraz analiza danych statystycznych dotyczących handlu z perspektywy płci;

l) analiza powiązań między udziałem kobiet w handlu międzynarodowym a obszarami takimi jak godna praca, segregacja rynku pracy i warunki pracy kobiet, w tym bezpieczeństwo i zdrowie pracownic w ciąży i pracownic, które niedawno rodziły, w miejscu pracy, zgodnie z art. 33.18 lit. f);

PUBLIC

m) polityki i programy mające na celu zapobieganie różnym skutkom gospodarczym kryzysów i sytuacji nadzwyczajnych wobec kobiet i mężczyzn oraz łagodzenie tych skutków i reagowanie na nie; oraz

n) inne kwestie uzgodnione przez Strony.

6. Strony wspólnie ustalają priorytety dotyczące działań w zakresie współpracy na podstawie obszarów wspólnego zainteresowania i dostępnych zasobów.

7. Strony mogą prowadzić współpracę, w tym w obszarach określonych w ust. 5, osobiście lub przy użyciu wszelkich dostępnych im środków technologicznych, za pomocą następujących środków: warsztatów, seminariów, konferencji, programów i projektów współpracy; wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie polityk i procedur, a także wymiany ekspertów.

8. Za pośrednictwem Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju ustanowionego na podstawie art. 8.8 ust. 1 Strony zachęcają organy ustanowione na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy do podejmowania starań na rzecz włączenia zagadnień, ustaleń i działań związanych z płcią w ich prace.

9. W stosownych przypadkach Strony zachęcają do sprzyjającego włączeniu społecznemu udziału kobiet w realizacji działań w zakresie współpracy ustanowionych na podstawie niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 34.5

Ustalenia instytucjonalne

1. Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 odpowiedzialny jest za wykonywanie niniejszego rozdziału. Do niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio[1] art. 33.19.

2. Podczas współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w ramach wewnętrznych grup konsultacyjnych utworzonych lub wyznaczonych na podstawie art. 40.6 oraz w ramach Forum Społeczeństwa Obywatelskiego zorganizowanego na podstawie art. 40.7 Strony wspierają udział organizacji promujących równość mężczyzn i kobiet.

ARTYKUŁ 34.6

Rozstrzyganie sporów

Do niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio[2] art. 33.20, 33.21 i 33.22.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wszelkie odniesienia do rozdziału 33 lub do zagadnień lub kwestii związanych ze środowiskiem i pracą zawarte w tym artykule należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozdziału lub jako zagadnienia lub kwestie dotyczące płci, stosownie do przypadku.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że wszelkie odniesienia do rozdziału 33 lub do zagadnień, kwestii lub przepisów związanych ze środowiskiem i pracą zawarte w tych artykułach należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozdziału lub jako związane z płcią zagadnienia, kwestie lub przepisy dotyczące tych zagadnień lub kwestii, stosownie do przypadku.

ARTYKUŁ 34.7

Przegląd

1. Strony uznają znaczenie monitorowania i oceny wpływu – wspólnie lub osobno – wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy na równość mężczyzn i kobiet oraz możliwości stwarzane kobietom w związku z handlem, za pomocą ich własnych procesów i instytucji, a także procesów i instytucji ustanowionych w niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Strony mogą dokonać przeglądu niniejszego rozdziału w świetle doświadczeń zdobytych przy jego wykonywaniu i w razie potrzeby zasugerować, jak można go wzmocnić.

ROZDZIAŁ 35

PRZEJRZYSTOŚĆ

ARTYKUŁ 35.1

Cel

1. Uznając wpływ, jaki odpowiednie otoczenia regulacyjne Stron mogą mieć na handel i inwestycje między nimi, Strony dążą do zapewnienia przewidywalnego otoczenia regulacyjnego oraz skutecznych procedur dla przedsiębiorców, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw.

PUBLIC

2. Strony potwierdzają swoje odpowiednie zobowiązana wynikające z porozumienia WTO oraz, w niniejszym rozdziale, opierają się na tych zobowiązaniach i określają dalsze ustalenia dotyczące przejrzystości.

PUBLIC

ARTYKUŁ 35.2

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „decyzja administracyjna” oznacza decyzję lub czynność o skutku prawnym, które mają zastosowanie do konkretnej osoby, konkretnego towaru lub konkretnej usługi w indywidualnej sprawie, i obejmuje zaniechanie wydania decyzji administracyjnej przewidzianej w prawie Strony; oraz

b) „decyzja administracyjna o zasięgu ogólnym” oznacza decyzję administracyjną lub interpretację, które mają zastosowanie do wszystkich osób i stanów faktycznych, które na ogół wchodzą w zakres tej decyzji administracyjnej lub tej interpretacji, i które ustanawiają normę postępowania, ale nie obejmuje:

   (i) ustalenia lub decyzji wydanych w postępowaniu administracyjnym lub quasi-sądowym, które ma zastosowanie do konkretnej osoby, towaru lub usługi drugiej Strony w szczególnym przypadku; lub

   (ii) decyzji wydanej w odniesieniu do konkretnego działania lub praktyki.

ARTYKUŁ 35.3

Publikacja

1. Każda ze Stron zapewnia, aby jej przepisy ustawowe i wykonawcze, procedury, decyzje administracyjna o zasięgu ogólnym oraz orzeczenia sądowe odnoszące się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy były bezzwłocznie publikowane za pośrednictwem urzędowo wyznaczonego środka przekazu oraz, o ile to wykonalne, w wersji elektronicznej, lub udostępnione w inny sposób, tak aby każdy miał możliwość zapoznać się z ich treścią.

2. Każda ze Stron zapewnia wyjaśnienie celu i uzasadnienie przepisów ustawowych i wykonawczych, procedur i decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym oraz orzeczeń sądowych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

3. Każda ze Stron przewiduje rozsądny okres między datą publikacji a datą wejścia w życie przepisów ustawowych i wykonawczych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie jest to możliwe ze względu na pilny charakter sprawy. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym ani orzeczeń sądowych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 35.4

Zapytania i przekazywanie informacji

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje odpowiednie mechanizmy odpowiadania na zapytania od każdej osoby na temat wszelkich przepisów ustawowych lub wykonawczych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. Na wniosek Strony druga Strona bezzwłocznie przekazuje informacje oraz udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wszelkich przepisów ustawowych lub wykonawczych, obowiązujących lub planowanych, odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy, chyba że na podstawie innego rozdziału niniejszej części niniejszej Umowy ustanowiono mechanizm szczególny.

ARTYKUŁ 35.5

Postępowania administracyjne

1. Każda ze Stron stosuje w sposób obiektywny, bezstronny i uzasadniony wszystkie przepisy ustawowe i wykonawcze, procedury oraz decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym odnoszące się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

PUBLIC

2. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego dotyczącego określonych osób, towarów lub usług drugiej Strony w odniesieniu do stosowania przepisów ustawowych i wykonawczych, procedur lub decyzji administracyjnych o zasięgu ogólnym, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron:

a) podejmuje starania, aby z rozsądnym wyprzedzeniem powiadamiać o wszczęciu postępowania osoby, których postępowanie administracyjne bezpośrednio dotyczy, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, dołączając informacje o charakterze postępowania, określenie podstawy prawnej, na podstawie którego wszczyna się postępowanie, oraz ogólny opis wszelkich kwestii, których dotyczy; oraz

b) zapewnia takim osobom rozsądną możliwość przedstawienia faktów i argumentów na poparcie ich stanowiska przed jakąkolwiek ostateczną decyzją administracyjną, w zakresie, w jakim pozwala na to czas, charakter postępowania oraz interes publiczny.

ARTYKUŁ 35.6

Kontrola i odwołanie

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje organy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne do celów bezzwłocznej kontroli, a w uzasadnionych przypadkach również korygowania, decyzji administracyjnych odnoszących się do którejkolwiek z kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

PUBLIC

2. Każda ze Stron zapewnia, aby jej organy sądowe, arbitrażowe lub administracyjne prowadziły procedury odwoławcze lub kontrolne w sposób niedyskryminujący i bezstronny. Organy te muszą być bezstronne i niezależne od organu, któremu powierzono administracyjne egzekwowanie przepisów oraz nie mogą mieć jakiegokolwiek interesu w wyniku sprawy.

3. W odniesieniu do organów lub procedur, o których mowa w ust. 1, każda ze Stron zapewnia, aby stronom przed takimi organami lub stronom takich postępowań zapewniano:

a) rozsądną możliwość uzasadnienia lub obrony swojego stanowiska; oraz

b) decyzję opartą na dowodach i złożonych oświadczeniach lub, w przypadku gdy wymaga tego ich prawo, na dokumentacji zgromadzonej przez odpowiedni organ.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzja, o której mowa w ust. 3 lit. b), była wykonywana przez organ, któremu powierzono administracyjne egzekwowanie przepisów, z zastrzeżeniem odwołania lub dalszej kontroli zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi danej Strony.

ARTYKUŁ 35.7

Związek z innymi rozdziałami

Postanowienia zawarte w niniejszym rozdziale mają zastosowanie jako uzupełnienie szczegółowych zasad określonych w innych rozdziałach niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 36

DOBRE PRAKTYKI REGULACYJNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.1

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do środków regulacyjnych przyjętych lub zainicjowanych przez organy regulacyjne w odniesieniu do wszelkich kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy.

2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do organów regulacyjnych, środków regulacyjnych, praktyk ani podejść regulacyjnych państw członkowskich.

ARTYKUŁ 36.2

Zasady ogólne

1. Strony uznają znaczenie:

a) stosowania dobrych praktyk regulacyjnych w procesie planowania, opracowywania, wydawania, wdrażania, oceny i przeglądu środków regulacyjnych, aby osiągnąć cele polityki wewnętrznej; oraz

b) utrzymania i zwiększenia korzyści płynących z niniejszej części niniejszej Umowy w celu ułatwienia handlu towarami i usługami oraz zwiększenia inwestycji między Stronami.

2. Każda ze Stron ma swobodę określania swojego podejścia do dobrych praktyk regulacyjnych w ramach niniejszej części niniejszej Umowy w sposób zgodny z jej własnymi ramami prawnymi, praktykami i podstawowymi zasadami, w tym z zasadą ostrożności, leżącymi u podstaw jej systemu regulacyjnego.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako wymagające od Strony:

a) odstąpienia od jej wewnętrznych procedur przygotowywania i przyjmowania środków regulacyjnych;

b) podejmowania działań, które podważałyby lub utrudniałyby terminowe przyjęcie środków regulacyjnych służących osiągnięciu celów jej polityki publicznej; lub

c) osiągnięcia jakiegokolwiek szczególnego rezultatu regulacyjnego.

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.3

Definicje

PUBLIC

Do celów niniejszego rozdziału:

a) „organ regulacyjny” oznacza:

(i) w przypadku Strony UE: Komisję Europejską; oraz

(ii) w przypadku Chile: każdy organ regulacyjny władzy wykonawczej; oraz

b) „środki regulacyjne” oznaczają:

(i) w przypadku Strony UE:

A) rozporządzenia i dyrektywy, zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; oraz

B) akty wykonawcze i delegowane, przewidziane – odpowiednio – w art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; oraz

(ii) w przypadku Chile: przepisy ustawowe i dekrety o zasięgu ogólnym, które zostały przyjęte przez organy regulacyjne i których przestrzeganie jest obowiązkowe[1].

[1] Zgodnie z ust. II.1 zarządzenia prezydenta nr 3 z 2019 r. i jego zmianami.

ARTYKUŁ 36.4

Wewnętrzna koordynacja zmian regulacyjnych

Każda ze Stron utrzymuje wewnętrzne procesy lub mechanizmy koordynacji lub przeglądu służące przygotowaniu, ocenie i przeglądowi środków regulacyjnych. Takie procesy lub mechanizmy powinny służyć między innymi:

a) wspieraniu dobrych praktyk regulacyjnych, w tym praktyk określonych w niniejszym rozdziale;

b) określaniu i unikaniu zbędnego powielania i niespójności wymogów w ramach środków regulacyjnych Strony;

c) zapewnianiu zgodności z międzynarodowymi obowiązkami Strony w zakresie handlu; oraz

d) promowaniu uwzględniania skutków przygotowywanych środków regulacyjnych, w tym skutków dla małych i średnich przedsiębiorstw.

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.5

Przejrzystość procesów i mechanizmów regulacyjnych

Każda ze Stron udostępnia publicznie zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami opis procesów i mechanizmów wykorzystywanych przez jej organ regulacyjny do przygotowywania, oceny lub przeglądu środków regulacyjnych. Opisy muszą zawierać odniesienia do odpowiednich wytycznych, przepisów lub procedur, w tym tych umożliwiających przedstawianie uwag przez opinię publiczną.

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.6

Wcześniejsze informacje na temat planowanych środków regulacyjnych

1. Każda ze Stron dokłada starań, aby zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami co roku publikować informacje dotyczące planowanych ważnych[1] środków regulacyjnych.

2. W odniesieniu do każdego ważnego środka regulacyjnego, o którym mowa w ust. 1, każda ze Stron dokłada starań, aby w odpowiednim czasie udostępnić publicznie:

a) krótki opis jego zakresu stosowania i celów; oraz

b) jeżeli został określony, przewidywany termin jego przyjęcia, w tym, w stosownych przypadkach, możliwości przeprowadzenia konsultacji publicznych.

[1] Organy regulacyjne każdej ze Stron mogą określić, co stanowi ważny środek regulacyjny do celów ich obowiązków wynikających z niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 36.7

Konsultacje publiczne

1. Przy opracowywaniu ważnego środka regulacyjnego każda ze Stron, w stosownych przypadkach, zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami i procedurami:

a) publikuje projekt środka regulacyjnego lub dokumentów konsultacyjnych zawierających wystarczająco szczegółowe informacje na temat danego przygotowywanego środka regulacyjnego, aby każdy[1] mógł ocenić, czy i w jaki sposób środek ten może mieć znaczący wpływ na jego interesy;

b) oferują wszystkim, w sposób niedyskryminujący, rozsądne możliwości przedstawienia uwag; oraz

c) rozważa otrzymane uwagi.

2. Organy regulacyjne każdej ze Stron dokładają starań, aby korzystać z elektronicznych środków komunikacji i dążyć do prowadzenia specjalnego portalu internetowego służącego do publikowania informacji i przesyłania uwag dotyczących konsultacji publicznych.

3. Organy regulacyjne każdej ze Stron dokładają starań, aby udostępnić publicznie streszczenie wyników konsultacji lub wszelkie otrzymane uwagi, z wyjątkiem zakresu niezbędnego w celu ochrony informacji poufnych lub nieujawnienia danych osobowych lub nieodpowiednich treści.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że niniejszy ustęp nie uniemożliwia Stronie podjęcia ukierunkowanych konsultacji z zainteresowanymi osobami na warunkach określonych w jej przepisach i procedurach.

ARTYKUŁ 36.8

Ocena skutków

1. Każda ze Stron promuje przeprowadzanie oceny skutków przez jej organ regulacyjny, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i procedurami, w odniesieniu do przygotowywanych przez ten organ ważnych środków regulacyjnych.

2. Przeprowadzając ocenę skutków, organ regulacyjny każdej ze Stron promuje procesy i mechanizmy uwzględniające następujące czynniki:

a) potrzebę wprowadzenia środka regulacyjnego, w tym charakter i znaczenie problemu, który dany środek ma regulować;

b) wykonalne i odpowiednie alternatywne warianty regulacyjne i pozaregulacyjne, o ile takie warianty istnieją, które pozwoliłyby na osiągnięcie celu polityki publicznej Strony, w tym wariant zaniechania regulacji;

c) w możliwym i odpowiednim zakresie – potencjalne skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe tych wariantów alternatywnych, w tym dla handlu międzynarodowego oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw; oraz

d) sposób, w jaki rozważane warianty odnoszą się do odpowiednich norm międzynarodowych, jeżeli takie istnieją, w tym w stosownych przypadkach uzasadnienie wszelkich rozbieżności.

PUBLIC

3. W odniesieniu do wszelkiej oceny skutków środka regulacyjnego przeprowadzonej przez organ regulacyjny organ ten sporządza sprawozdanie końcowe zawierające szczegółowe informacje na temat czynników branych pod uwagę w jego ocenie oraz odpowiednich ustaleń. Takie sprawozdanie udostępnia się publicznie w momencie publicznego udostępnienia środka regulacyjnego, do którego sprawozdanie się odnosi.

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.9

Ocena retrospektywna

Strony uznają pozytywny wkład okresowych ocen retrospektywnych istniejących i obowiązujących środków regulacyjnych w ograniczenie zbędnego obciążenia regulacyjnego, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw, oraz w skuteczniejsze osiągnięcie celów polityki publicznej. Strony dokładają starań, aby promować stosowanie okresowych ocen retrospektywnych w swoich systemach regulacyjnych.

ARTYKUŁ 36.10

Rejestr regulacji

Każda ze Stron zapewnia, aby obowiązujące środki regulacyjne były publikowane w wyznaczonym rejestrze, w którym określono środki regulacyjne pogrupowane tematycznie i który jest publicznie dostępny na jednej ogólnodostępnej stronie internetowej. Ta strona internetowa powinna umożliwiać wyszukiwanie środków regulacyjnych według odniesień bibliograficznych lub według słów. Każda ze Stron okresowo aktualizuje swój rejestr.

ARTYKUŁ 36.11

Współpraca i wymiana informacji

Strony mogą współpracować w celu ułatwienia wykonywania niniejszego rozdziału. Współpraca ta może obejmować organizację wszelkich odpowiednich działań mających na celu wzmocnienie współpracy między ich organami regulacyjnymi oraz wymianę informacji na temat praktyk regulacyjnych określonych w niniejszym rozdziale.

PUBLIC

ARTYKUŁ 36.12

Punkty kontaktowe

W terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, aby ułatwić wymianę informacji między Stronami.

ARTYKUŁ 36.13

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

ROZDZIAŁ 37

MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA

PUBLIC

ARTYKUŁ 37.1

Cele

Strony uznają znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w swoich dwustronnych stosunkach handlowych i inwestycyjnych oraz potwierdzają swoje zobowiązanie do zwiększania możliwości MŚP w zakresie czerpania korzyści z niniejszej części Umowy.

ARTYKUŁ 37.2

Wymiana informacji

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje publicznie dostępną stronę internetową przeznaczoną dla MŚP, która zawiera informacje dotyczące niniejszej części niniejszej Umowy, w tym:

a) streszczenie niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

b) informacji przeznaczonych dla MŚP zawierających:

(i) opis postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, które każda ze Stron uzna za istotne dla MŚP obu Stron; oraz

(ii) wszelkie dodatkowe informacje, które Strona uzna za przydatne dla MŚP zainteresowanych korzystaniem z możliwości przewidzianych w niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do:

a) tekstu niniejszej części niniejszej Umowy, w tym załączników i dodatków do niej, w szczególności taryf celnych i reguł pochodzenia dotyczących konkretnych produktów;

b) równoważnej strony internetowej drugiej Strony; oraz

c) stron internetowych swoich własnych organów, które zdaniem Strony dostarczałyby przydatnych informacji osobom zainteresowanym handlem i prowadzeniem działalności gospodarczej na terytorium tej Strony.

3. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do stron internetowych swoich własnych organów z informacjami dotyczącymi:

a) przepisów celnych i procedur dotyczących przywozu, wywozu i tranzytu, a także odpowiednie formularze, dokumenty i inne wymagane informacje;

PUBLIC

b) przepisów wykonawczych i procedur dotyczących praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych;

c) regulacji technicznych, w tym, w razie konieczności, obowiązkowych procedur oceny zgodności oraz hiperłącz do wykazów jednostek oceniających zgodność, w przypadkach, gdy ocena zgodności strony trzeciej jest obowiązkowa, zgodnie z rozdziałem 16;

d) środków sanitarnych i fitosanitarnych odnoszących się do przywozu i wywozu, zgodnie z rozdziałem 13;

e) przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz bazy danych zawierającej ogłoszenia o zamówieniach publicznych oraz innych odpowiednich postanowień rozdziału 28;

f) procedur rejestracji przedsiębiorstw; oraz

g) innych informacji, które Strona uzna za przydatne dla małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Każda ze Stron umieszcza na stronie internetowej, o której mowa w ust. 1, hiperłącze do bazy danych, którą można przeszukać elektronicznie według kodów system zharmonizowanego i która obejmuje następujące informacje w odniesieniu do dostępu do jej rynku:

a) stawki celne i kontyngenty, w tym stawki celne stosowane względem kraju najbardziej uprzywilejowanego, stawki celne inne niż stosowane względem kraju najbardziej uprzywilejowanego oraz stawki preferencyjne i kontyngenty taryfowe;

PUBLIC

b) akcyzę;

c) podatki (takie jak podatek od wartości dodanej);

d) opłaty celne lub inne opłaty, w tym inne opłaty dotyczące konkretnych produktów;

e) reguły pochodzenia przewidziane w rozdziale 10;

f) zwrot ceł, odroczenia lub inne rodzaje pomocy, które prowadzą do ograniczenia lub zwrotu ceł lub odstąpienia od nich;

g) kryteria stosowane do ustalenia wartości celnej towaru;

h) inne środki taryfowe;

i) informacje dotyczące procedur przywozowych; oraz

j) informacje dotyczące środków lub przepisów pozataryfowych.

5. Każda ze Stron regularnie lub na wniosek drugiej Strony dokonuje aktualizacji informacji i hiperłączy, o których mowa w ust. 1–4, które utrzymuje na swojej stronie internetowej, aby zapewnić aktualność i dokładność tych informacji i hiperłączy.

6. Każda ze Stron zapewnia, aby informacje, o których mowa w niniejszym artykule, były przedstawiane w sposób odpowiedni na potrzeby ich wykorzystania przez MŚP. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby udostępnić takie informacje w języku angielskim.

PUBLIC

7. Strona nie może stosować jakiejkolwiek opłaty za dostęp do informacji zapewnianych zgodnie z ust. 1–4 od jakiejkolwiek osoby Strony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 37.3

Punkty kontaktowe ds. MŚP

1. Każda ze Stron informuje drugą Stronę o swoim punkcie kontaktowym ds. MŚP, który będzie pełnił funkcje wymienione w niniejszym artykule. Strona bezzwłocznie powiadamia drugą Stronę o wszelkich zmianach danych tych punktów kontaktowych.

2. Punkty kontaktowe ds. MŚP:

a) zapewniają, aby potrzeby MŚP były uwzględniane w ramach wykonywania niniejszej części niniejszej Umowy w sposób umożliwiający MŚP obu Stron skorzystanie z nowych możliwości na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy;

b) zapewniają, aby informacje, o których mowa w art. 37.2, były aktualne i istotne dla MŚP; którakolwiek ze Stron może, za pośrednictwem punktu kontaktowego ds. MŚP, zaproponować dodatkowe informacje, które druga Strona może włączyć do informacji zapewnianych zgodnie z art. 37.2;

c) badają wszelkie kwestie istotne dla MŚP w związku z wykonywaniem niniejszej części niniejszej Umowy, w tym:

(i) dokonują wymiany informacji, aby wspomagać Wspólny Komitet w realizowaniu jego zadań polegających na monitorowaniu i wykonywaniu aspektów niniejszej części niniejszej Umowy związanych z MŚP;

(ii) wspomagają podkomitety i inne punkty kontaktowe ustanowione na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy w rozpatrywaniu kwestii istotnych dla MŚP;

d) składają, wspólnie lub indywidualnie, okresowe sprawozdania ze swoich działań Wspólnemu Komitetowi do rozpatrzenia; oraz

e) rozpatrują wszelkie inne uzgodnione przez Strony kwestie dotyczące MŚP wynikające z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

3. Punkty kontaktowe ds. MŚP zbierają się na posiedzenia w miarę konieczności oraz wykonują swoją pracę za pośrednictwem kanałów komunikacji uzgodnionych przez Strony, co może obejmować pocztę elektroniczną, wideokonferencje lub inne środki.

4. W ramach prowadzenia swoich działań punkty kontaktowe ds. MŚP mogą w stosownych przypadkach nawiązywać współpracę z ekspertami i organizacjami zewnętrznymi.

PUBLIC

ARTYKUŁ 37.4

Niestosowanie mechanizmu rozstrzygania sporów

Rozdział 38 nie ma zastosowania do niniejszego rozdziału.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 38

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

SEKCJA A

CEL I ZAKRES STOSOWANIA

ARTYKUŁ 38.1

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest ustanowienie skutecznego i efektywnego mechanizmu unikania oraz rozstrzygania sporów między Stronami dotyczących interpretacji i stosowania niniejszej części niniejszej Umowy w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.2

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego sporu między Stronami dotyczącego interpretacji i stosowania postanowień niniejszej części niniejszej Umowy (zwanych dalej „postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy"), o ile w niniejszej części niniejszej Umowy nie przewidziano inaczej.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.3

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału oraz załączników 38-A i 38-B:

a) „Strona skarżąca" oznacza Stronę, która składa wniosek o powołanie zespołu orzekającego na podstawie art. 38.5;

b) „mediator" oznacza osobę fizyczną, która została wybrana na mediatora zgodnie z art. 38.27;

c) „zespół orzekający" oznacza zespół orzekający ustanowiony na podstawie art. 38.6;

d) „członek zespołu orzekającego” oznacza członka zespołu orzekającego; oraz

e) „Strona, przeciwko której wniesiono skargę” oznacza Stronę, której zarzuca się naruszenie postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

SEKCJA B

KONSULTACJE

ARTYKUŁ 38.4

Konsultacje

1. Strony dokładają starań, aby rozstrzygać wszelkie spory, o których mowa w art. 38.2, podejmując konsultacje w dobrej wierze w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

2. Strona występuje o przeprowadzenie konsultacji, doręczając drugiej Stronie pisemny wniosek określający odnośny środek oraz postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, które jej zdaniem mają zastosowanie.

3. Strona, do której kierowany jest taki wniosek o przeprowadzenie konsultacji, udziela odpowiedzi bezzwłocznie, ale nie później niż 10 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje przeprowadza się nie później niż 30 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji i, o ile Strony nie postanowią inaczej, konsultacje odbywają się na terytorium Strony, do której kierowany jest taki wniosek o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje uznaje się za zakończone w terminie 46 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji, chyba że Strony postanowią je kontynuować.

4. Konsultacje w pilnych kwestiach, w tym dotyczących łatwo psujących się towarów lub sezonowych towarów lub usług, przeprowadza się w ciągu 15 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji. Konsultacje uznaje się za zakończone w terminie 23 dni po dniu doręczenia wniosku o przeprowadzenie konsultacji, chyba że Strony postanowią je kontynuować.

5. Podczas konsultacji każda ze Stron przekazuje wystarczające informacje faktyczne, tak aby umożliwić pełne zbadanie, w jaki sposób dany środek może wpłynąć na stosowanie niniejszej części niniejszej Umowy. Każda ze Stron stara się zapewnić udział personelu swoich właściwych organów publicznych posiadającego wiedzę ekspercką w kwestiach będących przedmiotem konsultacji.

6. Konsultacje, w szczególności wszystkie informacje wskazane jako poufne oraz stanowiska, jakie Strona zajęła podczas konsultacji, są poufne oraz pozostają bez uszczerbku dla praw każdej ze Stron w jakichkolwiek dalszych postępowaniach.

PUBLIC

7. Jeżeli Strona, do której kierowany jest wniosek o przeprowadzenie konsultacji, nie odpowie na ten wniosek w ciągu 10 dni po dniu jego doręczenia, lub jeżeli konsultacje nie odbyły się w terminie określonym w ust. 3 lub 4, lub jeżeli Strony postanawiają nie przeprowadzać konsultacji, lub jeżeli konsultacje odbyły się, lecz nie osiągnięto wspólnie uzgodnionego rozwiązania, Strona, która wystąpiła z wnioskiem o konsultacje, może skorzystać z art. 38.5.

PUBLIC

SEKCJA C

POSTĘPOWANIE PRZED ZESPOŁEM ORZEKAJĄCYM

ARTYKUŁ 38.5

Wszczęcie postępowania przed zespołem orzekającym

1. Jeżeli Strony nie rozstrzygną danej kwestii w drodze konsultacji, o których mowa w art. 38.4, Strona, która wystąpiła z wnioskiem o konsultacje, może zwrócić się z wnioskiem o ustanowienie zespołu orzekającego.

2. Wniosek o ustanowienie zespołu orzekającego kieruje się na piśmie do drugiej Strony. W swoim wniosku Strona skarżąca wskazuje sporny środek, określa postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, które uznaje za mające zastosowanie, oraz wyjaśnia, w jaki sposób środek ten narusza postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy, w sposób wystarczająco jasno przedstawiając podstawę prawną skargi.

ARTYKUŁ 38.6

Ustanowienie zespołu orzekającego

1. W skład zespołu orzekającego wchodzi trzech członków.

2. W terminie 14 dni po dniu doręczenia Stronie, przeciwko której wniesiono skargę, wniosku o ustanowienie zespołu orzekającego Strony konsultują się ze sobą w celu uzgodnienia składu zespołu orzekającego.

3. Jeżeli Strony nie osiągną porozumienia w kwestii składu zespołu orzekającego w terminie przewidzianym w ust. 2 niniejszego artykułu, każda ze Stron wyznacza członka zespołu orzekającego ze swojej części listy sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 w terminie 10 dni po dniu, w którym upłynął termin określony w ust. 2 niniejszego artykułu. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie powoła członka zespołu orzekającego ze swojej części listy w tym terminie, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą wybiera członka zespołu orzekającego w drodze losowania, w terminie pięciu dni po dniu, w którym upłynął ten termin, spośród osób wskazanych w części listy tej Strony, która nie powołała członka zespołu orzekającego. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą może delegować taki wybór członka zespołu orzekającego w drodze losowania.

4. Jeżeli Strony nie osiągną porozumienia w sprawie przewodniczącego zespołu orzekającego w terminie przewidzianym w ust. 2 niniejszego artykułu, współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą wybiera przewodniczącego zespołu orzekającego z części listy dotyczącej przewodniczących zespołu orzekającego sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 lit. c) w drodze losowania w terminie 10 dni po dniu, w którym upłynął ten termin. Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę skarżącą może delegować taki wybór przewodniczącego zespołu orzekającego w drodze losowania.

PUBLIC

5. Zespół orzekający uznaje się za ustanowiony 15 dni po dniu powiadomienia Stron przez trzech wybranych członków zespołu orzekającego o zaakceptowaniu ich powołania zgodnie z załącznikiem 38-A, chyba że Strony uzgodnią inaczej. Każda ze Stron bezzwłocznie podaje datę ustanowienia zespołu orzekającego do wiadomości publicznej.

6. Jeżeli którakolwiek z list przewidzianych w art. 38.8 nie została sporządzona lub nie zawiera wystarczającej liczby nazwisk w momencie, w którym zostaje skierowany wniosek na podstawie ust. 3 lub 4 niniejszego artykułu, członków zespołu orzekającego wybiera się w drodze losowania spośród osób formalnie zaproponowanych przez jedną Stronę lub obie Strony, zgodnie z załącznikiem 38-A.

ARTYKUŁ 38.7

Wybór forum

1. W przypadku powstania sporu dotyczącego określonego środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut naruszenia obowiązku wynikającego z niniejszej części niniejszej Umowy oraz zasadniczo równoważnego zobowiązania wynikającego z innej umowy międzynarodowej, której obie Strony są stronami, w tym porozumienia WTO, Strona dochodząca odszkodowania wybiera forum, na którym ma być rozstrzygnięty spór.

2. Po wybraniu takiego forum przez Stronę i wszczęciu procedur rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej sekcji lub innej międzynarodowej umowy handlowej w odniesieniu do środka, o którym mowa w ust. 1, Strona ta nie może wszcząć procedur rozstrzygania sporów odpowiednio na podstawie takiej innej umowy lub niniejszej sekcji, chyba że forum wybrane w pierwszej kolejności nie dokona żadnych ustaleń z powodów proceduralnych lub jurysdykcyjnych.

3. Do celów niniejszego artykułu:

a) procedury rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej sekcji uznaje się za wszczęte wnioskiem Strony o ustanowienie zespołu orzekającego na podstawie art. 38.5;

b) procedury rozstrzygania sporów na podstawie porozumienia WTO uznaje się za wszczęte wnioskiem Strony o ustanowienie zespołu orzekającego na podstawie art. 6 Uzgodnienia w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów w załączniku 2 do porozumienia WTO; oraz

c) procedury rozstrzygania sporów na podstawie jakiejkolwiek innej umowy uznaje się za wszczęte zgodnie z odpowiednimi postanowieniami takiej umowy.

4. Bez uszczerbku dla ust. 2 żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie wyklucza zawieszenia obowiązków przez Stronę, jeżeli zezwala na to Organ Rozstrzygania Sporów WTO lub procedury rozstrzygania sporów określone w innej umowie międzynarodowej, której Strony są stronami. Nie można powoływać się na porozumienie WTO ani jakąkolwiek inną umowę międzynarodową między Stronami w celu uniemożliwienia Stronie zawieszenia obowiązków wynikających z niniejszej sekcji.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.8

Listy członków zespołu orzekającego

1. Nie później niż rok po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy Wspólny Komitet ustanawia listę co najmniej 15 osób, które są skłonne i zdolne pełnić funkcję członka zespołu orzekającego. Lista składa się z trzech części:

a) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Strony UE;

b) jednej części listy osób sporządzonej na podstawie propozycji Chile; oraz

c) jednej części listy osób niebędących obywatelami żadnej ze Stron i mających pełnić rolę przewodniczącego zespołu orzekającego.

2. Na każdej części listy musi znajdować się co najmniej pięć osób. Wspólny Komitet zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze taka minimalna liczba osób.

3. Wspólny Komitet może sporządzić dodatkowe listy osób posiadających wiedzę fachową dotyczącą konkretnych sektorów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy. Jeżeli Strony tak postanowią, takie dodatkowe listy wykorzystuje się do powoływania składu zespołu orzekającego zgodnie z procedurą określoną w art. 38.6.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.9

Wymogi dotyczące członków zespołu orzekającego

1. Członek zespołu orzekającego:

a) musi wykazać się wiedzą fachową w dziedzinie prawa, międzynarodowej wymiany handlowej oraz innych kwestii objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy;

b) musi być niezależny od Stron, niepowiązany z którąkolwiek ze Stron i nie może przyjmować poleceń od którejkolwiek ze Stron;

c) musi działać w imieniu własnym i nie może przyjmować poleceń od jakiejkolwiek organizacji lub jakichkolwiek władz publicznych w kwestiach związanych ze sporem; oraz

d) musi przestrzegać załącznika 38-B.

2. Oprócz spełnienia wymogów określonych w ust. 1 przewodniczący musi również mieć doświadczenie w procedurach rozstrzygania sporów.

3. Mając na uwadze przedmiot konkretnego sporu, Strony mogą uzgodnić, że zastosują odstępstwo od wymogów wymienionych w ust. 1 lit. a).

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.10

Funkcje zespołu orzekającego

Zespół orzekający:

a) dokonuje obiektywnej oceny kwestii, która została mu przedstawiona, włącznie z obiektywną oceną okoliczności faktycznych, zakresu stosowania oraz zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy;

b) zawiera w swoich decyzjach i sprawozdaniach ustalenia faktyczne, informację o zakresie stosowania postanowień niniejszej części niniejszej Umowy oraz ogólne uzasadnienie wszelkich formułowanych przez niego ustaleń i wniosków; oraz

c) powinien regularnie konsultować się ze Stronami oraz zapewniać odpowiednie możliwości opracowania wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.11

Zakres zadań

1. O ile w terminie pięciu dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego Strony nie uzgodnią inaczej, zakres zadań zespołu orzekającego obejmuje:

„zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień części III Zaawansowanej umowy ramowej między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Chile, z drugiej strony, na które powołują się Strony, kwestii, o której mowa we wniosku o ustanowienie zespołu orzekającego, w celu dokonania ustaleń w sprawie zgodności spornego środka z postanowieniami części III tej umowy oraz sporządzenia sprawozdania zgodnie z art. 38.13 tej umowy”.

2. Jeżeli Strony uzgodnią inny zakres zadań niż ten określony w ust. 1, powiadamiają zespół orzekający o uzgodnionym zakresie zadań w terminie określonym w ust. 1.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.12

Decyzje w sprawach pilnych

1. Na wniosek Strony zespół orzekający, w terminie 10 dni po dniu jego ustanowienia, podejmuje decyzję, czy sprawa dotyczy kwestii pilnej.

2. W przypadkach pilnych mające zastosowanie terminy określone w niniejszej sekcji są o połowę krótsze niż terminy określone w tej sekcji, z wyjątkiem terminów, o których mowa w art. 38.6 i 38.11.

ARTYKUŁ 38.13

Sprawozdanie wstępne i końcowe

1. Zespół orzekający przedstawia Stronom sprawozdanie wstępne w terminie 90 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego. Jeżeli zespół orzekający uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu orzekającego powiadamia o tym Strony, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego przez zespół orzekający. Zespół orzekający nie może w żadnym razie przedstawić sprawozdania wstępnego później niż 120 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego.

2. Każda ze Stron może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w terminie 10 dni po dniu jego przedstawienia. Strona może przedstawić uwagi do wniosku drugiej Strony w terminie sześciu dni po dniu złożenia tego wniosku.

3. Jeżeli nie zostanie złożony wniosek na podstawie ust. 2, sprawozdanie wstępne staje się sprawozdaniem końcowym.

4. Zespół orzekający przedstawia Stronom sprawozdanie końcowe w terminie 120 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego. Jeżeli zespół orzekający uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący zespołu orzekającego powiadamia o tym Strony, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania końcowego przez zespół orzekający. Zespół orzekający nie może w żadnym razie przedstawić sprawozdania końcowego później niż 150 dni po dniu ustanowienia zespołu orzekającego.

5. Sprawozdanie końcowe zawiera omówienie wszelkich pisemnych wniosków Stron dotyczących sprawozdania wstępnego oraz wyraźnie odnosi się do uwag Stron. Zespół orzekający zamieszcza w sprawozdaniu wstępnym i końcowym:

a) część opisową zawierającą podsumowanie argumentów Stron i uwag, o których mowa w ust. 2;

PUBLIC

b) ustalenia zespołu orzekającego dotyczące stanu faktycznego danej sprawy oraz zastosowanie odpowiednich postanowień niniejszej części niniejszej Umowy;

c) ustalenia zespołu orzekającego dotyczące zgodności lub braku zgodności spornego środka z odpowiednimi postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy; oraz

d) uzasadnienie ustaleń, o których mowa w lit. b) i c).

6. Sprawozdanie końcowe jest ostateczne i jest wiążące dla Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.14

Środki zapewniania zgodności

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, podejmuje wszelkie środki niezbędne do bezzwłocznego zastosowania się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym w celu zapewnienia zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy.

2. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie później niż 30 dni po dniu przedstawienia sprawozdania końcowego powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła lub zamierza podjąć w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego.

ARTYKUŁ 38.15

Rozsądny termin

1. Jeżeli natychmiastowe zastosowanie się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym nie jest możliwe, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie później niż w terminie 30 dni po dniu przedstawienia sprawozdania końcowego powiadamia Stronę skarżącą o rozsądnym terminie, jakiego będzie potrzebować, aby zastosować się do takich ustaleń. Strony dążą do uzgodnienia rozsądnego terminu na zastosowanie się do sprawozdania końcowego.

2. Jeżeli Strony nie uzgodniły rozsądnego terminu, Strona skarżąca może, nie wcześniej niż 20 dni po dniu doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, złożyć wniosek na piśmie o ustalenie rozsądnego terminu przez zespół orzekający w pierwotnym składzie. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 20 dni po dniu złożenia wniosku.

3. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o swoich postępach w zastosowaniu się do sprawozdania końcowego co najmniej miesiąc przed upływem tego rozsądnego terminu.

4. Strony mogą uzgodnić przedłużenie rozsądnego terminu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.16

Kontrola zgodności

1. Nie później niż w dniu upływu rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła w celu zastosowania się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym.

2. W przypadku gdy Strony nie zgadzają się co do istnienia lub zgodności z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy jakiegokolwiek środka podjętego w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego, Strona skarżąca może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. We wniosku określa się sporny środek i wyjaśnia, w jaki sposób środek ten stanowi naruszenie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, w sposób wystarczająco jasno przedstawiający podstawę prawną skargi. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 46 dni po dniu złożenia wniosku.

ARTYKUŁ 38.17

Tymczasowe środki zaradcze

1. Na wniosek Strony skarżącej i po przeprowadzeniu z nią konsultacji Strona, przeciwko której wniesiono skargę, przedstawia ofertę tymczasowej rekompensaty, jeżeli:

a) Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą, że zastosowanie się do ustaleń zawartych w sprawozdaniu końcowym nie jest możliwe;

b) Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie powiadomi o jakichkolwiek środkach podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego lub środkach, które zamierza podjąć w tym celu w terminie, o którym mowa w art. 38.14, lub nie powiadomi o jakichkolwiek środkach podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego przed upływem rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15;

c) zespół orzekający stwierdzi, że nie podjęto żadnych środków zgodnie z art. 38.16 w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego; lub

d) zespół orzekający stwierdzi, że środki podjęte w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego zgodnie z art. 38.16 są niezgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy.

2. W każdych okolicznościach, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c) i d), Strona skarżąca może powiadomić Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, o swoim zamiarze zawieszenia obowiązków wynikających z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy, jeżeli:

a) Strona skarżąca postanowi, że nie wystąpi z wnioskiem na podstawie ust. 1; lub

b) Strona skarżąca złożyła wniosek na podstawie ust. 1, a Strony nie osiągnęły porozumienia w sprawie tymczasowej rekompensaty w terminie 20 dni po dniu upływu rozsądnego terminu, o którym mowa w art. 38.15, lub doręczenia decyzji przez zespół orzekający na podstawie art. 38.16.

3. Strona skarżąca może zawiesić obowiązki 10 dni po dniu doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, chyba że Strona, przeciwko której wniesiono skargę, złożyła wniosek na podstawie ust. 6.

PUBLIC

4. Zakres zawieszenia obowiązków nie może przekraczać zakresu równoważnego zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, określa się zakres zamierzonego zawieszenia obowiązków.

5. Rozważając, które obowiązki należy zawiesić, Strona skarżąca powinna w pierwszej kolejności dążyć do zawieszenia obowiązków w tym samym sektorze lub sektorach, na które ma wpływ środek uznany przez zespół orzekający za niezgodny z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy. Zawieszenie obowiązków może zostać zastosowane do sektora lub sektorów objętych niniejszą częścią niniejszej Umowy innych niż sektor lub sektory, w których zespół orzekający stwierdził zniweczenie lub naruszenie korzyści, w szczególności jeśli Strona skarżąca jest zdania, że takie zawieszenie w innym sektorze lub sektorach jest wykonalne lub skuteczne w nakłanianiu do zapewnienia zgodności.

6. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, uzna, że zgłoszony zakres zawieszenia obowiązków wykracza poza zakres równoważny zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem, Strona ta przed upływem terminu przewidzianego w ust. 3 może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. Zespół orzekający doręcza Stronom swoją decyzję dotyczącą zakresu zawieszenia obowiązków w terminie 30 dni po dniu złożenia wniosku. Strona skarżąca nie może zawiesić jakichkolwiek obowiązków przed doręczeniem decyzji przez zespół orzekający. Zawieszenie obowiązków musi być zgodne z tą decyzją.

7. Zawieszenie obowiązków lub rekompensata, o których mowa w niniejszym artykule, mają charakter tymczasowy i nie mogą być stosowane po:

a) znalezieniu przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania na podstawie art. 38.32;

b) uzgodnieniu przez Strony, że środek podjęty w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego zapewnia przestrzeganie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę; lub

PUBLIC

c) wycofaniu lub zmianie wszelkich środków podjętych w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego, które zespół orzekający uznał za niezgodne z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, tak aby zapewnić przestrzeganie tych postanowień przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.18

Przegląd środków podjętych w celu zastosowania się
do sprawozdania końcowego po zastosowaniu tymczasowych środków zaradczych

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę skarżącą o wszelkich środkach, które podjęła w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego po zawieszeniu obowiązków lub po zastosowaniu tymczasowej rekompensaty, stosownie do przypadku. Z wyjątkiem przypadków, w których mowa w ust. 2, Strona skarżąca kończy zawieszenie obowiązków w terminie 30 dni po dniu doręczenia tego powiadomienia. W przypadkach, w których zastosowano rekompensatę, oraz z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 2, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, może zakończyć stosowanie takiej rekompensaty w terminie 30 dni po dniu doręczenia swojego powiadomienia o zastosowaniu się.

2. Jeżeli w terminie 30 dni po dniu doręczenia powiadomienia Strony nie osiągną porozumienia co do tego, czy środek zgłoszony zgodnie z ust. 1 zapewnia przestrzeganie postanowień niniejszej części niniejszej Umowy przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, Strona skarżąca może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii. Zespół orzekający doręcza swoją decyzję Stronom w terminie 46 dni po dniu złożenia wniosku. Jeżeli zespół orzekający stwierdzi, że środek podjęty w celu zastosowania się do sprawozdania końcowego jest zgodny z postanowieniami niniejszej części niniejszej Umowy, zawieszenie obowiązków lub rekompensata, stosownie do przypadku, ulega zakończeniu. W stosownych przypadkach Strona skarżąca dostosowuje zakres zawieszenia obowiązków lub poziom rekompensaty w świetle decyzji zespołu orzekającego.

3. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, uzna, że zakres zawieszenia wdrożony przez Stronę skarżącą wykracza poza zakres równoważny zniweczeniu lub naruszeniu korzyści spowodowanemu naruszeniem, może złożyć pisemny wniosek do zespołu orzekającego w pierwotnym składzie o podjęcie decyzji w tej kwestii.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.19

Zastępowanie członków zespołu orzekającego

Jeżeli członek zespołu orzekającego nie jest w stanie uczestniczyć w postępowaniu przed zespołem orzekającym na podstawie niniejszej sekcji, wycofuje się lub musi być zastąpiony ze względu na nieprzestrzeganie wymogów określonych w załączniku 38-B, powołuje się nowego członka zespołu orzekającego zgodnie z art. 38.6. Termin przedstawienia sprawozdania lub decyzji, o których mowa w tej sekcji, przedłuża się o czas niezbędny do powołania nowego członka zespołu orzekającego.

ARTYKUŁ 38.20

Regulamin wewnętrzny

1. Postępowanie przed zespołem orzekającym na podstawie niniejszej sekcji reguluje niniejszy rozdział oraz załącznik 38-A.

2. Wszelkie posiedzenia zespołu orzekającego są jawne, chyba że w załączniku 38-A określono inaczej.

ARTYKUŁ 38.21

Zawieszenie i zakończenie

1. Na wspólny wniosek Stron zespół orzekający może w dowolnej chwili zawiesić swoje prace na uzgodniony przez Strony okres, nieprzekraczający 12 kolejnych miesięcy.

2. Zespół orzekający wznawia prace przed końcem okresu zawieszenia na pisemny wniosek obu Stron lub na koniec okresu zawieszenia na pisemny wniosek którejkolwiek ze Stron. Strona występująca z wnioskiem odpowiednio powiadamia drugą Stronę. Jeżeli Strona nie wystąpi z wnioskiem o wznowienie prac zespołu orzekającego po upływie okresu zawieszenia, uprawnienia zespołu orzekającego wygasają, a procedura rozstrzygania sporów zostaje zakończona.

3. W przypadku zawieszenia prac zespołu orzekającego na podstawie niniejszego artykułu odpowiednie terminy określone w niniejszej sekcji przedłużona się o okres odpowiadający okresowi zawieszenia prac zespołu orzekającego.

ARTYKUŁ 38.22

Prawo do uzyskiwania informacji

1. Na wniosek Strony lub ze swojej własnej inicjatywy zespół orzekający może starać się o uzyskanie od Stron informacji, które uzna za niezbędne i odpowiednie. Strony udzielają bezzwłocznej i pełnej odpowiedzi na każdy wniosek zespołu orzekającego o udzielenie takich informacji.

PUBLIC

2. Na wniosek Strony lub ze swojej własnej inicjatywy zespół orzekający może starać się o uzyskanie z dowolnego źródła informacji, które uzna za niezbędne i odpowiednie. Zespół orzekający ma również prawo do zasięgania opinii ekspertów, w tym uzyskania informacji i porad technicznych, jeżeli uzna to za stosowne, w stosownych przypadkach z zastrzeżeniem wszelkich warunków uzgodnionych przez Strony.

3. Zespół orzekający rozpatruje stanowiska *amicus curiae* przedłożone przez osoby fizyczne Strony lub osoby prawne mające siedzibę na terytorium Strony zgodnie z załącznikiem 38-A.

4. Wszelkie informacje uzyskane przez zespół orzekający na podstawie niniejszego artykułu ujawnia się Stronom, które mogą następnie przedstawiać uwagi do tych informacji.

ARTYKUŁ 38.23

Zasady interpretacji

1. Zespół orzekający interpretuje postanowienia niniejszej części niniejszej Umowy zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji międzynarodowego prawa publicznego, w tym z zasadami określonymi w konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

2. Zespół orzekający uwzględnia również odpowiednie interpretacje zawarte w sprawozdaniach zespołów orzekających WTO i Organu Apelacyjnego przyjętych przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO.

PUBLIC

3. Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego nie mogą rozszerzać ani ograniczać praw i obowiązków Stron wynikających z niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.24

Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego

1. Obrady zespołu orzekającego są poufne. Zespół orzekający dokłada wszelkich starań, aby sporządzać sprawozdania i podejmować decyzje w drodze konsensu. Jeżeli nie jest to możliwe, zespół orzekający rozstrzyga sprawę większością głosów. Zdania odrębne opinie członków zespołu orzekającego nie mogą być w żadnym razie ujawniane.

2. Każda ze Stron podaje oświadczenia i sprawozdania zespołu orzekającego do wiadomości publicznej, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

3. Sprawozdania i decyzje zespołu orzekającego są bezwarunkowo przyjmowane przez Strony. Nie mogą one tworzyć jakichkolwiek praw lub obowiązków dla osób.

4. Zgodnie z załącznikiem 38-A zespół orzekający i Strony traktują wszelkie informacje przekazane zespołowi orzekającemu przez Stronę jako poufne.

SEKCJA D

MECHANIZM MEDIACJI

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.25

Cel

1. Celem mechanizmu mediacji jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowego i szybkiego postępowania przy wsparciu mediatora.

2. Postępowanie mediacyjne można wszcząć wyłącznie za obopólnym porozumieniem Stron w celu poszukiwania wspólnie uzgodnionych rozwiązań i rozważenia przez mediatora wszelkich opinii doradczych i proponowanych rozwiązań.

ARTYKUŁ 38.26

Wszczęcie postępowania mediacyjnego

1. Strona (zwana dalej „Stroną występującą z wnioskiem”) może w dowolnym momencie zwrócić się do drugiej Strony (zwanej dalej „Stroną odpowiadającą”) z pisemnym wnioskiem o wszczęcie postępowania mediacyjnego w odniesieniu do dowolnego środka Strony odpowiadającej, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut jego negatywnego wpływu na handel lub inwestycje między Stronami.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, musi być wystarczająco szczegółowy, aby w jasny sposób przedstawić zastrzeżenia Strony występującej z wnioskiem oraz musi:

a) wskazywać sporny środek;

b) zawierać zestawienie negatywnych skutków, które, według Strony występującej z wnioskiem, taki środek powoduje lub będzie powodował w odniesieniu do handlu lub inwestycji między Stronami; oraz

c) zawierać wyjaśnienie, w jaki sposób według Strony występującej z wnioskiem takie skutki są związane z danym środkiem.

3. Strona odpowiadająca pozytywnie rozpatruje wniosek i udziela Stronie występującej z wnioskiem odpowiedzi na piśmie, uznając lub odrzucając wniosek, w terminie 10 dni po dniu jego złożenia. W przeciwnym razie wniosek uznaje się za odrzucony.

ARTYKUŁ 38.27

Wybór mediatora

1. Strony dokładają starań, aby wyznaczyć mediatora w terminie 14 dni po dniu wszczęcia postępowania mediacyjnego.

PUBLIC

2. W przypadku gdy Strony nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii wyznaczenia mediatora w terminie określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, którakolwiek ze Stron może wystąpić z wnioskiem do współprzewodniczącego Wspólnego Komitetu reprezentującego Stronę występującą z wnioskiem o wyznaczenie mediatora w drodze losowania, w terminie pięciu dni po dniu złożenia wniosku, z części listy dotyczącej przewodniczących sporządzonej na podstawie art. 38.8 ust. 1 lit. c). Współprzewodniczący Wspólnego Komitetu reprezentujący Stronę występującą z wnioskiem może delegować taki wybór mediatora w drodze losowania.

3. Jeżeli część listy dotycząca przewodniczących, o której mowa w art. 38.8 ust. 1 lit. c), nie została jeszcze sporządzona w momencie złożenia wniosku na podstawie art. 38.26, mediatora wybiera się w drodze losowania spośród osób, które zostały formalnie zaproponowane przez jedną ze Stron lub obie Strony do tej części listy.

4. Mediator nie może być obywatelem którejkolwiek ze Stron ani osobą zatrudnioną przez którąkolwiek ze Stron, chyba że Strony uzgodnią inaczej.

5. Mediator musi przestrzegać załącznika 38-B.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.28

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. W terminie 10 dni po dniu wyznaczenia mediatora Strona występująca z wnioskiem przekazuje mediatorowi i Stronie odpowiadającej szczegółowy pisemny opis swoich zastrzeżeń, w szczególności dotyczących funkcjonowania danego środka i jego możliwych negatywnych skutków na handel lub inwestycje. W terminie 20 dni po dniu przekazania takiego opisu Strona odpowiadająca może przekazać pisemne uwagi dotyczące tego opisu. W swoim opisie lub uwagach każda ze Stron może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.

2. Mediator w przejrzysty sposób pomaga Stronom w osiągnięciu jasności w odniesieniu do spornego środka i jego możliwych negatywnych skutków dla handlu lub inwestycji między Stronami. Mediator może w szczególności organizować spotkania między Stronami, konsultować się ze Stronami wspólnie lub indywidualnie, zwrócić się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub konsultować się z nimi oraz zapewniać wszelkie dodatkowe wsparcie, o które wystąpią Strony. Zanim mediator zwróci się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub skonsultuje się z nimi, przeprowadza konsultacje ze Stronami.

3. Mediator może zaoferować porady oraz zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez Strony. Strony mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie lub uzgodnić inne rozwiązanie. Mediator nie może doradzać ani wyrażać uwag w kwestii zgodności spornego środka z niniejszą częścią niniejszej Umowy.

PUBLIC

4. Postępowanie mediacyjne odbywa się na terytorium Strony odpowiadającej lub, za obopólną zgodą Stron, w jakimkolwiek innym miejscu lub w jakikolwiek inny sposób.

5. Strony dokładają starań, aby osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w terminie 60 dni po dniu wyznaczenia mediatora. Do czasu uzgodnienia ostatecznego rozwiązania Strony mogą rozważyć ewentualne rozwiązania tymczasowe, w szczególności w przypadku, gdy środek dotyczy łatwo psujących się towarów lub towarów lub usług sezonowych.

6. Na wniosek którejkolwiek ze Stron mediator przedstawia Stronom projekt sprawozdania merytorycznego przedstawiający:

a) krótkie podsumowanie dotyczące danego spornego środka;

b) zastosowane procedury; oraz

c) w stosownych przypadkach – wszelkie wspólnie uzgodnione rozwiązania, w tym możliwe rozwiązania tymczasowe.

7. Mediator umożliwia Stronom przedstawianie uwag do projektu sprawozdania merytorycznego przez okres 15 dni po dniu przedstawienia projektu takiego sprawozdania. Po rozpatrzeniu otrzymanych uwag Strony mediator przekazuje Stronom, w terminie 15 dni po otrzymaniu uwag, ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Projekt sprawozdania merytorycznego i ostateczne sprawozdanie merytoryczne nie mogą zawierać jakiejkolwiek interpretacji postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

PUBLIC

8. Postępowanie mediacyjne kończy się:

a) przyjęciem przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania, w dniu powiadomienia o tym mediatora;

b) za obopólną zgodą Stron na dowolnym etapie postępowania, w dniu powiadomienia mediatora o takim porozumieniu;

c) wydaniem przez mediatora po konsultacji ze Stronami pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne, w dniu powiadomienia Stron o wydaniu takiego oświadczenia; lub

d) wydaniem przez Stronę pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu możliwości osiągnięcia wspólnie uzgodnionych rozwiązań w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu przez mediatora wszelkich opinii doradczych i proponowanych rozwiązań, w dniu powiadomienia mediatora oraz drugiej Strony o takim oświadczeniu.

ARTYKUŁ 38.29

Poufność

O ile Strony nie uzgodnią inaczej, wszystkie etapy postępowania mediacyjnego, w tym wszelkie porady lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Strona może podać do wiadomości publicznej informację o tym, że odbywa się mediacja.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.30

Związek z procedurami rozstrzygania sporów

1. Postępowanie mediacyjne pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z sekcji B i C lub z procedur rozstrzygania sporów przewidzianych w jakichkolwiek innych umowach.

2. W ramach innych procedur rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej Umowy lub jakiejkolwiek innej umowy Strona nie może powoływać się na następujące kwestie ani przedstawiać ich jako dowód, a kwestie te nie mogą być brane pod uwagę przez zespół orzekający:

a) stanowiska zajęte przez drugą Stronę w czasie postępowania mediacyjnego lub informacje zgromadzone wyłącznie na podstawie art. 38.28 ust. 2;

b) fakt, że druga Strona wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania dotyczącego środka objętego mediacją; lub

c) porady udzielone lub propozycje złożone przez mediatora.

3. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, mediator nie może być członkiem zespołu orzekającego w procedurach rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej Umowy ani jakiejkolwiek innej umowy dotyczących tej samej kwestii, w odniesieniu do której był on mediatorem.

PUBLIC

SEKCJA E

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.31

Wezwanie do udzielenia informacji

1. Przed złożeniem wniosku o konsultacje lub mediacje na podstawie, odpowiednio, art. 38.4 lub art. 38.26, Strona może wezwać drugą Stronę do udzielenia informacji dotyczących środka, w odniesieniu do którego podnoszony jest zarzut jego negatywnego wpływu na handel lub inwestycje między Stronami. Strona, do której zwrócono się z takim wezwaniem, udziela w terminie 20 dni po dniu doręczenia wezwania pisemnej odpowiedzi z uwagami odnoszącymi się do informacji, których udzielenia dotyczy wezwanie.

2. Jeżeli Strona, do której skierowano wezwanie, uzna, że nie będzie w stanie udzielić odpowiedzi w terminie 20 dni po dniu doręczenia wezwania, bezzwłocznie powiadamia o tym drugą Stronę, podając przyczyny opóźnienia i przewidywany najkrótszy termin, w jakim będzie w stanie udzielić odpowiedzi.

3. Zwykle oczekuje się, że Strona zwróci się z wezwaniem o udzielenie informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przed złożeniem wniosku o konsultacje lub mediacje na podstawie, odpowiednio, art. 38.4 lub 38.26.

ARTYKUŁ 38.32

Wspólnie uzgodnione rozwiązanie

1. Strony mogą w dowolnym czasie osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w odniesieniu do wszelkich sporów, o których mowa w art. 38.2.

2. Jeżeli wspólnie uzgodnione rozwiązanie zostanie osiągnięte w ramach prac zespołu orzekającego lub postępowania mediacyjnego, Strony wspólnie powiadamiają o takim rozwiązaniu, odpowiednio, przewodniczącego zespołu orzekającego lub mediatora. Po takim powiadomieniu postępowanie przed zespołem orzekającym lub mediacja zostają zakończone.

3. Każda ze Stron natychmiast lub w uzgodnionym terminie, stosownie do przypadku, podejmuje środki niezbędne do wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

4. Nie później niż z upływem uzgodnionego terminu Strona wdrażająca powiadamia drugą Stronę na piśmie o wszelkich środkach, które podjęła w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

ARTYKUŁ 38.33

Terminy

1. Wszystkie terminy określone w niniejszym rozdziale liczy się od dnia następującego po czynności, do której się odnoszą.

PUBLIC

2. Każdy termin, o którym mowa w niniejszym rozdziale, może zostać zmieniony za porozumieniem Stron.

3. Zgodnie z sekcją C zespół orzekający może w dowolnym czasie zaproponować Stronom zmianę dowolnego terminu, o którym mowa w niniejszym rozdziale, podając uzasadnienie.

PUBLIC

ARTYKUŁ 38.34

Koszty

1. Każda ze Stron ponosi swoje wydatki wynikające z udziału w postępowaniu przed zespołem orzekającym lub postępowaniu mediacyjnym.

2. Strony dzielą między siebie i na równych zasadach wydatki wynikające z kwestii organizacyjnych, w tym koszty wynagrodzenia i wydatki członków zespołu orzekającego i mediatora. Wynagrodzenie członków zespołu orzekającego ustala się zgodnie z załącznikiem 38-A. Zasady dotyczące wynagrodzenia członków zespołu orzekającego określone w załączniku 38-A stosuje się odpowiednio do mediatorów.

ARTYKUŁ 38.35

Zmiany w załącznikach

Wspólna Rada może przyjąć decyzję o zmianie załączników 38-A i 38-B, na podstawie art. 8.5 ust. 1 lit. a).

ROZDZIAŁ 39

WYJĄTKI

PUBLIC

ARTYKUŁ 39.1

Wyjątki o charakterze ogólnym

1. Do celów rozdziałów 9, 11, 15, 26 i 29 oraz rozdziału 17 sekcja B[1] niniejszej Umowy, art. XX GATT 1994, wraz z uwagami i postanowieniami uzupełniającymi do niego, zostaje odpowiednio włączony do niniejszej Umowy i stanowi jej część.

2. Z zastrzeżeniem wymogu, aby takich środków nie stosowano w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między państwami, na których terytorium panują podobne warunki, lub ukryte ograniczenie dla liberalizacji inwestycji lub handlu usługami, żadne z postanowień rozdziału 15, rozdziałów 18–27[2], rozdziału 29 lub rozdziału 17 sekcja B[3] niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające wprowadzanie lub egzekwowanie przez którąkolwiek ze Stron środków:

a) niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa publicznego lub moralności publicznej lub utrzymania porządku publicznego[4];

---

1 Niniejsze postanowienie nie ma zastosowania do art. 17.10.

2 Dla większej pewności należy wyjaśnić, że żadne z postanowień niniejszego artykułu nie może być interpretowane jako ograniczające prawa określone w załączniku 17-E.

3 Niniejsze postanowienie nie ma zastosowania do art. 17.10.

4 Powołanie się na wyjątki określone w niniejszej literze jest możliwe tylko w przypadku, gdy występuje rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie dla jednego z podstawowych interesów społecznych.

b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

c) niezbędnych do zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych lub wykonawczych, które nie są sprzeczne z niniejszą częścią niniejszej Umowy, w tym odnoszących się do:

(i) zapobiegania podstępnym i oszukańczym praktykom lub postępowania ze skutkami niewykonania umów;

(ii) ochrony prywatności w zakresie przetwarzania i rozpowszechniania danych osobowych oraz ochrony poufności ich osobistych akt i rachunków; lub

(iii) bezpieczeństwa.

3. Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Strony rozumieją, że w zakresie, w jakim takie środki są niezgodne z postanowieniami rozdziałów niniejszej części niniejszej Umowy, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu:

a) środki, o których mowa w art. XX lit. b) GATT 1994 oraz w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, obejmują środki ochrony środowiska, które są niezbędne do ochrony życia i zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;

PUBLIC

b) art. XX lit. g) GATT 1994 ma zastosowanie do środków służących zachowaniu wyczerpywalnych żywych i nieożywionych zasobów naturalnych; oraz

c) środki podjęte w celu wykonania wielostronnych umów środowiskowych mogą wchodzić w zakres stosowania art. XX lit. b) lub g) GATT 1994 lub ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu.

4. Zanim Strona zastosuje jakikolwiek środek przewidziany w art. XX lit. i) oraz j) GATT 1994, przekazuje drugiej Stronie wszystkie odpowiednie informacje z myślą o znalezieniu rozwiązania akceptowalnego dla Stron. Jeżeli w terminie 30 dni od przekazania odpowiednich informacji nie uda się znaleźć akceptowalnego rozwiązania, Strona zamierzająca zastosować dany środek może ten środek zastosować. W przypadku gdy wyjątkowe i krytyczne okoliczności wymagające natychmiastowego działania uniemożliwiają wcześniejsze przekazanie i zbadanie informacji, Strona zamierzająca zastosować dane środki może natychmiast zastosować wszelkie środki ostrożności niezbędne do zaradzenia sytuacji. Strona ta natychmiast informuje drugą Stronę o zastosowaniu takich środków.

ARTYKUŁ 39.2

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa

Art. 41.4 ma zastosowanie do niniejszej części niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 39.3

Podatki

PUBLIC

1. Do celów niniejszego artykułu:

a) „rezydencja” oznacza rezydencję do celów podatkowych;

b) „umowa podatkowa” oznacza umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania lub jakąkolwiek inną umowę międzynarodową lub jakiekolwiek inne porozumienie międzynarodowe dotyczące w całości lub głównie opodatkowania, których jakiekolwiek państwo członkowskie Unii, Unia Europejska lub Chile są stronami; oraz

c) „środek podatkowy” oznacza środek mający na celu zastosowanie prawa podatkowego Unii Europejskiej, któregokolwiek państwa członkowskiego lub Chile.

2. Niniejsza część niniejszej Umowy ma zastosowanie do środków podatkowych tylko w takim zakresie, w jakim ich stosowanie jest niezbędne do zapewnienia skuteczności postanowień niniejszej części niniejszej Umowy.

3. Żadne z postanowień niniejszej części Umowy nie ma wpływu na prawa i obowiązki Unii Europejskiej, lub jej państw członkowskich, lub Chile wynikające z jakichkolwiek umów podatkowych. W przypadku jakiejkolwiek niezgodności między niniejszą częścią niniejszej Umowy a jakąkolwiek umową podatkową pierwszeństwo w zakresie, którego dotyczy niezgodność, ma dana umowa podatkowa. W odniesieniu do umowy podatkowej między Unią Europejską lub jej państwami członkowskimi a Chile odpowiednie właściwe organy Unii Europejskiej lub jej państw członkowskich, z jednej strony, oraz odpowiednie właściwe organy Chile, z drugiej strony, na podstawie niniejszej części niniejszej Umowy oraz tej umowy podatkowej wspólnie ustalają, czy istnieje jakakolwiek niezgodność między niniejszą częścią niniejszej Umowy a tą umową podatkową.

4. Żadnego obowiązku najwyższego uprzywilejowania wynikającego z niniejszej części niniejszej Umowy nie stosuje się w odniesieniu do korzyści przyznanej przez Unię Europejską, jej państwa członkowskie lub Chile na podstawie umowy podatkowej.

5. Z zastrzeżeniem wymogu, aby środków takich nie stosowano w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację między państwami, jeżeli na ich terytorium panują podobne warunki, lub ukryte ograniczenie w handlu i inwestycjach, żadne z postanowień niniejszej części niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako uniemożliwiające przyjęcie, utrzymanie lub egzekwowanie przez Stronę jakiegokolwiek środka mającego na celu zapewnienie sprawiedliwego lub skutecznego nakładania lub poboru podatków bezpośrednich, które:

a) rozróżniają podatników, którzy nie są w takiej samej sytuacji, w szczególności ze względu na ich miejsce zamieszkania lub miejsce, w którym inwestują kapitał; lub

b) mają na celu zapobieganie unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich na podstawie umowy podatkowej lub prawa podatkowego tej Strony.

ARTYKUŁ 39.4

Ujawnianie informacji

1. Żadne z postanowień niniejszej części Umowy nie może być interpretowane jako wymagające od Strony udostępnienia informacji poufnych, których ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym lub które zaszkodziłoby uzasadnionym interesom handlowym poszczególnych przedsiębiorstw, państwowych lub prywatnych, z wyjątkiem sytuacji, w których zespół orzekający wymaga takich informacji poufnych w ramach postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu na podstawie rozdziału 38. W takich przypadkach zespół orzekający zapewnia pełną ochronę poufności.

2. W przypadku gdy Strona przedkłada informacje uznawane na podstawie jej prawa za poufne Wspólnej Radzie, Wspólnemu Komitetowi, podkomitetom lub innym organom ustanowionym na podstawie niniejszej Umowy, druga Strona traktuje te informacje jako poufne, o ile Strona przedkładająca informacje nie postanowi inaczej.

ARTYKUŁ 39.5

Zwolnienia WTO

Jeżeli obowiązek wynikający z niniejszej części niniejszej Umowy jest zasadniczo równoważny obowiązkowi wynikającemu z porozumienia WTO, wszelkie środki podjęte zgodnie ze zwolnieniem przyjętym na podstawie art. IX porozumienia WTO uznaje się za zgodne z zasadniczo równoważnym obowiązkiem wynikającym z niniejszej części niniejszej Umowy.

CZĘŚĆ IV

OGÓLNE RAMY INSTYTUCJONALNE

ROZDZIAŁ 40

RAMY INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 40.1

Wspólna Rada

1. Strony niniejszym ustanawiają Wspólną Radę. Wspólna Rada nadzoruje wypełniane celów niniejszej Umowy oraz jej wykonanie. Wspólna Rada bada wszelkie kwestie wynikłe w ramach niniejszej Umowy oraz wszelkie kwestie dwustronne lub międzynarodowe leżące we wspólnym interesie.

2. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, posiedzenie Wspólnej Rady odbywa się w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, a następnie co dwa lata, lub w jakimkolwiek terminie uzgodnionym przez Strony. Posiedzenia Wspólnej Rady odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

PUBLIC

3. Wspólna Rada składa się, w przypadku Strony UE – z przedstawicieli na szczeblu ministerialnym, a w przypadku Chile – z ministra spraw zagranicznych, lub z osób przez nich wyznaczonych. W przypadku gdy Wspólna Rada działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na podstawie art. 8.5, składa się ona z przedstawicieli Stron odpowiedzialnych za kwestie handlu i inwestycji.

4. Wspólna Rada jest uprawniona do przyjmowania decyzji w przypadkach określonych w niniejszej Umowie oraz do wydawania zaleceń, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym. Wspólna Rada przyjmuje swoje decyzje i wydaje zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia. Decyzje są wiążące dla Stron, które podejmują wszelkie środki niezbędne do wykonania tych decyzji. Zalecenia nie mają mocy wiążącej.

5. Wspólnej Radzie współprzewodniczą przedstawiciele każdej ze Stron, zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym, w zależności od konkretnych kwestii, które mają być rozstrzygane na danym posiedzeniu.

6. Na swoim pierwszym posiedzeniu Wspólna Rada ustanawia swój własny regulamin wewnętrzny oraz regulamin wewnętrzny Wspólnego Komitetu.

7. Wspólna Rada może delegować wszelkie swoje funkcje na rzecz Wspólnego Komitetu, w tym uprawnienie do przyjmowania wiążących decyzji oraz wydawania zaleceń.

8. Ponadto, gdy Wspólna Rada działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, zastosowanie ma art. 8.5.

PUBLIC

ARTYKUŁ 40.2

Wspólny Komitet

PUBLIC

1. Strony niniejszym ustanawiają Wspólny Komitet. Wspólny Komitet wspiera Wspólną Radę w wykonywaniu jej funkcji.

2. Wspólny Komitet jest odpowiedzialny za ogólne wykonanie niniejszej Umowy. Fakt rozpatrywania danej sprawy lub kwestii przez Wspólny Komitet nie uniemożliwia rozpatrzenia takiej sprawy lub kwestii przez Wspólną Radę.

3. Pierwsze posiedzenie Wspólnego Komitetu odbywa się w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy, a następnie raz do roku, lub w jakimkolwiek terminie uzgodnionym przez Strony. Posiedzenia Wspólnego Komitetu odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

4. Wspólny Komitet składa się z przedstawicieli Stron i współprzewodniczą mu przedstawiciele każdej ze Stron, zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym, w zależności od konkretnych kwestii, które mają być rozstrzygane na danym posiedzeniu.

5. W przypadku gdy Wspólny Komitet działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na podstawie art. 8.6, składa się ona z przedstawicieli Stron odpowiedzialnych za kwestie handlu i inwestycji.

6. Wspólny Komitet jest uprawniony do przyjmowania decyzji w przypadkach określonych w niniejszej Umowie lub w przypadku, gdy takie uprawnienie zostało mu przekazane przez Wspólną Radę na podstawie art. 40.1 ust. 7. Wspólny Komitet jest także uprawniony do wydawania zaleceń, w tym również w przypadku, gdy takie uprawnienie zostało mu przekazane na podstawie art. 40.1 ust. 7. Wspólny Komitet przyjmuje decyzje i wydaje zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia oraz zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym. Wykonując przekazane mu uprawnienia, Wspólny Komitet przyjmuje decyzje i wydaje zalecenia zgodnie z regulaminem wewnętrznym Wspólnej Rady. Decyzje są wiążące dla Stron, które podejmują wszelkie środki niezbędne do wykonania tych decyzji. Zalecenia nie mają mocy wiążącej.

7. Ponadto, gdy Wspólny Komitet działa w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, zastosowanie ma art. 8.6.

ARTYKUŁ 40.3

Podkomitety i inne organy

1. Niniejszym ustanawia się Podkomitet ds. Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej w celu koordynowania i nadzorowania realizacji działań w zakresie współpracy podejmowanych w obszarach, o których mowa w części II niniejszej Umowy.

2. Podkomitety właściwe dla części III niniejszej Umowy ustanawia się na podstawie art. 8.8.

PUBLIC

3. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą przyjąć decyzję o ustanowieniu dodatkowego podkomitetu lub innego organu. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą przydzielić podkomitetowi lub innemu organowi ustanowionemu na podstawie niniejszego ustępu zadania wchodzące w zakres ich kompetencji, aby pomóc w wykonywaniu ich odpowiednich funkcji oraz w celu realizacji określonych zadań lub rozwiązania określonych kwestii. Na podstawie niniejszego ustępu Wspólna Rada lub Wspólny Komitet może zmienić zadania przydzielone dowolnemu podkomitetowi lub innym organom powołanym do tych celów lub rozwiązać taki podkomitet lub organ.

4. Podkomitety i inne organy składają się z przedstawicieli Stron, a współprzewodniczy im przedstawiciel każdej ze Stron.

5. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej lub o ile Strony nie uzgodniły inaczej, podkomitety zbierają się w ciągu roku od dnia ich ustanowienia, a następnie na wniosek którejkolwiek ze Stron lub Wspólnej Rady lub Wspólnego Komitetu, na odpowiednim szczeblu. Podkomitety mogą również zbierać się z własnej inicjatywy, z zastrzeżeniem ich odpowiednich regulaminów wewnętrznych. Posiedzenia podkomitetów odbywają się z osobistym udziałem członków lub przy użyciu dowolnych środków technologicznych, zgodnie z ich odpowiednimi regulaminami wewnętrznymi. Posiedzenia z osobistym udziałem członków odbywają się na przemian w Brukseli i w Santiago.

6. O ile niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, podkomitety i inne organy składają sprawozdania ze swojej działalności Wspólnemu Komitetowi, regularnie, a także na wniosek Wspólnego Komitetu.

PUBLIC

7. Fakt rozpatrywania danej sprawy lub kwestii przez którykolwiek z podkomitetów lub innych organów nie uniemożliwia rozpatrzenia takiej sprawy lub kwestii przez Wspólną Radę lub Wspólny Komitet.

8. Wspólna Rada lub Wspólny Komitet mogą ustanawiać regulaminy wewnętrzne podkomitetów i innych organów, jeśli uznają to za stosowne. Jeżeli Wspólna Rada lub Wspólny Komitet nie ustanowią takiego regulaminu wewnętrznego, stosuje się odpowiednio regulamin wewnętrzny Wspólnego Komitetu.

9. Podkomitety i inne organy mogą wydawać zalecenia zgodnie z ich odpowiednimi regulaminami wewnętrznymi. Podkomitety i inne organy wydają zalecenia w drodze wzajemnego porozumienia. Zalecenia podkomitetów i innych organów nie mają mocy wiążącej.

10. Podkomitet ds. Usług i Inwestycji ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 może przyjmować decyzje lub dokonywać ustaleń zgodnie z art. 17.39. Podkomitet ds. Usług Finansowych ustanowiony na podstawie art. 8.8 ust. 1 może przyjmować decyzje lub dokonywać ustaleń zgodnie z art. 25.20. Podkomitety mogą przyjmować takie decyzje za obopólnym porozumieniem. Takie decyzje są wiążące dla Stron.

PUBLIC

ARTYKUŁ 40.4

Wspólna Komisja Parlamentarna

1. Niniejszym ustanawia się Wspólną Komisję Parlamentarną. Składa się ona z posłów do Parlamentu Europejskiego i członków Kongresu Chile.

2. Wspólna Komisja Parlamentarna ustanawia swój własny regulamin wewnętrzny.

3. Wspólna Komisja Parlamentarna stanowi forum spotkań i wymiany poglądów oraz wspierania zacieśniania stosunków. Spotyka się ona co pół roku.

4. Wspólna Komisja Parlamentarna jest informowana o decyzjach i zaleceniach Wspólnej Rady.

5. Wspólna Komisja Parlamentarna może wydawać zalecenia dla Wspólnej Rady dotyczące wykonywania niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 40.5

Udział społeczeństwa obywatelskiego

Każda ze Stron promuje udział społeczeństwa obywatelskiego w wykonywaniu niniejszej Umowy, w szczególności poprzez współpracę z odpowiednią wewnętrzną grupą konsultacyjną, o której mowa w art. 40.6, oraz z Forum Społeczeństwa Obywatelskiego, o którym mowa w art. 40.7.

PUBLIC

ARTYKUŁ 40.6

Wewnętrzne grupy konsultacyjne

1. W terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej Umowy każda ze Stron tworzy lub wyznacza wewnętrzną grupę konsultacyjną. Każda wewnętrzna grupa konsultacyjna stanowi zrównoważoną reprezentację przedstawicieli niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, związków zawodowych oraz organizacji przedsiębiorców i pracodawców. W tym celu każda ze Stron ustanawia swoje własne zasady mianowania, aby ustalić skład odpowiedniej wewnętrznej grupy konsultacyjnej, zapewniając podmiotom z różnych sektorów możliwość dostępu do takiej grupy. Członkostwo w każdej wewnętrznej grupie konsultacyjnej odnawiane jest okresowo, zgodnie z zasadami powoływania członków ustanowionymi na podstawie niniejszego ustępu.

2. Każda ze Stron organizuje spotkanie ze swoją wewnętrzną grupą konsultacyjną co najmniej raz w roku w celu prowadzenia dyskusji na temat wykonywania niniejszej Umowy. Każda ze Stron może uwzględniać opinie lub zalecenia przedłożone przez jej wewnętrzną grupę konsultacyjną.

3. W celu promowania świadomości społecznej na temat swoich odpowiednich wewnętrznych grup konsultacyjnych każda ze Stron publikuje wykaz organizacji uczestniczących w jej wewnętrznej grupie konsultacyjnej, a także jej informacje kontaktowe.

4. Strony promują współpracę między wewnętrznymi grupami konsultacyjnymi za pomocą odpowiednich środków.

PUBLIC

ARTYKUŁ 40.7

Forum Społeczeństwa Obywatelskiego

1. Strony promują regularną organizację Forum Społeczeństwa Obywatelskiego służącego do prowadzenia dialogu dotyczącego wykonywania niniejszej Umowy.

2. Strony zwołują posiedzenia Forum Społeczeństwa Obywatelskiego w drodze wzajemnego porozumienia. Zwołując posiedzenie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego, każda ze Stron zaprasza przedstawicieli niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego mających siedzibę na jej terytorium, w tym członków wewnętrznych grup konsultacyjnych, o których mowa w art. 40.6. Każda ze Stron promuje zrównoważoną reprezentację, umożliwiając udział organizacjom pozarządowym, związkom zawodowym oraz organizacjom przedsiębiorców i pracodawców. Każda organizacja ponosi koszty związane ze swoim uczestnictwem w Forum Społeczeństwa Obywatelskiego.

3. Przedstawiciele Stron uczestniczący w pracach Wspólnej Rady lub Wspólnego Komitetu biorą, w stosownych przypadkach, udział w posiedzeniach Forum Społeczeństwa Obywatelskiego. Strony, wspólnie lub indywidualnie, publikują wszelkie formalne oświadczenia złożone na Forum Społeczeństwa Obywatelskiego.

PUBLIC

ROZDZIAŁ 41

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 41.1

Definicja Stron

Do celów niniejszej Umowy:

a) „Strona” oznacza:

(i) Unię Europejską lub jej państwa członkowskie, lub Unię Europejską i jej państwa członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi obszarami kompetencji (zwaną dalej „Stroną UE”) lub

(ii) Chile; oraz

b) „Strony” oznaczają Stronę UE i Chile.

ARTYKUŁ 41.2

Terytorialny zakres stosowania

PUBLIC

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie:

a) w przypadku Strony UE – do terytoriów, na których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na warunkach określonych w tych traktatach; oraz

b) w przypadku Chile – do obszarów lądowych, morskich i powietrznych podlegających suwerenności tego państwa oraz do wyłącznej strefy ekonomicznej i szelfu kontynentalnego, nad którymi Chile wykonuje suwerenne prawa lub jurysdykcję zgodnie z prawem międzynarodowym[1] oraz prawem Chile[2].

Odniesienia do „terytorium" w niniejszej Umowie rozumie się w sposób, o którym mowa w niniejszym ustępie, chyba że w niniejszej Umowie wyraźnie przewidziano inaczej.

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że prawo międzynarodowe obejmuje, w szczególności, Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza sporządzoną w Montego Bay w dniu 10 grudnia 1982 r.

[2] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku niezgodności między prawem Chile a prawem międzynarodowym pierwszeństwo ma prawo międzynarodowe.

2. W przypadku postanowień dotyczących traktowania taryfowego towarów, w tym reguł pochodzenia i tymczasowego zawieszenia takiego traktowania, niniejsza Umowa ma również zastosowanie do tych terytoriów obszaru celnego Unii Europejskiej w rozumieniu art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013[1], których nie obejmuje ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.3

Wypełnianie obowiązków

1. Każda ze Stron podejmuje wszelkie środki ogólne i szczególne niezbędne do wypełniania swoich obowiązków wynikających z niniejszej Umowy.

2. Jeżeli Strona uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek z obowiązków określonych w części III niniejszej Umowy, stosuje się szczególne mechanizmy przewidziane w części III niniejszej Umowy.

3. Jeżeli którakolwiek ze Stron uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek z obowiązków opisanych w art. 1.2 ust. 2 lub art. 2.2 ust. 1 jako zasadnicze elementy, może podjąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu „odpowiednie środki" mogą obejmować zawieszenie niniejszej Umowy, w całości lub w części.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. UE L 269 z 10.10.2013, s. 1).

4. Jeżeli Strona uzna, że druga Strona nie wypełniła któregokolwiek obowiązku wynikającego z niniejszej Umowy, oprócz tych wchodzących w zakres stosowania ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, powiadamia o tym drugą Stronę. Strony przeprowadzają konsultacje pod auspicjami Wspólnej Rady w celu znalezienia obustronnie akceptowalnego rozwiązania. Wspólna Rada dąży do znalezienia jak najszybciej obustronnie akceptowalnego rozwiązania. Jeżeli Wspólna Rada nie znajdzie obustronnie akceptowalnego rozwiązania w terminie 60 dni od dnia powiadomienia, Strona powiadamiająca może podjąć odpowiednie środki. Do celów niniejszego ustępu odpowiednie środki mogą obejmować zawieszenie wyłącznie części I, II i IV niniejszej Umowy.

5. Odpowiednie środki, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, podejmuje się z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego oraz proporcjonalnie do niewykonania obowiązków wynikających z niniejszej Umowy. W pierwszej kolejności muszą zostać podjęte środki w najmniejszym stopniu zakłócające funkcjonowanie niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 41.4

Wyjątki dotyczące bezpieczeństwa

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako:

a) wymagające od Strony dostarczenia lub zapewnienia dostępu do jakichkolwiek informacji, których ujawnienie uważa ona za sprzeczne z jej podstawowymi interesami bezpieczeństwa; lub

PUBLIC

b) uniemożliwiające Stronie podejmowanie jakiegokolwiek działania uznanego przez nią za niezbędne do ochrony jej podstawowych interesów bezpieczeństwa:

(i) związanych z produkcją broni, amunicji i materiałów wojennych lub handlem nimi, oraz związanych z tego rodzaju handlem i transakcjami obejmującymi inne towary i materiały, usługi i technologie, a także związanych z działalnością gospodarczą prowadzoną bezpośrednio lub pośrednio w celu zaopatrywania obiektu wojskowego;

(ii) odnoszących się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania; lub

(iii) podjętych w czasie wojny lub innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub

c) uniemożliwiające Stronie podejmowanie jakiegokolwiek działania na podstawie jej obowiązków wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strona informuje Wspólny Komitet w najszerszym możliwym zakresie o wszelkich działaniach podejmowanych przez tę Stronę na podstawie ust. 1 lit. b) i c) oraz o zakończeniu tych działań.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.5

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony poprzez ostatnie powiadomienie poinformują się nawzajem o zakończeniu ich odpowiednich procedur wewnętrznych wymaganych do wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Niezależnie od ust. 1 Strony mogą stosować niniejszą Umowę tymczasowo, w całości lub w części, zgodnie ze swoimi odpowiednimi procedurami wewnętrznymi.

3. Tymczasowe stosowanie rozpoczyna się pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony powiadomiły się nawzajem o zakończeniu swoich odpowiednich procedur wewnętrznych, niezbędnych w tym celu, włączając w to potwierdzenie przez Chile, że zgadza się na tymczasowe stosowanie zaproponowanych przez Stronę UE części niniejszej Umowy.

4. Każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę na piśmie o swoim zamiarze zakończenia tymczasowego stosowania niniejszej Umowy. Tymczasowe stosowanie ustaje z pierwszym dniem drugiego miesiąca następującego po tym powiadomieniu.

5. Podczas tymczasowego stosowania niniejszej Umowy Wspólna Rada i inne organy ustanowione na podstawie niniejszej Umowy mogą wykonywać swoje funkcje w odniesieniu do postanowień podlegających tymczasowemu stosowaniu. Wszelkie decyzje przyjęte w ramach wykonywania ich funkcji tracą moc z dniem, w którym zakończyło się tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy zgodnie z ust. 4. Nie ma to wpływu na przeszłe skutki decyzji należycie wykonanych przed tym dniem.

PUBLIC

6. W przypadku gdy zgodnie z ust. 2 i 3 postanowienie niniejszej Umowy jest tymczasowo stosowane przed wejściem w życie niniejszej Umowy, wszelkie zawarte w tym postanowieniu odniesienia do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy należy rozumieć jako odniesienia do dnia, od którego Strony stosują to postanowienie zgodnie z ust. 3.

7. Powiadomienia dokonane zgodnie z niniejszym artykułem wysyła się, w przypadku Strony UE, do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Chile – do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.6

Zmiany

1. Strony mogą uzgodnić, na piśmie, zmianę niniejszej Umowy. Zmiany wchodzą w życie odpowiednio zgodnie z postanowieniami art. 41.5.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Wspólna Rada może przyjmować decyzje o zmianie niniejszej Umowy w przypadkach, o których mowa w art. 8.5 ust. 1 lit. a) i art. 41.9 ust. 5.

ARTYKUŁ 41.7

Pozostałe uzgodnienia

1. Układ o stowarzyszeniu, w tym wszelkie decyzje podjęte na podstawie jego ram instytucjonalnych, przestaje obowiązywać i zostaje zastąpiony niniejszą Umową z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Umowa przejściowa w sprawie handlu traci moc i zostaje zastąpiona niniejszą Umową z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

3. Odesłania do układu o stowarzyszeniu, w tym do wszelkich decyzji podjętych na podstawie jego ram instytucjonalnych, lub do Umowy przejściowej w sprawie handlu we wszystkich innych umowach i uzgodnieniach między Stronami traktuje się jako odesłania do niniejszej Umowy.

4. Strony mogą uzupełnić niniejszą Umowę poprzez zawarcie umów szczegółowych w którymkolwiek z obszarów współpracy objętych zakresem stosowania części II niniejszej Umowy. Takie umowy szczegółowe stanowią integralną część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszą Umową oraz podlegają wspólnym ramom instytucjonalnym.

5. Istniejące umowy dwustronne dotyczące szczególnych obszarów współpracy objętych zakresem stosowania części II niniejszej Umowy uznaje się za część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszą Umową oraz podlegają one wspólnym ramom instytucjonalnym.

PUBLIC

6. Istniejące umowy wchodzące w zakres stosowania części III niniejszej Umowy przestają obowiązywać z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy.

7. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Umowy wszelkie zalecenia wydane i decyzje przyjęte przez Radę ds. Handlu ustanowioną w Umowie przejściowej w sprawie handlu uznaje się za przyjęte przez Wspólną Radę ustanowioną na podstawie art. 40.1 niniejszej Umowy. Wszelkie zalecenia wydane i decyzje przyjęte przez Komitet ds. Handlu ustanowiony w Umowie przejściowej w sprawie handlu uznaje się za przyjęte przez Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy.

8. Niezależnie od ust. 2 niniejszego artykułu:

a) tymczasowe środki ochronne przyjęte zgodnie z art. 20.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu, które obowiązują w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, stosuje się do czasu ich planowego wygaśnięcia;

b) dwustronne środki ochronne przyjęte zgodnie z rozdziałem 5 sekcja C Umowy przejściowej w sprawie handlu, które obowiązują w dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, stosuje się do czasu ich planowego wygaśnięcia;

c) po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy procedury rozstrzygania sporów wszczęte już na podstawie art. 26.22 ust. 1 lub art. 31.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu kontynuuje się do czasu ich zakończenia; oraz

PUBLIC

d) wiążący wynik każdej procedury rozstrzygania sporów wszczętej na podstawie art. 26.22 ust. 1 lub art. 31.5 Umowy przejściowej w sprawie handlu pozostaje wiążący dla Stron po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy.

9. Strony nie mogą wszczynać na podstawie niniejszej Umowy postępowania w sprawie rozstrzygnięcia sporu w kwestiach, które stanowiły przedmiot sprawozdania końcowego zespołu orzekającego zgodnie z rozdziałami 26 i 31 Umowy przejściowej w sprawie handlu.

10. Okresy przejściowe, które zgodnie z Umową przejściową w sprawie handlu upłynęły już w całości lub w części, uwzględnia się przy obliczaniu okresów przejściowych przewidzianych w równoważnych postanowieniach niniejszej Umowy. Okresy przejściowe na podstawie niniejszej Umowy oblicza się począwszy od dnia wejścia w życie Umowy przejściowej w sprawie handlu.

11. Okresy proceduralne, które zgodnie z Umową przejściową w sprawie handlu upłynęły już w całości lub w części, uwzględnia się przy obliczaniu okresów proceduralnych przewidzianych w równoważnych postanowieniach niniejszej Umowy.

PUBLIC

12. Umowa w sprawie handlu winem zawarta w załączniku V do układu o stowarzyszeniu (zwana dalej „Umową w sprawie handlu winem") oraz Umowa w sprawie handlu napojami spirytusowymi i napojami aromatyzowanymi zawarta w załączniku VI do układu o stowarzyszeniu (zwana dalej „Umową w sprawie handlu napojami spirytusowymi")[1], w tym wszystkie dodatki, zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część, odpowiednio i jak następuje.

a) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do mechanizmu rozstrzygania sporów, o którym mowa w części IV niniejszej Umowy, a także do kodeksu postępowania wymienionego w załączniku XVI do układu o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do mechanizmu rozstrzygania sporów przewidzianego, odpowiednio, w rozdziale 38 niniejszej Umowy i do kodeksu postępowania przewidzianego w załączniku 38-B do niniejszej Umowy;

b) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do „Wspólnoty" traktuje się jako odniesienia do Strony UE;

c) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do Komitetu Stowarzyszenia ustanowionego w układzie o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do Wspólnego Komitetu ustanowionego na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy, działającego w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu;

d) odniesienia w Umowie w sprawie handlu winem i Umowie w sprawie handlu napojami spirytusowymi do załącznika IV układu o stowarzyszeniu traktuje się jako odniesienia do rozdziału 13 niniejszej Umowy;

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że data podpisania i data wejścia w życie Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi są takie same jak data podpisania i wejścia w życie układu o stowarzyszeniu.

e) dla większej pewności należy wyjaśnić, że Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 30 Umowy w sprawie handlu winem i Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 17 Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi funkcjonują nadal i kontynuują wykonywanie funkcji określonych w art. 29 Umowy w sprawie handlu winem i w art. 16 Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi;

f) dla większej pewności należy wyjaśnić, że art. 41.11 ust. 2 niniejszej Umowy stosuje się do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi; oraz

g) Umowa w sprawie handlu winem i Umowa w sprawie handlu napojami spirytusowymi zostają włączone do niniejszej Umowy i należy je rozumieć jako obejmujące wszelkie zmiany do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączonych do Umowy przejściowej w sprawie handlu.

13. Wszelkie decyzje podjęte na podstawie ram instytucjonalnych Układu o stowarzyszeniu dotyczące Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi, które obowiązują w chwili wejścia w życie niniejszej Umowy uznaje się za przyjęte przez Wspólny Komitet ustanowiony na podstawie art. 40.2 niniejszej Umowy, działający w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu.

14. Strony mogą zmienić, w drodze wymiany listów, dodatki do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączone do niniejszej Umowy[1].

[1] Dla większej pewności należy wyjaśnić, że Chile wprowadzi wszelkie zmiany do Umowy w sprawie handlu winem i Umowy w sprawie handlu napojami spirytusowymi włączonych do niniejszej Umowy w drodze *acuerdos de ejecución* (umów wykonawczych), zgodnie z prawem chilijskim.

ARTYKUŁ 41.8

Załączniki, dodatki, protokoły, uwagi i przypisy

Załączniki, dodatki, protokoły, uwagi i przypisy do niniejszej Umowy stanowią integralną część niniejszej Umowy.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.9

Przyszłe przystąpienia do Unii Europejskiej

1. Strona UE powiadamia Chile o każdym wniosku o przystąpienie państwa trzeciego do Unii Europejskiej.

2. Strona UE powiadamia Chile o dacie podpisania oraz o dacie wejścia w życie każdego traktatu dotyczącego przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej (zwanego dalej „traktatem o przystąpieniu”)

3. Nowe państwo członkowskie przystępuje do niniejszej Umowy zgodnie z warunkami ustanowionymi przez Wspólną Radę. Przystąpienie to staje się skuteczne od dnia przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

4. Niezależnie od ust. 3 niniejszego artykułu, część III niniejszej Umowy ma zastosowanie między nowym państwem członkowskim a Chile od dnia przystąpienia tego nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

5. W celu ułatwienia wykonania ust. 4 niniejszego artykułu, począwszy od dnia podpisania traktatu o przystąpieniu, Wspólny Komitet bada wszelkie skutki dla niniejszej Umowy wynikające z przystąpienia nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej na podstawie art. 8.6 ust. 1 lit. f). Wspólna Rada przyjmuje decyzję w sprawie wszelkich niezbędnych zmian załączników do niniejszej Umowy oraz w sprawie wszelkich innych niezbędnych dostosowań, w tym środków przejściowych. Każda decyzja Wspólnej Rady przyjęta na podstawie niniejszego ustępu staje się skuteczna z dniem przystąpienia takiego nowego państwa członkowskiego do Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 41.10

Prawa prywatne

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie może być interpretowane jako bezpośrednio przyznające osobom prawa lub nakładające na osoby obowiązki inne niż prawa i obowiązki powstałe między Stronami na podstawie prawa międzynarodowego publicznego ani jako umożliwiające bezpośrednie powoływanie się na niniejszą Umowę w systemach prawnych Stron.

2. Strona nie może przewidzieć w swoim prawie prawa do wniesienia skargi przeciwko drugiej Stronie z tytułu niezgodności środka drugiej Strony z niniejszą Umową.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.11

Odniesienia do przepisów i innych umów

1. O ile nie przewidziano inaczej, w przypadku gdy postanowienia niniejszej Umowy odnoszą się do przepisów ustawowych i wykonawczych Strony, rozumie się, że te przepisy ustawowe i wykonawcze obejmują wszelkie zmiany do nich.

2. O ile w niniejszej Umowie nie przewidziano inaczej, w przypadku gdy postanowienia niniejszej Umowy odnoszą się do umów międzynarodowych lub gdy takie umowy do niej włączono, w całości lub w części, takie odniesienia należy rozumieć jako obejmujące zmiany do tych umów lub umowy je zastępujące wchodzące w życie w odniesieniu do obu Stron w dniu podpisania niniejszej Umowy lub po tym dniu.

3. W przypadku gdy w wyniku jakichkolwiek zmian lub umowy zastępującej, o których mowa w ust. 2, pojawi się jakakolwiek kwestia dotycząca wykonywania lub stosowania niniejszej Umowy, Strony mogą, na wniosek którejkolwiek ze Stron, skonsultować się ze sobą w celu znalezienia obustronnie zadowalającego rozwiązania.

ARTYKUŁ 41.12

Okres obowiązywania

Niniejsza Umowa obowiązuje przez czas nieokreślony.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.13

Wypowiedzenie

Niezależnie od art. 41.12 każda ze Stron może powiadomić drugą Stronę o swoim zamiarze wypowiedzenia niniejszej Umowy. W przypadku Strony UE powiadomienie wysyła się do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Chile – do Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wypowiedzenie staje się skuteczne sześć miesięcy po dniu tego powiadomienia.

PUBLIC

ARTYKUŁ 41.14

Teksty autentyczne

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w ..., dnia... r.